

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/43

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 2. lipnja 2021.

Hs**NP*022-03/21-01/43*65-21-02**Hs

P.Z.E. br. 146

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o tržištu električne energije*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 2. lipnja 2021. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je ministra gospodarstva i održivog razvoja dr. sc. Tomislava Čorića i državne tajnike Ivu Milatića, dr. sc. Marija Šiljega, Milu Horvata i Natašu Mikuš Žigman.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z.E. br. 146

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/17
URBROJ: 50301-05/27-21-6

Zagreb, 2. lipnja 2021.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno:	02-06-2021	Org. j.d.	
Klasifikacijska oznaka:	022-03/21-01/43	65	
Uradžbeni broj:	50-21-01	1	CD

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o tržištu električne energije

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o tržištu električne energije.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva i održivog razvoja dr. sc. Tomislava Čorića i državne tajnike Ivu Milatića, dr. sc. Marija Šiljega, Milu Horvata i Natašu Mikuš Žigman.

REPUBLICA HRVATSKA
2
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
PREDSJEDNIK
dr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

Zagreb, lipanj 2021.

PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Predloženim Zakonom o tržištu električne energije (u daljnjem tekstu: Zakon) u hrvatsko zakonodavstvo prenose se odredbe Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019.). Nadalje, Zakonom se osigurava provedba sljedećih uredbi Europske unije:

- Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Tekst značajan za EGP) (SL L 326, 8. 12. 2011.)
- Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (Tekst značajan za EGP) (SL L 197, 25. 7. 2015.)
- Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredbi (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21. 12. 2018.) u dijelu koji se odnosi na tržište energije u dijelu električne energije
- Uredba (EU) br. 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (SL L 197, 25. 7. 2015.).

Od 2001. godine u Republici Hrvatskoj postupno se uvode tržišni odnosi u sektoru električne energije, pa su se tako donošenjem prvog Zakona o tržištu električne energije postupno počeli prepoznavati sudionici na tržištu i njihove djelatnosti. Tržište se otvaralo kroz prve bilateralne ugovore koji su omogućavali stvarni izbor opskrbljivača električnom energijom industrijskim kupcima u Republici Hrvatskoj i dolazak novih sudionika na tržište te definiranjem reguliranih i tržišnih djelatnosti kao i prirodnih monopola.

Ujedno, potrebno je naglasiti da ovaj Prijedlog zakona također sadrži i višegodišnje iskustvo u zakonodavstvu u području električne energije (2001. godine je doneseni prvi Zakon o tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj) i u tom pogledu napravljeni su pomaci te ovaj Prijedlog zakona čini zaokruženu cjelinu u odnosu na prethodni Zakon, dok će se veći dio primjenjenih rješenja u postojećim odredbama iz postojećih akata donesenih temeljem

važeg Zakona moći zadržati i u novim podzakonskim propisima, na koji će način proces prilagodbe biti brži i ujedno učinkovitiji, kako bi svim građanima, kao i poduzetnicima primjena istoga bila što jasnija i razumljivija.

Važeći Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 22/13., 102/15., 68/18. i 52/19.) dao je znatan doprinos stvaranju unutarnjeg tržišta električne energije, te je donesen u okviru tzv. Trećeg paketa energetske zakona Europske unije. Njime je unutarnje tržište električne energije znatno doprinijelo razvoju novih poslovnih mogućnosti, boljem postizanju konkurentnih cijena te je na taj način odaslao jasne i učinkovite signale za ulaganja i za primjenu viših standarda krajnje usluge u cilju održivosti i sigurnosti opskrbe električnom energijom. Zahvaljujući otvaranju tržišta električne energije, postupno su se stvarali uvjeti za uključivanje sve veće količine električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije, ali su ujedno prepoznata i ograničenja u primjeni postojećeg uređenja odnosa na tržištu električne energije.

U energetske sustavu trenutno se događaju korjenite promjene s ciljem njegove dekarbonizacije koje donose nove mogućnosti i izazove svim sudionicima na tržištu električne energije. Zato je bilo potrebno na razini Europske unije donijeti novi regulatorni okvir kojim se uređuje tržište električne energije.

Od veljače 2015. godine, Europska komisija je pokrenula niz aktivnosti imajući u vidu Energetsku uniju, koju čine građani koji su u potpunosti spremni preuzeti odgovornost za energetske tranziciju, maksimalno iskorištavajući primjenu novih tehnologija s ciljem smanjivanja iznosa svojih računa, aktivnim sudjelovanjem na tržištu električne energije, pri tome vodeći računa o zaštiti ugroženih potrošača, odnosno krajnjih kupaca. Zato je bilo važno potaknuti kvalitetnije funkcioniranje maloprodajnog tržišta električne energije koje služi kupcima energije boljim povezivanjem veleprodajnih i maloprodajnih tržišta električne energije, i to prvenstveno iskorištavanjem novih tehnologija kroz uspostavu nove zakonske regulacije.

Europska unija je donijela više zakonskih akata, koji imaju za cilj pripremanje tržišta električne energije za izazove koje donosi energetska tranzicija prema čistoj energiji. Istaknuto je da je nužno da jedinstveno unutarnje tržište Europske unije bude bolje povezano i bolje zaštićeno od prekida sustava, u smislu ostvarivanja bolje integracije obnovljivih izvora energije, jačeg usmjeravanja prema tržištu kao takvom i posebno prema pravima potrošača, odnosno krajnjih kupaca na tom tržištu. Naime, nova tehnološka dostignuća omogućavaju različite oblike sudjelovanja krajnjih kupca i potpuno novu ulogu krajnjih kupaca kroz institut aktivnog kupca. Stoga, nova pravila za ostvarenje ciljeva uslijed energetske tranzicije uključuju izmijene tržišnih pravila za tržište električne energije, izmjene direktive o tržištu električne energije, kao i pravila vezanih uz pripremu na rizike u sigurnosti opskrbe električnom energijom, te se također osnažuje uloga Agencije za suradnju energetske regulatora (ACER).

Izmjena regulatornih pravila Europske unije u smislu određivanja novih tržišnih pravila odnose se, između ostalog, na omogućavanje slobodnog protoka električne energije kroz prekograničnu trgovinu te veću konkurentnost i bolju regionalnu suradnju, omogućavanje veće fleksibilnosti kako bi se tržište prilagodilo povećanom udjelu obnovljivih izvora energije na elektroenergetskoj mreži, stvaranju uvjeta za više tržišno prihvatljivih elektroenergetskih investicija u sektoru električne energije u okviru dekarbonizacije, uvođenju novih granica prihvatljivosti emisija za potpore proizvodnim postrojenjima, poboljšavanju planiranja u smislu

prepoznavanja i odgovora na krizne situacije, uključivo prekograničnu suradnju, a kako bi se postigla veća otpornost elektroenergetskog sustava prema neočekivanim situacijama.

Nova regulatorna pravila obuhvaćaju cjelokupni okvir vezan uz zaštitu potrošača, informiranost i osnaživanje uloge krajnjeg kupca, gdje isti mora imati jasne uvjete ugovora s opskrbljivačem te mu se u narednom petogodišnjem razdoblju omogućava promjena opskrbljivača unutar 24 sata. Opskrbljivači moraju pripremiti besplatan alat kojim će biti dostupna usporedba cijena usluga na tržištu kako bi krajnji kupci mogli izabrati za njih najpovoljniju opciju. Krajnjim kupcima se mora omogućiti bolja informacija i kontrola računa za električnu energiju. Nove obveze opskrbljivačima pomažu također u identifikaciji ugroženih i energetske siromašnih kupaca kojima se omogućava pomoć, i na taj se način utječe na smanjenje energetske siromaštva. Krajnjim kupcima se također omogućava aktivno sudjelovanje pojedinačno ili kroz zajednice bez obzira radi li se o potrošnji, razmjeni, prodaji ili osiguranju skladišnih kapaciteta.

Nadalje, omogućava se stvaranje novih pravnih oblika koji sudjeluju na tržištu energetske usluga i imaju za cilj svim krajnjim kupcima omogućiti sudjelovanje u energetske tranziciji, upravljajući vlastitom potrošnjom električne energije i provodeći mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, s ciljem postizanja ušteda u potrošnji energije.

Razvoj energetske sustava i tržišta uzrokuje prelazak s proizvodnje u velikim centraliziranim proizvodnim postrojenjima na decentraliziranu proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i na dekarbonizirana tržišta, a što zahtijeva prilagodbu postojećih pravila trgovanja električnom energijom i promjenu postojećih tržišnih uloga. S obzirom na to potrebno je poseban naglasak staviti na fleksibilniju organizaciju tržišta električne energije, s potpunom integracijom svih sudionika na tržištu, uključujući proizvođače obnovljive energije, nove pružatelje energetske usluga, skladištenje energije kao i fleksibilnu potražnju. Dostatna fizička povezanost unutar nacionalnog područja i sa susjednim zemljama važna je kako bi se omogućila veća razina sigurnosti i stabilnije tržište unutar Europske unije ili njenih dijelova.

Povijesno gledano, elektroenergetskim sustavom dominirali su vertikalno integrirani monopoli s velikim, centraliziranim nuklearnim elektranama ili elektranama na fosilna goriva koji su često bili u državnom vlasništvu. Cilj je unutarnjeg tržišta električne energije, koje se postupno uvodi od 1999. godine, osiguravanje stvarnog izbora za sve kupce u Europskoj uniji, novih poslovnih mogućnosti i više prekogranične trgovine, kako bi se postigla veća učinkovitost, konkurentne cijene i viši standardi usluga te doprinijelo sigurnosti opskrbe i održivosti. Unutarnje tržište električne energije dovelo je do jačanja tržišnog natjecanja, posebno na veleprodajnoj razini, i prekozonskoj trgovini, te ostaje temelj učinkovitog tržišta energije.

Osim novih izazova kojim se nastoje ukloniti dugotrajne prepreke uspostave unutarnjeg tržišta električne energije, potrebno je poboljšanje regulatornog okvira koji će pridonijeti rješavanju trenutnih problema rascjepkanosti nacionalnih tržišta električne energije, a kojega još uvijek karakteriziraju brojne regulatorne intervencije kao i prepreke u opskrbi električnom energijom pod jednakim uvjetima i postojanje većih troškova u usporedbi s rješenjima utemeljenima na prekograničnoj suradnji i tržišnim načelima.

Model funkcionalnog otvorenog tržišta električne energije ključni je element koji omogućuje porast uporabe obnovljive energije. Ispunjavanje ciljeva, u pogledu obnovljive energije postići će se stvaranjem tržišnog okvira kojim se nagrađuju fleksibilnost i inovacije i

gdje se krajnjim kupcima omogućava da budu nositelji fleksibilne potrošnje zasnovane na tržišnim principima, koja je potrebna za prilagodbu elektroenergetskog sustava promjenjivoj i distribuiranoj održivoj proizvodnji električne energije. Ovo se može ostvariti tehnološkim napretkom u upravljanju elektroenergetskom mrežom, kao i u proizvodnji obnovljive energije gdje su kupcima otvorene nove mogućnosti.

Međutim, nedostatak informacija o potrošnji energije koje se krajnjim kupcima daju u stvarnom vremenu ili u gotovo stvarnom vremenu i posljedično nemogućnost upravljanja potrošnjom onemogućuje im da budu aktivni sudionici na energetsom tržištu i u energetske tranziciji. Stoga je namjera ovoga Zakona osnaživanje kupaca na način da im se pruže nužni alati koji doprinose snažnijem sudjelovanju na energetsom tržištu, jer ovaj Zakon upravo ima za cilj da svi građani Europske unije imaju korist od unutarnjeg tržišta električne energije, te da se na taj način ostvare ciljevi Europske unije u pogledu obnovljive energije. Slobode koje su građanima Europske unije zajamčene Ugovorom o funkcioniranju Europske unije, između ostaloga, slobodno kretanje robe, sloboda poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga, ostvarive su jedino na potpuno otvorenom tržištu električne energije koje svim krajnjim kupcima omogućuje slobodan izbor opskrbljivača električnom energijom i svim opskrbljivačima električne energije slobodnu isporuku električne energije krajnjim kupcima.

Radi poticanja tržišnog natjecanja i osiguranja opskrbe električnom energijom po najkonkurentnijoj cijeni, potrebno je omogućiti prekogranični pristup novim opskrbljivačima električnom energijom iz različitih izvora energije, te novim pružateljima usluga proizvodnje, skladištenja energije i upravljanja potrošnjom. Upravo u tom smislu, ovaj Zakon postavlja sustav koji na tržištu električne energije uklanja nepotrebne prepreke u pogledu ulaska na tržište, rada na tržištu i izlaska s tržišta električne energije. Tržišnim pravilima omogućuje se ulazak i izlazak proizvođača i opskrbljivača električnom energijom na temelju ocjene ekonomske i financijske održivosti njihova poslovanja. Međutim ovo načelo nije nespojivo s mogućnošću, da obveza pružanja javne usluge bude osigurana potrošačima. Prekozonska integracija tržišta električne energije zahtijeva visok stupanj suradnje između operatora sustava, sudionika na tržištu i regulatornih tijela, posebno kada se električnom energijom trguje na povezanom tržištu, a tržišne cijene trebale bi proizvesti poticaj za razvoj elektroenergetske mreže i ulaganjima u novu proizvodnju električne energije.

Za sve skupine kupaca (industrijski i trgovački kupci, odnosno poduzetništvo, te kupci iz kategorije kućanstvo) potrebno je omogućiti pristup izvan burzovnom i burzovnom tržištu električne energije, tržištu kapaciteta, uslugama uravnoteženja i pomoćnih usluga u svim vremenskim okvirima, kako bi svi mogli trgovati svojom fleksibilnošću i električnom energijom koju su sami proizveli, kao i omogućiti iskorištavanje svih prednosti udruživanja proizvodnje i opskrbe kako bi se postigla značajna korist unutar sustava te od prekograničnog tržišnog natjecanja.

Dekarbonizacija prometnog sektora i smanjenje emisija iz prometnog sektora, posebno u urbanim područjima su važni za ulogu elektromobilnosti u doprinosu ostvarenja navedenih ciljeva. Štoviše, uvođenje elektromobilnosti važan je element energetske tranzicije. Tržišna pravila utvrđena ovim Zakonu trebala bi doprinijeti stvaranju povoljnih uvjeta za električna vozila svih vrsta, a posebice bi trebala osigurati učinkovito uvođenje javno dostupnih i privatnih mjesta za punjenje električnih vozila te učinkovitu integraciju punjenja vozila u sustav.

Osnovni razlog za preoblikovanje operatora prijenosnog sustava iz dosadašnjeg ustroja društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo, nalazimo u donošenju propisa

Europske unije, odnosno Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU s kojom se usklađuje ovaj Prijedlog zakona. Naime, predmetnom Direktivom određeno je u članku 46. stavku 3. da su operatori prijenosnih sustava organizirani u pravnom obliku navedenom u Prilogu I. Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (kodificirani tekst) (Tekst značajan za EGP), a u Prilogu I. navode se vrste trgovačkih društava iz članka 2. stavaka 1. i 2., članka 44. stavaka 1. i 2., članka 45. stavka 2., članka 87. stavaka 1. i 2. i članka 135. stavka 1. Tekst iz navedene Direktive (EU) 2017/1132 na hrvatskom glasi dioničko društvo, a ne društvo ograničene odgovornosti, te je sukladno tome potrebno preoblikovanje HOPS d.o.o. iz društva s ograničenom odgovornošću u HOPS d.d., dioničko društvo sa skupštinom bez promjena u vlasništvu.

Upravljanje potrošnjom ključno je za omogućivanje pametnog punjenja električnih vozila te omogućivanje učinkovite integracije električnih vozila u elektroenergetsku mrežu, što će biti od presudne važnosti za postupak dekarbonizacije prometa. Krajnji kupci bi električnu energiju koju su sami proizveli trebali moći prvenstveno trošiti, skladištiti i prodavati na tržištu, primjerice skladištenjem energije, korištenjem električnih vozila, upravljanjem potrošnjom ili kroz programe energetske učinkovitosti. Uvođenjem novog instituta, energetske zajednice građana, svim se kupcima nudi mogućnost izravnog sudjelovanja u proizvodnji, potrošnji ili dijeljenju električne energije. Inicijative za energetske zajednice građana lociranih u zatvorenom distribucijskom sustavu, prvenstveno su usmjerene na pružanje pristupačne energije posebne vrste, kao što je obnovljiva energija i to svojim korisnicima, odnosno vlasnicima udjela u proizvodnom i/ili skladišnom objektu, a ne na način ostvarivanja dobiti, kao što rade tradicionalna elektroenergetska poduzeća. Energijom iz energetske zajednice građana može se unaprijediti i energetska učinkovitost na razini kućanstva, što pak pomaže u sprečavanju energetske siromaštva smanjenom potrošnjom i nižim tarifama za opskrbu. Kupcima iz kategorije kućanstvo potrebno je dopustiti da dobrovoljno sudjeluju u inicijativama za stvaranje energetske zajednice građana, te da u slučaju izlaska iz iste ne ostaju bez gubitka pristupa mreži kojom upravlja energetska zajednica građana ili bez gubitka prava koja im pripadaju kao kupcima. Pristup mreži energetske zajednice građana omogućava se uvažavajući poštene uvjete uz nadzor regulatorne agencije na način kako to radi i u pogledu pristupa drugim mrežama.

Računi za električnu energiju važno su sredstvo informiranja krajnjih kupaca. Osim podataka o potrošnji i troškovima, računi za električnu energiju trebaju sadržavati i druge informacije koje krajnjim kupcima mogu pomoći da usporede svoj trenutni ugovor s drugim ponudama. Redovita dostava točnih informacija o obračunu koje se temelje na stvarnoj potrošnji električne energije, uz pomoć pametnih brojila, važna je jer se kupcima tako pomaže da kontroliraju svoju potrošnju električne energije kao i troškove. Međutim, krajnji kupci, a osobito kupci iz kategorije kućanstva, trebali bi imati pristup fleksibilnim aranžmanima za stvarno plaćanje svojih računa. To nije moguće bez ulaganja i modernizacije distribucijskih mreža, odnosno uvođenja sustava naprednih mreža, koji se treba izgrađivati na način kojim se omogućava decentralizirana proizvodnja i energetska učinkovitost.

Radi uključivanja svih krajnjih kupaca potrebni su odgovarajući poticaji i odgovarajuće tehnologije, poput naprednih sustava mjerenja. Naprednim sustavima mjerenja osnažuju se krajnji kupci jer im ti sustavi omogućavaju da dobiju točne povratne informacije o svojoj potrošnji ili proizvodnji energije u gotovo stvarnom vremenu, da bolje upravljaju potrošnjom energije, te da sudjeluju u programima upravljanja potrošnjom i drugim uslugama i iskoriste

njihove prednosti, kao i da posljedično smanje iznose svojih računa za potrošnju električne energije. Odluka o uvođenju naprednog mjerenja unutar distribucijskog sustava na nacionalnoj razini temelji se na ekonomskoj ocjeni analizi i ocijeni regulatornog tijela, kojom se uzimaju u obzir dugoročne koristi uvođenja naprednog sustava mjerenja za krajnje kupce i cijeli vrijednosni lanac, među ostalim za bolje upravljanje mrežom, preciznije planiranje i utvrđivanje gubitaka u elektroenergetskoj mreži. Ako se procijeni da je uvođenje takvih sustava mjerenja troškovno učinkovito samo za krajnje kupce s određenom razinom potrošnje električne energije, države članice trebale bi imati mogućnost da o tome vode računa pri uvođenju pametnih sustava mjerenja. Neovisno o modelu upravljanja podacima, važna je uspostava transparentnih pravila u skladu s kojima se podacima može pristupiti pod nediskriminirajućim uvjetima kao i osiguravanje najviše razine kibernetičke sigurnosti i zaštite podataka, kao i nepristranost subjekata koji obrađuju podatke.

Nadalje, pristup energetske usluge omogućava građanima da iskoriste svoj potencijal i povećava socijalnu uključenost. Energetski siromašna kućanstva ne mogu si priuštiti takve energetske usluge zbog kombinacije niskih primanja, velike potrošnje energije i loše energetske učinkovitosti svojih domova. Sustav prikupljanja podatke radi praćenja broja energetske siromašnih kućanstava se obavlja u suradnji sa sustavom socijalne skrbi.

U cilju napretka prema potpuno dekarboniziranom elektroenergetskom sektoru potrebno je također ostvariti napredak i u pogledu sezonskog skladištenja energije. Takvo skladištenje energije je element koji bi služio kao alat za rad elektroenergetskog sustava kojim bi se omogućile kratkoročne i sezonske prilagodbe, a radi rješavanja problema varijabilnosti proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i povezanih ispada u tim razdobljima. Potpuno djelotvorno razdvajanje mrežnih djelatnosti od djelatnosti opskrbe i proizvodnje trebalo bi se primijeniti na cijelom području Europske unije, kao i na poduzeća iz Europske unije i na treće zemlje. Regulatorna tijela trebaju imati mogućnost donošenja odluka povezanih sa svim relevantnim regulatornim pitanjima, kako bi unutarnje tržište električne energije funkcioniralo ispravno kao i ostvariti potpunu neovisnost u bilo kojim drugim javnim ili privatnim interesima. Regulatorna tijela trebala bi osigurati da operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi svoju mrežu učinili otpornijom i fleksibilnijom. Osiguravanje potpune primjene zadanog regulatornog okvira ključna su načela novog modela integriranih kratkoročnih tržišta električne energije, te se također utvrđuju nova pravila, uključujući mehanizme za razvoj (proizvodnih) kapaciteta i principe / područja daljnje unapređivanje prekozonske suradnje operatora prijenosnih sustava električne energije kao jedne od ključnih odrednica ovoga Zakona.

Ovim se Zakonom ide i za učinkovitim postizanjem ciljeva energetske unije i posebnih okvira klimatske i energetske politike do 2030. godine. Cilj je energetske unije osigurati krajnjim kupcima, odnosno kućanstvima i poduzećima, sigurnu, zaštićenu, održivu, okolišno prihvatljivu konkurentnu i pristupačnu energiju.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Predloženim Zakonom:

- uspostavljaju se zajednička pravila za proizvodnju, prijenos, distribuciju i skladištenje energije te opskrbu električnom energijom

- odredbe o zaštiti potrošača s ciljem stvaranja integriranih, konkurentnih, fleksibilnih, poštenih i transparentnih tržišta električne energije koja se primjenjuju u cijeloj Europskoj uniji koja su orijentirana na krajnje kupce
- osiguravaju se principi za formiranje prihvatljive i transparentne cijene i troškovi električne energije za krajnje kupce, visok stupanj sigurnosti opskrbe te neometan prijelaz na održivi energetska sustav s niskom razinom emisije ugljika
- utvrđuju se ključna pravila za organizaciju i funkcioniranje elektroenergetskog sektora
- određuju se pravila o osnaživanju i zaštiti krajnjih kupaca, otvorenom pristupu integriranom tržištu električne energije, pristupu trećih strana, infrastrukturi prijenosa i distribucije električne energije
- uvode se novi instituti kao što su aktivni kupac i energetska zajednica građana s ciljem omogućavanja svim krajnjim kupcima da izravno sudjeluju u proizvodnji, potrošnji ili dijeljenju električne energije
- uvođenje elektromobilnosti kao važnog elementa energetske tranzicije
- uvođenje naprednog sustava mjerenja kojim se osnažuju krajnji kupci na način da im takvi sustavi omogućavaju točne povratne informacije o potrošnji ili proizvodnji energije u gotovo stvarnom vremenu, bolje upravljanje potrošnjom energije, kao i da posljedično smanje iznose svojih računa za potrošnju električne energije
- određuju se pravila o neovisnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije, te se utvrđuje načine suradnje s drugim državama članicama, regulatornim tijelima i operatorom prijenosnog sustava, a sve s ciljem stvaranja potpuno međusobno povezanog unutarnjeg tržišta električne energije
- potiče se integracija energije iz obnovljivih izvora, slobodno tržišno natjecanje te sigurnost opskrbe električnom energijom
- osiguravaju se temeljna načela u pogledu određivanja tarifa i dodjele prekozonskih kapaciteta kao jedinstvena u cijeloj Europskoj uniji
- utvrđuju se detaljna pravila za olakšavanje djelotvornog prekograničnog sudjelovanja u mehanizmima za razvoj proizvodnih kapaciteta.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

I. OPĆE ODREDBE

Predmet i primjena Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uspostavljaju zajednička pravila za proizvodnju, prienos, distribuciju i skladištenje energije te opskrbu električnom energijom, zajedno s odredbama o zaštiti potrošača, radi stvaranja integriranog, konkurentnog, fleksibilnog, poštenog i transparentnog tržišta električne energije Republike Hrvatske, kao dijela elektroenergetskog tržišta Europske unije.

(2) Koristeći se prednostima integriranog tržišta, ovim se Zakonom nastoje osigurati prihvatljive i transparentne cijene i troškovi energije za krajnje kupce, visok stupanj sigurnosti opskrbe i neometan prijelaz na održiv energetska sustav s niskom razinom emisije ugljika.

(3) Ovim se Zakonom utvrđuju ključna pravila koja se odnose na organizaciju i funkcioniranje elektroenergetskog sektora Republike Hrvatske, posebno pravila o osnaživanju i zaštiti krajnjih kupaca, otvorenom pristupu integriranom elektroenergetskom tržištu, pristupu trećih strana infrastrukturi prijenosa i distribucije električne energije, zahtjevima za razdvajanjem i pravila o neovisnosti regulatornog tijela.

(4) Ovim se Zakonom utvrđuju i načini suradnje između Republike Hrvatske i država članica Europske unije, regulatornih tijela i operatora prijenosnih sustava u cilju stvaranja potpuno međusobno povezanog unutarnjeg tržišta električne energije na kojem se potiče integracija energije iz obnovljivih izvora, slobodno tržišno natjecanje i sigurnost opskrbe.

(5) Na odnose u elektroenergetskom sektoru koji nisu uređeni ovim Zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetskih djelatnosti.

Primjena pravne stečevine EU

Članak 2.

(1) Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14. 6. 2019.)

(2) Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

1. Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Tekst značajan za EGP) (SL L 326, 8. 12. 2011.)

2. Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (Tekst značajan za EGP) (SL L 197, 25. 7. 2015.)

3. Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21. 12. 2018.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2018/1999) u dijelu koji se odnosi na tržište energije u dijelu električne energije
4. Uredbe (EU) br. 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (SL L 158, 14. 6. 2019.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2019/943)
5. Uredbe (EU) 2016/1952 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o europskoj statistici cijena prirodnog plina i električne energije te stavljanju izvan snage Direktive 2008/92/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 311, 17. 11. 2016.).

(3) Nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EU) 2019/943 je tijelo državne uprave nadležno za energetiku, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Značenje pojedinih pojmova

Članak 3.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetske djelatnosti te područje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije.

(2) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Agencija za suradnju energetske regulatora* (u daljnjem tekstu: ACER) znači tijelo za suradnju energetske regulatora na razini Europske unije u skladu s Uredba (EU) 2019/942 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetske regulatora (Tekst značajan za EGP.) (SL L 158, 14. 6. 2019.)
2. *Agencija* znači Hrvatska energetska regulatorna agencija
3. *agregator* znači sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem
4. *agregiranje* znači djelatnost koju obavlja fizička ili pravna osoba koja može kombiniranjem snage i/ili iz mreže preuzete električne energije više kupaca ili operatora skladišta energije ili snage i/ili u mrežu predane električne energije više proizvođača ili aktivnih kupaca ili operatora skladišta energije radi sudjelovanja na bilo kojem tržištu električne energije
5. *aktivni kupac* znači krajnji kupac, ili skupina krajnjih kupaca koji djeluju zajedno, koji troši ili skladišti električnu energiju proizvedenu u vlastitom prostoru smještenom unutar definiranih granica ili koji prodaje električnu energiju koju sam proizvodi ili sudjeluje u pružanju fleksibilnosti ili u programima energetske učinkovitosti, uz uvjet da te djelatnosti nisu njegova primarna trgovačka ili profesionalna djelatnost
6. *bilančna grupa* znači jedan ili više sudionika na tržištu za koju se prijavljuje tržišna pozicija, određuje ostvarenje i za čije je odstupanje odgovoran voditelj bilančne grupe
7. *burza električne energije* znači pravna osoba koja vodi burzovno tržište električne energije te organizirano trgovanje proizvodima koji se kupuju i prodaju preko burze električne energije, na siguran, nepristran, razvidan i anonimni način, te djeluje kao središnja ugovorna strana između prodavatelja i kupaca, preuzimajući rizike kupnje i prodaje u okviru kupoprodajnih transakcija zaključenih na burzi električne energije

8. *certifikacija operatora prijenosnog sustava* znači postupak kojim se utvrđuje sukladnost operatora prijenosnog sustava s odredbama ovoga Zakona kojima se uređuje razdvajanje i neovisnost operatora prijenosnog sustava
9. *certifikat* znači potvrda koju u postupku certificiranja izdaje Agencija kojom se potvrđuje da operator prijenosnog sustava ispunjava uvjete glede njegova razdvajanja i neovisnosti, i to financijske, materijalne, tehničke i kadrovske opremljenosti uvjete kao i druge uvjete propisane odredbama ovoga Zakona
10. *član burze električne energije* znači sudionik na tržištu koji s burzom električne energije ima sklopljen odgovarajući ugovor o članstvu
11. *dispečiranje* znači upravljanje tokovima električne energije (snage) i regulacija napona u elektroenergetskom sustavu, uključujući i razmjenu s drugim sustavima
12. *distribucija električne energije* znači prijenos električne energije visokonaponskim, sredjenaponskim ili niskonaponskim distribucijskim sustavima radi njezine isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu
13. *distribuirana proizvodnja* znači proizvodna postrojenja priključena na distribucijsku mrežu
14. *ekonomsko prvenstvo* znači rangiranje ponuđača u skladu s ekonomskim kriterijima
15. *elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja na mrežu* (u daljnjem tekstu: EOTRP) znači analiza mogućnosti priključenja korisnika na prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu, u cilju utvrđivanja optimalnog tehničkog rješenja priključenja i procjene troškova priključenja na mrežu
16. *elektroenergetski subjekt* znači pravna ili fizička osoba, koja nije krajnji kupac, a koja obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti i koja je odgovorna za komercijalne i tehničke zadaće i zadaće održavanja koje su povezane s tim djelatnostima
17. *energetska učinkovitost* znači omjer između ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i utroška energije
18. *energetska zajednica građana* znači pravna osoba koja se temelji na dobrovoljnom i otvorenom sudjelovanju te je pod stvarnom kontrolom članova ili vlasnika udjela koji su fizičke osobe, lokalna tijela, uključujući općine, ili mala poduzeća, a čija je primarna svrha pružanje okolišne, gospodarske ili socijalne koristi svojim članovima ili vlasnicima udjela ili lokalnim područjima na kojima djeluje, a ne stvaranje financijske dobiti i koji može sudjelovati u proizvodnji, među ostalim iz obnovljivih izvora, opskrbi, potrošnji, agregiranju, skladištenju energije, uslugama energetske učinkovitosti ili uslugama punjenja za električna vozila ili pružati druge energetske usluge svojim članovima ili vlasnicima udjela
19. *energija iz obnovljivih izvora* ili *obnovljiva energija* znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, energija iz okoliša, energija plime, oseke i druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin
20. *energija uravnoteženja* znači energiju uravnoteženja kako je definiranja u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2019/943
21. *energetsko odobrenje* znači dokument koji izdaje Ministarstvo za projekt novog proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije ili projekt povećanja snage postojećeg proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije
22. *gotovo stvarno vrijeme* u kontekstu naprednog mjerenja znači kratko vremensko razdoblje, obično u sekundama ili unutar obračunskog intervala odstupanja na nacionalnom tržištu
23. *horizontalno integrirani subjekt* znači subjekt koji obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti proizvodnje električne energije ili prijenosa električne energije ili distribucije električne energije ili opskrbe električnom energijom i drugu djelatnost koja nije elektroenergetska
24. *informacije o obračunu* znači sve informacije dostavljene na računima krajnjih kupaca, osim zahtjeva za plaćanje

25. *integrirani elektroenergetski subjekt* znači vertikalno integrirani subjekt ili horizontalno integrirani subjekt

26. *interkonekcijski vod* znači oprema koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sustava;

27. *interoperabilnost* u kontekstu naprednog mjerenja znači sposobnost dvije energetske ili komunikacijske mreže, dva sustava, uređaja, dvije aplikacije ili komponente ili više njih da uzajamno djeluju, razmjenjuju i upotrebljavaju informacije radi izvođenja potrebnih funkcija;

28. *isporuka električne energije* znači preuzimanje električne energije iz mreže ili predaja električne energije u mrežu

29. *izravni vod* znači elektroenergetski vod koji povezuje lokaciju proizvodnje električne energije s izoliranim kupcem odnosno s vlastitim prostorijama ili podružnicama proizvođača

30. *izvanredne situacije* znači elementarne nepogode ili katastrofa koja je utvrđena zakonom kojim se uređuje zaštita i spašavanje odnosno elementarne nepogode

31. *izvedenica električne energije* znači financijski instrument određen propisom kojim se uređuje tržište kapitala, kada se taj instrument odnosi na električnu energiju

32. *javna usluga opskrbe električnom energijom* znači univerzalna opskrba i zajamčena opskrba

33. *kontrola* znači prava, ugovori ili druga sredstva koja, bilo odvojeno ili kombinirano i uzimajući u obzir činjenične ili pravne okolnosti, daju mogućnost provođenja odlučujućeg utjecaja na poduzeće, posebno kroz vlasništvo ili pravo korištenja svim ili dijelom osnovnih sredstava poduzeća, prava ili ugovore kojima se omogućuje odlučujući utjecaj na sastav te glasovanje ili odluke tijela poduzeća

34. *konvencionalno brojilo* znači analogno ili elektroničko brojilo koje ne može slati i primati podatke

35. *korisnik mreže* znači fizička ili pravna osoba koja je s operatorom sustava sklopila ugovor o korištenju mreže u svrhu predaje električne energije u prijenosnu mrežu ili distribucijsku mrežu ili u svrhu preuzimanja električne energije iz prijenosne mreže ili distribucijske mreže

36. *korištenje mreže* znači usluga operatora sustava korisniku mreže kojom se omogućuje prijenos električne energije prijenosnom mrežom i/ili distribucija električne energije distribucijskom mrežom te korištenje usluga sustava

37. *krajnji kupac* znači kupac koji kupuje električnu energiju za vlastitu uporabu;

38. *kupac iz kategorije kućanstvo* znači kupac koji kupuje električnu energiju za potrošnju u vlastitom kućanstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti

39. *kupac koji nije kućanstvo* (kupac iz kategorije poduzetništvo) znači fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju koja nije za uporabu u njezinu vlastitom kućanstvu, uključujući proizvođače, industrijske kupce, mala i srednja poduzeća, poslovne subjekte i kupce na veleprodajnom tržištu

40. *kupac na veleprodajnom tržištu* znači fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju u svrhu daljnje prodaje unutar ili izvan sustava poslovnog nastana te osobe

41. *kupac* znači kupac na veleprodajnom tržištu ili krajnji kupac električne energije

42. *kvaliteta opskrbe električnom energijom* znači pouzdanost napajanja i kvaliteta napona na mjestu preuzimanja, odnosno predaje električne energije te kvaliteta usluga korisnicima mreže

43. *mali izolirani sustav* znači bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3.000 GWh, pri čemu se manje od 5 % godišnje potrošnje dobiva kroz međusobno povezivanje s drugim sustavima

44. *mali kupac koji nije kućanstvo* znači pravna ili fizička osoba s manje od 50 radnika i s ispunjenim jednim od dva kriterija: s godišnjim prometom koji ne prelazi iznos od 54 milijuna kuna ili s imovinom koja ne prelazi iznos od 27 milijuna kuna, a koja kupuje električnu energiju za vlastito korištenje

45. *ministar* znači ministar nadležan za energetiku

46. *Ministarstvo* znači ministarstvo nadležno za energetiku

47. *mali povezani sustav* znači bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3.000 GWh, pri čemu se više od 5 % godišnje potrošnje dobije kroz međusobno povezivanje s drugim sustavim
48. *malo poduzeće* znači poduzeće koje zapošljava manje od 50 osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 10 milijuna eura
49. *međusobno povezani sustavi* znači nekoliko prijenosnih sustava koji su međusobno povezani posredstvom jednog interkonekcijskog voda ili više njih
50. *mikropoduzeće* znači poduzeće koje zapošljava manje od 10 osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 2 milijuna eura
51. *mjesto za punjenje* znači sučelje putem kojeg je u danom trenutku moguće puniti jedno električno vozilo ili zamijeniti bateriju jednog električnog vozila
52. *mrežni kodeksi i smjernice* znači Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima, Uredba Komisije (EU) 2016/631 od 14. travnja 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu, Uredba Komisije (EU) 2016/1719 od 26. rujna 2016. o uspostavljanju smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta, Uredba Komisije (EU) 2016/1388 od 17. kolovoza 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za priključak kupca, Uredba Komisije (EU) 2016/1447 od 26. kolovoza 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sustava za prijenos istosmjernom strujom visokog napona i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka, Uredba Komisije (EU) 2017/1485 od 2. kolovoza 2017. o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sustava (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) 2017/1485), Uredba Komisije (EU) 2017/2195 od 23. studenoga 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) 2017/2195) i Uredba Komisije (EU) 2017/2196 od 24. studenoga 2017. o uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sustava
53. *najbolje raspoložive tehnike* u kontekstu zaštite podataka i sigurnosti u okruženju naprednog mjerenja znači najdjelotvornije, najnaprednije i prikladne tehnike za pružanje temelja za sukladnost s pravilima Europske unije za zaštitu podataka i sigurnosnim pravilima
54. *naknada za korištenje mreže* znači novčani iznos koji se plaća za korištenje mreže
55. *naknada za priključenje na mrežu* znači naknada za priključenje građevine novog korisnika mreže na prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu, kao i za povećanje priključne snage postojećeg korisnika mreže
56. *naknada za promjenu opskrbljivača* znači naknada ili novčana kazna, uključujući naknade za raskid ugovora, koju opskrbljivači ili agregatori ili operatori sustava izravno ili neizravno nameću kupcima zbog promjene opskrbljivača ili agregatora
57. *naknada za raskid ugovora* znači naknada ili novčana kazna koju opskrbljivači ili agregatori nameću kupcima zbog raskida ugovora o opskrbi električnom energijom ili ugovora o agregiranju
58. *napredna mreža* znači elektroenergetska mreža koja korištenjem naprednih tehnologija optimira rad elektroenergetskog sustava te na troškovno učinkovit način omogućuje integriranje ponašanja i djelovanja svih korisnika mreže radi postizanja i očuvanja ekonomski učinkovitog i održivog elektroenergetskog sustava s niskim gubicima te odgovarajućom razinom kvalitete opskrbe električnom energijom i sigurnosti opskrbe električnom energijom kao i aktivnog sudjelovanja korisnika mreže
59. *nefrekvencijska pomoćna usluga* znači usluga kojom se koristi operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava u svrhu regulacije napona u stacionarnom stanju, injektiranja brzo djelujuće jalove struje, tromosti za osiguranje stabilnosti lokalne mreže, struje kratkog spoja, sposobnosti crnog starta te sposobnosti otočnog pogona
60. *neovisni agregator* znači agregator koji nije povezan s opskrbljivačem krajnjih kupca

61. *nestandardna usluga operatora sustava* znači pridjeljiva usluga iz područja nadležnosti i odgovornosti operatora sustava koja nije sadržana u naknadi za korištenje mreže i naknadi za priključenje na mrežu
62. *niski napon (NN)* znači naponske razine do uključivo 1.000 V
63. *nositelj projekta* znači fizička ili pravna osoba koja planira graditi i gradi proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu, upisana u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača
64. *obnovljivi izvori energije* znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, energija iz okoliša, energija plime, oseke i druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin
65. *obračunski interval odstupanja* znači razdoblje obračuna odstupanja kako je definirano u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2019/943
66. *odstupanje* znači razlika između ostvarenja i tržišne pozicije bilančne grupe u jednom obračunskom intervalu odstupanja
67. *operator distribucijskog sustava* znači fizička ili pravna osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju distribucijske mreže na danom području kao i zajedničkih postrojenja prema prijenosnoj mreži i, kada je to primjenjivo, međusobno povezivanje s drugim distribucijskim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti distribucijske mreže da zadovolji razumne zahtjeve za distribucijom električne energije
68. *operator prijenosnog sustava* znači fizička ili pravna osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže na danom području, prekograničnih prijenosnih vodova prema drugim prijenosnim mrežama kao i zajedničkih postrojenja prema distribucijskoj mreži te za osiguravanje dugoročne sposobnosti prijenosne mreže da zadovolji razumne zahtjeve za prijenosom električne energije
69. *operator skladišta energije* znači fizička ili pravna osoba koja skladišti energiju
70. *operator sustava* znači operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava
71. *operator tržišta električne energije* znači pravna osoba kojoj su ovim Zakonom dodijeljene posebne zadaće ili obveze u pogledu tržišta električne energije
72. *operator zatvorenog distribucijskog sustava* znači energetski subjekt koji obavlja energetsku djelatnost distribucije električne energije u zatvorenom distribucijskom sustavu
73. *opskrba električnom energijom* znači kupnja i prodaja električne energije na veleprodajnom tržištu, prodaja električne energije krajnjim kupcima i skladištima energije, otkup električne energije od aktivnih kupaca, skladišta energije i proizvođača te agregiranje
74. *opskrba električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga* znači opskrba električnom energijom onih krajnjih kupaca koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili koriste po automatizmu
75. *opskrbljivač* znači elektroenergetski subjekt koji obavlja elektroenergetsku djelatnost opskrbe električnom energijom
76. *opskrbljivač kupaca u okviru javne usluge opskrbe električnom energijom* znači opskrbljivač koji pruža univerzalnu opskrbu i opskrbljivač koji pruža zajamčenu opskrbu
77. *pomoćna usluga* znači usluga potrebna za rad prijenosnog ili distribucijskog sustava, uključujući usluge uravnoteženja i nefrekvencijske pomoćne usluge, koja ne uključuje upravljanje zagušenjem
78. *postrojenje za skladištenje energije* znači, u kontekstu elektroenergetskog sustava, objekt u kojem se skladišti energija
79. *potpuno integrirana komponenta mreže* znači komponente mreže koja je integrirana u prijenosni ili distribucijski sustav, uključujući i postrojenje za skladištenje energije, i koja se koristi jedino u svrhu osiguravanja sigurnog i pouzdanog rada prijenosnog ili distribucijskog sustava, a ne u svrhu uravnoteženja ili upravljanja zagušenjem

80. *povezani subjekt* znači bilo koja dva ili više subjekata u okviru grupe i subjekti koji pripadaju istim vlasnicima udjela odnosno povezana društva sukladno računovodstvenim propisima
81. *pridjeljivi poslovi* znači poslovi na izgradnji priključka, koje obavlja operator sustava, a može ih obavljati i ovlaštenu izvođač u skladu s pravilima o priključenju na prijenosnu mrežu odnosno pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu
82. *prijenos električne energije* znači prijenos električne energije međusobno povezanim sustavom vrlo visokog i visokog napona radi njezine isporuke krajnjim kupcima ili operatoru distribucijskog sustava, ali ne uključuje opskrbu električnom energijom
83. *priključak* znači fizički priključak na prijenosnu mrežu ili distribucijsku mrežu koji obuhvaća mjernu opremu i obračunsko mjerno mjesto, a koji je sastavni dio mreže
84. *pristup mreži* znači pravo korisnika mreže na korištenje mreže radi prijenosa, distribucije te isporuke ugovorene količine električne energije, u okviru odobrene priključne snage, tijekom ugovorenog razdoblja na temelju propisanih i javno objavljenih uvjeta prema načelima nepristranosti
85. *proizvodnja* znači *proizvodnja električne energije* odnosno pretvorba goriva ili energije u električnu energiju
86. *proizvođač električne energije* znači fizička ili pravna osoba koja proizvodi električnu energiju
87. *regionalni koordinacijski centar* znači regionalni koordinacijski centar osnovan u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) 2019/943
88. *sigurnost opskrbe* znači sigurnost opskrbe i snabdijevanja električnom energijom te tehnička sigurnost odnosno sposobnost elektroenergetskog sustava da jamči opskrbu kupaca električnom energijom na način da se krajnjim kupcima osigura i isporuči potrebna količina električne energije
89. *skladištenje energije* znači, u kontekstu elektroenergetskog sustava, odgađanje konačne uporabe električne energije do trenutka kasnijeg od onog u kojem je proizvedena ili pretvorba električne energije u oblik energije koji se može skladištiti, skladištenje takve energije i naknadna pretvorba takve energije u električnu energiju ili njezina uporaba kao nositelja energije
90. *složeni priključak* znači svaki priključak na prijenosnu mrežu, odnosno svaki priključak na distribucijsku mrežu za koji je potrebno stvaranje tehničkih uvjeta u mreži ili priključak koji je jednostavna građevina u skladu s propisima o prostornom uređenju i gradnji za koji je nužno riješiti imovinskopravne odnose s trećim stranama
91. *srednje poduzeće* znači poduzeće koje zapošljava manje od 250 radnika i čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 43 milijuna eura
92. *srednji napon (SN)* znači naponske razine od 1 kV do uključivo 35 kV
93. *stvaranje tehničkih uvjeta u mreži* znači izgradnja novih dijelova i/ili rekonstrukcija postojećih dijelova prijenosne i/ili distribucijske mreže, radi korištenja mreže u okviru odobrene priključne snage, koja ne obuhvaća priključak na mrežu, a smatra se nepridjeljivim poslovima koje obavlja isključivo operator sustava
94. *subjekt odgovoran za odstupanje* znači sudionik na tržištu, kako je definirano u članku 2. točki 14 Uredbe (EU) 2019/943
95. *sudionik na tržištu* znači sudionik na tržištu kako je definirano u članku 2. točki 25. Uredbe (EU) 2019/943
96. *sustav naprednog mjerenja* znači elektronički sustav koji može mjeriti električnu energiju koja je predana u mrežu ili električnu energiju koja je preuzeta iz mreže pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te koji može slati i primati podatke nekim oblikom elektroničke komunikacije u svrhu informiranja, praćenja i kontrole

97. *tijelo EU za ODS-ove* znači europsko tijelo za operatore distribucijskih sustava u skladu s Uredbom (EU) 2019/943

98. *treća država* znači svaka država osim Republike Hrvatske ili država članica Europske unije

99. *trgovac električnom energijom* znači elektroenergetski subjekt koji obavlja elektroenergetsku djelatnost trgovine električnom energijom

100. *trgovina električnom energijom* znači kupnja i prodaja električne energije, isključujući prodaju električne energije krajnjim kupcima

101. *tržišta električne energije* uključuju izvanburzovna i burzovna tržišta električne energije, za trgovanje električnom energijom, opskrbu, agregiranje, tržište kapaciteta, uslugama uravnoteženja, nefrekvencijskim pomoćnim uslugama, izvedenicama električne energije, u svim vremenskim okvirima

102. *ugovor o opskrbi električnom energijom* znači ugovor kojim se uređuje opskrba krajnjeg kupca električnom energijom, ali ne uključuje izvedenicu električne energije, a može uključivati odredbe o otkupu električne energije predane u mrežu u slučaju aktivnog kupca

103. *ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije* znači ugovor o opskrbi električnom energijom između opskrbljivača i krajnjeg kupca koji odražava promjenu cijena na promptnim tržištima, uključujući tržišta za dan unaprijed i unutardnevna tržišta, u intervalima koji odgovaraju barem učestalosti poravnanja tržišta

104. *univerzalna usluga* znači jedinstveni način prodaje električne energije u okviru opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga, kojim se osigurava pravo kupca iz kategorije kućanstvo na javnu uslugu opskrbe električnom energijom pod istim uvjetima na cijelom području Republike Hrvatske

105. *upravljanje potrošnjom* znači promjena u opterećenju kod krajnjih kupaca u odnosu na njihove uobičajene ili trenutačne obrasce potrošnje električne energije kao odgovor na tržišne signale, uključujući vremenski ovisnu promjenu cijene električne energije ili novčane poticaje, ili kao odgovor na prihvata ponude krajnjeg kupca za prodaju smanjenja ili povećanja potražnje po cijeni na organiziranim tržištima, kako je definirano u članku 2. točki 4. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 1348/2014 od 17. prosinca 2014. o izvješćivanju o podacima i provedbi članka 8. stavaka 2. i 6. Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Tekst značajan za EGP) (SL L 363, 18. 12. 2014.), pojedinačno ili putem agregiranja

106. *uravnoteženje sustava* znači uravnoteženje kako je definirano u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2019/943

107. *usluge sustava* znači usluge elektroenergetskog sustava nužne za rad prijenosnog i distribucijskog sustava koje obuhvaćaju vođenje elektroenergetskog sustava, održavanje frekvencije, održavanje napona i ponovnu uspostavu napajanja, a osigurava ih operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava

108. *veliko poduzeće* znači poduzeće koje zapošljava više od 250 radnika i čiji godišnji promet prelazi 50 milijuna EUR ili ukupna godišnja bilanca prelazi 43 milijuna eura

109. *vertikalno integrirani subjekt* znači elektroenergetski subjekt ili grupa elektroenergetskih subjekata u kojima ista osoba ili iste osobe imaju mogućnost izravne ili posredne kontrole i gdje elektroenergetski subjekt ili grupa elektroenergetskih subjekata obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti prijenosa električne energije ili distribucije električne te najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti proizvodnje električne energije, trgovine električnom energijom ili opskrbe električnom energijom

110. *visoki napon (VN)* znači naponske razine od 110 kV do uključivo 220 kV

111. *voditelj bilančne grupe* znači sudionik na tržištu koji je odgovoran za odstupanje jedne bilančne grupe i koji je s operatorom prijenosnog sustava sklopio ugovor o odgovornosti za odstupanje

112. *vrlo visoki napon (VVN)* znači naponske razine veće od 220 kV

113. *zagušenje* znači zagušenje kako je definirano u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 2019/943

114. *zajamčena opskrba* znači javna usluga opskrbe električnom energijom kojom se osigurava pravo kupca koji nije iz kategorije kućanstvo na opskrbu električnom energijom pod istim uvjetima na cijelom području Republike Hrvatske

115. *zajamčeni opskrbljivač* znači elektroenergetski subjekt koji pruža javnu uslugu zajamčenog otkupa električne energije.

Energetske djelatnosti

Članak 4.

(1) Energetske djelatnosti (u daljnjem tekstu: elektroenergetske djelatnosti), u smislu ovoga Zakona, su:

1. proizvodnja električne energije
2. prijenos električne energije
3. distribucija električne energije
4. organiziranje tržišta električne energije
5. opskrba električnom energijom
6. agregiranje
7. trgovina električnom energijom
8. skladištenje energije
9. organiziranje energetske zajednice građana
10. operator zatvorenog distribucijskog sustava.

(2) Elektroenergetske djelatnosti, u smislu ovoga Zakona, obavljaju se kao javne usluge i kao tržišne djelatnosti.

(3) Pravne i fizičke osobe mogu obavljati elektroenergetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka samo na temelju rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: dozvola) sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor, osim ako drugačije nije propisano ovim Zakonom.

Interes Republike Hrvatske

Članak 5.

(1) Sigurna opskrba električnom energijom smatra se ključnim elementom javne sigurnosti i u smislu ovoga Zakona predstavlja:

1. sigurnu opskrbu električnom energijom i
2. tehničku sigurnost proizvodnje, prijenosa, distribucije, skladištenja i potrošnje električne energije.

(2) Osiguravanje dostatne proizvodnje i isporuke električne energije potrebne za život i rad građana te poslovanje i razvoj gospodarskih i društvenih subjekata i njihova opskrba električnom energijom na siguran, pouzdan i kvalitetan način, po realnim cijenama, kao i energetski razvoj, od interesa je za Republiku Hrvatsku.

(3) Elektroenergetske djelatnosti iz članka 4. stavka 1. točaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona obavljaju se kao javne usluge. Elektroenergetska djelatnost iz članka 4. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona obavlja se kao javna usluga u dijelu i na način koji je propisan ovim Zakonom.

(4) Radi očuvanja sigurnosti opskrbe, elektroenergetski subjekti koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti iz stavka 3. ovoga članka dužni su, u cilju ostvarivanja interesa Republike Hrvatske iz stavka 2. ovoga članka, dati prvenstvo osiguranju dostatne količine električne energije koja je potrebna za život i rad građana te poslovanje i razvoj gospodarskih i društvenih subjekata i njihovu opskrbu električnom energijom na siguran, pouzdan i kvalitetan način, zadovoljavajući pri tome kriterij ekonomičnosti isporuke.

(5) Vlada Republike Hrvatske odlukom na prijedlog Ministarstva, a po pribavljenom mišljenju Agencije koje se temelji na istraživanju funkcioniranja tržišta električne energije, u skladu s člankom 55. stavkom 1. ovoga Zakona određuje elektroenergetske subjekte kojima je, u skladu s odredbama ovoga Zakona, na području Republike Hrvatske utvrđena obveza pružanja javne usluge opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga kao i opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao zajamčena usluga (u daljnjem tekstu: opskrba električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga).

(6) Elektroenergetski subjekti iz stavka 5. ovoga članka dužni su osigurati potrebne uvjete za redovitu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca električne energije kupnjom te električne energije od proizvođača, od trgovaca, od drugih opskrbljivača, na organiziranom tržištu električne energije ili iz uvoza, pri čemu prioritet ima proizvedena električna energija iz obnovljivih izvora i kogeneracije.

(7) Ako elektroenergetski subjekti iz stavka 5. ovoga članka ne uspiju osigurati prijeko potrebne uvjete za redovitu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca električne energije kupnjom električne energije na način propisan stavkom 6. ovoga članka, takvu će električnu energiju kupiti od proizvođača, trgovaca i drugih opskrbljivača kojima Vlada Republike Hrvatske odlukom odredi obvezu prodaje električne energije elektroenergetskom subjektu za opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga.

(8) Elektroenergetski subjekti iz stavka 5. ovoga članka su prilikom kupnje električne energije za potrebe opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga obvezni primjenjivati najbolju poslovnu praksu.

(9) Radi sigurne opskrbe električnom energijom, nadležno tijelo koje daje koncesiju na pomorskom dobru daje koncesiju operatoru sustava sukladno prostoru pomorskog dobra koju elektroenergetska infrastruktura zauzima na kopnenom i morskom dijelu pomorskog dobra.

(10) Koncesijska naknada za elektroenergetsku infrastrukturu iz stavka 9. ovoga članka plaća se isključivo po kvadratnom metru zauzetog pomorskog dobra.

Tajnost podataka

Članak 6.

(1) Operator sustava, operator tržišta električne energije, burza električne energije, ostali sudionici na tržištu električne energije te Agencija dužni su osigurati tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje saznaju od drugih elektroenergetskih subjekata i krajnjih kupaca, osim

ako sukladno odredbama ovoga Zakona ili drugih posebnih zakona i propisa nisu ovlašteni ili dužni podatke javno objaviti ili ih priopćiti nadležnim državnim tijelima.

(2) Operator prijenosnog sustava i vlasnik prijenosnog sustava dužni su čuvati povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprječavati da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na pristran način.

(3) Operator prijenosnog sustava i vlasnik prijenosnog sustava posebice ne smiju otkrivati nikakve komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima trgovačkih društava, osim ako je to potrebno za provedbu poslovne transakcije.

Članak 7.

(1) Vlasnik prijenosnog sustava i ostali dijelovi trgovačkih društava ne mogu koristiti zajedničke usluge kao što su zajedničke pravne usluge, osim posve administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije.

(2) Operator prijenosnog sustava, u kontekstu prodaje ili nabave električne energije od strane povezanih poduzeća, ne smije zlorabiti komercijalno osjetljive informacije dobivene od trećih strana prilikom osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.

(3) Informacije potrebne za stvarno tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta objavljuju se na internetskim stranicama operatora prijenosnog sustava.

(4) Obveza iz stavka 3. ovoga članka ne dovodi u pitanje čuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.

II. OPĆA PRAVILA ZA ORGANIZACIJU SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Konkurentno, fleksibilno i nediskriminacijsko tržište električne energije orijentirano na krajnje kupce

Članak 8.

(1) U Republici Hrvatskoj nije dozvoljeno neopravdano otežavanje: prekogranične trgovine električnom energijom, sudjelovanja krajnjih kupaca između ostalog u upravljanju potrošnjom, ulaganja u proizvodnju energije, posebice promjenjivu i fleksibilnu, skladištenja energije te uvođenja elektromobilnosti ili novih interkonekcijskih vodova između država članica pri čemu je potrebno osigurati da cijene električne energije odražava stvarnu potražnju i ponudu.

(2) Pri razvoju novih interkonekcijskih vodova uzimaju se u obzir ciljevi elektroenergetske povezanosti utvrđeni u članku 4. točki (d) podtočki 1. Uredbe (EU) 2018/1999.

(3) Ne dovodeći u pitanje ovlasti koje se zadržavaju u odnosu na treće zemlje na unutarnjem tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj ne postoje prepreke za ulazak na tržište, rad i izlazak s tržišta.

(4) Elektroenergetski subjekti, pod jednakim uvjetima, podliježu transparentnim, razmjernim i nediskriminacijskim pravilima, naknadama i postupanju u odnosu na odgovornosti za uravnoteženje, pristup veleprodajnim tržištima, pristup podacima, promjeni opskrbljivača i sustavu obračuna te izdavanju dozvola za obavljanje energetske djelatnosti.

(5) Sudionici na tržištu iz trećih zemalja prilikom djelovanja na unutarnjem tržištu električne energije Republike Hrvatske moraju poštovati mjerodavno pravo Europske unije te nacionalno pravo, uključujući ono koje se odnosi na politiku okoliša i sigurnosti.

Slobodan izbor opskrbljivača

Članak 9.

Svi kupci mogu slobodno kupovati električnu energiju od opskrbljivača po vlastitom izboru te mogu istovremeno imati više od jednog ugovora o opskrbi električnom energijom pod uvjetom da postoje potrebna obračunska mjerna mjesta.

Načela obavljanja tržišnih djelatnosti

Članak 10.

(1) Elektroenergetske djelatnosti koje nisu utvrđene odredbama ovoga Zakona kao javne usluge obavljaju se kao tržišne djelatnosti, sukladno pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi, gdje se slobodno dogovaraju i/ili ugovaraju količine i cijene isporučene električne energije u mrežu i/ili preuzete električne energije iz mreže.

(2) Obavljanje djelatnosti na tržištu električne energije provodi se i organizira u skladu s ciljevima razvoja elektroenergetskih djelatnosti i potrebama krajnjih kupaca u Republici Hrvatskoj, s ciljem postizanja sigurne, pouzdane i kvalitetne opskrbe električnom energijom, uz poštivanje načela tržišnog natjecanja i jednakog pravnog položaja svih subjekata.

(3) Elektroenergetski subjekti koji pružaju usluge korisnicima mreže dužni su se jasno predstaviti korisnicima mreže i pružati im usluge na razvidan i provjerljiv način koji ih ne dovodi u zabludu.

Cijene opskrbe električne energije utemeljene na tržištu

Članak 11.

(1) Opskrbljivači slobodno određuju cijenu po kojoj kupce opskrbljuju električnom energijom, a tijelo nadležno za tržišno natjecanje poduzima odgovarajuće mjere radi osiguravanja učinkovitog tržišnog natjecanja među opskrbljivačima.

(2) Tijelo državne uprave nadležno za poslove socijalne skrbi osigurava zaštitu energetske siromašnih i ugroženih kupaca iz kategorije kućanstvo u skladu s člankom 45. ovoga Zakona s pomoću socijalne politike ili na drugi način koji ne podrazumijeva javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom.

*Pristup treće strane***Članak 12.**

(1) Operator sustava dužan je korisnicima mreže omogućiti pristup mreži na nepristran način prema načelu reguliranog pristupa treće strane, u skladu s uredbom o izdavanju energetske suglasnosti i utvrđivanju uvjeta i rokova priključenja na elektroenergetsku mrežu, općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, pravilima o priključenju na prijenosnu mrežu odnosno pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu, mrežnim pravilima prijenosnog sustava odnosno mrežnim pravilima distribucijskog sustava, metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage te odlukom o iznosu tarifnih stavki za prijenos odnosno distribuciju električne energije i metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos odnosno distribuciju električne energije.

(2) Operator sustava dužan je u svrhu utvrđivanja posebnih uvjeta za složeni priključak na mrežu izraditi EOTRP, sukladno uvjetima priključenja, mrežnim pravilima prijenosnog sustava ili mrežnim pravilima distribucijskog sustava i pravilima o priključenju operatora prijenosnog sustava, ili pravilima o priključenju operatora distribucijskog sustava, metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage, osim u slučaju priključka koji je jednostavna građevina sukladno propisima o prostornom uređenju i gradnji za koji je nužno riješiti imovinsko-pravne odnose s trećim stranama.

(3) EOTRP iz stavka 2. ovoga članka plaća nositelj projekta, odnosno investitor građevine, sukladno pravilima o priključenju operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava i metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu novih korisnika mreže i za povećanje priključne snage postojećih korisnika mreže.

(4) Sadržaj i postupak izrade EOTRP-a iz stavka 2. ovoga članka propisan je u pravilima o priključenju na prijenosnu mrežu, odnosno pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Stvaranje tehničkih uvjeta u mreži nije obveza korisnika mreže niti je uvjet za priključenje i početak korištenja mreže od strane korisnika mreža.

(6) Operator sustava je investitor i nadležan je za izgradnju priključaka na mrežu i stvaranje tehničkih uvjeta u prijenosnoj ili distribucijskoj mreži, u skladu s uvjetima priključenja, mrežnim pravilima prijenosnog sustava ili mrežnim pravilima distribucijskog sustava i pravilima o priključenju operatora prijenosnog sustava ili pravilima o priključenju operatora distribucijskog sustava i metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage.

(7) Na složenom priključku pridjeljive poslove na izgradnji priključka može izvoditi i ovlaštenu izvođač.

(8) Informacije o mogućnostima priključenja na prijenosnu mrežu, odnosno distribucijsku mrežu su javne i aktualiziraju se jedanput godišnje te javno objavljuju na mrežnim stranicama operatora sustava, u skladu s dokumentima iz stavka 1. ovoga članka.

(9) Operator sustava može odlukom odbiti ili ograničiti pristup mreži zbog ograničenih tehničkih ili pogonskih mogućnosti sustava, zbog radova na održavanju i izgradnji sustava ili zbog ugrožavanja života ljudi ili imovine.

(10) Po odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži iz stavka 9. ovoga članka korisnicima mreže kojima je odbijen ili ograničen pristup moraju se, posebno uzimajući u obzir članak 47. ovoga Zakona, priopćiti razlozi i razdoblje odbijanja pristupa te aktivnosti u cilju otklanjanja navedenih razloga, potkrijepljeni pisanim dokazima koji su utemeljeni na objektivnim, nepristranim, tehnički i ekonomski opravdanim kriterijima.

(11) Agencija na temelju žalbe iz stavka 17. ovoga članka može zatražiti od operatora sustava relevantne informacije o mjerama koje bi bile potrebne za pojačanje mreže.

(12) Operator sustava je dužan informacije iz stavka 8. ovoga članka dati svaki put kada je odbijen pristup mjestima za punjenje električnih vozila.

(13) Operator prijenosnog sustava ne može odbiti na temelju mogućih budućih ograničenja u mreži kao što je na primjer zagušenje u njezinim udaljenim dijelovima priključenje nove elektrane na raspoložive mrežne kapacitete. Operator prijenosnog sustava o tome dostavlja potrebne informacije podnositelju zahtjeva za priključenje nove elektrane na prijenosnu mrežu.

(14) Operator prijenosnog sustava ne može odbiti novo mjesto priključenja zbog dodatnih roškova povezanih s potrebnim povećanjem kapaciteta dijelova mreže u blizini mjesta priključenja.

(15) Operator sustava dužan je odbiti pristup mreži novom korisniku mreže ili povećanje priključne snage postojećem korisniku mreže ako ne ispunjava tehničke uvjete priključenja propisane mrežnim pravilima operatora sustava.

(16) Korisnik mreže kojem je odbijen ili ograničen pristup mreži ili je nezadovoljan uvjetima pristupa mreži može izjaviti žalbu Agenciji.

(17) Protiv odluke Agencije nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

Pravila o priključenju i korištenje mreže

Članak 13.

(1) Operator sustava dužan je, uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije, donijeti transparentna, učinkovita i nepristrana pravila o priključenju na prijenosnu mrežu, odnosno pravila o priključenju na distribucijsku mrežu, kojima se najmanje utvrđuje:

- izrada EOTRP-a, koji uključuje sadržaj, scenarije proračuna, tokove snage i referentne modele mreže, te je kao elaborat uvjet za utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja sukladno propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje
- izdavanje posebnih uvjeta priključenja na mrežu
- izdavanje uvjeta priključenja na mrežu
- izdavanje posebnih uvjeta
- izdavanje elektroenergetske suglasnosti

- način i uvjeti za nabavu roba, usluga i radova za izgradnju priključka i stvaranje tehničkih uvjeta u mreži
- uvjeti za ovlaštenog izvođača pridonijeljenih poslova
- postupak priključenja
- postupak promjene na priključku
- postupak rješavanja žalbi
- obrasci dokumenata i ugovora
- upute sudionicima u postupku priključenja i promjena na priključku
- detaljnije urediti informacije o katastru vodova.

(2) Agencije je dužna dati suglasnost na pravila iz stavka 1. ovoga članka u roku od 30 dana od dana njihovog zaprimanja.

(3) Pravila iz stavka 1. ovoga članka operator sustava mora objaviti na svojim mrežnim stranicama.

(4) Operator sustava nije obvezan postupati sukladno odredbama propis kojim se uređuje javna nabava prilikom nabave roba, radova i usluga koji se odnose na izgradnju priključaka na mrežu i stvaranje tehničkih uvjeta u mreži, koji se financiraju iz naknade za priključenje, sukladno metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu novih korisnika mreže i za povećanje priključne snage postojećih korisnika mreže.

(5) Korištenje mreže uređuje se ugovorom o korištenju mreže koji sklapaju operator sustava i korisnik mreže.

(6) Fizička ili pravna osoba dužna je za svoje obračunsko mjerno mjesto koje je priključeno na prijenosnu mrežu ili na distribucijsku mrežu, u svrhu preuzimanja električne energije iz prijenosne mreže ili iz distribucijske mreže, odnosno predaje električne energije u prijenosnu mrežu ili u distribucijsku mrežu s operatorom sustava sklopiti ugovor o korištenju mreže.

(7) Ugovorom o korištenju mreže uređuju se prava i obveze između operatora sustava i korisnika mreže.

(8) Zabranjeno je samovoljno priključenje objekata, postrojenja, uređaja ili instalacija na prijenosnu ili distribucijsku mrežu, kao i puštanje u pogon istih.

(9) Korisnik mreže dužan je omogućiti ovlaštenim osobama nadležnih elektroenergetskih subjekata pristup mjernim uređajima i instalacijama, kao i mjestu priključka radi:

1. očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili
2. privremene obustave isporuke električne energije u slučajevima kada neovlašteno koristi električnu energiju ili ne plati račun za isporučenu električnu energiju, naknadu za korištenje mreže ili naknadu neovlaštene potrošnje električne energije u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima.

*Izravni vodovi***Članak 14.**

(1) Svi proizvođači s poslovnim nastanom na području Republike Hrvatske, kojima je odbijen pristup mreži, imaju pravo na napajanje električnom energijom vlastitih prostora, svojih ovisnih društava i kupaca putem izravnog voda bez podlijevanja nerazmjernim administrativnim postupcima ili troškovima, uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije.

(2) Svi krajnji kupci kojima je odbijen pristup mreži, pojedinačno ili skupno, na području Republike Hrvatske imaju pravo na napajanje električnom energijom putem izravnog voda od proizvođača, uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije.

(3) Agencija može izdati suglasnost za izgradnju izravnog voda ako je pristup mreži odbijen od strane operatora sustava u skladu s člankom 12. ovoga Zakona ili ako je pred Agencijom pokrenut postupak za rješavanje spora o odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži.

(4) Agencija odlukom utvrđuje kriterije za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova na području Republike Hrvatske koji moraju biti objektivni i nediskriminacijski.

(5) Planiranje i gradnja izravnih vodova provodi se sukladno postupcima propisanim zakonima kojima se uređuje područje prostornog uređenja i gradnje.

(6) Mogućnost napajanja električnom energijom putem izravnog voda iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne utječe na mogućnost sklapanja ugovora o opskrbi električnom energijom u skladu s člankom 57. ovoga Zakona.

(7) Agencija će, uz valjano obrazloženje, odlukom odbiti izdavanje suglasnosti za izravni vod ako bi dodjeljivanje takve suglasnosti ometalo primjenu odredbi o obvezama pružanja javne usluge i zaštite kupaca.

(8) Protiv odluke iz stavka 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

(9) Kriterijima za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova iz stavka 4. ovoga članka uređuju se kriteriji za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova u postupku izdavanja suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova koje provodi Agencija.

(10) Kriterijima iz stavka 9. ovoga članka utvrđuju se minimalno:

1. uvjeti za podnositelja zahtjeva za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnog voda
2. uvjeti za mogućnost napajanja putem izravnog voda
3. uvjeti za izgradnju i pogon izravnog voda
4. potrebni dokazi za ispunjavanje uvjeta za izgradnju izravnog voda.

Gradnja i korištenje građevina

Članak 15.

(1) Građevine za proizvodnju električne energije (u daljnjem tekstu: proizvodna postrojenja) za skladištenje energije te za prijenos i distribuciju električne energije planiraju se, grade i koriste u skladu sa zakonima i propisima o prostornom uređenju i gradnji, propisima kojima se uređuje energetska sektor, propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te posebnim tehničkim i sigurnosnim propisima.

(2) Energetski objekti, uključujući postrojenja, vodove, transformatorske stanice moraju udovoljavati propisanim zahtjevima i uvjetima za sigurnu i kvalitetnu opskrbu i korištenje električne energije.

(3) Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove graditeljstva, pravilnikom propisuje tehničke propise, zahtjeve i uvjete za sigurnost i korištenje energije iz stavka 2. ovoga članka za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadnih transformatorskih stanica, mjere za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja, za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnih napona od 1 kV do 400 kV, za postavljanje nadzemnih elektroenergetskih vodova te elektroenergetska postrojenja nazivnih izmjeničnih napona do 1 kV.

Postupak izdavanja energetskeg odobrenja za proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije

Članak 16.

(1) Za izgradnju novog proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije, osim u slučaju jednostavnih građevina određenih propisima o prostornom uređenju i gradnji, Ministarstvo provodi javni natječaj za izdavanje energetskeg odobrenja za izgradnju proizvodnih postrojenja električne energije i/ili toplinske energije ili postrojenja za skladištenje energije u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima.

(2) Za rekonstrukciju i/ili revitalizaciju postojećih proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije ne provodi se javni natječaj za izdavanje energetskeg odobrenja.

(3) Za promjenu snage proizvodnog postrojenja određene energetskeg odobrenjem ne provodi se javni natječaj za izdavanje energetskeg odobrenja uz ispunjenje slijedećih uvjeta:

1. da se ne prelazi obuhvat zahvata u prostoru određen energetskeg odobrenjem
2. da se radi o povećanju snage proizvodnog postrojenja do 25 % i
3. da je povećanje snage proizvodnog postrojenja dozvoljeno sukladno studiji utjecaja na okoliš.

(4) U slučaju izdavanja energetskeg odobrenja iz stavka 3. ovoga članka od strane Ministarstva, nositelj projekta plaća naknadu za izdavanje energetskeg odobrenja iz članka 17. stavka 6. ovoga Zakona za razliku povećanja snage u odnosu na snagu proizvodnog postrojenja određenu energetskeg odobrenjem.

(5) Energetskeg odobrenjem iz stavka 3. ovoga članka ne produljuje se rok u odnosu na izdano energetskeg odobrenje.

(6) Prilikom odlučivanja o provođenju javnog natječaja za dodjelu energetskeg odobrenja Ministarstvo će se, u smislu postizanja udjela korištenja energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj neposrednoj potrošnji u Republici Hrvatskoj do 2030. godine, voditi minimalno ciljevima određenim Strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu („Narodne novine“, br. 25/20), Integriranim nacionalnim energetskeg i klimatskeg planom za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine i drugim aktima strateškog planiranja.

(7) Kriteriji za provođenje javnog natječaja za izdavanje energetskeg odobrenja za izgradnju proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije iz stavka 1. ovoga Zakona na području Republike Hrvatske trebaju uzimati u obzir sljedeće:

1. sigurnost elektroenergetskeg sustava, postrojenja i prateće opreme
2. zaštitu javnog zdravlja i javne sigurnosti
3. zaštitu okoliša
4. korištenje zemljištem i lokaciju
5. upotrebu javne površine
6. energetskeg učinkovitost
7. prirodu primarnih izvora
8. značajke svojstvene podnositelju zahtjeva, kao što su tehničke, ekonomske i financijske sposobnosti
9. usklađenost s mjerama koje se poduzimaju glede obveze javne usluge i zaštite krajnjih kupaca
10. doprinos kapaciteta proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije ostvarivanju važećeg općeg cilja Europske unije o udjelu energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije u Europskoj uniji u 2030. godini
11. doprinos kapaciteta proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije smanjivanju emisija stakleničkih plinova i
12. alternativna rješenja za izgradnju novog postrojenja, kao što su rješenja za upravljanje potrošnjom i skladištenje energije.

Članak 17.

(1) Proizvodna postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije mogu graditi pravne ili fizičke osobe ako proizvodna postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije koja namjeravaju graditi udovoljavaju kriterijima utvrđenim u postupku javnog natječaja za izdavanje energetskeg odobrenja iz članka 16. ovoga Zakona.

(2) Pravna ili fizička osoba koja je zainteresirana za gradnju proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije u pisanom obliku Ministarstvu iskazuje interes za gradnju predmetnog postrojenja na određenoj lokaciji.

(3) Ministarstvo može, vodeći računa o postizanju udjela korištenja energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj neposrednoj potrošnji u Republici Hrvatskoj do 2030. godine sukladno članku 16. stavku 6. ovoga Zakona i po službenoj dužnosti donijeti odluku o provođenju javnog natječaja za dodjelu energetskeg odobrenja kad smatra da je to svrhovito ili opravdano.

(4) Operator sustava dužan je objaviti popis tvrtki, odnosno ovlaštenih osoba koje mogu izraditi elaborat mogućnosti priključenja na mrežu, a kojima je operator sustava dužan, na zahtjev dostavljati stanje u mreži.

(5) Tvrtke, odnosno ovlaštene osobe iz stavka 4. ovoga članka dužne su elaborat mogućnosti priključenja na mrežu izraditi u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva pravnih ili fizičkih osoba, vezano uz iskaz interesa iz stavka 2. ovoga članka, u protivnom smatrati će se suglasnim s podnesenim zahtjevom.

(6) Tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima te druga javnopravna tijela dužna su na zahtjev pravnih ili fizičkih osoba za potrebe iskaza interesa iz stavka 2. ovoga članka dostaviti dokumentaciju i druge podatke potrebne za provođenje postupka ispitivanja mogućnosti gradnje proizvodnog postrojenja u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

(7) Pravna ili fizička osoba iz stavka 2. ovoga članka dužna je platiti naknadu za izdavanje energetske odobrenja, na račun operatora tržišta električne energije.

(8) Naknada za izdavanje energetske odobrenja može se na, na zahtjev nositelja projekta, upućenog operatoru tržišta energije, priznati kao jamstvo ozbiljnosti ponude prilikom sudjelovanja proizvodnih postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije na natječaju za dodjelu tržišne premije.

(9) Uz iskaz interesa iz stavka 2. ovoga članka, pravna ili fizička osoba koja je zainteresirana za gradnju proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije, kao i svi ostali ponuđači dužni su dostaviti i slijedeće:

1. dokaz da se lokacija, za koju je iskazan interes nalazi u prostornom planu, odnosno lokacijske informacije
2. idejno rješenje
3. informacije o zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš za proizvodno postrojenje
4. preliminarno mišljenje operatora prijenosnog sustava i/ili operatora distribucijskog sustava o mogućnosti priključenja te o mogućim opcijama za priključenje na elektroenergetsku prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu
5. izjavu ovlaštenog projektanta da je idejno rješenje usklađeno s prostornim planom
6. studiju izvedivosti koja obavezno sadržava:
  - popis čestica za obuhvat zahvata s preslikama zemljišnoknjižnih izvadaka (ili posjedovni list ako zemljišna knjiga nije osnovana)
  - tip i opis predviđenog proizvodnog postrojenja,
  - priključnu snagu proizvodnog postrojenja,
  - planirani datum izgradnje, odnosno ishoda uporabe dozvole
  - osnovne financijske podatke o investiciji
  - planirani radni vijek proizvodnog postrojenja
  - informacije o fazama i/ili etapama gradnje te informacije o proizvodnim jedinicama koje čine proizvodno postrojenje
  - podatke o specifičnom planiranom smanjenju emisija stakleničkih plinova i specifičnim uštedama primarne energije
  - predviđenu proizvodnju u kWh po zauzetoj površini za solarne elektrane

7. grafički prilog na topografskoj karti u mjerilu 1:25.000 u kojem je podnositelj zahtjeva utvrdio minimalan potreban neprekinuti prostor razvoja projekta i/ili poziciju na kojoj planira izgraditi proizvodno postrojenje određenu koordinatama vršnih točaka izraženih u službenom referentnom projekcijskom koordinatnom sustavu Republike Hrvatske (HTRS96/TM projekcija), u elektroničkom obliku:

- za sunčane elektrane, mora biti utvrđen prostor razvoja projekta te vršne točke prostora razvoja projekta bez obuhvata trase priključnog dalekovoda
- pozicija postrojenja hidroelektrane i geotermalne elektrane mora biti utvrđena s jednom vršnom točkom bez obuhvata trase priključnog dalekovoda
- za vjetroelektrane mora biti utvrđen prostor razvoja projekta te vršne točke prostora razvoja projekta koji sadrži planirani raspored vjetroagregata, te po potrebi poziciju mjernog stupa i trafostanice bez obuhvata trase priključnog dalekovoda
- za elektrane na biomasu, elektrane na bioplin, elektrane na tekuća biogoriva, elektrane na ostale obnovljive izvore energije, kogeneracijska postrojenja koja koriste otpad i druga obnovljiva goriva, te hibridna proizvodna postrojenja, mora biti utvrđena pozicija postrojenja s jednom vršnom točkom bez obuhvata trase priključnog dalekovoda

8. dokaz o uplati jamčevine ili dostava bankarske garancije, kao jamstvo ozbiljnosti ponude

9. druge dokaze ili informacije potrebne za donošenje odluke o pokretanju natječajnog postupka za dodjelu energetskeg odobrenja koje zatraži Ministarstvo.

(10) Uplaćena jamčevina iz stavka 9. točke 8. ovoga članka uračunava se sudioniku javnog natječaja, čija je ponuda proglašena dobitnim, u naknadu za izdavanje energetskeg odobrenja iz stavka 6. ovoga članka, a u slučaju da sudionik javnog natječaja odustane od sudjelovanja na javnom natječaju, ili ako njegova ponuda na javnom natječaju ne bude odabrana kao jedna od dobitnih, ili ako njegova ponuda na javnom natječaju ne bude uzeta u razmatranje jer je utvrđena nevaljanom, uplaćena jamčevina se vraća sudioniku javnog natječaja.

(11) Za postrojenja hidroelektrana ne provodi se javni natječaj za dodjelu energetskeg odobrenja uz prilaganje ugovora o koncesiji za korištenje vodne snage radi proizvodnje električne energije, sukladno propisima u području vodnog gospodarstva i koncesija.

(12) Za postrojenja geotermalne elektrane ne provodi se javni natječaj za dodjelu energetskeg odobrenja uz prilaganje ugovora o eksploataciji geotermalnih voda, sukladno propisima u području istraživanja i eksploatacije geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe.

(13) Javni natječaj za dodjelu energetskeg odobrenja ne provodi se ako je investitor riješio vlasničke odnose na zemljištu na kojem planira graditi proizvodno postrojenje, u kom slučaju je dužan, osim dokumenata iz stavka 7. ovoga članka dostaviti i pravovaljani dokaz o riješenim imovinsko-pravnim odnosima na zemljištu na kojem planira graditi proizvodno postrojenje, uz ispunjavanje ostalih uvjeta za ishođenje energetskeg odobrenja određenih uredbom iz stavka 31. ovoga Zakona.

(14) Javni natječaj za dodjelu energetskeg odobrenja može se provoditi za prostore koji su u prostranim planovima planirani za gradnju proizvodnih postrojenja o čemu će, prije pokretanja postupka odlučivanja iz stavka 18. ovoga članka, Ministarstvo ishoditi mišljenje od nadležnog upravnog tijela, kao i zatražiti mišljenje tijela nadležnog za poslove zaštite okoliša i prirode o eventualnim ograničenjima za realizaciju zahvata za planirano proizvodno postrojenje.

(15) Za proizvodna postrojenja za koje je zakonom kojim se uređuje tržište toplinske energije propisana obveza provođenja analize koristi i troškova, uz priloge iz stavka 9. ovoga članka prilaže se i analiza koristi i troškova izrađenu sukladno propisu kojim se uređuje izrada analize troškova i koristi.

(16) U postupku odlučivanja iz stavka 18. ovoga članka Ministarstvo provjerava zahvaća li traženi obuhvat prostor iz iskaza interesa iz stavka 2. ovoga članka već odobreni obuhvat prostora nekog drugog iskaza interesa ili postojećeg proizvodnog postrojenja.

(17) U slučaju da iskaz interesa iz stavka 2. ovoga članka zahvaća već odobreni prostor razvoja projekta drugog nositelja projekta i/ili izgrađenog postrojenja taj se prostor može odobriti ukoliko postoje mogućnosti u okviru prostornih i tehno-ekonomskih kriterija te uz suglasnost nositelja projekta i/ili povlaštenog proizvođača.

(18) Ministarstvo će u roku od 90 dana od dostave iskaza interesa iz stavka 2. ovoga članka razmotriti opravdanost pokretanja javnog natječaja za dodjelu energetskeg odobrenja za traženo proizvodno postrojenje na određenoj lokaciji, te ako utvrdi da je opravdano, donosi odluku o provođenju javnog natječaja za izdavanje energetskeg odobrenja.

(19) Odluka o provođenju javnog natječaja za izdavanje energetskeg odobrenja sadrži tekst javnog poziva za dostavu ponuda koji se objavljuje na internetskim stranicama Ministarstva.

(20) Kriteriji za odabir najpovoljnije ponude određeni u javnom pozivu iz stavka 14. ovoga članka, između ostalih, uključuju da ponder ponuđene cijene za energetskeg odobrenje nosi 40 % bodova, ponder za konkurentnost proizvodnog postrojenja nosi 10 % bodova, ponder za visinu naknade jedinici lokalne samouprave i/ili mogućnost sudjelovanja i/ili udjela u projektu jedinice lokalne samouprave nosi 15 % bodova i ponder za energetskeg učinkovitost koji nosi 20 % bodova te kriterij roka izgradnje proizvodnog postrojenja koji nosi 15 % bodova.

(21) Za proizvodna postrojenja manja od 500 kW, kriterij za odabir najpovoljnije ponude određen u javnom pozivu za izdavanje energetskeg odobrenja, uzima se kriterij najpovoljnije cijene za energetskeg odobrenje, uz najbolje dostupne tehnologije.

(22) Na temelju odluke o odabiru najpovoljnije ponude, Ministarstvo izdaje energetskeg odobrenje, koje ne jamči njegovom nositelju da će moći izgraditi proizvodno postrojenje, nema pravnih učinaka na vlasništvo i druga stvarna prava na prostoru (nekretnini) koji je odobren i ne predstavlja pravnu osnovu za ulazak u posjed nekretnine, ali se smatra dokazom pravnog interesa za osnivanje prava služnosti i/ili prava građenja na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske, te u svrhu ishoda akata potrebnih za izgradnju objekata za proizvodnju električne energije ili postrojenja za skladištenje energije.

(23) Pravnoj ili fizičkoj osobi, čija je ponuda ocijenjena najpovoljnijom Ministarstvo izdaje energetskeg odobrenje čime se stječe status nositelja projekta i upisuje se u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača, ako se radi o proizvodnom postrojenju za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije.

(24) Nositelj projekta, po izvršnosti energetskeg odobrenja ima pravo pokrenuti postupak procjene utjecaja na okoliš u svojstvu nositelja zahtijeva, te podnijeti zahtjev za lokacijsku ili građevinsku dozvolu kod nadležnog tijela.

(25) Energetsko odobrenje izdaje se maksimalno na rok od pet godina od dana njegove izvršnosti i ne može se produljiti nositelju projekta.

(26) Energetsko odobrenje će se ukinuti ako nositelj projekta, u roku od tri godine od dana izvršnosti energetskog odobrenja, ne ishodi građevinsku dozvolu ili drugi akt na temelju kojeg se može graditi, o čemu je, u navedenom roku dužan Ministarstvu dostaviti dokaz.

(27) Nositelj projekta dužan je u roku od najdulje sedam godina od dana izvršnosti energetskog odobrenja izgraditi proizvodno postrojenje i ishoditi uporabnu dozvolu.

(28) Ako nositelj projekta u roku iz stavka 25. ovoga članka ne izgradi proizvodno postrojenje i ne ishodi uporabnu dozvolu, nadležno ministarstvo će raskinuti ugovor o osnivanju prava služnosti ili ugovor o osnivanju prava građenja ili ugovor o osnivanju prava služnosti na šumi i šumskom zemljištu tom nositelju projekta.

(29) Ministarstvo je odgovorno za organizaciju i provedbu postupka javnog natječaja iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona.

(30) Javni natječaj iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, objavljuje se u „Narodnim novinama“ te u Službenom listu Europske unije.

(31) Uvjete javnog natječaja iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, kriterije iz stavka 20. ovoga članka, rokove, način provedbe natječaja i sadržaj javnog natječaja za javno prikupljanje ponuda za proizvodna postrojenja za koja se provodi javni natječaji utvrdit će Vlada Republike Hrvatske uredbom.

(32) Protiv odluke iz stavka 22. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

Obveze pružanja javne usluge

Članak 18.

(1) Radi postizanja konkurentnog, sigurnog i, s aspekta okoliša, održivog tržišta električne energije elektroenergetski subjekti dužni su postupati sukladno odredbama ovoga Zakona te između njih nema diskriminacije u pogledu prava ili obveza.

(2) Elektroenergetski subjekti koji se bave pružanjem javnih usluga iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona obvezni su osigurati sljedeće: sigurnost, uključujući sigurnost opskrbe, redovitost, kvalitetu i cijenu isporuka te zaštitu okoliša, uključujući energetske učinkovitost, energiju iz obnovljivih izvora i zaštitu klime.

(3) Obveze iz stavka 2. ovoga članka jasno su definirane, transparentne, nediskriminacijske i provjerljive te moraju elektroenergetskim subjektima iz Europske unije jamčiti jednakost pristupa nacionalnim krajnjim kupcima. Obveze pružanja javne usluge koje se odnose na određivanje cijene opskrbe električnom energijom u skladu su sa zahtjevima utvrđenima u članku 5. ovoga Zakona.

(4) U slučajevima u kojima je predviđena financijska naknada, drugi oblici naknada i ekskluzivna prava za ispunjenje obveza iz stavka 2. ovoga članka ili za pružanje univerzalne usluge kako je utvrđeno u članku 40. ovoga Zakona, to se čini na nediskriminacijski i transparentan način.

(5) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva obavještava Europsku komisiju o svim mjerama donesenim radi ispunjenja obveza pružanja univerzalne usluge i javne usluge, uključujući zaštitu potrošača i zaštitu okoliša, te o njihovom mogućem učinku na nacionalno i međunarodno tržišno natjecanje. Nakon toga Vlada Republike Hrvatske svake dvije godine obavještava Europsku komisiju o svim promjenama takvih mjera.

(6) Agencija donosi odluku o neprimjeni članaka 12., 14. i 16. ovoga Zakona ako bi se njihovom primjenom ometalo pravno ili stvarno izvršenje obveza nametnutih elektroenergetskim subjektima iz općeg gospodarskog interesa i ako razvoj trgovine ne bi bio pogođen u tolikoj mjeri da bi to bilo suprotno interesima Europske unije. Interesi Europske unije među ostalim uključuju tržišno natjecanje u pogledu kupaca u skladu s člankom 106. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) i odredbama ovoga Zakona.

Članak 19.

Agencija je dužna s predstavnicima udruga za zaštitu potrošača provesti konzultacije vezano za donošenje odluke o iznosu tarifnih stavki za pojedine elektroenergetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga.

III. OSNAŽIVANJE I ZAŠTITA KRAJNJIH KUPACA

Osnovna ugovorna prava

Članak 20.

(1) Svi krajnji kupci imaju pravo da im električnu energiju osigurava opskrbljivač, na temelju ugovora o opskrbi električnom energijom, bez obzira na to u kojoj je državi članici Europske unije taj opskrbljivač registriran, pod uvjetom da on poštuje primjenjiva pravila trgovanja i uravnoteženja, pri čemu upravni postupci nisu diskriminacijski prema opskrbljivačima koji su već registrirani u drugoj državi članici.

(2) Krajnji kupci imaju pravo na sklapanje ugovora o opskrbi električnom energijom u kojem su navedeni najmanje:

1. podaci o opskrbljivaču uključujući i adresu opskrbljivača
2. usluge koje se pružaju, ponudene razine kvalitete usluge, kao i vrijeme početka opskrbe
3. vrste ponuđenih usluga održavanja, ako se nude
4. način na koji se mogu dobiti najnovije informacije o dijelu cijene električne energije koji se slobodno ugovara, svim primjenjivim naknadama za korištenje mreže, naknadama za održavanje i proizvodima u paketu ili uslugama
5. trajanje ugovora, uvjeti produljenja i prestanak ugovora i usluga, uključujući proizvode ili usluge koji su u paketu s tim uslugama te je li dopušten raskid ugovora bez naknade
6. bilo koja naknada ili povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne ili zakašnjele račune

7. metoda pokretanja postupaka za izvansudsko rješavanje sporova u skladu s člankom 39. ovoga Zakona
  8. informacije koje se odnose na prava kupaca, uključujući informacije o obradi prigovora i sve informacije određene ovim stavkom, koje su jasno priopćene na računu ili na mrežnim stranicama elektroenergetskog subjekta.
- (3) Uvjeti opskrbe moraju biti poštteni i unaprijed dobro poznati, a informacije vezane za uvjete opskrbe moraju biti pružene krajnjim kupcima prije sklapanja ugovora.
- (4) Krajnji kupci dobivaju sažetak uvjeta opskrbe napisan jasno, sažetim i jednostavnim jezikom.
- (5) Opskrbljivač je dužan krajnje kupce obavijestiti o svakoj namjeri izmjene ugovornih uvjeta te o njihovom pravu na raskid ugovora.
- (6) Opskrbljivač je dužan izravno i pravodobno, na transparentan i razumljiv način, obavijestiti svoje krajnje kupce o svakoj promjeni dijela cijene električne energije koji se slobodno ugovara te o razlozima, preduvjetima i opsegu promjene, najkasnije 14 dana prije, a kad je riječ o kupcima iz kategorije kućanstvo, najkasnije jedan mjesec prije stupanja promjene na snagu.
- (7) Krajnji kupci mogu slobodno raskinuti ugovor o opskrbi električnom energijom ako ne prihvaćaju nove ugovorne uvjete ili promjene dijela cijene električne energije koji se slobodno ugovara, a o kojima ih je obavijestio njihov opskrbljivač na način i u roku određenim stavkom 6. ovoga članka.
- (8) Opskrbljivači su dužni krajnjim kupcima pružati transparentne informacije o primjenjivim cijenama i tarifama, te o standardnim uvjetima u pogledu pristupa elektroenergetskim uslugama i upotrebe tih usluga.
- (9) Opskrbljivači su dužni krajnjim kupcima ponuditi izbor načina plaćanja, pri čemu se ponudnim načinima plaćanja ne smije provoditi neopravdana diskriminacija među kupcima. Svaka razlika u naknadama povezanim s načinima plaćanja ili sustavima predujmova mora biti objektivna, nediskriminacijska, proporcionalna i ne smije biti veća od izravnih troškova koje primatelj plaćanja snosi za uporabu posebnog načina plaćanja ili naknada u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje platni promet.
- (10) Sukladno stavku 9. ovoga članka kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pristup sustavima predujmova nisu u tim sustavima stavljeni u nepovoljan položaj.
- (11) Opskrbljivač je dužan krajnjim kupcima ponuditi poštene i transparentne uvjete opskrbljivača koji su napisani jednostavnim i nedvosmislenim jezikom te ne smiju uključivati neugovorne prepreke za korištenje prava kupaca, kao što je pretjerana ugovorna dokumentacija.
- (12) Krajnji kupci moraju biti zaštićeni od nepoštenih i zavaravajućih metoda prodaje.
- (13) Krajnji kupac koji je nezadovoljan kvalitetom usluge opskrbljivača ima pravo opskrbljivaču podnijeti prigovor, a koji je opskrbljivač dužan riješiti jednostavno, pravedno i brzo.

(14) Opskrbljivač krajnjih kupaca u okviru univerzalne usluge dužan je obavijestiti krajnje kupce u okviru univerzalne usluge na temelju odredaba članka 40. ovoga Zakona o njihovim pravima u pogledu univerzalne usluge.

(15) Opskrbljivač je dužan kupcima iz kategorije kućanstvo dati odgovarajuće informacije o alternativnim mjerama za privremenu obustavu isporuke električne energije dovoljno prije planirane privremene obustave. Takve se alternativne mjere mogu odnositi na izvore potpore radi izbjegavanja privremene obustave, sustave predujmova, energetske preglede, konzultantske usluge u području energije, alternativne planove otplate, savjete o upravljanju dugom ili na moratorije na privremenu obustavu i ne predstavljaju dodatan trošak kupcima koji su suočeni s privremenom obustavom.

(16) Opskrbljivači krajnjim kupcima daju konačni obračun nakon svake promjene opskrbljivača najkasnije šest tjedana od promjene opskrbljivača.

(17) Opskrbljivač krajnjih kupaca u okviru javne usluge ne može jednostrano raskinuti ugovor o opskrbi krajnjem kupcu koji ima važeći ugovor o korištenju mreže.

(18) Kada se ugovor iz stavka 2. ovoga članak sklapa putem posrednika, informacije iz stavka 2. ovoga članak se pružaju prije sklapanja ugovora.

Pravo na ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije

Članak 21.

(1) Opskrbljivač može krajnjem kupcu, koji ima ugrađeno napredno brojilo na obračunskom mjernom mjestu, ponuditi ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara.

(2) Opskrbljivač koji opskrbljuje više od 200.000 obračunskih mjesta krajnjih kupaca, dužan je na zahtjev krajnjeg kupca, koji ima ugrađeno napredno brojilo na obračunskom mjernom mjestu, ponuditi ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara.

(3) Opskrbljivač informira krajnjeg kupca iz stavka 1. ovoga članka o pogodnostima, troškovima i rizicima ugovora iz stavka 1. ovoga članka kao i o svim prednostima ugrađenog naprednog brojila na obračunskom mjernom mjestu.

(4) Agencija prati tržišna kretanja i procjenjuje moguće rizike ugovora iz stavka 1. ovoga članka te rješava slučajeve nepoštene prakse.

(5) Opskrbljivač će ishoditi pristanak od svakog krajnjeg kupca, prije nego taj krajnji kupac sklopi ugovor iz stavka 1. ovoga članka u dijelu koji se slobodno ugovara.

(6) Agencija također prati glavna kretanja u ugovorima iz stavka 1. ovoga članka u dijelu koji se slobodno ugovara, uključujući ponude na tržištu i učinak na račune krajnjih kupaca, a posebno razinu nestabilnosti cijena, u razdoblju od deset godina nakon što ti ugovori postanu dostupni, te objavljuje godišnje izvješće o tome na svojim mrežnim stranicama.

*Pravo na promjenu i pravila o naknadama za promjenu opskrbljivača i agregatora***Članak 22.**

- (1) Postupak promjene opskrbljivača i agregatora mora se završiti u najkraćem mogućem roku, a najviše u roku od tri tjedna od dana zahtjeva korisnika mreže, u skladu s pravilima o promjeni opskrbljivača i agregatora.
- (2) Promjena opskrbljivača i agregatora se ne naplaćuje.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka agregator može naplatiti korisniku mreže naknadu za raskidanje ugovora ako korisnik mreže dobrovoljno raskine ugovor s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama, prije njegova isteka, pod uvjetom da takva naknada čini dio ugovora, koji je korisnik mreže dobrovoljno sklopio i da su informacije o toj naknadi korisniku mreže jasno priopćene prije sklapanja ugovora.
- (4) Naknada iz stavka 3. ovoga članka je proporcionalna i ne premašuje izravan gospodarski gubitak koji je pretrpio agregator zbog toga što je korisnik mreže raskinuo ugovor, uključujući troškove svih paketa ulaganja ili usluga već pruženih korisniku mreže u okviru ugovora.
- (5) Teret dokazivanja izravnoga gospodarskog gubitka iz stavka 4. ovoga članka snosi agregator, a dopuštenost naknada za raskidanje ugovora nadzire Agencija.
- (6) Kupci iz kategorije kućanstvo imaju pravo na kolektivnu promjenu opskrbljivača, bez regulatornih ili administrativnih prepreka, pri čemu se osigurava najveća moguća zaštita krajnjih kupaca s ciljem izbjegavanja svih štetnih praksi.

*Ugovor o agregiranju***Članak 23.**

- (1) Korisnik mreže, koji ima osigurane tehničke uvjete, može neovisno o postojećem ugovoru o opskrbi električnom energijom, ugovoru kojim se uređuje otkup električne energije ili ugovoru o agregiranju, sklopiti s agregatorom ugovor o agregiranju u skladu s pravilima o promjeni opskrbljivača i agregatora.
- (2) Operator sustava u postupku promjene agregatora potvrđuje postojanje tehničkih uvjeta iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Korisnik mreže može sklopiti ugovor o agregiranju iz stavka 1. ovoga članka bez pristanka postojećeg opskrbljivača ili agregatora.
- (4) Prije sklapanja ugovora o agregiranju iz stavka 1. ovoga članka agregator je dužan korisniku mreže pružiti sve potrebne informacije o uvjetima ugovora koji mu nudi.
- (5) Agregator je dužan putem aplikacije besplatno omogućiti korisniku mreže pristup relevantnim podacima i informacijama o upravljanju potrošnjom, upravljanju proizvodnjom i upravljanju postrojenjem za skladištenje energije.

(6) Operator sustava je dužan putem aplikacije besplatno omogućiti korisniku mreže pristup relevantnim podacima i informacijama o predanoj odnosno preuzetoj električnoj energiji.

(7) Agregator krajnjim kupcima daju konačni obračun nakon svake promjene agregatora najkasnije šest tjedana od promjene agregatora.

(8) Opskrbljivači krajnje kupce s kojima imaju ugovor o opskrbi ne smiju podvrgnuti diskriminacijskim uvjetima, zahtjevima, postupcima i obvezi dodatnih pristojbi na temelju toga što imaju ugovor o agregiranju.

Alati za usporedbu

Članak 24.

(1) Kupci iz kategorije kućanstvo te kupci iz kategorije poduzetništvo s očekivanom godišnjom potrošnjom manjom od 100.000 kWh imaju besplatan pristup barem jednom alatu za usporedbu ponuda opskrbljivača, uključujući ponude za ugovore s dinamičnim određivanjem cijene električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara.

(2) Alat za usporedbu iz stavka 1. ovoga članka mora zadovoljavati barem sljedeće zahtjeve:

1. mora pokriti cijelo maloprodajno tržište električne energije u Republici Hrvatskoj
2. neovisan je od sudionika na tržištu i osigurava jednako postupanje prema elektroenergetskim subjektima u rezultatima pretraživanja
3. jasno su navedeni njegovi vlasnici te fizička ili pravna osoba koja upravlja alatom, kao i informacije o načinu na koji se alat financira
4. sadrži razvidno navedene jasne i objektivne kriterije na kojima se temelji usporedba,
5. koristi jednostavan i nedvosmislen jezik
6. pruža precizne i ažurirane informacije te navodi vrijeme posljednjeg ažuriranja,
7. dostupan je osobama s invaliditetom u skladu s propisima kojima se uređuje pristupačnost mrežnim stranicama i programskih rješenja
8. omogućuje djelotvoran postupak prijavljivanja netočnih informacija o objavljenim ponudama i
9. ograničava tražene osobne podatke samo na podatke koji su strogo nužni za usporedbu.

(3) Alat za usporedbu iz stavka 1. ovoga članka uključuje usporedne kriterije povezane s prirodom usluga koje nude opskrbljivači.

(4) Alatom iz stavka 1. ovoga članka može upravljati bilo koji subjekt, uključujući trgovačka društva i javnopravna tijela.

(5) Operator tržišta električne energije osigurava postojanje barem jednog alata za usporedbu koji zadovoljava zahtjeve iz stavka 2. ovoga članka.

(6) Operator tržišta električne energije izdaje znak pouzdanosti kojim se potvrđuje da alat za usporedbu iz stavka 1. ovoga članka zadovoljava uvjete iz stavka 2. ovoga članka.

(7) Subjekt iz stavka 4. ovoga članka može od operatora tržišta električne energije zatražiti izdavanje znaka pouzdanosti za alat za usporedbu iz stavka 1. ovoga članka.

(8) Operator tržišta električne energije trajno nadzire usklađenost alata za usporedbu iz stavka 5. ovoga članka sa zahtjevima iz stavka 2. ovoga članka.

(9) Operator tržišta električne energije dužan je na svojim mrežnim stranicama objaviti popis svih alata za usporedbu koji imaju znak pouzdanosti iz stavka 6. ovoga članka i odgovarajuće informacije o njihovoj dostupnosti.

(10) Opskrbljivači moraju na svojim računima informirati krajnje kupce o postojanju popisa svih alata za usporedbu iz stavka 9. ovoga članka.

(11) Opskrbljivači moraju u roku od osam dana od dana zahtjeva operatora tržišta dostaviti sve podatke potrebne za pružanje preciznih i ažuriranih informacija vezano za njihove modele opskrbe.

(12) Podaci iz stavka 11. ovoga članka predstavljaju stvarne modele opskrbe i ponude koje nude kupcima iz kategorije kućanstvo i iz kategorije poduzetništvo s očekivanom godišnjom potrošnjom manjom od 100.000 kWh

(13) Opskrbljivači će sve promjene vezano za modele za opskrbu i ponude javiti operatoru tržišta najkasnije osam dana od dana uvođenja novih tarifa i ponuda.

(14) Modeli opskrbe i ponude opskrbljivača moraju biti usporedivi i temeljeni na dostupnim podacima s tržišta električne energije.

(15) Ako opskrbljivač pruži podatke o modelu opskrbe i ponudama koji nisu usporedivi s ostalim modelima opskrbe i ponudama opskrbljivača ovise o budućem kretanju veleprodajnih cijena na tržištima električne energije ili ovise o profilima potrošnje, operator tržišta ili subjekt iz stavka 4. ovoga članka neće taj model opskrbe ili ponudu izravno uključiti u alat za usporedbu.

Aktivni kupac

Članak 25.

(1) Svaki krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju mogu sudjelovati na svim tržištima električne energije kao aktivni kupac u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.

(2) Aktivni kupac iz stavka 1. ovoga članka na čiju instalaciju je priključeno proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije predaje električnu energiju u mrežu na istom obračunskom mjernom mjestu na kojem preuzima električnu energiju iz mreže.

(3) Priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskom mjernom mjestu aktivnog kupca iz stavka 2. ovoga članka ne smije biti veća od priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije iz mreže na tom obračunskom mjernom mjestom.

(4) Skupinu krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju iz stavka 1. ovoga članka čine obračunska mjerna mjesta krajnjih kupaca u istoj zgradi s više stanova i/ili poslovnih prostora na čiju instalaciju je priključeno proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije preko obračunskog mjernog mjesta pojedinog krajnjeg kupca, obračunskog mjernog mjesta

zajedničke potrošnje ili preko posebnog obračunskog mjernog mjesta za proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije.

(5) Ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima skupine krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju iz stavka 3. ovoga članka ne smije biti veća od 80 % ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije iz mreže na tim obračunskim mjernim mjestima.

(6) Obračunsko mjerno mjesto aktivnog kupca iz stavaka 2. i 4. ovoga članka mora biti opremljeno naprednim brojilom i u skladu s tehničkim zahtjevima propisanim u mrežnim pravilima prijenosnog sustava odnosno mrežnim pravilima distribucijskog sustava..

(7) Posebno obračunsko mjerno mjesto za proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije iz stavka 4. ovoga članka mora biti opremljeno naprednim brojilom i u skladu s tehničkim zahtjevima propisanim u mrežnim pravilima distribucijskog sustava.

(8) Skupina krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju iz stavka 4. ovoga članka dužna je operatoru distribucijskog sustava ili operatoru prijenosnog sustava dostaviti popis obračunskih mjernih mjesta proizvodnih postrojenja, popis obračunskih mjernih mjesta postrojenja za skladištenje energije, popis obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca koja su uključena u dijeljenje električne energije te ključ prema kojem se električna energija predana u mrežu na obračunskim mjernim mjestima skupine krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju dijeli po obračunskim mjernim mjestima koja su uključena u dijeljenje električne energije, kao i svaku promjenu navedenih popisa odnosno ključa dijeljenja električne energije.

(9) Operator sustava dužan je omogućiti skupini krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju iz stavka 4. ovoga članka te korisnicima mjernih podataka mjerne podatke obračunskog mjernog mjesta pojedinog krajnjeg kupca, obračunskog mjernog mjesta zajedničke potrošnje ili posebnog obračunskog mjernog mjesta za proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije, potrebne za obračun električne energije koja je preuzeta iz mreže odnosno obračun električne energije koja je predana u mrežu u ovisnosti o aranžmanu korištenja proizvodnog postrojenja odnosno postrojenja za skladištenje energije koji su međusobno ugovorili krajnji kupci koji zajednički nastupaju iz stavka 4. ovoga članka.

(10) Aktivni kupac iz stavaka 2. i 4. ovoga članka:

1. ima pravo djelovati izravno ili putem agregatora
2. ima pravo prodavati električnu energiju koju sam proizvede, opskrbljivaču putem ugovora opskrbi električnom energijom odnosno otkupljivaču putem ugovora kojim se uređuje otkup električne energije po pojedinom obračunskom mjernom mjestu ili putem agregiranja
3. ima pravo sudjelovati u pružanju usluga fleksibilnosti i programima energetske učinkovitosti
4. ima pravo delegirati trećoj strani upravljanje postrojenjima potrebnima za njegove aktivnosti, uključujući izgradnju, rad, obradu podataka i održavanje postrojenja i instalacija, a da se ta treća strana ne smatra aktivnim kupcem
5. podliježu tarifnim stavkama za distribuciju električne energije i tarifnim stavkama za prijenos električne energije koje odražavaju stvarne troškove, transparentne su i nediskriminacijske pri čemu se zasebno razmatra i uzima u obzir električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže, u skladu sa zakonom

- kojim se uređuje energetska djelatnost i zakonom kojim se uređuje područje regulacije energetske djelatnosti, te člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943, osiguravajući odgovarajući i uravnotežen doprinos raspodjeli ukupnih troškova sustava
6. je subjekt odgovoran za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(11) Aktivnim kupcima koji imaju u vlasništvu postrojenje za skladištenje energije neće se naplaćivati naknade za korištenje mreže i drugi troškovi za energiju predanu u mrežu a prethodno uskladištenu u njihovim skladištima. Pri pružanju usluga fleksibilnosti, koji se pružaju operatoru sustava, aktivnim kupcima neće se naplaćivati naknade za korištenje mreže i drugi troškovi za električnu energiju predanu u mrežu ili preuzetu iz mreže uskladištenu kod aktivnih kupaca, kao i naknade za korištenje mreže i drugi troškovi za prethodno preuzetu energiju koja je kasnije pri pružanju usluge fleksibilnosti predana u mrežu.

(12) Aktivni kupac na čiju instalaciju je priključeno postrojenje za skladištenje energije:

1. priključuje se na mrežu u skladu s pravilima za priključenje na prijenosnu mrežu ili pravilima za priključenje na distribucijsku mrežu, mrežnim pravilima prijenosnog sustava ili mrežnim pravilima distribucijskog sustava te metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu novih korisnika mreže i za povećanje priključne snage postojećih korisnika mreže u rokovima propisanim uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom
2. plaća naknadu za korištenje mreže kao krajnji kupac, smije pružati nekoliko usluga (usluga fleksibilnosti, odziva potrošnje, regulacije napona i sl.) istodobno ako je to tehnički izvedivo.

Energetske zajednice građana

Članak 26.

(1) Energetska zajednica građana je pravna osoba koja je osnovana na području Republike Hrvatske, čiji se vlasnici ili članovi dobrovoljno udružuju kako bi ostvarili prednosti razmjene energije proizvedene i potrošene na određenom prostornom obuhvatu lokalne zajednice, koja djeluje temeljem zakona kojim se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija, a svoju energetska djelatnost obavlja na temelju dozvole izdane u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska djelatnost i člankom 4. ovoga Zakona.

(2) Vlasnik udjela ili član u energetska zajednici građana može biti fizička ili pravna osoba, uključujući tijelo jedinice lokalne samouprave, mikropoduzeće ili malo poduzeće čije je mjesto stanovanja, poslovnog nastana ili poslovnog prostora na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je sjedište energetska zajednice građana.

(3) Stvarnu kontrolu u energetska zajednici građana mogu imati vlasnici udjela i članovi energetska zajednice građana koji nisu srednja poduzeća i velika poduzeća, a pritom vlasnici udjela i članovi energetska zajednice građana glasačka prava ostvaruju neovisno o vlasničkom udjelu u energetska zajednici građana, prema načelu jedan član – jedan glas.

(4) Vlasnik udjela ili član energetske zajednice građana ne smije imati više od 40 % udjela u vlasništvu pravne osobe drugog vlasnika udjela ili člana iste energetske zajednice građana.

(5) Sudjelovanje u energetske zajednici građana otvoreno je i dobrovoljno u skladu s uvjetima sudjelovanja u energetske zajednici građana koje je energetska zajednica građana dužna donijeti najkasnije 15 dana prije početka svojih aktivnosti na bilo kojem tržištu električne energije i objaviti na svojim mrežnim stranicama.

(6) Vlasnik udjela ili član energetske zajednice građana može napustiti energetske zajednicu građana pri čemu se primjenjuje članak 22. ovoga Zakona.

(7) Vlasnik udjela ili član energetske zajednice građana kojem je odbijeno sudjelovanje ili kojem se priječi napuštanje energetske zajednice građana može izjaviti prigovor Agenciji.

(8) Na obračunskom mjernom mjestu vlasnika udjela odnosno člana energetske zajednice građana vrijede prava i obveze krajnjeg kupca ili aktivnog kupca odnosno korisnika mreže.

(9) Na obračunskom mjernom mjestu vlasnika udjela ili člana energetske zajednice građana primjenjuju se tarifne stavke za prijenos električne energije u skladu s metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije i odlukom o iznosu tarifnih stavki za prijenos električne energije te tarifne stavke za distribuciju električne energije u skladu s metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije i odlukom o iznosu tarifnih stavki za distribuciju električne energije.

(10) Na obračunskom mjernom mjestu vlasnika udjela odnosno člana energetske zajednice zasebno se razmatra i uzima u obzir električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže, u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetske sektor i zakonom kojim se uređuje područje regulacije energetske djelatnosti, te člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943 osiguravajući odgovarajući i uravnotežen doprinos raspodjeli ukupnih troškova sustava.

(11) Energetske zajednice građana može sudjelovati u proizvodnji električne energije za potrebe vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana, među ostalim iz obnovljivih izvora energije, opskrbi električnom energijom vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana, upravljanju potrošnjom električne energije vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana, agregiranju vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana, skladištenju energije za vlasnike udjela odnosno članove energetske zajednice građana, uslugama energetske učinkovitosti za vlasnike udjela odnosno članove energetske zajednice građana, uslugama punjenja za električna vozila vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana odnosno može pružati druge energetske usluge vlasnicima udjela odnosno članovima energetske zajednice građana u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.

(12) Energetske zajednice građana može sudjelovati na svim tržištima električne energije izravno ili putem agregiranja u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.

(13) Ako sudjeluje na veleprodajnom tržištu, energetska zajednica građana financijski je odgovorna za odstupanja koje uzrokuje u elektroenergetskom sustavu i u tom je smislu subjekt odgovoran za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(14) Na energetska zajednicu građana se kod obavljanja aktivnosti iz stavaka 11., 12. i 13. ovoga članka nediskriminacijski i razmjerno primjenjuje zakonodavni okvir kojim se uređuje sudjelovanje na tržištima električne energije u Republici Hrvatskoj.

(15) Energetska zajednica građana ima pravo na obračunskim mjernim mjestima vlasnika udjela i članova energetske zajednice urediti dijeljenje električne energije iz proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije energetske zajednice građana ili aktivnog kupca koji je član energetske zajednice građana u skladu s općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom dok se na obračunskim mjernim mjestima vlasnika udjela i članova energetske zajednice građana zadržavaju prava i obveze krajnjih kupaca odnosno korisnika mreže.

(16) Operator distribucijskog sustava energetske zajednice pruža usluge vezano uz aktivnosti iz članka 16. ovoga Zakona u skladu s pravilima i cjenikom nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava i općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom.

(17) Dijeljenjem električne energije iz stavka 15. ovoga članka ne dovodi se u pitanje primjenjiva naknada za korištenje distribucijske mreže i druga propisana davanja u skladu s metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije, a na temelju analize troškova i koristi distribuiranih izvora električne energije.

(18) Analizu troškova i koristi distribuiranih izvora električne energije iz stavka 17. ovoga članka izrađuje Agencija na temelju podataka, informacija i podloga koje joj osigurava operator distribucijskog sustava.

(19) Energetska zajednica u svrhu dijeljenja električne energije iz stavka 15. ovoga članka dužna je operatoru distribucijskog sustava dostaviti popis obračunskih mjernih mjesta proizvodnih postrojenja, popis obračunskih mjernih mjesta postrojenja za skladištenje energije, popis obračunskih mjernih mjesta vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana koja su uključena u dijeljenje električne energije te ključ prema kojem se električna energija predana u mrežu na obračunskim mjernim mjestima vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana dijeli po obračunskim mjernim mjestima koja su uključena u dijeljenje električne energije, kao i svaku promjenu navedenih popisa odnosno ključa dijeljenja električne energije.

(20) Obračunska mjerna mjesta iz stavka 19. ovoga članka moraju biti opremljena naprednim brojičkom i u skladu s tehničkim zahtjevima propisanim u mrežnim pravilima distribucijskog sustava te moraju biti priključena na istu transformatorsku stanicu 10(20)/0,4 kV.

(21) Ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana iz stavka 20. ovoga članka ne smije biti veća od 80 % ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije na tim obračunskim mjernim mjestima.

(22) Višak električne energije proizvedene u okviru energetske zajednice građana, a koja nije potrošena u skladu sa stavkom 19. ovoga članka preuzima opskrbljivač na obračunskom mjernom mjestu vlasnika udjela odnosno člana energetske zajednice građana koji sudjeluje u dijeljenju energije u skladu sa stavkom 19. ovoga članka.

(23) Energetske zajednice građana ne mogu imati u vlasništvu niti upravljati elektroenergetskom distribucijskom mrežom.

(24) Energetska zajednica građana upisuje se u registar energetskih zajednica građana koji vodi Agencija. Registar mora minimalno sadržavati podatke o vlasnicima udjela ili članovima u energetske zajednice građana, prostorni obuhvat lokalne zajednice na kojoj djeluje energetska zajednica građana i druge podatke. Podaci o energetske zajednice građana iz registra objavljuju se na mrežnim stranicama Agencije.

(25) Energetska zajednica građana dužna je o svakoj promjeni podataka iz registra iz stavka 24. ovoga članka obavijestiti Agenciju u roku od osam dana od promjene podataka.

Upravljanje potrošnjom putem agregiranja

Članak 27.

(1) Krajnji kupac može samostalno ili putem agregiranja ravnopravno sudjelovati na svim tržištima električne energije u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.

(2) Agregator može sudjelovati na svim tržištima električne energije u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.

(3) Operator sustava pri nabavi pomoćnih usluga ravnopravno postupa s pružateljima pomoćnih usluga, neovisno o tome radi li se o agregatoru, krajnjem kupcu koji sudjeluje u upravljanju potrošnjom, operatoru skladišta energije ili proizvođaču, a u skladu s tehničkim uvjetima iz mrežnih pravila prijenosnog sustava odnosno mrežnih pravila distribucijskog sustava.

(4) Agregator je subjekt odgovoran za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava iz članka 52. stavka 9. ovoga Zakona.

(5) Opskrbljivač ne smije svojem krajnjem kupcu koji je sklopio ugovor s neovisnim agregatorom naplatiti neopravdane troškove ili ugovorne kazne odnosno nametnuti druga neopravdana ugovorna ograničenja diskriminacijskih tehničkih, upravljačkih zahtjeva ili postupaka.

(6) Neovisni agregator i krajnji kupac koji samostalno sudjeluje u upravljanju potrošnjom plaća naknadu opskrbljivaču ili voditelju bilančne grupe opskrbljivača koji su izravno pogođeni aktiviranjem upravljanja potrošnjom.

(7) Naknada iz stavka 6. ovoga članka ne smije stvoriti prepreku za ulazak na tržište neovisnog agregatora ili prepreku za pružanje usluga fleksibilnosti.

(8) Naknada iz stavka 6. ovoga članka je strogo ograničena na pokrivanje troškova opskrbljivača kupca koji sudjeluje u upravljanju potrošnjom putem agregiranja, troškova opskrbljivača kupca koji samostalno sudjeluje u upravljanju potrošnjom ili troškova opskrbljivačevog voditelja bilančne grupe, a koji su im uzrokovani aktivacijom upravljanja potrošnjom.

(9) Način utvrđivanja naknade iz stavka 6. ovoga članka propisan je pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava iz članka 52. stavka 9. ovoga Zakona.

(10) Način utvrđivanja naknade iz stavka 9. ovoga članka može uzeti u obzir koristi koje su drugi sudionici na tržištu ostvarili zahvaljujući neovisnom agregatoru i u tom se slučaju od agregatora ili kupca koji samostalno sudjeluje u upravljanju potrošnjom može zahtijevati doprinos toj naknadi jedino ako, i u mjeri u kojoj, koristi svim opskrbljivačima, krajnjim kupcima i njihovim subjektima odgovornim za odstupanje ne nadilaze izravne troškove koji su zbog njih nastali.

Članak 28.

Odredbe članka 27. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju na korisnika mreže koji proizvodi električnu energiju ili skladišti energiju.

Računi i informacije o obračunu

Članak 29.

(1) Računi i informacije o obračunu električne energije moraju biti točni, lako razumljivi, jasni, sažeti, prilagođeni krajnjim kupcima i sastavljeni na način da ih krajnji kupci mogu lako usporediti. Na zahtjev krajnjih kupaca dostavlja im se jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun za električnu energiju, posebno ako se računi za električnu energiju ne temelje na stvarnoj potrošnji.

(2) Za izdavanje računa i pružanje informacija o obračunu električne energije krajnjim kupcima ne naplaćuje se naknada.

(3) Krajnji kupci trebaju imati mogućnost primanja računa i informacija o obračunu električne energije u elektroničkom obliku te mogućnost fleksibilnih aranžmana za plaćanje računa električne energije.

(4) Ako ugovor predviđa buduće izmjene proizvoda, cijene ili popusta, te se stavke, zajedno s datumom od kojeg se izmjena primjenjuje, navode na računu za električnu energiju.

(5) Agencija se savjetuje s udrugama potrošača kad razmatraju izmjene zahtjeva u pogledu sadržaja računa za električnu energiju.

(6) Računi i informacije o obračunu električne energije moraju biti u skladu s minimalnim zahtjevima utvrđenima općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz članka 59. ovoga Zakona.

Funkcionalnosti sustava naprednog mjerenja

Članak 30.

(1) Sustav naprednog mjerenja uvodi ministar odlukom, u skladu s europskim normama i sljedećim zahtjevima:

1. sustav naprednog mjerenja precizno mjeri stvarnu potrošnju električne energije te krajnjem kupcu daje informacije o stvarnom vremenu potrošnje električne energije. Potvrđeni podaci o povijesnoj potrošnji lako su i na siguran način dostupni krajnjem kupcu putem standardiziranog sučelja bez dodatnih troškova. Nepotvrđeni podaci o potrošnji u gotovo stvarnom vremenu također su lako i na siguran način dostupni krajnjem kupcu bez dodatnih troškova, putem standardiziranog sučelja ili putem daljinskog pristupa radi podupiranja automatiziranih programa energetske učinkovitosti, upravljanja potrošnjom i drugih usluga
2. sigurnost sustava naprednog mjerenja i podatkovne komunikacije u skladu je s relevantnim pravilima Europske unije o sigurnosti, uzimajući u obzir najbolje dostupne tehnike za osiguravanje najviše razine zaštite kibernetičke sigurnosti te se pritom vodi računa o troškovima i načelima proporcionalnosti
3. privatnost krajnjih kupaca i zaštita njihovih podataka u skladu je s relevantnim pravilima Europske unije o zaštiti podataka i privatnosti
4. operator sustava osigurava da se na brojilu aktivnog kupca koji predaje električnu energiju u mrežu može prikazati električna energija koja je predana u mrežu
5. na zahtjev krajnjeg kupca, podatke o električnoj energiji koju je predao u mrežu i podatke o njegovoj potrošnji električne energije operator sustava stavlja krajnjem kupcu na raspolaganje, putem standardiziranog komunikacijskog sučelja ili putem daljinskog pristupa, ili na raspolaganje trećoj strani koja djeluje u njegovo ime, u lako razumljivom obliku, čime mu se omogućava usporedba ponuda pod jednakim uvjetima
6. prije ugradnje naprednog brojila ili pri njegovoj ugradnji krajnjem se kupcu pružaju odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s punim potencijalom naprednog brojila u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenja potrošnje energije, te u vezi s prikupljanjem i obradom osobnih podataka u skladu s primjenjivim pravilima Europske unije o zaštiti podataka
7. sustav naprednog mjerenja mora omogućiti mjerenje i obračun električne energije koju je krajnji kupac preuzeo iz sustava ili predao u sustav u obračunskom intervalu za izračun odstupanja u skladu s pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(2) Za potrebe stavka 1. točke 5. ovoga članka krajnji kupac može preuzeti svoje mjerne podatke ili ih prenijeti drugoj strani bez dodatnih troškova i u skladu sa svojim pravom na prenosivost podataka koje mu je zajamčeno pravilima Europske unije o zaštiti podataka.

Uvođenje sustava naprednog mjerenja

Članak 31.

(1) Ministar odlukom odlučuje o uvođenju sustava naprednog mjerenja u Republici Hrvatskoj na temelju ekonomske procjene svih dugoročnih troškova i koristi takvog sustava za tržište i pojedinog krajnjeg kupca.

(2) Pri ekonomskoj procjeni i odluci iz stavka 1. ovoga članka uzima se u obzir ekonomski razuman i troškovno učinkovit oblik sustava naprednog mjerenja te vremenski okvir uvođenja sustava naprednog mjerenja koji je ostvariv za operatora sustava.

(3) Ekonomsku procjenu iz stavka 1. ovoga članka donosi Agencija.

(4) Podloge za ekonomsku procjenu iz stavka 1. ovoga članka, uključujući prijedlog oblika sustava naprednog mjerenja i vremenskog okvira za njegovo uvođenje iz stavka 2. ovoga članka osigurava operator sustava.

(5) Ekonomska procjena iz stavka 1. ovoga članka uzima u obzir metodologiju za analizu troškova i koristi te minimalne funkcionalnosti za sustav naprednog mjerenja navedene u Preporuci Komisije 2012/148/EU i najbolje tehnike za osiguranje najviše razine kibernetičke sigurnosti i zaštite podataka.

(6) Ako se ekonomskom procjenom iz stavka 1. ovoga članka uvođenje sustava naprednog mjerenja pozitivno ocijeni, ministar, uz prethodno mišljenje operatora sustava i Agencije, donosi program, koji je sastavni dio odluke iz stavka 1. ovoga članka prema kojem se uvođenje sustava naprednog mjerenja mora ostvariti u razdoblju od najviše deset godina od dana donošenja ekonomske procjene.

(7) Provođenje programa iz stavka 6. ovoga članka nadzire Agencija.

Sustav naprednog mjerenja

Članak 32.

(1) Ministarstvo osigurava na području Republike Hrvatske uvođenje sustava naprednog mjerenja koji doprinosi aktivnom sudjelovanju krajnjih kupaca na tržištu električne energije u skladu s člancima 30. i 31. ovoga Zakona.

(2) Sustav naprednog mjerenja iz stavka 1. ovoga članka, sustavi koji se koriste za mjerenje, nadzor i vođenje elektroenergetskog sustava kao i sustavi za upravljanje energijom na strani krajnjih kupaca moraju biti usklađeni s odgovarajućim dostupnim normama, uključujući norme interoperabilnosti, vodeći računa o najboljim praksama, razvoju naprednih mreža i tržišta električne energije u Europskoj uniji.

(3) Troškovi uvođenja sustava naprednog mjerenja uzimaju se u obzir pri odobravanju planova razvoja operatora sustava i razmatranja opravdanih troškova kod određivanja tarifnih stavki za prijenos električne energije i tarifnih stavki za distribuciju električne energije.

(4) Ako se na temelju ekonomske procjene iz članka 31. ovoga Zakona uvođenje sustava naprednog mjerenja negativno ocijeni, najmanje svake četiri godine, zbog velikih promjena u temeljnim pretpostavkama korištenim pri izradi ekonomske procjene kao i u razvoju tehnologije i tržišta, donosi se ažurirana ekonomska procjena u skladu s člankom 31. ovoga Zakona, te o rezultatima ažurirane ekonomske procjene Agencija obavještava Ministarstvo i Europsku komisiju.

Pravo na napredno brojilo

Članak 33.

(1) Ako se ekonomskom procjenom iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona uvođenje sustava naprednog mjerenja negativno ocijeni, te ako se sustav naprednog mjerenja ne uvodi sustavno, operator sustava dužan je na zahtjev krajnjeg kupca ili na zahtjev opskrbljivača, uz pristanak krajnjeg kupca, ugraditi napredno brojilo u skladu s tehničkim zahtjevima koje određuje operator sustava i funkcionalnostima propisanim u članku 30. ovoga Zakona.

(2) Brojilo iz stavka 1. ovoga članka treba zadovoljiti između ostalog i interoperabilnost i da može omogućiti traženu povezivost mjerne infrastrukture i potrošačkih sustava za upravljanje energijom u gotovo stvarnom vremenu.

(3) Operator sustava dužan je ugraditi napredno brojilo u razumnom roku, a najkasnije četiri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Trošak nabave i ugradnje naprednog brojila iz stavka 1. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva u skladu s pravilima i cjenikom nestandardnih usluga operatora sustava.

(5) U ponudi za ugradnju naprednog brojila operator sustava podnositelju zahtjeva za ugradnju naprednog brojila izričito navodi i jasno opisuje:

- funkcije i interoperabilnost koje podržava napredno brojilo,
- raspoložive usluge i koristi koje se zaista mogu ostvariti uporabom naprednog brojila,
- sve povezane troškove koje snosi podnositelj zahtjeva.

(6) Operator sustava redovito, a barem svake dvije godine, preispituje i javno objavljuje troškove povezane s načinom ugradnje naprednih brojila u skladu s odredbama ovoga članka, te prati razvoj tih troškova u skladu s tehnološkim dostignućima i mogućim nadogradnjama sustava naprednog mjerenja.

Konvencionalna brojila

Članak 34.

(1) Operator sustava dužan je svako obračunsko mjerno mjesto krajnjeg kupca koje nije opremljeno naprednim brojiлом, opremiti brojiлом kojim se točno mjeri stvarna potrošnja na tom obračunskom mjernom mjestu.

(2) Krajnji kupac mora imati mogućnost lako izravno očitati svoje konvencionalno brojilo ili mu očitano stanje brojila mora biti dostupno putem internetskog sučelja ili drugog odgovarajućeg sučelja.

Upravljanje podacima

Članak 35.

(1) Agencija općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz članka 59. ovoga Zakona propisuje upravljanje, razmjenu i pristup podacima o krajnjim kupcima i sukladno mjerodavnom pravnom okviru Europske unije. Za potrebe ovoga Zakona podatci

znače mjerne podatke i podatke o potrošnji, kao i podatke koji se zahtijevaju o kupcu koji želi promijeniti opskrbljivača, za upravljanje potrošnjom i za druge usluge.

(2) Upravljanjem podacima se osigurava učinkovit i siguran pristup podacima i učinkovita razmjena podataka, kao i zaštita podataka i njihova sigurnost.

(3) Neovisno o modelu upravljanja podacima koji se primjenjuje, operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava omogućavaju svakoj stranci koja ispunjava uvjete, pristup podacima o krajnjem kupcu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, na nediskriminirajući način i istodobno. Pristup podacima jednostavan je, a relevantni postupci za ostvarenje pristupa podacima javno su dostupni.

(4) Obrada osobnih podataka u okviru ovoga Zakona provodi se u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (Tekst značajan za EGP) (SL L 119, 4. 5. 2016.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2016/679).

(5) Ne dovodeći u pitanje zadaće osobe za zaštitu podataka iz Uredbe (EU) 2016/679, Agencija će od strana odgovornih za upravljanje podacima zahtijevati imenovanje osoba odgovornih za usklađenost, nadležnih za praćenje provedbe mjera koje su te strane poduzele radi osiguravanja nediskriminacijskog pristupa podacima i usklađenosti sa zahtjevima ovoga Zakona i općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz članka 59. ovoga Zakona.

(6) Operator distribucijskog sustava imenuje osobu odgovornu za usklađenost ili tijelo iz članka 78. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona radi ispunjavanja obveza propisanih odredbama ovoga članka.

(7) Za pristup podacima ili za zahtjev za stavljanje na raspolaganje podataka ne zaračunavaju se troškovi.

Zahtjevi u pogledu interoperabilnosti i postupci za pristup podacima

Članak 36.

(1) Radi promicanja tržišnog natjecanja na maloprodajnom tržištu i izbjegavanja nametanja pretjeranih administrativnih troškova stranama koje ispunjavaju uvjete olakšat će se potpuna interoperabilnost energetskih usluga u Europskoj uniji.

(2) Elektroenergetski subjekti primjenjuju zahtjeve u pogledu interoperabilnosti i postupke za pristup podacima iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona.

Jedinstvena kontaktna točka

Članak 37.

Jedinstvena kontaktna točka za elektroenergetiku, radi pružanja svih nužnih informacija krajnjim kupcima kad je riječ o njihovim pravima, primjenjivom pravu i mehanizmima za rješavanje sporova koji su im dostupni u slučaju spora, dio je općih informacija na portalu za potrošače.

Članak 38.

(1) Svaki opskrbljivač je obavezan osigurati jedinstveno mjesto obavještanja na kojem su njegovim krajnjim kupcima, osim obavijesti o njihovim općim pravima, važećim propisima i načinima rješavanja sporova, na raspolaganju:

1. jasne obavijesti o primjenjivim cijenama energije te o standardnim uvjetima, s obzirom na pristup i korištenje usluga
2. obavijesti o mogućim različitim načinima plaćanja koji mogu odražavati troškove koje ima opskrbljivač zbog različitih sustava plaćanja
3. obavijesti o besplatnoj promjeni opskrbljivača
4. upute za primjenu jasnih, jednostavnih i ekonomičnih postupaka obrade njihovih prigovora – osobito, svaki opskrbljivač je obavezan osigurati da je njegovim krajnjim kupcima ponuđeno pravo na dobar standard usluge i obrade prigovora, i to na način da se omogući rješavanje sporova na pošten i vremenski prihvatljiv način, unutar 3 mjeseca, uz nadoknadu u slučajevima kada je to opravdano i
5. točne obavijesti o stvarnoj potrošnji električne energije i troškovima, i to dovoljno često kako bi im se omogućilo upravljanje svojom potrošnjom električne energije – te informacije moraju biti pružene unutar razumnog vremenskog okvira koji uzima u obzir mogućnosti brojila električne energije ugrađenog kod krajnjeg kupca i način potrošnje električne energije, uz dužnu pozornost troškovnoj učinkovitosti takvih mjera te bez zaračunavanja dodatnih troškova krajnjim kupcima za takvu uslugu.

(2) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge dodatno je dužan u pogledu jedinstvenog mjesta obavještanja:

1. uspostaviti korisničke centre za pružanje informacija, rješavanje upita, zahtjeva i prigovora korisnika, i to osobno, telefonski i elektroničkim putem
2. uspostaviti povjerenstvo za reklamacije na opskrbu električnom energijom sukladno odredbama zakona kojim se uređuje područje zaštite potrošača na razini opskrbljivača kupaca u okviru univerzalne usluge, kojem se može izjaviti prigovor na rješenje izdano u podružnici
3. prilagoditi potrebama korisnika radno vrijeme korisničkog centra, pri čemu radno vrijeme korisničkog centra treba najmanje jednom tjedno biti do 20.00 sati, a korisnicima treba biti omogućeno zakazivanje sastanaka za korisnike telefonski ili elektroničkim putem i
4. posredovati prema operatoru prijenosnog sustava ili operatoru distribucijskog sustava s obzirom na prigovore i informiranje vezano uz aspekte koji su uređeni ugovorom o korištenju prijenosne i distribucijske mreže.

(3) Svaki opskrbljivač je obavezan, u suradnji s Agencijom, poduzeti nužne korake kako bi primjerak liste za krajnje kupce koja sadrži praktične informacije u svezi s pravima potrošača energije bio dostupan njegovim krajnjim kupcima te javno objavljen.

Pravo na izvansudsko rješavanje sporova

Članak 39.

(1) Krajnji kupci koji su potrošači sukladno zakonu kojim se uređuje alternativno rješavanje potrošačkih sporova, imaju pristup jednostavnim, pravednim, transparentnim, neovisnim,

djelotvornim i učinkovitim izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova u vezi s pravima i obvezama utvrđenima odredbama ovoga Zakona preko neovisnog mehanizma u skladu sa zakonom kojim se uređuje alternativno rješavanju potrošačkih sporova.

(2) Subjekti za alternativno rješavanje sporova surađuju kako bi osigurali jednostavne, pravedne, transparentne, neovisne, djelotvorne i učinkovite mehanizme za izvansudsko rješavanje sporova za svaki spor koji proizađe iz proizvoda ili usluga povezanih ili u paketu s bilo kojim proizvodom ili uslugom koji su obuhvaćeni područjem primjene ovog Zakonom.

(3) Sudjelovanje elektroenergetskih subjekata u mehanizmima izvansudskog rješavanja sporova za kupce iz kategorije kućanstva je obvezno.

Univerzalna usluga

Članak 40.

(1) Svi kupci iz kategorije kućanstvo, imaju pravo na univerzalnu uslugu, što podrazumijeva pravo na opskrbu električnom energijom određene kvalitete električne energije određene propisom iz članka 60. ovoga Zakona unutar područja Republike Hrvatske po konkurentnim, jednostavno i jasno usporedivim, transparentnim i nediskriminacijskim cijenama.

(2) Radi osiguravanja pružanja univerzalne usluge, imenovati će se odlukom Vlade Republike Hrvatske opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge sukladno članku 5. stavku 5. ovoga Zakona.

(3) Operator distribucijskog sustava je obavezan priključiti kupce na svoju mrežu po odredbama, uvjetima i naknadi za priključenja utvrđenima u skladu s propisom iz članka 13. ovoga Zakona.

(4) Odredba stavka 1. ovoga članka provodi se na transparentan i nediskriminacijski način i ne sprečava slobodan izbor opskrbljivača predviđen člankom 9. ovoga Zakona.

Članak 41.

(1) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge obavezan je, najkasnije do 30. travnja tekuće godine, izdati godišnje izvješće o radu. Agencija na temelju tog izvješća može, u slučaju potrebe, zahtijevati od opskrbljivača kupaca u okviru univerzalne usluge i ostalih elektroenergetskih subjekata provedbu određenih mjera radi osiguranja načela transparentnosti, objektivnosti i nepristranosti.

(2) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge obavezan je primijeniti jednake iznose stavki cijene za električnu energiju za odgovarajuće modele opskrbe električnom energijom na čitavom teritoriju Republike Hrvatske te ih javno objaviti, i to najmanje 30 dana prije početka primjene.

(3) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge dužan je obavijestiti kupce o promjeni stavki cijene za električnu energiju, i to najmanje 30 dana prije početka primjene, a obavijest kupcima mora sadržavati i informacije o njihovu pravu na raskid ugovora o opskrbi električnom energijom u okviru univerzalne usluge.

(4) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge dužan je:

1. pružati univerzalnu uslugu opskrbe svim krajnjim kupcima koji imaju pravo na taj način opskrbe i izaberu ili koriste po automatizmu takvu opskrbu
2. donijeti uvjete opskrbljivača za opskrbu električnom energijom te ih javno objaviti
3. poduzimati mjere za postizanje sigurne, pouzdane i kvalitetne opskrbe onih krajnjih kupaca koje opskrbljuje u okviru univerzalne usluge.

(5) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge dužan je pružati uslugu opskrbe električnom energijom propisanu općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz članka 59. ovoga Zakona.

(6) Kupac koji ima pravo na opskrbu u okviru univerzalne usluge će u slučaju postupaka iz članka 64. stavka 1. ovoga Zakona po automatizmu prijeći kod opskrbljivača kupaca u okviru univerzalne usluge.

(7) Ugovor o univerzalnoj opskrbi električnom energijom smatra se sklopljenim danom stjecanja uvjeta iz članka 64. stavka 1. ovoga Zakona za korištenje prava na univerzalnu opskrbu.

(8) Operator distribucijskog sustava je dužan dostaviti podatke opskrbljivaču u okviru univerzalne usluge o kupcima koji prelaze u univerzalnu opskrbu u roku od deset dana od dobivanja pisane obavijesti iz članka 64. stavka 3. ovoga Zakona.

(9) Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge je dužan dostaviti krajnjem kupcu koji ima pravo na taj način opskrbe i izabere ga ili koristi po automatizmu ugovor o opskrbi električnom energijom u okviru univerzalne usluge u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana početka opskrbe.

Krajnji kupac

Članak 42.

(1) Krajnji kupac uživa zaštitu u smislu pouzdane, dostupne i dostatne opskrbe električnom energijom.

(2) Krajnji kupac dužan je plaćati električnu energiju, sukladno ugovorenim i reguliranim uvjetima.

(3) Svaki krajnji kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača, besplatnu promjenu opskrbljivača i pravo na posjedovanje podataka o vlastitoj potrošnji električne energije.

(4) U slučaju tehničkih ili drugih poremećaja u isporuci električne energije čiji uzrok nije na postrojenjima krajnjeg kupca, krajnji kupac ima pravo na otklanjanje tih poremećaja u najkraćem roku.

(5) Kao najkraći rok u kojem je elektroenergetski subjekt obvezan otkloniti poremećaje u isporuci električne energije krajnjem kupcu iz stavka 4. ovoga članka smatra se rok u kojem se najbrže može otkloniti poremećaj, u skladu s normama o izvodenju odgovarajućih radova, a najduže 24 sata od primitka obavijesti o poremećaju, osim u iznimnim slučajevima kada to objektivno nije moguće učiniti u tom roku.

(6) Poremećajima u isporuci električne energije iz stavka 4. ovoga članka ne smatraju se prekidi koji su rezultat primjene mjera ograničenja isporuke koje se poduzimaju u slučaju poremećaja na tržištu električne energije.

(7) Krajnji kupac je obavezan koristiti električnu energiju pod uvjetima, na način i za namjene utvrđene ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje energetska sektor, općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, uvjetima opskrbljivača, mrežnim pravilima prijenosnog sustava, mrežnim pravilima distribucijskog sustava i drugim propisima te ugovorima o korištenju prijenosne ili prijenosne i distribucijske mreže i ugovorom o opskrbi.

(8) Zabranjeno je samovoljno priključenje objekata, postrojenja, uređaja ili instalacija na prijenosnu ili distribucijsku mrežu, kao i puštanje u pogon istih.

(9) Krajnji kupac je dužan omogućiti ovlaštenim osobama nadležnih elektroenergetskih subjekata pristup mjernim uređajima i instalacijama, kao i mjestu priključka radi:

1. očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, aktivnosti nužnih za vođenje pogona mreže, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili
2. privremene obustave isporuke električne energije u slučajevima kada neovlašteno koristi električnu energiju ili ne plati račun za isporučenu električnu energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima.

Ugroženi kupci električne energije

Članak 43.

(1) Republika Hrvatska poduzima odgovarajuće mjere radi zaštite kupaca i posebno osigurava postojanje prikladnih zaštitnih mjera radi zaštite ugroženih kupaca sukladno odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor.

(2) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za područje socijalne skrbi odlukom definira koncept ugroženih kupaca koji se može odnositi na energetska siromaštvo kao i na zabranu privremene obustave isporuke električne energije takvim kupcima u kritičnim vremenima, uključujući i privremeno ograničenje korištenja priključne snage u cilju ograničenja potrošnje električne energije.

(3) Koncept ugroženih kupaca može uključivati razine prihoda, udio rashoda za energiju u okviru raspoloživog dohotka, energetska učinkovitost domova, kritičnu ovisnost o električnoj opremi iz zdravstvenih razloga, dob ili druge socijalne kriterije.

(4) Ministarstvo osigurava primjenu prava i obveza povezanih s ugroženim kupcima, te posebno poduzimaju mjere za zaštitu kupaca u udaljenim područjima i osiguravaju visoke razine zaštite potrošača, posebno u pogledu transparentnosti općih uvjeta ugovora, općih informacija i mehanizama rješavanja sporova.

(5) Ministarstvo nadležno za područje socijalne skrbi predlaže Vladi Republike Hrvatske poduzimanje odgovarajućih mjera, kao što su osiguravanje povlastica kroz sustave socijalne sigurnosti radi osiguravanja nužne opskrbe ugroženih kupaca ili pružanje podrške

poboljšanjima energetske učinkovitosti radi rješavanja energetske siromaštva tamo gdje je ono utvrđeno u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999, uključujući u širem kontekstu siromaštva.

(6) Mjere iz stavka 5. ovoga članka ne smiju sprječavati stvarno otvaranje tržišta iz članka 9. ovoga Zakona ili funkcioniranje tržišta te se Europsku komisiju, ako je potrebno, o njima obavješćuje u skladu s člankom 18. stavkom 4. ovoga Zakona. Takve obavijesti mogu također uključivati mjere poduzete unutar općeg sustava socijalne sigurnosti.

(7) Kupci iz kategorije kućanstva koji imaju pravo na opskrbu u okviru univerzalne usluge i izaberu ili koriste po automatizmu taj način opskrbe te su od nadležnog tijela za socijalnu skrb ishodili odluku o statusu ugroženog kupca, imaju pravo na posebnu zaštitu u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje energetski sektor te propisima o socijalnoj skrbi.

(8) Nadležno tijelo za socijalnu skrb koje je utvrdilo status ili promjenu statusa ili ukinulo status ugroženog kupca, dužno je u roku od osam dana o tome izvijestiti kupca, operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača ugroženog, putem sučelja za razmjenu podataka, uključujući dostavu jedinstvene oznake pripadnog obračunskog mjernog mjesta na koji se status ugroženog kupca odnosi.

(9) Nadležno tijelo za socijalnu skrb pojedinačnim aktom kojim, na zahtjev stranke, utvrđuje status ugroženog kupca odrediti će razinu socijalne potpore ugroženom kupcu, odnosno vrstu i opseg prava koja pripadaju s obzirom na utvrđeni status te način sudjelovanja u podmirenju troškova socijalnog minimuma potrošnje električne energije i/ili o privremenom ograničenju korištenja priključne snage u cilju ograničenja potrošnje električne energije na socijalni minimum sukladno propisu kojim se uređuje mjesečni iznos naknade za ugroženog kupca energenata, način sudjelovanja u podmirenju troškova energenata korisnika naknade i postupanju nadležnih centara za socijalnu skrb.

(10) U slučaju privremenog ograničenja korištenja priključne snage iz stavka 9. ovoga članka, nadležno tijelo za socijalnu skrb putem sučelja za razmjenu podataka, podnosi zahtjev operatoru distribucijskog sustava za provedbu privremenog ograničenja korištenja priključne snage, te o tome obavješćava opskrbljivača ugroženog kupca.

(11) Ministarstvo nadležno za područje socijalne skrbi, odnosno nadležno tijelo za socijalnu skrb, dužno je voditi registar ugroženih kupaca.

Zaštićeni kupci

Članak 44.

(1) Zaštićeni kupac ima pravo na opskrbu određenom količinom električne energije u slučaju kriznih situacija u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor i odredbama Uredbe (EU) 2019/941.

(2) Opskrbu zaštićenih kupaca u vrijeme kriznih situacija obavlja zajamčeni opskrbljivač.

(3) U slučaju krizne situacije za vrijeme njezinog trajanja proizvođači električne energije proizvedenu električnu energiju moraju prvo ponuditi zajamčenom opskrbljivaču.

Energetsko siromaštvo

Članak 45.

Pri ocjenjivanju broja energetski siromašnih kućanstava u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999 ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi utvrđuje i objavljuje skup kriterija koji mogu uključivati niske prihode, visoke rashode za energiju u okviru raspoloživog dohotka i nisku energetsku učinkovitost.

IV. PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Proizvodnja električne energije

Članak 46.

(1) Proizvođač električne energije koji ima dozvolu za proizvodnju električne energije može sudjelovati na tržištima električne energije i financijski je odgovoran za odstupanja koja uzrokuje u elektroenergetskom sustavu te može, kao subjekt odgovoran za odstupanje, snositi odgovornost za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(2) Iznimno od odredbe članka 4. stavka 3. ovoga Zakona, pravne ili fizičke osobe mogu obavljati djelatnost proizvodnje električne energije bez dozvole za obavljanje elektroenergetske djelatnosti proizvodnje električne energije ako su osigurale stručno upravljanje i rukovanje energetskim postrojenjima sukladno tehničkim propisima, zahtjevima i uvjetima te isključivo za obavljanje djelatnosti:

1. proizvodnje električne energije korištenjem proizvodnih postrojenja čiji je zbroj instaliranih snaga do uključivo 500 kW ili
2. proizvodnje električne energije tijekom pokusnog rada proizvodnih postrojenja te tijekom razdoblja od završetka pokusnog rada do ishoda dozvole za obavljanje elektroenergetske djelatnosti proizvodnje električne energije.

(3) Proizvodnja električne energije ne smatra se elektroenergetskom djelatnošću iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona ako je proizvodno postrojenje iza obračunskog mjernog mjesta aktivnog kupca ili ako se proizvodno postrojenje koristi isključivo za vlastite potrebe pri čemu se električna energija ne predaje u mrežu.

(4) Proizvođač električne energije ima pravo:

1. u svojim proizvodnim postrojenjima koristiti izvore energije koje smatra najpovoljnijim za pretvorbu, uz udovoljavanje propisanih uvjeta
2. prodavati i kupovati električnu energiju pod uvjetima utvrđenim odredbama ovoga Zakona i drugim propisima, a posebno pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije
3. nuditi i pružati pomoćne usluge, usluge fleksibilnosti te usluge uravnoteženja prema uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisima kojima se uređuju pojedina područja, a na temelju ugovora sklopljenih s operatorom sustava
4. pristupa mreži i korištenja prijenosne i distribucijske mreže prema propisanim uvjetima.

(5) Proizvođač električne energije je dužan:

1. trajno ispunjavati sve uvjete iz dozvole za proizvodnju električne energije ako je takva dozvola potrebna za obavljanje djelatnosti
2. zadovoljavati sve tehničke i pogonske uvjete, osobito one propisane mrežnim pravilima prijenosnog sustava i mrežnim pravilima distribucijskog sustava te propisane tehničkim i drugim propisima i normama
3. zadovoljavati propisane uvjete koji se odnose na energetska učinkovitost i zaštitu okoliša
4. postupati u skladu s pravilima zaštite tržišnog natjecanja prilikom sudjelovanja na tržištima električne energije, uključujući zabranu neopravdanog povlačenja kapaciteta za proizvodnju električne energije i zabranu neopravdanog smanjenja proizvodnje električne energije
5. održavati proizvodna postrojenja u ispravnom stanju, osigurati njihovu pogonsku spremnost i sigurno korištenje u skladu s tehničkim i drugim propisima i normama, što je predmetom inspekcijskog nadzora
6. na zahtjev operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava pružiti pomoćne usluge, usluge fleksibilnosti odnosno usluge uravnoteženja
7. staviti na raspolaganje operatoru prijenosnog sustava ili operatoru distribucijskog sustava podatke potrebne za pogon i vođenje elektroenergetskog sustava po proizvodnom postrojenju
8. staviti na raspolaganje operatoru tržišta električne energije, Ministarstvu i Agenciji podatke potrebne za određivanje bilance proizvodnje električne energije iz pojedinog proizvodnog postrojenja.

(6) Agencija nadzire proizvođača na tržištu električne energije u cilju osiguravanja primjene načela zaštite tržišnog natjecanja.

(7) Za prostore na kojima su proizvodna postrojenja, vlasnici tih postrojenja plaćaju naknadu jedinicama lokalne samouprave na čijem području se nalaze takva postrojenja. Vlada Republike Hrvatske odlukom propisuje minimalnu visinu naknade za korištenje prostora, te način njezine raspodjele.

(8) Proizvođač električne energije dužan je izraditi i javno objaviti program mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te godišnje izvješće o rezultatima njegove primjene.

(9) Ministarstvo, ako procijeni da je potrebno postaviti dodatne zahtjeve za poboljšanje energetske učinkovitosti u proizvodnji električne energije, može odlukom propisati minimalni stupanj učinkovitosti za pojedine tehnologije koji treba postići kod izgradnje novog ili rekonstrukcije postojećeg proizvodnog postrojenja.

(10) Proizvodna postrojenja koja su priključena na prijenosnu mrežu i proizvodna postrojenja koja su priključena na distribucijsku mrežu, a od značenja su za ostvarenje usluga u prijenosnoj mreži te za vođenje elektroenergetskog sustava, tehnički se osposobljavaju za pružanje pomoćnih usluga na zahtjev operatora prijenosnog sustava u skladu s mrežnim pravilima prijenosnog sustava i mrežnim pravilima distribucijskog sustava.

(11) Proizvodna postrojenja koja su priključena na distribucijsku mrežu, a od značenja su za ostvarenje usluga u distribucijskoj mreži te za vođenje distribucijskog sustava, tehnički se osposobljavaju za pružanje pomoćnih usluga za distribucijsku mrežu na zahtjev operatora distribucijskog sustava u skladu s mrežnim pravilima distribucijskog sustava.

(12) Proizvođač električne energije čija su proizvodna postrojenja tehnički osposobljena za pružanje pomoćnih usluga dužan je, ako je u mogućnosti, pružiti pomoćne usluge na zahtjev operatora sustava po reguliranim uvjetima ako pružanje pomoćnih usluga temeljeno na tržišnim načelima nije moguće ili nije ekonomski učinkovito.

(13) Razdoblje od završetka pokusnog rada do ishoda dozvole za obavljanje elektroenergetske djelatnosti proizvodnje električne energije iz stavka 2. točke 2. ovoga članka iznosi maksimalno godinu dana od završetka pokusnog rada.

(14) Proizvođač električne energije na obračunskom mjernom mjestu reverzibilne hidroelektrane za potrebe crpnog (pumpnog) rada i vlastite potrošnje ne smatra se krajnjim kupcem u smislu odredbi ovoga Zakona, osim u dijelu koji se odnosi na plaćanje naknade za korištenje prijenosne i/ili distribucijske mreže.

(15) Proizvođač električne energije na obračunskom mjernom mjestu reverzibilne hidroelektrane iz stavka 14. ovoga članka može osigurati električnu energiju na veleprodajnom tržištu.

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije

Članak 47.

(1) Elektroenergetski subjekt ili druga pravna ili fizička osoba koja u pojedinačnom proizvodnom postrojenju istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju na visokoučinkovit način, koristi otpad ili obnovljive izvore energije za proizvodnju električne energije na gospodarski primjeren način sukladno propisima iz upravnog područja zaštite okoliša, neovisno o snazi proizvodnog postrojenja može steći status povlaštenog proizvođača električne energije.

(2) Povlašteni proizvođači električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije, neovisno o tome jesu li u sustavu poticaja ili nisu, imaju jednaka prava i obveze glede predaje električne energije u mrežu i planiranja proizvodnje.

V. SKLADIŠTENJE ENERGIJE

Skladištenje energije

Članak 48.

(1) Operator skladišta energije koji ima dozvolu za skladištenje energije može sudjelovati na tržištima električne energije i financijski je odgovoran za odstupanja koje uzrokuje u elektroenergetskom sustavu te može, kao subjekt odgovoran za odstupanje, snositi odgovornost za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(2) Iznimno od odredbe članka 4. stavka 3. ovoga Zakona, pravne ili fizičke osobe mogu obavljati djelatnost skladištenja energije bez dozvole za obavljanje elektroenergetske djelatnosti skladištenja energije ako su osigurale stručno upravljanje i rukovanje energetskim postrojenjima u skladu s tehničkim propisima, zahtjevima i uvjetima te isključivo za obavljanje djelatnosti:

1. skladištenja energije korištenjem postrojenja za skladištenje energije čiji je zbroj instaliranih snaga do uključivo 500 kW ili
2. skladištenja energije tijekom pokusnog rada postrojenja za skladištenje energije te tijekom razdoblja od završetka pokusnog rada do ishodenja dozvole za obavljanje elektroenergetske djelatnosti skladištenja energije, a ne dulje od 60 dana od završetka pokusnog rada.

(3) Skladištenje energije ne smatra se elektroenergetskom djelatnošću iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona ako:

- je postrojenje za skladištenje energije iza obračunskog mjernog mjesta aktivnog kupca
- se postrojenje za skladištenje energije koristi isključivo za vlastite potrebe pri čemu se električna energija ne predaje u mrežu
- operator prijenosnog sustava koristi skladištenje energije za ispunjavanje svojih obveza u skladu s odredbama ovoga Zakona
- operator distribucijskog sustava koristi skladištenje energije za ispunjavanje svojih obveza u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) Operator skladišta energije ima pravo:

1. u svojim postrojenjima za skladištenje energije koristiti tehnologije koje smatra najpovoljnijim za pretvorbu električne energije i skladištenje, uz zadovoljavanje propisanih uvjeta
2. prodavati i kupovati električnu energiju pod uvjetima utvrđenim odredbama ovoga Zakona i drugim propisima, a posebno pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije
3. nuditi i pružati pomoćne usluge, usluge fleksibilnosti te usluge uravnoteženja prema uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisima kojima se uređuju pojedina područja, a na temelju ugovora sklopljenih s operatorom sustava
4. pristupa mreži i korištenja prijenosne i distribucijske mreže prema propisanim uvjetima.

(5) Operator skladišta energije dužan je:

1. trajno ispunjavati sve uvjete iz dozvole za skladištenje energije ako je dozvola potrebna za obavljanje djelatnosti sukladno članku 4. stavku 3. ovoga Zakona
2. zadovoljavati sve tehničke i pogonske uvjete, osobito one propisane mrežnim pravilima prijenosnog sustava i mrežnim pravilima distribucijskog sustava te propisane tehničkim i drugim propisima i normama
3. zadovoljavati propisane uvjete koji se odnose na energetske učinkovitost i zaštitu okoliša
4. postupati u skladu s pravilima zaštite tržišnog natjecanja prilikom sudjelovanja na tržištu električne energije, uključujući zabranu neopravdanog povlačenja kapaciteta postrojenja za skladištenje energije i zabranu neopravdanog smanjenja predaje električne energije u mrežu ili neopravdanog smanjenja preuzimanja električne energije iz mreže
5. održavati postrojenja za skladištenje energije u ispravnom stanju, osigurati njihovu pogonsku spremnost i sigurno korištenje u skladu s tehničkim i drugim propisima i normama
6. na zahtjev operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava pružiti pomoćne usluge, usluge fleksibilnosti odnosno usluge uravnoteženja

7. staviti na raspolaganje operatoru prijenosnog sustava ili operatoru distribucijskog sustava podatke potrebne za pogon i vođenje elektroenergetskog sustava po postrojenju za skladištenje energije
8. staviti na raspolaganje operatoru tržišta električne energije, Ministarstvu i Agenciji podatke potrebne za određivanje bilance skladištenja energije iz pojedinog postrojenja za skladištenje energije.

(6) Agencija nadzire operatora skladišta energije na tržištu električne energije u cilju osiguravanja primjene načela zaštite tržišnog natjecanja.

(7) Operator skladišta energije na obračunskom mjernom mjestu postrojenja za skladištenje energije instalirane snage veće od 1 MW ne smatra se krajnjim kupcem u smislu odredbi ovoga Zakona, osim u dijelu koji se odnosi na plaćanje naknade za korištenje prijenosne i/ili distribucijske mreže.

(8) Operator skladišta energije na obračunskom mjernom mjestu postrojenja za skladištenje energije iz stavka 7. ovoga članka može osigurati električnu energiju na veleprodajnom tržištu.

(9) Operator skladišta energije dužan je izraditi i javno objaviti program mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te godišnje izvješće o rezultatima njegove primjene.

(10) Ministarstvo, ako procijeni da je potrebno postaviti dodatne zahtjeve za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladištenju energije, može odlukom propisati minimalni stupanj učinkovitosti za pojedine tehnologije koji treba postići kod izgradnje novog ili rekonstrukcije postojećeg postrojenja za skladištenje energije.

(11) Postrojenja za skladištenje energije koja su priključena na prijenosnu mrežu i postrojenja za skladištenje energije koja su priključena na distribucijsku mrežu, a od značenja su za ostvarenje usluga u prijenosnoj mreži te za vođenje elektroenergetskog sustava, tehnički se osposobljavaju za pružanje pomoćnih usluga, na zahtjev operatora prijenosnog sustava, u skladu s mrežnim pravilima prijenosnog sustava iz članka 93. stavka 2. ovoga Zakona i mrežnim pravilima distribucijskog sustava iz članka 74. stavka 3. ovoga Zakona.

(12) Postrojenja za skladištenje energije koja su priključena na distribucijsku mrežu, a od značenja su za ostvarenje usluga u distribucijskoj mreži te za vođenje distribucijskog sustava, tehnički se osposobljavaju za pružanje pomoćnih usluga za distribucijsku mrežu, na zahtjev operatora distribucijskog sustava, u skladu s mrežnim pravilima distribucijskog sustava iz članka 74. stavka 3. ovoga Zakona.

(13) Operator skladišta energije čija su postrojenja za skladištenje energije tehnički osposobljena za pružanje pomoćnih usluga dužan je, ako je u mogućnosti, pružiti pomoćne usluge na zahtjev operatora sustava po reguliranim uvjetima ako pružanje pomoćnih usluga temeljeno na tržišnim načelima nije moguće ili nije ekonomski učinkovito.

VI. ORGANIZIRANJE TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE

*Obuhvat tržišta električne energije***Članak 49.**

- (1) Tržišta električne energije obuhvaćaju veleprodajna, maloprodajna i ostala tržišta električne energije.
- (2) Veleprodajna tržišta električne energije obuhvaćaju izvanburzovno tržište električne energije i burzovno tržište električne energije.
- (3) Maloprodajna tržišta električne energije obuhvaćaju opskrbu električnom energijom i agregiranje.
- (4) Ostala tržišta električne energije obuhvaćaju tržište uravnoteženja, tržište nefrekvencijskih pomoćnih usluga i tržište kapaciteta.
- (5) Izvanburzovno tržište električne energije je tržište na kojem se kupnja i prodaja električne energije obavlja izravno između sudionika na tržištu električne energije na temelju bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije.
- (6) Burzovno tržište obuhvaća tržište električne energije na kojem se kupnja i prodaja električne energije između sudionika na tržištu električne energije obavlja posredstvom burze električne energije koja je odgovorna za isto.

*Operator tržišta električne energije***Članak 50.**

- (1) Operator tržišta električne energije je trgovačko društvo u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (2) Za operatora tržišta električne energije u Republici Hrvatskoj određuje se HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o., Zagreb.
- (3) Operator tržišta električne energije obavlja djelatnost organiziranja tržišta električne energije na cijelom području Republike Hrvatske na temelju dozvole koju izdaje Agencija sukladno ovom Zakonu i zakonu kojim se uređuje energetski sektor.
- (4) Operator tržišta električne energije obavlja svoje zadaće uz poštivanje načela razvidnosti, objektivnosti i neovisnosti, pod nadzorom Agencije.
- (5) Naknada za organiziranje tržišta električne energije određuje se operatoru tržišta energije, a određuje je Agencija, na prijedlog operatora tržišta električne energije. Prijedlog operatora tržišta električne energije temelji se na opravdanim troškovima poslovanja, te mora biti usklađen s godišnjim programom rada i financijskim planom.
- (6) Operator tržišta električne energije je posebno odgovoran za:

1. organiziranje i razvoj veleprodajnih tržišta električne energije, u korist i za dobro sudionika na tržištu električne energije
2. donošenje pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije, uz prethodno ishodeno mišljenje operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava i prethodno ishodenu suglasnost Agencije
3. evidentiranje ugovora i ugovornih obveza sklopljenih između sudionika na tržištima električne energije
4. obračun odstupanja sudionika na tržištu prema podacima koje dostavljaju operator prijenosnog sustava, operator distribucijskog sustava i sudionik na tržištu i burza električne energije
5. izradu dnevnih rasporeda kupoprodaje električne energije unutar i preko granica Republike Hrvatske temeljem ugovornih obveza proizašlih iz kupoprodaje na veleprodajnim i maloprodajnim tržištima električne energije
6. pravodobnu dostavu dnevnih rasporeda kupoprodaje električne energije na veleprodajnim i maloprodajnim tržištima električne energije iz točke 5. ovoga stavka operatoru prijenosnog sustava
7. provjeru usklađenosti rasporeda prekozonske kupoprodaje s dodijeljenim prekozonskim kapacitetima
8. vođenje evidencije sudionika na tržištu električne energije
9. za uspostavu i vođenje registra jamstava podrijetla u Republici Hrvatskoj, izdavanje jamstava podrijetla, prijenos jamstava podrijetla iz sustava poticanja izdanih na dražbenoj platformi koju vodi burza na korisničke račune u registrima u kojima su dobitnici na dražbama jamstava podrijetla električne energije, koju vodi burza električne energije
10. donošenje pravila o korištenju registra jamstava podrijetla, uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije
11. analizu organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije i predlaganje mjera za njegovo unapređenje
12. dostavu pisane obavijesti zajamčenom opskrbljivaču, opskrbljivaču u okviru univerzalne usluge, operatoru prijenosnog sustava i operatoru distribucijskog sustava o problematičnom opskrbljivaču
13. objavu, informacija potrebnih za nesmetano organiziranje veleprodajnih tržišta električne energije i obavljanje elektroenergetskih djelatnosti.

(7) Operator tržišta električne energije je dužan pokrenuti, na inicijativu i u skladu s uputama Agencije, postupak izmjene i/ili dopune propisa ili izmjene iznosa naknada za čije je donošenje ili određivanje nadležan.

(8) Operator tržišta električne energije ovlašten je trgovati električnom energijom u svrhu kupnje i prodaje električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije čija se proizvodnja potiče.

Članak 51.

Zaštita od postupanja operatora tržišta električne energije

(1) Strana nezadovoljna postupanjem odnosno poduzimanjem ili propuštanjem radnje operatora tržišta električne energije koja ima učinak na njena prava, obveze ili pravne interese, a o kojima se ne rješava u upravnom postupku ili kada je zakonom propisana sudska ili druga pravna zaštita, može operatoru tržišta električne energije izjaviti prigovor u pisanom obliku, sve dok traje radnja ili propuštanje radnje operatora tržišta električne energije. Prigovor mora sadržavati

činjenice i dokaze na kojima se temelji. Operator tržišta električne energije mora odlučiti o prigovoru u roku od petnaest dana od dana izjavljivanja prigovora.

(2) Ako po odluci operatora tržišta električne energije iz stavka 1. ovoga članka nezadovoljna strana i dalje smatra da su joj postupanjem operatora tržišta električne energije povrijeđena prava ili pravni interesi može radi zaštite svojih prava izjaviti žalbu Agenciji, sve dok traje radnja ili propuštanje radnje operatora tržišta električne energije.

(3) Agencija je dužna bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja žalbe, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu žalbe poduzela.

(4) Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

Pravila za organiziranje tržišta električne energije

Članak 52.

(1) Pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije uređuju način organiziranja i rada veleprodajnih tržišta električne energije.

(2) Pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije iz stavka 1 ovoga članak najmanje se utvrđuju model veleprodajnih tržišta električne energije, registracija sudionika na tržištu, vrste ugovora koji se sklapaju na izvanburzovnom tržištu električne energije, standardi i postupci za evidentiranje transakcija s veleprodajnih tržišta električne energije, uključujući i kupoprodaju na maloprodajnim tržištima, standardi i postupci vezani za problematičnog opskrbljivača na tržištu električne energije, standardi i postupci za prijavu, izradu, provjeru i promjenu dnevnih rasporeda kupoprodaje električne energije s veleprodajnih tržišta električne energije, uključujući i kupoprodaju na maloprodajnim tržištima, te ostala pitanja potrebna za organiziranje veleprodajnih tržišta električne energije.

(3) Operator tržišta električne energije donosi pravila iz stavka 1. ovoga članka uz prethodno ishodeno mišljenje operatora prijenosnog sustava i mišljenje operatora distribucijskog sustava te uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije.

(4) Operator tržišta električne energije dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila iz stavka 1. ovoga članka u trajanju od najmanje 30 dana.

(5) Operator tržišta električne energije dužan je javno objaviti pravila iz stavka 1. ovog članka na svojim mrežnim stranicama minimalno 30 dana prije njihovog stupanja na snagu.

(6) Na tržištu uravnoteženja operator prijenosnog sustava osigurava usluge uravnoteženja od sudionika na tržištu uravnoteženja i/ili drugih operatora prijenosnog sustava radi uravnoteženja elektroenergetskog sustava, u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2017/2195 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(7) Operator prijenosnog sustava odgovoran je za organiziranje tržišta uravnoteženja na cijelom području Republike Hrvatske.

(8) Pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava najmanje se utvrđuju predkvalifikacijski postupak, ugovorni odnosi, nabava rezerve snage i energije uravnoteženja, obračun i način određivanja cijene energije uravnoteženja, ugovorni odnosi i odgovornost za odstupanje, način obračuna i cijene odstupanja uvažavajući pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja, financijsko poravnanje odstupanja, objava podataka i informacija, pravila obračuna u slučaju obustave i ponovnog pokretanja tržišnih aktivnosti, postupak rješavanja prigovora, redispečiranje odnosno postupak operatora sustava za smanjenjem ili povećanjem proizvodnje, potrošnje ili skladištenja električne energije radi povećanja sigurnosti i smanjenja zagušenja u mreži, te način vrednovanja, obračuna i naplate redispečiranja, kao i ostali zahtjevi u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2017/2195 i Uredbom Komisije (EU) 2017/1485.

(9) Operator prijenosnog sustava donosi pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava uz prethodno ishoduenu suglasnost Agencije.

(10) Operator prijenosnog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava u trajanju od najmanje 30 dana.

(11) Operator prijenosnog sustava dužan je javno objaviti pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava na svojim mrežnim stranicama, najmanje 30 dana prije njihovog stupanja na snagu.

(12) Pravilima primjene nadomjesnih krivulja opterećenja utvrđuju se najmanje nadomjesne krivulje opterećenja karakterističnih skupina kupaca, način određivanja dijela ostvarenja opskrbljivača za kupce koji nemaju potvrđenu krivulju opterećenja u svrhu obračuna odstupanja, način određivanja predviđene potrošnje za buduće polugodišnje obračunsko razdoblje za krajnjeg kupca s polugodišnjim obračunskim razdobljem i način određivanja predviđenih mjesečnih potrošnji za buduće polugodišnje obračunsko razdoblje za krajnjeg kupca s polugodišnjim obračunskim razdobljem, te objava podataka i informacija.

(13) Operator distribucijskog sustava donosi pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja uz prethodno ishoduenu mišljenje operatora prijenosnog sustava te uz prethodno ishoduenu suglasnost Agencije.

(14) Operator distribucijskog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja u trajanju od najmanje 30 dana.

(15) Operator distribucijskog sustava dužan je javno objaviti pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja na svojim mrežnim stranicama najmanje 30 dana prije njihovog stupanja snagu.

(16) Cijene pružanja pomoćnih usluga koje operator prijenosnog sustava osigurava od pružatelja usluga određuju se metodologijom za određivanje cijena za pružanje pomoćnih usluga koju donosi operator prijenosnog sustava uz prethodno ishoduenu suglasnost Agencije.

(17) Operator prijenosnog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu metodologije za određivanje cijena za pružanje pomoćnih usluga u trajanju od najmanje 30 dana.

(18) Operator prijenosnog sustava dužan je javno objaviti metodologiju za određivanje cijena za pružanje pomoćnih usluga na svojim mrežnim stranicama najmanje 30 dana prije njezinog stupanja na snagu.

(19) Na tržištu nefrekvencijskih pomoćnih usluga operator prijenosnog sustava, odnosno operator distribucijskog sustava osigurava nefrekvencijske pomoćne usluge u skladu s pravilima o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za prijenosni sustav, odnosno pravilima o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav.

(20) Operator prijenosnog sustava odgovoran je za organiziranje tržišta nefrekvencijskih pomoćnih usluga za prijenosni sustav.

(21) Pravilima o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za prijenosni sustav najmanje se utvrđuju uvjeti kvalifikacije sudionika na tržištu za pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga, ugovorni odnosi, uvjeti nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga, način obračuna, financijsko poravnanje te objava podataka i informacija.

(22) Operator prijenosnog sustava donosi pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama, uz prethodno ishodu suglasnost Agencije.

(23) Operator prijenosnog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama u trajanju od najmanje 30 dana.

(24) Operator prijenosnog sustava dužan je javno objaviti pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama na svojim mrežnim stranicama najmanje 30 dana prije njihovog stupanja na snagu.

(25) Operator distribucijskog sustava odgovoran je za organiziranje tržišta nefrekvencijskih pomoćnih usluga za distribucijski sustav.

(26) Pravilima o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav najmanje se utvrđuju proizvodi i usluge, uključujući usluge fleksibilnosti, uvjeti nabave proizvoda i usluga, postupak kvalifikacije sudionika na tržištu za pružanje proizvoda i usluga, način obračuna, prema potrebi standardizirani tržišni proizvodi, ugovorne obveze te objava podataka i informacija.

(27) Operator distribucijskog sustava donosi pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav uz prethodno ishodu suglasnost Agencije.

(28) Operator distribucijskog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav u trajanju od najmanje 30 dana.

(29) Operator distribucijskog sustava dužan je javno objaviti pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav na svojim mrežnim stranicama najmanje 30 dana prije njihovog stupanja na snagu.

(30) Na tržištu kapaciteta operator prijenosnog sustava osigurava kapacitete od sudionika na tržištu kapaciteta i/ili drugih operatora prijenosnih sustava u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2019/943.

(31) Sudjelovanje na tržištu kapaciteta uređuje se ugovorima koje operator prijenosnog sustava sklapa sa sudionicima na tržištu kapaciteta, u skladu s pravilima o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu.

(32) Pravilima o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu najmanje se utvrđuju postupci upravljanja zagušenjima, obveze operatora prijenosnog sustava u pogledu upravljanja zagušenjima, obveze sudionika na tržištu kapaciteta u pogledu upravljanja zagušenjima, međusobne obveze operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava u pogledu upravljanja zagušenjima, način utvrđivanja cijena i obračuna, te ugovorne obveze.

(33) Operator prijenosnog sustava donosi pravila o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije.

(34) Operator prijenosnog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu u trajanju od najmanje 30 dana.

(35) Operator prijenosnog sustava dužan je javno objaviti pravila o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu na svojim mrežnim stranicama najmanje 30 dana prije njihovog stupanja na snagu.

(36) Na tržištu kapaciteta operator distribucijskog sustava osigurava kapacitete od sudionika na tržištu kapaciteta radi osiguravanja otklanjanja zagušenja u distribucijskoj mreži.

(37) Pravilima o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu najmanje se utvrđuju postupci upravljanja zagušenjima, uključujući uporabu usluga fleksibilnosti, obveze operatora distribucijskog sustava u pogledu upravljanja zagušenjima, obveze sudionika na tržištu kapaciteta u pogledu upravljanja zagušenjima, međusobne obveze operatora distribucijskog sustava i operatora prijenosnog sustava u pogledu upravljanja zagušenjima, način utvrđivanja cijena i obračuna, te ugovorne obveze.

(38) Operator distribucijskog sustava donosi pravila o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu uz prethodno ishodeno mišljenje operatora prijenosnog sustava te uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije.

(39) Operator distribucijskog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu u trajanju od najmanje 30 dana.

(40) Operator distribucijskog sustava dužan je javno objaviti pravila o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu na svojim mrežnim stranicama najmanje 30 dana prije njihovog stupanja na snagu.

Sudionici na tržištu

Članak 53.

(1) Sudionik na tržištu može biti elektroenergetski subjekt ili druga pravna ili fizička osoba na temelju prava na sudjelovanje na tržištu električne energije u skladu s odredbama ovoga Zakona te pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.

(2) Sudionici na tržištu ugovorno uređuju međusobna prava i obveze u skladu s odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetska sektor, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.

(3) Operator sustava, operator tržišta električne energije i burza električne energije su sudionici na tržištu električne energije, s obzirom na obvezu kupnje električne energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj i distribucijskoj mreži, na kupnju i prodaju energije uravnoteženja, kupnju i prodaju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije te na trgovanje na burzi električne energije, a što se detaljnije uređuje podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona i posebnog propisa kojim se uređuje područje obnovljivih izvora energije.

Zaštićeni računi burze električne energije

Članak 54.

(1) Burza električne energije za potrebe realizacije ili zasnivanja novčanih depozita kao sredstava osiguranja plaćanja ili kao jamstava za ozbiljnost ponude, radi realizacije kupnje i prodaje električne energije ili drugih proizvoda koji se prodaju putem burze električne energije (primjerice jamstva podrijetla električne energije ili drugo) otvara jedan ili više posebnih poslovnih računa.

(2) Financijski instrumenti i novčana sredstva na posebnim poslovnim računima burze električne energije koja je predmetne račune otvorila u svrhu deponiranja novca koji burza električne energije primi od strane pojedinog člana burze električne energije ili treće osobe koja kupuje ili prodaje druge proizvode putem burze električne energije, radi osiguranja plaćanja električne energije ili drugih proizvoda koji se kupuju ili prodaju putem burze električne energije ili u bilo koju drugu svrhu vezano uz kupoprodaju električne energije ili bilo kojeg drugog proizvoda putem burze električne energije; u svrhu naplate iznosa za električnu energiju ili druge proizvode koje je član burze električne energije ili treća osoba kupila putem burze električne energije ili naplate bilo kojih drugih iznosa vezano uz kupoprodaju električne energije ili bilo kojeg drugog proizvoda putem burze električne energije, a koji i financijski instrumenti ili novčana sredstva burzi električne energije služe da bi platila električnu energiju ili druge proizvode koje član burze električne energije ili treća osoba kupuje ili prodaje putem burze električne energije ili burzi električne energije služe u bilo koje druge svrhe vezano uz kupoprodaju električne energije i bilo kojih proizvoda putem burze električne energije, ne ulaze u likvidacijsku, predstečajnu ili stečajnu masu burze električne energije, člana burze električne energije i takve treće osobe koja kupuje ili prodaje bilo koje proizvode putem burze električne energije, niti mogu biti predmetom ovrhe ili bilo kakvog zahtjeva trećih strana temeljem potraživanja takvih trećih strana prema burzi električne energije i/ili prema članu burze električne energije i/ili trećoj osobi koja kupuje ili prodaje bilo koje proizvode putem burze električne energije.

(3) Uzajamni odnosi člana burze električne energije i/ili treće osobe koja kupuje ili prodaje bilo koje proizvode putem burze električne energije i burze električne energije u pogledu prava i obveza burze električne energije na financijskim instrumentima i novčanim sredstvima koja se nalaze na takvim posebnim poslovnim računima burze električne energije uređuju se odgovarajućim ugovorom između burze električne energije i člana burze električne energije, odnosno takve treće osobe.

(4) Kada se steknu uvjeti za prijeboj uzajamnih potraživanja između jednog ili više članova burze električne energije, odnosno treće osobe koja kupuje ili prodaje bilo koje proizvode putem burze električne energije i burze električne energije, u predstečajnom postupku i stečajnom postupku se na bilo kojeg od tih članova burze električne energije i/ili treće osobe i/ili burzu električne energije ne primjenjuju odredbe koje uređuju predstečajni postupak i stečajni postupak i propisuju zabranu prijeboga potraživanja, te se ne primjenjuju odredbe o zabrani prijeboga potraživanja predstečajnog ili stečajnog dužnika.

Razvoj tržišnog natjecanja

Članak 55.

(1) Agencija je dužna, u suradnji s tijelom nadležnim za zaštitu tržišnog natjecanja, najmanje svake treće godine provesti istraživanje funkcioniranja tržišta električne energije.

(2) U slučaju potrebe, Agencija će odrediti bilo koje potrebne i razmjerne mjere za promoviranje učinkovitog tržišnog natjecanja i osigurati pravilno funkcioniranje tržišta električne energije.

(3) Mjere iz stavka 2. ovoga članka mogu uključivati programe stavljanja na tržište određene količine električne energije prema kojima se elektroenergetske subjekte obvezuje na prodaju ili činjenje raspoloživim određene količine električne energije ili omogućavanje pristupa dijelu njihovih proizvodnih kapaciteta zainteresiranim opskrbljivačima tijekom određenog razdoblja.

VII. OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Obavljanje opskrbe električnom energijom

Članak 56.

(1) Opskrba električnom energijom je elektroenergetska djelatnost neovisna o elektroenergetskoj djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije, a odnosi se na kupnju i prodaju električne energije na veleprodajnom tržištu, prodaju električne energije krajnjim kupcima i skladištima energije, otkup električne energije od aktivnih kupaca, preuzimanje električne energije za aktivnog kupca, skladišta energije i proizvođača te agregiranje.

(2) Opskrbljivač je financijski odgovoran za odstupanja koje uzrokuje u elektroenergetskom sustavu te može, kao subjekt odgovoran za odstupanje, snositi odgovornost za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(3) Prodaja električne energije krajnjim kupcima obuhvaća obradu obračunskih elemenata, obračun potrošnje električne energije, ispostavu računa i naplatu obračunate električne energije temeljem ugovora o opskrbi električnom energijom. Prodaja električne energije krajnjim kupcima mora obuhvaćati obračun, ispostavu računa i, a može obuhvaćati i obračun, ispostavu računa i naplatu korištenja prijenosne i distribucijske mreže, kao i drugih naknada u skladu s odredbama ovoga Zakonom, zakona kojim se uređuje energetska sektor te regulacija energetske djelatnosti i posebnim propisima.

(4) Za potrebe obračuna potrošnje električne energije i ostalih naknada svaki opskrbljivač ima pravo na mjerne podatke sukladno standardima koji su propisani mrežnim pravilima prijenosnog sustava, odnosno mrežnim pravilima distribucijskog sustava te tehničkim uvjetima za obračunska mjerna mjesta.

(5) Za nestandardne načine obračuna potrošnje električne energije svaki opskrbljivač može od operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava zahtijevati posebnu uslugu sukladno cjeniku nestandardnih usluga operatora prijenosnog sustava, odnosno cjeniku nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava, uključujući i ugradnju druge vrste mjernog uređaja, način prikupljanja mjernih podataka te način obrade i prijenosa mjernih podataka.

(6) Ugovorom o opskrbi električnom energijom određuje se količina električne energije na temelju prethodno ostvarene potrošnje krajnjeg kupca na obračunskom mjernom mjestu ili može biti unaprijed određena za obračunsko mjerno mjesto za obračunsko razdoblje.

(7) Opskrbljivač pod obvezom javne usluge može električnom energijom opskrbljivati:

1. samo kupce iz kategorije kućanstvo koji izaberu ili koriste po automatizmu taj način opskrbe kao javnu uslugu u okviru univerzalne usluge i
2. prema reguliranim uvjetima za zajamčenu opskrbu samo one krajnje kupce koji nisu iz kategorije kućanstvo, a pod određenim uvjetima ostanu bez opskrbljivača.

(8) Opskrbljivač koji nije pod obvezom javne usluge može električnom energijom opskrbljivati:

1. sve krajnje kupce temeljem ugovora o opskrbi električnom energijom i
2. sve kupce na veleprodajnom tržištu temeljem bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije.

(9) Prije početka opskrbe svaki opskrbljivač je obavezan:

1. sklopiti ugovore u skladu s pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije i pravilima uravnoteženja elektroenergetskog sustava
2. sklopiti ugovor o kupoprodaji električne energije s najmanje jednim drugim opskrbljivačem, trgovcem, proizvođačem ili na burzi, odnosno ugovor o opskrbi električnom energijom s krajnjim kupcem i, ako je to potrebno, osigurati prekogranične prijenosne kapacitete
3. donijeti uvjete opskrbljivača za opskrbu električnom energijom te ih javno objaviti 30 dana prije početka opskrbe, u skladu s općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, odredbama ovoga Zakona te zakonom kojima se uređuje energetska sektor.

(10) Opskrbljivač pod obvezom javne usluge sa svojim krajnjim kupcima sklapa ugovor o opskrbi električnom energijom.

(11) Opskrbljivač koji nije pod obvezom javne usluge s krajnjim kupcima koji ga slobodno izaberu može sklopiti ugovor o opskrbi električnom energijom, kojim slobodno ugovara količinu i cijenu električne energije, kao i ostale obračunske elemente.

(12) Svaki opskrbljivač svojim krajnjim kupcima iz kategorije kućanstvo mora, a ostalim kupcima na niskom naponu može, za svako obračunsko mjerno mjesto izdavati jedinstveni račun za električnu energiju i korištenje mreže koji mora biti u skladu s tarifnim sustavima, propisanim naknadama i slobodnim cijenama.

(13) Opskrbljivač svojim krajnjim kupcima može u skladu s tarifnim sustavima i propisanim naknadama naplaćivati naknade samo na temelju sklopljenog ugovora o međusobnim odnosima s operatorom prijenosnog sustava, operatorom distribucijskog sustava, odnosno drugim subjektima u čije ime naknade naplaćuje. Opskrbljivač je dužan u skladu s tarifnim sustavima platiti naknadu za korištenje mreže operatorima, bez prava na dodatnu naknadu od operatora.

(14) Ugovor o međusobnim odnosima iz stavka 13. ovoga članka treba najmanje sadržavati sljedeće elemente:

1. ugovorne strane
2. uvjete i rokove plaćanja naknade za korištenje mreže svih kupaca
3. prava i obveze ugovornih strana u slučaju neispunjavanja odredbi ugovora
4. instrumente osiguranja plaćanja za pokrivanje naknade za korištenje mreže svih kupaca za prethodna tri mjeseca što odgovara tromjesečnom prosjeku iznosa naknade
5. promjenu iznosa instrumenata osiguranja plaćanja, u slučaju odstupanja većih od 20%
6. trajanje i raskid ugovora
7. način rješavanja sporova.

(15) U pogledu kvalitete opskrbe električne energije opskrbljivač je dužan postupati u skladu s člankom 60. ovoga Zakona.

(16) Uvjetima opskrbljivača za opskrbu električnom energijom osobito se utvrđuju:

1. modeli opskrbe i jedinične cijene električne energije
2. izbor načina i uvjeti plaćanja
3. način informiranja o potrošnji i troškovima te davanju obavijesti o svim pravima koja se odnose na javne usluge
4. trajanje ugovora, uvjeti obnove te prekida usluga i ugovora, postojanje bilo kojeg prava na raskid ugovora.

(17) Svaki opskrbljivač je dužan Agenciji na zahtjev dostaviti agregirane podatke o prodanoj električnoj energiji na maloprodajnom tržištu, uključujući i prosječne cijene prema tarifnim kategorijama i modelima za korištenje mreže.

(18) Iznimno od odredbe stavka 13. ovoga članka, opskrbljivač svojim krajnjim kupcima priključenima na distribucijsku mrežu može, u skladu s tarifnim sustavima i propisanim naknadama, naplaćivati naknadu za korištenje prijenosne i distribucijske mreže na temelju sklopljenog ugovora o međusobnim odnosima s operatorom distribucijskog sustava.

(19) Ako kupac priključen na distribucijsku mrežu nema jedinstveni račun, tada račun koji izdaje operator distribucijskog sustava sadrži, u skladu s tarifnim sustavima i propisanim naknadama, naknadu za korištenje prijenosne i distribucijske mreže.

(20) Operator distribucijskog sustava naplaćuje naknadu za korištenje prijenosne mreže za kupce priključene na distribucijsku mrežu na temelju ugovora o međusobnim odnosima s operatorom prijenosnog sustava koji treba najmanje sadržavati:

1. ugovorne strane
2. uvjete i rokove plaćanja naknade za korištenje prijenosne mreže kupaca
3. prava i obveze ugovornih strana u slučaju neispunjavanja odredbi ugovora
4. trajanje i raskid ugovor
5. način rješavanja sporova.

Ugovor o opskrbi električnom energijom

Članak 57.

(1) Sklapanje i sadržaj ugovora o opskrbi električnom energijom detaljnije se uređuju općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom te uvjetima opskrbljivača, u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje energetska sektor.

(2) Svaki opskrbljivač je dužan osigurati da su uvjeti ugovora o opskrbi električnom energijom koje nudi usklađeni s općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom.

(3) Svaki opskrbljivač je obavezan javno objaviti dio cijene koji se regulira te naknade i ostala davanja propisana posebnim propisima sukladno zakonu kojima se uređuje energetska sektor, a opskrbljivač pod obvezom javne usluge i iznose tarifnih stavki za krajnje kupce.

(4) Opskrbljivač koji nije pod obvezom javne usluge može sklapati ugovore o opskrbi električnom energijom pod posebnim uvjetima prodaje, s tim da je i u tom slučaju obavezan postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravnopravan položaj kupaca na tržištu električne energije.

Dužnosti opskrbljivača

Članak 58.

(1) Opskrbljivač je dužan izraditi i javno objaviti vlastiti program mjera za:

1. pružanje pomoći krajnjim kupcima u ispunjavanju dospjelih ugovornih obveza radi sprječavanja obustave opskrbe
2. održavanje opskrbe krajnjih kupaca na mjestima koja su udaljena od urbanih središta
3. održavanje sustava poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije čija se proizvodnja potiče i
4. poticanje energetske učinkovitosti.

(2) Opskrbljivač je dužan krajnje kupce redovito obavještavati o mjerama poboljšanja energetske učinkovitosti u finalnoj potrošnji energije.

(3) Opskrbljivač je dužan svim svojim krajnjim kupcima obračunati, ispostaviti račun i naplatiti:

1. dio cijene koja se slobodno ugovara
2. dio cijene koja se regulira i
3. naknade i ostala davanja propisana posebnim propisima.

(4) Opskrbljivač je dužan naplaćivati električnu energiju i usluge na temelju preglednog i razumljivog računa.

(5) Opskrbljivač je dužan redovito obavještavati svoje krajnje kupce u svezi s opskrbom električnom energijom, uključujući i o pitanjima u svezi sa zaštitom okoliša. Informacije koje je svaki opskrbljivač obvezan pružati svojim krajnjim kupcima moraju biti u skladu sa zahtjevima Agencije. Svaki opskrbljivač je obvezan najmanje jednom godišnje osigurati da je u računu ili u prilogu računa te u promocijskim materijalima koji su dostupni krajnjem kupcu naveden:

1. udio pojedinog izvora energije u izvorima koje je koristio za zadovoljavanje potreba krajnjih kupaca
2. upućivanje na postojeće izvore informacija, primjerice mrežne stranice, gdje su javnosti dostupne informacije o utjecaju na okoliš, u smislu emisija stakleničkih plinova i zbrinjavanja radioaktivnog otpada kao posljedice proizvodnje električne energije iz svih goriva za cjelokupnu proizvodnju koja je koristio u prošloj godini i
3. obavještavati krajnje kupce o njihovim pravima koja imaju u slučaju spora.

(6) Podaci moraju odgovarati podacima iz ostvarene energetske bilance Republike Hrvatske za prethodnu godinu.

(7) Agencija je obvezna poduzeti nužne korake kako bi osigurala da su obavijesti koje svaki opskrbljivač pruža svojim krajnjim kupcima pouzdane i dane na jasan i usporediv način na razini cijelog tržišta električne energije u Republici Hrvatskoj. Agencija može učiniti raspoloživim elemente tih obavijesti sudionicima na tržištu električne energije, uz uvjet da komercijalno osjetljive informacije o pojedinačnim sudionicima ili pojedinačnim transakcijama ne mogu biti objavljene.

(8) Opskrbljivač je dužan poduzimati nužne korake u svrhu zaštite interesa svojih krajnjih kupaca i na učinkovit način rješavati prigovore svojih krajnjih kupaca, uključujući i izvansudske nagodbe o čemu jednom godišnje podnosi izvještaj Agenciji.

Pravilnik o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom

Članak 59.

(1) Agencija donosi pravilnik o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom.

(2) Pravilnik iz stavka 1. ovoga članka propisuju se:

1. međusobni ugovorni odnosi između energetske subjekata i korisnika mreže, koji uključuju korištenje mreže, opskrba električnom energijom, agregiranje, usluge fleksibilnosti, uvjeti opskrbljivača za opskrbu električnom energijom, preuzimanje viškova proizvedene električne energije, dijeljenje energije aktivnog kupca, članova energetske zajednice građana i članova zajednice obnovljive energije određene sukladno zakonu kojim se uređuje područje obnovljivih izvora, privremeni prijenos prava i obveza iz ugovora o korištenju mreže s privremenim prijenosom prava i obveza iz ugovora o opskrbi električnom energijom, prestanak važenja ugovora o privremenom prijenosu prava i obveza iz ugovora o korištenju mreže, međusobni odnosi operatora sustava, međusobni odnosi opskrbljivača i operatora sustava i drugo
2. obveze i odgovornosti energetske subjekata i korisnika mreže koji uključuju: kvalitetu opskrbe električnom energijom, priključak i obračunsko mjerno mjesto, korištenje priključne snage, sigurnost pogona i tehnička ispravnost postrojenja i instalacije korisnika mreže, posredno korištenje mreže, uvjeti predaje električne energije u mrežu, naknada štete i drugo
3. postupak prilikom promjene vlasništva građevine
4. kategorije za korištenje mreže koji uključuju: plaćanje naknade za korištenje mreže, izuzeci od naplate naknade za korištenje mreže kod pružanja pomoćnih usluga, razvrstavanje obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca i aktivnih kupaca u kategorije i drugo
5. prikupljanje i obrađivanje mjernih podataka s obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže koji uključuju: mjerenje, očitavanje i obrađivanje mjernih podataka, upravljanje mjernim podacima, pristup podacima, postupanje s mjernim podacima s obračunskih mjernih mjesta te točaka razdvajanja između susjednih sustava i drugo
6. uvjeti mjerenja, načini obračuna i naplata potrošnje električne energije koji uključuju: obračunsko razdoblje, očitavanje mjernih podataka, razdoblja očitavanja stanja brojila, očitavanje stanja brojila, samoočitavanje stanja brojila, procjena potrošnje i proizvodnje, određivanje predviđene potrošnje, obračun potrošnje električne energije, obvezni sadržaj računa, postupak kod promjene iznosa tarifnih stavki za prijenos ili distribuciju električne energije, postupak u slučaju utvrđene pogreške obračunskih mjernih podataka korisnika mreže, razdoblja primjene više dnevne tarife i niže dnevne tarife, primjena tarifnog elementa obračunske vršne radne snage, pravila u slučaju postojanja više obračunskih mjernih mjesta krajnjeg kupca i aktivnog kupca, prekomjerna jalova energija, izuzeća od plaćanja jedne ili više tarifnih stavki za prijenos električne energije i tarifnih stavki za distribuciju električne energije tijekom pružanja pomoćnih usluga ili usluga fleksibilnosti operatoru sustava i drugo
7. održavanje mjernih uređaja koji uključuju: održavanje obračunskog mjernog mjesta, kontrola i zamjena mjerne opreme, ugradnja naprednog brojila na zahtjev krajnjeg kupca ili opskrbljivača, obavještanje operatora sustava o neispravnosti priključka ili obračunskog mjernog mjesta, postupak provjere ispravnosti brojila i pripadajuće mjerne opreme na zahtjev korisnika mreže i drugo
8. postupci utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje električne energije
9. uvjeti za primjenu postupka ograničenja ili privremene obustave isporuke električne energije koji uključuju privremena obustava isporuke električne energije krajnjem kupcu, privremena obustava isporuke električne energije proizvođaču i aktivnom kupcu, rokovi i uvjeti za privremenu obustavu isporuke električne energije, privremena obustava isporuke električne energije na zahtjev korisnika mreže, ponovna uspostava isporuke električne energije, trošak privremene obustave isporuke električne energije i trošak ponovne uspostave isporuke električne energije, obavještanje korisnika mjernih podataka i drugo

10. mjere zaštite korisnika mreže koji uključuju obveze operatora sustava, obveze opskrbljivača, obveze opskrbljivača u obvezi javne usluge, podnošenje prigovora, uvjeti za sklapanje ugovora o opskrbi električnom energijom, sadržaj ugovora o opskrbi električnom energijom, nedozvoljene prodajne prakse i drugo.
11. minimalne zahtjeve za izdavanje računa i informacija o obračunu koje uključuju
  - a) minimalne informacije na računu i obračunu i to: ključne informacije za račun, ključne informacije za obračun, informacije o stvarnoj potrošnji za napredna mjerila
  - b) učestalost obračuna ovisno o tome ima li se konvencionalno ili napredno brojilo
  - c) podatke o prethodnoj potrošnji ovisno o vrsti brojila konvencionalno ili napredno brojilo, a što uključuje minimalno podatke za tro godine ili ugovorno razdoblje ovisno što je kraće, podatke o potrošnji u danima, tjednima mjesecima i godinama barem za prethodna 24 mjeseca ili od početka ugovora o opskrbi ukoliko je on kraći.
  - d) podatke o izvorima energije, koji uključuju udio izvora u energiji koja je kupljena, odnosno informacije o utjecaju na okoliš, CO₂, radioaktivnom otpadu koji se dobije iz proizvodnje električne energije koju je nabavio pojedini opskrbljivač
  - e) podatke i dijelovima računa sukladno Uredbi (EU) 2016/1952
12. detaljno obrađena kolektivna promjena opskrbljivača iz članka 22. stavka 6. ovoga Zakona (način pokretanja postupka, zajedničkog predstavnika, potrebna dokumentacija, sustav ugovaranja i sve ostalo potrebno za kolektivnu promjenu opskrbljivača).

(3) Pravilnik iz stavka 1. ovoga članka sadrže osobito sljedeće mjere zaštite krajnjih kupaca:

1. pravo na sklapanje ugovora s opskrbljivačem utemeljeno na pravičnim i unaprijed poznatim uvjetima
2. pravo na obavijest o namjeri izmjene ugovorenih uvjeta i pravo na raskid ugovora nakon primitka te obavijesti
3. obvezu opskrbljivača da obavijesti svoje korisnike o svakoj promjeni dijela cijene koji se slobodno ugovara, dijela cijene koji se regulira kao i naknada i ostalih davanja propisanih posebnim propisima u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska sektor, koje utvrđuju druga nadležna tijela i/ili energetska subjekti, najkasnije u tijeku jednoga uobičajenoga obračunskog razdoblja nakon povećanja naknada, te pravo krajnjeg kupca na raskid ugovora ako ne prihvaća nove uvjete
4. obvezu davanja razvidnih podataka o važećim iznosima tarifnih stavki i o standardnim uvjetima korištenja usluga
5. obvezu ponude izbora načina plaćanja
6. pravo na zaštitu krajnjih kupaca od nepravednih i varljivih načina prodaje usluga
7. pravo na besplatnu promjenu opskrbljivača
8. pravo na transparentne, jednostavne i ekonomične postupke rješavanja žalbi krajnjih kupaca, uz pravedno rješavanje sporova i bez odgađanja
9. obvezu davanja obavijesti o svim pravima koja se odnose na javne usluge
10. pravo na informiranje o potrošnji i troškovima te
11. pravo na raspolaganje podacima o potrošnji, uključujući pravo i uvjete
12. prosljeđivanja podataka drugom opskrbljivaču bez naknade.

(4) Uvjeti za sklapanje ugovora o opskrbi električnom energijom osobito sadrže:

1. način promjene ugovorenih uvjeta opskrbe
2. pravo krajnjeg kupca na raskid ugovora
3. način obavještanja o promjeni cijene energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska sektor

4. način obavještanja o važećim cijenama, naknadama i standardnim rokovima i uvjetima, osobito u pogledu pristupa i korištenja usluga i
5. zabranu obvezivanja krajnjeg kupca na čuvanje bilo kakvih podataka iz tog ugovora, obračuna i računa (osobito cijene, načina promjene cijene i mjernih podataka) kao tajnih podataka.

Kvaliteta opskrbe električnom energijom

Članak 60.

(1) Kvaliteta opskrbe električnom energijom sastoji se od:

1. kvalitete usluga
2. pouzdanosti napajanja i
3. kvalitete napona.

(2) Agencija donosi uvjete kvalitete opskrbe električnom energijom u kojima se propisuju:

1. pokazatelji kvalitete opskrbe električnom energijom
2. način mjerenja, prikupljanja i objavljivanja pokazatelja kvalitete opskrbe električnom energijom
3. iznimni događaji u pogledu kvalitete opskrbe električnom energijom
4. opći, minimalni i zajamčeni standardi kvalitete opskrbe električnom energijom
5. način regulacije kvalitete opskrbe električnom energijom u ovisnosti o odabranoj metodi regulacije tarifa
6. financijska kompenzacija ne temelju zajamčenih standarda kvalitete opskrbe električnom energijom
7. način, dinamika i opseg izvještavanja te dostavljanja podataka Agenciji o kvaliteti opskrbe električnom energijom
8. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora prijenosnog sustava o kvaliteti opskrbe električnom energijom
9. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora distribucijskog sustava o kvaliteti opskrbe električnom energijom
10. sadržaj godišnjeg izvještaja opskrbljivača o kvaliteti usluga.

(3) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su u skladu s uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom sustavno:

1. održavati razinu kvalitete opskrbe električnom energijom
2. pratiti pokazatelje kvalitete opskrbe električnom energijom te
3. voditi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvalitete električne energije.

(4) Svaki opskrbljivač dužan je u skladu s uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom sustavno:

1. održavati razinu kvalitete usluga
2. pratiti pokazatelje kvalitete usluga te
3. voditi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvalitete usluga.

(5) Operator prijenosnog sustava, operator distribucijskog sustava i svaki opskrbljivač:

1. u skladu sa stavkom 2. točkama 8., 9. i 10. ovoga članka, jednom godišnje javno objavljuju izvještaje o kvaliteti opskrbe električnom energijom
2. u skladu sa stavkom 2. točkom 7. ovoga članka, izvještavaju Agenciju i dostavljaju joj podatke o kvaliteti opskrbe električnom energijom
3. dužni su uskladiti sve akte koje donose na temelju ovoga Zakona s uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom.

Pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora

Članak 61.

(1) Agencija donosi pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora kojima se uređuju uvjeti i postupak promjene opskrbljivača i/ili agregatora u pogledu opskrbe električnom energijom, otkupa električne energije i agregiranja, a koja sadrže osobito:

1. postupak promjene opskrbljivača
2. postupak promjene agregatora
3. obveze opskrbljivača u postupku promjene opskrbljivača
4. obveze agregatora u postupku promjene agregatora te
5. obveze operatora sustava u postupku promjene opskrbljivača i agregatora.

(2) Pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju da su postupci koji se propisuju tim pravilima nediskriminirajući u pogledu troška, napora ili vremena te da korisnici mreže nisu podvrgnuti diskriminaciji u pogledu tehničkih i administrativnih zahtjeva, postupaka ili naknada od strane opskrbljivača i agregatora na temelju toga imaju li ugovor s opskrbljivačem i agregatorom.

(3) Postupak promjene opskrbljivača i agregatora provodi operator sustava.

(4) Danom početka primjene ugovora o opskrbi električnom energijom, ugovora kojim se uređuje otkup električne energije ili ugovora o agregiranju, automatski prestaju važiti ugovorne obveze s postojećim opskrbljivačem ili agregatorom.

(5) Operator sustava dužan je obavijestiti postojećeg opskrbljivača ili agregatora kojem prestaju važiti ugovorne obveze.

(6) Opskrbljivač i agregator kojem prestaju važiti ugovorne obveze ne mogu postavljati dodatne uvjete za prestanak ugovornih obveza odnosno raskid ugovora o opskrbi električnom energijom, ugovora kojim se uređuje otkup električne energije ili ugovora o agregiranju niti ometati postupak promjene opskrbljivača ili agregatora te je dužan ispunjavati svoje ugovorne obveze u pogledu opskrbe električnom energijom, otkupa električne energije ili agregiranja do okončanja postupka promjene opskrbljivača ili agregatora.

(7) Agencija provodi nadzor nad primjenom pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora.

(8) Prigovor krajnjeg kupca na postupak promjene opskrbljivača i agregatora podnosi se Agenciji.

(9) Protiv odluke Agencije o prigovoru iz stavka 8. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, pri čemu je postupak pred upravnim sudom hitan.

(10) Prigovor iz stavka 8. ovoga članka ne odgađa provođenje postupka promjene opskrbljivača i agregatora te primjenu novog ugovora o opskrbi električnom energijom, ugovora kojim se uređuje otkup električne energije i ugovora o agregiranju.

VIII. TRGOVINA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Obavljanje trgovine električnom energijom

Članak 62.

(1) Trgovina električnom energijom je elektroenergetska djelatnost neovisna o elektroenergetskoj djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije, a odnosi se na kupnju električne energije i prodaju električne energije kupcima na veleprodajnom tržištu, isključujući prodaju električne energije krajnjim kupcima.

(2) Trgovinu električnom energijom može obavljati elektroenergetski subjekt na temelju dozvole izdane u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska sektor i odredbama ovoga Zakona.

(3) Trgovac je financijski odgovoran za odstupanja koje uzrokuje u elektroenergetskom sustavu te može, kao subjekt odgovoran za odstupanje, snositi odgovornost za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(4) Za trgovinu električnom energijom koja se vrši isključivo putem burze električne energije opskrbljivač ili trgovac električne energije iz države članice Europske unije nije dužan od Agencije ishoditi dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti trgovine električnom energijom, ali je dužan postupati sukladno općim propisima kojima se uređuje poslovanje inozemnih trgovačkih društava i inozemnih trgovaca pojedinaca u Republici Hrvatskoj.

Članak 63.

(1) Svaki trgovac električnom energijom je obvezan učiniti dostupnim Agenciji, Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja i drugim nadležnim institucijama u Europskoj uniji koje su na temelju međunarodnih ugovora ovlaštene odnosno dužne obavljati povezane zadaće, u razdoblju od pet godina, relevantne podatke koji se odnose na sve ugovorene transakcije s kupcima na veleprodajnom tržištu i s operatorom prijenosnog sustava, odnosno operatorom tržišta električne energije u svezi s kupnjom i prodajom električne energije, uključujući i izvedenice električne energije.

(2) Relevantni podaci iz stavka 1. ovoga članka moraju uključivati detalje karakteristika relevantnih transakcija, među kojima su trajanje, odredbe isporuke, preuzimanja i namire, količine, datumi i vremena izvršenja te cijene u transakcijama i načini identifikacije kupca na veleprodajnom tržištu koji je u pitanju, kao i specifične detalje svih nenamirenih kupoprodajnih ugovora i izvedenica električne energije.

(3) Opskrbljivač ili trgovac električne energije iz države članice Europske unije koji želi biti sudionik na elektroenergetskom tržištu u Republici Hrvatskoj dužan je od Agencije ishoditi dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom ili trgovine električnom energijom.

(4) Agencija može aktivnom opskrbljivaču električnom energijom ili trgovcu električnom energijom iz države članice Europske unije izdati dozvolu za obavljanje elektroenergetske djelatnosti opskrbe električnom energijom ili trgovine električnom energijom i po pojednostavnjenim uvjetima u skladu s odredbama podzakonskog propisa donesenog na temelju zakona kojim se uređuje energetska djelatnost, a kojim se uređuje izdavanje i oduzimanje dozvola za obavljanje energetske djelatnosti.

Zajamčena opskrba električnom energijom

Članak 64.

(1) Zajamčeni opskrbljivač opskrbljuje krajnjeg kupca električnom energijom bez posebnog zahtjeva krajnjeg kupca u slučaju kada prestane važiti ugovor o opskrbi električnom energijom ili u slučaju izlaska njegovog opskrbljivača s tržišta električne energije (u daljnjem tekstu: problematični opskrbljivač) ako krajnji kupac ne može utjecati na nastale okolnosti i bez zaštite gubi opskrbu, neovisno o tome radi li se o:

1. neplaniranom izlasku, kada problematični opskrbljivač nije više u mogućnosti opskrbljivati krajnjeg kupca prema ugovoru o opskrbi električnom energijom zbog stečaja ili insolventnosti ili ozbiljnog poremećaja na tržištu električne energije
2. planiranom izlasku, kada problematični opskrbljivač napušta tržište električne energije svojom slobodnom voljom, ali pod uvjetom da prethodno obavijesti sve svoje krajnje kupce o točnom vremenu izlaska te o mogućnosti izbora drugog opskrbljivača ili o mogućnosti opskrbe od zajamčenog opskrbljivača
3. ozbiljnom narušavanju uvjeta iz dozvole i njezinu oduzimanju ili
4. nastanka uvjeta iz članka 44. ovoga Zakona.

(2) Postupak izlaska problematičnog opskrbljivača s tržišta električne energije, neovisno o obliku njegovog izlaska, propisuje se pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije.

(3) Operator sustava je dužan dostaviti podatke o kupcima koji prelaze u zajamčenu opskrbu kod zajamčenog opskrbljivača u roku od deset dana od pisane obavijesti iz članka 50. stavka 6. točke 16. ovoga Zakona.

(4) Zajamčeni opskrbljivač može opskrbljivati krajnjeg kupca koji nema pravo na opskrbu u okviru univerzalne usluge u neograničenom trajanju, i to prema iznosima tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu.

(5) Opskrbljivač kupaca u okviru zajamčene opskrbe obavezan je primijeniti iznose tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska djelatnost te ih javno objaviti i to najmanje 15 dana prije početka primjene. Obavijest kupcima mora sadržavati i obavijest o njihovom pravu na raskid ugovora o opskrbi električnom energijom u okviru zajamčene opskrbe.

- (6) Zajamčeni opskrbljivač je obvezan na javno objaviti iznose tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu.
- (7) Iznosi tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu veći su od prosječnih iznosa tarifnih stavki za opskrbu sličnih krajnjih kupaca opskrbljivanih na tržištu električne energije.
- (8) Ugovor o zajamčenoj opskrbi električnom energijom smatra se sklopljenim danom stjecanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka za korištenje prava na zajamčenu opskrbu.
- (9) Zajamčeni opskrbljivač je dužan dostaviti krajnjem kupcu ugovor o zajamčenoj opskrbi električnom energijom u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana početka zajamčene opskrbe.
- (10) Zajamčeni opskrbljivač je dužan bez odgađanja izvijestiti krajnjeg kupca o uvjetima zajamčene opskrbe i iznosima tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu te o pravu krajnjeg kupca na slobodan izbor opskrbljivača.
- (11) Zajamčeni opskrbljivač zbog neispunjenih obveza krajnjeg kupca može zahtijevati obustavu isporuke električne energije krajnjem kupcu podnošenjem zahtjeva za obustavom isporuke operatoru prijenosnog sustava ili operatoru distribucijskog sustava na koji su priključena postrojenja i instalacije krajnjeg kupca.
- (12) Zajamčeni opskrbljivač je obvezan izraditi i najmanje jednom godišnje javno objaviti izvješće koje sadrži broj opskrbljivanih krajnjih kupaca, ukupnu količinu isporučene električne energije i prosječno razdoblje zajamčene opskrbe, odvojeno za krajnje kupce koji imaju pravo na opskrbu u okviru univerzalne usluge i za sve ostale krajnje kupce.
- (13) Zajamčena opskrba iz ovoga članka ne primjenjuje se na kupce kategorije kućanstvo.

Zaštita od postupanja univerzalnog opskrbljivača ili zajamčenog opskrbljivača

Članak 65.

- (1) Strana nezadovoljna radom univerzalnog opskrbljivača ili zajamčenog opskrbljivača može izjaviti prigovor Agenciji u pisanom obliku.
- (2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s odbijanjem pružanja univerzalne usluge opskrbe krajnjim kupcima koji imaju pravo na taj način opskrbe, odbijanjem pružanja zajamčene usluge opskrbe krajnjim kupcima koji imaju pravo na taj način opskrbe i primjenom metodologije za određivanje cijene električne energije u okviru zajamčene usluge opskrbe.
- (3) Agencija je dužna bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela. Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama može pokrenuti upravni spor.

Privremena obustava isporuke električne energije

Članak 66.

(1) Prema ugovoru o opskrbi električnom energijom svaki opskrbljivač može zahtijevati od operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava privremenu obustavu isporuke električne energije krajnjem kupcu zbog neispunjenih obveza krajnjeg kupca iz ugovora o opskrbi električnom energijom, izuzev kupaca pod posebnom zaštitom sukladno zakonu kojim se uređuje energetska sektor.

(2) U razdoblju privremene obustave isporuke električne energije iz stavka 1. ovoga članka krajnji kupac ima obveze koje se odnose na korištenje mreže.

(3) Operator sustava obavezan je, na temelju podnesenog zahtjeva opskrbljivača i ako se ne radi o kupcu pod posebnom zaštitom u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska sektor, privremeno obustaviti isporuku električne energije pri čemu ista ne može započeti u petak, subotu ili nedjelju, na državni praznik ili dan prije praznika.

(4) Operator sustava može kao krajnju mjeru privremeno obustaviti isporuku električne energije krajnjem kupcu zbog neplaćanja dijela cijene koji se odnosi na naknadu za korištenje mreže.

(5) Kada korisnik mreže koristi mrežu suprotno odredbama općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom i/ili mrežnih pravila distribucijskog sustava, i/ili mrežnih pravila prijenosnog sustava, i/ili ugovora o korištenju mreže, operator sustava na čiju su mrežu priključeni objekti, postrojenja, uređaji ili instalacije korisnika mreže može nakon prethodne opomene kao krajnju mjeru korisniku mreže privremeno obustaviti isporuku električne energije.

IX. RAD DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA

Određivanje operatora distribucijskih sustava

Članak 67.

HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. određuje se operatorom distribucijskog sustava za područje Republike Hrvatske na vremensko razdoblje od 50 godina.

Zadaci operatora distribucijskih sustava

Članak 68.

(1) Operator distribucijskog sustava odgovoran je za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije, za pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta sigurnog, pouzdanog i učinkovitog sustava distribucije električne energije na svojem području uz dužnu pažnju prema zaštiti okoliša i energetska učinkovitosti.

(2) Operator distribucijskog sustava ne smije diskriminirati korisnike mreže ili kategorije korisnika mreže, posebno ne u korist svojih povezanih društava.

(3) Operator distribucijskog sustava pri dispečiranju proizvodnih postrojenja dužan je davati prednosti proizvodnim postrojenjima koja upotrebljavaju obnovljive izvore energije ili upotrebljavaju visokoučinkovitu kogeneraciju, u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2019/943.

(4) Operator distribucijskog sustava nabavlja električnu energiju za pokrivanje gubitaka električne energije u svojem sustavu u skladu s transparentnim, nediskriminirajućim i tržišno utemeljenim postupcima.

(5) Operator distribucijskog sustava ne smije trgovati električnom energijom, osim za:

1. pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži,
2. osiguravanje usluga fleksibilnosti u distribucijskoj mreži i
3. osiguravanje usluga u distribucijskoj sustavu.

(6) Operator distribucijskog sustava je odgovoran za nabavu proizvoda i usluga iz stavka 5. ovoga članka potrebnih za učinkovit, pouzdan i siguran rad distribucijskog sustava, u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim pravilima iz članak 52. ovoga Zakona, te mrežnim pravilima distribucijskog sustava iz članka 74. stavka 3. ovoga Zakona.

(7) Pravilima iz stavka 6. ovoga članka, određuje se uvjeti i način utvrđivanja cijena za njihovo pružanje.

(8) U obavljanju zadataka iz stavka 6. ovoga članka, obveza nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente.

(9) Ako je Agencija procijenila, na temelju zahtjeva operatora distribucijskog sustava, da pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga temeljeno na tržištu nije ekonomski učinkovito, može izdati suglasnost na pravila iz stavka 7. ovoga članka iako se ona u dijelovima ili u cjelini ne temelje na tržišnim načelima.

(10) Proizvode i usluge iz stavka 6. ovoga članka operator distribucijskog sustava nabavlja od kvalificiranih sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora energije, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom odnosno proizvodnjom, sudionike na tržištu koji se bave skladištenjem energije, proizvođače, agregatore kao i aktivne kupce te krajnje kupce.

(11) Postupak kvalifikacije sudionika iz stavka 10. ovoga članka propisuje se u pravilima iz stavka 7. ovoga članka.

(12) Operator distribucijskog sustava surađuje s operatorom prijenosnog sustava u svrhu sudjelovanja na tržištima električne energije korisnika mreže priključenih na distribucijsku mrežu.

(13) Operator distribucijskog sustava i operator prijenosnog sustava sporazumno se dogovaraju o pružanju pomoćnih usluga, usluga uravnoteženja te usluga fleksibilnosti iz resursa priključenih na distribucijsku mrežu u skladu s člankom 57. Uredbe (EU) 2019/943 i člankom 182. Uredbe Komisije (EU) 2017/1485.

(14) Operator distribucijskog sustava obavlja i djelatnosti, odnosno aktivnosti koje nisu predviđene odredbama ovoga Zakona i Uredbom (EU) 2019/943, ako su te djelatnosti odnosno aktivnosti nužne kako bi operator distribucijskog sustava ispunio svoje obveze u skladu s ovim Zakonom i Uredbom (EU) 2019/943, uz uvjet da je Agencija ocijenila potrebu za takvom djelatnosti odnosno aktivnosti.

(15) Odredbom stavka 14. ovoga članka ne dovodi se u pitanje pravo operatora distribucijskog sustava da ima u vlasništvu ili da razvija mreže koje nisu elektroenergetske mreže, vodi ih ili da upravlja njima.

Obavljanje djelatnosti distribucije električne energije

Članak 69.

(1) Operator distribucijskog sustava je dužan obavljati elektroenergetsku djelatnost distribucije električne energije pod uvjetima koji su određeni dozvolom za obavljanje elektroenergetske djelatnosti prema načelima objektivnosti, razvidnosti i nepristranosti na cijelom području Republike Hrvatske u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Ugovorom o međusobnim odnosima operator distribucijskog sustava je obavezan urediti prava i obveze sa svim elektroenergetskim subjektima u čije ime naplaćuje naknade u skladu s odredbama ovog Zakona i drugim posebnim propisima.

(3) Operator distribucijskog sustava obavezan je priključivati korisnike distribucijske mreže na distribucijsku mrežu u skladu s člankom 12. stavkom 1. ovoga Zakona.

(4) Operator distribucijskog sustava je dužan na cijelom području Republike Hrvatske primjenjivati iste tarifne stavke za distribuciju električne energije za istu kategoriju i model korištenja mreže, osobito s obzirom na naponsku razinu priključka i tarifne elemente.

(5) Elektroenergetski subjekti i krajnji kupci u čijem su vlasništvu uređaji za pružanje pomoćnih usluga u distribucijskom sustavu dužni su, na zahtjev operatora distribucijskog sustava, bez odgađanja pružati pomoćne usluge radi postizanja sigurnog i pouzdanog rada distribucijskog sustava. Međusobna prava i obveze uređuju se pravilima iz članak 52. ovoga Zakona te, ugovorom o pružanju pomoćnih usluga za distribucijsku mrežu.

(6) U pogledu kvalitete opskrbe električnom energijom operator distribucijskog sustava dužan je postupati u skladu s propisima iz članaka 59., 60. i 61. ovoga Zakona.

Dužnosti operatora distribucijskog sustava

Članak 70.

Operator distribucijskog sustava osobito je dužan:

1. upravljati i održavati, graditi i modernizirati, poboljšavati i razvijati distribucijsku mrežu, u cilju sigurnog, pouzdanog i učinkovitog pogona distribucijskog sustava i distribucije električne energije
2. primjenjivati najbolja iskustva stečena u praksi radi postizanja sigurnosti opskrbe i raspoloživosti distribucijskog sustava

3. koristiti distribucijske objekte i objekte korisnika distribucijske mreže u skladu s propisanim uvjetima
4. poduzimati propisane mjere sigurnosti tijekom korištenja distribucijske mreže i drugih postrojenja koja su u funkciji distribucijskog sustava
5. poduzimati mjere za zaštitu okoliša
6. osiguravati nepristranost prema korisnicima distribucijske mreže i osobito prema povezanim subjektima unutar vertikalno integriranog subjekta
7. davati jasne i precizne informacije korisnicima distribucijske mreže koje su im potrebne za učinkovit pristup mreži i korištenje distribucijske mreže, uz zaštitu informacija i podataka koji se smatraju povjerljivima u skladu s posebnim propisima
8. uspostaviti povjerenstvo za reklamacije s obzirom na pristup mreži i korištenje distribucijske mreže sukladno odredbama zakona kojima se uređuje područje zaštite potrošača, kao i nezavisni mehanizam za učinkovito rješavanje pritužbi i izvansudsko rješavanje sporova
9. osiguravati pristup mreži i korištenje distribucijske mreže prema reguliranim, transparentnim i nepristranim načelima
10. sklopiti ugovore o pružanju pomoćnih usluga te usluga fleksibilnosti u distribucijskom sustavu s korisnicima mreže te osiguravati usluge u distribucijskom sustavu na ekonomičan i učinkovit način
11. voditi registar obračunskih mjernih mjesta svake bilančne grupe za mjesta isporuke električne energije na distribucijskoj mreži
12. analizirati gubitke električne energije u distribucijskoj mreži na razini obračunskog intervala odstupanja te na mjesečnoj, godišnjoj i višegodišnjoj razini, uključujući procjenu tehničkih i netehničkih gubitaka električne energije te po potrebi izraditi i provesti mjere za smanjenje gubitaka električne energije
13. do 30. rujna tekuće godine dostaviti Agenciji na suglasnost procjenu količine i ukupnog troška nabave električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži za sljedeću godinu koja najmanje sadrži podatke i informacije o:
  - procijenjenoj količini gubitaka električne energije i načinu njenog određivanja,
  - nabavljenim količinama te načinu, dinamici, jediničnim cijenama i ostalim pripadajućim troškovima nabave zajedno sa sklopljenim ugovorima
  - planiranim količinama te načinu, dinamici, jediničnim cijenama i ostalim pripadajućim troškovima nabave
  - načinu određivanja planirane jedinične cijene
  - ukupnom planiranom trošku za pokrivanje gubitaka električne energije
14. donijeti i javno objaviti, uz prethodno ishodoeno odobrenje Agencije, ažuriran desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže, u skladu s člankom 72. stavkom 6. ovoga Zakona
15. dostaviti Agenciji na suglasnost povećanje financijskog okvira odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže tijekom godine u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje
16. primijeniti iznose tarifnih stavki za distribuciju električne energije na temelju odluke i metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor te ih javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene
17. donijeti, uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije, pravila i cjenik nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava te ih javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene, u slučaju uskraćivanja suglasnosti Agencija može sama odrediti te cijene
18. održavati mjerne uređaje te prikupljati i obrađivati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže, u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima

19. utvrđivati tehničke zahtjeve i troškove uvođenja naprednih mjernih uređaja sukladno člancima 30. do 33. ovoga Zakona te odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor
20. pokrenuti, na inicijativu i u skladu s uputama Agencije, postupak izmjene i/ili dopune propisa za čije je donošenje nadležan
21. podnositi Agenciji i javno objavljivati godišnja izvješća u skladu s člankom 73. stavkom 5. ovoga Zakon
22. dostaviti mišljenje Agenciji i operatoru tržišta električne energije na pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije u postupku njihova donošenja
23. periodički, prema dinamici, opsegu i načinu koji određuje Agencija, dostavljati podatke koje zatraži Agencija, a osobito o:
  - tehničkim podacima distribucijske mreže
  - elektroenergetskoj bilanci distribucijskog sustava
  - opterećenju distribucijskog sustava
  - postrojenjima za proizvodnju električne energije u distribucijskom sustavu i njihovoj proizvodnji
  - postrojenjima za skladištenje energije u distribucijskom sustavu i njihovoj uporabi
  - isporuci električne energije na distribucijskoj mreži
  - priključenjima na distribucijsku mrežu
  - pogonskim događajima u distribucijskoj mreži
  - upravljanju zagušenjima u distribucijskoj mreži
  - nabavljenim pomoćnim uslugama, uslugama fleksibilnosti, uslugama upravljanja potrošnjom kao i pružateljima tih uslugama
  - upotrebi mjera energetske učinkovitosti
  - nabavi električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži
  - razvoju naprednih mreža
  - podacima vezanim za zaštitu potrošača
24. na temelju izvješća iz članka 73. stavka 5. ovoga Zakona i podataka iz točke 22. ovoga članka, kao i u slučaju zahtjeva Agencije, provesti određene mjere radi osiguranja normalnog pogona i načina vođenja distribucijske mreže, smanjenja gubitaka električne energije, poboljšanja kvalitete opskrbe električnom energijom te osiguranja načela transparentnosti, objektivnosti i nepristranosti
25. dostavljati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta o proizvodnji i potrošnji električne energije jedinicama lokalne i područne regionalne (regionalne) samouprave za potrebe energetske planiranja, poštujući pritom povjerljivost podataka individualnih korisnika mreže.

Odgovornosti operatora distribucijskog sustava

Članak 71.

Operator distribucijskog sustava osobito je odgovoran za:

1. pogon distribucijskog sustava u koordinaciji s prijenosnim sustavom u Republici Hrvatskoj
2. razvoj distribucijske mreže kojim se osigurava dugoročna sposobnost distribucijske mreže da ispuni razumne zahtjeve za distribucijom električne energije
3. održavanje i izgradnju distribucijske mreže

4. izgradnju priključka korisnika distribucijske mreže i stvaranja tehničkih uvjeta za priključenje korisnika prema uvjetima propisanim u ovom Zakonu, zakonu o energiji, zakonu o regulaciji energetske djelatnosti i ostalim propisima kojima se uređuje to područje
5. vođenje distribucijskog sustava na način kojim se postiže pouzdanost napajanja električnom energijom i ekonomično korištenje distribucijske mreže
6. osiguravanje pristupa mreži i korištenja distribucijske mreže korisnicima distribucijske mreže prema reguliranim, transparentnim i nepristranim načelima
7. obavljanje dužnosti definiranih u posebnim drugim propisima u svezi s krajnjim kupcima koji su proglašeni ugroženim kupcima prema odredbama ovoga Zakona i propisa koji su doneseni na temelju ovoga Zakona
8. osiguravanje usklađenog pogona distribucijskog sustava s priključenim mrežama ostalih operatora i postrojenjima korisnika mreže
9. nabavu električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži prema tržišnim načelima, transparentnosti i nepristranosti
10. nabavu pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti u distribucijskom sustavu prema načelima razvidnosti i nepristranosti te po reguliranim uvjetima ako pružanje pomoćnih usluga temeljeno na tržišnim načelima nije moguće ili nije ekonomski učinkovit
11. dostavljanje operatoru tržišta električne energije obračunskih podataka o preuzetoj električnoj energiji od povlaštenih proizvođača priključenih na distribucijsku mrežu poglavito radi obračuna i izdavanja jamstva podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije
12. raspoloživost distribucijskog sustava s obzirom na opskrbu kupaca električnom energijom, odnosno preuzimanje električne energije od proizvođača, aktivnog kupca i postrojenja za skladištenje energije priključenih na distribucijsku mrežu
13. praćenje provedbe svih svojih aktivnosti, odgovornosti i dužnosti, a posebno u pogledu osiguranja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti
14. praćenje provedbe mrežnih pravila distribucijskog sustava iz članka 74. stavka 3. ovoga Zakona
15. praćenje sigurnosti opskrbe električnom energijom u distribucijskom sustavu, uz obvezu donošenja i javne objave godišnjeg izvješća o sigurnosti opskrbe u distribucijskom sustavu u skladu s člankom 73. stavkom 6. ovoga Zakona
16. pružanje informacija elektroenergetskim subjektima i korisnicima distribucijske mreže koje su potrebne za učinkovit pristup mreži i korištenje distribucijske mreže, prema načelima razvidnosti i nepristranosti
17. osnivanje i vođenje registra zaštićenih kupaca
18. pružanje informacija o budućim potrebama za električnom energijom te ostalih informacija potrebnih operatoru prijenosnog sustava i Agenciji
19. primjenu mjera energetske učinkovitosti
20. održavanje sustava naprednog mjerenja uz primjene sustava zaštite i pohrane podataka sukladno odredbama propisa o zaštiti povjerljivost podataka individualnih korisnika mreže i propisa o zaštiti komercijalno osjetljivih podataka
21. davanje dužne pozornosti zaštiti prirode i okoliša.

Razvoj distribucijske mreže

Članak 72.

(1) Operator distribucijskog sustava najkasnije do 30. rujna svake godine podnosi Agenciji na odobravanje ažurirani desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže utemeljen na

postojećem i predviđenom opterećenju distribucijskog sustava te postojećoj i predviđenoj proizvodnji u distribucijskom sustavu, nakon savjetovanja sa svim relevantnim zainteresiranim stranama. Desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže sadrži učinkovite mjere koje jamče dostatnost distribucijske mreže i sigurnost opskrbe u distribucijskom sustavu.

(2) Nakon prethodno ishodenog odobrenja Agencije, operator distribucijskog sustava je dužan bez odgađanja objaviti svoj desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže na svojim mrežnim stranicama te ga dostaviti Ministarstvu.

(3) Desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže iz stavka 1. ovoga članka mora biti usklađen s važećim strateškim dokumentima i planovima, a poglavito Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu, važećim integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planom za Republiku Hrvatsku, Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske i prostornim planovima, desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže te s metodologijom i kriterijima za planiranje razvoja mreže koji su definirani mrežnim pravilima distribucijskog sustava.

(4) Desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže iz stavka 1. ovoga članka posebno:

1. ukazuje svim zainteresiranim stranama na glavnu distribucijsku infrastrukturu koju treba izgraditi ili unaprijediti tijekom sljedećih deset godina i pokreće zahtjeve za izradu prostornih planova
2. sadrži sva ulaganja o kojima je odluka već donesena i utvrđuje nova ulaganja koja treba izvršiti u sljedeće tri godine i
3. predviđa vremenski okvir ulaganja i završetka za sve projekte ulaganja.

(5) Operator distribucijskog sustava dužan je u desetogodišnjem planu razvoja distribucijske mreže iz stavka 1. ovoga članka detaljno iskazati ulaganja u sljedećem trogodišnjem i jednogodišnjem razdoblju, pri čemu u trogodišnje razdoblje ulaze samo oni objekti za koje su izrađeni idejni projekti u skladu s prostornim planom, zakonom kojim se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje te propisima donesenim na temelju tog zakona i drugim posebnim propisima, uz obvezno prethodno usuglašavanje s operatorom prijenosnog sustava s obzirom na zajednička postrojenja.

(6) Prilikom izrade desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže iz stavka 1. ovoga članka, operator distribucijskog sustava razborito pretpostavlja razvoj proizvodnje i potrošnje električne energije u distribucijskom sustavu, te je dužan definirati iznos godišnje energetske uštede u postotku od prosječne ukupne električne energije predane u distribucijskoj mreži u prethodne tri godine, uzeti u obzir upravljanje potrošnjom, distribuiranu proizvodnju, nova opterećenja, među ostalima stanice za punjenje električnih vozila, energetska učinkovitost, upotrebu postrojenja za skladištenje energije, upotrebu usluga fleksibilnosti, redispečiranje ili druge resurse kojima se operator distribucijskog sustava služi kao alternativom pojačanju distribucijske mreže, a koji na troškovno učinkovit način mogu smanjiti ili odgoditi potrebu za pojačanjem distribucijske mreže.

(7) Pri izradi prijedloga desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže iz stavka 1. ovoga članka operator distribucijskog sustava savjetuje sa svim zainteresiranim stranama i operatorom distribucijskog sustava kroz savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u trajanju od najmanje 15 dana.

(8) Operator distribucijskog sustava objavljuje rezultate savjetovanja zajedno s prijedlogom desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže iz stavka 1. ovoga članka te ih dostavlja Agenciji u postupku ishodenja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka.

(9) Agencija se savjetuje sa svim zainteresiranim stranama o prijedlogu desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže iz stavka 1. ovoga članka kroz savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u trajanju od najmanje 15 dana. Agencija na svojim mrežnim stranicama objavljuje rezultat savjetovanja.

(10) Agencija provjerava pokriva li desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže iz stavka 1. ovoga članka sve potrebe za ulaganjima identificirane tijekom postupka savjetovanja te je li usklađen s važećom strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske, desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže i važećim integriranim nacionalnim energetskeg klimatskeg planom podnesenim u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999. Agencija može od operatora distribucijskog sustava zahtijevati da izmijeni svoj desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže.

(11) Agencija prati i ocjenjuje provedbu desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže iz stavka 1. ovoga članka.

(12) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na integrirani elektroenergetski subjekt koji električnom energijom napaja manje od 100.000 priključenih kupaca ili koji napaja male izolirane sustave.

(13) Operator distribucijskog sustava u pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu utvrđuje transparentne i učinkovite postupke za nediskriminacijsko priključivanje novih proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije na distribucijsku mrežu.

(14) Operator distribucijskog sustava ne smije odbiti priključivanje novog proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije na temelju mogućih budućih ograničenja raspoloživih kapaciteta mreže, kao što je zagušenje u udaljenim dijelovima distribucijske mreže.

(15) U postupku priključenja operator distribucijskog sustava dužan je investitoru dati sve potrebne informacije.

(16) Odredbom stavka 14. ovoga članka ne dovodi se u pitanje mogućnost operatora distribucijskog sustava da ograniči operativno ograničenje korištenja snage kako bi se osigurala ekonomska učinkovitost novih proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije pod uvjetom da je takva ograničenja odobrila Agencija. Nova proizvodna postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije koja podliježu operativnim ograničenjima korištenja priključne snage u skladu s pravilima o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu iz članka 52. stavka 38. ovoga Zakona, snose sve troškove koje operator distribucijskog sustava ima vezane za provođenje tih operativnih ograničenja.

(17) Pri davanju suglasnosti na pravila o priključenju na distribucijsku mrežu iz članka 13. ovoga Zakona, mrežna pravila distribucijskog sustava iz članka 74. ovoga Zakona i pravila o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu iz članka 52. ovoga Zakona Agencija je dužna razmotriti uvode li se ograničenja priključne snage ili operativna ograničenja korištenja

priključne snage na temelju transparentnih i nediskriminacijskih postupaka kako se ne bi stvorile neopravdane prepreke za ulazak na tržište.

(18) Operator distribucijskog sustava ne smije odbiti priključenje na mrežu zbog dodatnih troškova stvaranja tehničkih uvjeta u mreži.

Godišnja izvješća operatora distribucijskog sustava

Članak 73.

(1) Operator distribucijskog sustava obvezan je, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, podnijeti Agenciji izvješće o provedbi svih svojih aktivnosti, odgovornosti i dužnosti iz ovoga Zakona u prethodnoj kalendarskoj godini, u skladu s uputama Agencije.

(2) Operator distribucijskog sustava obvezan je, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, podnijeti Agenciji izvješće o provedbi svojih aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka u skladu s načelima razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u prethodnoj kalendarskoj godini.

(3) Operator distribucijskog sustava obvezan je, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, javno objaviti na svojim internetskim stranicama godišnje izvješće o provedbi svih svojih aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka, odgovornosti i dužnosti iz ovoga Zakona u prethodnoj kalendarskoj godini.

(4) Tijelo odgovorno za praćenje programa usklađenosti, odnosno službenik odgovoran za praćenje programa usklađenosti operatora distribucijskog sustava podnosi Agenciji godišnje izvješće o praćenju programa usklađenosti operatora distribucijskog sustava te ga javno objavljuje na mrežnim stranicama operatora distribucijskog sustava najkasnije do 31. ožujka tekuće godine.

(5) Operator distribucijskog sustava obvezan je, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, podnijeti Agenciji izvješće o nabavi električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži za prethodnu kalendarsku godinu, koji osobito sadrži podatke i informacije o ostvarenim tehničkim i netehničkim gubicima električne energije, količinama, dinamici i načinu nabave pojedinih proizvoda, troškovima odstupanja vezanim za nabavu električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži, jediničnim cijenama električne energije i pripadajućim troškovima nabave električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži, te dostaviti sklopljene ugovore o nabavi električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži za prethodnu kalendarsku godinu uključujući podatke i informacije o zaključenim kupoprodajnim transakcijama putem burze odnosno terminskog tržišta.

(6) Operator distribucijskog sustava obvezan je, najkasnije do 15. veljače tekuće godine, dostaviti Agenciji na mišljenje godišnje izvješće o sigurnosti opskrbe u distribucijskom sustavu za prethodnu kalendarsku godinu s projekcijom za tekuću kalendarsku godinu.

(7) Nakon dobivanja mišljenja Agencije na izvješće iz stavka 5. ovoga članka, operator distribucijskog sustava obvezan je bez odgađanja dostaviti izvješće Ministarstvu te ga javno objaviti na svojim mrežnim stranicama.

(8) Na temelju izvješća iz stavka 6. ovoga članka Ministarstvo izrađuje vlastito godišnje izvješće o stanju sigurnosti opskrbe električnom energijom za prethodnu kalendarsku godinu i očekivanim potrebama za električnom energijom u Republici Hrvatskoj za buduće desetogodišnje razdoblje.

(9) Ministarstvo na temelju izvješća iz stavka 8. ovoga članka može zahtijevati od operatora distribucijskog sustava i ostalih elektroenergetskih subjekata provedbu određenih mjera radi poboljšanja sigurnosti opskrbe električnom energijom.

Mrežna pravila distribucijskog sustava

Članak 74.

(1) Tehnički uvjeti priključenja, pogon i način vođenja distribucijske mreže uređuju se mrežnim pravilima distribucijskog sustava.

(2) Mrežnim pravilima distribucijskog sustava iz stavka 1. ovoga članka posebno se propisuju:

1. tehnički i drugi uvjeti za priključenje korisnika mreže na distribucijsku mrežu i povezivanje s drugim sustavima
2. tehnički i drugi uvjeti za sigurno preuzimanje električne energije od korisnika mreže priključenih na distribucijsku mrežu i iz drugih sustava te pouzdanu predaju električne energije propisane kvalitete krajnjim kupcima i aktivnim kupcima
3. tehnički uvjeti za pristup mreži i korištenje distribucijske mreže
4. tehnički uvjeti za održavanje distribucijske mreže
5. tehnički uvjeti za pružanje pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti
6. tehnički uvjeti za sudjelovanje u upravljanju potrošnjom i proizvodnjom
7. obveze korisnika distribucijske mreže u tehničkom pogledu
8. planiranje pogona i upravljanje distribucijskim sustavom
9. postupci pri pogonu distribucijskog sustava u normalnom pogonu mreže i u slučaju više sile, poremećenog pogona mreže, izvanrednog pogona mreže i drugih izvanrednih okolnosti
10. zaštićeni pojas i posebni uvjeti unutar zaštićenog pojasa elektroenergetskih objekata
11. način provedbe ograničenja i/ili privremene obustave isporuke električne energije u uvjetima viška ili manjka električne energije u elektroenergetskom sustavu
12. vrste, kriteriji i način osiguranja pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti u distribucijskoj mreži
13. tehnički i drugi uvjeti za međusobno povezivanje i rad mreža
14. metodologija i kriteriji za planiranje razvoja distribucijske mreže
15. značajke mjerne opreme na obračunskom mjernom mjestu korisnika mreže
16. svojstva mjerne opreme ili norme koje treba zadovoljiti mjerna oprema radi omogućavanja upravljanja potrošnjom i usluga fleksibilnosti te vremenskog prepoznavanja strukture potrošnje električne energije
17. svojstva mjerne opreme ili norme koje mjerna oprema na obračunskom mjernom mjestu korisnika mreže mora zadovoljavati, funkcionalni zahtjevi, klasa točnosti mjernih uređaja i način mjerenja električne energije u distribucijskom sustavu, osobito s obzirom na način ugradnje, prijema, ispitivanja i održavanja mjerne opreme, način prikupljanja mjernih i ostalih podataka na mjernom mjestu i način obrade, dostupnosti i prijenosa mjernih i drugih podataka o mjernim mjestima korisnicima podataka, kao i način grupiranja i arhiviranja podataka

18. obveza operatora distribucijskog sustava za utvrđivanje standardnih tehničkih rješenja za mrežu i priključke, uključujući obračunska mjerna mjesta
19. nediskriminacijska i transparentna pravila te postupci pristupa podacima i postupci razmjene podataka među elektroenergetskim subjektima vezanim za upravljanje potrošnjom, proizvodnjom te skladištenjem energije putem agregiranja i korištenje fleksibilnosti uz istodobnu potpunu zaštitu komercijalno osjetljivih podataka iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona i osobnih podataka korisnika mreže.

(3) Mrežna pravila distribucijskog sustava iz stavka 1. ovoga članka, uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije, donosi operator distribucijskog sustava.

(4) U postupku donošenja mrežnih pravila distribucijskog sustava operator distribucijskog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u minimalnom trajanju od 15 dana. Mrežna pravila distribucijskog sustava objavljuju se u „Narodnim novinama“.

Poticaji za uporabu fleksibilnosti u distribucijskim mrežama

Članak 75.

(1) Agencija potiče operatora distribucijskog sustava na uporabu fleksibilnosti, uključujući sudjelovanje u upravljanju zagušenjima u distribucijskoj mreži u koordinaciji s operatorom prijenosnog sustava, a u cilju povećanja učinkovitosti rada, razvoja distribucijskog sustava i promoviranja upotrebe mjera energetske učinkovitosti.

(2) Operatoru distribucijskog sustava fleksibilnost može biti dostupna na jedan ili više sljedećih načina:

1. nabavom usluga fleksibilnosti na tržišnim načelima
2. tarifnim stavkama za distribuciju električne energije
3. ugovorom o priključenju i ugovorom o korištenju mreže s mogućnošću ograničenja korištenja priključne snage
4. nabavom usluga fleksibilnosti na regulirani način.

(3) Operator distribucijskog sustava u mrežnim pravilima distribucijskog sustava propisuje tehničke uvjete za pružanje pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti.

(4) Agencija na temelju analize koristi i troškova koju provodi operator distribucijskog sustava utvrđuje:

1. je li nabava usluga fleksibilnosti gospodarski učinkovita
2. smanjuje li nabava usluga fleksibilnosti potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta u distribucijskoj mreži
3. podupire li nabava usluga fleksibilnosti učinkovit i siguran rad distribucijskog sustava
4. dovodi li nabava usluga fleksibilnosti do ozbiljnih poremećaja na tržištu ili do većih zagušenja u distribucijskoj mreži.

(5) Ako na temelju analize i kriterija iz stavka 4. ovoga članka Agencija utvrdi da su učinci nabave i uporabe usluga fleksibilnosti pozitivni operator distribucijskog sustava nabavlja usluge od pružatelja usluga fleksibilnosti na temelju transparentnih, nediskriminacijskih i tržišno utemeljenih postupaka i standardiziranih tržišnih proizvoda za usluge fleksibilnosti.

(6) Kod nabave i aktivacije usluga fleksibilnosti u distribucijskoj mreži operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava razmjenjuju sve potrebne informacije i koordiniraju se u skladu s mrežnim pravilima distribucijskog sustava kako bi se osigurala optimalna uporaba resursa za pružanje usluga fleksibilnosti, siguran i učinkovit rad sustava te olakšao razvoj tržišta električne energije i tržišta usluga fleksibilnosti.

(7) Operatoru distribucijskog sustava se u skladu s metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije odgovarajuće nadoknađuju barem razumni troškovi povezani s nabavom usluga fleksibilnosti, uključujući troškove potrebnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija te troškove infrastrukture.

(8) U desetogodišnjem planu razvoja distribucijske mreže, koji operator distribucijskog sustava donosi i objavljuje u skladu s člankom 72. ovoga Zakona, operator distribucijskog sustava na razumljiv i jednostavan način prikazuje potrebe za uporabom fleksibilnosti, upravljanja potrošnjom, skladištenja energije i mjera energetske učinkovitosti te na koji način i u kojoj mjeri uporaba fleksibilnosti, upravljanja potrošnjom, skladištenja energije i mjera energetske učinkovitosti smanjuje ili odgađa potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta u distribucijskoj mreži.

Integracija elektromobilnosti u elektroenergetsku mrežu

Članak 76.

(1) Operator distribucijskog sustava surađuje na nediskriminacijskoj osnovi sa svakom fizičkom ili pravnom osobom koja ima u vlasništvu ili razvija priključak mjesta za punjenje električnih vozila ili njima upravlja, što uključuje i njihovo priključenje na mrežu.

(2) Javno dostupan i privatna mjesta za punjenje električnih vozila priključuju se na distribucijsku mrežu u skladu s aktima iz članaka 13. i 112. ovoga Zakona.

(3) Operator distribucijskog sustava ne može imati u vlasništvu niti razvijati mjesta za punjenje električnih vozila, kao i voditi ih niti njima upravljati, osim ako operator distribucijskog sustava ima u vlasništvu privatne stanice za punjenje isključivo za vlastitu uporabu.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, operator distribucijskog sustava može imati u vlasništvu ili razvijati mjesta za punjenje električnih vozila, voditi ih ili njima upravljati samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. da se drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja koji provodi operator distribucijskog sustava, nije dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju stanice za punjenje električnih vozila, vode ih ili njima upravljaju, ili druge strane nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti te usluge
2. da je operator distribucijskog sustava ishodio suglasnost Agencije na uvjete postupka javnog natječaja iz točke 1. ovoga stavka
3. operator distribucijskog sustava upravlja stanicama za punjenje električnih vozila na osnovi pristupa treće strane u skladu s člankom 12. ovoga Zakona te ne smije diskriminirati korisnike mreže ili sudionike na tržištu, posebno ne u korist svojih povezanih društava.

(5) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 4. ovoga članka, Agencija redovito ili barem svakih pet godina provodi javno savjetovanje kako bi se ponovno procijenilo jesu li druge strane zainteresirane za vlasništvo, razvijanje ili upravljanje mjestima za punjenje električnih vozila.

(6) Ako javno savjetovanje iz stavka 5. ovoga Zakona pokaže da druge strane mogu imati u vlasništvu ili razvijati takva mjesta ili njima upravljati, aktivnosti operatora distribucijskog sustava u tom području postupno se ukidaju pod uvjetom da se uspješno dovrši postupak javnog natječaja iz stavka 4. točke 1. ovoga članka. Kao dio uvjeta za taj postupak Agencija može dopustiti operatoru distribucijskog sustava da povрати preostalu vrijednost svojih ulaganja u infrastrukturu punjenja.

(7) Pružanje usluge punjenja električnih vozila obuhvaća prodaju električne energije korisnicima električnih vozila i ista se ne smatra opskrbom električne energije u smislu ovoga Zakona

(8) Prava i obveze operatora mjesta za punjenje električnih vozila i korisnika električnih vozila su definirana se propisima koji uređuju uspostavu infrastrukture za alternativna goriva.

Zadaci operatora distribucijskog sustava u upravljanju podacima

Članak 77.

(1) Sudionik na tržištu ima pravo pristupa podacima pod jasnim i jednakim uvjetima, u skladu s propisima o zaštiti podataka.

(2) Ako je u skladu s člankom 32. ovoga Zakona uveden sustav naprednog mjerenja te operator distribucijskog sustava sudjeluje u upravljanju podacima, programu usklađenosti iz članka 78. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona, uključuje posebne mjere kako bi se onemogućilo da se strane koje ispunjavaju uvjete diskriminira u pristupu podacima kako je utvrđeno člankom 35. ovoga Zakona.

(3) Ako operator distribucijskog sustava ne podliježe članku 78. stavcima 1., 2. ili 3. ovoga Zakona, Vlada Republike Hrvatske poduzima sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da vertikalno integrirani subjekt nema povlašten pristup podacima za provođenje svojih aktivnosti opskrbe.

Razdvajanje operatora distribucijskog sustava

Članak 78.

(1) Operator distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranog subjekta mora biti neovisan o ostalim djelatnostima koje se ne odnose na distribuciju barem u smislu svog pravnog oblika, organizacije i odlučivanja, pri čemu ne postoji obveza odvajanja vlasništva nad osnovnim sredstvima operatora distribucijskog sustava od vertikalno integriranog subjekta.

(2) Kako bi se ispunili uvjeti iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji:

1. osobe koje su odgovorne za upravljanje operatorom distribucijskog sustava ne smiju sudjelovati u strukturama vertikalno integriranog subjekta koje su odgovorne, izravno ili neizravno, za svakodnevni rad proizvodnje, prijenosa ili opskrbe električnom energijom
2. potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere da se profesionalni interesi osoba odgovornih za rukovođenje operatorom distribucijskog sustava uzmu u obzir na način koji im osigurava mogućnost neovisnog djelovanja
3. operator distribucijskog sustava mora imati stvarna prava donošenja odluka, neovisna o vertikalno integriranom subjektu, u pogledu sredstava potrebnih za rad, održavanje ili razvoj mreže. Radi izvršavanja tih zadataka, operator distribucijskog sustava mora na raspolaganju imati potrebna sredstva uključujući kadrovska, tehnička, fizička i financijska sredstva. Time se ne sprječava postojanje odgovarajućih mehanizama koordinacije radi osiguravanja zaštite prava vladajućeg društva na ekonomski i upravljački nadzor u pogledu prinosa na imovinu u ovisnom društvu
4. operator distribucijskog sustava donosi i javno objavljuje program usklađenosti operatora distribucijskog sustava koji predviđa mjere za osiguravanje nediskriminacijskog ponašanja te za osiguravanje odgovarajućeg praćenja poštivanja programa usklađenosti, kao i posebne obveze zaposlenika vezane za postizanje tih ciljeva. Tijelo odgovorno za praćenje programa usklađenosti, odnosno službenik odgovoran za praćenje programa usklađenosti operatora distribucijskog sustava podnosi Agenciji godišnje izvješće o praćenju programa usklađenosti operatora distribucijskog sustava te ga javno objavljuje na mrežnim stranicama operatora distribucijskog sustava najkasnije do 31. ožujka tekuće godine. Službenik odgovoran za praćenje usklađenosti operatora distribucijskog sustava potpuno je neovisan i ima pristup svim informacijama operatora distribucijskog sustava i bilo kojeg povezanog društva, nužnima za izvršavanje svojeg zadatka. Agencija posebno prati aktivnosti operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranog subjekta u pogledu korištenja prednosti njegovog vertikalno integriranog ustroja koje može dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja.

(3) Operator distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranog subjekta svojom komunikacijom i brendiranjem ne smije stvarati zabunu u pogledu zasebnog identiteta dijela vertikalno integriranog subjekta koje se bavi opskrbom.

(4) Odredbe o razdvajanju iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne sprječavaju vladajuće društvo u vertikalno integriranom subjektu da odobrava godišnje financijske planove ili neke druge jednakovrijedne instrumente operatoru distribucijskog sustava kao svom ovisnom društvu te da postavlja opća ograničenja razine zaduživanja operatora distribucijskog sustava kao svog ovisnog društva, ali mu nije dopušteno davanje uputa u svezi sa svakodnevnim poslovanjem, niti uputa u svezi s pojedinačnim odlukama o izgradnji ili unapređenju distribucijskih mreža ako iste ne prekoračuju usvojeni financijski plan ili neki drugi jednakovrijedan instrument.

(5) Prihvaćeni financijski planovi iz stavka 4. ovoga članka dostavljaju se Agenciji unutar mjesec dana od dana njihovog prihvaćanja radi praćenja i analiziranja provedbe.

(6) Unutar vertikalno ili horizontalno integriranog subjekta nije dopušteno međusobno subvencioniranje društava koja se bave reguliranim djelatnostima i onih društava koja se bave tržišnim djelatnostima, kao i subvencioniranje među djelatnostima unutar istog društva radi omogućavanja tržišnog natjecanja i izbjegavanja diskriminacije korisnika mreže.

(7) Odredbe stavaka 1., 2., 3. i 5. ovoga članka ne primjenjuju se na integrirani elektroenergetski subjekt koji napaja manje od 100.000 priključenih kupaca ili napaja male izolirane sustave.

*Vlasništvo operatora distribucijskih sustava nad postrojenjima za skladištenje energije***Članak 79.**

(1) Operator distribucijskog sustava ne smije imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, operator distribucijskog sustava može imati u vlasništvu ili razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih ili njima upravljati ako su ona u potpunosti integrirane mrežne komponente i ako je prethodno ishoda suglasnost Agencije, ili ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. da se drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja koji provodi operator distribucijskog sustava, nije dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju postrojenja za skladištenje energije, vode ih ili njima upravljaju, ili druge strane nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti usluge skladištenja
2. da je operator distribucijskog sustava prethodno ishodio suglasnost Agencije na uvjete postupka javnog natječaja iz točke 1. ovoga stavka
3. da su takva postrojenja potrebna kako bi operator distribucijskog sustava mogao ispuniti svoje obveze u skladu s ovim Zakonom u vezi s učinkovitim, pouzdanim i sigurnim radom distribucijskog sustava, a ta postrojenja se ne koriste za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije.

(3) O odluci o odobrenju odstupanja iz stavka 2. ovoga članka Agencija obavještava Europsku komisiju i ACER i pritom im dostavlja relevantne informacije o zahtjevu i razlozima za odobrenje odstupanja.

(4) Agencija redovito ili barem svakih pet godina provodi javno savjetovanje o postojećim postrojenjima za skladištenje energije kako bi procijenila potencijalnu dostupnost i zainteresiranost za ulaganje u takva postrojenja. Ako javno savjetovanje, prema procjeni Agencije, pokaže da je druga strane sposobne na troškovno učinkovit način imati u vlasništvu ili razvijati takva postrojenja, voditi ih ili njima upravljati, Agencija osigurava da se aktivnosti operatora distribucijskog sustava u tom području postupno ukinu u roku od 18 mjeseci. Kao dio uvjeta za taj postupak Agencija može dopustiti operatoru distribucijskog sustava da povratu preostalu vrijednost svojeg ulaganja u postrojenja za skladištenje energije.

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente ili na uobičajeno razdoblje amortizacije novih baterijskih postrojenja za skladištenje energije za koje je konačna odluka o ulaganju donesena do 4. srpnja 2019. pod uvjetom da su ta baterijska postrojenja za skladištenje energije:

1. priključena na mrežu najkasnije dvije godine nakon toga
2. integrirana u distribucijski sustav
3. upotrebljavaju se isključivo za trenutačnu ponovnu uspostavu sigurnosti mreže u slučaju ispada u mreži, ako takva mjera ponovne uspostave počne odmah i završi kada se taj problem može riješiti redovnim redišpećiranjem, te
4. ne upotrebljavaju se za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući uravnoteženje.

*Obveza povjerljivosti operatora distribucijskog sustava***Članak 80.**

Ne dovodeći u pitanje članak 121. ovoga Zakona ili neki drugi pravni zahtjev za otkrivanjem informacija, operator distribucijskog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način.

*Dostavljanje podataka operatoru distribucijskog sustava***Članak 81.**

Korisnici mreže priključeni na distribucijsku mrežu i operator prijenosnog sustava obvezni su, na zahtjev operatora distribucijskog sustava, dostavljati operatoru distribucijskog sustava podatke i informacije za potrebe razvoja sustava, vođenja i analize pogonskih događaja:

1. o značajkama preuzimanja/predaje električne energije i ostale informacije nužne za rad operatora distribucijskog sustava
2. koje su potrebne za ostvarivanje pristupa mreži i korištenje distribucijske mreže te izradu investicijskih planova prikupljenih od postojećih i potencijalnih korisnika distribucijske mreže
3. koje su potrebne za praćenje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži, uključujući procjenu tehničkih gubitaka električne energije i neovlašteno preuzete električne energije
4. koje su potrebne za osiguravanje usluga u distribucijskoj mreži
5. koje su potrebne za praćenje kvalitete opskrbe električnom energijom u distribucijskom sustavu i
6. koje su potrebne za praćenje sigurnosti opskrbe električnom energijom.

*Zatvoreni distribucijski sustavi***Članak 82.**

(1) Sustav koji distribuira električnu energiju unutar zemljopisno ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama kao što su: gospodarske zone i to proizvodno-industrijski kompleksi, brodogradilišta, robni terminali, poduzetnički centri i dr., trgovački i poslovni centri i to shopping centri, uredski prostori, objekti sajamskih priredbi i dr., zdravstveno-rehabilitacijski objekti i to: bolnice, poliklinike, lječilišni centri i dr., hotelsko-turistički objekti i to: hoteli, kampovi, odmarališta, sportsko-rekreacijski centri i dr., prometno-logistički sustavi i to: pomorske/riječne luke i terminali, nautičke marine, zračne luke, željeznički kolodvori, autobusni terminali, specifična cestovna infrastruktura, punionice električnih vozila, skladišni prostori i dr., zone posebne namjene i to: carinske zone, znanstveno-istraživački centri i dr. mora steći status zatvorenog distribucijskog sustava.

(2) Vlasnika sustava iz stavka 1. ovoga članka dužan je u svrhu stjecanja statusa iz stavka 1. ovoga članka odlukom odrediti operatora zatvorenog distribucijskog sustava koji ispunjava sve uvjete iz članka 83. ovoga Zakona.

(3) Na zahtjev vlasnika sustava iz stavka 2. ovoga članka Agencija će, rješenjem odrediti status zatvorenog distribucijskog sustava ako:

1. su iz specifičnih tehničkih ili sigurnosnih razloga, radne aktivnosti ili proizvodni proces korisnikâ tog sustava integrirani ili
2. taj sustav primarno distribuira električnu energiju vlasniku ili operatoru zatvorenog distribucijskog sustava ili njihovim povezanim subjektima
3. električnu energiju koriste dva ili više korisnika zatvorenog distribucijskog sustava koji su priključeni preko zajedničkog obračunskog mjernog mjesta
4. na taj sustav nisu priključeni korisnici iz kategorije kućanstvo ili je priključen mali broj korisnika iz kategorije kućanstvo koji su zaposlenjem ili na sličan način povezani s vlasnikom distribucijskog sustava i nalaze se unutar područja zatvorenog distribucijskog sustava.

(4) Vlasnika sustava iz stavka 2. ovoga članka Agenciji dostavlja dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavaka 1. i 3. ovoga članka.

(5) U postupku određivanja statusa iz stavka 3. ovoga članka Agencija može zatražiti mišljenje operatora prijenosnog sustava i/ili operatora distribucijskog sustava.

(6) Distribucija električne energije u zatvorenom distribucijskom sustavu ne obavlja se kao javna usluga.

(7) Operator zatvorenog distribucijskog sustava može primijeniti iznos naknade za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava koji je samostalno odredio.

(8) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, Agencija će na opravdani podneseni zahtjev korisnika zatvorenog distribucijskog sustava provesti postupak provjere i odobravanja utvrđenog iznosa naknade za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 7. ovoga članka ili metodologije koja je temelj za njegovo izračunavanje, u skladu s člankom 11. stavkom 2. točkama 9. i 10. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, br. 120/12. i 68/18.).

(9) Korisnici zatvorenog distribucijskog sustava plaćaju operatoru zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 3. ovoga članka naknadu za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava u skladu s odredbama ugovora kojim će regulirati međusobne odnose.

(10) Zatvoreni distribucijski sustav iz stavka 3. ovoga članka na mjestu priključenja s prijenosnom ili distribucijskom mrežom mora imati zasebno obračunsko mjerno mjesto čiji je korisnik operator zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka, koji ima pravo zatražiti priključenje sukladno članku 12. ovoga Zakona.

(11) Operator zatvorenog distribucijskog sustava priključuje svakog pojedinog korisnika zatvorenog distribucijskog sustava putem zasebnog obračunskog mjernog mjesta.

(12) Operator zatvorenog distribucijskog sustava ugovara s opskrbljivačem opskrbu električne energije za zatvoreni distribucijski sustav kao cjelinu.

(13) Odabir opskrbljivača i sklapanje ugovora o opskrbi iz stavka 12. ovoga članka operator zatvorenog distribucijskog sustava provodi na transparentan i provjerljiv način.

(14) Korisnici zatvorenog distribucijskog sustava plaćaju operatoru zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka naknadu za opskrbu električnom energijom na temelju stvarne potrošnje električne energije i prema komercijalnim uvjetima koje je, u skladu sa stavcima 12. i 13. ovoga članka, ugovorio operator zatvorenog distribucijskog sustava.

(15) Operator zatvorenog distribucijskog sustava će za svako obračunsko mjerno mjesto korisnika zatvorenog distribucijskog sustava izdavati račun koji obuhvaća trošak opskrbe električnom energijom, naknadu za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava te ostale naknade i davanja koja su propisana energetske i poreznim propisima.

(16) Agencija je dužna rješenje iz stavka 3. ovoga članka, u roku od 30 dana od izdavanja, dostaviti inspekciji nadležnoj za elektroenergetiku.

(17) Agencija će rješenjem ukinuti status zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 3. ovoga članka na zahtjev operatora zatvorenog distribucijskog sustava, inspekcije nadležne za elektroenergetiku ili po službenoj dužnosti ako više nisu ispunjeni uvjeti na temelju kojih je rješenje doneseno.

(18) Operator zatvorenog distribucijskog sustava dužan je o svakoj promjeni koja se odnosi na ispunjavanje uvjeta propisanih ovim člankom za izdavanje rješenja iz stavka 3. ovoga članka, bez odgađanja obavijestiti Agenciju.

(19) Protiv rješenja iz stavaka 3. i 17. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Obavljanje djelatnosti operatora zatvorenog distribucijskog sustava

Članak 83.

(1) Operator zatvorenog distribucijskog sustava koji podnosi zahtjev iz članka 82. stavka 3. ovoga Zakona mora biti tehnički, stručno i financijski kvalificiran za obavljanje te djelatnosti u zatvorenom distribucijskom sustavu, odnosno dužan je od strane Agencije prethodno ishoditi dozvolu za obavljanje predmetne energetske djelatnosti.

(2) Uvjete kvalificiranosti operatora zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 1. ovoga članka Agencija će utvrđivati u postupku donošenja rješenja iz članka 82. stavka 3. ovoga Zakona, primjenom odredbi propisa kojim se određuju dozvole za obavljanje energetske djelatnosti i vođenju registra izdanih i oduzetih dozvola za obavljanje energetske djelatnosti koje se odnose na uvjete kvalificiranosti za obavljanje energetske djelatnosti distribucije električne energije.

(3) Operator zatvorenog distribucijskog sustava dužan je obavljati djelatnost distribucije električne energije u zatvorenom distribucijskom sustavu za koje je dobio rješenje Agencije iz članka 82. stavka 3. ovoga Zakona pod uvjetima utvrđenim rješenjem.

(4) Operator zatvorenog distribucijskog sustava nije dužan u zatvorenom distribucijskom sustavu za koje je dobio rješenje Agencije iz članka 82. stavka 3. ovoga Zakona:

1. nabavljati električnu energiju koju upotrebljava za pokrivanje gubitaka električne energije i za nefrekvencijske pomoćne usluge u svojem sustavu u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima kako je propisano člankom 68. stavkom 10. ovoga Zakona
  2. nabavljati usluge fleksibilnosti u skladu s člankom 75. stavkom 3. ovoga Zakona
  3. razvijati sustave operatora na temelju planova za razvoj mreže u skladu s člankom 72. stavkom 8. ovoga Zakona.
- (5) Operator zatvorenog distribucijskog sustava može imati u vlasništvu, razvijati i voditi stanice za punjenje električnih vozila i postrojenja za skladištenje energije te njima upravljati.
- (6) Unutar zatvorenog distribucijskog sustava nije dopušteno priključenje proizvodnog postrojenja koje ima status povlaštenog proizvođača električne energije.
- (7) Operator zatvorenog distribucijskog sustava je obavezan ugovorom o međusobnim odnosima urediti prava i obveze sa svim elektroenergetskim subjektima u čije ime od korisnika zatvorenog distribucijskog sustava naplaćuje naknade u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugim posebnim propisima.
- (8) Operator zatvorenog distribucijskog sustava je dužan na pojedinom zatvorenom distribucijskom sustavu primjenjivati istu tarifnu metodologiju za istu kategoriju korisnika zatvorenog distribucijskog sustava.

Dužnosti operatora zatvorenog distribucijskog sustava

Članak 84.

Operator zatvorenog distribucijskog sustava dužan je:

1. voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit zatvoreni distribucijski sustav
2. priključiti na zatvoreni distribucijski sustav građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete iz ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog akta za građenje ili za koju je ishodeno rješenje o izvedenom stanju
3. izdati posebne uvjete priključenja u postupku za izgradnju, dogradnju ili rekonstrukciju građevina unutar zatvorenog distribucijskog sustava
4. osigurati korisnicima priključenim na zatvoreni distribucijski sustav propisanu kvalitetu opskrbe električnom energijom
5. pratiti pokazatelje sigurnosti opskrbe i kvalitete opskrbe električnom energijom
6. voditi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvalitete opskrbe električnom energijom
7. distribuirati električnu energiju na temelju sklopljenih ugovora s korisnicima sustava
8. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa zatvorenom distribucijskom sustavu
9. na razini zatvorenog distribucijskog sustava osigurati mjerenje potrošnje električne energije i očitavanje mjernih uređaja
10. održavati mjerne uređaje te prikupljati i obrađivati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže, u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima
11. voditi registar obračunskih mjernih mjesta za mjesta isporuke na zatvorenoj distribucijskoj mreži

12. na zahtjev korisnika zatvorenog distribucijskog sustava, davati jasne i precizne informacije
13. osigurati prihvaćanje reklamacija s obzirom na pristup i korištenje zatvorene distribucijske mreže i mehanizam za učinkovito rješavanje pritužbi i izvansudsko rješavanje sporova
14. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju djelatnosti operatora zatvorenog distribucijskog sustava.

Zaštita od postupanja operatora distribucijskog sustava

Članak 85.

(1) Strana nezadovoljna radom operatora distribucijskog sustava može izjaviti prigovor Agenciji u pisanom obliku.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s odbijanjem priključenja na distribucijsku mrežu, uvjetima priključenja na distribucijsku mrežu, određivanjem naknade za priključenje i/ili povećanje priključne snage na distribucijsku mrežu i primjenom iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije.

(3) Agencija je dužna bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela. Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama može pokrenuti upravni spor.

X. OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA I PRIJENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE

Zadaci operatora prijenosnog sustava

Članak 86.

(1) Operator prijenosnog sustava odgovoran je za:

1. osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovoljava razumnoj potražnji za prijenosom električne energije, pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta sigurnih, pouzdanih i učinkovitih prijenosnih sustava, vodeći računa o zaštiti okoliša, u bliskoj suradnji sa susjednim operatorima sustava
2. osiguravanje prikladnih sredstava za ispunjavanje svojih obveza
3. doprinošenje sigurnosti opskrbe kroz prikladne kapacitete prijenosa i pouzdanost sustava
4. upravljanje tokovima električne energije u sustavu, vodeći računa o razmjenama s drugim međusobno povezanim sustavima radi čega je operator prijenosnog sustava odgovoran za osiguravanje sigurnog, pouzdanog i učinkovitog elektroenergetskog sustava i u tom kontekstu za osiguravanje dostupnosti svih nužnih pomoćnih usluga, uključujući one koje se pružaju u okviru upravljanja potrošnjom i postrojenja za skladištenje energije, u onoj mjeri u kojoj takva dostupnost nije ovisna ni o jednom drugom prijenosnom sustavu s kojim je njegov sustav međusobno povezan
5. pružanje informacija operatoru drugih sustava, s kojim je njegov sustav međusobno povezan, dostatnih za osiguravanje sigurnog i učinkovitog rada, koordiniranog razvoja i interoperabilnosti međusobno povezanog sustava

6. osiguravanje nediskriminacije među korisnicima sustava ili kategorijama korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća
7. pružanje informacija korisnicima sustava koje su im potrebne za učinkovit pristup sustavu
8. naplatu naknada i plaćanja za zagušenje na temelju mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sustava, u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2019/943, dodjeljivanje i upravljanje pristupom treće strane i davanje obrazloženih objašnjenja za odbijanje takvog pristupa, što prate regulatorna tijela; pri obavljanju svojih zadataka na temelju ovog članka operatori prijenosnih sustava ponajprije olakšavaju integraciju tržišta
9. nabavu pomoćnih usluga radi osiguranja operativne sigurnosti
10. donošenje okvira za suradnju i koordinaciju među regionalnim koordinacijskim centrima
11. sudjelovanje u uspostavi europskih i nacionalnih procjena adekvatnosti resursa u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) 2019/943
12. digitalizaciju prijenosnih sustava
13. upravljanje podacima, uključujući razvoj sustava za upravljanje podacima, kibernetička sigurnost i zaštitu podataka podložno primjenjivim pravilima i ne dovodeći u pitanje nadležnost drugih tijela
14. vođenje elektroenergetskog sustava i pogona prijenosnog sustava Republike Hrvatske s međusobno povezanim prijenosnim sustavima, odnosno s distribucijskim sustavom u Republici Hrvatskoj
15. razvoj prijenosne mreže kojim se osigurava dugoročna sposobnost prijenosne mreže da ispuní razumne zahtjeve za prijenosom električne energije s unaprijed definiranom sigurnošću pogona
16. održavanje i izgradnju prijenosne mreže
17. osiguranje jalove električne energije
18. izvođenje priključka korisnika prijenosne mreže i stvaranja tehničkih uvjeta za priključenje korisnika prema uvjetima propisanim zakonima kojima se uređuje područje energetike i regulacije energetske djelatnosti te ostalim propisima kojima se uređuje to područje
19. pouzdanost i raspoloživost sustava opskrbe električnom energijom te ispravnu koordinaciju sustava proizvodnje, prijenosa i distribucije
20. vođenje elektroenergetskog sustava na način kojim se postiže sigurnost opskrbe električnom energijom i ekonomično korištenje prijenosne mreže
21. osiguravanje pristupa mreži i korištenja prijenosne mreže kupcima i proizvođačima, korisnicima prijenosne mreže, prema reguliranim, transparentnim i nepristranim načelima
22. utvrđivanje i razgraničenje troškova nastalih prijenosom električne energije, uz prethodno ishoduenu suglasnost Agencije
23. dostavljanje obračunskih podataka o preuzetoj električnoj energiji od povlaštenih proizvođača priključenih na prijenosnu mrežu operatoru tržišta električne energije, radi obračuna i izdavanja jamstva podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije
24. davanje potrebnih uputa za pravilan rad sustava za proizvodnju i prijenos u skladu s kriterijima pouzdanosti i sigurnosti prema mrežnim pravilima prijenosnog sustava
25. uravnoteženje sustava, prema tržišnim načelima te načelima transparentnosti i nepristranosti
26. nabavu električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži prema tržišnim načelima te načelima transparentnosti i nepristranosti

27. nabavu pomoćnih usluga u prijenosnom sustavu prema načelima razvidnosti i nepristranosti te po reguliranim uvjetima ako pružanje pomoćnih usluga temeljeno na tržišnim načelima nije moguće ili nije ekonomski učinkovito
28. dodjelu prijenosnog kapaciteta prekograničnih prijenosnih vodova
29. praćenje provedbe mrežnih pravila prijenosnog sustava
30. praćenje sigurnosti opskrbe električnom energijom, uz obvezu donošenja i javne objave godišnjeg izvješća o sigurnosti opskrbe u prijenosnom sustavu u skladu s člankom 91. ovoga Zakona
31. pružanje informacija elektroenergetskim subjektima i korisnicima prijenosne mreže koje su potrebne za učinkovit pristup mreži i korištenje prijenosne mreže, prema načelima razvidnosti i nepristranosti,
32. dostavljanje mišljenja Agenciji i operatoru tržišta električne energije na pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije u postupku njihova donošenja
33. dužnu pozornost energetske učinkovitosti te zaštiti prirode i okoliša i
34. organiziranje i razvoj tržišta energije uravnoteženja te osiguravanje energije uravnoteženja.

(2) Operator prijenosnog sustava osobito je dužan:

1. osiguravati dugoročnu sposobnost prijenosne mreže radi zadovoljenja razboritih zahtjeva za prijenosom električne energije s unaprijed definiranom sigurnošću pogona, održavanjem, modernizacijom, poboljšavanjem i razvijanjem prijenosne mreže
2. pridonositi sigurnosti opskrbe odgovarajućim prijenosnim kapacitetima i pouzdanošću prijenosne mreže
3. koristiti objekte prijenosne mreže u skladu s tehničkim propisima i standardima, što je predmet inspekcijskog nadzora
4. poduzimati mjere za zaštitu okoliša
5. poduzimati propisane mjere sigurnosti tijekom korištenja prijenosne mreže i drugih elemenata elektroenergetskog sustava koji su u funkciji prijenosnog sustava, što je predmetom inspekcijskog nadzora
6. upravljati tokovima električne energije u prijenosnoj mreži uzimajući u obzir razmjene električne energije s drugim povezanim mrežama te osigurati raspoloživost svih potrebnih pomoćnih usluga
7. voditi elektroenergetski sustav i u okviru tehničkih i tehnoloških mogućnosti prijenosnog sustava i ne ograničavati kupnju i prodaju električne energije, osim u slučaju kriznih stanja
8. angažirati proizvodna postrojenja na svom području i određivati korištenje prekozonskih kapaciteta s mrežama susjednih operatora prijenosnog sustava na temelju kriterija koji moraju biti objektivni, javno objavljeni i nepristrano primjenjivani
9. regulirati frekvenciju i snagu razmjene
10. osiguravati električnu energiju za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži te za osiguranje usluga sustava u skladu s transparentnim, nepristranim i tržišnim načelima
11. koristiti usluge uravnoteženja u skladu s pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava
12. voditi registar obračunskih mjernih mjesta svake bilančne grupe na prijenosnoj mreži
13. sklopiti ugovore o pružanju pomoćnih usluga s pružateljima pomoćnih usluga te osiguravati usluge sustava na ekonomičan i učinkovit način
14. sklopiti ugovor o pružanju pomoćne usluge otočnog pogona s operatorom distribucijskog sustava za slučaj izvanredne situacije

15. planirati rad elektroenergetskog sustava u suradnji s operatorom tržišta električne energije i operatorima drugih sustava i operatorom distribucijskog sustava
16. razmjenjivati potrebne informacije s operatorima drugih povezanih sustava radi sigurnog i učinkovitog pogona, usklađenog razvoja i omogućavanja pogona međusobno povezanih sustava
17. održavati sigurnost pogona elektroenergetskog sustava
18. pružati informacije korisnicima mreže koje su im potrebne za učinkovit pristup mreži i korištenje prijenosne mreže
19. uspostaviti povjerenstvo za reklamacije s obzirom na pristup mreži i korištenje prijenosne mreže sukladno odredbama propisa kojima se uređuje zaštita potrošača, kao i nezavisni mehanizam za učinkovito rješavanje pritužbi i izvansudsko rješavanje sporova
20. uskladiti izradu planova remonta prijenosnih objekata i postrojenja korisnika mreže,
21. rješavati preopterećenja pojedinih elemenata prijenosne mreže, uz očuvanje ravnopravnog položaja svih korisnika mreže
22. mijenjati plan angažiranja elektrana u slučaju ugrožene sigurnosti pogona elektroenergetskog sustava, havarija, većeg odstupanja potrošnje od planiranih vrijednosti, kao i u slučajevima primjene mjera zbog poremećaja na tržištu električne energije, kriznih stanja i zagušenja u prijenosnoj mreži
23. donijeti uz prethodno ishodu suglasnost Agencije, a u koordinaciji sa susjednim operatorima prijenosnih sustava te na razini jedne ili više regija za proračun prekozonskih kapaciteta za razmjenu električne energije, pravila o dodjeli i korištenju prekozonskih kapaciteta, utemeljena na tržišnim načelima te ih javno objaviti
24. utvrditi prekozonske kapacitete u suradnji s operatorima međusobno povezanih sustava te na razini jedne ili više regija za proračun prekozonskih kapaciteta za razmjenu električne energije
25. dodjeljivati prekozonski kapacitet u skladu s načelima razvidnosti i nepristranosti prema sudionicima na tržištu električne energije te javno objavljivati informacije o dodjeli prekozonskih kapaciteta
26. objaviti javno podatke od značenja za korištenje prijenosne mreže, o prekozonskim kapacitetima, zagušenjima na prekograničnim i unutarnjim prijenosnim vodovima, kao i druge podatke potrebne za organiziranje tržišta električne energije
27. održavati mjerne uređaje te prikupljati i obrađivati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže, u skladu sa zakonom i posebnim propisima
28. mjeriti preuzetu i predanu električnu energiju u točkama razdvajanja prijenosne mreže s distribucijskom mrežom, s korisnicima prijenosne mreže, susjednim sustavima i drugim relevantnim točkama, pri čemu ti podaci moraju biti dostupni i operatoru distribucijskog sustava, kao i operatorima povezanih prijenosnih sustava i Agenciji pod uvjetom uzajamnosti
29. dostavljati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta i točaka razdvajanja sa susjednim sustavima ostalih elektroenergetskih subjekata u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima ili na način uređen ugovorom o međusobnim odnosima između operatora prijenosnog sustava i elektroenergetskog subjekta
30. utvrđivati tehničke zahtjeve i troškove uvođenja naprednih mjernih uređaja sukladno odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor
31. analizirati gubitke električne energije u prijenosnoj mreži na na razini obračunskog intervala odstupanja te na mjesečnoj, godišnjoj i višegodišnjoj razini, po potrebi, izraditi i provesti mjere za smanjenje gubitaka električne energije
32. izrađivati i provoditi program smanjenja tehničkih gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži za sljedeće desetogodišnje razdoblje

33. do 30. rujna tekuće godine dostaviti Agenciji na suglasnost procjenu količine i ukupnog troška nabave električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži za sljedeću godinu koja najmanje sadrži podatke i informacije o procijenjenoj količini gubitaka električne energije i načinu njenog određivanja, nabavljenim količinama te načinu, dinamici, jediničnim cijenama i ostalim pripadajućim troškovima nabave zajedno sa sklopljenim ugovorima, planiranim količinama te načinu, dinamici, jediničnim cijenama i ostalim pripadajućim troškovima nabave, načinu određivanja planirane jedinične cijene, ukupnom planiranom trošku za pokrivanje gubitaka električne energije,
34. donijeti i javno objaviti, uz prethodno ishodeno odobrenje Agencije, ažuriran desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže
35. dostaviti Agenciji na suglasnost, povećanje financijskog okvira odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže tijekom godine u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje
36. uskladiti planove razvoja s obvezom razdvajanja imovine
37. surađivati i razmjenjivati informacije, u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske, s institucijama uspostavljenim u Europskoj uniji ili u Energetskoj zajednici
38. u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske uzeti u obzir mišljenja i preporuke te poštovati odluke institucija uspostavljenih u Europskoj uniji ili u Energetskoj zajednici koje imaju pravo i obvezu obavljanja zadaća povezanih s dužnostima operatora prijenosnog sustava
39. sudjelovati, u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske, u aktivnostima Europske mreže operatora prijenosnog sustava za električnu energiju
40. organizirati burzu električne energije u suradnji s operatorom tržišta električne energije
41. zajednički sudjelovati s ostalim operatorima prijenosnog sustava, s operatorima tržišta električne energije i drugim relevantnim subjektima na burzama električne energije u svrhu razvoja regionalnih tržišta električne energije ili liberalizacije tržišta
42. primijeniti iznose tarifnih stavki za prijenos električne energije na temelju odluke i metodologije, koja mora uključivati i troškove koji nastaju zbog njegovog sudjelovanja u međunarodnim organizacijama iz područja prijenosa električne energije uspostavljenim prema međunarodnim ugovorima, a koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetski sektor, te ih javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene
43. donijeti, uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije, pravila i cjenik nestandardnih usluga operatora prijenosnog sustava te ih javno objaviti, i to najmanje 15 dana prije početka primjene, a u slučaju uskraćivanja suglasnosti Agencija može sama odrediti te cijene
44. pokrenuti, na inicijativu i u skladu s uputama Agencije, postupak izmjene i/ili dopune propisa za čije je donošenje nadležan
45. podnositi Agenciji i javno objavljivati godišnja izvješća u skladu s člankom 91. ovoga Zakona
46. periodički, prema dinamici, opsegu i načinu koji određuje Agencija dostavljati podatke koje zatraži Agencija, a osobito o:
  - tehničkim podacima prijenosne mreže
  - elektroenergetskoj bilanci prijenosnog sustava
  - opterećenju prijenosnog sustava
  - postrojenjima za proizvodnju električne energije u prijenosnom sustavu i njihovoj proizvodnji

- postrojenjima za skladištenje energije u prijenosnom sustavu i njihovoj uporabi
  - isporuci električne energiji na prijenosnoj mreži
  - razmjeni električne energije po granicama
  - dodjeli i korištenju prekozonskih kapaciteta
  - korištenju prihoda od dodjele prekozonskih kapaciteta
  - priključenjima na prijenosnu mrežu
  - pogonskim događajima u prijenosnoj mreži
  - upravljanju zagušenjima u prijenosnoj mreži
  - nabavljenim pomoćnim uslugama, uslugama fleksibilnosti, uslugama upravljanja potrošnjom kao i pružateljima tih uslugama
  - upotrebi mjera energetske učinkovitosti
  - nabavi električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži
  - razvoju naprednih mreža
  - podacima vezanim za zaštitu potrošača
  - odstupanjima bilančnih grupa
  - aktivaciji energije uravnoteženja i pružateljima usluga uravnoteženja
47. na temelju izvješća iz članka ovoga Zakona i podataka iz točke 43. ovoga stavka, kao i u slučaju zahtjeva Agencije, provesti određene mjere radi osiguranja normalnog pogona i načina vođenja prijenosne mreže, smanjenja gubitaka električne energije, poboljšanja kvalitete opskrbe električnom energijom te osiguranja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti
48. dostavljati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta o proizvodnji i potrošnji električne energije jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe energetske planiranja, poštujući pri tome povjerljivost podataka individualnih korisnika mreže
49. izraditi i nakon prethodno ishodne suglasnosti Agencije objaviti pravila za upravljanje zagušenjem unutar hrvatskog elektroenergetskog sustava, uključujući spojne vodove.

(3) Operator prijenosnog sustava koji ima u vlasništvu prijenosni sustav mora biti certificiran u skladu s člankom 105. ovoga Zakona. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prijenosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa da, na vlastitu inicijativu i pod svojim nadzorom, delegiraju određene zadatke drugim operatorima prijenosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa ako se tim delegiranjem zadataka ne ugrožavaju stvarna i neovisna prava odlučivanja operatora prijenosnog sustava koji delegira zadatke.

(4) Pri izvršavanju zadataka iz stavka 1. ovoga članka operator prijenosnog sustava uzima u obzir preporuke koje su izdali regionalni koordinacijski centri.

(5) Pri izvršavanju zadataka iz stavka 1. točke 1. ovoga članka operator prijenosnog sustava nabavlja usluge uravnoteženja podložno sljedećem:

1. transparentni i nediskriminacijski postupci temeljeni na tržištu
2. sudjelovanje svih kvalificiranih elektroenergetskih subjekata i sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, sudionike na tržištu koji se bave skladištenjem energije i agregatore

3. za potrebe točke 2. ovoga stavka, Agencija i operator prijenosnog sustava, u bliskoj suradnji sa svim sudionicima na tržištu, utvrđuju tehničke zahtjeve za sudjelovanje na tim tržištima na temelju tehničkih značajki tih tržišta.
- (6) Odredba stavka 4. ovoga članka primjenjuje se na pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga od strane operatora prijenosnog sustava, osim ako je Agencija procijenila da pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga temeljeno na tržištu nije ekonomski učinkovito te je odobrila odstupanje.
- (7) Operator prijenosnog sustava može nabavljati usluge od pružatelja usluga upravljanja potrošnjom ili skladištenja energije te promicati upotrebu mjera energetske učinkovitosti, kada te usluge na troškovno učinkovit način smanjuju potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta i podupiru učinkovit i siguran rad prijenosnog sustava.
- (8) Operator prijenosnog sustava, uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije, u transparentnom i participativnom postupku koji uključuje sve relevantne korisnike sustava i operatora distribucijskog sustava utvrđuje specifikacije za nefrekvencijske pomoćne usluge i, prema potrebi, standardizirane tržišne proizvode za takve usluge barem na nacionalnoj razini.
- (9) Specifikacijama se osigurava stvarno i nediskriminacijsko sudjelovanje svih sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, upravitelje postrojenja za skladištenje energije i agregatore.
- (10) Operator prijenosnog sustava razmjenjuje sve potrebne informacije s operatorom distribucijskog sustava i s njim se koordinira kako bi se osigurala optimalna upotreba resursa i siguran i učinkovit rad sustava te olakšao razvoj tržišta.
- (11) Operatoru prijenosnog sustava adekvatno se uzimaju u obzir pri određivanju tarifnih stavki barem razumni troškovi povezani s nabavom takvih usluga, uključujući troškove potrebnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija te troškove infrastrukture.
- (12) Obveza nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga iz stavka 5. ovoga članka ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente.
- (13) Operator prijenosnog sustava obavlja i djelatnosti odnosno aktivnosti koje nisu predviđene ovim Zakonom i Uredbom (EU) 2019/943 ako su te djelatnosti odnosno aktivnosti nužne kako bi operator prijenosnog sustava ispunio svoje obveze u skladu s ovim Zakonom i Uredbom (EU) 2019/943, pod uvjetom da je Agencija ocijenila potrebu za takvom djelatnosti odnosno aktivnosti. Ovim se ne dovodi u pitanje pravo operatora prijenosnog sustava da ima u vlasništvu ili razvija mreže koje nisu elektroenergetske mreže, vodi ih ili da upravlja njima, osim ako to pravo nije odobrilo nadležno tijelo Republike Hrvatske.
- (14) Neovisni operator prijenosa dužan je organizirati se kao dioničko društvo.

Zahtjevi u pogledu povjerljivosti i transparentnosti za operatora prijenosnog sustava i vlasnika prijenosnog sustava

Članak 87.

(1) Ne dovodeći u pitanje članak 121. ovoga Zakona ili neku drugu pravnu obvezu otkrivanja informacija, operator prijenosnog sustava i vlasnik prijenosnog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način.

(2) Operator prijenosnog sustava posebice ne otkriva nikakve komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima vertikalno integriranog subjekta osim ako je to otkrivanje potrebno za provedbu poslovne transakcije.

(3) U svrhu potpunog poštovanja pravila o razdvajanju informacija vlasnik prijenosnog sustava i ostali dijelovi vertikalno integriranog subjekta ne koriste se zajedničkim uslugama kao što su zajedničke pravne usluge, osim čisto administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije.

(4) U kontekstu prodaje ili nabave električne energije od strane povezanih društava, operatori prijenosnog sustava ne smije zlorabiti komercijalno osjetljive informacije dobivene od trećih strana prilikom osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.

(5) Informacije potrebne za stvarno tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta javno se objavljuju, čime se ne dovodi u pitanje čuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.

Ovlasti za donošenje odluka o priključivanju novih proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije na prijenosni sustav

Članak 88.

(1) Operator prijenosnog sustava pravilima iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona utvrđuje transparentne i učinkovite postupke za nediskriminacijsko priključivanje novih proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije na prijenosni sustav.

(2) Operator prijenosnog sustava ne smije odbiti priključivanje novog proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije na temelju mogućih budućih ograničenja raspoloživih kapaciteta mreže, kao što je zagušenje u udaljenim dijelovima prijenosne mreže.

(3) U postupku priključenja, operator prijenosnog sustava dužan je investitoru dati sve potrebne informacije.

(4) Odredbom stavka 2. ovoga članka se ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prijenosnog sustava da ograniči priključnu snagu ili da nudi priključke koji podliježu operativnim ograničenjima korištenja priključne snage kako bi se osigurala ekonomska učinkovitost novih proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije pod uvjetom da je takva ograničenja odobrila Agencija. Nova proizvodna postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije koja podliježu operativnim ograničenjima korištenja priključne snage u skladu s

pravilima o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu, snose sve troškove koje operator prijenosnog sustava ima vezane za provođenje tih operativnih ograničenja.

(5) Pri davanju suglasnosti na pravila o priključenju na prijenosnu mrežu iz članka 13. ovoga Zakona, mrežna pravila prijenosnog sustava iz članka 93. ovoga Zakona i pravila o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu iz članka 52. ovoga Zakona Agencija je dužna razmotriti uvode li se ograničenja priključne snage ili operativna ograničenja korištenja priključne snage na temelju transparentnih i nediskriminacijskih postupaka kako se ne bi stvorile neopravdane prepreke za ulazak na tržište.

(6) Operator prijenosnog sustava ne smije odbiti priključenje na mrežu zbog dodatnih troškova stvaranja tehničkih uvjeta u mreži.

Obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije

Članak 89.

(1) Operator prijenosnog sustava je dužan obavljati prijenos električne energije pod uvjetima koji su određeni dozvolom za obavljanje djelatnosti prema načelima objektivnosti, transparentnosti i nepristranosti na cijelom području Republike Hrvatske u skladu s ovim Zakonom. Operator prijenosnog sustava je dužan ispuniti uvjete i kriterije za certifikaciju u skladu s odredbama ovoga Zakona prije ishoda dozvole za obavljanje djelatnosti.

(2) Operator prijenosnog sustava obavezan je priključivati korisnike prijenosne mreže na prijenosnu mrežu prema uvjetima i naknadama koje su određene u skladu s metodologijom donesenom temeljem zakona kojima se uređuje energetski sektor te regulacija energetskih djelatnosti.

(3) Operator prijenosnog sustava je dužan na cijelom području Republike Hrvatske primjenjivati iste tarifne stavke za istu kategoriju i model korištenja mreže, osobito s obzirom na naponsku razinu priključka i tarifne elemente.

(4) Operator prijenosnog sustava ne smije trgovati električnom energijom, osim za:

1. pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži
2. uravnoteženje sustava
3. upravljanje zagušenjima i
4. osiguravanje usluga sustava.

(5) Električnu energiju za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži operator prijenosnog sustava nabavlja na tržištu električne energije, a ako to nije u mogućnosti mora odmah izvijestiti Agenciju i zahtijevati od proizvođača da prioritarno ponude električnu energiju za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži. Agencija, na temelju izvješća operatora prijenosnog sustava, može zahtijevati od operatora prijenosnog sustava, proizvođača i ostalih elektroenergetskih subjekata provedbu određenih mjera radi osiguravanja pokrivanja gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži.

(6) Operator prijenosnog sustava je dužan osiguravati usluge sustava prema tržišnim načelima.

(7) Elektroenergetski subjekti i krajnji kupci u čijem su vlasništvu uređaji za pružanje pomoćnih usluga dužni su, na zahtjev operatora prijenosnog sustava, bez odgađanja, pružati pomoćne usluge za postizanje sigurnog i pouzdanog rada elektroenergetskog sustava. Međusobna prava i obveze uređuju se ugovorom o pružanju pomoćnih usluga.

(8) Operator prijenosnog sustava obavlja komercijalne i tehničke poslove vezane za uravnoteženje sustava, koji se propisuju pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(9) U pogledu kvalitete električne energije operator prijenosnog sustava dužan je postupati u skladu s člankom 60. ovoga Zakona.

(10) Operator prijenosnog sustava može angažirati proizvodna postrojenja namijenjena za povremenu uporabu samo u slučajevima:

1. većih poremećaja ili ispada u elektroenergetskom sustavu
2. radi zadovoljavanja kriterija sigurnog pogona prijenosne mreže i sigurne opskrbe kupaca ili
3. prilikom kriznih stanja prema propisima kojima se uređuje područje energetike.

(11) Pod proizvodnim postrojenjima namijenjenim za povremenu uporabu podrazumijevaju se objekti korisnika mreže predviđeni za povremenu ili stalnu proizvodnju električne energije za vlastite potrebe uz mogućnost proizvodnje električne energije za potrebe tržišta električne energije.

(12) Pod kriterijima sigurnog pogona prijenosne mreže i sigurne opskrbe kupaca podrazumijevaju se kriteriji vođenja pogona elektroenergetskog sustava i planiranja razvoja prijenosne mreže definirani u mrežnim pravilima prijenosnog sustava.

Dodjela i korištenje prekozonskih kapaciteta

Članak 90.

Radi dodjele i korištenja prekozonskih kapaciteta u okviru jedne ili više regija, odnosno implicitne kupnje i prodaje električne energije zajedno s prekozonskim kapacitetima, operator prijenosnog sustava može, u skladu s potvrđenim međunarodnim ugovorima, s operatorima prijenosnih sustava drugih država osnovati jednu ili više pravnih osoba za koordinirane dražbe prekozonskih kapaciteta.

Godišnja izvješća operatora prijenosnog sustava

Članak 91.

(1) Operator prijenosnog sustava obavezan je, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, podnijeti Agenciji izvješće o provedbi svih svojih aktivnosti, odgovornosti i dužnosti iz ovoga Zakona u prethodnoj kalendarskoj godini, u skladu s uputama Agencije.

(2) Operator prijenosnog sustava obavezan je, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, podnijeti Agenciji izvješće o provedbi svojih dužnosti u skladu s načelima razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u prethodnoj kalendarskoj godini.

(3) Operator prijenosnog sustava obavezan je, najkasnije do 30. travnja tekuće godine, javno objaviti na svojim mrežnim stranicama godišnje izvješće o provedbi svih svojih aktivnosti, odgovornosti i dužnosti iz ovoga Zakona u prethodnoj kalendarskoj godini.

(4) Operator prijenosnog sustava obavezan je, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, podnijeti Agenciji izvješće o nabavi električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži za prethodnu kalendarsku godinu, koje osobito sadrži podatke i informacije o ostvarenim gubicima električne energije, količinama, dinamici i načinu nabave pojedinih proizvoda, troškovima odstupanja vezanim za nabavu električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži, jediničnim cijenama električne energije i pripadajućim troškovima nabave električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnoj mreži, te dostaviti sklopljene ugovore o nabavi električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži za prethodnu kalendarsku godinu uključujući podatke i informacije o zaključenim kupoprodajnim transakcijama putem burze odnosno terminskog tržišta uključujući i uslugu fleksibilnosti.

(5) Operator prijenosnog sustava obavezan je, najkasnije do 15. veljače tekuće godine, dostaviti Agenciji na mišljenje godišnje izvješće o sigurnosti opskrbe u prijenosnom sustavu za prethodnu kalendarsku godinu s projekcijom za tekuću kalendarsku godinu.

(6) Nakon dobivanja mišljenja Agencije na izvješće iz stavka 5. ovoga članka operator prijenosnog sustava obavezan je bez odgađanja dostaviti izvješće Ministarstvu te ga javno objaviti na svojim mrežnim stranicama.

(7) Na temelju izvješća iz stavka 6. ovoga članka Ministarstvo izrađuje vlastito godišnje izvješće o stanju sigurnosti opskrbe električnom energijom za prethodnu kalendarsku godinu i očekivanim potrebama za električnom energijom u Republici Hrvatskoj za buduće desetogodišnje razdoblje.

(8) Agencija, u suradnji s Ministarstvom, na temelju izvješća iz stavka 7. ovoga članka može zahtijevati od operatora prijenosnog sustava i ostalih elektroenergetskih subjekata provedbu određenih mjera radi poboljšanja sigurnosti opskrbe električnom energijom.

Dostavljanje podataka operatoru prijenosnog sustava

Članak 92.

(1) Proizvođači, operator distribucijskog sustava i krajnji kupci priključeni na prijenosnu mrežu dužni su, na zahtjev operatora prijenosnog sustava, dostavljati operatoru prijenosnog sustava podatke i informacije za potrebe razvoja sustava, vođenja i analize pogonskih događaja:

1. o značajkama potrošnje/proizvodnje i ostale informacije nužne za reguliranje frekvencije, napona i razmjenu električne energije
2. koje su potrebne za ostvarivanje pristupa mreži i korištenje prijenosne mreže te izradu planova razvoja i godišnjih investicijskih planova
3. koje su potrebne za planiranje rada elektroenergetskog sustava u kratkoročnom razdoblju, uključujući i petnaestominutni plan proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije
4. koje su potrebne za osiguravanje usluga sustava

5. koje su potrebne za praćenje kvalitete opskrbe električnom energijom u prijenosnom sustavu i
6. koje su potrebne za praćenje sigurnosti opskrbe električnom energijom.

(2) Operator prijenosnog sustava podatke o mjerenju i ostale informacije nužne za reguliranje frekvencije, napona i razmjenu električne energije razmjenjuje s operatorima međusobno povezanih prijenosnih sustava pod uvjetom uzajamnosti

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 3. ovoga članka od 31. prosinca 2021. planiranje rada elektroenergetskog sustava u kratkoročnom razdoblju uključuje satni plan proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije.

Mrežna pravila prijenosnog sustava

Članak 93.

(1) Tehnički uvjeti priključenja, pogon i način vođenja prijenosne mreže uređuje se mrežnim pravilima prijenosnog sustava.

(2) Mrežnim pravilima prijenosnog sustava iz stavka 1. ovoga članka posebno se propisuju:

1. tehnički i drugi uvjeti za priključenje korisnika mreže na prijenosnu mrežu
2. tehnički i drugi uvjeti za sigurno preuzimanje električne energije od proizvođača električne energije i aktivnih kupaca priključenih na prijenosnu mrežu i iz drugih sustava, pouzdanu predaju električne energije propisane kvalitete opskrbe električnom energijom krajnjim kupcima i aktivnim kupcima priključenim na prijenosnu mrežu te siguran pogon prijenosnog sustava
3. tehnički uvjeti za pristup mreži i korištenje prijenosne mreže
4. tehnički uvjeti za održavanje prijenosne mreže
5. tehnički uvjeti za pružanje pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti
6. tehnički uvjeti za sudjelovanje u upravljanju potrošnjom i proizvodnjom
7. obveze korisnika prijenosne mreže u tehničkom pogledu
8. planiranje pogona i upravljanje prijenosnim sustavom
9. postupci pri pogonu elektroenergetskog sustava u normalnom pogonu mreže i u slučaju više sile, poremećenog pogona mreže, izvanrednog pogona mreže i drugih izvanrednih okolnosti
10. zaštićeni pojas i posebni uvjeti unutar zaštićenog pojasa elektroenergetskih objekata
11. način provedbe ograničenja i/ili privremene obustave isporuke električne energije u uvjetima manjka električne energije u elektroenergetskom sustavu
12. vrste, kriteriji i način pružanja pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti te usluga sustava,
13. tehnički i drugi uvjeti za međusobno povezivanje i rad mreža
14. metodologija i kriteriji za planiranje razvoja prijenosne mreže
15. značajke mjerne opreme na obračunskom mjernom mjestu korisnika mreže
16. svojstva mjerne opreme ili norme koje treba zadovoljiti mjerna oprema radi omogućavanja upravljanja potrošnjom i usluga fleksibilnosti te vremenskog prepoznavanja strukture potrošnje električne energije
17. svojstva mjerne opreme ili norme koje mjerna oprema na obračunskom mjernom mjestu korisnika mreže mora zadovoljavati, funkcionalni zahtjevi, klasa točnosti mjernih uređaja i način mjerenja električne energije u prijenosnom sustavu, osobito s obzirom na:

- način ugradnje, prijema, ispitivanja i održavanja mjerne opreme
  - način prikupljanja mjernih i ostalih podataka na mjernom mjestu i
  - način obrade, dostupnosti i prijena podataka o mjernim mjestima korisnicima podataka, kao i način grupiranja i arhiviranja podataka
18. obveza operatora prijenosnog sustava za utvrđivanje standardnih tehničkih rješenja za mrežu i priključke, uključujući obračunska mjerna mjesta korisnika mreže
19. nediskriminacijska i transparentna pravila te postupci pristupa podacima i postupci razmjene podataka među elektroenergetskim subjektima vezanim za upravljanje potrošnjom putem agregiranja i korištenje fleksibilnosti uz istodobnu potpunu zaštitu komercijalno osjetljivih podataka iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona i osobnih podataka kupaca.

(3) Mrežna pravila prijenosnog sustava iz stavka 1. ovoga članka, uz prethodno ishodu suglasnost Agencije, donosi operator prijenosnog sustava.

(4) U postupku donošenja mrežnih pravila prijenosnog sustava, operator prijenosnog sustava dužan je osigurati odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u trajanju od najmanje 30 dana. Mrežna pravila prijenosnog sustava objavljuju se u „Narodnim novinama“.

Prekogranični prijenos

Članak 94.

(1) U skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, operator prijenosnog sustava mora obaviti prekogranični prijenos električne energije kroz prijenosnu mrežu pod uvjetima i na način određen tim ugovorima te tehničkim mogućnostima prekograničnih prijenosnih vodova kao i prijenosne mreže u cjelini i osigurati neprekidnost opskrbe električnom energijom.

(2) Iznos financijskih sredstava koja se prikupljaju za korištenje prekograničnih prijenosnih vodova mora biti namiren između operatora prijenosnog sustava i operatora sustava u drugim državama s kojima se obavlja tranzit električne energije, u skladu s odredbama ovoga Zakona, dogovorenim postupcima te svim primjenjivim međunarodnim ugovorima ili obvezama. Cijene ne smiju biti vezane uz udaljenost.

(3) Cijene za korištenje prijenosne mreže, uključujući i prekogranične prijenosne vodove, moraju slati odgovarajuće i učinkovite lokacijske signale. Cijene za korištenje prijenosne mreže ili prekograničnih prijenosnih vodova koje se određuju proizvođačima i/ili krajnjim kupcima moraju biti primijenjene neovisno o odredišnim i izvorišnim državama u pogledu električne energije prema odredbama komercijalnog aranžmana, bez obzira na iznose financijskih sredstava koji proizlaze iz načina upravljanja zagušenjima primijenjenih u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) Agencija je dužna izvijestiti u svojem godišnjem izvješću Hrvatskom saboru o podacima koji se odnose na prekogranične tokove električne energije i desetgodišnje planove razvoja operatora prijenosnog sustava, a u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske ili na temelju zahtjeva, dostavlja iste podatke i mjerodavnim tijelima Energetske zajednice i Europske unije.

*Zaštita od postupanja operatora prijenosnog sustava***Članak 95.**

- (1) Strana nezadovoljna radom operatora prijenosnog sustava može izjaviti prigovor Agenciji u pisanom obliku.
- (2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s odbijanjem priključenja na prijenosnu mrežu, uvjetima priključenja na prijenosnu mrežu, određivanjem naknade za priključenje i/ili povećanje priključne snage na prijenosnu mrežu, primjenom iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije, primjenom pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava i dodjelom kapaciteta na prekograničnim vodovima.
- (3) Agencija je dužna bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela.
- (4) Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama iz stavka 3. ovoga članka ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama može pokrenuti upravni spor.

XI. RAZDVAJANJE OPERATORA PRIJENOSNOG SUSTAVA*Razdvajanje vlasništva***Članak 96.**

- (1) Svaki subjekt koji ima u vlasništvu prijenosni sustav djeluje kao operator prijenosnog sustava.
- (2) Operator prijenosnog sustava je organiziran u samostalnoj pravnoj osobi izvan strukture vertikalno integriranog subjekta, neovisno o drugim djelatnostima u elektroenergetskom sektoru te u skladu s načelima i zahtjevima utvrđenim odredbama ovoga Zakona.
- (3) Neovisnost operatora prijenosnog sustava osigurava se na način da ista osoba ili osobe ne smiju istodobno:
1. ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu nad energetske subjektom koji obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom
  2. ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad energetske subjektom koji obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe
  3. imenovati članove nadzornog odbora, uprave ili tijela koja pravno zastupaju operatora prijenosnog sustava ili prijenosni sustav, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad energetske subjektom koji obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe

4. biti član nadzornog odbora, uprave ili tijela koja pravno zastupaju kako energetske subjekt koji obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe tako i operatora prijenosnog sustava.

(4) Zabrane iz stavka 3. ovoga članka posebno uključuju:

1. ovlast korištenja glasačkim pravima
2. ovlast imenovanja članova nadzornog odbora, uprave ili tijela koje zastupa energetske subjekt ili
3. držanje većinskog udjela.

(5) Za potrebe stavka 2. ovoga članka pojam „energetski subjekt koji obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe“ uključuje „energetski subjekt koji obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe“ u smislu zakona koji uređuje tržište plina, a izrazi „operator prijenosnog sustava“ i „prijenosni sustav“ uključuju „operatora transportnog sustava“ i „transportni sustav“ u smislu tog zakona.

(6) Obveza navedena u stavku 1. ovoga članka smatra se ispunjenom u slučaju kada su dva ili više subjekta, koja imaju u vlasništvu prijenosne sustave, ostvarila zajednički pothvat koji djeluje kao operator prijenosnog sustava u dvije ili više država članica. Nijedan drugi subjekt ne može biti dio zajedničkog pothvata, osim ako je odobren na temelju članka 97. ovoga Zakona kao neovisni operator sustava ili kao neovisni operator prijenosnog sustava za potrebe članaka 97., 99., 100., 101., 102., 103. i 104. ovoga Zakona.

(7) Za potrebe provedbe ovog članka, u slučaju kada je osoba iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka država članica Europske unije ili drugo javnopravno tijelo, dva odvojena javnopravna tijela koja provode kontrolu nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom s jedne strane te nad energetskim subjektom koje obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe s druge strane, ne smatraju se istom osobom ili osobama.

(8) Komercijalno osjetljive informacije iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona koje su u posjedu operatora prijenosnog sustava koji je bio dijelom vertikalno integriranog subjekta, operator prijenosnog sustava ni osoblje takvog operatora prijenosnog sustava, ne smiju učiniti dostupnima energetskim subjektima koja obavljaju djelatnost proizvodnje ili opskrbe.

(9) Ako je na dan 3. rujna 2009. godine prijenosni sustav pripadao vertikalno integriranom subjektu, ne primjenjuju se stavci od 1. do 4. ovoga članka te se u tom slučaju:

- određuje neovisnog operatora sustava u skladu s člankom 97. ovoga Zakona ili
- postupa u skladu s člancima 97., 99., 100., 101., 102., 103. i 104. ovoga Zakona.

(10) Ako je na dan 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripadao vertikalno integriranom subjektu i uspostavljeni su aranžmani koji jamče stvarniju neovisnost operatora prijenosnog sustava nego članci 99. do 104. ovoga Zakona ne primjenjuju se stavci 1. do 4. ovoga članka.

(11) Prije nego što neki energetske subjekt bude odobren i određen za operatora prijenosnog sustava u skladu sa stavkom 10. ovoga članka certificira se u skladu s postupcima utvrđenima u članku 105. ovoga Zakona i članka 51. Uredbe (EU) 2019/943.

(12) Vertikalno integrirani subjekt koji ima u vlasništvu prijenosni sustav ni u kojem slučaju nije spriječen da poduzme korake za usklađivanje sa stavcima 1. do 4. ovoga članka.

(13) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnost proizvodnje ili opskrbe ne smiju izravno ili neizravno preuzeti kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad operatorom prijenosnog sustava razdvojenim u skladu sa stavcima 1. do 4. ovoga članka.

(14) Certifikaciju vlasnički razdvojenog operatora prijenosnog sustava, pod uvjetima i na način propisan odredbama ovoga Zakona, provodi Agencija.

(15) Operator prijenosnog sustava dužan je donijeti, uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije, program mjera radi osiguranja provedbe načela i zahtjeva njegove neovisnosti kao i zaštite tajnosti podataka, koji uključuje i posebne obveze zaposlenika.

Neovisni operator sustava

Članak 97.

(1) Ako je na dan 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripadao vertikalno integriranom subjektu, iznimno od članka 96. stavaka 1. do 4. ovoga Zakona, Agencija može rješenjem odrediti neovisnog operatora sustava na temelju prijedloga vlasnika prijenosnog sustava. Takvo određivanje podliježe odobrenju Europske komisije.

(2) Neovisni operator sustava se može odrediti samo u slučaju ako je:

1. kandidat za neovisnog operatora sustava dokazao da poštuje zahtjeve navedene u članku 96. stavcima 2., 3. i 4. ovoga Zakona
2. kandidat za neovisnog operatora sustava dokazao da na raspolaganju ima potrebne financijske, tehničke, fizičke i ljudske resurse za provođenje svojih zadataka
3. kandidat za neovisnog operatora sustava preuzeo obvezu usklađivanja s desetogodišnjim planom razvoja mreže koji prati Agencija
4. vlasnik prijenosnog sustava dokazao da je sposoban uskladiti se s obvezama iz stavka 7. ovoga članka te u tu svrhu osigurava sve nacрте ugovornih rješenja dogovorenih s kandidatom za operatora i bilo kojim drugim odgovarajućim subjektom i
5. kandidat za neovisnog operatora sustava dokazao je da je sposoban uskladiti se s obvezama iz Uredbe (EU) 2019/943, uključujući suradnju operatora prijenosnog sustava na europskoj i regionalnoj razini.

(3) Certifikaciju neovisnog operatora sustava, pod uvjetima i na način propisan odredbama ovoga Zakona, provodi Agencija.

(4) Energetski subjekti koje Agencija certificira kao usklađene sa zahtjevima iz članka 107. ovoga Zakona i stavka 2. ovoga članka određuju se u postupku certificiranja neovisnim operatorima sustava. Primjenjuje se postupak certificiranja iz članka 105. ovoga Zakona i članka 51. Uredbe (EU) 2019/943 ili iz članka 107. ovoga Zakona.

(5) Svaki neovisni operator sustava odgovoran je za dodjeljivanje i upravljanje pristupom treće strane, uključujući naplatu naknada za pristup, naknada za zagušenje i plaćanja na temelju mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sustava u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2019/943, kao i za pogon, održavanje i razvoj prijenosnog sustava te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji kroz planiranje ulaganja.

(6) Prilikom razvijanja prijenosnog sustava neovisni operator sustava odgovoran je za planiranje, uključujući postupak odobravanja, izgradnju i puštanje u pogon nove infrastrukture. U tu svrhu neovisni operator sustava djeluje kao operator prijenosnog sustava u skladu s odredbama ovoga članka.

(7) Vlasnik prijenosnog sustava nije odgovoran za dodjeljivanje pristupa treće strane i upravljanje njime, ni za planiranje ulaganja.

(8) Kada je neovisni operator sustava određen, vlasnik prijenosnog sustava:

1. u potrebnoj mjeri surađuje s neovisnim operatorom sustava te mu pruža podršku za ispunjenje njegovih zadataka, osobito uključujući pružanje svih važnih informacija
2. financira ulaganja o kojima je odluku donio neovisni operator sustava i koje je odobrila Agencija ili daje svoju suglasnost za ulaganje bilo koje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava. Takvi financijski aranžmani podliježu odobravanju od strane Agencije, a prije takvog odobrenja Agencija se savjetuje s vlasnikom prijenosnog sustava zajedno s drugim zainteresiranim stranama
3. osigurava pokrivanje odgovornosti koja se odnosi na osnovna sredstva mreže, isključujući odgovornost koja se odnosi na zadatke neovisnog operatora sustava i
4. osigurava jamstva radi olakšavanja financiranja bilo kojeg proširenja mreže, uz izuzetak onih ulaganja kod kojih je, na temelju točke 2. ovoga stavka, dao svoju suglasnost za financiranje od strane bilo koje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava.

(9) Agencija u suradnji s tijelom nadležnim za tržišno natjecanje učinkovito prati usklađenost vlasnika prijenosnog sustava s njegovim obvezama temeljem stavka 8. ovoga članka.

(10) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

Razdvajanje vlasnikâ prijenosnog sustava

Članak 98.

(1) Vlasnik prijenosnog sustava, kada je određen neovisni operator sustava, koji je dio vertikalno integriranog subjekta neovisan je, barem u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, od drugih djelatnosti koje se ne odnose na prijenos.

(2) Radi osiguravanja neovisnosti vlasnika prijenosnog sustava iz stavka 1. primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji:

1. osobe odgovorne za upravljanje vlasnikom prijenosnog sustava ne sudjeluju u strukturama vertikalno integriranog subjekta koje su odgovorne, izravno ili neizravno, za svakodnevno odvijanje proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom;
2. poduzimaju se odgovarajuće mjere za osiguravanje da se profesionalni interesi osoba odgovornih za upravljanje vlasnikom prijenosnog sustava uzimaju u obzir na način koji osigurava njihovu sposobnost neovisnog djelovanja i
3. vlasnik prijenosnog sustava uvodi program usklađenosti koji predviđa mjere poduzete za osiguravanje da diskriminacijsko ponašanje bude isključeno te za osiguravanje odgovarajućeg praćenja poštovanja tog programa. Program usklađenosti predviđa

specifične obveze zaposlenika da postignu te ciljeve. Osoba ili tijelo odgovorno za praćenje programa usklađenosti Agenciji podnosi godišnje izvješće o poduzetim mjerama te se ono objavljuje.

Sredstva, oprema, osoblje i identitet

Članak 99.

(1) Iznimno od odredbi članka 96. ovoga Zakona, na prijedlog vlasnika prijenosnog sustava Agencija rješenjem može odrediti neovisnog operatora prijenosa.

(2) Certifikaciju neovisnog operatora prijenosa, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, provodi Agencija.

(3) Neovisni operator prijenosa treba biti opremljen svim ljudskim, tehničkim, fizičkim i financijskim resursima potrebnima za ispunjavanje svojih obveza na temelju ovoga Zakona i obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije, a to se posebno odnosi na:

1. sredstva koja su potrebna za djelatnost prijenosa električne energije, uključujući prijenosni sustav, koja su u vlasništvu operatora prijenosnog sustava
2. zapošljavanje cjelokupnog osoblja potrebnog za obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije, uključujući provođenje svih korporativnih zadataka
3. zabranu ustupanja osoblja i pružanja usluga za bilo koje drugo društvo iz sastava vertikalno integriranog subjekta. Neovisni operator prijenosa može, međutim, pružati usluge nekom od društava u sastavu vertikalno integriranog subjekta
  - ako se pružanjem tih usluga ne diskriminira međusobno korisnike mreže, dostupno je svim korisnicima mreže po jednakim uvjetima i ne ograničuje, narušava niti sprečava tržišno natjecanje u proizvodnji ili opskrbi i
  - ako je na uvjete pružanja tih usluga prethodno ishoda suglasnost Agencije
4. ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog odbora iz članka 102. ovoga Zakona, vertikalno integrirani subjekt neovisnom operatoru prijenosa pravodobno stavlja na raspolaganje odgovarajuća financijska sredstva za buduće projekte ulaganja i/ili za zamjenu postojećih sredstava, nakon odgovarajućeg zahtjeva neovisnog operatora prijenosa.

(4) Djelatnost prijenosa električne energije uključuje, pored onih određenih člankom 86. ovoga Zakona i minimalno sljedeće zadatke:

1. zastupanje operatora prijenosnog sustava i kontakte s trećim stranama i regulatornim tijelima
2. zastupanje operatora prijenosnog sustava unutar ENTSO-a za električnu energiju;
3. dodjeljivanje i upravljanje pristupom trećih strana na nediskriminacijskoj osnovi između korisnika mreže ili kategorija korištenja mreže
4. ubiranje svih naknada povezanih s prijenosnim sustavom, uključujući naknade za pristup, energiju za gubitke i naknade za pomoćne usluge
5. rad, održavanje i razvoj sigurnog, učinkovitog i ekonomičnog prijenosnog sustava
6. planiranje ulaganja koje osigurava dugoročnu sposobnost sustava da udovolji razumnoj potražnji te koje jamči sigurnost opskrbe
7. uspostavljanje zajedničkih pothvata, uključujući one s jednim operatorom prijenosnog sustava ili više njih, burzama električne energije te drugim odgovarajućim sudionicima

za postizanje ciljeva razvoja stvaranja regionalnih tržišta ili olakšavanja procesa liberalizacije i

8. sve korporativne usluge, uključujući pravne usluge, računovodstvene usluge i usluge informacijske tehnologije.

(5) Neovisni operator prijenosa organiziran je kao dioničko društvo u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje područje trgovačkih društava.

(6) Neovisni operator prijenosa ne smije s obzirom na svoj korporativni identitet, komunikaciju, brendiranje i poslovne prostore stvarati zabunu u pogledu zasebnog identiteta vertikalno integriranog subjekta ili bilo kojeg njegovog dijela. Pri tome smije koristiti samo znakove, slikovne prikaze, imena, slova, brojke, oblike i prikaze koji su prikladni za razlikovanje djelatnosti ili usluga operator prijenosnog sustava od onih koje obavlja vertikalno integrirani subjekt.

(7) Neovisni operator prijenosa ne smije dijeliti sustave ili opremu informacijske tehnologije, fizičke prostore i sustave sigurnog pristupa ni s jednim dijelom vertikalno integriranog subjekta ni koristiti iste savjetnike ni vanjske ugovaratelje za sustave ili opremu informacijske tehnologije te sustave sigurnog pristupa.

(8) Neovisni operator prijenosa mora dati jamstvo da glede opreme informacijske tehnologije i sustava kontrole pristupa zajednički ne surađuje s istim savjetnicima i vanjskim pružateljima usluga kao i vertikalno integrirani subjekt.

(9) Reviziju računa neovisnog operatora prijenosa provodi revizor koji je različit od onog koji provodi reviziju vertikalno integriranog subjekta ili bilo kojeg njegovog dijela.

(10) U aktivnostima konsolidacije računa vertikalno integriranog subjekta ili iz drugih bitnih razloga koji se moraju prethodno dostaviti Agenciji, revizor može imati uvid u dijelove knjigovodstva neovisnog operatora prijenosa, ako Agencija nema primjedbi s naslova očuvanja neovisnosti operatora prijenosa. Takav revizor mora povjerljivo postupati s komercijalno osjetljivim podacima i informacijama, a osobito ih ne smije dijeliti s vertikalno integriranim subjektom.

(11) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

Neovisnost operatora prijenosa

Članak 100.

(1) Ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog odbora iz članka 102. ovoga Zakona, neovisni operator prijenosa ima:

1. pravo samostalnog donošenja odluka, neovisno o vertikalno integriranom subjektu, u pogledu sredstava potrebnih za pogon, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosnog sustava i
2. ovlast za samostalno pribavljanje financijskih sredstava na tržištu kapitala, posebno putem zajmova i povećanja kapitala.

(2) Neovisni operator prijenosa je obvezan postupati na način da osigurava raspoloživost sredstava koja su mu potrebna za ispravno i učinkovito provođenje djelatnosti prijenosa te za razvoj i održavanje učinkovitog, sigurnog i ekonomičnog prijenosnog sustava.

(3) Ovisna društva unutar sastava vertikalno integriranog subjekta koja obavljaju djelatnosti proizvodnje ili opskrbe ne smiju biti izravno ni neizravno vlasnici udjela u operatoru prijenosnog sustava. Neovisni operator prijenosa ne smije biti izravno ni neizravno vlasnik udjela ni u jednom ovisnom društvu vertikalno integriranog subjekta koje obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe, niti primati dividende niti drugu financijsku korist od tog ovisnog društva.

(4) Sveukupna upravljačka struktura i interni akti operatora prijenosnog sustava osiguravaju stvarnu neovisnost operatora prijenosa u skladu s člancima 97., 99., 100., 101., 102., 103. i 104. ovoga Zakona. Vertikalno integrirani subjekt ne smije izravno ni neizravno određivati konkurentno ponašanje neovisnog operatora prijenosa u vezi sa svakodnevnim djelatnostima neovisnog operatora prijenosa i upravljanjem mrežom, ni u vezi s djelatnostima nužnima za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja mreže određenog na temelju članka 86. stavka 2. točke 32. ovoga Zakona.

(5) Pri ispunjavanju svojih zadataka iz članka 86. i članka 99. stavka 4. ovoga Zakona te u skladu s obvezama iz članaka 16., 18., 19. i 50. Uredbe (EU) 2019/943, neovisni operator prijenosa ne smije diskriminirati različite fizičke ili pravne osobe i ne smije ograničavati, narušavati ni sprečavati tržišno natjecanje u području proizvodnje ili opskrbe.

(6) Svi komercijalni i financijski odnosi između vertikalno integriranog subjekta i neovisnog operatora prijenosa, uključujući zajmove neovisnog operatora prijenosa vertikalno integriranom subjektu, moraju biti u skladu s tržišnim uvjetima. Neovisni operator prijenosa vodi detaljnu evidenciju takvih komercijalnih i financijskih odnosa te je dostavlja Agenciji na njezin zahtjev.

(7) Neovisni operator prijenosa Agenciji podnosi na prethodnu suglasnost sve komercijalne i financijske ugovore s vertikalno integriranim subjektom.

(8) Agencija će, po provjeri tržišno usmjerenih i nepristranih uvjeta, u roku od 60 dana od dana primitka ugovora iz stavka 7. ovoga članka odlučiti o zahtjevu za davanje suglasnosti.

(9) Ako u roku iz stavka 8. ovoga članka Agencija ne obavijesti neovisnog operatora prijenosa o svojoj odluci, smatrat će se da je Agencija dala suglasnost na ugovor iz stavka 7. ovoga Zakona.

(10) Neovisni operator prijenosa obavještava Agenciju o financijskim sredstvima iz članka 99. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona dostupnima za buduće projekte ulaganja i/ili za zamjenu postojećih sredstava.

(11) Vertikalno integrirani subjekt je obvezan suzdržavati se od bilo kojih aktivnosti kojim se sprečava ili ometa neovisnog operatora prijenosa u izvršavanju njegovih obveza iz ovoga Zakona i ne smije od neovisnog operatora prijenosa zahtijevati da od vertikalno integriranog subjekta traži dopuštenje za izvršavanje tih obveza.

*Neovisnost osoblja i rukovodstva neovisnog operatora prijenosa***Članak 101.**

(1) Odluke o imenovanju i ponovnom imenovanju, radnim uvjetima, uključujući naknade i ostala materijalna prava članova uprave, te prestanku mandata članova uprave neovisnog operatora prijenosa donosi nadzorni odbor neovisnog operatora prijenosa imenovan u skladu s člankom 102. ovoga Zakona.

(2) Neovisni operator prijenosa mora bez odgađanja dostaviti Agenciji prijedlog imenovanja, i uvjete ugovora, osobito uvjete koji se odnose na, trajanje i prestanak mandata osoba koje je nadzorni odbor predložio za imenovanje ili ponovno imenovanje kao članova uprave.

(3) Neovisni operator prijenosa mora dostaviti Agenciji i razloge za predloženi prijevremeni prekid ugovora članova uprave, a koji se mogu primjenjivati u slučaju da Agencija nije uložila prigovor u roku od tri tjedna od primitka razloga za prijevremeni prekid ugovora članova uprave.

(4) U roku od tri tjedna od dana primitka prijedloga iz stavaka 2. i 3. ovoga članka Agencija može osporiti prijedlog odluke o imenovanju odnosno uvjete ugovora s članovima uprave:

- ako se pojave sumnje u profesionalnu neovisnost predloženih članova uprave u smislu stavaka 6., 7. i 8. ovoga članka ili
- ako, u slučaju prijevremenog prestanka mandata, postoje sumnje u opravdanost takvog prijevremenog prestanka, u kojem slučaju članovi uprave imaju pravo izjaviti prigovor Agenciji. Prijevremeni prekid smatra se nepropisnim kada ukazuje na okolnosti prekida koje nisu u skladu s odredbama o neovisnosti o vertikalno integriranom subjektu iz ovoga Zakona.

(5) Članovi uprave neovisnog operatora prijenosa moraju biti neovisni i stručni u svom radu i postupanju. Njihova se neovisnost i stručnost osigurava na način da su ispunjeni uvjeti iz stavaka 6. do 9. ovoga članka.

(6) Članovi uprave neovisnog operatora prijenosa u razdoblju od tri godine prije imenovanja ne mogu zauzimati nikakav profesionalni položaj, niti izravno ili neizravno obnašati neku dužnost, imati neke obveze, poslovni udio ili poslovne odnose s vertikalno integriranim subjektom ni s bilo kojim njegovim dijelom ni njegovim većinskim vlasnicima, osim s operatorom prijenosnog sustava.

(7) Članovi uprave te zaposlenici neovisnog operatora prijenosa ne smiju imati nikakav drugi profesionalni položaj niti izravno ili neizravno obnašati neku dužnost, imati neke obveze, poslovni udio ili poslovne odnose s bilo kojim drugim dijelom vertikalno integriranog subjekta ni s njegovim većinskim vlasnicima.

(8) Članovi uprave te zaposlenici neovisnog operatora prijenosa ne smiju imati poslovne udjele, niti izravne ili neizravne financijske koristi, od bilo kojeg dijela vertikalno integriranog subjekta osim neovisnog operatora prijenosa. Njihova naknada ne smije ovisiti o djelatnostima ni rezultatima vertikalno integriranog subjekta, osim onih koji se odnose na neovisnog operatora prijenosa.

(9) Nakon prestanka njihovog mandata kod neovisnog operatora prijenosa, članovi uprave ne smiju imati nikakav profesionalni položaj niti izravno ili neizravno obnašati neku dužnost, imati neke obveze, poslovni udio ili poslovne odnose s niti jednim dijelom vertikalno integriranog subjekta osim s neovisnim operatorom prijenosa, ni s njegovim većinskim vlasnicima, tijekom razdoblja od najmanje četiri godine.

(10) Stavci 6. do 9. te stavak 4. podstavak 2. ovoga članka primjenjuje se na osobe zaposlene na rukovodećim radnim mjestima iz područja vođenja elektroenergetskog sustava te održavanja, izgradnje i razvoja prijenosne mreže, odnosno ostale zaposlene osobe na rukovodećim radnim mjestima koje su na prvoj razini rukovođenja ispod uprave.

(11) Članovi uprave i osobe zaposlene na rukovodećim mjestima iz stava 10. ovoga članka mogu se ukoliko nastupi prijevremeni prestanak mandata odnosno rad na rukovodećim mjestima žaliti Agenciji.

(12) Protiv odluke Agencije o prigovoru iz stavka 4. podstavka 2. i stavka 11. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

Nadzorni odbor

Članak 102.

(1) Neovisni operator prijenosa ima nadzorni odbor koji ima ovlasti za donošenje odluka koje mogu imati značajan utjecaj na vrijednost osnovnih sredstava vlasnika udjela/članova društva neovisnog operatora prijenosa, posebno odluka koje se odnose na odobravanje godišnjih i dugoročnijih financijskih planova, razinu zaduženosti neovisnog operatora prijenosa i iznos dividendi/dobiti raspodijeljenih vlasnicima udjela/članovima društva. Odluke koje su u nadležnosti nadzornog odbora ne uključuju one koje su povezane sa svakodnevnim aktivnostima neovisnog operatora prijenosa i upravljanjem prijenosnom mrežom te s aktivnostima nužnima za pripremanje i izradu desetogodišnjeg plana razvoja mreže razvijenog na temelju članka 104. ovoga Zakona.

(2) Nadzorni odbor sastavljen je od predstavnika vertikalno integriranog subjekta, predstavnika članova društva treće strane i predstavnika drugih zainteresiranih strana kao što su radnici neovisnog operatora prijenosa.

(3) Članak 101. stavci 4., 6., 7., 8. i 9. ovoga Zakona primjenjuju se na najmanje polovicu članova nadzornog odbora, umanjenu za jednog člana.

(4) Članak 101. stavak 4. podstavak 2. ovoga Zakona primjenjuje se na sve članove nadzornog odbora.

Program usklađenosti i osoba za praćenje usklađenosti

Članak 103.

(1) Neovisni operator prijenosnog sustava donosi i primjenjuje program usklađenosti koji utvrđuje mjere kojima se isključuje mogućnost diskriminacijskog ponašanja te način praćenja usklađenosti s tim programom. Program usklađenosti utvrđuje posebne obveze radnika vezane

uz ispunjenje tih ciljeva te podliježe prethodno ishodenoj suglasnosti Agencije. Ne dovodeći u pitanje ovlasti Agencije, usklađenost s programom neovisno prati osoba za praćenje usklađenosti.

(2) Osobu za praćenje usklađenosti imenuje nadzorni odbor iz članka 102. ovoga Zakona, uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije. Agencija može uskratiti suglasnost na imenovanje osobe za praćenje usklađenosti samo zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti.

(3) Osoba za praćenje usklađenosti može biti fizička ili pravna osoba, a članak 101. stavci 2. do 9. ovoga Zakona primjenjuju se na osobu za praćenje usklađenosti.

(4) Osoba za praćenje usklađenosti zadužena je za:

1. praćenje provedbe programa usklađenost
2. izradu godišnjeg izvješća u kojem se navode mjere poduzete radi provedbe programa usklađenosti i njegovo podnošenje Agenciji
3. podnošenje izvješća nadzornom odboru i davanje preporuka vezanih uz program usklađenosti i njegovu provedbu
4. obavješćivanje Agencije o svim značajnim kršenjima koja se odnose na provedbu programa usklađenosti i
5. podnošenje izvješća Agenciji o svim komercijalnim i financijskim odnosima između vertikalno integriranog subjekta i operatora prijenosnog sustava.

(5) Osoba za praćenje usklađenosti dostavlja Agenciji prijedlog odluka o planu ulaganja ili o pojedinim ulaganjima u mrežu, najkasnije do trenutka kada uprava operatora prijenosnog sustava iste dostavi nadzornom odboru.

(6) Ako vertikalno integrirani subjekt, na skupštini ili glasovima članova nadzornog odbora koje je imenovalo, spriječi donošenje odluke, rezultat čega je sprečavanje ili odgađanje ulaganja koja su se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebaju izvršiti tijekom sljedeće tri godine, osoba za praćenje usklađenosti o tome izvještava Agenciju, koja zatim postupa u skladu s člankom 104. ovoga Zakona.

(7) Uvjeti mandata ili uvjeti radnog odnosa osobe za praćenje usklađenosti, uključujući trajanje mandata i podliježu prethodno ishodenoj suglasnosti Agencije. Ti uvjeti moraju osiguravati neovisnost osobe za praćenje usklađenosti, uključujući osiguranje svih sredstava potrebnih za izvršavanje njezinih zadataka.

(8) Tijekom svojeg mandata osoba odgovorna za usklađenost ne smije imati nikakav drugi profesionalni položaj, odgovornost ni interes, niti izravno ili neizravno, ni u jednom dijelu vertikalno integriranog subjekta ni s njim, ni s njegovim većinskim vlasnicima.

(9) Osoba za praćenje usklađenosti redovito izvještava Agenciju usmeno ili pismeno i ima pravo redovito, usmeno ili pismeno, izvještavati nadzorni odbor operatora prijenosnog sustava.

(10) Osoba za praćenje usklađenosti može prisustvovati svim sastancima rukovodećeg osoblja ili uprave operatora prijenosnog sustava te nadzornog odbora i skupštine, te dužnost je ovih tijela obavijestiti tu osobu o zakazanim sastancima te joj dostaviti potrebne materijale za sjednicu, a posebno prisustvuje svim sastancima na kojima se obrađuju sljedeća pitanja:

1. uvjeti pristupa mreži, kako je određeno Uredbom (EU) 2019/943, posebno oni koji se odnose na naknadu za korištenje mreže, usluge vezane uz pristup mreži i korištenje prijenosne mreže, dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjem, transparentnost, pomoćne usluge i sekundarna tržišta
2. projekti u tijeku vezani uz vođenje elektroenergetskog sustava te održavanje i razvoj prijenosne mreže, uključujući investicije u prekogranične vodove i priključke
3. kupnja ili prodaja električne energije potrebne za rad elektroenergetskog sustava i prijenosne mreže, uključujući pomoćne usluge i energiju uravnoteženja.

(11) Osoba za praćenje usklađenosti prati usklađenost operatora prijenosnog sustava s člankom 87. ovoga Zakona.

(12) Osoba za praćenje usklađenosti ima pristup svim odgovarajućim podacima i uredima operatora prijenosnog sustava te svim informacijama nužnima za izvršavanje svojih zadataka.

(13) Osoba za praćenje usklađenosti ima pristup uredima operatora prijenosnog sustava bez prethodne najave.

(14) Osobu za praćenje usklađenosti može razriješiti odlukom Agencija, na zahtjev nadzornog odbora operatora prijenosnog sustava zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti.

(15) Agencija će donijeti odluku iz stavka 14. ovoga članka u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva nadzornog odbora operatora prijenosnog sustava.

Razvoj mreže i ovlasti za donošenje odluka o ulaganjima

Članak 104.

(1) Operator prijenosnog sustava najkasnije do 30. rujna svake druge godine podnosi Agenciji na odobravanje ažurirani desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže utemeljen na postojećoj i predviđenoj proizvodnji i opterećenju sustava, nakon savjetovanja sa svim relevantnim zainteresiranim stranama. Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže sadrži učinkovite mjere koje jamče dostatnost prijenosne mreže i sigurnost opskrbe u prijenosnom sustavu. Agencija donosi odluku o odobrenju dostavljenog desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže najkasnije do 31. 12. u godini dostave plana.

(2) Nakon prethodno ishodenog odobrenja Agencije, operator prijenosnog sustava je dužan bez odgađanja objaviti svoj desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže na svojim mrežnim stranicama te ga dostaviti Ministarstvu.

(3) Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže mora biti usklađen s važećom strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske, Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske i prostornim planovima, važećim integriranim nacionalnim energetskeg klimatskeg planom, desetogodišnjim planom razvoja distribucijske mreže, zahtjevima za priključenje na prijenosnu mrežu, planovima razvoja susjednih prijenosnih mreža, zahtjevima za osiguravanje minimalnog dostupnog kapaciteta za prekozonsku trgovinu akcijskeg planom za smanjenje strukturnih zagušenja i ostalim zahtjevima iz EU Uredbe 2019/943 te odredbama mrežnih pravila prijenosnog sustava koje se odnose na planiranje razvoja prijenosne mreže.

(4) Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže posebno:

1. ukazuje sudionicima na tržištu na glavnu prijenosnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili unaprijediti tijekom sljedećih deset godina i pokreće zahtjeve za izradu prostornih planova
2. sadrži sva ulaganja o kojima je odluka već donesena i utvrđuje nova ulaganja koja treba izvršiti u sljedeće tri godine i
3. predviđa vremenski okvir ulaganja i završetka za sve projekte ulaganja.

(5) Operator prijenosnog sustava dužan je u desetogodišnjem planu razvoja prijenosne mreže detaljno iskazati ulaganja u sljedećem trogodišnjem i jednogodišnjem razdoblju, pri čemu u trogodišnje razdoblje ulaze samo oni objekti za koje su izrađeni cjeloviti idejni projekti, te ishođena lokacijska dozvola, a u skladu s prostorno planskim dokumentima, zakonom kojim se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje, zaštite okoliša te propisima donesenim na temelju tog zakona i drugim posebnim propisima, uz obvezno prethodno usuglašavanje s operatorom distribucijskog sustava s obzirom na zajednička postrojenja. Postojeći objekti i postrojenja za koje nije potrebno ishođenje lokacijske dozvole, mogu se uvrstiti u trogodišnje razdoblje nakon revidiranog i prihvaćenog Glavnoga projekta za rekonstrukcijski zahvat u prostoru te na temelju pokrenutog postupka ishođenja građevinske dozvole bit će uvršteni u jednogodišnje razdoblje.

(6) Prilikom izrade desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže, operator prijenosnog sustava razborito pretpostavlja razvoj proizvodnje i potrošnje električne energije u Republici Hrvatskoj i razmjene električne energije s drugim zemljama, uzimajući u obzir planove ulaganja za mreže na razini cijele Europske unije i regionalne mreže te je dužan definirati iznos godišnje energetske uštede u postotku od prosječne ukupne predane električne energije u prethodne tri godine, uzeti u obzir upravljanje potrošnjom, energetske učinkovitost, upotrebu postrojenja za skladištenje energije, upotrebu usluga fleksibilnosti, redispečiranje ili druge resurse kojima se operator prijenosnog sustava služi kao alternativom pojačanju prijenosne mreže, a koji na troškovno učinkovit način mogu smanjiti ili odgoditi potrebu za pojačanjem prijenosne mreže.

(7) Pri izradi prijedloga desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže operator prijenosnog sustava objavljuje javni poziv svim postojećim ili potencijalnim korisnicima prijenosne mreže odnosno svim zainteresiranim stranama za iskazivanje interesa za priključenje na prijenosnu mrežu u trajanju od najmanje 15 dana. Od fizičkih ili pravnih osoba koje tvrde da su potencijalni korisnici prijenosne mreže može se zahtijevati da potkrijepe takve tvrdnje.

(8) Operator prijenosnog sustava pristigle interese za priključenje uvrštava u prijedlog desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže te ih dostavlja Agenciji u postupku ishođenja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka.

(9) Agencija se savjetuje sa svim postojećim ili potencijalnim korisnicima prijenosne mreže o prijedlogu desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže kroz savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u trajanju od najmanje 15 dana. Od fizičkih ili pravnih osoba koje tvrde da su potencijalni korisnici prijenosne mreže može se zahtijevati da potkrijepe takve tvrdnje. Agencija na svojim mrežnim stranicama objavljuje rezultat savjetovanja, posebno moguće potrebe za ulaganjima.

(10) Agencija provjerava pokriva li desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže sve potrebe za ulaganjima identificirane tijekom postupka savjetovanja te je li usklađen s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže na razini Europske unije iz članka 30. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2019/943. U slučaju neusklađenosti s planom razvoja mreže na razini

Europske unije, Agencija se savjetuje s ACER-om te može od operatora prijenosnog sustava zahtijevati da izmijeni svoj desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže.

(11) Agencija provjerava usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže s važećom strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske, planovima, programima te mehanizmima razvoja gospodarstva te onima koji osiguravaju sredstva, desetogodišnjim planom razvoja distribucijske mreže i važećim integriranim nacionalnim energetskeg klimatskim planom podnesenim u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.

(12) Agencija prati i ocjenjuje provedbu desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže.

(13) U okolnostima u kojima operator prijenosnog sustava, osim zbog viših razloga koji su izvan njegove kontrole, ne izvrši ulaganje koje se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebalo izvršiti tijekom sljedeće tri godine, Agencija će poduzeti najmanje jednu od sljedećih mjera za osiguravanje provođenja predmetnog ulaganja, ako je takvo ulaganje još uvijek relevantno na temelju najnovijeg desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže:

1. od operatora prijenosnog sustava zahtijevati izvršenje predmetnih ulaganja
2. organizirati natječajni postupak za predmetno ulaganje, otvoreno bilo kojem ulagatelju; ili
3. obvezati operatora prijenosnog sustava da prihvati povećanje kapitala za financiranje nužnih ulaganja i omogućiti neovisnim ulagateljima sudjelovanje u kapitalu.

(14) Kada Agencija iskoristi svoje ovlasti na temelju stavka 13. točke 2 ovoga članka, može obvezati operatora prijenosnog sustava da pristane na jedno ili više od sljedećega:

1. financiranje od strane bilo koje treće strane
2. izgradnju od strane bilo koje treće strane
3. da sam prikupi predmetna nova sredstva
4. da sam upravlja predmetnim novim sredstvima.

(15) U slučaju iz stavka 14. ovoga Zakona, operator prijenosnog sustava ulagateljima pruža sve informacije potrebne za realizaciju ulaganja, priključuje nove objekte na prijenosnu mrežu i ulaže sve napore radi olakšavanja provedbe projekta ulaganja. Pri tome Agencija daje prethodnu suglasnost na relevantne financijske aranžmane.

(16) U slučaju kada Agencija postupa na temelju ovlaštenja iz stavka 13. ovoga članka, troškovi predmetnih ulaganja pokrivaju se iznosima tarifnih stavki za prijenos električne energije.

Određivanje i certificiranje operatora prijenosnih sustava

Članak 105.

(1) Prije nego što neki energetskeg subjekt bude određen za operatora prijenosnog sustava certificira se u skladu s postupkom utvrđenim odredbom ovoga članka i člankom 51. Uredbe (EU) 2019/943.

(2) Agencija provodi postupak certifikacije operatora prijenosnog sustava. Agencija će izdati certifikat operatoru prijenosnog sustava kao:

1. vlasnički razdvojenom operatoru prijenosnog sustava, sukladno članku 96. ovoga Zakona ili
2. neovisnom operatoru sustava, sukladno odredbama članka 97. ovoga Zakona ili
3. neovisnom operatoru prijenosa, sukladno odredbama članka 98. ovoga Zakona.

(3) Operator prijenosnog sustava dužan je obavijestiti Agenciju o bilo kojim planiranim transakcijama koje mogu zahtijevati ponovnu procjenu njihove usklađenosti sa zahtjevima iz članka

(4) Operator prijenosnog sustava dužan je bez odgađanja podnijeti zahtjev za certificiranjem ako još nije certificiran te dostaviti svoje podatke i na zahtjev Agencije sve dokumente potrebne za certifikaciju.

(5) Agencija prati neprekidnu usklađenost operatora prijenosnog sustava sa zahtjevima iz poglavlja XI. ovoga Zakona.

(6) Postupak certifikacije operatora prijenosnog sustava provodi se:

1. na zahtjev operatora prijenosnog sustava u skladu sa stavkom 5. ovoga članka.
2. operator prijenosnog sustava ne postavlja zahtjev za certificiranjem u skladu sa stavkom 4. točkom 1. ovoga članka ili
3. Agencija dobije saznanja o planiranim izmjenama koje predstavljaju potrebu za novim vrednovanjem certificiranja ili koje mogu dovesti ili su dovele do povrede propisa o razdvajanju
4. na obrazloženi zahtjev Europske komisije.

(7) Agencija će dostaviti na mišljenje Europskoj komisiji obrazloženi nacrt certifikata u roku od četiri mjeseca od pokretanja postupka certifikacije operatora prijenosnog sustava, odnosno od dostavljanja dokumenata od strane operatora prijenosnog sustava ili od dana zahtjeva Europske komisije.

(8) O odluci o certificiranju operatora prijenosnog sustava Agencija odmah obavješćuje Europsku komisiju, zajedno sa svim odgovarajućim informacijama u vezi s tom odlukom.

(9) Agencija će u postupku certifikacije operatora prijenosnog sustava kao vlasnički razdvojenog operatora prijenosnog sustava te kao neovisnog operatora prijenosa u što većoj mjeri uzeti u obzir mišljenje Europske komisije. Odstupanje od mišljenja Europske komisije Agencija je dužna pisano obrazložiti.

(10) Agencija mora po zaprimanju mišljenja Europske komisije u roku od dva mjeseca odlučiti o zahtjevu za certifikacijom. Ako je to potrebno za postizanje svrhe ovoga Zakona certifikat se može dati uz propisivanje određenih obveza i uvjeta.

(11) Iznimno od odredbe stavka 10. ovoga članka, pri certificiranju operatora prijenosnog sustava kao neovisnog operatora sustava, Agencija je obvezna uvažiti mišljenje Europske komisije.

(12) Operator prijenosnog sustava i elektroenergetski subjekti koji obavljaju djelatnost proizvodnje električne energije ili opskrbe električnom energijom obvezni su bez odgađanja

dostavljati na zahtjev Agenciji i Europskoj komisiji sve podatke i informacije mjerodavne za ispunjavanje njihovih zadaća u skladu s odredbama ovoga članka.

(13) Agencija čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.

(14) Agencija vodi službenu evidenciju o svim kontaktima ostvarenim s Europskom komisijom u okviru postupka certifikacije operatora prijenosnog sustava. Službena evidencija daje se na uvid subjektu koji traži izdavanje certifikata te Ministarstvu. Izdani certifikat zajedno s obrazloženjem javno se objavljuje pri čemu dijelove koji sadrže komercijalno osjetljive informacije treba izvesti kao nečitke. Mišljenje Europske komisije iz stavka 10. ovoga članka objavljuje se javno, ako u obrazloženju odluke nije drugačije određeno. Agencija je obvezna komercijalno osjetljive informacije držati u tajnosti.

(15) Nakon okončanja postupka certifikacije Agencija rješenjem određuje operatora prijenosnog sustava sukladno stavku 1. ovoga članka te o tome bez odgađanja obavještava Europsku komisiju.

(16) Na određivanje operatora prijenosnog sustava kao neovisnog operatora sustava prethodnu suglasnost daje Europska komisija.

(17) Ako Agencija u provođenju nadzora utvrdi da su zbog povrede odredbi o razdvajanju prestali postojati uvjeti temeljem kojih je izdan certifikat, donijet će rješenje kojim se oduzima izdani certifikat.

(18) Rješenje kojim se izdaje, odnosno oduzima certifikat operatoru prijenosnog sustava objavljuje se na mrežnoj stranici Agencije te u Službenom listu Europske unije.

(19) Protiv rješenja iz stavaka 15. i 17. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

Članak 106.

Operator prijenosnog sustava dužan je bez odgađanja:

1. podnijeti zahtjev za certificiranjem ako još nije certificiran i
2. obavijestiti Agenciju o svim planiranim transakcijama koje mogu zahtijevati ponovno vrednovanje certificiranja
3. dostaviti svoje podatke i na zahtjev Agencije sve dokumente potrebne za certifikaciju.

Certificiranje u vezi s trećim zemljama

Članak 107.

(1) Vlasnik prijenosnog sustava ili operator prijenosnog sustava koji je pod kontrolom osobe ili osoba iz treće zemlje ili trećih zemalja može Agenciji podnijeti zahtjev za certificiranje, pri čemu je dužan obavijestiti Agenciju o svim okolnostima koje bi za posljedicu mogle imati da neka osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja steknu kontrolu nad prijenosnim sustavom ili operatorom prijenosnog sustava.

(2) Agencija bez odgode obavještava Europsku komisiju i Ministarstvo o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka te o svim okolnostima koje bi za posljedicu mogle imati da neka osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja steknu kontrolu nad prijenosnim sustavom ili operatorom prijenosnog sustava.

(3) Ministarstvo utvrđuje ugrožava li izdavanje certifikata od strane Agencije sigurnost opskrbe energijom Republike Hrvatske i Europske unije te svoje stajalište dostavlja Agenciji u roku od 30 dana od dana dostavljanja obavijesti Agencije. Pri razmatranju tog pitanja Ministarstvo vodi računa o:

- pravima i obvezama Europske unije u pogledu te treće zemlje koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući bilo koji sporazum sklopljen s jednom ili više trećih zemalja u kojem je Europska unija jedna od strana i koji se bavi pitanjima sigurnosti opskrbe energijom,
- pravima i obvezama država članica u pogledu te treće zemlje koje proizlaze iz sporazuma sklopljenih s njom, u onoj mjeri u kojoj su u skladu s pravom Europske unije i
- drugim specifičnim činjenicama i okolnostima tog slučaja i predmetne treće zemlje.

(4) Agencija donosi nacrt odluke o certificiranju operatora prijenosnog sustava najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana obavještavanja od strane vlasnika prijenosnog sustava ili operatora prijenosnog sustava, pri čemu mora uzeti u obzir stajalište Ministarstva iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Agencija će odbiti certificiranje ako nije dokazano:

1. da je podnositelj zahtjeva usklađen sa zahtjevima iz članka 96. ovoga Zakona i
2. Ministarstvu da dodjela certifikata neće ugroziti sigurnost opskrbe energijom država članica i Europske unije.

(6) Agencija o nacrtu odluke odmah obavještava Europsku komisiju te joj dostavlja sve odgovarajuće informacije u vezi s tim nacrtom odluke, pri čemu će od Europske komisije zatražiti mišljenje o tome:

1. je li predmetni subjekt u skladu sa zahtjevima članka 96. ovoga Zakona i
2. ugrožava li odobrenje certifikata sigurnost opskrbe Europske unije energijom.

(7) Najkasnije u roku od šest mjeseca od slanja obavijesti u Europsku komisiju iz stavka 6. ovoga članka, Agencija donosi svoju konačnu odluku o certificiranju. Pri donošenju svoje konačne odluke Agencija u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenje Europske komisije. U svakom slučaju, certificiranje se može odbiti ako dodjela certifikata ugrožava sigurnost opskrbe države članice energijom ili sigurnost opskrbe druge države članice energijom. Agencija svoju konačnu odluku donosi u skladu s procjenom Ministarstva. Konačna odluka Agencije i mišljenje Europske komisije objavljuju se zajedno. Ako se konačna odluka razlikuje od mišljenja Europske komisije, razlozi za donošenje takve odluke objavljuju se zajedno s tom odlukom.

(8) Protiv odluke iz stavka 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

*Vlasništvo operatora prijenosnog sustava nad postrojenjima za skladištenje energije***Članak 108.**

(1) Operator prijenosnog sustava ne smije imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, operator prijenosnog sustava može imati u vlasništvu ili razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih ili njima upravljati ako su ona u potpunosti integrirane mrežne komponente i ako je prethodno ishodena suglasnost Agencije, ili ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. da se drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja koji provodi operator prijenosnog sustava, nije dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju postrojenja za skladištenje energije, vode ih ili njima upravljaju, ili druge strane nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno pružiti usluge skladištenja energije
2. regulatorno tijelo procijenilo je nužnost takvog odstupanja, provelo je ex ante reviziju primjenjivosti postupka javnog natječaja, uključujući uvjete postupka javnog natječaja, te je dalo svoje odobrenje.
3. da su takva postrojenja ili nefrekvencijske pomoćne usluge potrebni da bi operator prijenosnog sustava mogao ispuniti svoje obveze u skladu s ovim Zakonom u vezi s učinkovitim, pouzdanim i sigurnim radom prijenosnog sustava, a ta postrojenja se ne koriste za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije.

(3) O odluci o odobrenju odstupanja iz stavka 2. ovoga članka Agencija obavještava Europsku komisiju i ACER i pritom im dostavlja relevantne informacije o zahtjevu i razlozima za odobrenje odstupanja.

(4) Agencija redovito ili barem svakih pet godina provodi javno savjetovanje o postojećim postrojenjima za skladištenje energije kako bi se procijenila dostupnost i zainteresiranost drugih strana za ulaganje u takva postrojenja. Ako javno savjetovanje, prema procjeni Agencije, pokaže da su druge strane sposobne na troškovno učinkovit način imati u vlasništvu ili razvijati takva postrojenja, voditi ih ili njima upravljati, Agencija osigurava da se aktivnosti operatora prijenosnog sustava u tom području postupno ukinu u roku od 18 mjeseci. Kao dio uvjeta za taj postupak Agencija može dopustiti operatoru prijenosnog sustava da povрати preostalu vrijednost svojeg ulaganja u postrojenja za skladištenje energije.

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente ili na uobičajeno razdoblje amortizacije novih baterijskih postrojenja za skladištenje energije za koje je konačna odluka o ulaganju donesena do 2024. godine, pod uvjetom da su ta baterijska postrojenja za skladištenje energije:

1. priključena na mrežu najkasnije dvije godine nakon toga
2. integrirana u prijenosni sustav
3. upotrebljavaju se isključivo za trenutačnu ponovnu uspostavu sigurnosti mreže u slučaju ispada u mreži, ako takva mjera ponovne uspostave sustava počne odmah i završi kada se taj problem može riješiti redovnim redispečiranjem; te

4. ne upotrebljavaju se za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući uravnoteženje.

XII. REGULATORNA TIJELA

Neovisnost regulatornih tijela

Članak 109.

Agencija, njezini radnici, predsjednik i ostali članovi Upravnog vijeća u provođenju regulatornih zadataka koji su im povjereni odredbama ovoga Zakona:

1. djeluju neovisno o bilo kojim tržišnim interesima i
2. ne traže niti primaju upute od Vlade Republike Hrvatske ni bilo kojeg drugog subjekta pri provođenju regulatornih zadataka. Taj zahtjev ne dovodi u pitanje blisku suradnju, kako je primjereno, s drugim relevantnim nacionalnim tijelima ni smjernice opće politike koje donosi Vlada Republike Hrvatske, a koje nisu povezane s regulatornim ovlastima i dužnostima Agencije.

Poslovna tajna

Članak 110.

(1) Predsjednik i članovi Upravnog vijeća Agencije dužni su za vrijeme obnašanja dužnosti i godinu dana nakon razrješenja s dužnosti čuvati poslovnu tajnu za koju su saznali prilikom obnašanja svoje dužnosti, bez obzira na način na koji su saznali o poslovnoj tajni.

(2) Poslovnom tajnom iz stavka 1. ovoga članka osobito se smatra sljedeće:

1. svaki podatak koji je određen poslovnom tajnom u skladu s posebnim zakonom ili drugim propisom
2. svaki podatak koji je određen poslovnom tajnom u skladu s općim aktima Agencije
3. svaki podatak kojega je Agencija kao poslovnu tajnu saznala od drugih pravnih osoba.

(3) Neće se smatrati poslovnom tajnom podaci ili dokumentacija koja je na bilo koji način bila javno dostupna ili se objavljuje na temelju posebnih propisa ili odluka vlasnika podatka.

Dužnosti i ovlasti Agencije

Članak 111.

Agencija ima sljedeće dužnosti:

1. osiguravanje, u bliskoj suradnji s drugim regulatornim tijelima, da ENTSO za električnu energiju i tijelo Europske unije za operatore distribucijskih sustava (u daljnjem tekstu: tijelo EU za ODS-ove) ispunjavaju svoje obveze u skladu s odredbama ovoga Zakona, Uredbe (EU) 2019/943, mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 i drugog relevantnog prava Europske unije, uključujući u pogledu prekograničnih pitanja, te odluka ACER-a, i zajedničkog prepoznavanja

neispunjavanja obveza ENTSO-a za električnu energiju i tijela EU-a ODS-ove; ako regulatorna tijela nisu uspjela postići dogovor u roku od četiri mjeseca nakon početka savjetovanja za potrebe zajedničkog prepoznavanja neispunjavanja obveza, predmet se upućuje ACER-u na odlučivanje, u skladu s člankom 6. stavkom 10. Uredbe (EU) 2019/942

2. odobravanje proizvoda i postupka nabave za nefrekvencijske pomoćne usluge
3. provođenje mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60. i 61. Uredbe (EU) 2019/943 uporabom nacionalnih mjera ili, gdje je to potrebno, koordiniranih regionalnih mjera ili mjera na razini Europske unije
4. osiguravanje da operator prijenosnog sustava u najvećoj mogućoj mjeri stavi na raspolaganje interkonekcijske vodove u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2019/943
5. nadzor i procjena rezultata operatora sustava u vezi s razvojem napredne mreže kojom se promiču energetska učinkovitost i integracija energije iz obnovljivih izvora koja se temelji na ograničenom nizu pokazatelja i objavljivanje nacionalnog izvješća svake dvije godine, među ostalim i preporuka za poboljšanje
6. praćenje stupnja i učinkovitosti otvaranja tržišta i tržišnog natjecanja na veleprodajnom i maloprodajnom tržištu, uključujući burze električne energije, cijene za kupce iz kategorije kućanstvo uključujući sustave predujma, učinak ugovora s dinamičnim cijenama električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara i upotrebu naprednog sustava mjerenja, stope promjene opskrbljivača, stope privremenih obustava isporuke električne energije, naknade za usluge održavanja i izvršenje usluga održavanja, odnos između cijena za kućanstva i cijena na veleprodajnom tržištu, razvoj naknada za korištenje mreže i ostalih davanja propisanih posebnim propisima i prigovore kupaca iz kategorije kućanstvo, kao i bilo koje narušavanje ili ograničavanje tržišnog natjecanja, uključujući pružanje svih relevantnih informacija te upućivanje relevantnih slučajeva nadležnom tijelu za tržišno natjecanje
7. praćenje dostupnosti alata za usporedbu koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 24. ovoga Zakona
8. praćenje i uklanjanje neopravdanih prepreka i ograničenja razvoja potrošnje električne energije koju sami proizvedu i energetske zajednice građana
9. osiguravanje da operatori sustava i, prema potrebi, vlasnici sustava, kao i elektroenergetski subjekti i drugi sudionici na tržištu ispunjavaju svoje obveze na temelju odredbi ovoga Zakona, Uredbe (EU) 2019/943, mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 i drugog relevantnog prava Europske unije, uključujući u pogledu prekograničnih pitanja te odluka ACER-a
10. suradnja na prekograničnim pitanjima s regulatornim tijelom ili tijelima predmetne države članice i s ACER-om, posebno sudjelovanjem u radu Odbora regulatora ACER-a u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2019/942
11. osiguravanje nediskriminirajućeg pristupa podacima o potrošnji kupaca, osiguravanje, za fakultativnu uporabu, lako razumljivog, usklađenog obrasca na nacionalnoj razini za podatke o potrošnji i brzog pristupa takvim podacima za sve krajnje kupce
12. praćenje ulaganja u proizvodne i skladišne kapacitete u vezi sa sigurnošću opskrbe
13. praćenje tehničke suradnje između Europske unije i operatora prijenosnih sustava trećih zemalja.

Članak 112.

(1) Osim kada je ACER, zbog koordinirane prirode uvjeta i metodologija za provedbu mrežnih pravila i smjernica iz poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943 u skladu s člankom 5.

stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/942, nadležan za njihovo određivanje i odobravanje, Agencija je odgovorna za:

1. donošenje i objavu u „Narodnim novinama“:
  - metodologije za utvrđivanja naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu
  - metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije
  - metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije
  - metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom
  - metodologije utvrđivanja podrijetla električne energije
  - odluke o iznosu jedinične naknade za priključenje na mrežu
  - odluke o iznosu tarifnih stavki za prijenos električne energije koje omogućuju potrebne investicije u mrežu kojima se osigurava održivost mreže
  - odluke o iznosu tarifnih stavki za distribuciju električne energije koje omogućuju potrebne investicije u mrežu kojima se osigurava održivost mreže
  - odluke o iznosu tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom
  - odluku o naknadi za organiziranje tržišta električne energije
  - općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona
  - uvjeta kvalitete opskrbe električnom energijom iz članka 60. stavka 2. ovoga Zakona
  - kriterija za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova iz članka 14. stavka 9. ovoga Zakona
  - pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora iz članka 61. stavka 1. ovoga Zakona.
2. davanje odobrenja na:
  - desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže iz članka 104. stavka 1. ovoga Zakona
  - desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže iz članka 72. stavka 1. ovoga Zakona
  - povećanje financijskog okvira odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže tijekom godine u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje
  - povećanje financijskog okvira odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže tijekom godine u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje
3. davanje suglasnosti na:
  - mrežna pravila prijenosnog sustava iz članka 93. stavka 2. ovoga Zakona
  - pravila o priključenju na prijenosnu mrežu iz članka 13. ovoga Zakona
  - pravila nestandardnih usluga operatora prijenosnog sustava koja sadrže i cjenik nestandardnih usluga iz članka 86. stavka 2. točke 43. ovoga Zakona
  - pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava iz članka 52. stavka 9. ovoga Zakona
  - pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za prijenosni sustav iz članka 52. stavka 22. ovoga Zakona
  - pravila o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu iz članka 52. stavka 33. ovoga Zakona
  - mrežna pravila distribucijskog sustava iz članka 74. stavka 3. ovoga Zakona
  - pravila o priključenju na distribucijsku mrežu iz članka 13. ovoga Zakona
  - pravila nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava koja sadrže i cjenik nestandardnih usluga iz članka 70. stavka 1. točke 17. ovoga Zakona

- pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav iz članka 52. stavka 29. ovoga Zakona
- pravila o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu iz članka 52. stavka 38. ovoga Zakona
- pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja iz članka 52. stavka 13. ovoga Zakona
- pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije iz članka 50. stavka 6. točke 2. ovoga Zakona
- procjenu količine i ukupnog troška nabave električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži iz članka 70. stavka 1. točke 13. ovoga Zakona
- procjenu količine i ukupnog troška nabave električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži iz članka 86. stavka 2. točke 33. ovoga Zakona
- izgradnju izravnog voda iz članka 14. ovoga Zakona
- zahtjev operatora sustava da ima u vlasništvu ili razvija postrojenja za skladištenje energije, vodi ih ili njima upravlja
- na relevantne financijske aranžmane iz stavka 15. ovoga Zakona
- sve komercijalne i financijske ugovore neovisnog operatora prijenosa s vertikalno integriranim subjektom
- program usklađenosti neovisnog operatora prijenosa
- kao i na ostale zahtjeve vezane uz razdvajanje operatora prijenosnog sustava sukladno odredbama poglavlja XI. ovoga Zakona.

(2) Osim odgovornosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija je odgovorna i za izradu:

1. analize troškova i koristi distribuiranih izvora električne energije u skladu s člankom 26. stavkom 17. ovoga Zakona
2. ekonomske procjene svih dugoročnih troškova i koristi sustava naprednog mjerenja za tržište i pojedinog krajnjeg kupca u skladu s člankom 31. ovoga Zakona
3. procjene interesa drugih strana koje nisu operator distribucijskog sustava za vlasništvo, razvijanje ili upravljanje stanicama za punjenje električnih vozila u skladu s člankom 76. stavkom 5. ovoga Zakona
4. procjene sposobnosti zainteresiranih strana koje nisu operator sustava da na troškovno učinkovit način imaju u vlasništvu ili razvijaju postrojenja za skladištenje energije te ih vode ili njima upravlja u skladu s člankom 79. stavkom 3. ovoga Zakona.

(3) Osim odgovornosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka Agencija je odgovorna i za davanje mišljenja na:

1. prijedlog ministarstva na temelju kojeg Vlada Republike Hrvatske određuje elektroenergetske subjekte kojima je na području Republike Hrvatske utvrđena obveza pružanja javne usluge opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga kao i opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao zajamčena usluga u skladu s člankom 5. stavkom 5. ovoga Zakona
2. prijedlog programa uvođenja sustava naprednog mjerenja u skladu s člankom 31. stavkom 6. ovoga Zakona
3. godišnje izvješće o sigurnosti opskrbe u distribucijskom sustavu u skladu s člankom 73. stavkom 6. ovoga Zakona

4. godišnje izvješće o sigurnosti opskrbe u prijenosnom sustavu u skladu s člankom 91. stavkom 5. ovoga Zakona.

Regionalna suradnja među regulatornim tijelima na prekograničnim pitanjima

Članak 113.

Agencija surađuje s drugim regulatornim tijelima barem na regionalnoj razini, između ostalog, radi:

1. koordiniranja zajedničkog nadzora nad subjektima koji izvršavaju funkcije na regionalnoj razini i
2. koordiniranja, u suradnji s drugim uključenim tijelima, zajedničkog nadzora nad procjenama adekvatnosti resursa koje se izrađuju na nacionalnoj, regionalnoj i europskoj razini.

Dužnosti i ovlasti regulatornih tijela u pogledu regionalnih koordinacijskih centara

Članak 114.

(1) Agencija ima ovlast, ukoliko se u Republici Hrvatskoj osnuje Regionalni koordinacijski centar, izricanja učinkovitih, proporcionalnih i odvrćajućih sankcija regionalnom koordinacijskom centru ako ne ispunjava svoje obveze određene temeljem odredbi ovoga Zakona, Uredbe (EU) 2019/943 ili bilo koje relevantne pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili ACER-a ili ima ovlast predlaganja izricanja takvih sankcija nadležnom sudu.

(2) Agencija ima sljedeće ovlasti koje joj omogućuju učinkovito i brzo izvršavanje dužnosti iz stavka 1. ovoga članka:

1. tražiti informacije od regionalnih koordinacijskih centara
2. provoditi inspekcije, uključujući nenajavljene inspekcije, u prostorima regionalnih koordinacijskih centara
3. izdavati zajedničke obvezujuće odluke koje se odnose na regionalne koordinacijske centre.

Usklađenost s mrežnim pravilima i smjernicama Europske unije

Članak 115.

(1) Agencija može zatražiti mišljenje ACER-a o usklađenosti odluke koju je donijela u svezi sa mrežnim pravilima i odredbama ovoga Zakona ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943.

(2) Ako se Agencija ne uskladi s mišljenjem ACER-a u roku od četiri mjeseca od dana primitka mišljenja, ACER o tome obavještava Europsku komisiju.

(3) Agencija može obavijestiti Europsku komisiju ako smatra da odluka značajna za prekogranično trgovanje koju je donijelo drugo regulatorno tijelo nije usklađena s mrežnim pravilima i smjernicama iz i propisa donesenih na temelju odredbi ovoga Zakona ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943 u roku od dva mjeseca od dana te odluke.

(4) Agencija se usklađuje s odlukom Europske komisije kojom se zahtijeva povlačenje njezine odluke u roku od dva mjeseca i o tome obavještava Europsku komisiju.

Vodenje evidencije

Članak 116.

(1) Svaki opskrbljivač je obavezan Europskoj komisiji te nacionalnim tijelima, uključujući Agenciju i Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja, radi izvršavanja njihovih zadataka, u razdoblju od pet godina, staviti na raspolaganje relevantne podatke koji se odnose na sve transakcije u vezi s ugovorima o opskrbi električnom energijom i izvedenicama električne energije s kupcima na veleprodajnom tržištu i operatorima prijenosnih sustava.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka uključuju pojedinosti o značajkama relevantnih transakcija kao što su trajanje, pravila isporuke i namirenja, količina, datum i vrijeme izvršenja i cijene transakcije te način identificiranja predmetnog kupca na veleprodajnom tržištu, kao i određene pojedinosti o svim nenamirenim ugovorima o opskrbi električnom energijom i izvedenicama električne energije.

(3) Agencija može odlučiti sudionicima na tržištu učiniti dostupnima elemente podataka iz stavka 2. ovoga članka, pod uvjetom da komercijalno osjetljive informacije o pojedinim sudionicima na tržištu ili o pojedinim transakcijama ne budu otkrivene. Ovo se ne primjenjuje na informacije o financijskim instrumentima u skladu s posebnim propisima kojim se uređuju područje tržište kapitala i područje alternativnih investicijskih fondova.

(4) Ovim člankom ne stvaraju se dodatne obveze prema tijelima iz stavka 1. ovoga članka za subjekte na koje se primjenjuju propisi kojim se uređuju područje tržište kapitala i područje alternativnih investicijskih fondova.

(5) Ako tijela iz stavka 1. ovoga članka trebaju pristup podacima koje vode subjekti na koje se primjenjuju propisi kojim se uređuju područje tržište kapitala i područje alternativnih investicijskih fondova, zahtijevane podatke pružaju im tijela odgovorna na temelju tih propisa.

Promoviranje regionalne suradnje

Članak 117.

(1) Ministarstvo i Agencija, u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske, surađuju s nadležnim tijelima drugih država u svrhu integriranja tržišta na jednoj ili više regionalnih razina.

(2) Agencija je posebno obvezna promovirati i podržavati suradnju među operatorima prijenosnog sustava na jednoj ili više regionalnih razina, uključujući prekogranična pitanja, u svrhu uspostave kompetitivnog tržišta električne energije, poboljšanja konzistentnosti njihovih pravnih, regulatornih i tehničkih okvira te podržavanja integracije izoliranih sustava koji tvore otoke u elektroenergetskom smislu u Energetskoj zajednici ili u Europskoj uniji, sukladno međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske.

(3) Zemljopisna područja pokrivena takvom regionalnom suradnjom određena su na temelju odluka institucija Energetske zajednice ili Europske unije.

(4) Agencija i operator prijenosnog sustava surađuju s ACER-om te u njezinom okviru s regulatornim agencijama i operatorima prijenosnog sustava drugih država u svrhu osiguravanja usklađenosti regulatornih okvira među regijama u cilju uspostave kompetitivnog tržišta električne energije.

(5) Operator prijenosnog sustava, uz prethodnu suglasnost Agencije, sudjeluje u radu jednog ili više integriranih sustava na razini jedne ili više regija koje pokrivaju dvije ili više ugovornih stranaka Energetske zajednice ili država članica Europske unije u svrhu dodjele prijenosnog kapaciteta i provjere sigurnosti pogona.

(6) Ako vertikalno integrirani operator prijenosnog sustava sudjeluje u zajedničkom subjektu uspostavljenom za primjenu takve suradnje, zajednički subjekt je obvezan uspostaviti i primijeniti program usklađenosti koji sadrži mjere za osiguranje primjene načela nepristranosti i tržišnog natjecanja. Vertikalno integrirani operator prijenosnog sustava je obvezan pridržavati se takvog programa, a usklađenost s programom nezavisno nadzire osoba za usklađenost vertikalno integriranog operatora prijenosnog sustava.

Ravnopravni uvjeti

Članak 118.

(1) Mjere koje Republika Hrvatska može poduzeti na temelju odredbi ovoga Zakona radi osiguravanja ravnopravnih uvjeta moraju biti usklađene s člankom 36. UFEU-a, i drugim pozitivnim pravom Europske Unije.

(2) Mjere iz stavka 1. moraju biti proporcionalne, nediskriminacijske i transparentne, a mogu se početi provoditi tek nakon što Europska komisija bude obaviještena o njima i odobri ih.

Odstupanja

Članak 119.

Ako Republika Hrvatska može dokazati postojanje značajnih problema za rad njihovih malih povezanih sustava i malih izoliranih sustava, može zahtijevati od Europske komisije odstupanje od odredbi članaka 14. i 16. ovoga Zakona, kao i odredbi poglavlja VIII., X. i XI. ovoga Zakona.

Članak 120.

(1) U slučaju izvanredne situacije operator prijenosnog sustava i/ili operator distribucijskog sustava dužan je postupiti u skladu s mjerama koje Vlada Republike Hrvatske propisuje uredbom, a kojim se uređuje slučaj poremećaja na domaćem tržištu zbog neočekivanog ili neprekidnog manjka energije, neposredne ugroženosti, neovisnosti i jedinstvenosti države te velikih prirodnih nepogoda ili tehnoloških katastrofa, odnosno krizne situacije.

(2) Vlada Republike Hrvatske će osim mjera određenih u zakonom iz stavka 1. ovoga članka uredbom iz stavka 1. ovoga članka odrediti i sljedeće mjere vezane uz elektroenergetski sektor:

1. priključenje građevina koje služe privremenom zbrinjavanju ljudi
2. ponovno uključenje pogođenih proizvodnih postrojenja i instalacija korisnika mreže

3. mjere vezane uz električnu energiju i naknadu za korištenje mreže
4. korištenje privremenih izvora za napajanje električnom energijom (agregati)
5. pružanje pomoći drugim operatorima prijenosnog sustava i/ili operatorima distribucijskog sustava
6. način snošenja troškova.

XIII. NADZOR

Upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona

Članak 121.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavljaju, svaka u svom djelokrugu, elektroenergetska inspekcija, tržišna inspekcija, inspekcija opreme pod tlakom Državnog inspektorata te Financijski inspektorat, u skladu s ovlastima propisanim ovim Zakonom i posebnim propisima.

(3) Ako nadležni inspektor pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da gospodarski subjekt ne obavlja energetske djelatnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, osim ovlaštenja sukladno općim propisima, ima ovlaštenje rješenjem:

1. narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, uz određivanje roka za njihovo otklanjanje
2. zabraniti obavljanje energetske djelatnosti ako nije pribavljena dozvola za obavljanje pojedine energetske djelatnosti sukladno odredbama ovoga Zakona
3. narediti obustavu daljnje gradnje ili korištenja proizvodnog postrojenja, odnosno obustavu opskrbe energijom ili korištenje energije, ako se oprema za proizvodno postrojenje ne proizvodi, a takva postrojenja, objekti instalacije kupaca električne energije ne koriste, ne grade ili ne održavaju sukladno odobrenoj ili potvrđenoj dokumentaciji prema posebnim tehničkim ili drugim propisima te ako zbog toga postoji neposredna opasnost za stabilnost i sigurnost proizvodnih postrojenja, poslovni i stambeni objekti i instalacije, zdravlje ili život ljudi ili sigurnost prometa ili susjednih građevina.

(4) Pri provedbi inspekcijskog nadzora iz stavka 2. ovoga članka tržišni inspektori Državnog inspektorata provode nadzor pravilnosti obračuna i naplate električne energije sukladno ovlastima danim ovim Zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje zaštita potrošača.

(5) Inspektori opreme pod tlakom Državnog inspektorata dužni su u okviru kontrole tlačne opreme unutar elektroenergetskih objekata obaviti kontrolu stručnog upravljanja, rukovanja i održavanja tlačnih dijelova opreme, kontrolu radnika koji obavljaju određene poslove upravljanja i rukovanja tlačnim dijelovima opreme te imaju li radnici položene propisane stručne ispite sukladno propisima kojima se uređuju poslovi upravljanja i rukovanja opreme pod tlakom.

(6) Elektroenergetski inspektori Državnog inspektorata dužni su u okviru kontrole elektroenergetske opreme obaviti kontrolu stručnog upravljanja, održavanja i rukovanja elektroenergetskom opremom, kontrolu radnika koji obavljaju određene poslove upravljanja i rukovanja elektroenergetskom opremom te imaju li radnici položene propisane stručne ispite sukladno propisima kojima se uređuju poslovi upravljanja i rukovanja elektroenergetskim postrojenjima i uređajima.

(7) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka može se izjaviti žalba Državnom inspektoratu.

Članak 122.

(1) Agencija provodi postupak nadzora sukladno odredbama ovoga Zakona, propisa kojim se uređuje energija, regulacija energetske djelatnosti, opći upravni postupak te uredbi Europske unije čija se provedba osigurava odredbama ovoga Zakona.

(2) Položaj stranke u postupku nadzora u smislu ovoga Zakona imaju energetske subjekti, krajnji kupci i druge pravne ili fizičke osobe protiv kojih Agencija vodi postupak koji je u njezinoj nadležnosti.

(3) Ako se nadzorom utvrdi da su povrijeđene odredbe ovoga Zakona ili propis donesenih na temelju ovoga Zakona, Agencija je ovlaštena:

1. nadležnom tijelu podnijeti optužni prijedlog sukladno prekršajnom propisu,
2. izdati prekršajni nalog,
3. podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu zbog kaznenog djela,
4. poduzeti i druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlaštena poduzeti i izvršiti na temelju ovoga Zakona i propisa kojim se uređuje energija i regulacija energetske djelatnosti.

Nadzor Agencije nad radom elektroenergetskih subjekata

Članak 123.

(1) Agencija prati i analizira rad i poslovanje energetske subjekata u odnosu na:

1. stvarne troškove i prihode energetske subjekata koji obavljaju djelatnost za koju Agencija određuje ili prethodno daje suglasnost na cijene ili naknade,
2. kvalitetu opskrbe električnom energijom, koja obuhvaća pouzdanost napajanja, kvalitetu napona i kvalitetu usluga
3. primjenu pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije i ponašanje sudionika na tom tržištu, koje obuhvaća i tržišno natjecanje i zaštitu prava kupaca
4. primjenu općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom
5. primjenu mrežnih pravila prijenosnog, odnosno distribucijskog sustava
6. primjenu propisa o prekograničnoj razmjeni energije, kao i rad i poslovanje subjekata koji obavljaju dražbenu dodjelu prekograničnih prijenosnih kapaciteta ili organiziraju kupnju i prodaju električne energije
7. primjenu propisa kojima je uređeno objavljivanje podataka o prekograničnim prijenosnim kapacitetima te o korištenju prijenosne i distribucijske mreže
8. razdvajanje djelatnosti temeljem odredbi ovoga Zakona

9. program za osiguranje i primjenu načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti rada operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava u pogledu primjene nepristranih uvjeta za pristup mrežama i korištenje mreža kojima upravljaju i
10. uvjete, jedinične cijene i naknade za priključenje na prijenosnu i distribucijsku mrežu novih korisnika mreže.

(2) Agencija prati i nadzire rad i poslovanje elektroenergetskih subjekata u pogledu ispunjavanja uvjeta utvrđenih dozvolom.

(3) Ako utvrdi da elektroenergetski subjekt ne ispunjava uvjete utvrđene dozvolom, odnosno radi i posluje suprotno uvjetima utvrđenim dozvolom, Agencija će naložiti subjektu da otkloni uočene nepravilnosti i odrediti rok za njihovo otklanjanje, odnosno poduzeti druge mjere u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) Praćenjem i analizom rada i poslovanja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka Agencija nadzire:

1. pravilnost rada i poslovanja ili zlorabu položaja elektroenergetskih subjekata na tržištu električne energije
2. ispravnost i točnost iskazivanja troškova poslovanja koji mogu utjecati na formiranje cijena za korištenje prijenosne ili distribucijske mreže i
3. izvršavanje obveza utvrđenih ovim Zakonom, općih akata, metodologija i tarifnih sustava koje donosi Agencija temeljem ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetska sektor te regulacija energetske djelatnosti odnosno općih akata na koje Agencija prethodno daje suglasnost temeljem ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetska sektor te regulacija energetske djelatnosti.

(5) Ako se nadzorom iz stavaka 1. i 4. ovoga članka utvrde odstupanja, odnosno nepravilnosti koje su prouzrokovale ili mogu prouzrokovati financijske posljedice za krajnje kupce i sudionike na tržištu električne energije, Agencija će poduzeti jednu ili više sljedećih radnji:

1. naložiti elektroenergetskom subjektu korekciju utvrđenih nepravilnosti
2. bez odgađanja ili prilikom idućeg davanja suglasnosti na opravdane troškove i prihode korigirati iste te utvrditi odgovarajuće cijene za korištenje prijenosne ili distribucijske mreže
3. izmijeniti predložene cijene i naknade prilikom prethodnog davanja suglasnosti i
4. pokrenuti prekršajni postupak
5. obavijestiti tijelo nadležno za tržišno natjecanje za pitanja u svezi s obavljanjem elektroenergetskih djelatnosti na tržištu, a koja se odnose na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja.

(6) Izvješće o rezultatima analiza i nadzora iz stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka čini sastavni dio godišnjeg izvješća Agencije.

(7) Elektroenergetski subjekt je obvezan, na zahtjev ovlaštene osobe Agencije, osigurati prostorije i pristup poslovnoj dokumentaciji potrebnoj za nadzor njegova rada i poslovanja.

(8) Agencija je dužna čuvati tajnost komercijalnih i drugih povjerljivih poslovnih podataka do kojih dođe u obavljanju poslova u skladu sa zakonom i pravilima Agencije.

(9) Elektroenergetski subjekt koji obavlja djelatnost za koju Agencija određuje ili prethodno daje suglasnost na cijene i naknade odnosno cijene usluga ili proizvoda dužan je, u rokovima koji nisu duži od tri godine, odrediti strukturu i vrijednost imovine i sredstava koja se koriste za obavljanje tih djelatnosti, u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima.

(10) Agencija može, po potrebi, angažiranjem nezavisnog procjenitelja provesti nadzor, odnosno utvrditi strukturu i vrijednost imovine i sredstava iz stavka 9. ovoga članka.

Pravo na pristup računima

Članak 124.

(1) Agencija ima, u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njenih funkcija iz članka 122. ovoga Zakona, pravo na pristup računima elektroenergetskih subjekata kako je određeno člankom 125. ovoga Zakona.

(2) Agencija čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.

(3) Agencija će na pisani zahtjev nadležnog državnog tijela dostaviti podatke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Razdvajanje računa

Članak 125.

(1) Financijska izvješća elektroenergetskih subjekata vodi se sukladno stavcima 2. i 3. ovoga članka.

(2) Elektroenergetski subjekti, bez obzira na njihov sustav vlasništva ili pravni oblik, sastavljaju, podnose na reviziju i objavljuju svoja godišnja financijska izvješća u skladu s propisima koji se odnose na godišnja financijska izvješća društava s ograničenom odgovornošću donesenim na temelju propisa kojim se uređuje područje računovodstva.

(3) Elektroenergetski subjekti koji nemaju zakonsku obvezu objavljivanja svojih financijskih izvješća čuvaju njezinu kopiju na raspolaganju javnosti u svojim sjedištima.

(4) Elektroenergetski subjekti u svojem internom računovodstvu vode odvojene račune za svaku od svojih djelatnosti prijenosa i distribucije, kao što bi se od njih zahtijevalo kada bi predmetne djelatnosti obavljali odvojeni subjekti, radi izbjegavanja diskriminacije, unakrsnog subvencioniranja i narušavanja tržišnog natjecanja. Elektroenergetski subjekti također vode računovodstvenu dokumentaciju, koja može biti konsolidirana, za druge elektroenergetske djelatnosti koje nisu povezane s prijenosom ili distribucijom. U financijskim izvješćima se specificiraju prihodi od vlasništva nad prijenosnim ili distribucijskim sustavom. Prema potrebi vode konsolidiranu računovodstvenu dokumentaciju za druge, neelektroenergetske djelatnosti. Interna financijska izvješća uključuje bilancu i račun dobiti i gubitka za svaku od djelatnosti.

(5) Revizijom iz stavka 2. ovoga članka posebno se provjerava poštivanje obveze izbjegavanja diskriminacije i unakrsnog subvencioniranja iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Elektroenergetski subjekti dužni su poslovne knjige i financijska izvješća voditi odnosno sastavljati u skladu s odredbama ovoga Zakona, zakonom kojim se uređuje područje energije te propisima o računovodstvu poduzetnika.

(7) Elektroenergetski subjekti iz stavka 2. ovoga članka podnose Agenciji:

1. godišnja zakonska financijska izvješća u roku od 20 dana od datuma propisanog zakonom
2. godišnja financijska izvješća za svaku elektroenergetsku djelatnost prijenosa električne energije, distribucije električne energije i opskrbe električnom energijom pod obvezom javne usluge zasebno te odvojeno od ostalih elektroenergetskih djelatnosti i onih djelatnosti koje nisu energetske u roku navedenom u točki 1. ovoga stavka i
3. ostale financijske izvještaje čiju će formu, sadržaj i rok propisati Agencija.

XIV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 126.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba, odnosno fizička osoba koja je elektroenergetski subjekt ako:

1. ne osigura tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje sazna od drugih elektroenergetskih subjekata i krajnjih kupaca u skladu s člankom 7. stavkom 1. i člankom 96. stavkom 15. ovoga Zakona
2. ne objavi popis tvrtki, odnosno ovlaštenih osoba koje mogu izraditi elaborat mogućnosti priključenja na mrežu, odnosno ne objave popis tvrtki, odnosno ovlaštenih osoba u roku (članak 17. stavak 4. i članak 130. stavak 2.)
3. pristupi izgradnji izravnog voda bez prethodno ishodišne suglasnosti Agencije (članak 14. stavak 1.)
4. ne održava pokazatelje kvalitete opskrbe električnom energijom u skladu s člankom 60. stavkom 3. točkom 2. ovoga Zakona
5. ne izvodi priključak korisnika mreže na način propisan člankom 12. stavkom 4. ovoga Zakona
6. ne dostavi ili dostavi netočne podatke operatoru tržišta električne energije o električnoj energiji preuzetoj u mrežu od povlaštenog proizvođača (članak 71. stavak 1. točka 11. i članak 86. stavak 1. točka 24.)
7. angažira proizvodno postrojenje namijenjeno za povremenu uporabu u slučajevima koji nisu propisani člankom 89. stavkom 10. ovoga Zakona
8. ne uspostavi povjerenstvo za reklamacije u skladu s člankom 38. stavkom 2. točkom 2., člankom 70. točkom 8. i člankom 86. stavkom 2. točkom 19. ovoga Zakona
9. ne izradi i ne dostavi Agenciji na suglasnost u roku iz članka 73. stavka 5., odnosno članka 91. stavka 4. ovoga Zakona izviješće o ostvarenju godišnjeg plana nabave električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj, odnosno distribucijskoj mreži za prethodnu kalendarsku godinu
10. planove razvoja (desetogodišnji, trogodišnji i godišnji investicijski planovi) ne donosi i ne objavljuje u skladu sa zadanim rokovima (članak 72. stavci 1. i 2. i članak 104. stavci 1. i 2.)
11. desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže ne izrađuje u skladu s važećom strategijom energetske razvoja Republike Hrvatske, važećim integriranim nacionalnim

- energetskim klimatskim planom, desetogodišnjim planom razvoja distribucijske mreže, zahtjevima za priključenje na prijenosnu mrežu, planovima razvoja susjednih prijenosnih mreža te odredbama mrežnih pravila prijenosnog sustava koje se odnose na planiranje razvoja prijenosne mreže (članak 104. stavak 3.)
12. ne dostavlja Agenciji na suglasnost zahtjeve, povećanje financijskog okvira odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže tijekom godine u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje (članak 70. stavak 1. točka 15.)
  13. ne dostavlja Agenciji na suglasnost zahtjeve, povećanje financijskog okvira odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže tijekom godine u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje (članak 86. stavak 2. točka 35.)
  14. ne dostavi podatke nadležnom elektroenergetskom subjektu na njegov zahtjev (članak 81. i članak 92. stavak 1.)
  15. ne primjenjuje odredbe mrežnih pravila prijenosnog sustava, odnosno mrežnih pravila distribucijskog sustava (članak 74. stavka 3. i članak 93. stavka 2.)
  16. ne osigurava usklađeni pogon distribucijske mreže s prijenosnom mrežom te priključenim mrežama i postrojenjima korisnika mreže (članak 71. točka 8.)
  17. ne učini dostupnim Agenciji i Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja u razdoblju od pet godina relevantne podatke koji se odnose na sve ugovorene transakcije s kupcima na veleprodajnom tržištu i s operatorom prijenosnog sustava, odnosno operatorom tržišta električne energije u svezi s kupnjom i prodajom električne energije, uključujući i izvedenice električne energije (članak 63. stavak 1.)
  18. ne primjenjuje odredbe općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona
  19. ne postupa u skladu s pravilima o promjeni opskrbljivača i agregatora (članak 61. stavak 1.)
  20. ne omogući krajnjem kupcu promjenu opskrbljivača u roku iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona
  21. ne osigura opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge krajnjim kupcima (članak 41. stavak 4. točka 1.)
  22. ne postupa u skladu s pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije (članak 52.)
  23. ne sudjeluje na tržištu električne energije na način propisan člancima 53. i 55. ovoga Zakona
  24. ne provodi mjere koje Agencija temeljem istraživanja funkcioniranja tržišta električne energije odredi za promoviranje učinkovitog tržišnog natjecanja (članak 55. stavak 3.)
  25. ne osigura uvjete da je ugovor usklađen općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom sukladno članku 57. stavku 2. ovoga Zakona
  26. ne dostavi u roku kupcu u okviru univerzalne usluge, koji ima pravo na taj način opskrbe i izabere ga ili koristi po automatizmu, ugovor o opskrbi električnom energijom u okviru univerzalne usluge (članak 41. stavak 8.)
  27. ne osigura jedinstveno mjesto obavještanja u skladu s člankom 38. stavkom 1. ovoga Zakona
  28. ne učini dostupnim i javno objavljenim krajnjim kupcima primjerak liste za krajnje kupce (članak 38. stavak 3.)
  29. ne obavijesti krajnjeg kupca o promjeni cijena i drugih uvjeta opskrbe, sukladno članku 20. stavku 6. ovoga Zakona
  30. ne prikaže na izdanom računu ili u prilogu računa te u promocijskim materijalima tražene informacije i podatke (članak 58. stavak 5.)
  31. ne uspostavi ponovnu opskrbu krajnjeg kupca u roku od 24 sata od primitka obavijesti o poremećaju (članak 42. stavak 5.)

32. ne primjenjuje odredbe o vođenju, razdvajanju i reviziji računa energetske djelatnosti (članak 124. i članak 125.)
33. neosnovano odbije pristup trećoj strani suprotno odredbi članka 12. ovoga Zakona
34. ne postupi po odluci nadležnih inspektora iz članka 121. ovoga Zakona
35. ne postupi sukladno odredbama članka 82. stavaka 1., 2. i 3. te u rokovima definiranim u članku 82. stavku 2. i članku 136. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba, odnosno pravna osoba koja je elektroenergetski subjekt.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi te u elektroenergetskom subjektu.

Teži prekršaji kojima se ugrožava tržišno natjecanje u elektroenergetskom sektoru

Članak 127.

(1) Novčanom kaznom od minimalno 5 % do najviše 10 % ostvarenog prihoda u godini počinjenja prekršaja kaznit će se operator prijenosnog sustava, odnosno operator distribucijskog sustava kada namjerno ili krajnjom nepažnjom diskriminira korisnike mreže.

(2) Novčanom kaznom od minimalno 5 % do najviše 10 % ostvarenog prihoda u godini počinjenja prekršaja kaznit će se operator prijenosnog sustava, odnosno operator distribucijskog sustava kada:

1. sprječava osobu za praćenje usklađenosti u obavljanju njezinih poslova
2. odbije priključenje na elektroenergetsku mrežu uz obrazloženje mogućeg budućeg ograničavanja raspoloživih mrežnih kapaciteta, što ne odgovara stvarnim okolnostima,
3. ne ispuni obveze u svezi s davanjem informacija koje ima prema Uredbi (EZ) br. 943/2019 ili dužnosti izvještavanja
4. ne postupi u skladu s odlukama Agencije, uključujući i odluke Agencije za suradnju energetske regulatora u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske koje su donesene na temelju Uredbe (EZ) br. 943/2019 ili
5. ne ispuni svoje dužnosti prema odredbama iz Dodatka Uredbe (EZ) br. 943/2019 u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske.

(3) Ako je okrivljenik operator prijenosnog sustava, odnosno operator distribucijskog sustava sastavni dio vertikalno integriranog subjekta, novčana kazna izreći će se prema godišnjem prometu vertikalno integriranog subjekta.

Prekršaji vezani uz objavu informacija

Članak 128.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 50.000,000 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba, odnosno fizička osoba koja je elektroenergetski subjekt ako:

1. ne objavi povlaštene informacije u skladu s člankom 4. Uredbe (EZ) broj 1227/2011

2. Agenciji za suradnju energetske regulatora ne dostavi evidenciju transakcija na veleprodajnom tržištu, uključujući naloge za trgovanje u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EZ) broj 1227/2011
3. ne prijavi Agenciji u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1227/2011 ili bez odlaganja ne obavijesti Agenciju o izmjenama do kojih je došlo u pogledu informacija dostavljenih za prijavu (članak 9. stavak 5. Uredbe (EZ) broj 1227/2011).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba, odnosno pravna osoba koja je elektroenergetski subjekt.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi te u elektroenergetskom subjektu.

Optužni prijedlog i pokretanje prekršajnog postupka

Članak 129.

Agencija će podnijeti optužni prijedlog i predložiti pokretanje prekršajnog postupka ako je utvrdila prekršaj temeljem:

1. provedene kontrole operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava u skladu s člankom 47. stavkom 6. ovoga Zakona, odnosno operatora tržišta električne energije nad ukupno proizvedenom električnom energijom povlaštenih proizvođača električne energije koja je predana u mrežu, uz prilaganje vjerodostojne dokumentacije
2. obavljenog nadzora nad korisnikom mreže na prijedlog drugog korisnika mreže ili anonimne prijave
3. obavljanja nadzora Agencije i drugih ovlasti u njezinoj nadležnosti, pri čemu je sačinjen zapisnik.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 130.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona sukladno članku 18. stavku 4. ovoga Zakona obavijestiti Europsku komisiju o svim mjerama donesenim radi ispunjenja obveze pružanja univerzalne usluge i javne usluge, uključujući zaštitu potrošača i zaštitu okoliša te o njihovom mogućem učinku na nacionalno i međunarodno tržišno natjecanje.

(2) Operator sustava dužan je objaviti popis tvrtki, odnosno ovlaštenih osoba koje mogu izraditi elaborat mogućnosti priključenja na mrežu sukladno članku 17. stavku 5. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Iznimno od članka 22. stavka 1. ovoga Zakona, nakon 31. prosinca 2025. tehnički postupak promjene opskrbljivača će trajati najduže 24 sata i moći će se provesti tijekom bilo kojeg radnog dana.

(4) Operator tržišta električne energije će u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona osigurati postojanje barem jednog alata za usporedbu koji zadovoljava zahtjeve iz članka 25. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 131.

(1) Prva ekonomska procjena svih dugoročnih troškova i koristi iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona donijeti će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ako su sustav naprednog mjerenja ili napredna brojila iz članka 32. ovoga Zakona prije 4. srpnja 2019. već nabavljeni ili je njihovo ugrađivanje već započelo ili su za njih sklopljeni ugovori o nabavi ili je za njih stvorena druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, taj sustav naprednog mjerenja, odnosno napredna brojila mogu ostati u funkciji do kraja svojeg životnog vijeka.

(3) Sustav naprednog mjerenja i napredna brojila koji ne zadovoljavaju uvjete iz članaka 30. i 31. ovoga Zakona, ne mogu ostati u funkciji nakon 5. srpnja 2031.

(4) U roku od sedam godina od dana donošenja odluke iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona najmanje 80 % krajnjih kupaca mora biti u sustavu naprednog mjerenja.

Članak 132.

(1) Operator distribucijskog sustava može u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona imati u vlasništvu ili razvijati stanice za punjenje električnih vozila, voditi ih ili njima upravljati ako su ispunjeni uvjeti iz članka 76. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Na stanice za punjenje električnih vozila koje operator distribucijskog sustava ima u vlasništvu ili je ih počeo razvijati prije stupanja na snagu ovoga Zakona ne primjenjuju se uvjeti iz članka 76. stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 133.

(1) Postupak izdavanja energetskeg odobrenja za koje je uredan zahtjev predan do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se sukladno odredbama Pravilnika o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, broj 88/12.), odnosno Pravilnika o kriterijima za izdavanje energetskeg odobrenja za proizvodna postrojenja („Narodne novine“, broj 5/20.).

(2) Fizičke ili pravne osobe, za projekte za koje je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ishodena lokacijska dozvola i/ili sklopljen ugovor o priključenju i/ili izdana elektroenergetska suglasnost, odnosno prethodna elektroenergetska suglasnost i/ili je ishodeno rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš i prirodu, dužni su u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, podnijeti zahtjev s iskazom interesa za provođenje javnog natječaja za izdavanje energetskeg odobrenja sukladno članku 17. stavku 2. ovoga Zakona, uključujući i dokumentaciju iz članka 17. stavka 7. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona, te plaćanja naknade za izdavanje energetskeg odobrenja, operatoru tržišta električne energije, u iznosu od 50,00 kn po kW priključne snage proizvodnog postrojenja za koje sudjeluje na javnom natječaju za izdavanje energetskeg odobrenja.

(3) Ministarstvo će, za fizičke ili pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka, iznimno od kriterija koji će se urediti uredbom iz članka 17. stavka 35. ovoga Zakona, provesti javni natječaj za izdavanje energetske odobrenja, prema kriteriju vrednovanja ishodenih dokumenata iz stavka 2. ovoga članka, odnosno sukladno nastupanju pravomoćnosti lokacijske dozvole te izvršnosti ugovora o priključenju, izvršnosti elektroenergetske suglasnosti, odnosno prethodne elektroenergetske suglasnosti te izvršnosti rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš i prirodu.

(4) Ako u postupku javnog natječaj za izdavanje energetske odobrenja iz stavka 2. ovoga članka bude zaprimljeno više iskaza interesa, koji se odnose na isti ili djelomično isti obuhvat prostora, prednost pri određivanju najpovoljnijeg ponuditelja ima, prema slijedećem redu prvenstva podnositelja zahtjeva koja je prije, u odnosu na drugog podnositelja zahtjeva, ishodio pravomoćnu lokacijsku dozvolu, ishodio izvršnu prethodnu elektroenergetsku suglasnost, ishodio izvršnu elektroenergetsku suglasnost, sklopio valjan ugovor o priključenju te ishodio rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš i prirodu.

(5) Energetske odobrenje izdaje se, fizičkoj ili pravnoj osobi iz stavka 2. ovoga članka, na rok od pet godina od dana njegove izvršnosti, u kojem roku su nositelji projekt koji su ishodili energetske odobrenje, dužni izgraditi proizvodno postrojenje i ishoditi uporabnu dozvolu.

Članak 134.

(1) Neovisni operator prijenosa organizira se kao dioničko društvo sukladno članku 86. stavku 14. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. određuje se sukladno članku 67. ovoga Zakona operatorom distribucijskog sustava za područje Republike Hrvatske na vremensko razdoblje od 50 godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Agencija s tijelom nadležnim za zaštitu tržišnog natjecanja prvi put provodi istraživanje funkcioniranja tržišta električne energije iz članka 55. stavka 1. ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 135.

(1) Nakon 31. prosinca 2023. nije moguće u postojeće programe kojima se zasebno ne iskazuje električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže uključivati krajnjeg kupca kao novog korisnika programa.

(2) Krajnji kupci koji su korisnici postojećih programa iz stavka 1. ovoga članka, kojima se zasebno ne iskazuje električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže, mogu odabrati sustav obračuna naknade za korištenje mreže kojim se zasebno iskazuje električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže.

Članak 136.

(1) Opskrbljivač, koji je do stupanja na snagu ovoga Zakona opskrbljivao krajnje kupce iz kategorije kućanstvo u okviru univerzalne usluge prema odredbama Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“ br. 22/13., 102/15., 68/18. i 52/19.) dužan je danom stupanja na

snagu ovoga Zakona nastaviti s opskrbom krajnjih kupaca prema uvjetima opskrbe koja se obavlja u okviru univerzalne usluge do donošenja odluke iz članka 40. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Vlasnik distribucijskog sustava iz članka 82. ovoga Zakona dužan je urediti operatora zatvoreni distribucijski sustav iz članaka 82., 83. i 84. ovoga Zakona najkasnije do 31. prosinca 2022. godine.

Članak 137.

(1) Vlada Republike Hrvatske će uredbu iz članka 17. stavka 35. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjesec od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske će odluku iz članka 46. stavka 7. ovoga Zakona i uredbu iz članka 120. stavka 1. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjesec od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Upravno vijeće Agencije će opće akte iz članka 14. stavka 9., članka 59. stavka 1., članka 60. stavka 2., članka 61. stavka 1. ovoga Zakona donijeti u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Operator prijenosnog sustava će opće akte iz članka 13. stavka 1., članka 52. stavka 9., članka 52. stavka 22., članka 52. stavka 33., članka 86. stavka 2. točke 33., članka 86. stavka 2. točke 43. i članka 93. stavka 2. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Operator distribucijskog sustava će opće akte iz članka 13. stavka 1., članka 52. stavka 13., članka 52. stavka 29., članka 52. stavka 38., članak 70. stavak 1. točke 17., članka 70. stavka 1. točke 13., članka 74. stavka 3. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Operator tržišta će opći akt iz članka 50. stavka 6. točke 2. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Do dana stupanja na snagu akata iz stavaka 3., 4., 5. i 6. ovoga članka primjenjivat će se akti kojima su uređena odnosna pitanja, koji su na snazi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(8) Do donošenja propisa iz stavka 2. ovoga članka iznos minimalne naknade je određen Odlukom o visini naknade za korištenje prostora koje koriste proizvodna postrojenja za proizvodnju električne energije („Narodne novine“, br. 84/13., 101/13. i 72/15.).

Članak 138.

Do donošenja tehničkih propisa iz članka 15. stavka 3. ovoga Zakona primjenjivat će se slijedeći akti kojima su uređena odnosna pitanja, koji su na snazi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona:

1. Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadnih transformatorskih stanica („Službeni list SFRJ“, broj 13/78.)

2. Pravilnik o tehničkim mjerama za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja („Službeni list SFRJ“, broj 19/68.)
3. Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnih napona od 1 kV do 400 kV („Službeni list SFRJ“, broj 65/88., „Narodne novine“, broj 24/97.)
4. Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova („Službeni list SFRJ“, br. 51/73., 69/73. – ispravak i 11/80. – izmjena, članak 10. Pravilnika o tehničkim normativima za postavljanje elektroenergetskih vodova i telekomunikacijskih kablinskih vodova – („Službeni list SFRJ“, broj 36/86.), članak 333. Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnih napona od 1 kV do 400 kV – („Službeni list SFRJ“, broj 65/88.) na snazi su samo odredbe koje se odnose na niskonaponske elektroenergetske vodove i priključke nazivnog napona do 1 kV
5. Pravilnik o tehničkim normativima za postavljanje nadzemnih elektroenergetskih vodova i telekomunikacijskih kablinskih vodova („Službeni list SFRJ“, broj 36/86.)
6. Pravilnik o tehničkim zahtjevima za elektroenergetska postrojenja nazivnih izmjeničnih napona iznad 1 kV („Narodne novine“, broj 105/10.).

Članak 139.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona završit će se sukladno odredbama Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 102/15., 68/18. i 52/19.).

Članak 140.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 22/13., 102/15., 68/18. i 52/19.).

Stupanje na snagu

Članak 141.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim se člankom utvrđuje sadržaj ovoga Zakonom.

Članak 2.

Ovim se člankom utvrđuje transpozicija relevantnih novih odnosno izmijenjenih i dopunjenih direktiva i uredbi Europske unije.

Članak 3.

Ovim se člankom jasnije definiraju pojedini izrazi kao i određuju novi pojmovi s ciljem pojašnjavanja pojedinih odnosa u području elektroenergetike.

Članak 4.

Ovim se člankom jasnije definiraju energetske djelatnosti, kao i elektroenergetske djelatnosti koje se obavljaju se kao javne usluge, a koje kao tržišne energetske djelatnosti.

Članak 5.

Ovim se člankom jasnije definira javni interes Republike Hrvatske te sigurnost opskrbe kao ključni elemenat javne sigurnosti, te dužnosti elektroenergetskih subjekata u pogledu očuvanja sigurnosti opskrbe. Ovim se člankom također određuju postupci Vlada Republike Hrvatske, Ministarstva i Hrvatske energetske regulatorne agencije prilikom određivanja elektroenergetskih subjekata koji pružaju javne usluge opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga kao i opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao zajamčena usluga u Republici Hrvatskoj.

Članak 6.

Ovim se člankom jasnije definiraju tajnost podataka, odnosno obveza osiguravanja od strane operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora tržišta električne energije, burze električne energije, ostalih sudionika na tržištu električne energije te Agencije tajnosti povjerljivih poslovnih podataka koje saznaju od drugih elektroenergetskih subjekata i krajnjih kupaca.

Članak 7.

Ovim se člankom određuje da su operator prijenosnog sustava i vlasnik prijenosnog sustava dužni čuvati povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprječavati da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na pristran način, a posebice isti ne smiju otkrivati nikakve komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima trgovačkih društava, osim ako je to potrebno za provedbu poslovne transakcije.

Članak 8.

Ovim se člankom određuje da u Republici Hrvatskoj nije dozvoljeno neopravdano otežavanje: prekogranične trgovine električnom energijom, sudjelovanja krajnjih kupaca između ostalog u upravljanju potrošnjom, ulaganja u proizvodnju energije, posebice promjenjivu i fleksibilnu, skladištenja energije te uvođenja elektromobilnosti ili novih interkonekcijskih vodova između država članica pri čemu je potrebno osigurati da cijene električne energije odražava stvarnu potražnju i ponudu, kao i da ne dovodeći u pitanje ovlasti koje se zadržavaju u odnosu na treće zemlje na unutarnjem tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj ne postoje prepreke za ulazak na tržište, rad i izlazak s tržišta. Ovi se člankom također određuje da elektroenergetski

subjekti, pod jednakim uvjetima, podliježu transparentnim, razmjernim i nediskriminacijskim pravilima, naknadama i postupanju u odnosu na odgovornosti za uravnoteženje, pristup veleprodajnim tržištima, pristup podacima, promjeni opskrbljivača i sustavu obračuna te izdavanju dozvola za obavljanje energetske djelatnosti, dok sudionici na tržištu iz trećih zemalja, prilikom djelovanja na unutarnjem tržištu električne energije Republike Hrvatske, moraju poštovati mjerodavno pravo Europske unije te nacionalno pravo, uključujući ono koje se odnosi na politiku okoliša i sigurnosti.

Članak 9.

Ovim se člankom određuje da svi krajnji kupci mogu slobodno kupovati električnu energiju od opskrbljivača po vlastitom izboru te mogu istovremeno imati više od jednog ugovora o opskrbi električnom energijom pod uvjetom da postoje potrebna obračunska mjerna mjesta.

Članak 10.

Ovim se člankom određuju načela obavljanja tržišnih djelatnosti sukladno pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi, gdje se slobodno dogovaraju i/ili ugovaraju količine i cijene isporučene električne energije u mrežu i/ili preuzete električne energije iz mreže, s ciljem postizanja sigurne, pouzdane i kvalitetne opskrbe električnom energijom, uz poštivanje načela tržišnog natjecanja i jednakog pravnog položaja svih subjekata odnosno onih koje se obavljaju kao javne usluge.

Članak 11.

Ovim se člankom utvrđuje da su cijene opskrbe električnom energijom utemeljene na tržištu, te da opskrbljivači slobodno određuju cijenu po kojoj kupce opskrbljuju električnom energijom, a tijelo nadležno za tržišno natjecanje poduzima odgovarajuće mjere radi osiguravanja učinkovitog tržišnog natjecanja među opskrbljivačima, kao i da tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi osigurava zaštitu energetske siromašnih i ugroženih kupaca iz kategorije kućanstvo s pomoću socijalne politike ili na drugi način koji ne podrazumijeva javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom.

Članak 12.

Ovim se člankom utvrđuje da je operator sustava dužan korisnicima mreže omogućiti pristup mreži na nepristran način prema načelu reguliranog pristupa treće strane, u skladu s općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, pravilima o priključenju na prijenosnu mrežu odnosno pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu, mrežnim pravilima prijenosnog sustava odnosno mrežnim pravilima distribucijskog sustava, metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage te odlukom o iznosu tarifnih stavki za prijenos odnosno distribuciju električne energije i metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos odnosno distribuciju električne energije, kao i da, je u svrhu utvrđivanja posebnih uvjeta za složeni priključak na mrežu potrebno izraditi elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja na mrežu sukladno podzakonskim propisima kojima se uređuje predmetno područje, osim u slučaju priključka koji je jednostavna građevina sukladno propisima o prostornom uređenju i gradnji za koji je nužno riješiti imovinskopravne odnose s trećim stranama. Ovim se člankom određuju i ostale obveze operatora sustava glede priključka kao što su njegova nadležnost za izgradnju priključaka na mrežu i stvaranje tehničkih uvjeta u prijenosnoj ili distribucijskoj mreži, odbijanje ili ograničavanje pristupa mreži zbog ograničenih tehničkih ili pogonskih mogućnosti sustava, zbog radova na održavanju i izgradnji sustava ili zbog ugrožavanja života ljudi ili imovine. Korisnik mreže kojem je odbijen ili ograničen pristup mreži ili je nezadovoljan uvjetima pristupa mreži može izjaviti žalbu Agenciji.

Članak 13.

Ovim se člankom utvrđuje da je operator sustava dužan, uz prethodno ishodeno odobrenje Agencije i Ministarstva, donijeti transparentna, učinkovita i nepristrana pravila o priključenju na prijenosnu mrežu i njihov sadržaj objaviti na svojim mrežnim stranicama.

Članak 14.

Ovim se člankom utvrđuje da svi proizvođači s poslovnim nastanom na području Republike Hrvatske, kojima je odbijen pristup mreži, imaju pravo na napajanje električnom energijom vlastitih prostora, svojih ovisnih društava i kupaca putem izravnog voda bez podlijevanja nerazmjernim administrativnim postupcima ili troškovima, uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije, kao i postupanje Agencije prilikom ishodenja suglasnosti za izgradnju izravnog voda ako je pristup mreži odbijen od strane operatora sustava.

Članak 15.

Ovim se člankom utvrđuje da se proizvodna postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije grade i koriste u skladu s propisima o prostornom uređenju i gradnji, propisima kojima se uređuje energetska sektor, propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te posebnim tehničkim i sigurnosnim propisima.

Članak 16.

Ovim člankom se određuje da za izgradnju novog proizvodnog postrojenja ili skladišta električne energije, osim u slučaju jednostavnih građevina određenih propisima o prostornom uređenju i gradnji, Ministarstvo provodi javni natječaj za izdavanje energetske odobrenja za izgradnju proizvodnih postrojenja električne energije i/ili toplinske energije ili skladišta električne energije u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima, odnosno u smislu postizanja udjela korištenja energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj neposrednoj potrošnji u Republici Hrvatskoj do 2030. godine vodeći se pri tome Strategijom energetske razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu i drugim strateškim dokumentima. Isto tako određuje se da za rekonstrukciju i/ili revitalizaciju postojećih proizvodnih postrojenja se ne provodi javni natječaj za izdavanje energetske odobrenja. Razlika u odnosu na važeći zakonodavni okvir određen Zakonom o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 22/13., 102/15., 68/18. i 52/19.) kojim je određen da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva donosi odluku o raspisivanju natječaja i izboru najpovoljnijeg ponuditelja za izgradnju proizvodnih postrojenja, dok se ovim Prijedlogom Zakona određuje da Ministarstvo provodi postupak javnog natječaja za izdavanje energetske odobrenja napominjemo leži u činjenici da je 2013. godine, kada je predmetni Zakon usvojen, bilo vrijeme dok tržište električne energije nije bilo dovoljno razvijeno i diversificirano, te se ovim instrumentom upravo htjelo potaknuti tržište i krenuti u ostvarivanje zadanih ciljeva u području obnovljivih izvora energije. Isto tako predmetno uređenje da Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o raspisivanju natječaja i izboru najpovoljnijeg ponuditelja za izgradnju proizvodnih postrojenja odnosila se na vrijeme kada svi naponi Republike Hrvatske u postizanju ciljeva i primjeni mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti kao niti upravljanje potrošnjom nije bilo dovoljno da se postigne dovoljna razina sigurnosti opskrbe električnom energijom, za razliku od današnje situacije kada nije potrebno opterećivati sustav i koristiti autoritet Vlade Republike Hrvatske nego su stvoreni uvjeta da nadležno ministarstvo vodi postupak javnog natječaja za izdavanje energetske odobrenja. Ovim se člankom određuje da se ne provodi javni natječaj za dodjelu energetske odobrenja ako se ispunjavaju taksativno navedeni uvjeti iz predmetnog članka, odnosno potrebno je prije izdavanja energetske odobrenja kojim se mijenja snaga izraditi studija utjecaja na okoliš, jer smatramo da nije svrsishodno da se izdaje

energetsko odobrenje za povećanje snage proizvodnog postrojenja, koje ne bi moglo biti u konačnici provedivo zbog negativne ocijene studije utjecaja na okoliš, stoga je smisao predmetne odredbe da je promjena snage proizvodnog postrojenja dozvoljeno ukoliko je isto predviđeno pozitivnim rješenjem studije utjecaja na okoliš. Također ovisno o tehnologiji i opremi za koju se radi studija na okoliš iz iste može proizaći povećanje ili smanjenje inicijalne snage za koju je na prostoru izdano energetsko odobrenje, pa treba ostaviti mogućnost u propisanim granicama da se isto kada se prihvaćena studija i lokacijska odnosno građevinska dozvola dostave, energetsko odobrenje tome prilagodi.

Članak 17.

Ovim se člankom određuje da proizvodna postrojenja ili skladišta električne energije mogu graditi pravne ili fizičke osobe ako proizvodna postrojenja ili skladišta električne energije koja namjeravaju graditi udovoljavaju kriterijima utvrđenim u postupku javnog natječaja za izdavanje energetskog odobrenja na način da u pisanom obliku Ministarstvu iskažu interes za gradnju proizvodnog postrojenja na određenoj lokaciji. Ministarstvo će u roku od 90 dana od dostave iskaza interesa razmotriti opravdanost pokretanja javnog natječaja za dodjelu energetskog odobrenja za traženo proizvodno postrojenje na određenoj lokaciji, te ako utvrdi da je opravdano, donosi odluku o provođenju javnog natječaja za izdavanje energetskog odobrenja. Na temelju odluke o odabiru najpovoljnije ponude izdaje se energetsko odobrenje, koje ne jamči njegovom nositelju da će moći izgraditi proizvodno postrojenje, nema pravnih učinaka na vlasništvo i druga stvarna prava na prostoru (nekretnini) koji je odobren i ne predstavlja pravnu osnovu za ulazak u posjed nekretnine, ali se smatra dokazom pravnog interesa u svrhu izgradnje objekata za proizvodnju električne energije, ali isto je temelj za pribavljanje akata za gradnju i daljnje uređivanje imovinsko-pravnih odnosa za izgradnju proizvodnog postrojenja. Nadalje, ovim člankom se određuje izuzeće za postrojenja hidroelektrana i za postrojenja geotermalne elektrane u smislu provedena javnog natječaja za dodjelu energetskog odobrenja, s obzirom da se za ta postrojenja prethodno provodi natječaj za dodjelu ugovora o koncesiji za korištenje vodne snage, odnosno natječaj za dodjelu ugovora o eksploataciji geotermalnih voda, stoga nije svrsishodno da se stvaraju dodatne administrativne i financijske prepreke i troškovi za ishođenje energetskog odobrenja za takva postrojenja. Razlika u odnosu na važeći zakonodavni okvir određen Zakonom o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 22/13., 102/15., 68/18. i 52/19.) kojim je određen da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva donosi odluku o raspisivanju natječaja i izboru najpovoljnijeg ponuditelja za izgradnju proizvodnih postrojenja, dok se ovim Prijedlogom Zakona određuje da Ministarstvo provodi postupak javnog natječaja za izdavanje energetskog odobrenja napominjemo leži u činjenici da je 2013. godine, kada je predmetni Zakon usvojen, bilo vrijeme dok tržište električne energije nije bilo dovoljno razvijeno i diversificirano, te se ovim instrumentom upravo htjelo potaknuti tržište i krenuti u ostvarivanje zadanih ciljeva u području obnovljivih izvora energije. Isto tako predmetno uređenje da Vlada Republike Hrvatske, donosi odluku o raspisivanju natječaja i izboru najpovoljnijeg ponuditelja za izgradnju proizvodnih postrojenja odnosila je se na vrijeme kada svi naponi Republike Hrvatske u postizanju ciljeva i primjeni mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti kao niti upravljanje potrošnjom nije bilo dovoljno da se postigne dovoljna razina sigurnosti opskrbe električnom energijom, za razliku od današnje situacije kada nije potrebno opterećivati sustav i koristiti autoritet Vlade Republike Hrvatske nego su stvoreni uvjeta da nadležno ministarstvo vodi postupak javnog natječaja za izdavanje energetskog odobrenja. Popis tvrtki, odnosno ovlaštenih osoba koje mogu izraditi elaborat mogućnosti priključenja je u nadležnosti HOPS-a i HEP-ODS, s obzirom da je i važećim Pravilima o priključenju HOPS-a određeno da HOPS može izradu EOTRP-a povjeriti drugoj osobi kao izrađivaču EOTRP-a, jer takvih zahtjeva može biti

veliki broj i oni ne stižu u zadanom roku odgovoriti na sve zahtjeve, stoga oni povjeravaju izradu istih određenim tvrtkama ili ovlaštenim osobama. Smisao ove odredbe proizlazi iz činjenice da se upravo izrada EOTRP-a se pokazala značajnom preprekom u dinamici pokretanja projekata obnovljivih izvora energije. Isto tako, smisao odredbe ide prema što kraćem realnom roku rješavanja zahtjeva, odnosno izrade Elaborata mogućnosti priključka, stoga je određen ne samo rok od 30 dana za izradu istoga, nego i dodatna zaštita podnositelju zahtjeva, da ukoliko se u zakonskom roku ne izradi Elaborat da će se tvrtka, odnosno ovlaštene osobe koje izrađuju Elaborat smatrati suglasnim s podnesenim zahtjevom, a što je na tragu Direktive kojom se uređuje područje obnovljivih izvora energije, koja traži učinkovita administrativna rješenja.

Javni natječaj za dodjelu energetske odobrenja ne provodi se ako je investitor riješio vlasničke odnose na zemljištu na kojem planira graditi proizvodno postrojenje, u kom slučaju je dužan, osim navedenih dokumenata dostaviti i pravovaljani dokaz o riješenim imovinsko-pravnim odnosima na zemljištu na kojem se planira graditi proizvodno postrojenje, znači da može biti i vlasnik, ali je prihvatljivo i pravo služnosti i/ili pravo građenja. Naknada za izdavanje energetske odobrenja je ovisno o snazi proizvodnog postrojenja znatan trošak za nositelja projekta, a vodeći računa o Direktivi kojom se uređuje područje obnovljivih izvora energije, koja jasno određuje da se investitorima, odnosno nositeljima projekta mora olakšati svako administrativno opterećenje, intencija je predlagatelja zakona da se naknada, koja se uplaćuje u HROTE d.o.o., za izdavanje energetske odobrenja, prizna nositeljima projekta kao jamstvo ozbiljnosti ponude prilikom sudjelovanja proizvodnih postrojenja na natječaju za dodjelu tržišne premije, koja se uvjetuje na javnom natječaju od strane HROTE d.o.o.

Članak 18.

Ovim se člankom utvrđuje da su elektroenergetski subjekti dužni radi postizanja konkurentnog, sigurnog i, s aspekta okoliša, održivog tržišta električne energije, dužni postupati sukladno odredbama Zakona te da između njih nema diskriminacije u pogledu prava ili obveza, kao i da su elektroenergetski subjekti koji se bave pružanjem javnih usluga obvezni osigurati: sigurnost, opskrbe, redovitost, kvalitetu i cijenu isporuka te zaštitu okoliša, uključujući energetske učinkovitost, energiju iz obnovljivih izvora i zaštitu klime.

Članak 19.

Ovim se člankom određuje da je Agencija dužna s predstavnicima udruga za zaštitu potrošača provesti konzultacije vezano za donošenje odluke o iznosima tarifnih stavki za pojedine elektroenergetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga.

Članak 20.

Ovim se člankom određuje da svi krajnji kupci imaju pravo da im električnu energiju osigurava opskrbljivač, na temelju ugovora o opskrbi električnom energijom, bez obzira na to u kojoj je državi članici Europske unije taj opskrbljivač registriran, pod uvjetom da on poštuje primjenjiva pravila trgovanja i uravnoteženja, pri čemu upravni postupci nisu diskriminacijski prema opskrbljivačima koji su već registrirani u drugoj državi članici, te se također utvrđuje, da krajnji kupci imaju pravo na sklapanje ugovora o opskrbi električnom energijom kao i njegov minimalni sadržaj. Nadalje, ovim se člankom određuje dužnosti opskrbljivača te prava krajnjih kupaca.

Članak 21.

Ovim se člankom određuje pod kojim uvjetima opskrbljivač može krajnjem kupcu ponuditi ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara, kao i da je opskrbljivač koji opskrbljuje više od 200.000 obračunskih mjesta krajnjih kupaca,

dužan, ako to zahtjeva krajnji kupac koji ima ugrađeno napredno brojilo na obračunskom mjernom mjestu, ponuditi ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara. Ovim se člankom isto tako određuje obveza Agenciji da prati tržišna kretanja i procjenjuje moguće rizike takvog ugovora, te poduzima potrebne radnje u slučajevima nepoštene prakse.

Članak 22.

Ovim se člankom utvrđuje pravo na promjenu i pravila o naknadama za promjenu agregatora, te postupak promjene opskrbljivača i agregatora, gdje se određuje da kupci iz kategorije kućanstvo imaju pravo na kolektivnu promjenu opskrbljivača, bez regulatornih ili administrativnih prepreka, pri čemu se osigurava najveća moguća zaštita krajnjih kupaca s ciljem izbjegavanja svih štetnih praksi.

Članak 23.

Ovim se člankom određuje da Ugovor o agregiranju sklapaju korisnik mreže, koji ima osigurane tehničke uvjete te može neovisno o postojećem ugovoru o opskrbi električnom energijom, ugovoru kojim se uređuje otkup električne energije ili ugovoru o agregiranju, sklopiti s agregatorom ugovor o agregiranju u skladu s pravilima o promjeni opskrbljivača i agregatora, kao i obveze operator sustava i agregatora u postupku promjene ili izbora agregatora.

Članak 24.

Ovim se člankom određuje da kupci iz kategorije kućanstvo te kupci iz kategorije poduzetništvo s očekivanom godišnjom potrošnjom manjom od 100.000 kWh imaju besplatan pristup barem jednom alatu za usporedbu ponuda opskrbljivača, uključujući ponude za ugovore s dinamičnim određivanjem cijene električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara. Određuje se minimalni uvjeti za alat za usporedbu koji uključuje usporedne kriterije povezane s prirodom usluga koje nude opskrbljivači, a kojima može upravljati bilo koji subjekt, uključujući trgovačka društva i tijela s javnim ovlastima, kao i da operator tržišta električne energije osigurava postojanje barem jednog alata za usporedbu.

Članak 25.

Ovim se člankom određuje novi institut aktivnog kupca kao i njegova prava, odnosno određuje se da svaki krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju mogu sudjelovati na svim tržištima električne energije kao aktivni kupci, te da aktivni kupac na čiju je instalaciju priključeno proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije predaje električnu energiju u mrežu na istom obračunskom mjernom mjestu na kojem preuzima električnu energiju iz mreže nadalje, da skupinu aktivnih kupaca koji zajednički nastupaju čine obračunska mjerna mjesta krajnjih kupaca u istoj zgradi s više stanova i/ili poslovnih prostora na čiju instalaciju je priključeno proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije preko obračunskog mjernog mjesta pojedinog krajnjeg kupca, obračunskog mjernog mjesta zajedničke potrošnje ili preko posebnog obračunskog mjernog mjesta za proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije.

Članak 26.

Ovim se člankom uređuje također novi institut energetska zajednica građana, kao i uvjeti za sudjelovanje i napuštanje energetske zajednice građana, te uređivanja njenog statusa na tržištu električne energije na način da ista može sudjelovati na svim tržištima električne energije izravno ili putem agregiranja u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije i sva prava i obveze energetske zajednice u odnosu na ostale sudionike na tržištu. Dakle, institut energetska zajednica građana je novi pravni oblik koji sudjeluju na tržištu

energetskih usluga i ima za cilj svim krajnjim kupcima omogućiti sudjelovanje u energetske tranziciji na način da upravljaju vlastitom potrošnjom električne energije i provodeći mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, s ciljem postizanja ušteda u potrošnji energije. S obzirom na to da Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija („Narodne novine“, broj 121/14.) određuje da se odredbe tog Zakona odnose na domaće i strane udruge i njihove saveze, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikate, udruge poslodavaca te sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera, odnosno neprofitne organizacije namjera ovoga članka nije definiranje konkretnog pravnog statusa energetske zajednice građana, nego da ista mora poslovati u skladu s odredbama navedenog Zakona, kao i u skladu s predmetnom odredbom Prijedloga zakona.

Članak 27.

Ovim člankom se utvrđuje da krajnji kupac, agregator, može samostalno ili putem agregiranja ravnopravno sudjelovati na svim tržištima električne energije u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije, kao i da operator sustava pri nabavi pomoćnih usluga ravnopravno postupi s pružateljima pomoćnih usluga, neovisno o tome radi li se o agregatoru, krajnjem kupcu koji sudjeluje u upravljanju potrošnjom ili proizvođaču, u skladu s tehničkim uvjetima iz mrežnih pravila prijenosnog sustava odnosno mrežnih pravila distribucijskog sustava. Ovim člankom se određuje da je agregator subjekt odgovoran za odstupanje ili je potrebno da svoju odgovornost za odstupanje delegira, kao i uređivanje odnosa na tržištu električne energije s drugim sudionicima na tržištu.

Članak 28.

Ovim člankom se određuje pravila za korisnika mreže koji proizvodi električnu energiju ili skladišti energiju, a koji sudjeluje u agregiranju.

Članak 29.

Ovim člankom se određuje da računi i informacije o obračunu moraju biti točni, lako razumljivi, jasni, sažeti, prilagođeni krajnjim kupcima i sastavljeni na način da ih krajnji kupci mogu lako usporediti, te da se na zahtjev krajnjih kupaca istima dostavlja jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji. Ovim se člankom određuje i da se za izdavanje računa i pružanje informacija o obračunu krajnjim kupcima ne naplaćuje se naknada, te da krajnji kupci trebaju imati mogućnost primanja računa i informacija o obračunu u elektroničkom obliku kao i mogućnost fleksibilnih aranžmana za plaćanje računa.

Članak 30.

Ovim se člankom određuje funkcionalnost sustav naprednog mjerenja te koje je zahtjeve potrebno ispuniti da krajnji kupac može preuzeti svoje mjerne podatke ili ih prenijeti drugoj strani bez dodatnih troškova i u skladu sa svojim pravom na prenosivost podataka koje mu je zajamčeno pravilima Europske unije o zaštiti podataka.

Članak 31.

Ovim člankom se određuje da će ministar odlukom odrediti uvođenje sustava naprednog mjerenja u Republici Hrvatskoj i to na temelju ekonomske procjene svih dugoročnih troškova i koristi takvog sustava za tržište i pojedinog krajnjeg kupca, a koju izrađuje Agencija. Ovim se člankom također određuje da se za podloge za ekonomsku procjenu uzima u obzir metodologija za analizu troškova i koristi te minimalne funkcionalnosti za sustav naprednog

mjerenja navedene u Preporuci Komisije 2012/148/EU kao i najbolje tehnike za osiguranje najviše razine kibersigurnosti i zaštite podataka.

Članak 32.

Ovim se člankom određuje da Ministarstvo osigurava na području Republike Hrvatske uvođenje sustava naprednog mjerenja koji doprinosi aktivnom sudjelovanju krajnjih kupaca na tržištu električne energije. Sustav naprednog mjerenja sastoji se od dijelova koji se koriste za mjerenje, nadzor i vođenje elektroenergetskog sustava kao i sustavi za upravljanje energijom koji na strani krajnjih kupaca moraju biti usklađeni s odgovarajućim dostupnim normama, uključujući norme interoperabilnosti, vodeći računa o najboljim praksama, razvoju naprednih mreža i tržišta električne energije u Europskoj uniji. Troškovi uvođenja sustava naprednog mjerenja uzimaju se u obzir pri odobravanju planova razvoja operatora sustava i razmatranja opravdanih troškova kod određivanja tarifnih stavki za prienos električne energije i tarifnih stavki za distribuciju električne energije.

Članak 33.

Ovim se člankom utvrđuje pravo na napredno brojilo, kao i dužnost operatora sustava za ugradnju naprednih brojila u razumnom roku, te da trošak nabave i ugradnje naprednog brojila snosi podnositelj zahtjeva u skladu s pravilima i cjenikom nestandardnih usluga operatora sustava. Nadalje, ovim se člankom određuje da operator sustava redovito, a barem svake dvije godine, preispituje i javno objavljuje troškove povezane s načinom ugradnje naprednih brojila, te prati razvoj tih troškova u skladu s tehnološkim dostignućima i mogućim nadogradnjama sustava naprednog mjerenja.

Članak 34.

Ovim se člankom utvrđuje da operator sustava je dužan svako obračunsko mjerno mjesto krajnjeg kupca koje nije opremljeno naprednim brojilom, opremiti brojilom kojim se točno mjeri stvarna potrošnja na tom obračunskom mjernom mjestu, odnosno konvencionalnim brojilom. Nadalje ovim člankom se određuje, da krajnji kupac mora imati mogućnost da lako i izravno očita svoje konvencionalno brojilo ili mu očitano stanje brojila mora biti dostupno putem internetskog sučelja ili drugog odgovarajućeg sučelja.

Članak 35.

Ovim se člankom utvrđuje upravljanje, razmjena i pristup podacima o krajnjim kupcima sukladno mjerodavnom pravnom okviru Europske unije, kao i što podatci u smislu ovoga Zakona predstavljaju. Neovisno o modelu upravljanja podacima koji se primjenjuje, operator sustava omogućava svakoj stranci koja ispunjava uvjete, pristup podacima o krajnjem kupcu na nediskriminirajući način i istodobno.

Članak 36.

Ovim se člankom utvrđuje da zahtjevi u pogledu interoperabilnosti i postupci za pristup podacima koji se provode radi promicanja tržišnog natjecanja na maloprodajnom tržištu i izbjegavanja nametanja pretjeranih administrativnih troškova stranama koje ispunjavaju uvjete olakšava se potpuna interoperabilnost energetskih usluga u Europskoj uniji. Također se utvrđuje da elektroenergetski subjekti primjenjuju zahtjeve u pogledu interoperabilnosti i postupke za pristup podacima krajnjeg kupca.

Članak 37.

Ovim se člankom utvrđuje da jedinstvena kontaktna točka za elektroenergetiku, radi pružanja svih nužnih informacija krajnjim kupcima kad je riječ o njihovim pravima, primjenjivom pravu

i mehanizmima za rješavanje sporova koji su im dostupni u slučaju spora, dio je općih informativnih točaka za potrošače.

Članak 38.

Ovim se člankom određuje koje podatke mora osigurati svaki opskrbljivač u jedinstvenom mjesto obavještanja na kojem su njegovi krajnji kupci, osim obavijesti o njihovim općim pravima, također se određuje da je svaki opskrbljivač dužan, u suradnji s Agencijom, poduzeti nužne korake kako bi primjerak liste za krajnje kupce koja sadrži praktične informacije u svezi s pravima potrošača energije bio dostupan njegovim krajnjim kupcima te javno objavljen.

Članak 39.

Ovim se člankom određuje da krajnji kupci imaju pristup jednostavnim, pravednim, transparentnim, neovisnim, djelotvornim i učinkovitim izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova u vezi sa svojim pravima i obvezama preko neovisnog mehanizma u skladu sa zakonom kojim se uređuje alternativno rješavanju potrošačkih sporova, nadalje se određuje da subjekti za alternativno rješavanje sporova surađuju kako bi osigurali jednostavne, pravedne, transparentne, neovisne, djelotvorne i učinkovite mehanizme za izvansudsko rješavanje sporova za svaki spor koji proizađe iz proizvoda ili usluga povezanih ili u paketu s bilo kojim proizvodom ili uslugom koji su obuhvaćeni područjem primjene ovog Zakonom. Određuje se obvezno sudjelovanje elektroenergetskih subjekata u mehanizmima izvansudskog rješavanja sporova za kupce iz kategorije kućanstva je obvezno.

Članak 40.

Ovim se člankom određuje da svi kupci iz kategorije kućanstvo, imaju pravo na univerzalnu uslugu, što podrazumijeva pravo na opskrbu električnom energijom određene kvalitete unutar područja Republike Hrvatske po konkurentnim, jednostavno i jasno usporedivim, transparentnim i nediskriminacijskim cijenama. Određuje se da je operator distribucijskog sustava dužan priključiti kupce na svoju mrežu po odredbama, uvjetima i naknadi za priključenja.

Članak 41.

Ovim se člankom određuje da je opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge obavezan, najkasnije do 30. travnja tekuće godine, izdati godišnje izvješće o radu. Agencija na temelju tog izvješća može, u slučaju potrebe, zahtijevati od opskrbljivača kupaca u okviru univerzalne usluge i ostalih elektroenergetskih subjekata provedbu određenih mjera radi osiguranja načela transparentnosti, objektivnosti i nepristranosti. Nadalje obaveza je opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge primijeniti jednake iznose stavki cijene za električnu energiju za odgovarajuće modele opskrbe električnom energijom na čitavom teritoriju Republike Hrvatske te se propisju obveze opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge.

Članak 42.

Ovim se člankom određuje da krajnji kupac uživa zaštitu u smislu pouzdane, dostupne i dostatne opskrbe električnom energijom, da je krajnji kupac dužan plaćati električnu energiju, sukladno ugovorenim i reguliranim uvjetima, te da svaki krajnji kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača, besplatnu promjenu opskrbljivača i pravo na posjedovanje podataka o vlastitoj potrošnji električne energije. Također u slučaju tehničkih ili drugih poremećaja u isporuci električne energije čiji uzrok nije na postrojenjima krajnjeg kupca, krajnji kupac ima pravo na otklanjanje tih poremećaja u najkraćem roku. Ovaj članak također određuje dužnosti i obveze krajnjeg kupca kada i pod kojim uvjetima treba da omogućiti ovlaštenim osobama

nadležnih elektroenergetskih subjekata pristup mjernim uređajima i instalacijama, kao i mjestu priključka.

Članak 43.

Ovim se člankom utvrđuje da Republika Hrvatska poduzima odgovarajuće mjere radi zaštite kupaca i posebno osigurava postojanje prikladnih zaštitnih mjera radi zaštite ugroženih kupaca. U tom kontekstu, Vlada Republika Hrvatska, na prijedlog ministarstva nadležnog za područje socijalne skrbi definira koncept ugroženih kupaca koji se može odnositi na energetska siromaštvo kao i na zabranu privremene obustave isporuke električne energije takvim kupcima u kritičnim vremenima. No, isto tako se određuje da predmetne mjere ne smiju sprečavati stvarno otvaranje tržišta ili funkcioniranje tržišta te se, ako je to potrebno, o istima obavještava Europsku komisiju. Nadalje ovim se člankom određuje da je nadležno tijelo za socijalnu skrb koje je utvrdilo status ili promjenu statusa ugroženog kupca dužno u roku od osam dana od dana promjene statusa ugroženog kupca izvijestiti kupca, operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača ugroženog kupca o promjeni statusa kupca.

Članak 44.

Ovim se člankom određuje da zaštićeni kupac ima pravo na opskrbu određenom količinom električne energije u slučaju kriznih situacija u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor i odredbama Uredbe (EU) 2019/941, opskrbu zaštićenih kupaca u vrijeme kriznih situacija obavlja zajamčeni opskrbljivač. Ovaj članak također utvrđuje da u slučaju krizne situacije za vrijeme njezinog trajanja proizvođači električne energije proizvedenu električnu energiju moraju prvo ponuditi zajamčenom opskrbljivaču.

Članak 45.

Ovim se člankom određuje da pri ocjenjivanju broja energetska siromašnih kućanstava ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi utvrđuje i objavljuje skup kriterija koji mogu uključivati niske prihode, visoke rashode za energiju u okviru raspoloživog dohotka i nisku energetska učinkovitost.

Članak 46.

Ovim se člankom određuje da proizvođač električne energije električne energije sudjeluje na tržištima električne energije, kao i određivanje iznimki za pravne ili fizičke osobe koje mogu obavljati djelatnost proizvodnje električne energije bez dozvole za obavljanje elektroenergetske djelatnosti proizvodnje električne energije ako su osigurale stručno upravljanje i rukovanje energetska postrojenjima sukladno tehničkim propisima, zahtjevima i uvjetima. Ovim se člankom također uređuju prava i dužnosti proizvođača električne energije, kao i da Agencija nadzire proizvođača na tržištu električne energije u cilju osiguravanja primjene načela zaštite tržišnog natjecanja. Nadalje, ovim se člankom određuje i da se za prostore na kojima su proizvodna postrojenja, vlasnici tih postrojenja plaćaju naknadu jedinicama lokalne samouprave na čijem području se nalaze takva postrojenja.

Članak 47.

Ovim se člankom uređuje elektroenergetski subjekt ili druga pravna ili fizička osoba koja u pojedinačnom proizvodnom postrojenju istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju na visokoučinkovit način, koristi otpad ili obnovljive izvore energije za proizvodnju električne energije na gospodarski primjeren način sukladno propisima iz upravnog područja zaštite okoliša, neovisno o snazi proizvodnog postrojenja može steći status povlaštenog proizvođača električne energije.

Članak 48.

Ovim se člankom određuje da operator skladišta energije koji ima dozvolu za skladištenje energije može sudjelovati na tržištima električne energije. Iznimno da pravne ili fizičke osobe mogu obavljati djelatnost skladištenja energije bez dozvole za obavljanje elektroenergetske djelatnosti skladištenja energije ako su osigurale stručno upravljanje i rukovanje energetske postrojenjima u skladu s tehničkim propisima, zahtjevima i uvjetima. Kada se Skladištenje energije ne smatra se elektroenergetskom djelatnošću ako je postrojenje za skladištenje energije iza obračunskog mjernog mjesta aktivnog kupca ili ako se postrojenje za skladištenje energije koristi isključivo za vlastite potrebe pri čemu se električna energija ne predaje u mrežu. Određuje se što operator skladišta energije ima pravo, dužnosti. Agencija nadzire operatora skladišta energije na tržištu električne energije u cilju osiguravanja primjene načela zaštite tržišnog natjecanja.

Članak 49.

Ovim se člankom određuje da tržište električne energije obuhvaća maloprodajno i veleprodajno tržište električne energije. Ovom se člankom određuje što je tržište električne energije. Kupoprodaja na veleprodajnom tržištu električne energije ugovara se putem bilateralnih ugovora i na burzi električne energije. Ugovorno tržište električne energije je tržište na kojem se kupnja i prodaja električne energije obavlja izravno između sudionika na tržištu električne energije na temelju bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije. Ovim se člankom određuje i sudjelovanje na tržištu uravnoteženja na način da se isto uređuje ugovorima koje operator prijenosnog sustava sklapa sa sudionicima na tržištu uravnoteženja, u skladu s pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava. Operator tržišta električne energije odgovoran je za organiziranje tržišta električne energije na cijelom području Republike Hrvatske u skladu s pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije, dok je operator prijenosnog sustava odgovoran za organiziranje tržišta uravnoteženja na cijelom području Republike Hrvatske u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2017/2195, pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava i pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije.

Članak 50.

Ovim se člankom određuje da operator tržišta električne energije je trgovačko društvo u vlasništvu Republike Hrvatske. Za operatora tržišta električne energije u Republici Hrvatskoj određuje se Hrvatski operator tržišta energije d.o.o., Zagreb. Također se određuje način obavljanja djelatnosti operatora tržišta električne energije obavlja djelatnost organiziranja tržišta električne energije na cijelom području Republike Hrvatske na temelju dozvole koju izdaje Agencija sukladno ovom Zakonu i zakonu kojim se uređuje energetske sektor. Ovim se člankom određuje za što je operator tržišta električne energije ovlašten, odgovoran te što je dužan napraviti odnosno pokrenuti.

Članak 51.

Ovim se člankom određuje zaštita od postupanja operatora tržišta električne energije. Određuje se da strana nezadovoljna postupanjem odnosno poduzimanjem ili propuštanjem radnje operatora tržišta električne energije koja ima učinak na njena prava, obveze ili pravne interese, a o kojima se ne rješava u upravnom postupku ili kada je zakonom propisana sudska ili druga pravna zaštita, može operatoru tržišta električne energije izjaviti prigovor u pisanom obliku, sve dok traje radnja ili propuštanje radnje operatora tržišta električne energije. Prigovor mora sadržavati činjenice i dokaze na kojima se temelji. Operator tržišta električne energije mora odlučiti o prigovoru u roku od petnaest dana od dana izjavljivanja prigovora. Određuje se i postupanje Agencije i operatora tržišta električne energije.

Članak 52.

Ovim se člankom utvrđuje sadržaj pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije. Operator tržišta električne energije donosi pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije, uz prethodno ishodeno mišljenje operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava te uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije. Pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije se objavljuju na mrežnim stranicama operatora tržišta električne energije. Operator tržišta električne energije dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije u trajanju od najmanje 15 dana. Operator tržišta električne energije dužan je javno objaviti pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije na svojim mrežnim stranicama minimalno 15 dana prije stupanja istih na snagu.

Članak 53.

Ovim se člankom određuje da sudionik na tržištu električne energije može biti elektroenergetski subjekt ili druga pravna ili fizička osoba na temelju prava na sudjelovanje na tržištu električne energije u skladu s odredbama ovoga Zakona te pravilima organiziranja tržišta električne energije. Sudionici na tržištu električne energije ugovorno uređuju međusobna prava i obveze u skladu s odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetska sektor, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona.

Članak 54.

Ovim se člankom određuje da kada burza obavlja poslove kliringa zaključenih kupoprodajnih transakcija, burza za potrebe realizacije kupnje i prodaje električne energije ili drugih proizvoda koji se prodaju putem burze (primjerice jamstva podrijetla električne energije ili drugo) otvara jedan ili više posebnih poslovnih računa. Nadalje se određuje da financijski instrumenti i novčana sredstva na posebnim poslovnim računima burze koja je predmetne račune otvorila u svrhu deponiranja novca koji burza primi od strane pojedinog člana burze ili treće osobe koja kupuje ili prodaje druge proizvode putem burze, radi osiguranja plaćanja električne energije ili drugih proizvoda koji se prodaju putem burze ili u bilo koju drugu svrhu vezano uz kupoprodaju proizvoda putem burze, u svrhu naplate iznosa za električnu energiju ili druge proizvode koje je član burze ili treća osoba kupila putem burze ili naplate bilo kojih drugih iznosa vezano uz kupoprodaju proizvoda putem burze, a koji iznos burza koristi da bi platila električnu energiju ili druge proizvode koje član burze ili treća osoba kupuje ili prodaje putem burze ili u bilo koje druge svrhe vezano uz kupoprodaju proizvoda putem burze, ne ulaze u likvidacijsku, predstečajnu ili stečajnu masu burze, člana burze i takve treće osobe, niti mogu biti predmetom ovrhe ili bilo kakvog zahtjeva trećih strana temeljem potraživanja takvih trećih strana prema burzi i/ili prema članu burze i/ili trećoj osobi koja kupuje ili prodaje druge proizvode putem burze.

Članak 55.

Ovim se člankom određuje da je Agencija dužna, u suradnji s tijelom nadležnim za zaštitu tržišnog natjecanja, najmanje svake treće godine provesti istraživanje funkcioniranja tržišta električne energije, ukoliko je potrebno, Agencija može odrediti bilo koje potrebne i razmjerne mjere za promoviranje učinkovitog tržišnog natjecanja i osigurati pravilno funkcioniranje tržišta električne energije. Mjere mogu uključivati programe stavljanja na tržište određene količine električne energije prema kojima se elektroenergetske subjekte obvezuje na prodaju ili činjenje raspoloživim određene količine električne energije ili omogućavanje pristupa dijelu njihovih proizvodnih kapaciteta zainteresiranim opskrbljivačima tijekom određenog razdoblja.

Članak 56.

Ovim se člankom određuje da opskrba električnom energijom je elektroenergetska djelatnost neovisna o elektroenergetskoj djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije, a odnosi se na kupnju i prodaju električne energije na veleprodajnom tržištu, prodaju električne energije krajnjim kupcima i skladištima energije, otkup električne energije od aktivnih kupaca, skladišta energije i proizvođača te agregiranje, nadalje se određuje da prodaja električne energije krajnjim kupcima obuhvaća obradu obračunskih elemenata, obračun potrošnje električne energije, ispostavu računa i naplatu obračunate električne energije temeljem ugovora o opskrbi električnom energijom. Prodaja električne energije krajnjim kupcima mora obuhvaćati obračun, ispostavu računa i naplatu naknade za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije, a može obuhvaćati i obračun, ispostavu računa i naplatu korištenja prijenosne i distribucijske mreže, kao i drugih naknada u skladu s odredbama ovoga Zakonom, zakona kojim se uređuje energetska djelatnost te regulacija energetske djelatnosti i posebnim propisima. Određuje se da za potrebe obračuna potrošnje električne energije i ostalih naknada svaki opskrbljivač ima pravo na mjerne podatke sukladno standardima koji se propisuju mrežnim pravilima prijenosnog sustava, odnosno mrežnim pravilima distribucijskog sustava te tehničkim uvjetima za obračunska mjerna mjesta, kao i obvezni sadržaj ugovor o međusobnim odnosima krajnjeg kupca i svakog opskrbljivača.

Članak 57.

Ovim se člankom određuje da se sklapanje i sadržaj ugovora o opskrbi električnom energijom detaljnije uređuju općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom te uvjetima opskrbljivača, kao i da je svaki opskrbljivač dužan osigurati da su uvjeti ugovora o opskrbi električnom energijom usklađeni s općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom. Opskrbljivač koji nije pod obvezom javne usluge može sklapati ugovore o opskrbi električnom energijom pod posebnim uvjetima prodaje, s tim da je i u tom slučaju obavezan postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravnopravan položaj kupaca na tržištu električne energije.

Članak 58.

Ovim se člankom određuju dužnosti opskrbljivača, nadalje se određuje da Agencija je obvezna poduzeti nužne korake kako bi osigurala da su obavijesti koje svaki opskrbljivač pruža svojim krajnjim kupcima pouzdane i dane na jasan i usporediv način na razini cijelog tržišta električne energije u Republici Hrvatskoj. Agencija može učiniti raspoloživim elemente tih obavijesti sudionicima na tržištu električne energije, uz uvjet da komercijalno osjetljive informacije o pojedinačnim sudionicima ili pojedinačnim transakcijama ne mogu biti objavljene te u kojim slučajevima je opskrbljivač dužan obavijesti jednom godišnje Agenciju.

Članak 59.

Ovim se člankom određuje da Agencija donosi opće uvjete za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, kao i obvezni dio, mjere zaštite krajnjih kupaca te detaljni sadržaj uvjeta za sklapanje ugovora o opskrbi električnom energijom.

Članak 60.

Ovim se člankom određuje od čega se sastoji kvaliteta opskrbe električnom energijom, da Agencija donosi uvjete kvalitete opskrbe električnom energijom i što se njima propisuju.

Članak 61.

Ovim se člankom određuje da Agencija donosi pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora i da se njima uređuju uvjeti i postupak promjene opskrbljivača i/ili agregatora u pogledu opskrbe

električnom energijom, otkupa električne energije i agregiranja, i ostalo. Pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora osiguravaju da su postupci koji se propisuju tim pravilima nediskriminirajući u pogledu troška, napora ili vremena te da korisnici mreže nisu podvrgnuti diskriminaciji u pogledu tehničkih i administrativnih zahtjeva, postupaka ili naknada od strane opskrbljivača i agregatora na temelju toga imaju li ugovor s opskrbljivačem i agregatorom. Postupak promjene opskrbljivača i agregatora provodi operator sustava, dok Agencija provodi nadzor nad primjenom pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora.

Članak 62.

Ovim se člankom određuje obavljanje trgovine električnom energijom kao elektroenergetska djelatnost neovisna o elektroenergetskoj djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije, a koja se odnosi na kupnju električne energije i prodaju električne energije kupcima na veleprodajnom tržištu, isključujući prodaju električne energije krajnjim kupcima, kao i tko može biti trgovac električnom energijom.

Članak 63.

Ovim se člankom određuje da je svaki trgovac električnom energijom obvezan učiniti dostupnim Agenciji, Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja i drugim nadležnim institucijama u Energetskoj zajednici ili u Europskoj uniji koje su na temelju međunarodnih ugovora ovlaštene odnosno dužne obavljati povezane zadaće, u razdoblju od pet godina, relevantne podatke koji se odnose na sve ugovorene transakcije s kupcima na veleprodajnom tržištu i s operatorom prijenosnog sustava odnosno operatorom tržišta električne energije u svezi s kupnjom i prodajom električne energije, uključujući i izvedenice električne energije, te što ti relevantni podatci moraju uključivati.

Članak 64.

Ovim se člankom određuje zajamčena opskrba električnom energijom na način da zajamčeni opskrbljivač opskrbljuje krajnjeg kupca električnom energijom bez posebnog zahtjeva krajnjeg kupca u slučaju kada istekne važeći ugovor o opskrbi električnom energijom i u slučaju izlaska njegovog opskrbljivača s tržišta električne energije. Zajamčeni opskrbljivač može opskrbljivati krajnjeg kupca, koji nema pravo na opskrbu u okviru univerzalne usluge, u neograničenom trajanju, i to prema iznosima tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu određenim odlukom i metodologijom Agencije, a koje su veće od prosječnih iznosa tarifnih stavki za opskrbu sličnih krajnjih kupaca opskrbljivanih na tržištu električne energije. Zajamčeni opskrbljivač je dužan dostaviti krajnjem kupcu ugovor o zajamčenoj opskrbi električnom energijom u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana početka zajamčene opskrbe. Ovim se člankom također jasno određuje da se zajamčena opskrba ne primjenjuje na kupce kategorije kućanstvo.

Članak 65.

Ovim se člankom određuje zaštita od postupanja univerzalnog opskrbljivača ili zajamčenog opskrbljivača na način da strana nezadovoljna radom univerzalnog opskrbljivača ili zajamčenog opskrbljivača može izjaviti prigovor Agenciji u pisanom obliku, a Agencija je dužna bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela. Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama može pokrenuti upravni spor.

Članak 66.

Ovim se člankom određuje privremena obustava isporuke električne energije na način da sukladno ugovoru o opskrbi električnom energijom svaki opskrbljivač može zahtijevati od

operatora sustava privremenu obustavu isporuke električne energije krajnjem kupcu zbog neispunjenih obveza krajnjeg kupca iz ugovora o opskrbi električnom energijom, osim za ugrožene kupce. U tom razdoblju krajnji kupac ima obveze koje se odnose na korištenje mreže. Operator sustava će, na temelju podnesenog zahtjeva opskrbljivača i ako se ne radi o ugroženom kupcu, privremeno obustaviti isporuku električne energije pri čemu ista ne može započeti u petak, subotu ili nedjelju, na državni praznik ili dan prije praznika. Isto tako ovim se člankom određuje da operator sustava može kao krajnju mjeru privremeno obustaviti isporuku električne energije krajnjem kupcu zbog neplaćanja dijela cijene koji se odnosi na naknadu za korištenje mreže.

Članak 67.

Ovim se člankom HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. određuje operatorom distribucijskog sustava za područje Republike Hrvatske na vremensko razdoblje od 50 godina. Razdoblje od 50 godina određeno je imajući u vidu maksimalno trajanje infrastrukture distribucijskog sustava.

Članak 68.

Ovim se člankom određuje zadaci operatora distribucijskih sustava, pa tako je isti odgovoran za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije, za pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta sigurnog, pouzdanog i učinkovitog sustava distribucije električne energije na svojem području uz dužnu pažnju prema zaštiti okoliša i energetske učinkovitosti, pri čemu ne smije diskriminirati korisnike mreže ili kategorije korisnika mreže, posebno ne u korist svojih povezanih društava. Ovim se člankom određuje i da je operator distribucijskog sustava pri dispečiranju proizvodnih postrojenja dužan davati prednost proizvodnim postrojenjima koja upotrebljavaju obnovljive izvore energije ili upotrebljavaju visokoučinkovitu kogeneraciju, te da isti ne smije trgovati električnom energijom, osim za: pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži, osiguravanje usluga fleksibilnosti u distribucijskoj mreži i osiguravanje usluga u distribucijskom sustavu. Druge aktivnosti i zadaci određeni odredbom ovoga članka, a koje može obavljati operator distribucijskog sustava su: skladištenje energije za potrebe distribucije ukoliko nema drugih sudionika koji to obavljaju, te iznimno, sukladno članku 76. stavku 4. Prijedlogu zakona vezano uz razvoj mjesta za punjenje električnih vozila.

Članak 69.

Ovim se člankom određuje obavljanje djelatnosti distribucije električne energije na način da je operator distribucijskog sustava dužan obavljati elektroenergetsku djelatnost distribucije električne energije pod uvjetima koji su određeni dozvolom za obavljanje elektroenergetske djelatnosti prema načelima objektivnosti, razvidnosti i nepristranosti na cijelom području Republike Hrvatske. Također je obavezan priključivati korisnike distribucijske mreže na distribucijsku mrežu, primjenjivati iste tarifne stavke za distribuciju električne energije za istu kategoriju i model korištenja mreže, osobito s obzirom na naponsku razinu priključka i tarifne elemente.

Članak 70.

Ovim se člankom određuje dužnosti operatora distribucijskog sustava i to na način da je dužan upravljati i održavati, graditi i modernizirati, poboljšavati i razvijati distribucijsku mrežu, u cilju sigurnog, pouzdanog i učinkovitog pogona distribucijskog sustava i distribucije električne energije, primjenjivati najbolja iskustva stečena u praksi radi postizanja sigurnosti opskrbe i raspoloživosti distribucijskog sustava, koristiti distribucijske objekte i objekte korisnika distribucijske mreže poduzimati mjere za zaštitu okoliša, osiguravati nepristranost prema

korisnicima distribucijske mreže i osobito prema povezanim subjektima unutar vertikalno integriranog subjekta, osiguravati pristup mreži i korištenje distribucijske mreže prema reguliranim, transparentnim i nepristranim načelima, uspostaviti povjerenstvo za reklamacije, sklopiti ugovore o pružanju pomoćnih usluga, voditi registar obračunskih mjernih mjesta svake bilančne grupe za mjesta isporuke električne energije na distribucijskoj mreži, donijeti i javno objaviti, uz prethodno ishodeno odobrenje Agencije, ažuriran desetogodišnji plan razvoja donijeti, uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije, pravila i cjenik nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava te ih na javno objaviti i drugo.

Članak 71.

Ovim se člankom određuju odgovornosti operatora distribucijskog sustava na način da je isti osobito odgovoran za: pogon distribucijskog sustava u koordinaciji s prijenosnim sustavom u Republici Hrvatskoj, razvoj distribucijske mreže kojim se osigurava dugoročna sposobnost distribucijske mreže da ispuni razumne zahtjeve za distribucijom električne energije, održavanje i izgradnju distribucijske mreže te dijela proizvodnje jalove električne energije, izgradnju priključka korisnika distribucijske mreže i stvaranja tehničkih uvjeta za priključenje korisnika vođenje distribucijskog sustava na način kojim se postiže pouzdanost napajanja električnom energijom i ekonomično korištenje distribucijske mreže, obavljanje dužnosti u svezi s krajnjim kupcima koji su proglašeni ugroženim kupcima, nabavu pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti u distribucijskom sustavu, praćenje sigurnosti opskrbe električnom energijom u distribucijskom sustavu, osnivanje i vođenje registra ugroženih kupaca i drugo.

Članak 72.

Ovim se člankom određuje razvoj distribucijske mreže na način da operator distribucijskog sustava svake godine podnosi Agenciji na odobravanje ažurirani desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže utemeljen na postojećem i predviđenom opterećenju distribucijskog sustava te postojećoj i predviđenoj proizvodnji u distribucijskom sustavu, nakon savjetovanja sa svim relevantnim zainteresiranim stranama. Desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže sadrži učinkovite mjere koje jamče dostatnost distribucijske mreže i sigurnost opskrbe u distribucijskom sustavu te je usklađen s važećom strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske, važećim integriranim nacionalnim energetskeg i klimatskeg planom za Republiku Hrvatsku, desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže te s metodologijom i kriterijima za planiranje razvoja mreže koji su definirani mrežnim pravilima distribucijskog sustava. Agencija prati i ocjenjuje provedbu desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže.

Članak 73.

Ovim se člankom određuje godišnja izvješća operatora distribucijskog sustava na način da je isti dužan podnijeti Agenciji izvješće o provedbi svih svojih aktivnosti, odgovornosti i dužnosti u prethodnoj kalendarskoj godini, u skladu s uputama Agencije vodeći se načelima razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti. Predmetno izvješće je operator distribucijskog sustava dužan javno objaviti na svojim internetskim stranicama. Ovim se člankom također određuje da je operator distribucijskog sustava obavezan dostaviti Agenciji na mišljenje godišnje izvješće o sigurnosti opskrbe u distribucijskom sustavu za prethodnu kalendarsku godinu s projekcijom za tekuću kalendarsku godinu, a na temelju kojega Ministarstvo može zahtijevati od operatora distribucijskog sustava i ostalih elektroenergetskih subjekata provedbu određenih mjera radi poboljšanja sigurnosti opskrbe električnom energijom.

Članak 74.

Ovim se člankom određuju mrežna pravila distribucijskog sustava kojima se uređuju tehnički uvjeti priključenja, pogon i način vođenja distribucijske mreže. Mrežna pravila distribucijskog sustava donosi operator distribucijskog sustava, uz prethodno ishoduenu suglasnost Agencije. Mrežna pravila distribucijskog sustava objavljuju se u „Narodnim novinama“.

Članak 75.

Ovim se člankom određuju poticaji za uporabu fleksibilnosti u distribucijskim mrežama na način da Agencija potiče operatora distribucijskog sustava na uporabu fleksibilnosti, uključujući sudjelovanje u upravljanju zagušenjima u distribucijskoj mreži u koordinaciji s operatorom prienosnog sustava, a u cilju povećanja učinkovitosti rada, razvoja distribucijskog sustava i promoviranja upotrebe mjera energetske učinkovitosti, pri čemu su mu dostupni različiti mehanizmi, odnosno načini, a Agencija na temelju analize koristi i troškova koju provodi operator distribucijskog sustava utvrđuje pojedine elemente na temelju kojih donosi konačni rezultat, koji ukoliko je pozitivan omogućuje operatoru distribucijskog sustava da nabavlja usluge od pružatelja usluga fleksibilnosti na temelju transparentnih, nediskriminacijskih i tržišno utemeljenih postupaka i standardiziranih tržišnih proizvoda za usluge fleksibilnosti.

Članak 76.

Ovim se člankom određuje integracija elektromobilnosti u elektroenergetsku mrežu tako što operator distribucijskog sustava surađuje na nediskriminacijskoj osnovi sa svakom fizičkom ili pravnom osobom koja ima u vlasništvu ili razvija stanice za punjenje električnih vozila ili njima upravlja, što uključuje i njihovo priključenje na mrežu. Operator distribucijskog sustava ne može imati u vlasništvu niti razvijati stanice za punjenje električnih vozila, kao i voditi ih niti njima upravljati, osim ako operator distribucijskog sustava ima u vlasništvu privatne stanice za punjenje isključivo za vlastitu uporabu te ukoliko kumulativno ispunjava taksativno određene uvijete.

Članak 77.

Ovim se člankom određuju da sudionik na tržištu ima pravo pristupa podacima pod jasnim i jednakim uvjetima, u skladu s propisima o zaštiti podataka.

Članak 78.

Ovim se člankom određuje razdvajanje operatora distribucijskog sustava na način da operator distribucijskog sustava, koji je dio vertikalno integriranog subjekta mora biti neovisan o ostalim djelatnostima koje se ne odnose na distribuciju barem u smislu svog pravnog oblika, organizacije i odlučivanja, pri čemu ne postoji obveza odvajanja vlasništva nad osnovnim sredstvima operatora distribucijskog sustava od vertikalno integriranog subjekta, kao i minimalni kriteriji za ispunjavanje tih uvjeta. Operator distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranog subjekta svojom komunikacijom i brendiranjem ne smije stvarati zabunu u pogledu zasebnog identiteta dijela vertikalno integriranog subjekta koje se bavi opskrbom.

Članak 79.

Ovim se člankom određuje da operator distribucijskog sustava ne smije imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati, odnosno da može imati u vlasništvu ili razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih ili njima upravljati

ako su ona u potpunosti integrirane mrežne komponente i ako je prethodno ishoda suglasnost Agencije, ili ako su kumulativno ispunjeni taksativno određeni uvjeti.

Članak 80.

Ovim se člankom određuje operator distribucijskog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način.

Članak 81.

Ovim se člankom određuje da su korisnici mreže priključeni na distribucijsku mrežu obvezni na zahtjev operatora distribucijskog sustava, dostavljati mu podatke i informacije za potrebe razvoja sustava, vođenja i analize pogonskih događaja.

Članak 82.

Ovim se člankom određuje postupanje vezano uz zatvoreni distribucijski sustavi, koji se definira kao sustav koji distribuira električnu energiju unutar zemljopisno ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama, a koji mora steći status zatvorenog distribucijskog sustava ispunjavanjem pojedinih uvjeta određenih Zakonom. Distribucija električne energije u zatvorenom distribucijskom sustavu ne obavlja se kao javna usluga, te operator zatvorenog distribucijskog sustava priključuje svakog pojedinog korisnika zatvorenog distribucijskog sustava putem zasebnog obračunskog mjernog mjesta i s opskrbljivačem ugovara opskrbu električne energije za zatvoreni distribucijski sustav kao cjelinu.

Članak 83.

Ovim se člankom određuje daljnje postupanje i dužnosti operatora zatvorenog distribucijskog sustava unutar zatvorenog distribucijskog sustava.

Članak 84.

Ovim se člankom određuju dužnosti operator zatvorenog distribucijskog sustava, između ostalog da vodi, održava i razvija siguran, pouzdan i učinkovit zatvoreni distribucijski sustav, da priključi na zatvoreni distribucijski sustav građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete, te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog akta za građenje ili za koju je ishoda rješenje o izvedenom stanju, da izdaje posebne uvjete priključenja u postupku za izgradnju, dogradnju ili rekonstrukciju građevina unutar zatvorenog distribucijskog sustava, da osigura korisnicima priključenim na zatvoreni distribucijski sustav propisanu kvalitetu opskrbe električnom energijom, te mjerenje potrošnje električne energije i očitavanje mjernih uređaja i drugo.

Članak 85.

Ovim se člankom određuje pravna zaštita od postupanja operatora distribucijskog sustava na način da strana nezadovoljna radom operatora distribucijskog sustava može izjaviti prigovor Agenciji u pisanom obliku i to u vezi s odbijanjem priključenja na distribucijsku mrežu, uvjetima priključenja na distribucijsku mrežu, određivanjem naknade za priključenje i/ili povećanje priključne snage na distribucijsku mrežu i primjenom iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije.

Članak 86.

Ovim se člankom određuju zadaci operatora prijenosnog sustava na način da je isti odgovoran za: osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovoljava razumnoj potražnji za prijenosom električne energije, pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta, doprinošenje sigurnosti opskrbe kroz prikladne kapacitete prijenosa i pouzdanost sustava, upravljanje tokovima električne energije u sustavu, pružanje informacija operatoru drugih sustava, pružanje informacija korisnicima sustava, digitalizaciju prijenosnih sustava, razvoj prijenosne mreže i drugo.

Članak 87.

Ovim se člankom određuje da operator prijenosnog sustava i vlasnik prijenosnog sustava čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečavaju da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način, te da operator prijenosnog sustava posebice ne otkriva nikakve komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima vertikalno integriranog subjekta osim ako je to otkrivanje potrebno za provedbu poslovne transakcije.

Članak 88.

Ovim se člankom određuje ovlasti za donošenje odluka o priključivanju novih proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije na prijenosni sustav kroz transparentne i učinkovite postupke o kojima brine Agencija, kao i zabrana operatoru prijenosnog sustava da ne smije odbiti priključivanje novog proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije na temelju mogućih budućih ograničenja raspoloživih kapaciteta mreže, kao što je zagušenje u udaljenim dijelovima prijenosne mreže te ne smije odbiti novo priključenje na temelju toga što bi to dovelo do dodatnih troškova proizašlih iz nužnog povećanja kapaciteta elemenata mreže koji se nalaze u blizini mjesta priključenja.

Članak 89.

Ovim se člankom određuje obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije od strane operatora prijenosnog sustava koji je dužan obavljati prijenos električne energije pod uvjetima određenim dozvolom za obavljanje djelatnosti te prema načelima objektivnosti, transparentnosti i nepristranosti na cijelom području Republike Hrvatske. Operator prijenosnog sustava je dužan ispuniti uvjete i kriterije za certifikaciju prije ishoda dozvole za obavljanje djelatnosti. Operator prijenosnog sustava ne smije trgovati električnom energijom, osim za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži, uravnoteženje sustava, osiguravanje usluga fleksibilnosti u prijenosnoj mreži i osiguravanje usluga sustava.

Članak 90.

Ovim se člankom određuje dodjela i korištenje prekozonskih kapaciteta te pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava na način da se radi dodjele i korištenja prekozonskih kapaciteta u okviru jedne ili više regija, odnosno implicitne kupnje i prodaje električne energije zajedno s prekozonskim kapacitetima, operator prijenosnog sustava može, u skladu s potvrđenim međunarodnim ugovorima, s operatorima prijenosnih sustava drugih država osnovati jednu ili više pravnih osoba za koordinirane dražbe prekozonskih kapaciteta, kao i određivanje obveze na strani operatora prijenosnog sustava za donošenja pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

Članak 91.

Ovim se člankom određuje godišnja izyješća operatora prijenosnog sustava na način da je operator prijenosnog sustava obvezan podnijeti Agenciji izvješće o provedbi svih svojih aktivnosti, odgovornosti i dužnosti u prethodnoj kalendarskoj godini, u skladu s uputama Agencije u skladu s načelima razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti. Operator prijenosnog sustava dužan je javno objaviti na svojim mrežnim stranicama godišnje izvješće o provedbi svih svojih aktivnosti, odgovornosti i dužnost.

Članak 92.

Ovim se člankom određuje dostavljanje podataka operatoru prijenosnog sustava na način da su proizvođači, operator distribucijskog sustava i krajnji kupci priključeni na prijenosnu mrežu dužni, na zahtjev operatora prijenosnog sustava, dostavljati mu podatke i informacije za potrebe razvoja sustava, vođenja i analize pogonskih događaja. Mrežna pravila prijenosnog sustava, donosi operator prijenosnog sustava, uz prethodnu suglasnost Agencije. Mrežna pravila prijenosnog sustava objavljuju se u „Narodnim novinama“.

Članak 93.

Ovim se člankom određuju mrežna pravila prijenosnog sustava kojima se uređuju tehnički uvjeti priključenja, pogon i način vođenja prijenosne mreže, a donosi ih uz prethodno ishoduenu suglasnost Agencije, operator prijenosnog sustava. Mrežna pravila prijenosnog sustava objavljuju se u „Narodnim novinama“.

Članak 94.

Ovim se člankom određuje prekogranični prijenos na način da u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, operator prijenosnog sustava mora obaviti prekogranični prijenos električne energije kroz prijenosnu mrežu pod uvjetima i na način određen tim ugovorima te tehničkim mogućnostima prekograničnih prijenosnih vodova kao i prijenosne mreže u cjelini i osigurati neprekidnost opskrbe električnom energijom. Agencija je dužna izvijestiti u svojem godišnjem izvješću Hrvatskom saboru o podacima koji se odnose na prekogranične tokove električne energije i desetgodišnje planove razvoja operatora prijenosnog sustava, te dostavlja iste podatke i mjerodavnim tijelima Energetske zajednice i Europske unije.

Članak 95.

Ovim se člankom određuje zaštita od postupanja operatora prijenosnog sustava na način da strana nezadovoljna radom operatora prijenosnog sustava može izjaviti prigovor Agenciji u pisanom obliku, koji se podnosi u vezi s odbijanjem priključenja na prijenosnu mrežu, uvjetima priključenja na prijenosnu mrežu, određivanjem naknade za priključenje i/ili povećanje priključne snage na prijenosnu mrežu, primjenom iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije, primjenom pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava i dodjelom kapaciteta na prekozonskim vodovima.

Članak 96.

Ovim se člankom određuje razdvajanje vlasništva na način da subjekt koji ima u vlasništvu prijenosni sustav djeluje kao operator prijenosnog sustava, a koji je organiziran u samostalnoj pravnoj osobi izvan strukture vertikalno integriranog subjekta, neovisno o drugim djelatnostima u elektroenergetskom sektoru. Ovim člankom se također utvrđuju uvjeti na temelju kojih se osigurava neovisnost operatora prijenosnog sustava.

Članak 97.

Ovim se člankom određuje da ukoliko je na dan 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripadao vertikalno integriranom subjektu, Agencija može rješenjem odrediti neovisnog operatora sustava na temelju prijedloga vlasnika prijenosnog sustava, koje određivanje podliježe odobrenju Europske komisije. Također se navode uvjeti u kojima se može odrediti neovisni operator sustava. Svaki neovisni operator sustava odgovoran je za dodjeljivanje i upravljanje pristupom treće strane, uključujući naplatu naknada za pristup, naknada za zagušenje i plaćanja na temelju mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sustava, kao i za pogon, održavanje i razvoj prijenosnog sustava te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji kroz planiranje ulaganja. Agencija u suradnji s tijelom za tržišno natjecanje učinkovito prati usklađenost vlasnika prijenosnog sustava u ispunjavanju njegovih obveza.

Članak 98.

Ovim se člankom određuje da je vlasnik prijenosnog sustava, kada je određen neovisni operator sustava, koji je dio vertikalno integriranog subjekta neovisan, barem u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, od drugih djelatnosti koje se ne odnose na prijenos, kao i minimalni kriteriji koji se primjenjuju se radi osiguravanja neovisnosti vlasnika prijenosnog sustava.

Članak 99.

Ovim se člankom određuje da neovisni operator prijenosa treba biti opremljen svim ljudskim, tehničkim, fizičkim i financijskim resursima potrebnima za ispunjavanje svojih obveza, a što se posebno odnosi na: sredstva koja su potrebna za djelatnost prijenosa električne energije, uključujući prijenosni sustav, koja su u vlasništvu operatora prijenosnog sustava, zapošljavanje cjelokupnog osoblja potrebnog za obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije, uključujući provođenje svih korporativnih zadataka, zabranu ustupanja osoblja i pružanja usluga za bilo koje drugo društvo iz sastava vertikalno integriranog subjekta. Neovisni operator prijenosa organiziran je kao dioničko društvo u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje područje trgovačkih društava, te isti ne smije, s obzirom na svoj korporativni identitet, komunikaciju, brendiranje i poslovne prostore stvarati zabunu u pogledu zasebnog identiteta vertikalno integriranog subjekta ili bilo kojeg njegovog dijela.

Članak 100.

Ovim se člankom određuje neovisnost operator prijenosa na način da isti, bez obzira na odluke nadzornog odbora ima pravo samostalnog donošenja odluka, neovisno o vertikalno integriranom subjektu, u pogledu sredstava potrebnih za pogon, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosnog sustava i ovlast za samostalno pribavljanje financijskih sredstava na tržištu kapitala, posebno putem zajmova i povećanja kapitala, kao i druga pravila kojih se neovisni operator prijenosnog sustava mora pridržavati u odnosu na vertikalno integriranog subjekta i obavljanju svojeg poslovanja.

Članak 101.

Ovim se člankom određuje neovisnost osoblja i rukovodstva neovisnog operatora prijenosa i to na način da odluke o imenovanju i ponovnom imenovanju, radnim uvjetima, uključujući naknade i ostala materijalna prava članova uprave, te prestanku mandata članova uprave neovisnog operatora prijenosa donosi nadzorni odbor neovisnog operatora prijenosa. Neovisni operator prijenosa mora bez odgađanja dostaviti Agenciji prijedlog imenovanja, i uvjete ugovora, osobito uvjete koji se odnose na, trajanje i prestanak mandata osoba koje je nadzorni odbor predložio za imenovanje ili ponovno imenovanje kao članova uprave, kao i razloge za

predloženi prijevremeni prekid ugovora članova uprave, te uvjeti koje moraju ispunjavati članovi uprave neovisnog operatora prijenosa.

Članak 102.

Ovim se člankom određuje da neovisni operator prijenosa ima nadzorni odbor koji ima ovlasti za donošenje odluka koje mogu imati značajan utjecaj na vrijednost osnovnih sredstava vlasnika udjela/članova društva neovisnog operatora prijenosa, posebno odluka koje se odnose na odobravanje godišnjih i dugoročnijih financijskih planova, razinu zaduženosti neovisnog operatora prijenosa i iznos dividendi/dobiti raspodijeljenih vlasnicima udjela/članovima društva. Odluke koje su u nadležnosti nadzornog odbora ne uključuju one koje su povezane sa svakodnevnim aktivnostima neovisnog operatora prijenosa i upravljanjem prijenosnom mrežom te s aktivnostima nužnima za pripremanje i izradu desetogodišnjeg plana razvoja mreže, kao i njegov sastav.

Članak 103.

Ovim se člankom određuje program usklađenosti na način da neovisni operator prijenosnog sustava donosi i primjenjuje program usklađenosti koji utvrđuje mjere kojima se isključuje mogućnost diskriminacijskog ponašanja te način praćenja usklađenosti s tim programom, kojim se utvrđuju posebne obveze radnika vezane uz ispunjenje tih ciljeva, a koji podliježe prethodnoj suglasnosti Agencije. Usklađenost s programom neovisno prati osoba za praćenje usklađenosti koju imenuje nadzorni odbor uz prethodnu suglasnost Agencije, te se detaljnije uređuju njena prava i zaduženja.

Članak 104.

Ovim se člankom određuje razvoj mreže i ovlasti za donošenje odluka o ulaganjima na način da operator prijenosnog sustava podnosi Agenciji na odobravanje ažurirani desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže utemeljen na postojećoj i predviđenoj proizvodnji i opterećenju sustava, nakon savjetovanja sa svim relevantnim zainteresiranim stranama. Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže sadrži učinkovite mjere koje jamče dostatnost prijenosne mreže i sigurnost opskrbe u prijenosnom sustavu te mora biti usklađen s važećom strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske, važećim integriranim nacionalnim energetskeg klimatskeg planom, desetogodišnjim planom razvoja distribucijske mreže, zahtjevima za priključenje na prijenosnu mrežu, planovima razvoja susjednih prijenosnih mreža te odredbama mrežnih pravila prijenosnog sustava koje se odnose na planiranje razvoja prijenosne mreže.

Članak 105.

Ovim se člankom određuje na koji način Agencija provodi postupak certifikacije operatora prijenosnog sustava, kao i uvjeti za izdavanje certifikata operatoru prijenosnog sustava, te u kojim slučajevima se provodi postupak certifikacije operatora prijenosnog sustava.

Članak 106.

Ovim se člankom određuje da Agencija neprekidno provodi nadzor nad ispunjavanjem uvjeta o razdvajanju operatora prijenosnog sustava, kao i provodi postupak certifikacije operatora prijenosnog sustava. Operator prijenosnog sustava i elektroenergetski subjekti koji obavljaju djelatnost proizvodnje električne energije ili opskrbe električnom energijom obvezni su, bez odgađanja, dostavljati na zahtjev, Agenciji i Europskoj komisiji sve podatke i informacije mjerodavne za ispunjavanje njihovih zadaća u skladu s odredbama ovoga članka.

Članak 107.

Ovim se člankom određuje certificiranje u vezi s trećim zemljama na način da vlasnik prijenosnog sustava ili operator prijenosnog sustava koji je pod kontrolom osobe ili osoba iz treće zemlje ili trećih zemalja može Agenciji podnijeti zahtjev za certificiranje, pri čemu je dužan obavijestiti Agenciju o svim okolnostima koje bi za posljedicu mogle imati da neka osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja steknu kontrolu nad prijenosnim sustavom ili operatorom prijenosnog sustava. Ministarstvo utvrđuje na temelju propisanih uvjeta ugrožava li izdavanje certifikata od strane Agencije sigurnost opskrbe energijom Republike Hrvatske i Europske unije te svoje stajalište dostavlja Agenciji.

Članak 108.

Ovim se člankom određuje vlasništvo operatora prijenosnog sustava nad postrojenjima za skladištenje energije na način da operator prijenosnog sustava ne smije imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati, osim ako su ona u potpunosti integrirane mrežne komponente i ako je prethodno ishodena suglasnost Agencije, odnosno ako su ispunjeni taksativni uvjeti iz Zakona. O odstupanju Agencija obavještava Europsku komisiju i ACER i pritom im dostavlja relevantne informacije o zahtjevu i razlozima za odobrenje odstupanja.

Članak 109.

Ovim se člankom određuje neovisnost regulatornih tijela na način da Agencija, njezini radnici, predsjednik i ostali članovi Upravnog vijeća u provođenju regulatornih zadataka koji su im povjereni ovim Zakonom djeluju neovisno o bilo kojim tržišnim interesima i ne traže niti primaju upute od Vlade Republike Hrvatske niti bilo kojeg drugog subjekta pri provođenju regulatornih zadataka.

Članak 110.

Ovim se člankom određuje čuvanje poslovne tajna na način da su predsjednik i članovi Upravnog vijeća Agencije dužni za vrijeme obnašanja dužnosti i godinu dana nakon razrješenja s dužnosti čuvati poslovnu tajnu za koju su saznali prilikom obnašanja svoje dužnosti, bez obzira na način na koji su saznali o poslovnoj tajni, kao i što se smatra poslovnom tajnom u smislu obavljanja poslova regulacije energetske djelatnosti.

Članak 111.

Ovim se člankom određuju dužnosti i ovlasti Agencije u obavljanja poslova regulacije energetske djelatnosti

Članak 112.

Ovim se člankom određuje da je Agencija odgovorna za donošenje i objavu u „Narodnim novinama“ metodologija i drugih podzakonskih propisa iz njihove nadležnosti, davanja odobrenja na metodologije drugih podzakonskih propisa iz nadležnosti elektroenergetskih subjekata, davanje suglasnosti na metodologije drugih podzakonskih propisa iz nadležnosti elektroenergetskih subjekata, te izradu i davanja mišljenja u skladu s odredbama Zakona.

Članak 113.

Ovim se člankom određuje da Agencija surađuje s drugim regulatornim tijelima barem na regionalnoj razini, između ostalog, radi koordiniranja zajedničkog nadzora nad subjektima koji izvršavaju funkcije na regionalnoj razini, te koordiniranja, u suradnji s drugim uključenim tijelima, zajedničkog nadzora nad procjenama adekvatnosti resursa koje se izrađuju na nacionalnoj, regionalnoj i europskoj razini.

Članak 114.

Ovim se člankom određuju dužnosti i ovlasti regulatornih tijela u pogledu regionalnih koordinacijskih centara na način da regionalna regulatorna tijela regije pogona sustava u kojoj je uspostavljen regionalni koordinacijski centar, međusobno blisko surađuju u aspektima određenim ovim Zakonom, kao i ovlasti Agencije za postupanje u pogledu regionalnih koordinacijskih centara.

Članak 115.

Ovim se člankom određuje usklađenost s mrežnim pravilima i smjernicama Europske unije na način da Agencija i Europska komisija mogu zatražiti mišljenje ACER-a o usklađenosti odluke koju je donijelo regulatorno tijelo s mrežnim pravilima ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943, a ACER daje svoje mišljenje Agenciji koja ga je zatražilo, odnosno Europskoj komisiji i regulatornom tijelu koje je donijelo predmetnu odluku, u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva.

Članak 116.

Ovim se člankom određuje da je svaki opskrbljivač obavezan Europskoj komisiji te nacionalnim tijelima, uključujući Agenciju i Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja, radi izvršavanja njihovih zadataka, u razdoblju od pet godina, staviti na raspolaganje relevantne podatke koji se odnose na sve transakcije u vezi s ugovorima o opskrbi električnom energijom i izvedenicama električne energije s kupcima na veleprodajnom tržištu i operatorima prijenosnih sustava, kao i što uključuju predmetni podatci.

Članak 117.

Ovim se člankom određuje promoviranje regionalne suradnje na način da Vlada Republike Hrvatske i Agencija, u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske, surađuju s nadležnim tijelima drugih država u svrhu integriranja državnih tržišta na jednoj ili više regionalnih razina. Zemljopisna područja pokrivena takvom regionalnom suradnjom određena su na temelju odluka institucija Energetske zajednice ili Europske unije.

Članak 118.

Ovim se člankom određuju ravnopravni uvjeti na način da mjere koje moraju biti proporcionalne, nediskriminacijske i transparentne i mogu se početi provoditi tek nakon što Europska komisija bude obaviještena o njima i odobri ih, a koje Republika Hrvatska može poduzeti na temelju odredbi ovoga Zakona radi osiguravanja ravnopravnih uvjeta moraju biti usklađene s člankom 36. UFEU-a, i drugim pozitivnim pravom Europske Unije.

Članak 119.

Ovim se člankom određuju odstupanja na način da ukoliko Republika Hrvatska može dokazati postojanje značajnih problema za rad njihovih malih povezanih sustava i malih izoliranih sustava, može zahtijevati od Europske komisije odstupanje od pojedinih odredbi Zakona.

Članak 120.

Ovim se člankom određuje da u slučaju izvanredne situacije operator prijenosnog sustava i/ili operator distribucijskog sustava dužan je postupiti u skladu s mjerama koje propisuje Vlada Republike Hrvatske na temelju zakona kojim se uređuje područje energije, a kojim se uređuje slučaj poremećaja na domaćem tržištu zbog neočekivanog ili neprekidnog manjka energije, neposredne ugroženosti, neovisnosti i jedinstvenosti države te velikih prirodnih nepogoda ili tehnoloških katastrofa (krizne situacije), kao i da će Vlada Republike Hrvatske uredbom osim

mjera određenih Zakonom o energiji odrediti i sljedeće mjere vezane uz elektroenergetski sektor.

Članak 121.

Ovim se člankom određuje upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona.

Članak 122.

Ovim se člankom određuje da Agencija nadzire provođenje odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te uredbi Europske unije čija se provedba osigurava odredbama ovoga Zakona, te da Agencija provodi postupak nadzora sukladno odredbama ovoga Zakona, propisa kojim se uređuje energija, regulacija energetske djelatnosti i opći upravni postupak.

Članak 123.

Ovim se člankom određuje nadzor Agencije nad radom i poslovanjem elektroenergetskih subjekata, kao i poduzimanje određenih radnji u slučaju odstupanja, odnosno nepravilnosti koje su prouzrokovali elektroenergetski subjekti ili su mogli prouzrokovati financijske posljedice za krajnje kupce i druge sudionike na tržištu električne energije.

Članak 124.

Ovim se člankom određuje pravo na pristup računima na način da Agencija ima, u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njenih funkcija, pravo na pristup računima elektroenergetskih subjekata, pri čemu čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.

Članak 125.

Ovim se člankom određuje razdvajanje računa na način da se financijska izvješća elektroenergetskih subjekata vodi na točno određen način, kao i dužnost elektroenergetskih subjekata, da bez obzira na njihov sustav vlasništva ili pravni oblik, sastavljaju, podnose na reviziju i objavljuju svoja godišnja financijska izvješća u skladu s propisima koji se odnose na godišnja financijska izvješća društava s ograničenom odgovornošću donesenim na temelju propisa kojim se uređuje područje računovodstva i isto podnose Agenciji.

Članak 126.

Ovim se člankom određuju prekršajne odredbe.

Članak 127.

Ovim se člankom određuju teži prekršaji kojima se ugrožava tržišno natjecanje u elektroenergetskom sektoru.

Članak 128.

Ovim se člankom određuju prekršaji vezani uz objavu informacija.

Članak 129.

Ovim se člankom određuje podnošenje optužnog prijedloga i pokretanje prekršajnog postupka od strane Agencije.

Članci 130. do 138.

Ovim se člancima određuju prijelazne i završne odredbe ovog Zakona.

Članak 139.

Ovim se člankom određuju da će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona završiti sukladno odredbama Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 102/15., 68/18. i 52/19.).

Članak 140.

Ovim se člankom određuju da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 22/13., 102/15., 68/18. i 52/19.).

Članak 141.

Ovim se člankom određuje stupanje Zakona na snagu.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
  - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
  - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**
  - **Iskaz o procjeni učinaka propisa**

OBRAZAC
IZVJESCA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZINTERESIRANOM JAVNOSCU

Naslov dokumenta	Izviješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću za Prijedlog zakona o tržištu električne energije
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
Svrha dokumenta	Svrha donošenja Prijedloga zakona o tržištu električne energije da osim novih izazova kojim se nastoje ukloniti dugotrajne prepreke uspostave unutarnjeg tržišta električne energije, potrebno je poboljšanje regulatornog okvir koji će pridonijeti rješavanju trenutnih problema rascjepkanosti nacionalnih tržišta električne energije, a kojega još uvijek karakteriziraju brojne regulatorne intervencije kao i prepreke u opskrbi električnom energijom pod jednakim uvjetima i postojanje većih troškova u usporedbi s rješenjima utemeljenima na prekograničnoj suradnji i tržišnim načelima
Datum dokumenta	31. svibnja 2021.
Verzija dokumenta	1
Vrsta dokumenta	Zakon
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o tržištu električne energije
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Sadržan u Planu donošenja zakona
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	Svi elektroenergetski subjekti te Hrvatska energetska regulatorna agencija
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	DA Nacrt prijedloga zakona je objavljen 2. travnja 2021. godine na portalu e-Savjetovanje Javno savjetovanje bilo je otvoreno do 2. svibnja 2021. godine – ukupno 30 dana. Na javno savjetovanje je bio upućen i Obrazac prethodne procjene za Nacrt prijedloga zakona o tržištu električne energije u razdoblju od 22. travnja do 21. svibnja 2021. godine
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Ured pučke pravobraniteljice, HEP d.d., HOPS d.o.o., HEP ODS d.o.o., REGEA, HGK, Udruženje OIE, FER, GEN-I d.o.o., OTRA, HŽ infrastruktura d.o.o., E ON d.o.o., Nezavisni hrvatski sindikati i druge fizičke osobe

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	*Objavljena u zasebnom dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi - vidjeti u prilogu
Primjedbe koje su prihvaćene	
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Za provedbu savjetovanja nisu bila potrebna financijska sredstva

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o tržištu električne energije

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2021. godinu.

Rok: II. kvartal 2021.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 194. stavak 2.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Uredba (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (Tekst značajan za EGP) (SL L 326, 8.12.2011.)

32011R1227

Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (Tekst značajan za EGP) (SL L 158, 14.6.2019.)

32019L0944

- Članak 70. preuzeto: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21)
- Članci 57., 58., 59., 60. i 61. preuzeto: Zakon o regulaciji energetskej djelatnosti (NN 120/12, 68/18)
- Prilog 1. bit će preuzeto: Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (31.12.2021)
- Članak 60. preuzeto: Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14, 102/15)

Uredba (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (SL L 158, 14.6.2019.)

32019R0943

Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018.)

32018R1999

Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagašenjima (Tekst značajan za EGP) (SL L 197, 25.7.2015.)

32015R1222

c) Ostali izvori prava Europske unije

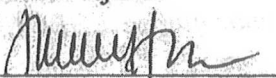
5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinатора stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Nataša Mikuš Žigman

Državna tajnica

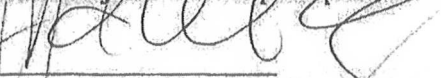
(potpis)

Potpis EU koordinатора Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko - Zgoračić

Državna tajnica za europske poslove

(potpis)

Izvješće o provedenom savjetovanju - Nacrt prijedloga Zakona o tržištu električne energije

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Franjo Turek	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE	<p>Iz uvodnog obrazloženja možemo vidjeti da je novi prijedlog ZOTEE fokusiran na EU pravila koja se tiču: dekarbonizacije, otvorenog tržišta, bolje distribucije i skladištenje električne energije, fokus na potrošača (kupca), stvaranje zajednice (potrošača) kupaca itd.</p> <p>Potrošaču (kupcu) treba omogućiti da ima pregled potrošnje električne energije, mogućnost odabira cjenovno najpovoljnije električne energije u vrlo kratkom roku itd. Upravo u svrhu omogućavanja potrošaču (kupcu) da ne bude diskriminiran postupcima operatera nužno je u ZOTEE uvesti slijedeće pojmove: virtualno obračunsko mjerno mjesto, proizvodnja iz OIE za vlastite potrebe, neto isporučena električna energija i vlastita potrošnja proizvodnog postrojenja.</p> <p>Naime, u postojećim rješenjima potrošača (kupca) se ne sagledava u cjelini već kroz obračunska mjerna mjesta, unatoč činjenici da se ugovori o opskrbi sklapaju s potrošačima (kupcima), fizičkom ili pravnom osobom. Stoga, potrošači (kupci) koji su investirali u postrojenja za proizvodnju električne energije iz OIE za vlastitu potrošnju nisu u prilici uravnoteženo (bilancirano) sagledavati vlastitu proizvodnju i vlastitu potrošnju pa se na postojeći način stvaraju „umjetni“ viškovi električne energije unatoč činjenici da oni u stvarnosti ne postoje.</p> <p>Uvođenje naprijed navedenih pojmova u ZOTEE trebalo bi omogućiti upravo svim potrošačima (kupcima) da mogu električnu energiju koju sami proizvedu za vlastitu potrošnju „prebiti“ s vlastitom potrošnjom.</p> <p>Također, svi potrošači (kupci) koji su investirali u proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije za vlastitu potrošnju trebali bi biti oslobođeni plaćanja naknade za obnovljive izvore energije u dijelu proizvedenih kWh, odnosno naknada bi se trebala obračunavati samo na razliku između vlastite potrošnje i vlastite proizvodnje električne energije.</p>	Ne prihvaća se	S obzirom da navedeno se odnosi na pitanje obnovljivih izvora, napominjemo da prema programu normativnih aktivnosti da će se ove godine na javnoj raspravi naći i novi zakon o obnovljivim izvorima koji bi trebao navedeno pitanje uređiti.
2	Ured pučke pravobraniteljice	II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA OIČI, Ocjena stanja	<p>Problemi u pristupu električnoj energiji su različiti: od fizičke nedostupnosti mreža na ruralnim područjima od posebne državne skrbi na kojima se još osjete posljedice rata, preko energetske neučinkovitih domova pa do poteškoća u podmirivanju računa s čim se sve češće susreću i oni koji ne primaju naknade iz sustava socijalne skrbi kao što su radnici u nestalnim oblicima rada ili umirovljenici.</p> <p>Epidemija COVID-19 prouzročila je nove probleme jer su pozivi i preporuke da se „ostane doma“, poštivanje epidemioloških mjera samoizolacije i izolacije, uz obrazovanje i rad od kuće, teško ili praktično neizvedivi bez električne energije dok istodobno, boravak u kući zbog grijanja, hlađenja, obrazovanja i rada povećava račune što zasigurno utječe na kućne proračune.</p> <p>Pored toga, potresi koji su pogodili Sisačko-moslavačku županiju u prosincu 2020. godine, osim ljudskih žrtava, prouzročili su ogromne materijalne štete na imovini građana kao i na infrastrukturi, ogolivši sustavne, dugogodišnje probleme tog kraja u pristupu raznim javnim uslugama, pa tako i distribuciji električne energije. Revitalizacija tog, ali i drugih područja sa sličnim problemima kao što je primjerice Lika, osim gradnje klasične infrastrukture može uključivati modele za osiguranje dostupnosti energije korištenjem obnovljivih izvora energije, pri čemu se od države odnosno JLS očekuju dodatni naponi i pomoć u okviru različitih programa i projekata, kao i savjetovanja i informiranja građana o mogućnostima koje su im na raspolaganju. No za početak bi trebalo zakonski odrediti tijelo koje će prikupljati vjerodostojne podatke o broju kućanstava bez mogućnosti priključenja na opskrbnu mrežu jer je u njihovoj okolini nema, odnosno o kućanstvima koja ne raspolažu dovoljnim financijskim sredstvima da bi mogla financirati priključivanje na mrežu, jer sada takvim podacima HEP ODS ne raspolaže.</p> <p>O potrebi definiranja i praćenja energetske siromaštva kao preduvjeta za oblikovanje i usmjeravanje politika njegova suzbijanja, kao i o potrebi proširenja ovlaštenika za ostvarivanje prava na naknadu za ugroženog kupca energenata (sa električne energije na plin i toplinsku energiju) ukazujemo u izvješćima podnesenim Hrvatskom saboru za 2018., 2019. i 2020. godinu. Budući da ne postoji standardna definicija energetske siromaštva, državama članicama EU prepušteno je da razviju vlastite kriterije s obzirom na nacionalni kontekst pa u tom smislu pozitivnim ocjenjujemo nastojanje da se u međusektorskoj suradnji s ministarstvom nadležnim za socijalnu skrb definira koncept ugroženih kupaca. No, nejasni su razlozi zbog kojih se predviđa da ih definira Vlada Uredbom, a ne zakonodavac ovim ili nekim drugim Zakonom. Također, prava odnosno razina potpore koja bi pripadala ugroženim kupcima odnosno energetske siromašnim građanima (kao što su podmirenje troškova, zabrana privremene obustave isporuke električne energije i dr.) trebala bi biti jasno i taksativno propisana Zakonom, a što sada nije slučaj, a potom</p>	Ne prihvaća se	Navedeno područje je multidisciplinarno ali u osnovi predstavlja socijalnu skrb, za posebnu grupu korisnika. S obzirom da sa socijalnom skrbi se bavi tijela nadležna za socijalnu skrb, smatramo da energetske subjekti trebaju bit od pomoći odnosno suport glavnim odrednicama socijalnog sustava te upravo zbog toga u ovom zakonu se ne uređuje posebno područje socijalne skrbi.

		<p>onda i razrađena aktima nižeg pravnog ranga.</p> <p>Nadalje, Zakonom čl. 43. st. 8. se propisuje donošenje pojedinačnog akta za utvrđenje statusa ugroženog kupca od strane nadležnog tijela za socijalnu skrb po zahtjevu korisnika. Kako se zbog epidemije potenciralo pitanje dostupnosti javnopravnih tijela i mogućnosti podnošenja zahtjeva za ostvarivanje različitih prava poglavito starijem stanovništvu koje se ne služi računalima, predlažemo dopunu članka i propisivanje mogućnosti vođenja postupaka i po službenoj dužnosti, potom i jasno propisivanje pravne zaštite uz zakonsko određenje da je riječ o žurnim postupcima.</p> <p>Građani nam se često javljaju u situacijama privremene obustave električne energije zbog neplaćanja računa. Čl. 66. Zakona propisano je da prema ugovoru o opskrbi krajnjeg kupca svaki opskrbljivač može zahtijevati od operatora prijenosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava privremenu obustavu isporuke električne energije zbog neispunjenih obveza iz ugovora o opskrbi krajnjeg kupca. Dakle i neplaćanje računa dovodi do privremene obustave koja ne može započeti u petak, subotu ili nedjelju, na državni praznik ili dan prije praznika. No iz Zakona nije jasno prethodi li obustavi dostava opomene s dodatnim rokom plaćanja (a koji ne bi trebao biti kraći od 8 dana) i uz upozorenje o posljedicama neplaćanja. Prijetnja obustavom odnosno privremena obustava zapravo djeluju kao sredstvo prisilne naplate pa je nužno da se taj postupak Zakonom jasno definira (razlozi, rokovi, pravni lijekovi i tijela nadležna za odlučivanje o njima) te da te informacije budu široko dostupne, tim više jer i Zakon o zaštiti potrošača (NN br. 41/14, 110/15, 14/19) također regulira pitanje obustavljanja javnih usluga, što može djelovati zbunjujuće. Pitanje privremene obustave usluge, ali i ponovnog priključenja s pojavom epidemije COVID-19 postaju još važnija. Praksa država oko toga je različita, pa se tako austrijska Vlada prošle godine sporazumjela s opskrbljivačima da za vrijeme „lockdowna“ nema obustave električne energije, dok je talijanska regulatorna agencija za to isto razdoblje zabranila isključenje plina, struje i vode. Francuska Vlada je 25. ožujka 2020. usvojila Uredbu o produženju zabrane isključenja (zabrana se inače odnosi na razdoblje od studenoga do kraja ožujka) do svibnja 2021. Vlada Sjeverne Makedonije je odlučila ponovno priključiti na mrežu kupce prethodno isključene zbog neplaćenih računa.</p> <p>Po podacima HEP-a u 2020. godini zbog duga struja je privremeno obustavljena na oko 27.500 mjesta (mjernih je mjesta nešto više od 2.000.000). Ne raspoložemo službenim podatkom je li do obustava dolazi o i tijekom „lockdowna“, kao ni je li za to vrijeme dolazilo do ponovnog priključenja na sustav (i u koliko jest kome, po kojoj proceduri i kriterijima, plaća li se naknada i sl.). No, zbog važnosti energije za rad, obrazovanje, zdravlje (ne treba zaboraviti građane koji koriste medicinsku opremu i pomagala na električnu energiju) i socijalnu uključenost kao cilj, smatramo kako i ove situacije treba predvidjeti i pravno jasno urediti.</p> <p>Potresi koji su pogodili Sisačko-moslavačku županiju prošle godine (kao i poplava u Mukovarsko-srijemskoj županiji 2014. godine) mnoge su ostavili bez izegleda i u strahu kako će podmiriti račune za struju. Vlada je za problem izašla rješenja do kraja travnja o.g., no usprkos tome mnogi su oklijevali koristiti grijalice u strahu da im računi ipak neće doći na naplatu. Sada i na kraju travnja, pitaju se što dalje, hoće li se i za koga donijeti nova odluka o otpisu potraživanja. Stanje katastrofe na području Banovine još uvijek traje pa stanovništvo razumljivo i nadalje očekuje pomoć, po sadašnjim ili drugim kriterijima. Ukoliko se razmišlja o daljnjem otpisu potraživanja po kriterijima različitim od važećih, važno je da oni budu pravedni, transparentni i javno dostupni.</p> <p>Izgledno je da ćemo se i u budućnosti susretati s novim katastrofama na koje se kao solidarno društvo moramo što je moguće bolje pripremiti a što uključuje i uspostavu jasnog pravnog okvira s pravima pogođenog stanovništva, odnosno obvezama različitih dionika, kojim bi se pridonijelo pravnoj sigurnosti te utjecalo na brzinu reakcije u krizi. U tom smislu pozitivnim smatramo zakonsko propisivanje obveze Vladi, a što smo i predlagali prateći situaciju na terenu u Sisačko-moslavačkoj županiji, da Uredbom odredi mjere elektroenergetskom sektoru vezane uz posljedice krizne situacije velikih prirodnih nepogoda kao što su: priključenje građevina koje služe privremenom zbrinjavanju ljudi, snošenje troškova i drugih iz čl. 120., no zbog aktualne situacije katastrofe treba Zakonom propisati i rok za donošenje predmetnog propisa/Uredbe.</p>			
3	E.ON Hrvatska d.o.o.	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE</p>	<p>Promjene koje nosi ovaj prijedlog Zakona o tržištu električne energije takvog su obima i značenja, posebice s aspekta uvođenja aktivnih kupaca, energetskih zajednica, agregiranja/agregatora i skadištenja, da ga je nužno dodatno razraditi kako bi se definirala jasna i nedvosmislena pravila. Iz ovog prijedloga nejasno je da li će, i tko će propisati pravila za nove energetske djelatnosti i uloge. Isto tako prijedlogom zakona u prijelaznim i završnim odredbama predviđen je samo rok u kojem je HROTE odgovoran donošenje „Pravila za organiziranje ugovornog tržišta energije“ i to u roku 12 mjeseci.</p> <p>Smatramo da kompleksna priroda „novih“ energetskih djelatnosti neupitno nameće i izmjene i dopune gotovo svih ostalih podzakonskih akata, a posebice Općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, Pravila o promjeni opskrbljivača (agregatora), Mrežna pravila prijenosnog sustava, Mrežna pravila distribucijskog sustava,</p>	Ne prihvaća se	<p>Prijedlog je općeg tipa i nije na pojedinu odredbu sa prijedlogom te smo detaljnije objasnili ili napomenuli da prihvaćamo pojedinačne odredbe kod pojedinačnog članka</p>

		ENEGIJE	<p>Pravilnik o priključenju na prijenosni sustav, Pravilnik o priključenju na distribucijski sustav,... Niti za jedan od ovih akata nije propisan rok u kojemu ih agencija ili operator sustava trebaju donijeti.</p> <p>Predviđeno je da zakon bude donesen do kraja 2021. godine, „Pravila za organiziranje ugovornog tržišta energije“ do kraja 2022. godine i ako se tek tada krene s svim ostalim potrebnim izmjenama ne može se očekivati njihovo dovršenje do kraja 2023. godine. Posljedično, prvi projekti moći će se pojaviti tek 2024. godine kada bude jasah zakonodavni okvir za potencijalne ulagače.</p> <p>Nadalje smatramo da su odredbe ovog prijedloga Zakona u koliziji s Direktivom (EU) 2019/944 i Zakonom o energiji (Narodne novine, br. 120/12, 14/14, 102/15, 68/18) u području članka 40 i 41 koji definiraju Opskrbljivača kupaca u okviru univerzalne usluge što je pojašnjeno u komentaru na te članke.</p>		
4	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE	<ul style="list-style-type: none"> • Pored prijedloga po pojedinim člancima, napominjemo da je HEP ODS sudjelovao u pripremi zajedničkih prijedloga vezano za odredbe koje se prvenstveno odnose na pojedina tržišta EE te ishođenje energetske odobrenja, uključujući i pravila o priključenju (HERA + HROTE + CROPEX + HOPS + HEP ODS), koji su pripremljeni u tjednu 19.-23. travnja 2021. godine. S obzirom na složenost međusobnih odnosa vezano za tržište nefrekvencijskih usluga i tržište kapaciteta, kao i usluge fleksibilnosti (definirati izraz!) i agregiranje, predlaže se tematski sastanak, a u cilju pripreme konačnog teksta predmetnih odredbi, odnosno olakšanja njihove provedbe. • S obzirom na javnu raspravu vezano za energetske zajednicu građana i aktivnog kupca tijekom WEB konferencije održane 26. travnja 2021. godine, predlaže se jednoznačno definirati „dijeljenje električne energije“ (novim izrazom u članku 3. ili dodatnim stavkom u članku 25. i/ili 26.; da li se radi o umanjenju potrošnje za iznos pripadnog dijela proizvedene električne energije!), u kontekstu jasnijih međusobnih odnosa članova zajednica, odnosno skupine krajnjih kupaca te odnosa s operatorom sustava i agregatorom. Također, predlaže se definirati nositelja obveze uspostave jedinstvene digitalne platforme. U poglavlju II. – točka „Pitanja koja se rješavaju ovim Zakonom“ u odlomku 6. navodi se da energetska zajednica građana može biti locirana u zatvorenom distribucijskom sustavu, čime se međusobni odnosi dodatno značajno usložnjavaju pa predlažemo poseban tematski sastanak, a u cilju pripreme konačnog teksta predmetnih odredbi, odnosno olakšanja njihove provedbe. • Predlaže se definirati rokove za donošenje novih i usklađenje važećih provedbenih propisa s ovim Zakonom (12 mjeseci). • Predlaže se uskladiti izraze „mreža“ i „sustav“ (u cijelom tekstu). • Uskladiti međusobna referenciranja članaka i stavaka te redosljed stavaka i podstavaka. • S obzirom na iznimnu kompleksnost odnosa na pojedinim tržištima električne energije, posebnu pozornost potrebno je posvetiti usklađenju i ujednačavanju teksta relevantnih odredbi, posebice vezano za nove poslovne procese i međusobne odnose subjekata. 	Ne prihvaća se	Navedeni prijedlog je došao tijekom javne rasprave te je djelomično uključen u verziju koja se dostavlja u svibnju 2021. godine. S obzirom da je veći broj pojedinačnih odredbi i u ovom materijalu, moguće je vidjeti što je prihvaćeno.
5	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, I. OPĆE ODREDBE	<p>Članica HGK iz sektora prerađivačke industrije predlaže da se ovim Zakonom utvrdi razlika između proizvodnih postrojenja tzv. „klasične elektrane“, koja proizvode isključivo električnu energiju i kogeneracijskog proizvodnog postrojenja koje istovremeno proizvodi toplinsku i električnu energiju, a ne spada u kategoriju visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja. Predlaže se bolje vrednovati i pojednostavniti procedure registracije takvih kogeneracijskih postrojenja klasične izvedbe u smislu aktivnog kupca, posebice ako takvo postrojenje ima veliki udjel proizvodnje toplinske energije (oko 90%) u odnosu na električnu energiju (oko 10%). Potrebno je pojednostaviti ili izbjeći registraciju kod Hrvatske energetske regulatorne agencije, posebice ako aktivan kupac s takvim postrojenjem, priključen na prijenosnu mrežu tek povremeno može prodavati višak električne energije ugovornom opskrbljivaču, koji može nastati pri obavljanju osnovne djelatnosti (npr. proizvodnje mineralnih gnojiva), tako da ove dodatne obveze što manje opterećuju poslovanje aktivnog kupca.</p> <p>Predlaže se uvođenje mogućnosti „prebijanja“ količine električne energije. Tako bi primjerice trošak za preuzetu električnu energiju od ugovornog opskrbljivača bilo moguće umanjiti za isporučenu količinu električne energije u mrežu istog opskrbljivača, ako bi to bilo povoljnije od prodaje električne energije za aktivnog kupca.</p> <p>Članica Udruženja energetike HGK daje komentar i prijedlog vezano uz izdavanje jamstva podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije. Naime, za proizvodnju zelenog vodika koristi se elektrolizator koji može koristiti zelenu električnu energiju iz elektroenergetske mreže (prijenosne i/ili distribucijske) i/ili zelenu električnu energiju iz vlastitih obnovljivih izvora električne energije koji su priključeni direktno na elektrolizator iza obračunskog mjernog mjesta nadležnog operatora mreže. Za tako proizvedenu zelenu električnu energiju ne može se prema sadašnjim pozitivnim propisima RH izdati jamstvo podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije. Za proizvedenu električnu energiju od povlaštenih proizvođača i isporučenu u mrežu, operator tržišta električne energije može izdati jamstva podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije, dok za proizvedenu električnu energiju iz proizvodnog postrojenja na obnovljive izvore energije iza obračunskog mjernog mjesta kupca čija električna energija se koristi isključivo za vlastite potrebe (proizvodnja zelenog vodika pomoću elektrolizatora),</p>	Ne prihvaća se	Navedeno pitanje je drugačije riješeno vodeći se time da je veći dio odredbi koji se odnosi na pojedine primarne oblike energije izbrisan,

		<p>operator tržišta električne energije ne može izdati jamstvo podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije.</p> <p>Mjerenje tako proizvedene električne energije može imati svoje interno broji o za mjerenje proizvedene električne energije prije priključenja na elektrolizator i može služiti kao osnova za izdavanje jamstva podrijetla električne energije i u takvom slučaju proizvodnje zelene električne energije.</p> <p>S obzirom da će se za proizvodnju zelenog vodika uvesti jamstva podrijetla vodika s obzirom na primarni izvor energije, Udruženje energetike HGK smatra da je i tako proizvedenu zelenu električnu energiju, koja bi se koristila za proizvodnju zelenog vodika, potrebno uključiti u sustav jamstva podrijetla električne energije. To je potrebno odgovarajuće definirati u ovom Zakonu, kao i u novom Zakonu o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji.</p>			
6	INA Industrija nafte d.d.	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, I. OPĆE ODREDBE</p>	<p>Vezano za potencijalne projekte koji se odnose na primjenu vodika u prometu odnosno uvođenja vodika kao alternativnog goriva na tržište goriva RH za proizvodnju zelenog vodika pomoću elektrolizatora potrebno je osigurati zelenu električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije.</p> <p>U proizvodnji zelenog vodika koristi se elektrolizator koji može koristiti zelenu električnu energiju iz elektroenergetske mreže (prijenosne i/ili distribucijske) i/ili zelene električne energije iz vlastitih obnovljivih izvora električne energije koji su priključeni direktno na elektrolizator iza obračunskog mjernog mjesta nadležnog operatora mreže. Za tako proizvedenu zelenu električnu energiju ne može se prema sadašnjim pozitivnim propisima RH izdati jamstvo podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije. Za proizvedenu električnu energiju od povlaštenih proizvođača i isporučenu u mrežu operator tržišta električne energije može izdati jamstva podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije dok za proizvedenu električnu energiju iz proizvodnog postrojenja na obnovljive izvore energije iza obračunskog mjernog mjesta kupca čija električna energija se koristi isključivo za vlastite potrebe (proizvodnja zelenog vodika pomoću elektrolizatora) operator tržišta električne energije na može izdati jamstva podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije.</p> <p>Mjerenje tako proizvedene električne energije može imati svoje interno brojilo za mjerenje proizvedene električne energije prije priključenja na elektrolizator i može služiti kao osnova za izdavanje jamstva podrijetla električne energije i u takvom slučaju proizvodnje zelene električne energije.</p> <p>S obzirom da će se za proizvodnju zelenog vodika uvesti jamstva podrijetla vodika s obzirom na primarni izvor energije stoga smatramo da je i tako proizvedenu zelenu električnu energiju koja bi se koristila za proizvodnju zelenog vodika potrebno uključiti u sustav jamstva podrijetla električne energije. Za to je potrebno provesti odgovarajuće izmjene i dopune zakona o tržištu električne energije i zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovite kogeneracije. Budući da je u tijeku prezentacija novog prijedloga zakona o tržištu električne energije predlažemo dolje navedene izmjene i dopune navedenog zakona.</p>	Ne prihvaća se	Obnovljivi izvori se posebno ne razmatraju u ovom zakonu nego su dio posebnog propisa koji uređuje područje obnovljivih izvora i visokoučinkovite kogeneracija.
7	Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Članak 2. Stavak 1. točka 3. Prijedlog: Preuzeti iz Direktive 2018/2001 u ZoTEE bar one zahtjeve koji se odnose i na tržište električne energije Obrazloženje: definirati kao sudionika na tržištu zajednicu obnovljive energije (ionako se i navodi u čl. 59., st. 2, t.1) i potrošača vlastite obnovljive energije (kao neku vrstu aktivnog kupca), te „ugovor o kupnji obnovljive energije“ i smjestiti ga na tržište električne energije (tko može s kime sklopiti) • Članak 3. Stavak 2. Točka 4. Prijedlog: definiciju zamijeniti sa slijedećim: „agregiranje znači kombiniranje snage i/ili iz mreže preuzete električne energije više kupaca ili operatora skladišta energije ili snage i/ili u mrežu predane električne energije više proizvođača ili aktivnih kupaca ili operatora skladišta energije radi sudjelovanja na bi o kojem tržištu električne energije • Članak 3. Stavak 2. Točka 7. Prijedlog: definiciju zamijeniti sa slijedećim: „burza električne energije znači pravna osoba koja vodi burzovno tržište električne energije te organizirano trgovanje drugim proizvodima koji se kupuju i prodaju preko burze električne energije, na siguran, nepristran, razvidan i anonimn način, te djeluje kao središnja trgovina strana između prodavatelja i kupaca, preuzimajući rizike kupnje i prodaje u okviru kupoprodajnih transakcija zaključenih na burzi električne energije“ • Članak 3. Stavak 2. Točka 19. Prijedlog: brisati dio “i koju osiguravaju pružatelj usluge uravnoteženja” i poobčiti, tako da definicija glasi : „energija uravnoteženja znači energija kojom operator prijenosnog sustava uravnotežava elektroenergetski sustav“ Obrazloženje: primijeniti definiciju iz Uredbe (EU) 2019/943 ne koju se veže i Direktiva 2019/944 	Ne prihvaća se Prihvaća se Prihvaća se Prihvaća se	Vidi odgovor na primjedbu broj 6

		<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 20. Prijedlog: definiciju zamijeniti sa sljedećim: „energetsko odobrenje znači dokument koji izdaje Ministarstvo za projekt novog proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije ili projekt povećanja snage postojećeg proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije“</p>	Prihvaća se	
		<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 21. Prijedlog: u definiciji zamijeniti „razdoblje obračuna“ sa „obračunskog intervala“ tako da glas : „gotovo stvarno vrijeme u kontekstu naprednog mjerenja znači kratko vremensko razdoblje, obično u sekundama ili unutar obračunskog intervala odstupanja na nacionalnom tržištu“ Obrazloženje : Usklađeno s izrazima iz točke 64. i 65.;</p>	Prihvaća se	
		<p>Članak 3. Stavak 2. Točka 41. Prijedlog : na kraju definicije zamijeniti „korisnicima mreže“ sa „krajnjim kupcima“</p>	Prihvaća se	
		<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 50. Prijedlog: umjesto „mrežni kodeksi i smjernice“ koristiti „mrežna pravila i smjernice“ ili eventualno „mrežna pravila (mrežni kodeksi) i smjernice“). Obrazloženje: Kao što je razvidno iz naziva navednih propisa samo se u jednom od njih u prijevodu koristi riječ „kodeks“ a kod tri „pravila“.</p>	Prihvaća se	
		<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 58. Prijedlog: koristiti prijevod iz Direktive 2019/944, Čl 2. 49. „nefrekvencijska pomoćna usluga“ znači usluga kojom se koristi operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava u svrhu regulacije napona u stacionarnom stanju, injektiranja brzo djelujuće jalove struje, tromosti za osiguranje stabilnosti lokalne mreže, struje kratkog spoja, sposobnosti crnog starta te sposobnosti otočnog pogona;</p>	Prihvaća se	
		<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 68. Prijedlog: definiciju zamijeniti sa sljedećim: operator skladišta energije znači fizička ili pravna osoba koja obavlja elektroenergetsku djelatnost skladištenja energije Obrazloženje: Operator skladišta energije je elektroenergetski subjekt koji treba ishoditi dozvolu za obavljanje djelatnosti skladištenja energije, osim u iznimnim slučajevima. Pravna ili fizička osoba može skladištiti energiju a da se pri tome ne bavi energetskom djelatnošću skladištenja – primjeri su aktivni kupac, operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava koji mogu skladištiti energiju radi obavljanja svojih zadataka propisanih ovim zakonom</p>	Ne prihvaća se	Definicija je iz EU propisa s kojim se usklađujemo.
		<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 71. Prijedlog: Uskladiti sa prijedlogom promjene u čl. 4. Stavak 1. točka 10</p>		
		<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 81. Prijedlog: definiciju zamijeniti sa sljedećim: „prijenos električne energije znači prijenos električne energije međusobno povezanim sustavom vrlo visokog i visokog napona radi njezine isporuke krajnjim kupcima ili operatoru distribucijskog sustava, ali ne uključuje opskrbu električnom energijom“</p>	Prihvaća se	
		<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 89. Prijedlog: ukloniti točku Obrazloženje: nepotrebno jer je već u t. 77 definirano značenje izraza postrojenje za skladištenje energije.</p>	Prihvaća se	
		<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 95. Prijedlog: poopćiti, odnosno ukloniti dio teksta “među ostalim davanjem nalogâ za trgovanje” Obrazloženje: Pojam „Nalog za trgovanje“ vezan je ponajprije uz burze električne energije.</p>	Prihvaća se	
		<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 101. Prijedlog: definiciju zamijeniti sa sljedećim: tržišta električne energije uključuju izvanburzovna i burzovna tržišta električne energije, za trgovanje električnom energijom, kapacitetima, uslugama uravnoteženja, pomoćnim uslugama i uslugama fleksibilnosti te izvedenicama električne energije, u svim vremenskim okvirima</p>	Prihvaća se	

	<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 102. Prijedlog: dodati i ostale ugovore na maloprodajnim tržištima u definicije: Ugovor o agregiranju Ugovor o otkupu, Ugovor o kupnji obnovljive energije (iz Direktive 2018/2001 I)</p>	Ne prihvaća se	Vidi odgovor za primjedbu broj 6.
	<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 106. Prijedlog: na kraju definicije dodati „frekvencije”. Obrazloženje: Predlaže se dodati radi jasnoće i potpunosti, a na temelju Uredbe 943, članak 59., stavak 1. podstavak (c) odnosno Uredbe 2195 i Uredbe 1485 Pravila o uravnoteženju EES-a sadrže sljedeću definiciju: „uravnoteženje sustava” – sve aktivnosti i svi postupci na svim vremenskim razinama kojima operator prijenosnog sustava kontinuirano osigurava održavanje frekvencije elektroenergetskog sustava unutar unaprijed definiranog raspona stabilnosti. Ta je definicija najbliže onomu što piše u Uredbi 2195 (EBGL): (1) 'balancing' means all actions and processes, on all timelines, through which TSOs ensure, in a continuous way, the maintenance of system frequency within a predefined stability range as set out in Article 127 of Regulation (EU) 2017/1485, and compliance with the amount of reserves needed with respect to the required quality, as set out in Part IV Title V, Title VI and Title VII of Regulation (EU) 2017/1485; Definicija iz Uredbe 943, koja je preuzeta u Direktivi 944, nije dorečena (npr. traženu kvalitetu čega?) Čini se da nedostaje dio definicije koji postoji u uredbi EBGL: „as set out in Part IV Title V, Title VI and Title VII of Regulation (EU) 2017/1485;“</p>	Prihvaća se	
	<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 111. Prijedlog: ukloniti dio teksta „električne energije“</p>	Prihvaća se	
	<p>• Članak 3. Stavak 2. Točka 115. Prijedlog: na kraju definicije zamijeniti dio teksta „zajamčenog otkupa električne energije” sa „zajamčene opskrbe”. Obrazloženje: U ovom prijedlogu ZoTEE nije predviđen niti uređen zajamčeni otkup električne energije – dovoljno je negdje samo načelno naznačiti, a onda detalje razraditi u Općim uvjetima</p>	Prihvaća se	
	<p>• Članak 4. Stavak 1. točka 10. Prijedlog: riječ „operator” zamijeniti sa organiziranje Obrazloženje: Operator je subjekt koji obavlja energetske djelatnosti. Točke 1. do 9. odnose se na djelatnosti, samo 10. na pravnu osobu. Logičan prijedlog između ostalog i zbog izdavanja dozvole je definirati djelatnost.</p>	Prihvaća se	
	<p>• Članak 5. Stavak 5. Prijedlog: riječ istraživanju zamijeniti sa analizi Obrazloženje: Usklađivanje s prijedlogom dorade odredbe u čl. 55. st. 1.</p>	Prihvaća se	
	<p>• Članak 6. Stavak 3. Prijedlog: zamijeniti „trgovačkih društava” sa „vertikalno integriranog subjekta”, te kod „poslovne transakcije” potrebno definirati o kakvoj se transakciji radi. Obrazloženje: usklađeno sa definicijom VIS-a u čl.3 t.109. Ujedno stavak se ponavlja u gotovo identičnom izričaju kao čl. 87, st. 2.</p>	Djelomično prihvaćeno	Povezano sa izričajem iz definicije i EU direktive
	<p>• Članak 7. Stavak 1. Prijedlog: zamijeniti „trgovačkih društava” sa „vertikalno integriranog subjekta”, Obrazloženje: usklađeno sa definicijom VIS-a u čl.3 t.109; Ujedno stavak se ponavlja u gotovo identičnom izričaju kao čl. 87, st. 3</p>	Ne prihvaća se	Navedenim se želi povezati zakon koji uređuje oblike organiziranja trgovačkih društava u RH tako da zato se koristi izraz trgovačko društvo za sve članice složenog trgovačkog društva
	<p>• Članak 7. Stavak 3. Prijedlog: „internetskim” zamijeniti sa „mrežnim” (i tako u čitavom tekstu gdje to još nije učinjeno)</p>	Ne prihvaća se	
	<p>• Članak 12. Stavak 1. Prijedlog: dodati nakon riječi „u skladu s” teksta uredbom o izdavanju energetskih sigurnosti i utvrđivanju uvjeta i rokova priključenja na elektroenergetsku mrežu,</p>	Prihvaća se	
	<p>• Članak 12. Stavak 5.</p>	Ne prihvaća se	Odredba govori o obavezi i ta se obaveza negira.

	<p>Prijedlog: ukloniti stavak Obrazloženje: Predmetna materija uređena člankom 13.</p> <p>• Članak 12. Stavak 6. Prijedlog: zamijeniti sa tekstom : Informacije o mogućnostima priključenja na prijenosnu mrežu, odnosno distribucijsku mrežu su javne i aktualiziraju se jedanput godišnje te javno objavljuju na mrežnim stranicama operatora sustava u skladu s pravilima o priključenju na prijenosnu mrežu odnosno pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu.</p> <p>• Članak 12. Stavak 9. Prijedlog: zamijeniti sa tekstom: Agencija na temelju žalbe iz stavka 15. ovoga članka može zatražiti od operatora sustava relevantne informacije.</p> <p>• Članak 12. Stavak 13. Prijedlog: Na kraju stavka riječ „priključka“ zamijeniti sa „priključenja“.</p> <p>• Članak 13. Naslov Prijedlog: ukloniti zadnji dio naslova „i korištenje mreže“ Obrazloženje: Potrebno razdvojiti priključenje na mrežu od korištenja mreže</p> <p>• Članak 13. stavak 1. Prijedlog: zamijeniti sa : „Operator sustava dužan je, uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije, donijeti transparentna, učinkovita i nepristrana pravila o priključenju na prijenosnu mrežu, odnosno pravila o priključenju na distribucijsku mrežu, kojima se najmanje utvrđuje: ☐ izrada preliminarnog mišljenja o mogućnosti priključenja za potrebe iskaza interesa iz članka 17. ovoga Zakona ☐ izrada EOTRP-a ☐ izdavanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja na mrežu ☐ izdavanje elektroenergetske suglasnosti ☐ način i uvjeti za nabavu roba, usluga i radova za izgradnju priključka i stvaranje tehničkih uvjeta u mreži ☐ uvjeti za ovlaštenog izvođača pridijeljenih poslova ☐ postupak priključenja ☐ postupak promjene na priključku ☐ postupak rješavanja žalbi ☐ obrasci dokumenata i ugovora ☐ upute sudionicima u postupku priključenja i promjena na priključku način informiranja o mogućnostima priključenja na prijenosnu mrežu, odnosno distribucijsku mrežu.“</p> <p>• Članak 13. stavak 2. Prijedlog: zamijeniti sa tekstom: „U postupku davanja suglasnosti Agencija obavještava Ministarstvo o prijedlogu iz stavka 1. ovoga članka“</p> <p>• Članak 13. stavak 4. Prijedlog: zamijeniti sa „Operator sustava nije obavezan postupati sukladno odredbama propis kojim se uređuje javna nabava prilikom nabave roba, radova i usluga koji se odnose na izgradnju priključaka na mrežu i stvaranje tehničkih uvjeta u mreži, koji se financiraju iz naknade za priključenje, sukladno metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu novih korisnika mreže i za povećanje priključne snage postojećih korisnika mreže.“ Obrazloženje: Navodi se točan naziv predmetne metodologije.</p> <p>• Članak 13. stavak 5. Prijedlog: ukloniti stavka Obrazloženje: ima značajke kupca s vlastitom proizvodnjom, a stavak predstavlja diskriminacijski tretman ostalih korisnika mreže odnosno strana zainteresiranih za priključenje na mrežu, što se rješava u Metodologiji.</p> <p>• Članak 13. a Prijedlog: razdvojiti dosadašnji članak 13 iz kojeg stavci 6-10 postaju stavci 1-5 novog članka 13.a pod naslovom</p>	<p>se</p> <p>Ne Prihvaća se</p> <p>Ne Prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p>	<p>Navedeno no priključku ne govore samo navedeni dokumenti svi su pobrojani u stavku 1.</p> <p>Uređeno na drugi način</p> <p>Navedeno predstavlja naslov koji je informacija što je sadržaj članak</p> <p>Detaljnije uređeno sukladno drugim primjedba vidjeti dolje primjedbe 36- do 38</p> <p>Uređeno na drugi način</p> <p>Nepotrebno razdvajanje</p>
--	---	---	---

	<p>Korištenje mreže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Članak 13. a, stavak 5 Prijedlog: dodati kao točku 3. .” privremene obustave isporuke električne energije u slučajevima kada nije uređen otkup električne energije ugovorom o opskrbi ili ugovorom kojim se uređuje otkup električne energije.” • Članak 16. Naslov Prijedlog: u naslovu izbrisati riječ proizvodni da glasi Postupak izdavanja energetskeg odobrenja za novi kapacitet Obrazloženje: Ovo je naslov iz Direktive 2019/944. Obzirom da je ovdje dodano i postrojenje za skladištenje energije, može biti takav naslov ili alternativno nešto duži: Postupak izdavanja energetskeg odobrenja za novi kapacitet proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije • Članak 16. Stavak 1. Prijedlog: Riječi „skladišta električne” na dva mjesta zamijeniti sa „postrojenja za skladištenje” tako da stavak glasi : Za izgradnju novog proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije, čim u slučaju jednostavnih građevina određenih propisima o prostornom uređenju i gradnji, Ministarstvo provodi javni natječaj za izdavanje energetskeg odobrenja za izgradnju proizvodnih postrojenja električne energije i/ili toplinske energije ili postrojenja za skladištenje energije u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima. • Članak 16. Stavak 2. Prijedlog: dodati iza riječi „proizvodnih postrojenja ” riječi “ili postrojenja za skladištenje energije” • Članak 16. Stavak 4. Prijedlog: dodati iza riječi „proizvodnih postrojenja ” riječi “ ili postrojenja za skladištenje energije” • Članak 16. Stavak 4. točke 10., 11. i 12. Prijedlog: tekst zamijeniti sa: 10. doprinos kapaciteta proizvodnog postrojenja ili kapaciteta postrojenja za skladištenje energije ostvarivanju važećeg općeg cilja Europske unije o udjelu energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije u Europskoj uniji u 2030. godini 11. doprinos kapaciteta proizvodnog postrojenja ili kapaciteta postrojenja za skladištenje energije smanjivanju emisija stakleničkih plinova i 12. alternativna rješenja za izgradnju novog kapaciteta proizvodnog postrojenja, kao što su rješenja za upravljanje potrošnjom i skladištenje energije. • Članak 17. Stavak 1. Prijedlog: riječi „skladišta električne” na dva mjesta zamijeniti sa „postrojenja za skladištenje” • Članak 17. Stavak 2. Prijedlog: riječi „skladišta električne” zamijeniti sa „postrojenja za skladištenje” Iza dijela teksta „Ministarstvu iskazuje interes za gradnju” riječ „proizvodnog” zamijeniti s „predmetnog” • Članak 17. Stavak 4. Prijedlog: zamijeniti sa: „Operator sustava dužan je, na zahtjev pravnih ili fizičkih osoba, vezano uz iskaz interesa iz stavka 2. ovoga članka dati preliminarno mišljenje o mogućnosti priključenja u okviru tražene priključne snage za potrebe podnošenja iskaza interesa iz stavka 2. ovoga članka, odnosno o mogućim tehničkim varijantama za priključenje na elektroenergetsku prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije, u skladu sa sadržajem i rokovima izrade koji su propisani pravilima o priključenju prijenosnu mrežu, odnosno pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu, te u skladu s cjenikom nestandardnih usluga operatora sustava.” • Članak 17. Stavak 7. Prijedlog: riječi „skladišta električne” zamijeniti sa „postrojenja za skladištenje” • Članak 17. Stavak 12. i 14. 	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Uređeno na drug način</p>	<p>Nepotrebno je codavanje odredbe</p> <p>Dio stavka 7 a ne 4.</p> <p>Članak 17 Vidi primjedbe broj. 52. do 73</p>
--	---	---	--

	<p>Prijedlog: riječ internetskim zamijeniti s mrežnim</p> <p>• Članak 23. stavak 2. Prijedlog: zamijeniti sa „Korisnik mreže može na jednom obračunskom mjernom mjestu sklopiti ugovor samo s jednim agregatorom.” Obrazloženje: Pravilima o promjeni agregatora će se propisati potrebni detalji i rokovi promjene.</p> <p>• Članak 23. stavak 3. Prijedlog: dodati teksta : Ugovor o agregiranju najmanje sadrži: 1. podaci o korisniku mreže i agregatoru; 2. usluge koje se pružaju, vrijeme početka agregiranja; 3. trajanje ugovora, uvjeti produljenja i prestanak ugovora i usluga, uključujući proizvode ili usluge koji su u paketu s tim uslugama te je li dopušten raskid ugovora bez naknade; 4. bilo koja naknada ili povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne ili zakašnjele račune; 5. metoda pokretanja postupaka za izvansudsko rješavanje sporova u skladu s člankom 39. ovoga Zakona; 6. informacije koje se odnose na prava korisnika mreže, uključujući informacije o obradi prigovora i sve informacije određene ovim stavkom, koje su jasno priopćene na računu ili na mrežnim stranicama elektroenergetskog subjekta 7. Postupci vezani uz iznos naknade za agregiranje, postupak promjene agregatora te odnos sa opskrbljivačem ili otkupljivačem korisnika mreže. Obrazloženje: Zbog važnosti uloge, slične opskrbi predlažemo propisati minimalni sadržaj ugovora te u istome propisati i način definiranja naknada i pristup informacijama. Ovo je samo inicijalni prijedlog sadržaja.</p> <p>• Članak 23. stavak 6. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Odnos oko razmjena informacija Operatora sustava i korisnika mreže definiran je u poglavlju obveza Operatora sustava u ovom zakonu i Općim uvjetima (sadržaj definiran ovim zakonom čl. 59.st.2).</p> <p>• Članak 25. stavak 1. Prijedlog: zamijeniti sa: „Svaki krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju mogu sudjelovati na svim tržištima električne energije kao aktivni kupac u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.” Obrazloženje: Odredba ne definira ispravno aktivnog kupca i nije u skladu s definicijom aktivnog kupca iz članka 3. stavka 2. podstavka 5. ovoga zakona. Prema definiciji značenja izraza „aktivni kupac” i načelima iz Direktive 2019/944, aktivni kupac može biti i onaj krajnji kupac koji nema priključeno proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije.</p> <p>• Članak 25. dodati nove stavke (3), (4) i (5) Prijedlog: (3) Prikjučna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskom mjernom mjestu aktivnog kupca iz stavka 2. ovoga članka ne smije biti veća od priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije iz mreže na tom obračunskom mjernom mjestom. Obrazloženje: Dodano je ograničenje jer prema definiciji aktivnog kupca njegove aktivnosti u smislu proizvodnje, skladištenja, prodaje električne energije itd. ne smiju biti njegova primarna trgovačka ili profesionalna djelatnost</p> <p>Prijedlog: (4): Skupinu krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju iz stavka 1. ovoga članka čine obračunska mjerna mjesta krajnjih kupaca u istoj zgradi s više stanova i/ili poslovnih prostora na čiju instalaciju je priključeno proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije preko obračunskog mjernog mjesta pojedinog krajnjeg kupca, obračunskog mjernog mjesta zajedničke potrošnje ili preko posebnog obračunskog mjernog mjesta za proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije. Obrazloženje: Bitno je jasno definirati na koji se prostor odnose odredbe. Ova odredba definira prostorno ograničenje tj. lokaciju na kojoj skupina krajnjih kupaca može činiti aktivnog kupca. (iz definicije aktivnog kupca: „... koji troši ili skladišti električnu energiju proizvedenu u vlastitom prostoru smještenom unutar definiranih granica ...”)</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p>	<p>Vidi primjedbe broj. 87. do 90.</p>
--	--	---	--

Prijedlog: (5) Ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima skupine krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju iz stavka 3. ovoga članka ne smije biti veća od 80% ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije iz mreže na tim obračunskim mjernim mjestima. Obrazloženje: Dodano je ograničenje jer prema definiciji aktivnog kupca njegove aktivnosti u smislu proizvodnje, skladištenja, prodaje električne energije itd. ne smiju biti njegova primarna trgovačka i profesionalna djelatnost

Prihvaća se

Prijedlog: zamijeniti sa dosadašnji stavci (3)-(7) postaju stavci (6)-(10) s tekstovim u nastavku, a dosadašnji stavak (8) postaje nepromijenjeni stavak (11) :

(6) Obračunsko mjerno mjesto aktivnog kupca iz stavaka 2. i 4. ovoga članka mora biti opremljeno naprednim brojičom i u skladu s tehničkim zahtjevima propisanim u mrežnim pravilima prijenosnog sustava odnosno mrežnim pravilima distribucijskog sustava.

Prihvaća se

(7) Posebno obračunsko mjerno mjesto za proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije iz stavka 4. ovoga članka mora biti opremljeno naprednim brojičom i u skladu s tehničkim zahtjevima propisanim u mrežnim pravilima distribucijskog sustava.

(8) Skupina krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju iz stavka 4. ovoga članka dužna je operatoru distribucijskog sustava ili operatoru prijenosnog sustava dostaviti popis obračunskih mjernih mjesta proizvodnih postrojenja, popis obračunskih mjernih mjesta postrojenja za skladištenje električne energije, popis obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca koja su uključena u dijeljenje električne energije te ključ prema kojem se električna energija predana u mrežu na obračunskim mjernim mjestima skupine krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju dijeli po obračunskim mjernim mjestima koja su uključena u dijeljenje električne energije, kao i svaku promjenu navedenih popisa odnosno ključa dijeljenja električne energije.

(9) Operator sustava dužan je omogućiti skupini krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju iz stavka 4. ovoga članka te korisnicima mjernih podataka mjerne podatke obračunskog mjernog mjesta pojedinog krajnjeg kupca, obračunskog mjernog mjesta zajedničke potrošnje ili posebnog obračunskog mjernog mjesta za proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije, potrebne za obračun električne energije koja je preuzeta iz mreže odnosno obračun električne energije koja je predana u mrežu u ovisnosti o aranžmanu korištenja proizvodnog postrojenja odnosno postrojenja za skladištenje energije koji su međusobno ugovorili krajnji kupci koji zajednički nastupaju iz stavka 4. ovoga članka.

(10) Aktivni kupac iz stavaka 2. i 4. ovoga članka:

1. ima pravo djelovati izravno ili putem agregatora,
2. ima pravo prodavati električnu energiju koju sam proizvede, opskrbljivaču putem ugovora opskrbi krajnjeg kupca odnosno otkupljivaču putem ugovora kojim se uređuje otkup električne energije,
3. ima pravo sudjelovati u pružanju usluga fleksibilnosti i programima energetske učincovitosti,
4. ima pravo delegirati trećoj strani upravljanje postrojenjima potrebnima za njegove aktivnosti, uključujući izgradnju, rad, obradu podataka i održavanje postrojenja i instalacija, a da se ta treća strana ne smatra aktivnim kupcem,
5. podliježe tarifnim stavkama za distribuciju električne energije i tarifnim stavkama za prijenos električne energije koje odražavaju stvarne troškove, transparentne su i nediskriminacijske pri čemu se zasebno razmatra i uzima u obzir električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska sektor i zakonom kojim se uređuje područje regulacije energetske djelatnosti, te člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943, osiguravajući odgovarajući i uravnotežen doprinos raspodjeli ukupnih troškova sustava,
6. podliježe plaćanju naknade za korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije na energiju koju aktivni kupac preuzima iz mreže, od koje se u realnom vremenu odbija energija isporučena u mrežu, proizvedena u proizvodnim jedinicama koje su u vlasništvu aktivnog kupca,
7. je subjekt odgovoran za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

• Članak 26. stavak 1.

Prijedlog: ovdje ubaciti i zajednice obnovljive energije (iz Direktive 2018/2001)

Vidi odgovor za primjedbu br.6

• Članak 26. stavak 23.

Prijedlog: tekst stavka uskladiti s direktivom:

Obrazloženje: omogućiti pristup tržištima za višak energije cijele zajednice. Upitna je korektnost HR prijevoda direktive: ENG - with regard to consumption of self-generated electricity, citizen energy communities are treated like active customers in accordance with point (e) of Article 15(2); HRV - s obzirom na električnu energiju koju sami

Ne Prihvaća se

	<p>proizvedu, s energetske zajednicama građana postupaju se kao s aktivnim kupcima u skladu s člankom 15. stavkom 2. točkom (e); 15.2.e (HRV) (e) podliježu naknadama za mrežu koje odražavaju troškove, transparentne su i nediskriminacijske te zasebno iskazuju za električnu energiju koja je predana u mrežu i električnu energiju koja je potrošena iz mreže, u skladu s člankom 59. stavkom 9. ove Direktive i člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943, osiguravajući odgovarajući i uravnotežen doprinos raspodjeli ukupnih troškova sustava;</p> <p>• Članak 26. stavak 25. Prijedlog: riječ internetskim zamijeniti sa mrežnim</p> <p>• Članak 27. stavak 3. Prijedlog: zamijeniti sa: „Operator sustava pri nabavi pomoćnih usluga ravnopravno postupaju s pružateljima pomoćnih usluga, neovisno o tome radi li se o agregatoru, krajnjem kupcu koji sudjeluje u upravljanju potrošnjom, operatoru skladišta ili proizvođaču, a u skladu s uvjetima iz posebnih pravila koja uređuju pružanje pojedine usluge.“</p> <p>• Članak 27. stavak 6. Prijedlog: zamijeniti sa: „Opskrbljivač koji je izravno pogođen aktiviranjem upravljanja potrošnjom može naplatiti naknadu krajnjem kupcu koji samostalno sudjeluje u upravljanju potrošnjom.“ Obrazloženje: Krajnji kupac i Neovisni agregator nemaju ugovorni odnos s voditeljem bilančne grupe opskrbljivača pa se predlaže koristiti postojeće ugovorne odnose</p> <p>• Članak 27. stavak 9. Prijedlog: zamijeniti sa: „Način utvrđivanja naknade iz stavka 6. ovoga članka sastavni je dio ugovora o opskrbi krajnjeg kupca i temelji se na količinama energije koje opskrbljivaču dostavlja operator prijenosnog sustava u skladu s pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.“</p> <p>• Članak 27. stavak 10. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Već postoje jasna ograničenja iznosa u stavku 8</p> <p>• Članak 38. stavak 2. točka 2. Prijedlog: zamijeniti riječ „reklamacije“ sa „rješavanje prigovora“ Obrazloženje: Termin reklamacije odnose se više na reklamiranje robe, u praksi imamo povjerenstva za rješavanje svih vrsta prigovora na pružanje usluga</p> <p>• Članak 46. stavak 1. Prijedlog: riječ „delegira“ zamijeniti sa „ugovorno prenosi“</p> <p>• Članak 46. stavak 2. točka 2. Prijedlog: dopuniti sa , a ne dulje od 60 dana od završetka pokusnog rada. Obrazloženje: Potrebno je ograničiti vremensko razdoblje rada bez ishođene energetske dozvole, kao i kod postrojenja za skladištenje energije koja su u pokusnom radu. U protivnom se radi o diskriminacijskom postupanju prema sudionicima na tržištu (posebice onima koji već imaju ishođenu dozvolu)</p> <p>• Članak 46. stavak 5. točka 4. Prijedlog: riječi „proizvodnog kapaciteta“ zamijeniti sa „kapaciteta za proizvodnju električne energije“</p> <p>• Članak 46. stavak 13. Prijedlog: ukloniti</p> <p>• Članak 46. stavak 14. Prijedlog: dodati iza riječi „crpnog (pumpnog) rada“ riječi „i vlastite potrošnje“</p> <p>• Članak 46. stavak 15. Prijedlog: zamijeniti sa: Proizvođač električne energije na obračunskom mjernom mjestu reverzibilne hidroelektrane iz stavka 14. ovoga članka može osigurati električnu energiju na veleprodajnom tržištu.</p>	<p>Ne Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p>	<p>Postoji mogućnost zamijeniti telekomunikacijsku i energetske mrežu.</p>
--	---	--	--

<p>• Članak 46. stavak 16. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Sve elektrane su u funkciji sigurnosti opskrbe i fleksibilnosti</p> <p>• Članak 48. stavak 1. Prijedlog: riječ „delegira“ zamijeniti sa „ugovorno prenosi“</p> <p>• Članak 48. stavak 2. Prijedlog: ☐ U t.1 ispraviti „kw“ u “kW” u t. 2. ukloniti „Izbrisati prijenosa električne energije i distribucije električne energije” ☐ ☐ Članak 48. stavak 3. Prijedlog: dodati : - Operator prijenosnog sustava koristi skladištenje energije za ispunjavanje svojih obveza u skladu s odredbama ovoga Zakona - operator distribucijskog sustava koristi skladištenje energije za ispunjavanje svojih obveza u skladu s odredbama ovoga Zakona.</p> <p>• Članak 48. stavak 7. i 8. Prijedlog: zamijeniti sa: (7) Operator skladišta energije na obračunskom mjernom mjestu postrojenja za skladištenje energije instalirane snage veće od 1 MW ne smatra se krajnjim kupcem u smislu odredbi ovoga Zakona, osim u dijelu koji se odnosi na plaćanje naknade za korištenje prijenosne i/ili distribucijske mreže. (8) Operator skladišta energije na obračunskom mjernom mjestu postrojenja za skladištenje energije iz stavka 7. ovoga članka može osigurati električnu energiju na veleprodajnom tržištu.</p>	<p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p>	
<p>• Članak 48. stavak 9. Prijedlog: riječi „postrojenja za skladište“ zamijeniti sa „skladište“</p> <p>• Članak 49. Prijedlog: zamijeniti sa: Članak 49. (1) Tržišta električne energije obuhvaćaju veleprodajna, maloprodajna i ostala tržišta električne energije. (2) Veleprodajna tržišta električne energije obuhvaćaju izvanburzovno tržište električne energije i burzovno tržište električne energije. (3) Maloprodajna tržišta električne energije obuhvaćaju opskrbu električnom energijom i agregiranje. (4) Ostala tržišta električne energije obuhvaćaju tržište uravnoteženja, tržište nefrekvencijskih pomoćnih usluga i tržište kapaciteta.</p>	<p>Prihvaća se</p>	<p>Potrebno je naglasiti zbog veličine teksta primjedbe da je dio od 49 do 56 članak koje se ovdje nalazi unesen u zakon samo nije po redosljedu koji je ovdje predložen nego velikim dijelom u članak 52. koji govori o svi oblicima tržišta.</p>
<p>• Dodati nove članke 49.a (novi 50.) 49.b (novi 51.) i 49.c. (novi 52.)</p> <p>Veleprodajna tržišta električne energije Članak 50. (1) Izvanburzovno tržište električne energije je tržište na kojem se kupnja i prodaja električne energije obavlja izravno između sudionika na tržištu električne energije na temelju bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije. (2) Burzovno tržište obuhvaća tržište električne energije na kojem se kupnja i prodaja električne energije između sudionika na tržištu električne energije obavlja posredstvom burze električne energije. (3) Operator tržišta električne energije odgovoran je za organiziranje veleprodajnih tržišta električne energije na cijelom području Republike Hrvatske u skladu s pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije. (4) Pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije najmanje se utvrđuju model veleprodajnih tržišta električne energije, registracija sudionika na tržištu, vrste ugovora koji se sklapaju na izvanburzovnom tržištu električne energije, standardi i postupci za evidentiranje transakcija s veleprodajnih tržišta električne energije, uključujući i kupoprodaju na maloprodajnim tržištima, standardi i postupci vezani za problematičnog opskrbljivača na tržištu električne energije, standardi i postupci za prijavu, izradu, provjeru i promjenu dnevnih rasporeda kupoprodaje</p>	<p>Prihvaća se</p>	<p>Potrebno je naglasiti zbog veličine teksta primjedbe da je dio od 49 do 56 članak koje se ovdje nalazi unesen u zakon samo nije po redosljedu koji je ovdje predložen nego velikim dijelom u članak 52. koji govori o svi oblicima tržišta</p>

električne energije s veleprodajnih tržišta električne energije, uključujući i kupoprodaju na maloprodajnim tržištima, te ostala pitanja potrebna za organiziranje veleprodajnih tržišta električne energije.

(5) Operator tržišta električne energije donosi pravila iz stavka 4. ovoga članka uz prethodno ishođeno mišljenje operatora prijenosnog sustava i mišljenje operatora distribucijskog sustava te uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije.

(6) Operator tržišta električne energije dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila iz stavka 4. ovog članka u trajanju od najmanje 15 dana.

(7) Operator tržišta električne energije dužan je javno objaviti pravila iz stavka 4. ovog članka na svojim mrežnim stranicama minimalno 15 dana prije njihovog stupanja na snagu.

Tržište uravnoteženja

Članak 51.

(1) Na tržištu uravnoteženja operator prijenosnog sustava osigurava usluge uravnoteženja od sudionika na tržištu uravnoteženja i/ili drugih operatora prijenosnog sustava radi uravnoteženja elektroenergetskog sustava, u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2017/2195 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(2) Operator prijenosnog sustava odgovoran je za organiziranje tržišta uravnoteženja na cijelom području Republike Hrvatske.

(3) Pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava najmanje se utvrđuju predkvalifikacijski postupak, ugovorni odnosi, nabava rezerve snage i energije uravnoteženja, obračun i način određivanja cijene energije uravnoteženja, ugovorni odnosi i odgovornost za odstupanje, način obračuna i cijene odstupanja uvažavajući pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja, financijsko poravnanje odstupanja, objava podataka i informacija, pravila obračuna u slučaju obustave i ponovnog pokretanja tržišnih aktivnosti, postupak rješavanja prigovora, kao i ostali zahtjevi u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2017/2195 i Uredbom Komisije (EU) 2017/1485.

(4) Operator prijenosnog sustava donosi pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije.

(5) Operator prijenosnog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava u trajanju od najmanje 30 dana.

(6) Operator prijenosnog sustava dužan je javno objaviti pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava na svojim mrežnim stranicama, najmanje 15 dana prije njihovog stupanja na snagu.

(7) Pravilima primjene nadomjesnih krivulja opterećenja utvrđuju se najmanje nadomjesne krivulje opterećenja karakterističnih skupina kupaca, način određivanja dijela ostvarenja opskrbljivača za kupce koji nemaju potvrđenu krivulju opterećenja u svrhu obračuna odstupanja, način određivanja predviđene potrošnje za buduće polugodišnje obračunsko razdoblje za krajnjeg kupca s polugodišnjim obračunskim razdobljem i način određivanja predviđenih mjesečnih potrošnji za buduće polugodišnje obračunsko razdoblje za krajnjeg kupca s polugodišnjim obračunskim razdobljem, te objava podataka i informacija.

(8) Operator distribucijskog sustava donosi pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja uz prethodno ishođeno mišljenje operatora prijenosnog sustava te uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije.

(9) Operator distribucijskog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja u trajanju od najmanje 15 dana.

(10) Operator distribucijskog sustava dužan je javno objaviti pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja na svojim mrežnim stranicama najmanje 15 dana prije njihovog stupanja na snagu.

(11) Cijene pružanja pomoćnih usluga koje operator prijenosnog sustava osigurava od dominantnog pružatelja usluga određuju se metodologijom za određivanje cijena za pružanje pomoćnih usluga koju donosi operator prijenosnog sustava uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije.

(12) Operator prijenosnog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu metodologije za određivanje cijena za pružanje pomoćnih usluga u trajanju od najmanje 15 dana.

(13) Operator prijenosnog sustava dužan je javno objaviti metodologiju za određivanje cijena za pružanje pomoćnih usluga na svojim mrežnim stranicama najmanje 15 dana prije njezinog stupanja na snagu.

Tržište nefrekvencijskih pomoćnih usluga

Članak 52.

(1) Na tržištu nefrekvencijskih pomoćnih usluga operator prijenosnog sustava, odnosno operator distribucijskog sustava osigurava nefrekvencijske pomoćne usluge u skladu s pravilima o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za prijenosni sustav, odnosno pravilima o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav.

(2) Operator prijenosnog sustava odgovoran je za organiziranje tržišta nefrekvencijskih pomoćnih usluga za prijenosni sustav.

(3) Pravilima o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za prijenosni sustav najmanje se utvrđuju uvjeti kvalifikacije

Uneseno u članak 52. Prijedloga zakona

Prihvaćeno

Dio članak 52. Prijedloga zakona

sudionika na tržištu za pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga, ugovorni odnosi, uvjeti nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga, način obračuna, financijsko poravnanje te objava podataka i informacija.

(4) Operator prijenosnog sustava donosi pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama, uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije.

(5) Operator prijenosnog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama u trajanju od najmanje 15 dana.

(6) Operator prijenosnog sustava dužan je javno objaviti pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama na svojim mrežnim stranicama najmanje 15 dana prije njihovog stupanja na snagu.

(7) Operator distribucijskog sustava odgovoran je za organiziranje tržišta nefrekvencijskih pomoćnih usluga za distribucijski sustav.

(8) Pravilima o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav najmanje se utvrđuju proizvodi i usluge, uključujući usluge fleksibilnosti, uvjeti nabave proizvoda i usluga, postupak kvalifikacije sudionika na tržištu za pružanje proizvoda i usluga, način obračuna, prema potrebi standardizirani tržišni proizvodi, ugovorne obveze te objava podataka i informacija.

(9) Operator distribucijskog sustava donosi pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije.

(10) Operator distribucijskog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav u trajanju od najmanje 15 dana.

(11) Operator distribucijskog sustava dužan je javno objaviti pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav na svojim mrežnim stranicama najmanje 15 dana prije njihovog stupanja na snagu.

Tržište kapaciteta

Članak 53.

(1) Na tržištu kapaciteta operator prijenosnog sustava osigurava kapacitete od sudionika na tržištu kapaciteta i/ili drugih operatora prijenosnih sustava u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2019/943.

(2) Sudjelovanje na tržištu kapaciteta uređuje se ugovorima koje operator prijenosnog sustava sklapa sa sudionicima na tržištu kapaciteta, u skladu s pravilima o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu.

(3) Pravilima o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu najmanje se utvrđuju postupci upravljanja zagušenjima, obveze operatora prijenosnog sustava u pogledu upravljanja zagušenjima, obveze sudionika na tržištu kapaciteta u pogledu upravljanja zagušenjima, međusobne obveze operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava u pogledu upravljanja zagušenjima, način utvrđivanja cijena i obračuna, te ugovorne obveze.

(4) Operator prijenosnog sustava donosi pravila o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije.

(5) Operator prijenosnog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu u trajanju od najmanje 15 dana.

(6) Operator prijenosnog sustava dužan je javno objaviti pravila o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu na svojim mrežnim stranicama najmanje 15 dana prije njihovog stupanja na snagu.

(7) Na tržištu kapaciteta operator distribucijskog sustava osigurava kapacitete od sudionika na tržištu kapaciteta radi osiguravanja otklanjanja zagušenja u distribucijskoj mreži.

(8) Pravilima o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu najmanje se utvrđuju postupci upravljanja zagušenjima, uključujući uporabu usluga fleksibilnosti, obveze operatora distribucijskog sustava u pogledu upravljanja zagušenjima, obveze sudionika na tržištu kapaciteta u pogledu upravljanja zagušenjima, međusobne obveze operatora distribucijskog sustava i operatora prijenosnog sustava u pogledu upravljanja zagušenjima, način utvrđivanja cijena i obračuna, te ugovorne obveze.

(9) Operator distribucijskog sustava donosi pravila o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu uz prethodno ishođeno mišljenje operatora prijenosnog sustava te uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije.

(10) Operator distribucijskog sustava dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu u trajanju od najmanje 15 dana.

(11) Operator distribucijskog sustava dužan je javno objaviti pravila o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu na svojim mrežnim stranicama najmanje 15 dana prije njihovog stupanja na snagu.

• Članak 50. Stavak 6. točka 7.

Prijedlog: ukloniti

Obrazloženje: HOPS provjerava usklađenost u D-2, D-1 i unutardnevno (00-24 h) pa se to postojeće stanje formaliziranjem prebacivanjem te točke u zadatke HOPS-a (t. 63, st.8 u članak YY, tj. bivši 86.)

• Članak 50. Stavak 6. točka 9.

Dio članak 52. Prijedloga zakona

Dio članak 52

Prihvća se

U ovom članku nije navedeno da

	<p>Prijedlog: izbrisati riječi "koju vodi burza" Obrazloženje: Iako je ovo preslikana aktualna situacija da to trenutno vodi jedina burza (CROPEX) no u budućnosti može biti aktivno više burzi kako ih definira ovaj zakon (tzv. „NEMO burzi“ u skladu s Uredbom (EU) 2015/1222).</p> <p>• Članak 52. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Već je raspisano kroz članak 50. i 54.</p> <p>• Članak 53. Naslov Prijedlog: izbrisati riječi „električne energije“ da naslov glasi „Sudionici na tržištu“ Obrazloženje: Usklađenje s definicijom značenja izraza</p> <p>• Članak 53. stavak 1. Prijedlog: zamijeniti sa „ Sudionik na tržištu može biti elektroenergetski subjekt ili druga pravna ili fizička osoba na temelju prava na sudjelovanje na tržištu električne energije u skladu s odredbama ovoga Zakona te pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije „ Obrazloženje: Usklađenje s definicijom značenja izraza</p> <p>• Članak 53. stavak 2. Prijedlog: ukloniti riječi „električne energije „</p> <p>• Članak 56. stavak 2. Prijedlog: zamijeniti sa „Opskrbljivač je financijski odgovoran za odstupanja koje uzrokuje u elektroenergetskom sustavu te može, kao subjekt odgovoran za odstupanje, snositi odgovornost za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.“</p> <p>• Članak 58. stavak 5. točka 2. Prijedlog: zamijeniti internetske sa mrežne</p> <p>• Članak 59. stavak 2. točka 1. Prijedlog: dodati u zagradu „otkup električne energije“ Obrazloženje: OU trebaju definirati i status otkupa el. en. Uvjet za početak korištenja mreže je ili sklopljen ugovor s opskrbljivačem i/ili sklopljen ugovor s otkupljivačem (ili kako će se već nazvati. Oba smjera isporuke el. en. moraju biti definirana ugovornim odnosima). Zajednice obnovljive energije dodati u definicije u čl. 4</p> <p>• Članak 59. stavak 2. točka 6. Prijedlog: na kraju točke ukloniti „ operatoru sustava“ Obrazloženje: neodređena odredbu vezanu uz oba operatora sustava jer će usluge fleksibilnosti biti definirane u pravilima o zagušenjima distribucijskog sustava – definirane samo za korisnike priključene na distribucijsku mrežu</p> <p>• Članak 59. dodati stavak 5. Prijedlog: dodavanja stavka 5. „Način pristupanja i sklapanja ugovora s neovisnim agregatorom“ Obrazloženje: dodati uvjete vezano na pristupanje portfelju neovisnog agregatora</p> <p>• Članak 62. stavak 3. ☐ Prijedlog: zamijeniti riječi „voditelj bilančne grupe“ sa „subjekt odgovoran za odstupanje“, te „delegira“ zamijeniti sa „ugovorno prenosi“</p> <p>• Članak 62. stavak 4. Prijedlog: Ukloniti Obrazloženje: Trgovac ili opskrbljivač ne može trgovati isključivo putem burze - on mora uvesti ili izvesti električnu energiju kupljenu odnosno prodanu na burzi (prekozonsko trgovanje), ili je mora kupiti odnosno prodati unutar RH. To znači da sudjeluje u svim postupcima na tržištu električne energije u RH i za prekozonsko trgovanje kao i svi</p>	<p>Djelomično usvojeno</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p>	<p>je jedina burza CROPEX</p> <p>Postoji mogućnost zamijeniti telekomunikacijsku i energetska mrežu</p>
--	---	--	---

	<p>ostali sudionici na tržištu u RH te da mu za to treba ishođena dozvola. Drugačije postupanje prema ovim tvrtkama u odnosu na druge sudionike tržišta u RH predstavljalo bi neravno pravo (diskriminaciju) ostalih tržišnih sudionika u odnosu na ove tvrtke. Iako je ova odredba sadržana i u važećem ZoTEE, svi članovi CROPEX-a koji su iz države članice EU imaju ishođenu dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti jer im je to potrebno za sudjelovanje u svim postupcima na tržištu električne energije u RH i za prekozonsko trgovanje.</p> <p>• Članak 63. stavak 1. Prijedlog: Ukloniti riječi „u Energetskoj zajednici ili“</p> <p>• Članak 64. stavak 1. Prijedlog: Članke 64., 65. i 66. premjestiti u odgovarajuće poglavlje vezano uz opskrbu</p> <p>• Članak 64. stavak 2. Prijedlog: dodati riječ veleprodajnih</p> <p>• Članak 68. stavak 8. i 9. Prijedlog: ukloniti. Obrazloženje: Materija uređena čl. 52. i 53. (koji su napisani u okviru dorade odredbi u vezi obuhvata tržišta)</p> <p>• Članak 70. točka 8. Prijedlog: riječ reklamacije zamijeniti sa rješavanje prigovora</p> <p>• Članak 72. stavak 16. Prijedlog: zamijeniti tekst stavka s tekстом kako slijedi: Stavkom 14. ovoga članka se ne dovodi u pitanje mogućnost operatora distribucijskog sustava da ograniči priključnu snagu ili da nudi priključke koji podliježu operativnim ograničenjima korištenja priključne snage kako bi se osigurala ekonomska učinkovitost novih proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije pod uvjetom da je takva ograničenja odobrila Agencija. Nova proizvodna postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije koja podliježu operativnim ograničenjima korištenja priključne snage u skladu s pravilima o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu, snose sve troškove koje operator distribucijskog sustava ima vezane za provođenje tih operativnih ograničenja.</p> <p>• Članak 72. stavak 17. Prijedlog: zamijeniti tekst stavka s tekстом kako slijedi: Pri davanju suglasnosti na pravila o priključenju na distribucijsku mrežu iz članka 13. ovoga Zakona, mrežna pravila distribucijskog sustava iz članka 74. ovoga Zakona i pravila o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu iz članka 53. ovoga Zakona Agencija je dužna razmotriti uvode li se ograničenja priključne snage ili operativna ograničenja korištenja priključne snage na temelju transparentnih i nediskriminacijskih postupaka kako se ne bi stvorile neopravdane prepreke za ulazak na tržište.</p> <p>• Članak 72. dodati novi stavak - stavak 18.a Prijedlog: dodati novu točku iza stavka 18. s tekстом kako slijedi: (18.a) Ako operator distribucijskog sustava stvori uvjete u mreži koji omogućuju korištenje priključne snage proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije bez ograničenja, koje je priključeno uz mogućnost ograničavanja priključne snage ili operativnog ograničavanja korištenja priključne snage, ograničavanje se primjenjuje dok proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije ne podmiri pripadajuće troškove povezane s mogućnošću korištenja priključne snage bez ograničenja.</p> <p>• Članak 73. stavak 3. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Predlaže se brisati javna objava izvještaja iz stavka 2. ovog članka, posebno s rokom 31. ožujak tekuće godine. Izvještaj o poslovnim aktivnostima, u okviru financijskih izvještaja objavljuje se u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Zakonu o trgovačkim društvima</p> <p>• Članak 73. stavak 5. Prijedlog: izmijeniti tekst stavka da glasi edi: „Operator distribucijskog sustava obavezan je, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, podnijeti Agenciji izvješće o nabavi električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži za prethodnu kalendarsku godinu, koji osobito sadrži podatke i informacije o ostvarenim</p>	<p>Prihvata se</p> <p>Prihvata se</p> <p>Prihvata se</p> <p>Prihvata se</p> <p>Prihvata se</p> <p>Prihvata se</p> <p>Ne prihvata se</p>	<p>Navedeno je prihvaćeno s obzirom da se ujedno vidi i mišljenje o navedenom.</p> <p>Operator sustava je jedini obvezati mrežu</p>
--	---	---	---

tehničkim i ne tehničkim gubicima električne energije, količinama, dinamičkim i načinu nabave pojedinih proizvoda, troškovima odstupanja vezanim za nabavu električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži, jediničnim cijenama električne energije i pripadajućim troškovima nabave električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži u svim vremenskim okvirima."
 Obrazloženje: Agenciji se i danas dostavljaju izvještaji na mjesečnoj razini o nabavi svih tipova proizvoda. Riješiti izvještavanjem, ne odredbom zakona o dostavi sklopljenih ugovora – nije transparentno.

Prihvaća se

• Članak 75. stavak 2. točka 1.

Prijedlog: usluge fleksibilnosti

Obrazloženje: Ovo je u redu ukoliko se ubaci odgovarajući usklađeni novi članak 53. (Tržište kapaciteta) gdje se uvodi ovaj pojam

Prihvaća se

• Članak 86.

Prijedlog: čitav članak zamijeniti sa tekstom kako slijedi:

Zadaci operatora prijenosnog sustava

Članak YY.

(1) Operator prijenosnog sustava odgovoran je za osiguravanje dugoročne sposobnosti prijenosnog sustava da udovoljava razumnim zahtjevima za prijenosom električne energije te za upravljanje, vođenje, pogon, održavanje, izgradnju i razvoj prijenosne mreže na temelju ekonomskih uvjeta sigurnog, pouzdanog i učinkovitog sustava prijenosa električne energije na svojem području uz dužnu pažnju prema zaštiti okoliša i energetske učinkovitosti, u bliskoj suradnji s drugim operatorima prijenosnih sustava i operatorima distribucijskih sustava.

(2) Operator prijenosnog sustava je odgovoran za nabavu proizvoda i usluga potrebnih za učinkovit, ekonomičan, pouzdan i siguran rad prijenosnog sustava.

(3) Operator prijenosnog sustava nabavlja proizvode i usluge iz stavka 2. ovoga članka u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima definiranim u pravilima o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za prijenosni sustav, pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava, pravilima o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu, mrežnim pravilima prijenosnog sustava te ostalim posebnim propisima.

(4) Ako je Agencija procijenila, na temelju zahtjeva operatora prijenosnog sustava, da nabava pojedinih proizvoda i usluga iz stavka 2. ovoga članka na temelju tržišnih načela nije moguća ili nije ekonomski učinkovita, može izdati suglasnost na pravila iz stavka 3. ovoga članka iako se ona u dijelovima ili u cjelini ne temelje na tržišnim načelima.

(5) Proizvode i usluge iz stavka 2. ovoga članka operator prijenosnog sustava nabavlja od kvalificiranih sudionika na pojedinom tržištu.

(6) Postupak kvalifikacije sudionika iz stavka 5. ovoga članka propisuje se u pravilima iz stavka 3. ovoga članka.

(7) Operator prijenosnog sustava razmjenjuje sve potrebne informacije i surađuje s operatorom distribucijskog sustava i s njim se koordinira kako bi se osigurala optimalna upotreba resursa i sudjelovanje korisnika mreže u svrhu pružanja usluga na veleprodajnim tržištima električne energije, uravnoteženja, nefrekvencijskih pomoćnih usluga, kapaciteta za postizanje sigurnog i učinkovitog rada sustava te daljnjeg razvoja tržišta.

(8) Osim zadataka iz stavaka 1. do 7. ovoga članka, operator prijenosnog sustava dužan je obavljati i sljedeće zadatke:

1. osiguravati odgovarajuća sredstva za ispunjavanje svojih obveza,

2. osiguravati usluge sustava u nadležnosti operatora prijenosnog sustava,

3. doprinositi sigurnosti opskrbe električnom energijom kroz dostatne kapacitete prijenosa i pouzdanost prijenosnog sustava,

4. primjenjivati najbolja iskustva stečena u praksi radi postizanja sigurnosti opskrbe električnom energijom i raspoloživosti prijenosnog sustava, s obzirom na opskrbu krajnjih kupaca električnom energijom, odnosno preuzimanje električne energije od korisnika mreže priključenih na prijenosnu mrežu,

5. unapređivati usluge vezane uz prijenos električne energije uvođenjem naprednih mreža,

6. poduzimati propisane mjere sigurnosti tijekom korištenja prijenosne mreže i drugih postrojenja koja su u funkciji prijenosnog sustava, što je predmet inspeksijskog nadzora,

7. koristiti objekte prijenosne mreže u skladu s tehničkim propisima i normama, što je predmet inspeksijskog nadzora,

8. upravljati tokovima snaga u prijenosnoj mreži, vodeći računa o razmjenama s drugim međusobno povezanim sustavima radi čega je operator prijenosnog sustava odgovoran za osiguravanje sigurnog, pouzdanog i učinkovitog elektroenergetskog sustava i u tom kontekstu za osiguravanje dostupnosti svih nužnih pomoćnih usluga, uključujući one koje se pružaju u okviru upravljanja potrošnjom i skladištenjem energije, u onoj mjeri u kojoj takva dostupnost

Usvojeno

Ne prihvaća se

Navedeno mijenja koncepciju zakona a ne donosi jasnoći teksta

Ujedno tekst u ovom dijelu je vezan i sa EU propisima te je potrebno zadržati i tu povezanost.

Nadalje ovo je promjena članka koji ima više stavaka i sa promijenom se želi više stavaka povezati u jedan tako da ukupni broj točaka 65. a isto tako 9. stavaka.

nije ovisna ni o jednom drugom prijenosnom sustavu s kojim je njegov sustav međusobno povezan,

9. pružati informacije operatorima drugih sustava, s kojima je prijenosni sustav međusobno povezan, dostatnih za osiguravanje sigurnog i učinkovitog rada, koordiniranog razvoja i interoperabilnosti međusobno povezanih sustava,

10. priključivati korisnike prijenosne mreže na prijenosnu mrežu u skladu s člankom 12. ovoga Zakona,

11. izvoditi priključke korisnika prijenosne mreže i stvaranja tehničkih uvjeta za priključenje korisnika prema uvjetima propisanim zakonima kojima se uređuje područje energetike i regulacije energetskih djelatnosti te ostalim propisima kojima se uređuje to područje,

12. davati jasne i precizne informacije postojećim i budućim korisnicima prijenosne mreže koje su im potrebne za učinkovit pristup prijenosnoj mreži i korištenje prijenosne mreže, prema načelima razvidnosti i nepristranosti, uz zaštitu informacija i podataka koji se smatraju povjerljivima u skladu s posebnim propisima,

13. objavljivati aktualne podatke o mogućnostima priključenja u skladu s člankom 12. ovoga Zakona,

14. uspostaviti i voditi u digitalnom obliku katastar vodova i objekata prijenosne mreže, u skladu s propisima o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka,

15. uspostaviti povjerenstvo za rješavanje prigovora s obzirom na pristup mreži i korištenje prijenosne mreže u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje zaštita potrošača, kao i nezavisni mehanizam za učinkovito rješavanje pritužbi i izvansudsko rješavanje sporova,

16. osiguravati priključenje na prijenosnu mrežu i korištenje prijenosne mreže prema reguliranim, transparentnim i nepristranim načelima,

17. sklopiti ugovor s operatorom distribucijskog sustava o vođenju pogona koji obuhvaća i rješavanje situacija poremećenog pogona i/ili raspada sustava,

18. analizirati gubitke električne energije u prijenosnoj mreži, te po potrebi, predložiti i provesti mjere za smanjenje tehničkih gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži za sljedeće desetogodišnje razdoblje,

19. do 30. rujna tekuće godine dostaviti Agenciji na suglasnost procjenu količine i ukupnog troška nabave električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži za sljedeću godinu koja najmanje sadrži podatke i informacije o:

- procijenjenoj količini gubitaka električne energije za tekuću kalendarsku godinu i načinu njeno određivanja,
- nabavljenim količinama te načinu i dinamici nabave, jediničnim cijenama i ostalim pripadajućim troškovima nabave,
- planiranim količinama, jediničnim cijenama, planiranim načinima i dinamici nabave i ostalim pripadajućim troškovima nabave,
- načinu određivanja planirane jedinične cijene,
- ukupnom planiranom trošku za pokrivanje gubitaka električne energije,

20. održavati sigurnost pogona elektroenergetskog sustava,

21. planirati rad elektroenergetskog sustava u suradnji s operatorom distribucijskog sustava, operatorima drugih povezanih sustava i operatorom tržišta električne energije,

22. voditi elektroenergetski sustav na način da u okviru tehničkih i tehnoloških mogućnosti prijenosnog sustava ne ograničava kupnju i prodaju električne energije, osim u slučaju elektroenergetske krize,

23. uskladiti izradu planova raspoloživosti i isključenja prijenosnih objekata i postrojenja korisnika mreže,

24. otklanjati zagušenja u prijenosnoj mreži koristeći korektivne mjere uključujući i redospećivanje kapaciteta prema tržišnim načelima u skladu s pravilima o upravljanju zagušenjima i Uredbom (EU) 2019/943,

25. mijenjati plan angažiranja raspoloživih kapaciteta korisnika mreže u slučaju ugrožene sigurnosti pogona elektroenergetskog sustava,

26. objaviti na svojim mrežnim stranicama podatke i informacije ili odgovarajuće poveznice od značenja za korištenje prijenosne mreže u skladu s Uredbom Komisije (EU) 543/2013, kao i druge podatke i informacije od značenja za transparentno djelovanje tržišta električne energije,

27. održavati mjerne uređaje te prikupljati i obrađivati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže, u skladu sa odredbama ovog Zakona i posebnim propisima,

28. mjeriti isporučenu električnu energiju u točkama razdvajanja prijenosne mreže s distribucijskom mrežom, s korisnicima prijenosne mreže, susjednim prijenosnim sustavima i drugim relevantnim točkama, pri čemu ti podaci moraju biti dostupni operatoru distribucijskog sustava, korisnicima prijenosne mreže, kao i operatorima susjednih prijenosnih sustava pod uvjetom uzajamnosti te Agenciji,

29. provoditi digitalizaciju prijenosnog sustava,

30. upravljati podacima, uključujući razvoj sustava za upravljanje podacima, kibernetičku sigurnost i zaštitu podataka podložno primjenjivim pravilima i ne dovodeći u pitanje nadležnost drugih tijela,

31. dostavljati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta i točaka razdvajanja sa susjednim sustavima ostalim elektroenergetskih subjekata u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima ili na način uređen

ugovorom o međusobnim odnosima između operatora prijenosnog sustava i elektroenergetskog subjekta,

32. dostaviti Agenciji do 30. rujna tekuće godine trogodišnji plan poslovanja te ostale podatke u skladu s metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije,

33. donijeti i javno objaviti, uz prethodno ishođeno odobrenje Agencije, ažurirani desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže, u skladu s člankom WW. ovoga Zakona,

34. dostaviti Agenciji na odobravanje povećanje financijskog okvira u dijelu koji se odnosi na jednogodišnje razdoblje odobrenog desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže u pogledu investicija vezanih za reguliranu imovinu,

35. primijeniti iznose tarifnih stavki za prijenos električne energije na temelju odluke Agencije o iznosu tarifnih stavki za prijenos električne energije te ih objaviti na svojim mrežnim stranicama najmanje 15 dana prije početka primjene,

36. nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u trajanju od najmanje 15 dana, donijeti uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije te objaviti na svojim mrežnim stranicama najmanje 15 dana prije primjene:

- mrežna pravila prijenosnog sustava,
- pravila o priključenju na prijenosnu mrežu,
- pravila nestandardnih usluga operatora prijenosnog sustava koja sadrže i cjenik nestandardnih usluga,
- pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava,
- pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za prijenosni sustav,
- pravila za upravljanje zagušenjem u prijenosnom sustavu, uz prethodno ishođeno mišljenje operatora distribucijskog sustava,
- metodologiju za određivanje cijena pomoćnih usluga,

37. pratiti provedbu propisa za čije je donošenje nadležan i po potrebi pokrenuti postupak izmjene i/ili dopune propisa za čije je donošenje nadležan,

38. pokrenuti, na inicijativu i u skladu s uputama Agencije, postupak izmjene i/ili dopune propisa za čije je donošenje nadležan,

39. pratiti provedbu svih svojih aktivnosti, odgovornosti i dužnosti, a posebno u pogledu osiguranja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti,

40. pratiti sigurnost opskrbe električnom energijom u prijenosnom sustavu,

41. podnositi Agenciji i javno objavljivati godišnja izvješća u skladu s člankom ZZ. ovoga Zakona,

42. periodički, prema dinamici, opsegu i načinu koji određuje Agencija dostavljati podatke koje zatraži Agencija o:

- tehničkim podacima prijenosne mreže,
- elektroenergetskoj bilanci prijenosnog sustava,
- opterećenju prijenosnog sustava,
- postrojenjima za proizvodnju električne energije priključenim na prijenosnu mrežu i njihovoj proizvodnji,
- postrojenjima za skladištenje energije priključenim na prijenosnu mrežu i njihovoj uporabi,
- isporuci električne energije na prijenosnoj mreži,
- razmjeni električne energije po granicama,
- dodjeli i korištenju prekozonskih kapaciteta,
- korištenju prihoda od dodjele prekozonskih kapaciteta,
- priključenjima na prijenosnu mrežu,
- pogonskim događajima u prijenosnoj mreži,
- upravljanju zagušenjima u prijenosnoj mreži,
- nabavljenim pomoćnim uslugama, i pružateljima tih usluga,
- upotrebi mjera energetske učinkovitosti,
- razvoju naprednih mreža,
- nabavi električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži,
- podacima vezanim za zaštitu potrošača,
- odstupanjima bilančnih grupa,
- aktivaciji energije uravnoteženja i pružateljima usluga uravnoteženja,

43. na temelju izvješća iz članka ZZ. ovoga Zakona i podataka iz podstavka 43. ovoga stavka, kao i u slučaju zahtjeva Agencije, provesti određene mjere radi osiguranja normalnog pogona i načina vođenja prijenosne mreže, smanjenja gubitaka električne energije, poboljšanja kvalitete opskrbe električnom energijom te osiguranja načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti,

44. dostavljati jedinicama lokalne i regionalne (područne) samouprave, za potrebe energetske planiranja, mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta o predanoj i preuzetoj električnoj energiji u prijenosnu mrežu, poštujući pritom povjerljivost podataka pojedinačnih korisnika mreže,

45. osiguravati jalovu električnu energiju,

46. voditi registar obračunskih mjernih mjesta svake bilančne grupe za mjesta isporuke električne energije na

prijenosnoj mreži,

47. dostavljati podatke operatoru tržišta električne energije potrebne za obračun odstupanja u skladu s pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava i pravilima organiziranja tržišta električne energije,
48. dostavljati operatoru tržišta električne energije obračunske podatke o preuzetoj električnoj energiji od povlaštenih proizvođača priključenih na prienosnu mrežu,
49. poduzimati mjere za zaštitu prirode i okoliša,
50. primjenjivati mjere energetske učinkovitosti,
51. pri obavljanju svojih zadataka na temelju ovoga članka olakšavati integraciju tržišta,
52. nabavljati pomoćne usluge radi osiguranja operativne sigurnosti,
53. osiguravati pouzdanost i raspoloživost prienosnog sustava te koordinaciju sustava proizvodnje, prijenosa i distribucije, dajući potrebne upute u skladu s kriterijima pouzdanosti i sigurnosti prema mrežnim pravilima prienosnog sustava,
54. u postupku donošenja, dostaviti operatoru distribucijskog sustava mišljenje na:
  - pravila za upravljanje zagušenjem u distribucijskom sustavu,
  - pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja,
55. u postupku donošenja, dostaviti operatoru tržišta električne energije mišljenje na pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije,
56. surađivati s ostalim operatorima prienosnog sustava, s nominiranim operatorima tržišta električne energije, burzama električne energije i drugim relevantnim subjektima na tržištu električne energije u svrhu razvoja zajedničkog tržišta električne energije,
57. sudjelovati u mehanizmu naknade među operatorima prienosnih sustava, u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2019/943,
58. sudjelovati u donošenju okvira za suradnju i koordinaciju među regionalnim koordinacijskim centrima i uzimati u obzir preporuke koje su izdali regionalni koordinacijski centri,
59. sudjelovati u uspostavi europskih i nacionalnih procjena dostatnosti resursa u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) 2019/943,
60. uravnoteživati sustav, odnosno regulirati frekvenciju i snagu razmjene, prema tržišnim načelima te načelima transparentnosti i nepristranosti,
61. utvrđivati prekozonske kapacitete u suradnji s operatorima međusobno povezanih sustava te na razini jedne ili više regija za proračun prekozonskih kapaciteta za razmjenu električne energije,
62. dodjeljivati prekozonske kapacitete u skladu s načelima razvidnosti i nepristranosti prema sudionicima na tržištu električne energije te na primjeren način javno objavljivati informacije o raspoloživosti i dodjeli prekozonskih kapaciteta,
63. provjeravati usklađenost rasporeda prekozonske kupoprodaje s dodijeljenim prekozonskim kapacitetima,
64. objaviti na svojim mrežnim stranicama pravila, podatke i informacije u pogledu dodjele i korištenja prekozonskih kapaciteta u skladu s načelima razvidnosti i nepristranosti prema sudionicima na tržištu,
65. Radi dodjele i korištenja prekozonskih kapaciteta u okviru jedne ili više regija, operator prienosnog sustava može, u skladu s potvrđenim međunarodnim ugovorima, s operatorima prienosnih sustava drugih država osnovati jednu ili više pravnih osoba za koordinirane dražbe prekozonskih kapaciteta.

(9) Operator prienosnog sustava koji ima u vlasništvu prienosni sustav mora ispunjavati zahtjeve iz poglavlja VI. i biti certificiran u skladu s člankom 11. ovog Zakona. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prienosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa da, na vlastitu inicijativu i pod svojim nadzorom, delegiraju određene zadatke drugim operatorima prienosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa ako se tim delegiranjem zadataka ne ugrožavaju stvarna i neovisna prava odlučivanja operatora prienosnog sustava koji delegira zadatke.

• Članak 88. stavak 4., 5., 6., 7. i 8.

Prijedlog: Zamijeniti sa tekstom kako slijedi:

(4) Stavkom 2. ovoga članka se ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prienosnog sustava da ograniči priključnu snagu ili da nudi priključke koji podliježu operativnim ograničenjima korištenja priključne snage kako bi se osigurala ekonomska učinkovitost novih proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije pod uvjetom da je takva ograničenja odobrila Agencija. Nova proizvodna postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije koja podliježu operativnim ograničenjima korištenja priključne snage u skladu s pravilima o upravljanju zagušenjima u prienosnom sustavu, snose sve troškove koje operator prienosnog sustava ima vezane za provođenje tih operativnih

Navedeno predstavlja primjer ograničavanja poduzetničke slobode odnosno pravo

ograničenja.

(5) Pri davanju suglasnosti na pravila o priključenju na prijenosnu mrežu iz članka 13. ovoga Zakona, mrežna pravila prijenosnog sustava iz članka 93. ovoga Zakona i pravila o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu iz članka 53. ovoga Zakona Agencija je dužna razmotriti uvode li se ograničenja priključne snage ili operativna ograničenja korištenja priključne snage na temelju transparentnih i nediskriminacijskih postupaka kako se ne bi stvorile neopravdane prepreke za ulazak na tržište.

(6) Ako proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije snosi troškove povezane s osiguravanjem neograničenog priključivanja, ne primjenjuju se ograničenja iz stavka 4. ovoga članka.

(7) Ako operator prijenosnog sustava stvori uvjete u mreži koji omogućuju korištenje priključne snage proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije bez ograničenja, koje je priključeno uz mogućnost ograničavanja priključne snage ili operativnog ograničavanja korištenja priključne snage, ograničavanje se primjenjuje dok proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije ne podmiri pripadajuće troškove povezane s mogućnošću korištenja priključne snage bez ograničenja.

(8) Operator prijenosnog sustava ne smije odbiti priključenje na mrežu zbog dodatnih troškova stvaranja tehničkih uvjeta u mreži.

• Članak 89.

Prijedlog: čitav članak zamijeniti sa tekstom kako slijedi:

Članak XX.

(1) Operator prijenosnog sustava je dužan obavljati elektroenergetsku djelatnost prijenosa električne energije pod uvjetima koji su određeni dozvolom za obavljanje elektroenergetske djelatnosti prema načelima objektivnosti, razvidnosti i nepristranosti na cijelom području Republike Hrvatske u skladu s odredbama ovoga Zakona. Operator prijenosnog sustava je dužan ispuniti uvjete i kriterije za certifikaciju u skladu s odredbama ovoga Zakona prije ishođenja dozvole za obavljanje elektroenergetske djelatnosti.

(2) Operator prijenosnog sustava odgovoran je za osiguravanje nediskriminacije korisnika mreže ili kategorije korisnika mreže, kao i povezanih društava unutar vertikalno integriranog subjekta.

(3) Operator prijenosnog sustava je dužan na cijelom području Republike Hrvatske primjenjivati iste tarifne stavke za prijenos električne energije za istu kategoriju i model korištenja mreže, osobito s obzirom na naponsku razinu priključka i tarifne elemente.

(4) U pogledu kvalitete opskrbe električnom energijom operator prijenosnog sustava dužan je postupati u skladu s propisima koji se donose temeljem ovoga Zakona i koji reguliraju to područje.

(5) Operator prijenosnog sustava ne smije trgovati električnom energijom, osim za:

1. pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži,
2. uravnoteženje sustava,
3. upravljanje zagušenjima i
4. osiguravanje usluga sustava.

(6) Operator prijenosnog sustava nabavlja električnu energiju za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži na tržištu električne energije u skladu s transparentnim, nediskriminirajućim i tržišno utemeljenim postupcima.

(7) Operator prijenosnog sustava obavlja sve poslove vezane za uravnoteženje sustava, koji se propisuju pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava, osim obračuna odstupanja sudionika na tržištu.

(8) Operator prijenosnog sustava može angažirati proizvodna postrojenja namijenjena za povremenu uporabu samo u slučajevima:

5. većih poremećaja ili ispada u elektroenergetskom sustavu,
6. radi zadovoljavanja kriterija sigurnog pogona prijenosne mreže i sigurne opskrbe kupaca,
7. prilikom proglašene elektroenergetske krize prema propisima kojima se uređuje područje energetike,
8. izvanrednih situacija.

(9) Pod proizvodnim postrojenjima namijenjenim za povremenu uporabu iz stavka 8. ovoga članka podrazumijevaju se objekti korisnika mreže predviđeni za povremenu ili stalnu proizvodnju električne energije za vlastite potrebe uz mogućnost proizvodnje električne energije za potrebe tržišta električne energije.

(10) Pod kriterijima sigurnog pogona prijenosne mreže i sigurne opskrbe kupaca podrazumijevaju se vođenje pogona elektroenergetskog sustava u skladu s odredbama Uredbe Komisije (EU) 2017/1485 i mrežnim pravilima prijenosnog sustava te metodologija i kriteriji za planiranje razvoja prijenosne mreže definirani u mrežnim pravilima prijenosnog sustava.

(11) Operator prijenosnog sustava obavlja i djelatnosti odnosno aktivnosti koje nisu predviđene ovim Zakonom i

Ne prihvaća se

operatora da odbije priključak u slučaju pogonskog ograničenja. Pogonsko ograničenje može nastupiti u pojedinim trenucima u radu sustava ali to ne bi smjelo biti razlog da se odbije priključak jer nova napredna brojila i sustavi omogućuju da se bolje prati rad sustava i da se u manjem vremenskom razdoblju mogu u tijeku rada napraviti ograničenja koja ne bi trebala biti razlog za odbijanje priključenja.

Prihvaćeno

<p>Uredbom (EU) 2019/943 ako su te djelatnosti odnosno aktivnosti nužne kako bi operator prijenosnog sustava ispunio svoje obveze u skladu s ovim Zakonom i Uredbom (EU) 2019/943, pod uvjetom da je Agencija ocijenila potrebu za takvom djelatnosti odnosno aktivnosti te da je njeno obavljanje u skladu sa zakonima i propisima kojima se uređuje. (12) Stavkom 11. ovoga članka ne dovodi se u pitanje pravo operatora prijenosnog sustava da ima u vlasništvu ili razvija mreže koje nisu elektroenergetske mreže, vodi ih ili da upravlja njima, ako je to pravo odobrila Republika Hrvatska ili određeno nadležno tijelo Republike Hrvatske.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Članak 90. Prijedlog: Ukloniti jer je tekst premješten (t.65, st. 8 u članku YY , tj. nekadašnjem 86). • Članak 91. stavak 1. Prijedlog: ukloniti riječ „svih“ Obrazloženje: Agencija daje uputu što treba biti u izvješću • Članak 91. stavak 2. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Nepotrebno ponavljanje stavka 1 ovog članka. OPS ionako sve dužnosti provodi u skladu s navedenim načelima i to je raspisano na nizu mjesta. Osim toga u čl. 103. st.4 t. 2 propisano je izvješće Osobe za praćenje usklađenosti koje se pretežito bavi baš ovim načelima Zadržavanje ovog stavka bi u stvari značilo da se traži još jedno dodatno izvješće koje se preklapa s drugim izvješćima, a što je nepotrebno i ne donosi nikakvu dodanu vrijednosti. • Članak 91. stavak 3. Prijedlog: ukloniti. Obrazloženje: Nejasno na koje se godišnje izvješće ova odredba odnosi. Predlaže se da se navede da je to Godišnje izvješće u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Zakonom o trgovačkim društvima te da se javno objavljuje u skladu s navedenim zakonima. • Članak 91. stavak 4. Prijedlog: ukloniti zadnji dio teksta „te dostaviti sklopljene ugovore o nabavi električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u prijenosnoj mreži za prethodnu kalendarsku godinu uključujući podatke i informacije o zaključenim kupoprodajnim transakcijama putem burze odnosno terminskog tržišta. Obrazloženje: Agenciji se i danas dostavljaju izvještaji na mjesečnoj razini o nabavi svih tipova proizvoda. Riješiti izvještavanjem, ne odredbom zakona o dostavi sklopljenih ugovora – nije transparentno a niti u skladu sa GDPR. • Članak 92. stavak 1. Prijedlog: Početni dio teksta „korisnici mreže priključeni na prijenosnu mrežu“ zamijeniti sa „Operator distribucijskog sustava, te korisnici prijenosne i distribucijske mreže“ Obrazloženje: Formulacija je u skladu s Uredbom (EU) 2017/1485, čl. 43-51 • Članak 92. stavak 3. Prijedlog: Ukloniti Obrazloženje: dostavu podataka na određenoj vremenskoj razini i u određenom roku definiraju odgovarajuće EU Uredbe, odnosno derogacije tamo propisane. Ukoliko baš mora nešto pisati predlaže se istu odredbu precizirati odnosno razjasniti (npr. sam datum i rok, isticanje OIE) te staviti u prijelazne odredbe. • Članak 93. stavak 2. točka 5. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: isto je riješeno u Pravilima o uravnoteženju • Članak 93. stavak 2. točka 12. Prijedlog: zamijeniti dio teksta „vrste, kriteriji i način pružanja pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti“ sa “način osiguravanja“ Obrazloženje: Propisati će se nadležnim pravilima u skladu sa ZOTEE. Usluge fleksibilnosti nisu definirane za HOPS. Eventualno se ovdje može samo propisati način osiguravanja pojedinih usluga sustava Vrste (npr. 	<p>Djelomično prihvaćeno</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p>	<p>Potrebno jasno ostaviti odredbu koja govori o među zónskim problemima u sustavu</p> <p>Jasno su propisane po zakonu odredbe što treba dostaviti HOPS Agenciji.</p> <p>Potrebno je osigurati javnost rada operatora sustava osim u dijelu koji predstavlja povjerljive podatke kako je i definirano ovim zakonom</p> <p>Osigurava se da stvarne podatke se ima u realnom vremenu</p> <p>Navedenim promjenama bi se smanjila jasnoća teksta</p>
--	--	--

	<p>„standardni produkti za uravnoteženje“) su dio EU Uredbi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Članak 93. stavak 2. točka 19. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Riješeno Uredbom (EU) 543/2013, odnosno nadležnim pravilima (Opći uvjeti, Pravila o uravnoteženju) • Članak 94. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Upitan smisao i potreba ovog članka koji je naslijeđen iz aktualnog (i prethodnih) ZoTEE te starih Direktiva. To je razvidno iz niza razloga navedenih u sljedećim komentarima, posebice jer se dobrim dijelom preklapa sa čl. 8 ovog nacrtu prijedloga ZoTEE. • Članak 94. stavak 1. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Kako se u skladu sa EU terminologijom međunarodni ugovori ne odnose na EU nego na treće zemlje treba preispitati je li ovaj stavak uopće potreban budući da je za države članice sve navedeno propisano relevantnim EU Uredbama, prvenstveno 2019/943 • Članak 94. stavak 2. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Riješeno sa čl. 49 Uredbe (EU) 2019/943 (Mehanizam naknade među operatorima prijenosnih sustava za troškove nastale kao posljedicu prenošenja prekograničnih protoka električne energije na svojim mrežama) Na taj članak Uredbe veže se jedan od zadataka OPS u t.57 st. 8 prijedlogu zamjenskog čl. 86 (čl. YY) • Članak 94. stavak 3. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Uz komentar na prethodni stavak ovdje je potrebno dodati da su sa tim mehanizmom („za tranzite“) pomiješani elementi oko naknada za upravljanje zagušenjima (npr. lokacijski signali koji su opcija a ne obveza po odgovarajućim EU uredbama – 2019/943 i 2015/1222). Osim toga, izraz „cijene“ je u potpunosti neusklađen s ovim kontekstom gdje bi se mogle koristiti jedino naknade, no naknada za korištenje mreže je po principu „poštanske marke“ a ne lokacijskih signala. • Članak 94. stavak 3. Prijedlog: ukloniti ili ako se inzistira na zadržavanju ovog stavka potrebno je prilagoditi / uskladiti / razjasniti, odnosno eventualno uključiti u ostale obveze Agencije (npr. čl. 111 ili 112) Obrazloženje: Nije obveza po Direktivi, a nje ni relevantno ni potrebno od pristupanja RH u EU (između ostalog i stoga jer države članice EU u tijelima Energetske zajednice predstavlja EK) • Članak 95. stavak 2. Prijedlog: riječ „prekoznoskim“ zamijeniti sa „prekograničnim“ Obrazloženje: Fizički su vodovi prekogranični (pa i u st. 94) a kapaciteti su prekoznoski po terminologiji odgovarajućih EU Uredbi - 2019/943, 2015/1222 i 2016/1719 • Članak 96. stavak 5. Prijedlog: riječ „funkciju“ zamijeniti sa „djelatnost“ Obrazloženje: S obzirom da propisi hrvatskog zakonodavstva s područja energetike koriste termin „djelatnost“ predlažemo isti ovdje upotrijebiti • Članak 96. stavak 6. Prijedlog: kod „neovisnog operatora prijenosnog sustava“ riječi „prijenosnog sustava“ zamijeniti sa „prijenosa“ • Članak 99. stavak 4. točka 4. Prijedlog: zamijeniti sa: „prikupljanje naknada povezanih s prijenosnim sustavom, uključujući naknadu za priključenje na mrežu te naknadu za korištenje mreže koja sadrži i troškove nabave energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnoj 	<p>Prihvaća se</p> <p>ne prihvaća se</p> <p>prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p>	<p>RH oma granice i sa ne članicama te je jasno da se odredbe odnose na njihove granice</p> <p>Cijeli članak govori o granicama i trgovini preko granica dok trgovina unutar EU je bez granica tako da se ovdje ne treba miješati odnose unutar EU i susjednih zemalja te zato naglašavamo u 4 stavku da je sve osim bilateralnih ugovora riješeno i koz obaveze koje članice EU imaju spram susjednih zemalja ne članica EU.</p> <p>Odredbe članak 99 , 100, 101, 102 i 103 su odredbe koje su bile</p>
--	--	--	--

<p>mreži i troškove nabave pomoćnih usluga“ Obrazloženje: formulacija usklađen s izričajem propisa hrvatskog energetskog zakonodavstva. U EU pregledima često se definira što je uključeno u naknadu za korištenje mreže, a što se odvojeno naplaćuje, tako neke zemlje imaju odvojene tarife (naknade) za gubitke i odvojeno za pomoćne usluge.</p> <p>• Članak 99. stavak 7. i 8. Prijedlog: zamijeniti sa: (7) Neovisni operator prijenosa i vertikalno integrirani subjekt ili neki njegov dio : 1. ne smiju zajednički dijeliti informacijske sustave (softver) ako su takvi sustavi prilagođeni posebitostima poslovanja neovisnog operatora prijenosa ili vertikalno integriranog subjekta ili nekog njegovog dijela; 2. ne smiju zajednički dijeliti računalnu, mrežnu i sigurnosnu infrastrukturu (hardver), osim ako se takva infrastruktura nalazi izvan njihovih poslovnih prostorija te njome upravlja treća strana koja na tržištu pruža usluge korištenja informacijsko-tehnoloških resursa; 3. ne smiju zajednički dijeliti uredske i poslovne prostorije te sustave sigurnog pristupa. 4. ne smiju koristiti usluge istih savjetnika ili vanjskih izvođača za pružanje usluga vezanih za informacijske sustave (softver) ili računalnu, mrežnu i sigurnosnu infrastrukturu (hardver) ili sustave sigurnog pristupa. Ova se zabrana odnosi samo na fizičke osobe koje rade za takve savjetnike ili vanjske izvođače (npr. zaposlenike i suugovaratelje savjetnika ili vanjskog izvođača pravne osobe) i na fizičke osobe koje pružaju takve usluge kao samostalni savjetnici i vanjski izvođači. Ova se zabrana ne odnosi na isporuku računalne, mrežne i sigurnosne infrastrukture (hardvera) neovisnom operatoru prijenosa bez pružanja predmetnih usluga. (8) Suugovaratelj neovisnog operatora prijenosa mora prilikom sklapanja ugovora o obavljanju djelatnosti iz st. 7. t. 2. i 4. ovog članka uspostaviti organizacijske mjere koje osiguravaju da isti zaposlenik ili vanjski suradnik koji radi na izvršenju ugovorenih poslova za neovisnog operatora prijenosa ne radi na takvim i sličnim poslovima za vertikalno integriranog subjekta ili neki njegovi dio. Zaposlenici i vanjski suradnici suugovaratelja neovisnog operatora prijenosa koji rade na poslovima za neovisnog operatora prijenosa moraju povjerljivo postupiti s komercijalno osjetljivim podacima i informacijama, a osobito ih ne smiju dijeliti s vertikalno integriranim subjektom. Obrazloženje: Navedenim prijedlogom transponira se odredba članka 46. stavka 5. Direktive (EU) 2019/944 na jasan (razumljiv) i precizan način prilagođen posebnostima domaćeg (RH) tržišta i prakse, odnosno na način da se u uvjetima ograničene konkurencije zbog nemogućnosti da isti dobavljači rade za HOPS d.o.o. i ostala društva vertikalno integriranog subjekta (većina ostalih društava HEP Grupe) omogući HOPS d.o.o.–u nabavu roba, radova i usluga, a da se istovremeno postiže cilj i svrha Direktive. Različita tumačenja izravno transponirane odredbe članka 17. stavka 5. Direktive 2009/72/EZ, odnosno odredbe članka 46. stavka 5. Direktive EU 2019/944 od strane svih subjekata u primjeni Zakona o javnoj nabavi („NN“ br. 120/16), HOPS d.o.o. –u znatno otežava i odgađa realizaciju planova posebice investicija. Navedeni prijedlog definiran je po uzoru na mjerodavan njemački propis (Energiewirtschaftsgesetz – EnWG) i temelji se na usporedbi poredbenih rješenja i prakse Njemačke, Francuske, Austrije i Mađarske izrađene od strane Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Podredno, u slučaju da se ne prihvati gornji prijedlog, predlažemo da se u članku 99. bar obriše izvorno predloženi stavak 8., koji nema uporište u članku 46. Direktive EU 2019/944 (niti u članku 17. Direktive 2009/72/EZ), a kojim je sadržajno odstupljeno od onog što je uređeno Direktivom a kojim se propisuju dodatni uvjeti operatoru prijenosnog sustava.</p> <p>• Članak 102. stavak 1. Prijedlog: umjesto „razinu“ dodati „sa trogodišnjom razinom“ Obrazloženje: Razjašnjenje ovlasti da se izbjegnu kolizije, u interesu svih uključenih – HOPS, NO; Agencija</p> <p>• Članak 103. stavak 8. Prijedlog: riječi „službenik odgovora za usklađenost“ zamijeniti sa „osoba za praćenje usklađenosti“ Obrazloženje: usklađivanje izričaja s ostatkom teksta</p> <p>• Članak 103. stavak 10. točke 1., i 3. Prijedlog. Tekst u točki 1. zamijeniti sa „uvjeti pristupa mreži, kako je određeno Uredbom (EU) 2019/943, posebno oni koji se odnose na usluge vezane uz pristup mreži i korištenje prijenosne mreže, dodjelu prekozonskih kapaciteta i upravljanje zagušenjem, transparentnost, pomoćne usluge, i usluge uravnoteženja“. U točki 3. tekst zamijeniti sa „kupnja ili prodaja električne energije potrebne za rad elektroenergetskog sustava i prijenosne mreže, uključujući pomoćne usluge, usluge uravnoteženja te za pokrivanje gubitaka električne energije u</p>	<p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p>	<p>u prethodnom Zakonu o tržištu električne energije. Tijekom primjene zakona nisu dobivene primjedbe na navedene odredbe isto tako smatramo da iste mogu biti i dalje na snazi . Ujedno podsjećamo da je predlagatelj mogao u prethodnim postupcima u kojima je sudjelovao od 2019. godine upozoriti na probleme sa navedenim odredbama kako bismo promjene napravili na vrijeme i uskladili sa Europskom komisijom s obzirom da ove odredbe su vezane uz certificiranje HOPS-a za operatora prijenosnog sustava sukladno EU standardima.</p>
---	---	---

prijenosnoj mreži"

Obrazloženje: Metodologiju i visinu naknade određuje Agencija pa nije jasno na kojim sastancima bi službenik trebao sudjelovati. Ukoliko se odredi potreba sudjelovanja na sastancima vezanim uz naknadu korištenja mreže, onda se isto mora propisati za određivanje naknade za pristup mreži – za priključenje.

Nije jasno što su sekundarna tržišta. Svako tržište mora omogućiti preprodaju proizvoda i usluga te je kao sekundarno tržište sastavni dio pružanja usluga u ingerenciji operatora sustava

• Članak 103. stavak 13 i 14.

Prijedlog: zamijeniti sa

(13) Uz prethodnu suglasnost Agencije nadzorni odbor može razriješiti dužnosti osobu za praćenje usklađenosti.

(14) Nadzorni odbor će temeljem obrazloženog zahtjeva Agencije u smislu članka 101. stavaka 6,7,8 i 9. ovoga Zakona razriješiti osobu za praćenje usklađenosti, kao i iz razloga nedostatne neovisnosti u radu ili nedostatnih stručnih sposobnosti.

(16) Agencija je dužna donijeti odluku iz stavka 14. ovoga članka u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva nadzornog odbora.

Obrazloženje : Izmjena teksta predložena kako bi se postiglo usklađenje s odredbama Direktive 2019/944 (prema odredbama Direktive, Agencija nema ovlasti za donošenje odluke o razrješenju osobe za praćenje usklađenosti

• Članak 104. stavak 1.

Prijedlog: zamijeniti „30 lipnja“ sa „30 rujna“.

Obrazloženje: Rok za dostavu Plana može biti samo i isključivo do 30. rujna posebice jer HERA inzistira na vraćanju na jednogodišnji ciklus. Svaki naredni Plan je povezan s krajem tekuće poslovne godine i početkom naredne. S obzirom da je u RH kraj poslovne godine jednak kalendarskoj čak je i 30. rujna nezahvalan datum za predaju Plana, a o 30. lipnju je nepotrebno razgovarati. Ako je to posljedica inzistiranja HOPS-a da Agencija donese odluku o odobrenju do 31.12. u godini dostave plana (iz razloga transparentnosti ulaganja HOPS-a u prijenosnu mrežu odnosno sustav unutar definiranog razdoblja što značajno doprinosi učinkovitosti rada HOPS-a u narednom razdoblju.) „osigurač“ postavljen sa umetanjem (od strane Agencije) „fleksibilne“ (nedefinirane) odrednice „urednosti“ plana daje joj dovoljne ovlasti da može i Agencija ispuniti svoju obvezu (do 31.12.)

• Članak 104. stavak 6.

Prijedlog: zamijeniti „ upotreba usluga fleksibilnosti, redispečiranje“ sa „upravljanje zagušenjima“

Obrazloženje: Usklađeno sa dijelom nadležnosti HOPS-a u dijelu tržišta električne energije i obveza i zadataka HOPS-a

• Članak 106. stavak 3.

Prijedlog: zamijeniti „714/2009“ sa „čl. 51 Uredbe (EU) br. 2019/943“

Obrazloženje: Uredba 714/2009 je povučena čl. 70 Uredbe 2019/943 – pa treba uskladiti broj Uredbe a može se i navesti čl. 51 Uredbe 2019/943

• Članak 112. stavak 1.

Prijedlog: „kodekse“ zamijeniti sa „pravila“

Obrazloženje: U prijevodu Uredbe (EU) 2019/943. koristi se termin mrežna pravila i smjernice

• Članak 112. stavak 1. točka 1.

Prijedlog: Molimo razmisliti o potrebi i prikladnosti ovakve formulacije i crtice (Odluke o iznosu jedinične naknade za priključenje na mrežu).

Dio crtica "koje omogućuju potrebne investicije u mrežu kojima se osigurava održivost mreže" izbrisati.

Obrazloženje: Ukoliko se navodi naknade za priključenje, pretpostavka je kako iste i nadalje ostaju, te pitanje primjene metodologije može biti upitno.

U iduće dvije crtice nepotrebno specificiranje. Upitan smisao uz pretpostavku ovlaštenja Skupštine Društva za neograničeno raspolaganje dobiti.

• Članak 112. stavak 1. točka 3.

Prijedlog: izmijeniti tekstove određenih crtica kako slijedi:

pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za prijenosni sustav

pravila o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu

pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav

Prihvća se

Prihvća se

Prihvća se

Usvojeni princip u RH je da dio troška se može rješavati kroz priključak a dio kroz mrežarinu postojećim kupcima. odnos ovime se daje pravo Agenciji da kreira odnose

<p>☐ pravila o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu ☐ pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije</p> <p>• Članak 114. stavak 2. točka 3. Prijedlog: ukloniti „zajedničke“ i dodati „zajednički sa drugim regulatornim tijelima“ Obrazloženje: Odluke koje zajednički donesu NRAs nadležni za pojedini RKC ili all NRAs za sve RCC-ove</p> <p>• Članak 115. Prijedlog: U čitavom članku „kodeksima“ zamijeniti sa „pravilima“. Nadalje, u stavku 1. i 2. izbrisati „Europskoj komisiji“. Obrazloženje: U prijevodu Uredbe (EU) 2019/943. koristi se termin mrežna pravila i smjernice Ovom navodu nije mjesto u zakonu države članice kad je to već propisano u EU propisima.</p> <p>• Članak 117. Prijedlog: Opseg i izričaj članka treba preispitati u skladu s aktualnom Direktivom i EU Uredbama</p> <p>• Članak 117. stavak 1. Prijedlog: „međunarodno preuzetim obvezama“. Također „državna tržišta“ izbrisati Obrazloženje: Kako se u skladu sa EU terminologijom međunarodni ugovori ne odnose na EU nego na treće zemlje treba preispitati je li ovaj stavak uopće potreban budući da je za države članice sve navedeno propisano relevantnim EU Uredbama, prvenstveno 2019/943 i 2015/1222. "Državna tržišta" je Neuobičajena i neprikladna pa i neprimjerena formulacija.</p> <p>• Članak 117. stavak 2. i 3. Prijedlog: ukloniti „Energetskoj zajednici“ Obrazloženje: Nije obveza po Direktivi, a nje ni relevantno ni potrebno od pristupanja RH u EU</p> <p>• Članak 117. stavak 3. Prijedlog: izbrisati „suradnjom određena su na temelju odluka institucija “ Obrazloženje: ne odgovara činjenicama jer se ne radi o odlukama nego Uredbama (EU) 2015/1222, 2017/1485. Nije obveza po Direktivi, a nje ni relevantno ni potrebno od pristupanja RH u EU (između ostalog i stoga jer države članice EU u tijelima Energetske zajednice predstavlja EK pa je za bilo koju odluku institucije En. zajednice potrebna odluka institucija EU)</p> <p>• Članak 117. stavak 4. Prijedlog: zamijenit „Agencijom za suradnju energetskih regulatora“ sa „ACER“ Obrazloženje: Inače se navodi ACER</p> <p>• Članak 117. stavak 5. Prijedlog: ukloniti Obrazloženje: Ne postoje (bar ne formalno – a to je ono relevantno za zakon) takve regije koje uključuju ugovorne strane Energetske zajednice pa je ovo nepotrebno. Obveza sudjelovanja za EU regije propisana je odgovarajućim EU Uredbama (npr. 2015/1222, 2017/1485) pa je nepotrebno ovdje ponavljati, posebice na ovako nejasan pa i neprovediv način.</p> <p>• Članak 120. Prijedlog: zamijeniti „snošenje“ sa „nadoknada“ Obrazloženje: loš odabir termina</p> <p>• Članak 124. stavak 1. Prijedlog: jasnije napisati na koje točno odredbe 122. se misli jer o ne govori eksplicitno o pristupu računima</p> <p>• Članak 126. stavak 1. točka 6. Prijedlog: zamijeniti „reklamacije“ sa „rješavanje ugovora“ Obrazloženje: U skladu sa opisanim komentarima kod članaka koji se odnose na opskrbljivače ODS i OPS</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Ne Prihvaća se</p> <p>Ne Prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se</p>	<p>Republika Hrvatska želi svojim djelovanjem biti sudionik u stvaranju bolje suradnje sa članicama Energetske zajednice kao susjednim zemljama te zato ostaje suradnja sa istima</p> <p>Sukladno gornjoj primjedbi ostaje mogućnost suradnje. Ovime se želi ujedno i ostaviti mogućnost aktivne uloga u budućnosti.</p>
---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Članak 126. stavak 1. točka 10. Prijedlog: zamijeniti ostvarenju godišnjeg plana nabave sa nabavi Obrazloženje: Usuglašavanje s tekstom prijedloga ZoTEE • Članak 126. stavak 1. točka 25. Prijedlog: dodati „veleprodajnih“ Obrazloženje: Naziv usklađen s poglavljem Tržišta el. en. • Članak 127. Prijedlog: zamijeniti „Agenciju za suradnju energetske regulatora“ u „ACER“ • Članak 127. stavak 1. Prijedlog: ukloniti „ili“ Obrazloženje: Nije primjereno izjednačiti ova dva navedena uzroka Prijedlog razlikovati maksimalnu razinu kazne ovisno o uzroku – namjera 10 % ,a krajnja nepažnja 5 %. • Članak 127. stavak 2. točka 3., 4. i 5. Prijedlog: Uredba 943 zamijenila je Uredbu 714; zamijeniti brojeve Uredbi u 2019/943 • Članak 129. stavak 1. točka 1. Prijedlog: izmijeniti tekst kako slijedi: „provedenog nadzora nad operatorom prijenosnog sustava ili operatorom distribucijskog sustava u skladu s člankom 47. stavkom 6. ovoga Zakona, odnosno operatorom tržišta električne energije u pogledu ukupno proizvedene električne energije povlaštenih proizvođača električne energije koja je predana u mrežu, uz prilaganje vjerodostojne dokumentacije“ Obrazloženje: Obzirom da se predlaže brisanje članka 47. ovoga prijedloga ZoTEE jer je ta materija uređena Zakonom o OIEiVUK (vidjeti komentar uz članak 47.) predlaže se brisanje ove točke u cijelosti • Članak 135. stavak 1. Prijedlog: Potrebno razjasniti o kojim programima se radi, poticajan razmjene, kupoprodaje. Ovako, bar bez reference na konkretan čl. nema baš smisla ovakav članak posebice jer se tiče krajnjih kupaca. • Članak 137. Prijedlog: zamijeniti riječ „uredba“ sa „javni natječaj“ te „donijeti“ sa „objaviti“ 	Prihvaća se		
			Prihvaća se		
			Prihvaća se		
			Prihvaća se		
			Prihvaća se		
			Prihvaća se		
			Prihvaća se		
			Prihvaća se		
8	E.ON Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE,	Smatramo da treba dodati jasnu i jednoznačnu definiciju kupca s vlastitom proizvodnjom, a u odredbama o aktivnom kupcu definirati razliku između kupca s vlastitom proizvodnjom i aktivnog kupca. Po odredbama vezanim uz aktivnog kupca stvara se mogućnost da se jedan te isti kupac drugačije tretira s aspekta ovog Zakona , a drugačije s aspekta Zakona o obnovljivim izvorima energije u visokoučinkovitoj kogeneraciji.	Ne prihvaća se	Prilikom izrade Zakona kojim se uređuje područje obnovljivih izvora imati će se u vidu usklađivanje definicije.

	Značenje pojedinih izraza			
9 HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.	<p>Članak 3. stavak (18) Članice Zajednice OIE HGK predlažu da se u definiciju „energije iz obnovljivih izvora ili obnovljive energije“ uključi i pretvorba npr. vodika u električnu energiju.</p> <p>Članak 3. stavak (72) Predloženim Zakonom nije omogućeno direktno sklapanje ugovora između proizvođača iz OIE i velikih kupaca. Članice Zajednice OIE HGK predlažu da se u odredbe unese definicija „veliki kupac“, te sukladno tome propišu uvjeti po kojima proizvođač iz OIE sklapa ugovor s velikim kupcem.</p>	Ne prihvaća se	Svi izvori energije trebaju se jednako tretirati.
10 Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.	<p>Članak 3, stavak (2): Smatramo da pojmovi opskrba, otkup i agregacija nisu dobro definirani. Treba jasno odrediti granice među spomenutim pojmovima bez preklapanja značenja. Opskrba bi se trebala odnositi primarno na nabavku enenergije na veleprodajnom tržištu za krajnje kupce, otkup električne energije je preuzimanje energije od malih proizvođača te njezina prodaja na veleprodajnom tržištu dok je agregacija prodaja usluga fleksibilnosti od krajnjih kupaca na tržištima fleksibilnosti. Isto tako, pojam agregiranje ne uzima u obzir spremnike energije. Također, definiran je samo ugovor o opskrbi dok ne postoje definicije ugovora o agregiranju ili ugovora o otkupu.</p> <p>Predlažemo sljedeći tekst za stavak (2) točka 4: "4. agregiranje znači energetska djelatnost koja kombinira opterećenja većeg broja kupaca, punjenje i pražnjenje skladišta energije ili proizvedenu električnu energiju radi prodaje usluga fleksibilnosti na svim tržištima"</p> <p>Predlažemo sljedeći tekst za stavak (2) točka 72: "72. opskrba električnom energijom znači kupnja i prodaja električne energije na veleprodajnom tržištu, prodaja električne energije krajnjim kupcima i skladištima energije te otkup električne energije od aktivnih kupaca."</p> <p>Predlažemo dodavanje sljedećih definicija u stavak (2):</p> <ul style="list-style-type: none"> - "otkup električne energije znači kupnja i prodaja električne energije na veleprodajnom tržištu, kupnja električne energije od distribuirane proizvodnje, skladišta energije ili aktivnih kupaca" - "ugovor o otkupu električne energije znači ugovor kojim se uređuje otkup električne energije između otkuplivača te distribuirane proizvodnje, skladišta energije ili aktivnog kupca" - "ugovor o agregaciji znači ugovor kojim se uređuje agregacija krajnjih kupaca, distribuirane proizvodnje ili skladišta energije od strane agregatora" - "usluga fleksibilnosti znači promjenu potrošnje, proizvodnje ili punjenja i pražnjenja skladišta energije u odnosu na prihvaćene tržišne pozicije sa svrhom pružanja pomoćnih usluga operatorima sustava ili sličnih usluga drugim tržišnim sudionicima. <p>Članak 3, stavak 2: Smatramo da pojam skladištenje energije te skladište električne energije nisu općeprihvaćeni pojmovi za spomenute radnje i objekte. Hrvatski prijevod direktive (EU) 2019/944 koristi pojam postrojenja za skladištenje energije te skladištenje energije. Smatramo da su bolji izbor za objekt i radnju: spremnici energije te pohrana energije. Napominjemo da pojam spremnici se koristi i u trenutnoj definiciji za jedan tip skladišta energije – baterijski spremnici (a ne baterijska skladišta). Ovo se proteže kroz cijeli dokument. Također u definiciji bi trebalo dodati i hidrolizatore uz elektrolizatore.</p> <p>Predlažemo sljedeći tekst za stavak (2) točka 88: "88. Spremanje/pohrana energije znači, u kontekstu elektroenergetskog sustava, odgađanje konačne uporabe električne energije do trenutka kasnijeg od onog u kojem je proizvedena ili pretvorba električne energije u oblik energije koji se može pohraniti, pohrana takve energije i naknadna pretvorba takve energije u električnu energiju ili</p>	Ne prihvaća se	Definicije su korištene isključivo iz sustava EU propisa i kao takve su službeni prijevod. Ovim putem pozivamo znanstvenu ustanovu da se uključi kod prevođenja novih tekstova u EU propisima prilikom stvaranja istih, a ne tek onda kada se prnose u RH zakonodavstvo odnosno da ukaže na navedena probleme s obzirom da je potrebno imati termine koji su usklađeni na razini Europske unije a ne koji odgovaraju pojedinoj državi članici.

		<p>njezina uporaba kao nositelja energije."</p> <p>Predlažemo sljedeći tekst za stavak (2) točka 89: "89. Spremnik energije znači postrojenje u kojem se električna energija sprema/pohranjuje pretvorbom u neki drugi oblik energije, a podrazumijeva reverzibilne elektrane, crpne elektrane, električne kotlove sa spremnikom, toplinske pumpe, baterijske spremnike, elektrolizatore i hidrolizatore sa spremnikom vodika i ostale uređaje u koje se električna energija može pohraniti, u nekom obliku, te kasnije predati u prijenosnu ili distribucijsku mrežu."</p>			
11	REGEA	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.</p>	<p>Prijedlog: dodati u opisu točke 38 „kupca koji nije kućanstvo“ i ustanove javnog sektora.</p> <p>Obrazloženje: kupci iz javnog sektora (poput bolnica, škola, vrtića, domova zdravlja, administratorskih zgrada i sl. nisu opisani niti u jednoj kategoriji kupaca ovim zakonskim prijedlogom).</p>	Ne prihvaća se	Preuzeto iz EU direktive te nije moguće mijenjati.
12	REGEA	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.</p>	<p>Prijedlog: definiciju točke 23. informacije o obračunu obavezno proširiti na način da se informacije ovog tipa mogu dobiti u gotovo realnom vremenu (uz uvjet posjedovanja pametnog brojila te infrastrukture neophodne za komunikaciju pametnog brojila – pristup internetu te osiguranju neophodnog minimalnog podatkovnog prometa od strane kupca)</p> <p>Obrazloženje: preduvjet efektivnog i efikasnog gospodarenja proizvodnjom i potrošnjom energije jest njezino mjerenje i optimiranje u gotovo realnom vremenu.</p>	Ne prihvaća se	Vidi odgovor na primjedbu 10 i 11.
13	REGEA	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.</p>	<p>Prijedlog: Sugerira se korigirati navod u pojašnjenju pojma 17. energetska zajednica građana – „ne stvaranje financijske dobiti“. Gospodarska korist ujedno podrazumijeva i financijsku korist pa sugeriramo potpuno izmijeniti opis tj. definiciju energetske zajednice građana u tom smislu.</p> <p>Obrazloženje: Korist članovima ili vlasnicima, osim okolišne ili socijalne koristi može biti i financijska iako takva nije primarna. Na ovaj način zakonskim prijedlogom onemogućuje se pristupanje tržištu energetskim zajednicama građana, osim kroz model angažmana agregatora.</p>	Prihvaća se	
14	REGEA	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.</p>	<p>Prijedlog: dopuniti definiciju Aktivnog kupca iz stanka 2</p> <p>Obrazloženje: dopustiti prodaju skladištene energije u svrhu uravnoteženja mreže, prodaje energije agregatoru te sudjelovanju na tržištu električne energije sa pohranjenom energijom iz npr. baterija električnih vozila.</p>	Ne prihvaća se	Vidi odgovor na primjedbu 10 i 11.
15	REGEA	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.</p>	<p>Prijedlog: radi uvođenja i prepoznavanja tzv. off-site PPA ugovora (engl. power purchase agreement), odnosno korporativnog ugovora o prodaji energije iz dislociranih izvora energije, trebalo bi definirati izraz: Korporativni ugovor o prodaji električne energije.</p> <p>Obrazloženje: Korporativni ugovor o prodaji električne energije znači ugovor temeljem kojeg proizvođač prodaje, a krajnji kupac koji nije kućanstvo kupuje električnu energiju pod uvjetom da su oboje sklopili trostrani ugovor s trećom osobom - opskrbljivačem koji nije pod obvezom javne usluge, a koji u tom ugovoru prema krajnjem kupcu koji nije kućanstvo preuzima obvezu isporuke električne energije kupljene od proizvođača, a prema proizvođaču obvezu preuzimanja njegove električne energije radi isporuke krajnjem kupcu koji nije kućanstvo, kao i za preuzimanje svih drugih obveza i odgovornosti vezanih uz isporuku električne energije krajnjem kupcu koje opskrbljivači inače preuzimaju slijedom njihovog sudjelovanja na tržištu električne energije.</p>	Ne prihvaća se	Uređeno na drugačiji način u Prijedlogu zakona
16	GEN-I Hrvatska d.o.o.	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.</p>	<p>Predlažemo da se odredba 3(2)(5) promijeni na sljedeći način: "aktivni kupac znači krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji djeluju zajedno i koji troše ili skladište električnu energiju proizvedenu u vlastitom prostoru (lokaciji) smještenom unutar definiranih granica ili u drugom prostoru (lokaciji) ili koji prodaju električnu energiju koju sami proizvode ili sudjeluju u programima fleksibilnosti ili energetske učinkovitosti, uz uvjet da te djelatnosti nisu njihova primarna trgovačka ili profesionalna djelatnost".</p> <p>Obrazloženje:</p>	Ne prihvaća se	S obzirom da je pravo članice stavljanje opcije vezane uz vlastit i drugi prostor, smatramo da pravo gradnje i postavljanja na tuđem prostoru nije obuhvat ovog zakona te zato ovdje nije niti navedeno, Za korištenje drugih prostora potrebna može

		<p>Primjećujemo da definicija aktivnog kupca, kako je utvrđena u prijedlogu zakona, nije u skladu s Direktivom (EU) 2019/944 koja nudi širu definiciju. Članak 2. točka 8. Direktive (EU) 2019/944 glasi: »active customer means a final customer, or a group of jointly acting final customers, who consumes or stores electricity generated within its premises located within confined boundaries or, where permitted by a Member State, within other premises, or who sells self-generated electricity or participates in flexibility or energy efficiency schemes, provided that those activities do not constitute its primary commercial or professional activity». Hrvatski prijevod definicije, koja proizlazi iz Direktive (EU) 2019/944, je sljedeći: "</p> <p>Takva šira definicija Direktive, koja ne ograničava proizvodnju ili potrošnju električne energije od strane aktivnog kupca sa zahtjevima vlasništva nad prostorom (lokacijom), pri čemu riječ »premise« ne bi trebala biti prevedena usko u smislu »objekta« (»zgrade«) već šire, u smislu »lokacije«, omogućuje šire uključivanje i povezivanje aktivnih kupaca u zajednici, istovremeno pružajući učinkovitu pravnu osnovu za situacije koje u praksi (mogu) nastaju. U praksi lako može doći do situacije da električna energija nije uvijek proizvedena u uređajima postavljenima »u prostoru« već su oni postavljeni na lokacijama/zemljištu »uz prostor« ili potpuno odvojeno od prostora. Takvo šire razumijevanje odredbe Direktive (EU) 2019/944 u skladu je i sa stavkom 1. članka 15. koji određuje da se aktivne kupce ne smije ograničavati nerazmjernim i diskriminacijskim tehničkim ili administrativnim zahtjevima te istodobno slijedi svrhu 46. točke Preambule Direktive koja jasno potiče i odražava namjeru povezivanja aktivnih kupaca u energetske zajednice bez obzira na to gdje se (lokacijski) nalazi njihova mjerna točka (obračunsko mjerno mjesto). Iz svih navedenih razloga predlažemo da se utvrdi definicija aktivnog kupca koja će biti u skladu s definicijom u Direktivi (EU) 2019/944 i koja će u cijelosti obuhvatiti njezino značenje.</p>		se koristit ugovorne odnos sa vlasnikom ili drugi zakonski dozvoljeni oblici korištenja npr koncesija.	
17	Megajoule Adria d.o.o.	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.</p>	<p>Prijedlog je da se u stavku (2) pod točkom 72. izmijeni definicija na način da glasi: Opskrba električnom energijom znači kupnja i prodaja električne energije na veleprodajnom tržištu, prodaja električne energije krajnjim kupcima što uključuje i prodaju električne energije povlaštenih proizvođača iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije velikim kupcima, skladištima energije, otkup električne energije od aktivnih kupaca, skladišta energije i proizvođača te agregiranje.</p> <p>Obrazloženje: potrebno je omogućiti sklapanje korporativnih ugovora između OEiVUK proizvođača te korporacija - velikih kupaca - termin koji je potrebno dodatno definirati i kojemu se omogućuje sklapanje takvog ugovora s proizvođačem iz OEiVUK. Navedenim uređenjem bi se povećao broj potencijalnih otkupljivača električne energije od proizvođača iz OEiVUK čime se olakšava njihova samostalna integracija na tržište električne energije. Korištenje korporativnih ugovora potiče se direktivom Renewable Energy Directive koja predviđa da zemlje članice EU identifikiraju i otklone barijere kako bi se potaknulo korištenje ovih ugovora. Trenutno je to moguće eventualno implementirati samo kroz tripartitni ugovor između proizvođača, opskrbljivača i krajnjeg kupca ili proizvođač iz OEiVUK mora imati dozvolu i za opskrbu električnom energijom. Također, moguće je i razmotriti neko drugo rješenje od predloženog koje bi pojednostavnilo trenutnu situaciju. Mnoge obveze koje su nametnute opskrbljivačima su prvenstveno propisane zbog opskrbe krajnjih kupaca kategorije kućanstvo što u slučaju korporativnih ugovora nije slučaj te bi trebalo ići u smjeru pojednostavljenja i micanja barijera za prodaju električne energije velikim kupcima kroz korporativne ugovore. U daljnjem tekstu Nacrta prijedloga Zakona potrebno je uvesti opciju sklapanja korporativnih ugovora te isto definirati i omogućiti kroz Pravila organiziranja tržišta električne energije.</p>	Ne prihvaća se	Dio vezan uz obnovljive izvore se rješava u posebnom propisu koji uređuje područje obnovljivih izvora.
18	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.</p>	<p>U stavku 2. točka 11. (distribucija električne energije) na kraju teksta dodati „električnom energijom“.</p> <p>U stavku 2. predlaže se novi tekst točke 58. koji glasi: „nefrekvencijska pomoćna usluga znači usluga kojom se koristi operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava u svrhu regulacije napona u stacionarnom stanju, injektiranja brzo djelujuće jalove struje, tromosti za osiguranje stabilnosti lokalne mreže, struje kratkog spoja, sposobnosti crnog starta te sposobnosti otočnog pogona;</p> <p>Obrazloženje: Predložena definicija je usklađena s Direktive (EU) 2019/944 (članak 2., točka 49.)</p> <p>U stavku 2. predlaže se novi tekst točke 66. koji glasi: „operator distribucijskog sustava znači fizička ili pravna osoba odgovorna za pogon, održavanje te razvoj izgradnju distribucijske mreže na danom području i, kada je to primjenjivo, međusobno povezivanje s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti distribucijske mreže da udovolji razumne zahtjeve za distribucijom električne energije“</p> <p>Predlaže se razmotriti ukidanje izraza „operator skladišta energije“ iz stavka 2 točke 68. i u pripadnim člancima. Također, predlaže se razmotriti korištenje izraza „spremnik električne energije“ umjesto „skladište električne energije“, a „skladištenje“ zamijeniti s „pohrana“ ili slično.</p> <p>U stavku 2. međusobno uskladiti točke 77. i 89. ili brisati točku 77.</p> <p>U stavku 2. u točki 81. riječ „distributerima“ zamijeniti s „operatorima sustava“.</p>	Ne prihvaća se	Uređeno na drugačiji način

		<p>U stavku 2. dodati točku 85a: 85.a „redispečiranje“ znači mjera, uključujući ograničavanje, koju aktivira operator sustava promjenom proizvodnog obrasca, obrasca opterećenja, ili oboje, kako bi se promijenili tokovi snaga u elektroenergetskom sustavu i smanjilo fizičko zagušenje ili na neki drugi način zajamčila sigurnost sustava; Obrazloženje: Većina novih definicija (u odnosu na važeći ZoTEE) unesena je iz DIREKTIVA (EU) 2019/944. i UREDBE (EU) 2019/943. Ova definicija predstavlja vrlo važnu mjeru koju provode operatori sustava (članak 2. točka 26. u UREDBI).</p> <p>U stavku 2. predlaže se novi tekst točke 92. koji glasi: „srednji napon (SN) znači naponske razine koje su veće od 1 kV i koje su manje od 110 kV“ Obrazloženje: Ako je visoki napon od 110 kV do uključivo 220 kV te ako je niski napon do 1 kV, onda je srednji napon „između“, Odnosno, to su naponi koji su između 1 kV i 110 kV (ne uključujući navedene iznose).</p> <p>U stavku 2. predlaže se novi tekst točke 113. koji glasi: „zagušenje (zagušenje, zagušenju tržišta, fizičkom zagušenju ili strukturnom zagušenju) znači zagušenje kako je definirano u odredbama članka 2. u Uredbi (EU) 943/2015 i odredbama članka 2. u Uredbi (EU) 1222/2015“. Obrazloženje: Opća definicija koja je navedena u Uredbi (EU) 943/2015 (članak 2.) glasi: „zagušenje znači situacija u kojoj se ne može udovoljiti svim zahtjevima sudionika na tržištu za trgovinu između mrežnih zona jer bi znatno utjecali na fizičke tokove snaga na elementima mreže koji ne mogu prihvatiti te tokove snaga“ Međutim, sukladno Uredbi (EU) 1222/2015 postoje tri „podvrste“ zagušenja: • „zagušenje tržišta“ znači stanje kad je ekonomski višak kod jedinstvenog povezivanja dan unaprijed ili unutardnevnog povezivanja ograničen kapacitetom između zona trgovanja ili ograničenjima pri dodjeli; • „fizičko zagušenje“ znači svako mrežno stanje kada se predviđenim ili ostvarenim tokovima snage krše toplinske granice elemenata mreže i stabilnost napona ili granice kutne stabilnosti elektroenergetskog sustava; • „strukturno zagušenje“ znači zagušenje u prijenosnom sustavu koje se može jednoznačno odrediti, predvidljivo je, zemljopisno stabilno tijekom određenog vremenskog razdoblja i često se ponavlja u stanjima normalnog pogona elektroenergetskog sustava; U distribuciji električne energije „zagušenje“ je novi pojam i često se krivo tumači radi gore navedenih razlika u definiciji. Također, treba uočiti da se određena tumačenja zagušenja većinom mogu primijeniti na prijenosnu mrežu (međuzonska ograničenja u trgovini, raspoloživi kapaciteti za razmjenu, interkonekcijski vodovi,...), pri čemu ODS može, ali samo ograničeno „pomagati“ OPS-u u smanjenju zagušenja u prijenosnoj mreži. Za distribucijsku mrežu (lokalno) „zagušenje“ se može tumačiti najčešće pod pojmom „fizičko zagušenje“ (definicija je dana u Uredbi (EU) 1222/15). Radi toga je predloženo brisanje predložene definicije iz prijedloga ovog zakona, a svaki operator će odredbe ovog zakona koja spominju „zagušenje“ detaljnije obraditi u svojim pravilima, u kojima će preuzeti određene propisane aktivnosti vezane za „zagušenja“.</p> <p>U stavku 2. predlaže se točku 115. jednoznačno definirati (zajamčena opskrba, uključujući i zajamčeni otkup električne energije).</p>		
19	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.</p> <p>stavak 2. točka 4. predlažemo preuzeti definiciju iz Direktive, tako da glasi: „agregiranje znači funkcija koju obavlja fizička ili pravna osoba koja kombinira opterećenja većeg broja kupaca ili proizvedenu električnu energiju radi prodaje, kupnje ili dražbe na bilo kojem tržištu električne energije.“</p> <p>stavak 2. točka 5. predlažemo da se u članku 3. definiraju „usluga fleksibilnosti“ ili u protivnom zamjena naziva „usluga fleksibilnosti“ s nekim od definiranih izraza na primjer „energija uravnoteženja“</p> <p>stavak 2. nakon točke 10. predlažemo dodati točku 10a. „dijeljenje ili razmjena električne energije znači opskrbu električnom energijom iz proizvodnih postrojenja unutar energetske zajednice građana bez neposredne fizičke blizine proizvodnom postrojenju i vezanosti za zajedničku mjernu točku, te bez utjecaja na prikupljanje mrežarine, tarifa i naknada koje odnose na opskrbu električnom energijom prema krajnjem kupcu.“ Obrazloženje: U direktivi je engleski izričaj „sharing“ i spominje se kod energetske zajednice građana – te je tako potrebno definirati. Sharing je prevedeno kao dijeljenje/razmjena.</p> <p>Citat iz preambule Direktive: „Razmjena električne energije članovima ili vlasnicima udjela omogućuje opskrbu električnom energijom iz proizvodnih postrojenja unutar zajednice bez neposredne fizičke blizine proizvodnom postrojenju i vezanosti za zajedničku mjernu točku. Ako se električna energija dijeli, to dijeljenje ne bi smjelo utjecati na prikupljanje mrežnih pristojbi, tarifa i pristojbi koje se odnose na tokove električne energije. To bi dijeljenje trebalo</p>	Ne prihvaća se	S obzirom da je primijenjeno tekst išao u pojašnjavañje na temelju EU definicija nismo u mogućnosti staviti promjene a isto tako dodavanjem nekih definicija bi nastao problem odnosno neusklađenost sa primjenom tih definicija u daljnjem tekstu.

olakšati u skladu s obvezama i točnim vremenskim okvirima za uravnoteženje, mjerenje i namirenje."

U prijedlogu Zakona izostavljena je definicija pojma „kupac s vlastitom proizvodnjom“. Pošto se taj izraz koristi i u ZOIEVUK predložimo da se ta definicija vrati, odnosno molimo pojašnjenje da li je kupac s vlastitom proizvodnjom obuhvaćen pojmom „aktivni kupac“ u nacrtu prijedloga Zakona, te da li će se pojam „aktivni kupac“ koristiti i u novom prijedlogu izmjena i dopuna ZOIEVUK.

stavak 2. točka 55. predložimo odvojiti pojmove „naknade za promjenu opskrbljivača/agregatora“ od „naknade za raskid ugovora“, jer se prema članku 22. stavku 2. i 3. one razlikuju i propisano je da se jedna naplaćuje, a druga ne.

stavak 2. točka 58. ispraviti definiciju nefrekvencijske pomoćne usluge tako da se glasi „nefrekvencijska pomoćna usluga znači pomoćna usluga koja nije vezana uz održavanje frekvencije u elektroenergetskom sustavu, a kojom se koristi operator sustava u svrhu osiguravanja stabilnosti sustava i usluge otočnog pogona.“

Obrazloženje: U predloženoj definiciji se navodi da ista uključuje „usluge sustava“, a po definiciji usluge sustava čine i „frekvencijske usluge“, nije logično u frekvencijske imati podskup nefrekvencijskih usluga.

stavak 2. nakon točke 66. predložimo dodati novi pojam tako da glasi: „operator mjesta za punjenje električnih vozila krajnji je kupac električne energije, koji pruža us ugu punjenja električnom energijom korisnicima električnih vozila.“

stavak 2. točka 68. predlaže se korigirati pojam tako da glasi „operator postrojenja za skladištenje energije znači fizička ili pravna osoba koja skladišti energiju.“

stavak 2. točka 72. predlaže se korigirati definiciju prema Direktivi, tako da glasi: „opskrba električnom energijom znači prodaja električne energije kupcima, uključujući daljnju prodaju.“

Obrazloženje:

Opskrbljivač može (ali i ne mora) biti agregator. Budući se vrste agregiranja trebaju opisati u Pravilima organiziranja tržišta električne energije, ne treba agregatore navoditi u definiciji opskrbe, tim više što agregiranje uključuje više različitih modela sa i/ili bez opskrbljivača. Dodatno treba izbaciti iz pojma opskrbe kupnja i prodaja na veleprodajnom tržištu, jer je isto u suprotnosti sa značenjem trgovine kao djelatnosti. Također skladišta energije nisu krajnji kupac ako služe za sigurnost sustava.

Naime ako se ovom definicijom obuhvate sve navedene djelatnosti, onda one kao takve niti ne postoje, a navode se kao različite u članku 4. „Energetske djelatnosti“ ovog prijedloga ZOTEE-a.

stavak 2. nakon točke 79. predložimo dodati točku 79a. koja glasi: „prekozonski kapacitet znači kapacitet za prekogranično trgovanje električnom energijom putem prijenosne mreže.“

stavak 2. nakon točke 86. predložimo dodati točku 86a. koja glasi: „redispečiranje znači zahtjev operatora sustava za smanjenjem ili povećanjem proizvodnje, potrošnje ili skladištenja električne energije radi povećanja sigurnosti i smanjenja zagušenja u mreži, koji se vrednuje, obračunava i naplaćuje.“

Obrazloženje:

Usluga se treba vrednovati te se sve vrste pomoćnih usluga moraju moći naplaćivati (primjerice primama rezerva se još ne naplaćuje, kao što ne postoji još tržište jalove snage).

stavak 2. točka 89. predložimo izmijeniti tako da glasi: „skladište električne energije znači postrojenje za skladištenje energije u kojem se električna energija skladišti pretvorbom u neku drugi oblik energije, a podrazumijeva reverzibilne elektrane, crpne elektrane, električne kotlove sa spremnikom, toplinske pumpe priključene na centralne toplinske sustave, baterijske spremnike, elektrolizatore sa spremnikom vodika i ostala postrojenja iz kojih se u reverzibilnom procesu može proizvesti električna energija ili njezina uporaba kao nositelja energije.“

			<p>Obrazloženje:</p> <p>Predlaže se iz predložene definicije izbaciti izričaj „uređaje“ (jer se prethodno nigdje ne koristi, već izričaj postrojenje) te izbaciti izričaj „u koje se električna energija može spremi“ jer to nije tehnički moguće.</p> <p>stavak 2. točka 104. predlažemo u definiciju dodati i malo poduzetništvo (kupci kategorije poduzetništvo s tarifnim modelom plavi ili bijeli).</p> <p>stavak 2. točka 107. predlaže se dopuniti definiciju tako da glasi: „usluge sustava znači usluge elektroenergetskog sustava nužne za rad prijenosnog i distribucijskog sustava koje obuhvaćaju vođenje elektroenergetskog sustava, održavanje frekvencije, održavanje napona i ponovnu uspostavu napajanja, a kupuje ih operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava po tržišnim ili reguliranim uvjetima“</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Sve usluge koje se nabavljaju moraju se vrednovati, tako i sve vrste pomoćnih usluga potrebno je obračunati i platiti (primjerice primarna rezerva se još ne naplaćuje, kao što ne postoji još tržište jalove snage).</p> <p>stavak 2. točka 116. predlaže se dodati točku 116.a tako da glasi: „zatvoreni distribucijski sustav je sustav koji je priključen na prijenosnu mrežu i koji distribuira električnu energiju unutar zemljopisno ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama“</p>		
20	Franjo Turek	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.	<p>U članak 3. ubaciti slijedeće pojmove</p> <p>Virtualno obračunsko mjerno mjesto</p> <p>Virtualno ili zamišljeno obračunsko mjerno mjesto je mjesto u mreži na kojem se, na temelju očitavanja dvaju ili više obračunskih mjernih mjesta i pomoću matematičkih operacija, određuju parametri električne energije radi obračuna. Podsystem za bazu obračunskih mjernih podataka mora imati mogućnost stvaranja grupa obračunskih mjernih podataka koje definira korisnik u svrhu prikupljanja podataka, obrade i izvještavanja. Kada se definira virtualno obračunsko mjesto, baza podataka će omogućiti automatsku izradu podataka virtualnog obračunskog mjesta.</p> <p>Proizvodnja iz OIE za vlastite potrebe</p> <p>Proizvodnja električne energije iz OIE za vlastite potrebe pretpostavlja da je potrošač (kupac) investirao u postrojenje za proizvodnju električne energije iz OIE za vlastite potrebe, odnosno za vlastitu potrošnju te ga kao takvog koristi za proizvodnju za vlastite potrebe.</p> <p>Neto isporučena električna energija</p> <p>Neto isporučena električna energija je količina električne energije koju je proizvodno postrojenje ili proizvodna jedinica predala u elektroenergetsku mrežu, a koja je proizvedena u proizvodnom postrojenju ili proizvodnoj jedinici koja koristi obnovljive izvore energije i umanjena za vlastitu potrošnju proizvodnog postrojenja, a u slučaju kupca s vlastitom proizvodnjom umanjena za svu potrošnju krajnjeg kupca.</p> <p>Vlastita potrošnja proizvodnog postrojenja</p> <p>Vlastita potrošnja proizvodnog postrojenja je sva potrošnja električne energije povezana s proizvodnjom električne energije, na svim obračunskim mjernim mjestima, odnosno priključcima, a uključuje potrošnju koja se koristi za potrebe rada proizvodnog postrojenja, opću potrošnju proizvodnog postrojenja, potrošnju električne energije povezanu s pripremom primarnog energenta ili upravljanjem izvorom energije te drugu potrošnju iza obračunskih mjernih mjesta proizvodnog postrojenja.</p>	Ne prihvaća se	Pitanje vezano uz propis iz područja obnovljivih izvora energije
21	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.	<p>PRIJEDLOG: „točka 34. korisnik mreže znači fizička ili pravna osoba koja je s operatorom sustava sklopila ugovor o priključenju odnosno ugovor o korištenju mreže u svrhu predaje električne energije u prijenosnu mrežu ili distribucijsku mrežu ili u svrhu preuzimanja električne energije iz prijenosne mreže ili distribucijske mreže,“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Korisnik mreže se postaje temeljem potpisanog ugovora o priključenju sa operatorom sustava, te je potrebno taj Ugovor unijeti u definiciju.</p>	Prihvaća se	Definicija preuređena.
22	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.	<p>PRIJEDLOG: „točka 72. Opskrba električnom energijom“ znači kupnja i prodaja električne energije na veleprodajnom tržištu, prodaja električne energije krajnjim kupcima, skladištima energije i povlaštenim proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije za potrebe omogućavanja njihovih ugovora s velikim kupcima, otkup električne energije od aktivnih kupaca, skladišta energije i proizvođača te agregiranje“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Potrebno je omogućiti sklapanje korporativnih ugovora između proizvođača iz OIE i korporacija.</p>	Ne prihvaća se	Pitanje vezano uz propis iz područja obnovljivih izvora energije

			<p>Predloženi način je da se doda definicija velikog kupca i proizvođaču iz OIE omogući sklapanje ugovora s njim. Moguće je razmotriti i bilo koje drugo rješenje koje bi pojednostavnilo trenutnu situaciju u kojoj to mora biti tripartitni ugovor proizvođač-opskrbljivač-kupac ili proizvođač mora biti opskrbljivač. Obveze koje postoje za opskrbljivače umnogome su uvjetovane time da se ne prodaje kućanstvima te stoga treba pojednostavniti prodaju velikim kupcima. Proizvođači iz OIE stoga ne bi trebali ispunjavati sve što i opskrbljivači te je u daljnjem tekstu potrebno razraditi mogućnost sklapanja tog tipa korporativnih ugovora.</p>		
23	HŽ INFRASTRUK TURA d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 3.	<p>Poštovani, predlažemo da u Stavak 3, Članak 18. i 63. dodate i energiju rekuperativnog kočenja vlakova. Tada bi članci izgledali ovako: (18) energija iz obnovljivih izvora ili obnovljiva energija znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, energija rekuperativnog kočenja vlakova, energija iz okoliša, energija plime, oseke i druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplina. (63) obnovljivi izvori energije – obnovljivi nefosilni izvori energije (aerothermalna, energija iz biomase, energija iz biotekućine, energija mora, hidroenergija, energija vjetra, geotermalna i hidrotermalna energija, energija rekuperativnog kočenja vlakova, energija plina iz deponija otpada, plina iz postrojenja za obradu otpadnih voda i bioplina, Sunčeva energija i biorazgradivi dio certificiranog otpada za proizvodnju energije na gospodarski primjeren način sukladno propisima iz upravnog područja zaštite okoliša)</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Potrebno je pravno definirati energiju rekuperativnog kočenja vlakova kao obnovljivu energiju. To je električna energija koju HŽ INFRASTRUKTURA preko kontaktne mreže (KM) vraća u prijenosnu mrežu putem elektrovučnih podstanica (EVP-ova). Nadalje, potrebno je uskladiti Zakon o tržištu električne energije sa Zakonom o željeznici (NN 32/2019-642), Članak 26. koji kaže :</p> <p>"Električna energija za vuču vlakova Članak 26. (1) Djelatnost upravitelja infrastrukture vezana uz isporuku i naplatu električne energije za vuču vlakova ne smatra se energetsom djelatnošću u smislu propisa kojim se uređuje energija i tržište električne energije. (2) Upravitelj infrastrukture je kupac električne energije u smislu propisa kojim se uređuje energija i tržište električne energije. (3) Upravitelj infrastrukture isporučuje željezničkim prijevoznicima, kao krajnjim kupcima, električnu energiju potrebnu za vuču vlakova i obračunava naknadu za isporuku električne energije potrebne za vuču vlakova. (4) Naknada iz stavka 3. ovoga članka sadrži troškove isporuke električne energije koje upravitelj infrastrukture ima kao kupac električne energije (troškovi nabave električne energije, naknada korištenja prijenosne i distribucijske mreže), pri čemu se iznos naknade može uvećati za razumnu dobit. (5) Upravitelj infrastrukture dužan je izraditi model naplate električne energije za vuču vlakova koji najbolje odgovara postojećem stanju tržišta. (6) Upravitelj infrastrukture obvezuje se pratiti troškove električne energije za vuču vlakova i ostvareni rad željezničkih prijevoznika te shodno pribavljenim podacima prema potrebi revidirati ili mijenjati model obračuna naknade za korištenje električne energije za vuču vlakova. (7) Uvažavajući opće uvjete za priključenje postrojenja korisnika na mrežu operatora prijenosnog sustava, postojeće stanje na elektroenergetskom tržištu, stanje voznog parka željezničkih prijevoznika i tehničke mogućnosti elektroenergetskih postrojenja upravitelja infrastrukture za prihvata proizvedene električne energije na vučnim vozilima, upravitelj infrastrukture pratit će, razvijati i unaprjeđivati elektroenergetski sustav za prihvata električne energije proizvedene na vučnim vozilima rekuperativnim kočenjem. (8) Model naplate električne energije za vuču vlakova iz stavka 5. ovoga članka uvažava proizvedenu električnu energiju rekuperativnim kočenjem i brojila električne energije na vučnim vozilima. (9) Električna energija proizvedena rekuperativnim kočenjem smatra se energijom iz obnovljivih izvora energije."</p>	Ne prihvaća se	Nije sadržaj ovog zakona. Pitanje vezano uz propis iz područja obnovljivih izvora energije
24	Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE	<p>Članak 4, stavak 1: U energetske djelatnosti treba dodati i otkup električne energije. Predlažemo sljedeći tekst za stavak (1):</p>	Ne prihvaća se	Na navedeni način bi se nepotrebno napravio i tako složen sustav jer složeniji odnosno predstavljao bi dodatno

Zagreb	ENERGIJE, Članak 4.	"Energetske djelatnosti (u daljnjem tekstu: elektroenergetske djelatnosti), u smislu ovoga Zakona, su: 1. proizvodnja električne energije, 2. prijenos električne energije, 3. distribucija električne energije, 4. organiziranje tržišta električne energije, 5. opskrba električnom energijom, 6. agregiranje, 7. otkup električne energije, 8. trgovina električnom energijom, 9. skladištenje energije, 10. organiziranje energetske zajednice građana, 11. operator zatvorenog distribucijskog sustava."		administrativno opterećenje.
25 GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 4.	Predlažemo da se 9. točka 1. stavak 4. članka briše i da dosadašnja 10. točka 1. stavka 4. članka postane 9. točka članka. Obrazloženje: Direktiva (EU) 2019/944 u svojim odredbama ne propisuje i ne prepoznaje zajednice građana kao neovisnog sudionika na tržištu. Zato je odredba, koja organiziranje energetske zajednice građana određuje kao energetska djelatnost, za koju je u skladu sa stavkom 3. članka 4. potrebno izdavanje rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti, suprotno odredbama Direktive (EU) 2019/944. Direktiva (EU) 2019/944 u članku 16. stavku 1. točki e) navodi da su energetske zajednice građana podložne "nediskriminacijskim, poštenim, razmjernim i transparentnim postupcima i naknadama, uključujući registraciju i licenciranje", ali ovu odredbu treba shvatiti u kontekstu da se spomenuta načela uzimaju u obzir u postupku registracije i licenciranja, kada su takve licence propisane za pojedine djelatnosti, na pr. za opskrbu električnom energijom, agregaciju, itd. Međutim, Direktiva ni na koji način ne zahtijeva od države članice da uvede licenciranje i za energetske zajednice. Štoviše, smatramo da, uzimajući u obzir šire tumačenje Direktive i njezine svrhe (da države članice aktivno potiču uspostavljanje što većeg broja energetskih zajednica i otklone sve nepotrebne prepreke za njihovo uspostavljanje), Direktiva čak zabranjuje takvo licenciranje. Pridobivanje posebne dozvole za organiziranje energetske zajednice građana, naime, znači nepotrebnu administrativnu prepreku i opterećenje bez dodane vrijednosti, koja će imati ometajući učinak na uspostavljanje i organizaciju energetske zajednice građana, osim ako ta dozvola neće uključivati i dozvolu za obavljanje drugih relevantnih tržišnih energetskih djelatnosti (to jest: opskrbu električnom energijom, agregiranje, trgovinu električnom energijom, skladištenje energije...) te neće uključivati i drugih aktivnosti koje su navedene u stavcima 12., 13. i 14. članka 26. Prijedloga Zakona o tržištu električne energije.	Ne prihvaća se	Upravo suprotno navedenome, stav je da energetska zajednica kao udruga može biti osnovana i upravo zbog jednakosti je potrebno da bude registrirana djelatnost energetske zajednice jer po svim svojim pravima ona ima prava ali upravo je potrebno zbog nediskriminacije da se osigura da bude dozvola za tu djelatnost energetske zajednice jer i time ona može obavljati sve svoje djelatnosti bez dodatnih dozvola opskrbe ili trgovine, jer to sve je sadržano u dozvoli zajednice koja te djelatnosti obavlja.
26 HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 4.	U stavku 1. točka 10. nije dobar naziv energetske djelatnosti.	Ne prihvaća se	
27 Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 4.	PRIJEDLOG: Članak 4. stavak (1) točka 10. umjesto : „operator zatvorenog distribucijskog sustava“ treba pisati: „distribucija električne energije u zatvorenom distribucijskom sustavu.“ OBRAZLOŽENJE: u članku 3. u kojem se definiraju značenja pojedinih pojmova, pod točkom 71. navodi se: „operator zatvorenog distribucijskog sustava znači energetski subjekt koji obavlja energetska djelatnost distribucije električne energije u zatvorenom distribucijskom sustavu“	Ne prihvaća se	
28 HŽ INFRASTRUK TURA d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 4.	U Članak 4. (Energetske djelatnosti) trebalo bi dodati slijedeći tekst: (4) Djelatnost upravitelja infrastrukture vezana uz isporuku i naplatu električne energije za vuču vlakova ne smatra se energetska djelatnošću u smislu propisa kojim se uređuje energija i tržište električne energije. Tada bi članak 4. izgledao ovako: (1) Energetske djelatnosti (u daljnjem tekstu: elektroenergetske djelatnosti), u smislu ovoga Zakona, su:	Ne prihvaća se	Nije sadržaj ovog zakona vidi odgovor kod primjedbe broj 23.

		<p>1. proizvodnja električne energije, 2. prijenos električne energije, 3. distribucija električne energije, 4. organiziranje tržišta električne energije, 5. opskrba električnom energijom, 6. agregiranje, 7. trgovina električnom energijom, 8. skladištenje energije, 9. organiziranje energetske zajednice građana, 10. operator zatvorenog distribucijskog sustava.</p> <p>(2) Elektroenergetske djelatnosti, u smislu ovoga Zakona, obavljaju se kao javne usluge i kao tržišne djelatnosti. (3) Pravne i fizičke osobe mogu obavljati elektroenergetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka samo na temelju rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: dozvola) sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor, osim ako drugačije nije propisano ovim Zakonom. (4) Djelatnost upravitelja infrastrukture vezana uz isporuku i naplatu električne energije za vuču vlakova ne smatra se energetskom djelatnošću u smislu propisa kojim se uređuje energija i tržište električne energije.</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Potrebno je uskladiti Zakon o tržištu električne energije sa Zakonom o željeznici (NN 32/2019-642), Članak 26.:</p> <p>"Električna energija za vuču vlakova Članak 26. (1) Djelatnost upravitelja infrastrukture vezana uz isporuku i naplatu električne energije za vuču vlakova ne smatra se energetskom djelatnošću u smislu propisa kojim se uređuje energija i tržište električne energije. (2) Upravitelj infrastrukture je kupac električne energije u smislu propisa kojim se uređuje energija i tržište električne energije. (3) Upravitelj infrastrukture isporučuje željezničkim prijevoznicima, kao krajnjim kupcima, električnu energiju potrebnu za vuču vlakova i obračunava naknadu za isporuku električne energije potrebne za vuču vlakova. (4) Naknada iz stavka 3. ovoga članka sadrži troškove isporuke električne energije koje upravitelj infrastrukture ima kao kupac električne energije (troškovi nabave električne energije, naknada korištenja prijenosne i distribucijske mreže), pri čemu se iznos naknade može uvećati za razumnu dobit. (5) Upravitelj infrastrukture dužan je izraditi model naplate električne energije za vuču vlakova koji najbolje odgovara postojećem stanju tržišta. (6) Upravitelj infrastrukture obvezuje se pratiti troškove električne energije za vuču vlakova i ostvareni rad željezničkih prijevoznika te shodno pribavljenim podacima prema potrebi revidirati ili mijenjati model obračuna naknade za korištenje električne energije za vuču vlakova. (7) Uvažavajući opće uvjete za priključenje postrojenja korisnika na mrežu operatora prijenosnog sustava, postojeće stanje na elektroenergetskom tržištu, stanje voznog parka željezničkih prijevoznika i tehničke mogućnosti elektroenergetskih postrojenja upravitelja infrastrukture za prihvata proizvedene električne energije na vučnim vozilima, upravitelj infrastrukture pratit će, razvijati i unaprijeđivati elektroenergetski sustav za prihvata električne energije proizvedene na vučnim vozilima rekuperativnim kočenjem. (8) Model naplate električne energije za vuču vlakova iz stavka 5. ovoga članka uvažava proizvedenu električnu energiju rekuperativnim kočenjem i brojila električne energije na vučnim vozilima. (9) Električna energija proizvedena rekuperativnim kočenjem smatra se energijom iz obnovljivih izvora energije."</p>			
29	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 5.	<p>U stavku 9. zamijeniti riječi: „neometane“ sa „sigurne“ i „izdaje“ s „daje“ te brisati „odnosno duljini položenog podmorskog kabela“.</p> <p>Obrazloženje: Stavak ima puni smisao ako se elektroenergetska infrastruktura na prostoru pomorskog dobra ne specificira, jer se time ne ograničava možebitna optimalna izgradnja/dogradnja određenih elemenata u nadležnosti operatora sustava.</p>	Prihvaća se	
30	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 5.	<p>stavak 6. predlažemo izmijeniti tako da glasi: „(5) Elektroenergetski subjekti iz stavka 5. ovoga članka dužni su osigurati potrebne uvjete za redovitu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca električne energije kupnjom te električne energije od proizvođača, od trgovaca, od drugih opskrbljivača, na organiziranom tržištu električne energije ili iz uvoza.“</p>	Ne prihvaća se	Potrebno je omogućiti prednost otkupu zelene energije obnovljivim izvorima.

		ENERGIJE, Članak 5.	<p>Obrazloženje:</p> <p>Prava i obveze bi trebala biti jednaka za sve neovisno o postrojenjima koja se potiču kroz cijenu/premiju, primjerice nuklearna elektrana također doprinosi neutralnom CO2 scenariju. Također, mišljenja smo kako se isključivo brisanjem ovog dijela stavka 6. osigurava provedba članka 8. stavka 4. te odredbe članka 40.</p>		
31	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 9.	<p>Na kraju teksta dodati „ali ne više od jednog ugovora po pojedinom obračunskom mjernom mjestu“.</p> <p>Obrazloženje: U cilju otklanjanja dvojbi u tumačenju, predlaže se redefinirati ovu odredbu (jedan ili više ugovora o opskrbi za više OMM, ne dva ili više ugovora o opskrbi za jedno OMM).</p>	Ne prihvaća se	Potrebno postaviti sve uvjete da se isto može osigurati.
32	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 12.	<p>Članak 12. stavak (5)</p> <p>Članice Zajednice OIE HGK predlažu da osim ovlaštenog izvođača i korisnik mreže može izvoditi na složenom priključku pridjeljive poslove na izgradnji priključka. Korisnik mreže, odnosno investitor, mora imati mogućnost graditi svoj priključak uz nadzor i suglasnost operatora sustava.</p>	Ne prihvaća se	U prijedlogu se radi se o dijelu mreže kojim upravlja operator sustava, a ne dio koji je korisnikov te prema tome potrebno je da dio mreže grade samo oni koji su za to verificirani, nitko korisniku ne zabranjuje da se i za takove radove licencira.
33	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 12.	<p>U stavku 2. predlaže se jasnije (točnije) definirati dio teksta „osim u slučaju priključka koji je jednostavna građevina sukladno propisima o prostornom uređenju i gradnji za koji nije nužno riješiti imovinskopravne odnose s trećim stranama.“</p>	Ne prihvaća se	Predlagatelj primjedbe nije objasnio problem odnosno ono što je nejasno.
34	Hrvatska elektroprivred a - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 12.	<p>stavak 2. predlažemo korigirati ili dodati st.2a. koji glasi:</p> <p>„Pravila o priključenju na prijenosnu odnosno distribucijsku mrežu moraju definirati sadržaj, scenarije proračuna tokova snaga i referentnih modela mreže za izradu EOTRP-a iz stavka 2. ovog članka i biti usklađena s Desetogodišnjem planom razvoja prijenosne mreže i Desetogodišnjem planom razvoja distribucijske mreže.“</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Metodologija izrade EOTRP-a treba biti javno dostupna kao i scenariji po kojima se analiziraju uvjeti priključenja, te trebaju biti podložni javnoj raspravi. Scenariji koji se koriste kod EOTRP-a i za izradu Desetogodišnjih planova razvoja mreža, trebali bi biti jednaki. To do sada nije bio slučaj i izazivalo je teškoće u razvoju investicijskih projekata.</p>	Djelomično usklađeno	
35	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 12.	<p>PRIJEDLOG: Dodati novi stavak (5), ostale pomaknuti:</p> <p>„(5) Stvaranje tehničkih uvjeta u mreži nije obaveza korisnika mreže niti je uvjet za priključenje i početak korištenja mreže od strane korisnika mreže.“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Ako je pojedini korisnik mreže odgovoran za pojačanja i nadogradnju mreže dolazi do stihijskog razvoja mreže koji ovisi o dinamici i uspjehu pojedinog komercijalnog projekta. U takvom sustavu nemoguće je transparentno i objektivno odrediti odgovornosti pojedinih korisnika mreže za duboko pojačanje mreže. Također je nemoguće uskladiti prava i obaveze pojedinih korisnika mreže ako dođe do promjena ili odustajanja drugih korisnika mreže. Pravne i financijske obaveze preuzete u Ugovorima o priključenju postaju teško provedive i za korisnika mreže i za operatora sustava zbog manjka dugoročno stabilnog i predvidivog plana i realizacije investicija u mrežu. U takvom sustavu je teško primijeniti nove tehnologije i iskoristiti sav potencijal sustava.</p> <p>Razvoj mreže mora biti strateški planiran i proveden od strane operatora sustava na način da se postigne optimalna iskoristivost postojeće mreže i sustavno planirana nadogradnja/pojačanje mreže koje je usklađeno sa strateškim dokumentima Republike Hrvatske i Europske unije, a sve sa ciljem da se izbjegnju nepotrebni troškovi i izgradnja mreže. Na taj način postoji dugoročno stabilni i predvidljivi okvir za priključenje novih korisnika mreže sa poznatim troškovima. Pojednostavljuju se procedure, lakša je primjena inovacija i novih tehnologija, lakše je osigurati izvore financiranja, poglavito iz sredstava Europske unije te je lakše uspostaviti suradnju između operatora distribucijskog i prijenosnog sustava kao i suradnju sa drugim operatorima sustava u susjednim državama i na europskoj razini.</p>	Djelomično prihvaćano	

			<p>PRIJEDLOG IZMJENA SADAŠNJEG STAVKA "5": „Na složenom priključku poslove na izgradnji može izvoditi i ovlašteni izvođač ili korisnik mreže.“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Operator sustava je investitor, ali nositelj projekta snosi trošak. U redu je da OS nadzire tehnički izgradnju i stvaranje uvjeta. Onaj tko plaća trošak mora imati pravo kontrole troška (uz uvjet da su ispunjeni tehnički uvjeti i zahtjevi) – tako npr. platiti više ako želi da se radovi izvrše što brže.</p> <p>Korisnik mreže mora imati mogućnost graditi svoj priključak za koji snosi troškove, uz nadzor od strane operatora sustava.</p> <p>Takva procedura se već koristi kod većine priključaka na prijenosnu mrežu.</p>		
36	E.ON Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 13.	<p>U stavku (2) propisati obvezu savjetovanja s zainteresiranom javnošću.</p> <p>U prijelaznim i završnim odredbama propisati rok.</p>	Ne prihvaća se	Riješeno na drugi način vidi članke koji govore o pojedinih obvezama operatora sustava
37	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 13.	<p>S obzirom na dvojbe u tumačenju odredbi važećeg Zakona o tržištu električne energije vezano za postupke nabave roba, radova i usluga koji se odnose na priključenje na mrežu, predlaže se „usuglasiti“ stavak 4. s Upravom za trgovinu politikom javne nabave. Ključna dvojba odnosi se na usklađenost ovog Zakona sa odredbama Zakona o javnoj nabavi i Uredbe o izdavanju energetske suglasnosti i utvrđivanja uvjeta i rokova priključenja na elektroenergetsku mrežu.</p> <p>U stavku 10. točka 2. iza „isporučenu električnu energiju“ dodati „naknadu za korištenje mreže ili naknadu neovlaštenu potrošnju električne energije.“</p>	Ne prihvaća se	Primljeno na znanje
38	Hrvatska elektroprivred a - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 13.	<p>stavak 5. predlažemo dopuniti tako da glasi: „(5) Naknade za priključenje skladišta električne energije na mrežu moraju biti utemeljene na stvarnim troškovima tehničkog priključenja na mrežu u smislu preuzimanja električne energije iz mreže, bez podlijevanja nerazmjernim administrativnim postupcima ili troškovima.“</p>	Ne prihvaća se	Navedeno nije sadržaj zakona treba odrediti kroz sustav regulacije odnosno pitanje regulatornog tijela i njegove neovisnosti.
39	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 14.	<p>Članak 14. stavak (2) Članice Zajednice OIE HGK predlažu dodati kako navedeno obuhvaća i uspostavu „zatvorenog distribucijskog sustava“ u kojemu je nužno omogućiti izravan vod kupca s proizvođačem.</p>	Ne prihvaća se	Zatvoreni distribucijski sustav nije predviđen na predloženi način
40	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 14.	<p>Prijedlog: molimo da se izbacio dio u stavku 2. predmetnog članka koji glasi: "kojima je odbijen pristup mreži"</p> <p>Obrazloženje: pravo na napajanje električnom energijom putem izravnog voda od proizvođača mora biti omogućeno svima.</p>	Ne prihvaća se	Potpuno ispravno u teoretskom, upravo da se ne dogodi navedeni kaos potrebno je regulirati navedeno pravo a ne omogućiti svakome da ima svoj vod.
41	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 14.	<p>Predlaže se definiranje kriterija naponske razine i/ili priključne snage za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnog voda.</p>	Ne prihvaća se	Predlagatelj nije dao prijedlog naponskih razina.
42	Hrvatska elektroprivred a - dioničko	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU	<p>stavak 1. predlažemo izmijeniti tako da glasi: „(1) Svi proizvođači s poslovnim nasrtanom na području Republike Hrvatske, kojima je odbijen pristup mreži, ili zbog strateškog interesa Republike Hrvatske imaju pravo na napajanje električnom energijom vlastitih prostora, svojih</p>	Ne prihvaća se	Navedeno je sukladno EU propisu. Jedinstveno rješenje na području EU je potrebno kako bi

društvo	ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 14.	<p>ovisnih društava i kupaca putem izravnog voda bez podlijevanja nerazmjernim administrativnim postupcima ili troškovima, uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije."</p> <p>stavak 2. predlažemo izmijeniti tako da glasi: „(2) Svi krajnji kupci kojima je odbijen pristup mreži, pojedinačno ili skupno, na području Republike Hrvatske, ili zbog strateškog interesa Republike Hrvatske, imaju pravo na napajanje električnom energijom putem izravnog voda od proizvođača, uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije."</p> <p>Stavak 3. predlažemo izmijeniti tako da glasi: „(3) Agencija može izdati suglasnost za izgradnju izravnog voda ako je pristup mreži odbijen od strane operatera sustava u skladu s 12. ovoga Zakona ili ako je pred Agencijom pokrenut postupak za rješavanje spora o odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži, ili zbog strateškog interesa Republike Hrvatske."</p>		se osiguralo postojanje jedinstvenog EU tržišta. Upravo zbog toga je potrebno da izričaj bude jedinstven.
43 Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 14.	<p>PRIJEDLOG IZMJENA STAVKA (2): „Svi krajnji kupci kojima je odbijen pristup mreži pojedinačno ili skupno ili ako je to potrebno za uspostavu zatvorenog distribucijskog sustava, , na području Republike Hrvatske imaju pravo na napajanje električnom energijom putem izravnog voda od proizvođača, uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije."</p> <p>OBRAZLOŽENJE: U zatvorenom distribucijskom sustavu treba omogućiti kupcu direktan vod sa proizvođačem.</p>	Ne prihvaća se	Vidi odgovor za primjedbu 39. koja je ista.
44 HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 16.	<p>Članak 16. stavak (1) Članice Zajednice OIE HGK su mišljenja da bi zakonodavac trebao razmotriti ponovno uvođenje prethodne elektroenergetske suglasnosti na osnovu koje bi potencijalni investitor putem natječaja osigurao obuhvat projekta, a potom uz određenu razinu sigurnosti ulaganja, ishodio daljnje dozvole.</p> <p>Energetsko odobrenje bi trebalo sadržavati samo obuhvat projekta, a kasnije bi se trebali dodavati priključni vodovi. Drugim riječima, energetsko odobrenje bi se izdavalo s namjerom da se kasnije dopuni priključnim vodovima, a svrha energetske odobrenja bi tada bila dodjela prava razvijanja projekta na određenoj lokaciji unutar 5 godina. Procesom drugih dozvola trebalo bi omogućiti da nositelj energetske odobrenja jedini ima pravo na zemljište, odnosno da energetsko odobrenje postane tražena dokumentacija u propisima o upravljanju državnom imovinom. Takav okvir bi bio dobro posložen i doprinio bi rješavanju problema (posebice razvijanje više projekata na jednoj lokaciji, koji pak uzrokuju zagušenja priključne mreže jer se traži više zahtjeva za EOTRP na istoj lokaciji, a svi se računaju kao da će se priključiti, iako to u stvarnosti fizički nije moguće).</p> <p>Nadalje, članice Zajednice OIE HGK su mišljenja da je upitna zakonitost provedbe natječaja u odnosu na prava poduzetnika i poslovanje. Postavlja se pitanje zašto bi poduzetnik morao javno obznaniti i dati svoj projekt na znanje državi kako bi ona na osnovu njega raspisala natječaj, s obzirom da je jedno od zajamčenih i zakonom propisanih prava „intelektualno vlasništvo“ pojedinca. Zato se predlaže da država prije nego što raspiše natječaj, osigura projekte, pripremi podloge te osigura prava za razvoj istih.</p> <p>Članak 16. stavak (2) Članice Zajednice OIE HGK predlažu da se ovim stavkom obuhvati i termin „promjena snage proizvodnih postrojenja“.</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p>	<p>U Prijedlogu zakona je raspisan jasna stav predlagatelja Zakona u kojem smislu i s kojom svrhom se izdaje energetske odobrenje</p> <p>Isto tako, provedba natječaja je vrlo jasna i transparenta te se projekti investitora ne mogu smatrati intelektualnim vlasništvom, te smatramo da se temeljne slobode ostvaruju upravo na način da se investitori sami natječu u izradi projekata i pripremi podloga radije nego da im država određuje i ograničava njihove investitorske potencijale.</p>
45 E.ON Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 16.	Na kraju stavka 2 dodati „i u slučaju povećanja priključne snage“	Prihvaća se	
46 Fakultet	PRIJEDLOG	U stavcima 2 i 4 spominju se samo proizvodna postrojenja, iako je u stavku 1 bilo spomenuto i skladište električne	Prihvaća se	

	elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu	ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 16.	energije. Smatramo da treba nadopuniti sa skladištima, odnosno predložimo sljedeći tekst: Stavak (2): "Za rekonstrukciju i/ili revitalizaciju postojećih proizvodnih postrojenja te skladišta električne energije ne provodi se javni natječaj za izdavanje energetskeg odobrenja." Stavak (4): "Kriteriji za provođenje javnog natječaja za izdavanje energetskeg odobrenja za izgradnju proizvodnih postrojenja i skladišta električne energije iz stavka 1. ovoga Zakona na području Republike Hrvatske trebaju uzimati u obzir sljedeće:..."		
47	Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 16.	Članak 16, stavak 1: Vrlo je nejasno raspisano što je svrha te na koga se odnosi provođenje javnog natječaja od strane ministarstva kod novog proizvodnog postrojenja ili skladišta električne energije. Odnosi li se ovo na sve elektrane/skladišta koja investitori žele graditi ili samo na strateške elektrane, one na javnim zemljištima, iznad određene instalirane snage itd.	Prihvaća se	
48	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 16.	Prijedlog: Brisati iz stavka 3. integrirani nacionalni energetske plan jer nije aktualno i limitira razvoj projekta. Obrazloženje: Spomenuti Plan je izrađen u 12/2019 te već sada ne odražava realno stanje proizvodnih postrojenja VE koje trenutno iznosi 794,95 MW: https://www.hops.hr/page-file/wwv70yxf1w1OC5O3W84xg1/vjetroelektrane/Popis%20VE%20u%20pogonu_29072020.pdf , a ishođenu građevinsku dozvolu ili energetske odobrenje ima 612 MW projekata VE, što s instaliranim kapacitetom na mreži iznosi 1406,95 MW, dok je prema tom Planu u periodu 2021.-2030. predviđeno 1364-1634 MW VE priključenih na mreži. Po tome ispada da je do kraja desetljeća moguće ishoditi energetske odobrenja za još samo 227,05 MW projekata VE. Ista stvar, čak i nepovoljnija je s brojkama za SE.	Prihvaća se	
49	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 16.	Predlaže se u naslovu iznad članka izraz „kapaciteta“ zamijeniti s izrazom „postrojenja“ stavak 1. nije usklađen sa člankom 17. stavkom 3. i stavkom 13. predlaže se nakon izraza „...Ministarstvo provodi javni natječaj za izdavanje energetskeg odobrenja...“ dodati izraz „kada je to svrhovito ili opravdano,“ te nakon izraza „nediskriminacijskim kriterijima“ dodati izraz „...s primarnim fokusom na zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske.“ stavak 4. točka 10. i 11. predložimo umjesto izraza „doprinos proizvodnog ili skladišnog kapaciteta“ pisati izraz „doprinos proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije“ stavak 4. točka 12. predložimo umjesto izraza „proizvodnog kapaciteta“, pisati izraz „proizvodnog postrojenja,“	Prihvaća se Prihvaća se Ne prihvaća se Prihvaća se Prihvaća se	Smatramo da u postizanju ciljeva nije potrebno ograničavati niti postavljati fokus na zemljišta u vlasništvu RH.
50	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 16.	PRIJEDLOG IZMJENA STAVKA (3): „Prilikom odlučivanja o provođenju javnog natječaja za dodjelu energetskeg odobrenja Ministarstvo će se, u smislu postizanja udjela korištenja energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj neposrednoj potrošnji u Republici Hrvatskoj do 2030. godine, voditi na način da se minimalno dosegnu ciljevi određeni Strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu, „ OBRAZLOŽENJE: Sukladno važećim EU direktivama, ciljevi iz Strategije i Integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskeg plana moraju biti minimum za ostvariti.	Ne prihvaća se	Ministarstvo se prilikom odlučivanja o provođenju javnog natječaja za dodjelu energetskeg odobrenja u smislu postizanja udjela korištenja energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj neposrednoj potrošnji u Republici Hrvatskoj do 2030. godine, vodi ciljevima određenim strateškim dokumentima, a i to ne isključuje mogućnost investitorima da ulažu u daljnji razvoj OIE preko granica koje je država dužna osigurati.

51	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 16.	<p>PRIJEDLOG IZMJENA STAVKA (2): „Za promjenu snage, rekonstrukciju i/ili revitalizaciju postojećih proizvodnih postrojenja ne provodi se javni natječaj za izdavanje energetskog odobrenja. „</p> <p>OBRAZLOŽENJE: S dodavanjem termina „promjena snage“ su pokriveni svi slučajevi eventualne potrebne promjene kod postojećih proizvodnih postrojenja.</p>	Prihvaća se	
52	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	<p>Članice Zajednice OIE HGK predlažu da se doda novi stavak 8. te ponovno numeriraju daljnji stavci: „Dokumentacija iz stavka 7. ovog članka će uz drugu dokumentaciju propisanu uredbom iz stavka 22. (sada 22., odnosno 23. ako se doda novi stavak 8.) biti obavezan sadržaj svih ponuda na natječaju za energetsko odobrenje, uz razuman rok za dostavu natječajne dokumentacije.“</p> <p>Navedeno se predlaže budući je potrebno osigurati da svi zainteresirani ponuditelji dostave dokumentaciju koja se dostavlja uz iskaz interesa, uz dostatan rok za prikupljanje dokumentacije. U slučaju prekratkog roka za dostavu dokumentacije svi zainteresirani će biti onemogućeni u sudjelovanju na natječaju, osim inicijatora, što bi ozbiljno narušilo smisao samog natječajnog postupka.</p> <p>članak 17. stavak (4) Članice Zajednice OIE HGK predlažu da Operator sustava na svojim stranicama objavi javno dostupan popis tvrtki odnosno ovlaštene osobe koje mogu izraditi Elaborat o mogućnosti priključenja (EMP) na mrežu.</p> <p>Nadalje, članice Zajednice OIE HGK smatraju da je rok od 15 dana za davanje preliminarnog mišljenja prekatak budući da Operator sustava trenutno ima stotine zahtjeva za EOTRP-om. Trenutna situacija je da imamo više tisuća megavata (MW) zahtjeva za EOTRP-om, dok je prijenosna mreža 220 kV i 400 kV poluprazna.</p> <p>članak 17. stavak (5) S obzirom da je člankom 17. stavkom 4. propisano da je Operator sustava dužan dati preliminarno mišljenje o mogućnosti priključenja uz koju je potrebno priložiti područje obuhvata unutar prostornog plana, članice Zajednice OIE HGK su mišljenja da nema potrebe da se odredba spušta i na tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne samouprave. Zato se predlaže brisati stavak 5. članka 17.</p> <p>članak 17. stavak (6) Članice Zajednice OIE HGK predlažu da se naknada za izdavanje energetskog odobrenja koju je pravna ili fizička osoba iz stavka 2. ovog članka dužna platiti, kasnije prizna kao dio troškova priključenja na mrežu ili kao jamstvo ozbiljnosti ponude. Na taj način bi se investitore rasteretilo dodatnih troškova u počecima razvoja projekta.</p> <p>članak 17. stavak(7) Članice Zajednice OIE HGK su mišljenja da lokacijske uvjete treba brisati. Lokacijski uvjeti se mogu supstituirati lokacijskom informacijom prema Zakonu o prostornom uređenju, a lokacijska informacija se treba izdavati u propisanom roku (8 dana) kako bi svi investitori bili u jednakoj situaciji. Lokacijski uvjeti nemaju smisla jer bez EOTRP-a oni ne mogu uključivati priključni vod. Stoga bi se ovom procedurom tjerovalo investitore da traže lokacijske uvjete bez priključenja, a to bi značilo kompliciranje postupka ishođenja lokacijske dozvole. Zato članice Zajednice OIE HGK smatraju da investitoru treba prepustiti odluku o trenutku traženja lokacijskih uvjeta kada to za investitora ima smisla, a ne tjerati ga na parcijalna rješenja. Dodatno, lokacijski uvjeti se ne mogu zatražiti bez Rješenja o utjecaju na okoliš pa stoga sam EZO kao uvjet tada ništa ne znači. (Definicija lokacijskih uvjeta iz Zakona o prostornom uređenju, članak 3. točka 18. Lokacijski uvjeti - kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru koji se na temelju prostornog plana i posebnih propisa određuju lokacijskom odnosno građevinskom dozvolom.)</p> <p>Članak 17. stavak (7) točka 5 Navedenu izjavu moguće je dati tek nakon izrade idejnog projekta. Da bi se idejni projekt izradio, potrebno je ishoditi posebne uvjete i za to je potrebno imati Rješenje o utjecaju na okoliš i EOTRP ako se želi u zahvat uvrstiti i priključni vod. Iako je u točki 2. propisano samo idejno rješenje i cijeli ovaj postupak je moguće pokrenuti bez EOTRP-a, ovu točku nije moguće ispuniti bez Rješenja o utjecaju na okoliš i EOTRP-a. Članice Zajednice OIE HGK smatraju da bi izjava da je idejno rješenje u skladu s prostornim planom bila prihvatljivija ili alternativno, potpuno uklanjanje ove točke.</p>	<p>Djelomično se prihvaća</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p>	<p>Predmetno uređenje biti će određeno Uredbom o javnom pozivu za natječaj za dodjelu energetskog odobrenja.</p> <p>Predmetno uređenje smatramo nužnim kako bi se ispunile sve potrebne odrednice za što uspješnije provođenje javnog natječaja za izdavanje energetskog odobrenja</p>

<p>članak 17. stavak (7) točka 6 Traži se velik dio podataka koji se već treba nalaziti u idejnom rješenju. Članice Zajednice OIE HGK predlažu da se napravi jedno idejno rješenje sa studijom izvedivosti na kraju te bi se tako zadovoljile točke 2. i 6. Odnosno, predlaže se u točki 2. propisati uvjete tražene iz studije izvedivosti. Pritom se predlaže isključiti informacije o fazama i/ili etapama gradnje jer će se one svakako utvrđivati u lokacijskim/građevinskim dozvolama.</p>		
<p>članak 17. stavak (7) točka 7 Članice Zajednice OIE HGK su mišljenja da je bolji pojam "lomne točke" u odnosu na „vršne točke“ jer uključuje i obuhvate nepravilna oblika.</p>		
<p>Također, predlaže se dodati u nastavku rečenice termin „bez obuhvata trase priključnog dalekovoda“ s obzirom da se trasa dalekovoda definira u postupku ishođenja lokacijske dozvole temeljem posebnih uvjeta ili aktom temeljem kojeg se može započeti s gradnjom.</p>	Prihvaća se	
<p>U tom slučaju izričaji su sljedeći: - „za sunčane elektrane, mora biti utvrđen prostor razvoja projekta te vršne točke prostora razvoja projekta bez obuhvata trase priključnog dalekovoda“. - „pozicija postrojenja hidroelektrane i geotermalne elektrane mora biti utvrđena s jednom vršnom točkom bez obuhvata trase priključnog dalekovoda“ - „za vjetroelektrane mora biti utvrđen prostor razvoja projekta te vršne točke prostora razvoja projekta koji sadrži planirani raspored vjetroagregata, te po potrebi poziciju mjernog stupa i trafostanice bez obuhvata trase priključnog dalekovoda“ - „za elektrane na biomasu, elektrane na bioplin, elektrane na tekuća biogoriva, elektrane na ostale obnovljive izvore energije, kogeneracijska postrojenja koja koriste otpad i druga obnovljiva goriva, te hibridna proizvodna postrojenja, mora biti utvrđena pozicija postrojenja s jednom vršnom točkom bez obuhvata trase priključnog dalekovoda“</p>		
<p>članak 17. stavak (7) točka 8. Članice Zajednice OIE HGK smatraju da bi trebalo propisati iznos jamčevine po kW tako da svi budu u istoj poziciji. Dodatno, postavlja se niz pitanja: Može li se kriterij jamčevine zadovoljiti putem bankovne garancije? Može li se raditi o internacionalnoj bankovnoj garanciji? Hoće li postojati određena lista banaka koja ih može izdati i/ili banka s određenim kreditnim rejtingom? Hoće li biti izdan određeni predložak za bankovnu garanciju? Može li bankovna garancija biti na engleskom jeziku?</p>	Prihvaća se	Predmetno uređenje biti će dodatno uređeno Uredbom o javnom natječaju za izdavanje energetskog odobrenja
<p>članak 17. stavak (8) Članice Zajednice OIE HGK predlažu dodati opciju povrata u slučaju da se u budućem Rješenju o utjecaju na okoliš onemogućiti provedba investicije u svrhu zaštite okoliša.</p>	Ne prihvaća se	Smatramo da je to opravdani rizik koji investitori prihvaćaju u slučaju izdavanja energetskog odobrenja
<p>članak 17. stavak (9) S obzirom da su ovim prijedlogom hidroelektrane izuzete od javnog natječaja za energetsko odobrenje, članice Zajednice OIE HGK traže pojašnjenje kako je moguće dobiti koncesiju za korištenje vodne snage bez energetskog odobrenja. Također se postavlja pitanje što je u tom slučaju sa zemljištem potrebnim za postrojenje hidroelektrane, cjevovodima, pristupnim cestama itd.</p>	Ne prihvaća se	Energetsko odobrenje se izdaje nakon ishođenja koncesija za korištenje vodne snage, te nije potrebno prolaziti dvaputa kroz natječaj
<p>članak 17. stavak (10) S obzirom da su ovim prijedlogom geotermalne elektrane izuzete od javnog natječaja za energetsko odobrenje, članice Zajednice OIE HGK traže pojašnjenje kako je moguće dobiti ugovor o eksploataciji bez energetskog odobrenja. Također se postavlja pitanje što je u tom slučaju sa zemljištem potrebnim za postrojenje i sve ostalo.</p>		Energetsko odobrenje se izdaje nakon ishođenja koncesija za korištenje vodne snage, te nije potrebno prolaziti dvaputa kroz natječaj
<p>članak 17. stavak (14) Članice Zajednice OIE HGK primjećuju da za dostavu ponuda nigdje nije propisano da osim samog investitora koji je poslao iskaz interesa, i svi ostali ponuđači trebaju imati minimalnu dokumentaciju propisanu ovim Zakonom koju je imao investitor koji je iskazao interes.</p>	Prihvaćeno	
<p>članak 17. stavak (15) Članice Zajednice OIE HGK su mišljenja da se mogućnošću sudjelovanja i/ili udjela u projektu jedinice lokalne samouprave ostavlja prostor za manipulaciju, odnosno ostvarivanje većeg broja bodova na natječaju bez jasno</p>	Prihvaćeno	

		<p>definiranog načina kako i u kojem vremenskom roku će se nadzirati realizacija sudjelovanja JLS. Naime, prema navedenom, investitor može ostaviti mogućnost sudjelovanja JLS u visokom postotku, a potom iz bilo kojeg razloga (npr. nemogućnost ulaganja od strane JLS) to uopće ne provesti.</p> <p>Nadalje, iz točke 15. je potrebno brisati „visina naknade jedinici lokalne samouprave“ jer je ta naknada određena. Ili se treba pozvati na "Odluku o visini naknade za korištenje prostora koje koriste proizvodna postrojenja za proizvodnju električne energije" u kojoj je već propisano da 0.01 kn/kWh isporučene energije ide lokalnim jedinicama samouprave. Ovaj iznos je vrlo značajan već sam po sebi i predstavlja zbilja poštnu naknadu općinama.</p> <p>članak 17. stavak (17) Članice Zajednice OIE HGK postavljaju pitanje zašto energetske odobrenje ograničiti na obnovljive izvore energije? Energetske odobrenje važi za sve izvore energije, kao i natječaj. Dakle, obveza je raspisivanje natječaja za sve projekte (termoelektrane, toplane, hidroelektrane (velike), nuklearne elektrane i dr.). Energetske odobrenje se mora ishoditi neovisno o povlaštenom/nepovlaštenom statusu</p> <p>članak 17. stavak (19) Članice Zajednice OIE HGK smatraju da je potrebno propisati koji je trenutak kada se energetske odobrenje smatra konzumiranim, odnosno da vrijedi pet godina i da se smatra konzumiranim ishodom građevinske dozvole.</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p> <p>Djelomično se prihvaća</p>	<p>Smatramo da je to iznimno važan element za određivanje kriterija za odlučivanje o najpovoljnijoj ponudi, jer kriteriji koji je trenutno određen je minimalni iznos, a moguće je na taj način sudjelovati u sveopćem razvoju lokalnih područja.</p>	
53	REGEA	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.</p>	<p>Prijedlog: kao jedan od kriterija opisanih stavkom 15 dodati i udjele u projektu lokalnih energetskih zajednica i agregatora.</p> <p>Obrazloženje: u svrhu dodatnog poticanja lokalnih energetskih zajednica ili djelovanja agregatora potrebno je osim udjela u projektu jedinica lokalne samouprave uključiti i udjela u projektu energetske zajednice ili agregatora.</p>	<p>Ne prihvaća se</p>	<p>Smatramo da takva mogućnost nije isključena ali da bi takvo dodatno opredjeljenje u Prijedlogu zakona dodatno zakompliciralo procese.</p>
54	GEN-I Hrvatska d.o.o.	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.</p>	<p>Predlažemo, da se nakon točke 22. članka 17. doda nova točka 23. sa sljedećim sadržajem: Primarno se predlaže: »(23)Odredbe 16. i 17. članka ovoga Zakona u cijelosti se ne primjenjuju i ne koriste u slučaju izgradnje novog proizvodnog postrojenja ili skladišta električne energije na zemljištima (površina) i nekretninama u privatnom vlasništvu«.</p> <p>Obrazloženje:U člancima 16. i 17. nije jasno određeno provodi li se javni natječaj samo u slučajevima kada se radi o zemljištima u javnom vlasništvu. Ukoliko zakonodavac ili Ministarstvo sadržaj 16. i 17. članka razlažu na način, da se javni natječaj provede tako u slučajevima, kada se radi o zemljištu u javnom vlasništvu, kako i u slučajevima, kada se radi o zemljištu u privatnom vlasništvu, predlažemo, da se doda odredba u kojoj se izričito navodi da se odredbe 16. i 17. članka, koje određuju postupak izdavanja energetske odobrenja za novi proizvodni kapacitet i postupak javnog natječaja, u cijelosti ne primjenjuju u slučaju izgradnje novog proizvodnog postrojenja ili skladišta električne energije na zemljištima i nekretninama u privatnom vlasništvu (bez obzira da li se izgradnja novog proizvodnog postrojenja ili skladišta električne energije uvrštava pod jednostavne građevine ili ne). Takvo razumijevanje odredbe te isključivanje privatnih zemljišta (površina)/nekretnina iz propisanih zahtjeva i postupaka odlučivanja o provedbi javnog natječaja za izdavanje energetske odobrenja, kako je doneseno u 16. i 17. članku, je također u skladu sa zahtjevima prava privatnog vlasništva i slobodne gospodarske inicijative. Ovime bi zakonodavac pri javnom natječaju za energetske odobrenje u primjeru privatnog zemljišta, neopravdano i neutemeljeno kršio prava privatnog vlasništva. Želimo naglasiti, da bi bio zakonski zahtjev za provedbu javnog natječaja za potrebe izdavanja energetske odobrenja na zemljištima/nekretninama u privatnom vlasništvu neusklađen sa člankom 8 Direktive (EU) 2019/944, koji uređuje kriterije za izdavanje energetske odobrenja, jer taj članak ne zahtjeva obveznu provedbu javnog natječaja za izdavanje energetske odobrenja na zemljištima u privatnom vlasništvu.</p> <p>Alternativno, ako zakonodavac ili Ministarstvo sadržaj članka 16. i 17. tumače na način da se energetske odobrenje može izdati također i u slučaju neprovedenog javnog natječaja, daje se sljedeća primjedba: Za izdavanje energetske odobrenja za izgradnju novog proizvodnog postrojenja ili skladišta električne energije na privatnih zemljišta/nekretnine ne provodi se javni natječaj (zbog poštivanja i zaštite prava na privatno vlasništvo i slobodne gospodarske inicijative), pri čemu se energetske odobrenje za izgradnju novog proizvodnog postrojenja ili skladišta električne energije, osim u slučaju jednostavnih građevina određenih propisima o prostornom uređenju i gradnji, izdaje na osnovu eksplicitnih, unaprijed postavljenih, transparentnih kriterija, pri čemu se kriteriji jasno i posebno definiraju uredbom Vlade RH uvažavajući kriterije članka 8. Direktive (EU) 2019/944, koji reguliše izdavanje energetske odobrenja.</p>	<p>Prihvaća se</p>	

			Također ukazujemo i pozivamo se na to, da članci 16. i 17. trebaju biti usklađeni sa odredbom članka 8. Prijedloga Zakona o tržištu električne energije, koja za krajnje kupce propisuje konkurentno, fleksibilno i nediskriminacijsko tržište električne energije i izričito propisuje da u Republici Hrvatskoj nije dozvoljeno neopravdano otežavanje: prekogranične trgovine električnom energijom, sudjelovanja krajnjih kupaca između ostalog u upravljanju potrošnjom, ulaganja u proizvodnju energije, posebice promjenjivu i fleksibilnu, skladištenja energije te uvčenja elektromobilnosti, itd.		
55	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	<p>Predlažemo, da se odredba 17(15) promijeni na sljedeći način:</p> <p>»Kriteriji za odabir najpovoljnije ponude određeni u javnom pozivu iz stavka 14. ovoga članka, između ostalih, uključuje da ponder ponuđene cijene nosi 40% bodova, ponder najmanje za konkurentnost proizvodnog postrojenja nosi 20% bodova, ponder za visinu naknade jedinici lokalne samouprave i/ili mogućnost sudjelovanja i/ili udjela u projektu jedinice lokalne samouprave nosi 40% bodova u kojoj će sukladno aktu kojim se dozvoljava gradnja proizvodno postrojenje biti izgrađeno i energetska učinkovitost.«</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Predlažemo da se postoci (%) bodova definiraju za svaki kriterij koji utječe na odabir najpovoljnije ponude ovim članom, odnosno kako je već navedeno da 40% bodova nosi ponder ponuđene cijene, da se ostalih 60% bodova definira kod svih kriterija koji utječu na odabir. Trenutni prijedlog za odabir najpovoljnije ponude ostavlja puno manevarskog prostora za prilagodbu kriterija natječaja te isti nije dovoljno transparentan. Prema ovom prijedlogu, određeni javni poziv može definirati da kriterij visina naknade jedinici lokalne samouprave u jednom javnom pozivu bude 20% bodova, a u drugom 50% bodova. Navedeno treba za sve natječaje unaprijed biti definirano upravo ovim stavkom, da bi odredba smisljeno slijedi načelom transparentnosti, tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, zabrane diskriminacije, uzajamnog priznavanja i razmjernosti (načela, koja također vrijede u postupcima javne nabave).</p> <p>Uključivanje lokalne zajednice u projekte obnovljivih izvora energije u smislu prihoda ili direktnog uključivanja u mogućnosti sudjelovanja treba imati jednaku vrijednost u bodovima kao i ponuđena cijena jer samim time lokalne zajednice će kroz projekte OIE imati mogućnosti i poticaja da iste projekte što više razvijaju i potiču te svojim općinama i gradovima doprinesu u energetske transformaciji te prihodima.</p>	Prihvaća se	
55	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	<p>stavak 3. predlaže se na kraj stavka nakon izraza „svrhovito“ dodati izraz „...i ukoliko nije u suprotnosti s drugim zakonskim odredbama ili propisima.“</p> <p>Obrazloženje: Neki energetske propisi također reguliraju mogućnost raspolaganja državnim zemljištem npr. Zakon o upravljanju državnom imovinom, Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, Zakon o uređenju imovinskopravnih odnosa u svrhu izgradnje infrastrukturnih građevina, Zakon o poljoprivrednom zemljištu, Uredba o šumskom zemljištu, pa bi raspisivanje natječaja moglo biti u koliziji s tim propisima.</p> <p>stavak 4. predlaže se obrisati rok od 15 dana jer smatramo da nije realan te ga je potrebno definirati podzakonskim aktom (Uredbom, Pravilnikom o priključenju ili drugim aktom).</p> <p>stavak 7. točka 3. predlažemo umjesto dokumenta „elaborat zaštite okoliša“ predlažemo staviti dokument MGOR „Informacija o zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš za navedeno proizvodno postrojenje“</p> <p>Obrazloženje: Time se potvrđuje da je elaborat zaštite okoliša ispravno napravljen te da se kreće prema proceduri izdavanja rješenja.</p> <p>stavak 7. točka 5. predlaže se da izmjena tako da glasi: „5. Izjava ovlaštenog projektanta da je idejni projekt usklađen s posebnim uvjetima javno-pravnih tijela“</p> <p>Obrazloženje: Smatramo da ova točka nije usklađena sa Zakonom o gradnji te da projektant može dati izjavu o usklađenosti idejnog ili glavnog projekta s uvjetima javnopravnih tijela izdanih u sklopu postupka ishođenja lokacijske ili građevinske dozvole. U svakom slučaju potrebno je napraviti usklađenje ove točke s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja prije izrade konačnog teksta ZOTEE ili obrisati tekst.</p>	Ne prihvaća se	Smatramo da predmetno uređenje odredbe nije nužno i da se i bez unošenja predmetnog prijedloga podrazumijeva
				Prihvaća se	
				Prihvaća se	
				Prihvaćeno	

			stavak 7. točka 6. zadnja crtica – potrebno je ispraviti tako da glasi: „- predviđenu proizvodnju u kWh po zauzetoj površini za solarne elektrane“	Prihvaćeno	
			stavak 17. potrebno dodati da se u slučaju ako nema javnog natječaja, također izdaje energetska odobrenje.	Prihvaćeno	
			stavak 19. potrebno je uskladiti trajanje energetske odobrenja s trajanjem lokacijske i/ili građevinske dozvole.	Djelomično prihvaćeno	
57	VSB Obnovljiva Energija Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	Predlaže se dodati novi stavak 8. te ponovno numerirati daljnje stavke: Dokumentacija iz stavka 7. ovog članka će uz drugu dokumentaciju propisanu uredbom iz stavka 22. (sada 22., odnosno 23. ako se doda novi stavak 8.) biti obavezan sadržaj svih ponuda na natječaju za energetska odobrenje, uz razuman rok za dostavu natječajne dokumentacije. Obrazloženje: Potrebno je osigurati da svi zainteresirani ponuditelji dostave dokumentaciju koja se dostavlja uz iskaz interesa, uz dostatan rok za prikupljanje dokumentacije. U slučaju prekratkog roka za dostavu dokumentacije svi zainteresirani će biti onemogućeni u sudjelovanju na natječaju, osim inicijatora, što bi ozbiljno narušilo smisao samog natječajnog postupka.	Prihvaća se	Dodatno uređenje biti će propisano kroz Uredbu o javnom natječaju za izdavanje energetske odobrenja.
58	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	Predlaže se dodati novi stavak 8. te ponovno numerirati daljnje stavke: Dokumentacija iz stavka 7. ovog članka će uz drugu dokumentaciju propisanu uredbom iz stavka 22. (sada 22., odnosno 23. ako se doda novi stavak 8.) biti obavezan sadržaj svih ponuda na natječaju za energetska odobrenje. OBRAZLOŽENJE: Potrebno je osigurati da svi ponuditelji dostave dokumentaciju koja se dostavlja uz iskaz interesa jer samo tako će svi ponuditelji imati jednaka prava i obveze, neće biti korištenja intelektualnog vlasništva drugog ponuditelja te će omogućiti provjeru kriterija za odabir ponude.	Prihvaća se	Dodatno uređenje biti će propisano kroz Uredbu o javnom natječaju za izdavanje energetske odobrenja
59	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	PRIJEDLOG DOPUNE TEKSTA STAVKA (19): „Energetska odobrenja izdaje se na rok od pet (5) godina u kojem nositelj projekta mora dostaviti važeću lokacijsku dozvolu ili građevinsku dozvolu ili drugu ispravu kojom se odobrava građenje proizvodnog postrojenja osim u slučaju jednostavnih proizvodnih postrojenja. Energetska odobrenja će se ukinuti u slučaju prestanka važenja lokacijske ili građevinske dozvole ili drugog akta temeljem kojeg se može graditi ili ako nositelj projekta nije ispunio druge obveze iz energetske odobrenja ili ih nije ispunio u roku“ OBRAZLOŽENJE: Cilj dobivanja energetske odobrenja na javnom natječaju je da se osigura pozicija za prioritetni razvoj projekta u daljnjim postupcima, te da se u navedenom roku dobije lokacijska dozvola ili akt za gradnju, temeljem kojega je energetska odobrenja konzumirano i vrijedi dok vrijede i te dozvole. Naime razvoj projekata prije početka gradnje može trajati i do samih 5 godina, nakon čega ide gradnja, a rješavanje imovinsko pravnih poslova može trajati cijelo vrijeme do kraja izgradnje projekta. Radi toga smatramo 5 godina kao rok prihvatljiv ukoliko se uvaži ova nadopuna.	Prihvaća se	
60	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	PRIJEDLOG IZMJENA TEKSTA STAVKA (17): „Na temelju odluke o odabiru najpovoljnije ponude, Ministarstvo izdaje energetska odobrenja, koje ne jamči njegovom nositelju da će moći izgraditi proizvodno postrojenje, nema pravnih učinaka na vlasništvo i druga stvarna prava na prostoru (nekretnini) koji je odobren i ne predstavlja pravnu osnovu za ulazak u posjed nekretnine, ali se smatra dokazom pravnog interesa za osnivanje prava služnosti i/ili pravo građenja na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske u svrhu izgradnje objekata za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, te infrastrukturnih građevina neposredno povezanih s radom proizvodnog postrojenja.“ OBRAZLOŽENJE: Energetska odobrenja se stječe na javnom natječaju i dodjeljuje se najpovoljnijem ponuđaču, koji s njim stječe pravo rješavanja imovinsko pravnih odnosa, jer nositelj projekta u tom slučaju je jedina osoba koja ima to pravo.	Prihvaća se	
61	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE,	PRIJEDLOG IZMJENE TEKSTA STAVKA (8): „dokaz o uplati jamčevine ili dostava bankarske garancije, kao jamstvo ozbiljnosti ponude“ OBRAZLOŽENJE: Ostaviti obje mogućnosti kao sredstva za jamstvo ozbiljnosti ponude.	Prihvaća se	

		Članak 17.			
62	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	<p>PRIJEDLOG IZMJENE STAVKA (7) TOČKE 7. PODTOČKE 4: „za elektrane na biomasu, elektrane na bioplin, elektrane na tekuća biogoriva, elektrane na ostale obnovljive izvore energije, kogeneracijska postrojenja koja koriste otpad i druga obnovljiva goriva, te hibridna proizvodna postrojenja, mora biti utvrđena pozicija postrojenja s jednom vršnom točkom bez obuhvata trase priključnog dalekovoda.“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: U ovoj ranoj fazi razvoja projekta, nije moguće definirati trasu priključnog dalekovoda. Ista će biti definirana u postupku ishodovanja lokacijske dozvole i posebnih uvjeta ili akta temeljem kojega se može pristupiti gradnji.</p>	Prihvaća se	
63	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	<p>PRIJEDLOG IZMJENE STAVKA (7) TOČKE 7. PODTOČKE 3: „za vjetroelektrane mora biti utvrđen prostor razvoja projekta te vršne točke prostora razvoja projekta bez obuhvata trase priključnog dalekovoda.“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: U ovoj ranoj fazi razvoja projekta, nije moguće definirati trasu priključnog dalekovoda. Ista će biti definirana u postupku ishodovanja lokacijske dozvole temeljem posebnih uvjeta. Također, radi specifičnosti tehnologije razvoja vjetroelektrana, poziciju buduće trafostanice, raspored vjetroagregata i poziciju mjernog stupa također predložimo ne definirati u ovom koraku, jer je rana faza razvoja projekta. Do lokacijske dozvole će biti definirane sve potrebne stavke.</p>	Prihvaća se	
64	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	<p>PRIJEDLOG IZMJENE STAVKA (7) TOČKE 7. PODTOČKE 2: „pozicija postrojenja hidroelektrane i geotermalne elektrane mora biti utvrđena s jednom vršnom točkom bez obuhvata trase priključnog dalekovoda.“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: U ovoj ranoj fazi razvoja projekta, nije moguće definirati trasu priključnog dalekovoda. Ista će biti definirana u postupku ishodovanja lokacijske dozvole i posebnih uvjeta ili akta temeljem kojega se može pristupiti gradnji.</p>	Prihvaća se	
65	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	<p>PRIJEDLOG IZMJENE STAVKA (7) TOČKE 7. PODTOČKE 1: „za sunčane elektrane, mora biti utvrđen prostor razvoja projekta te vršne točke prostora razvoja projekta bez obuhvata trase priključnog dalekovoda.“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: U ovoj ranoj fazi razvoja projekta, nije moguće definirati trasu priključnog dalekovoda. Ista će biti definirana u postupku ishodovanja lokacijske dozvole i posebnih uvjeta ili akta temeljem kojega se može pristupiti gradnji.</p>	Prihvaća se	
66	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	<p>PRIJEDLOG IZMJENE STAVKA (7) TOČKE 6. PODTOČKA 6: „informacije o fazama i/ili etapama gradnje“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: S tekstom ove točke nepotrebno se ograničava razvoj projekta jer u trenutku ishođenja EO će tržišno biti dostupne određene tehnologije proizvodnih jedinica dok u trenutku izgradnje postrojenja te iste proizvodne jedinice mogu već biti zastarjele (osobito uzevši u obzir dugotrajan postupak razvoja projekata u RH). Ovime se direktno postupa suprotno načelu "BAT-Best available technology, jer je vrlo izgledno da će se tijelo nadležno za izdavanje LD i GD vezati na podatke iz EO. Također napominjemo da će BAT u trenutku izgradnje izgledno biti ekološki prihvatljiviji (manja zauzeća površina, manje štetni materijali, itd.) te stoga preporučamo brisanje ovaj dio teksta.</p>	Ne prihvaća se	U ovom trenutku postupka nije važan podatak o fazama/etapama gradnje
67	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	<p>PRIJEDLOG IZMJENE STAVKA (7) TOČKA 5: „izjavu ovlaštenog projektanta da je idejno rješenje usklađeno sa prostornim planom“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Ovakvu izjavu ne može dati niti jedan ovlašten projektant bez prethodno ishođenih posebnih uvjeta odnosno lokacijskih uvjeta od javno-pravnih tijela temeljem idejnog rješenja.</p> <p>Tek kada su ishođeni posebni uvjeti, te je onda idejni projekt izrađen sukladno posebnim uvjetima ovlašten projektant može dati ovakvu izjavu, jer u suprotnom postupa sukladno protivno odredbama Zakona o prostornom uređenju i intenzivnih akata kojima se uređuje postupanje i poslovanje projektanata.</p>	Prihvaća se	
68	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE	<p>PRIJEDLOG IZMJENE STAVKA (7) TOČKA 4: „elaborat mogućnosti priključenja“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Kao i u slučaju Elaborata Zaštite Okoliša (EZO) kojeg izrađuju ovlaštenici nadležnog Ministarstva, potrebno je da Operator Sustava objavi popis ovlaštenika koji će moći izraditi Elaborat Moćnosti Priključenja</p>	Prihvaća se	

		ENERGIJE, Članak 17.	(EMP) i koji će kao takav biti dostatan za predaju zahtjeva za iskaz interesa, kao što je i EZO. Preliminarno mišljenje u ovoj fazi nije važno ni potrebno, te dodatno opterećuje postupak, a u izradi EOTRP-a, temeljem dobivenog EO-a će se definirati svi uvjeti i troškovi priključenja.		
69	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	PRIJEDLOG IZMJENE STAVKA (7) TOČKE 1: „Dokaz da se lokacija, za koju je iskazan interes nalazi u prostornom planu“ OBRAZLOŽENJE: Nije moguće dostaviti lokacijske uvjete jer se isti definiraju sukladno članku 140. Zakona o prostornom uređenju, određuje i definiraju kroz Lokacijsku dozvolu, a uzevši u obzir da se EO izdaje prije LD nije moguće dostaviti lokacijske uvjete.	Prihvaća se	
70	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	PRIJEDLOG DOPUNE STAVKA (6) ILI NOVI STAVAK: „Naknada za izdavanje energetskeg odobrenja može se priznati kao jamstvo za ozbiljnost ponude prilikom sudjelovanja na natječaju za dodjelu tržišne premije, ili se priznati kao dio troška priključenja na mrežu operatora prijenosnog ili distribucijskog sustava.“ OBRAZLOŽENJE: Kako bi se izbjeglo dodatno financijsko opterećenje projekta u ranoj fazi razvoja, naknada za izdavanje energetskeg odobrenja koja se uplaćuje na račun operatora tržišta električne energije bi se trebala koristiti kao jamstvo za ozbiljnost ponude za sudjelovanje na natječaju za tržišnu premiju ili kao dio troška priključenja. Naime, sa tim uplatama nositelj projekta ulazi u obavezu daljnjeg dostavljanja jamstava ukoliko bude odabran na natječaju, jer za potpis ugovora je potrebno dostaviti značajno veći iznos jamstva za izgradnju postrojenja. Ukoliko ne ide na navedeni natječaj, ima obavezu sukladno Ugovoro o priključenju o plaćanju tog troška.	Prihvaća se	
71	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	PRIJEDLOG: izbaciti Stavak (5) OBRAZLOŽENJE: Uz lokacijsku informaciju koja potvrđuje položaj obuhvata unutar prostorno plana, te dostavljenih Elaborata zaštite okoliša i Elaborata mogućnosti priključenja, izrađenih od strane ovlaštenika (komentar na prethodni stavak) smatramo nepotrebnim dodatne potvrde od tijela državne, lokalne ili područne samouprave, jer su ista već određene suglasnosti dala na usvojene prostorne planove.	Ne prihvaća se	Predmetno uređenje smatramo nužnim kako bi se ispunile sve potrebne odrednice za što uspješnije provođenje javnog natječaja za izdavanje energetskeg odobrenja
72	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 17.	PRIJEDLOG: izbaciti Stavak (4) OBRAZLOŽENJE: Kao i u slučaju Elaborata Zaštite Okoliša (EZO) kojeg izrađuju ovlaštenici nadležnog Ministarstva, potrebno je da Operator Sustava objavi popis ovlaštenika koji će moći izraditi Elaborat Mogućnosti Priključenja (EMP) kojima će Operator Sustava dostavljati stanje u mreži, te promjene upravo u cilju da ovlašteni izrađivač može što preciznije i točnije napraviti traženi EMP.	Prihvaća se	
73	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 18.	stavak 3. predlaže se brisati drugu rečenicu, jer je isto detaljno definirano u članku 5., tako da glasi: „(3) Obveze iz stavka 2. ovoga Zakona jasno su definirane, transparentne, nediskriminacijske i provjerljive te moraju elektroenergetskim subjektima iz Europske unije jamčiti jednakost pristupa nacionalnim krajnjim kupcima.“	Ne prihvaća se	Nije sukladno EU propisu ujedno je jasno da ukupna cijena se ne regulira nego da je tržišno određena.
74	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 20.	Predlažemo da se odredba 20(4) promijeni na sljedeći način: »Kupci iz kategorije kućanstvo dobivaju sažetak uvjeta opskrbe napisan jasno, sažetim i jednostavnim jezikom“. Obrazloženje: Predlažemo da se odredba ograniči samo na kupce iz kategorije kućanstvo jer se kao potrošači smatraju slabijom stranom u ugovornom odnosu s pravnom osobom i zato uživaju dodatna prava i zaštitu, u skladu sa zakonom o zaštiti potrošača. Kod ugovornih odnosa u kojima kupci nisu iz kategorije kućanstvo (nisu potrošači) već iz kategorije poduzetništvo takva odredba nepotrebno opterećuje ugovorni odnos među ugovornim stranama.	Prihvaća se	
75	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE	S obzirom na dvojbe u tumačenju važećih propisa vezano za pravo opskrbljivača krajnjih kupaca u okviru javne usluge da jednostrano raskine ugovor o opskrbi, smatramo da ovim Zakonom treba jednoznačno definirati ovo pitanje (može ili ne može), s obzirom da se radi o važnom konceptijskom pitanju. Predlaže se dodati novi stavak 7.a. koji glasi:	Prihvaća se	

	ENERGIJE, Članak 20.	<p>„(7a) Opskrbljivač krajnjih kupaca u okviru javne usluge ne može jednostrano raskinuti ugovor o opskrbi krajnjem kupcu koji ima važeći ugovor o korištenju mreže.“</p> <p>Alternativno: u slučaju jednostranog raskida ugovora o opskrbi propisati istodobni raskid ugovora o korištenju mreže.</p> <p>Obrazloženje: potrebno je osigurati da svaki krajnji kupac dok ima važeći ugovor o korištenju mreže, mora imati sklopljen i ugovor o opskrbi u okviru javne usluge. Operator distribucijskog sustava nema osnova za raskid ugovora o korištenju mreže, a javni opskrbljivač raskida ugovor zbog dugovanja i tada operator distribucijskog sustava postaje i opskrbljivač iako za to nema dozvolu. Potrebno je naći način da se riješi ova situacija. Ako ostaje mogućnost raskida ugovora o opskrbi u okviru javne usluge, mora zbog istih razloga biti moguće raskinuti i ugovor o korištenju mreže. Tada predvidjeti odredbu koja bi glasila da kada opskrbljivač u okviru javne usluge raskine ugovor o opskrbi da se po sili zakona raskida i ugovor o korištenju mreže.</p> <p>Napomene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vezano za stavak 15., pitanje privremene obustave isporuke električne energije je sve kompleksnije pitanje, a posebice vezano za tumačenje izraza „krajnja mjera“. S obzirom na učestale konfliktne i incidentne situacije u provedbi obustave isporuke električne energije, uključujući fizičke prijetnje i ugroze operativnog osoblja (razni oblici vrijeđanja i prijetnji, korištenje hladnog i vatrenog oružja, zarobljavanje montera, bacanje bombi...), predlaže se propisivanje obveznih predradnji opskrbljivača. Također predlaže se vođenje evidencije provedenih predradnji, te mogućnost provedbe nadzora nad predmetnim radnjama. Pored mjera iz stavka 15. predlaže se dodati i mjeru prisilne naplate putem ovrhe. • Predlaže se (u okviru ovog ili nekog drugog članka) riješiti pitanje javne usluge otkupa električne energije za kupce s vlastitom proizvodnjom, prvenstveno u cilju sprječavanja gubitka stečenog statusa kupca s proizvodnim postrojenjem koji je korisnik postrojenja za samoopskrbu. • S obzirom na učestale slučajeve u kojima je priključak spreman za prvo puštanje pod napon, a investitor nema sklopljen ugovor o opskrbi, predlaže se posebnom odredbom (u ovom ili nekom drugom članku) omogućiti početak korištenja mreže, uz privremeno-početno korištenje javne usluge opskrbe (automatizmom), u cilju skraćivanja i pojednostavljenja prvog priključenja na mrežu te boljeg pozicioniranja RH na Doing business ljestvici. 		
75 Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 20.	<p>Predlaže se dopuniti naziv iznad članka da glasi „Osnovna ugovora prava i obveze (dužnosti)“ s obzirom su istim kasnije definirana prava ali i obveze opskrbljivača.</p> <p>stavak 1. a povezano s člankom 23. stavak 1., predlaže se dopuniti tako da glasi: „(1) Svi krajnji kupci imaju pravo da im električnu energiju osigurava tržišni opskrbljivač ili opskrbljivač u obvezi pružanja javne usluge opskrbe, na temelju ugovora o opskrbi krajnjeg kupca i/ili ugovora o otkupu električne energije i/ili ugovora o agregiranju, bez obzira na to u kojoj je državi članici Europske unije taj opskrbljivač registriran, pod uvjetom da on poštuje primjenjiva pravila trgovanja i uravnoteženja, pri čemu upravni postupci nisu diskriminacijski prema opskrbljivačima koji su već registrirani u drugoj državi članici.“</p> <p>stavak 2. točka 7. predlaže se umjesto izraza „metoda pokretanja postupaka“ pisati izraz „pravo pokretanja postupaka“</p> <p>stavak 3. predlažemo brisati riječ „dobro“. Obrazloženje: Pojam „unaprijed dobro poznati“ ne znači ništa više ili različito od „unaprijed poznati“.</p> <p>stavak 5. predlažemo izraz „o svakoj namjeri izmjene“ zamijeniti izrazom „o svakoj izmjeni“</p> <p>stavak 6. „(6) Opskrbljivač je dužan izravno i pravodobno, obavijestiti svoje krajnje kupce o svakoj promjeni dijela cijene električne energije koji se slobodno ugovara te o razlozima i opsegu promjene, najkasnije 45 dana prije stupanja promjene na snagu. Minimalni sadržaj obavijesti o promjeni cijena mora sadržavati važeću cijenu, buduću novu cijenu, postotak promjene te utjecaj na ukupan iznos računa.“</p> <p>Obrazloženje: Odredbe čl. 9. Općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom propisuju obavješćavanje kupaca u roku od 45 dana prije promjena dijela cijene koji se slobodno ugovara odnosno 45 dana i to neovisno o kategoriji kupca. Stoga je potrebno uskladiti rokove u skladu s čl. 9. novih Općih uvjeta koji su na snazi od 1. listopada 2020. i čije je usklađenje upravo u tijeku. Potrebno je propisati minimalan sadržaj obavijesti o promjeni cijena za kupce kategorije kućanstvo. Radi onemogućavanja zlouporabe od strane alternativnih opskrbljivača u slučaju promjena</p>	Ne prihvaća se	<p>Navedeno pravo proizlazi iz uloge kupca, a aktivni kupac, dok aktivni kupac je izvedenica iz kupca a agregator</p> <p>Obrađeno kroz članak 59. ovog Zakona koji govori o sadržaju Općih uvjeta, koji definira navedena pitanja. Zaštite krajnjih kupaca</p>

			<p>dijela cijene, naknada i sl. Slijedom navedenog predlažemo obvezati opskrbljivače da obavijest o promjeni dijela cijene minimalno mora sadržavati točno određene parametre. Npr. staru i novu cijenu, postotak promjene i posljedice na ukupan iznos računa za opskrbu.</p> <p>stavak 11. predlaže se izmijeniti dio teksta tako da glasi: „(11) Opskrbljivač je dužan krajnjim kupcima ponuditi poštene i transparentne uvjete opskrbljivača koji ne smiju uključivati neugovorne prepreke za korištenje prava kupaca, kao što je pretjerana ugovorna dokumentacija.“</p> <p>Obrazloženje: S obzirom da nije propisano što točno podrazumijeva izričaj „napisani jednostavnim i nedvosmislenim jezikom“, predlaže se brisanje istog.</p> <p>stavak 13 predlaže se izmijeniti dio teksta tako da glasi: „(13) Krajnji kupac koji je nezadovoljan kvalitetom usluge opskrbljivača ima pravo opskrbljivaču podnijeti prigovor, a koji je opskrbljivač dužan u najkraćem mogućem roku riješiti.“</p> <p>Obrazloženje: S obzirom da nije propisano što točno podrazumijeva izričaj „jednostavno, pravedno i brzo“, te kako se isti utvrđuje, predlaže se brisanje istog.</p>		
77	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 21.	<p>Prijedlog: korigirati opis opskrbljivača iz stavka 2.</p> <p>Obrazloženje: izbaciti uvjet da se pravo ugovora sa dinamičnim utvrđivanjem cijene odnosi isključivo na opskrbljivače sa više od 200.000 obračunskih mjesta. Ovo obveza morala bi biti za sve opskrbljivače neovisno o broju obračunskih mjesta.</p>	Ne prihvaća se	Sukladno je direktivi EU, a ujedno je postavljeno kao obveza, dok manji opskrbljivači to mogu nuditi kao dodanu vrijednost
78	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 21.	<p>Prijedlog: dopuniti opis stavka 1. poradi činjenice da napredna brojila moraju moći pružati informacije o obračunu krajnjim kupcima u gotovo realnom vremenu.</p> <p>Obrazloženje: Nije jasno riješen način pristupa podacima s brojila za krajnje kupce. ODS ne osvježava bazu u stvarnom vremenu. Iako brojila imaju korisnički port dalje treba ili kabel ili neka bežična tehnologija (koja treba prostor i napajanje u ODS-ovom ormariću).</p>	Ne prihvaća se	Uređuje se kroz Opće uvjete iz članak 59. a predmetno bi bilo presloženo i predetaljno za zakonsko uređenje.
79	Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 22.	<p>Članak 22, stavak 1: U uvodu Zakona piše da EU želi da kroz 5 godina postupak promjene opskrbljivača i agregatora mora završiti unutar 24 h. Zašto ovaj zakon ne pokušava pratiti EU legislativu, jer 3 tjedna nije ni blizu 24 h. Predlažemo manji najkraći mogući rok od 3 dana.</p> <p>Predlažemo sljedeći tekst za stavak (1): "Postupak promjene opskrbljivača i agregatora mora se završiti u najkraćem mogućem roku, a najviše u roku od tri dana od dana zahtjeva korisnika mreže, u skladu s pravilima o promjeni opskrbljivača i agregatora."</p>	Ne prihvaća se	Riješeno člankom 130. stavak 2. Prijedloga zakona
80	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 22.	<p>Prijedlog: Pojasniti što se podrazumijeva pod kolektivnom promjenom opskrbljivača kod kategorije kupci kućanstvo iz stavka 6. predmetnog članka.</p> <p>Obrazloženje: nejasno je u kojim je slučajevima moguća kolektivna promjena opskrbljivača te zašto ovo vrijedi samo za kategoriju kućanstva a ne npr. i za ustanove u javnom sektoru koje imaju praksu provedbe objedinjene javne nabave.</p>	Ne prihvaća se	I sada je predmetno moguće kroz Središnji državni ureda za središnju javnu nabavu.
81	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 22.	<p>Predlažemo da se odredba 22(5) dopuni i promijeni na sljedeći način: Teret dokazivanja izravnoga gospodarskog gubitka iz stavka 4. ovoga članka snosi opskrbljivač ili agregator, a dopuštenost naknada za raskidanje ugovora nadzire Agencija.</p> <p>Obrazloženje: Vežano za obrazloženja članka 22(3), predlažemo da se i članak 22(5) odgovarajuće dopuni na način da jasno proizlazi da se u skladu s odredbama Direktive (EU) 2019/944 odredba članka 22(5) odnosi i na opskrbljivača, a ne samo na agregatora.</p>	Ne prihvaća se	Stavci 3. i 4. navode da agregatoru ima pravo na naknadu, a ne opskrbljivač. Zakonodavac je predvidio mogućnost naknade samo za agregatora, dok opskrbljivač to pravo nema s obzirom da to troškove može koristiti za ispunjavanje obveze ušteda

					energije u području energetske učinkovitosti.
82	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 22.	<p>Predlažemo da se odredba 22(4) dopuni i promijeni na sljedeći način: Naknada iz stavka 3. ovoga članka je proporcionalna (proporcionalnost) i ne premašuje izravan gospodarski gubitak (neposredna gospodarska štoda) koji je pretrpio opskrbljivač ili agregator zbog toga što je korisnik mreže raskinuo ugovor, uključujući troškove svih paketa ulaganja ili usluga već pruženih korisniku mreže u okviru ugovora.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Vezano za obrazloženja članka 22(3), predlažemo da se i članak 22(4) odgovarajuće dopuni na način da jasno proizlazi da se u skladu s odredbama Direktive (EU) 2019/944 odredba članka 22(4) odnosi i na opskrbljivača, a ne samo na agregatora.</p>	Ne prihvaća se	Vidi primjedbu 81.
83	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 22.	<p>Predlažemo da se odredba 22(3) promijeni na sljedeći način: »Opskrbljivač ili agregator mogu naplatiti korisniku mreže naknadu za raskidanje ugovora ako korisnik mreže dobrovoljno raskine ugovor s obveznim trajanjem, s fiksnim cijenama, prije njegova isteka pod uvjetom da takva naknada čini dio ugovora koji je korisnik mreže dobrovoljno sklopio i da su informacije o toj naknadi korisniku mreže jasno priopćene prije sklapanja ugovora.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>U skladu s odredbama Direktive (EU) 2019/944 i radi izbjegavanja možebitnih sumnji, predlažemo da se izričito navede da pored agregatora i opskrbljivač može naplatiti korisniku mreže naknadu za raskidanje ugovora.</p>	Ne prihvaća se	Vidi primjedbu 81.
84	KOER d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 22.	<p>Predlažemo: Članak 22.(3) promjenu formulacije fiksnih cijena</p> <p>Obrazloženje: Agregator djeluje na tržištu pomoćnih usluga koje je organizirano tako da se ne ugovaraju fiksne cijene nego se svaki tjedan na javnom nadmetanju koje raspisuje operator tržišta definiraju cijene usluga za taj tjedan. Stoga formulacija fiksne cijene ne odgovara stvarnom stanju na tržištu.</p>	Ne prihvaća se	Predmetno uređenje je sukladno EU direktivi.
85	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 22.	<p>Predlaže se jasnije definirati kolektivnu promjenu opskrbljivača iz stavka 6. (istodobno, na osnovu zahtjeva njihovog ovlaštenog predstavnika...) - bitno je naglasiti da kod kolektivne promjene ona mora biti provedena istodobno.</p>	Usvojeno	Uređeno člankom 59. u Općim uvjetima
86	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 22.	<p>stavak 1. predlaže se dopuniti stavak tako da glasi:</p> <p>„(1) Postupak promjene opskrbljivača i agregatora mora se završiti u najkraćem mogućem roku, a najviše u roku od tri tjedna od dana zahtjeva korisnika mreže, u skladu s pravilima o promjeni opskrbljivača i pravilima o promjeni agregatora.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora potrebno je razdvojiti u dvojna pravila i to Pravila o promjeni opskrbljivača i Pravila o promjeni agregatora, zbog toga što može postojati više modela agregiranja odnosno agregatora/opskrbljivač i neovisni agregator, (idi članak 3. stavak 2. točka 55.), opskrbljivač je i agregator odnosno agregator je posebni subjekt neovisno od opskrbljivača, te na taj način postoje i dva zasebna postupka promjene – opskrbljivača odnosno agregatora.</p> <p>stavak 3. predlažemo izmijeniti tako da glasi:</p> <p>„(3) Opskrbljivač i/ili agregator može naplatiti korisniku mreže naknadu za raskidanje ugovora o opskrbi krajnjeg kupca ili ugovora o agregiranju ili ugovora o otkupu električne energije ako korisnik mreže dobrovoljno raskine ugovor s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama prije njegova isteka pod uvjetom da takva naknada čini dio ugovora koji je korisnik mreže dobrovoljno sklopio i da su informacije o toj naknadi korisniku mreže jasno priopćene prije sklapanja ugovora.“</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Potrebno je ovdje navesti sve vrste ugovora za koje se može naplatiti naknada za raskid uključujući i ugovor o</p>	Ne prihvaća se	Vidi odgovor na primjedbu 81. i 85.

			<p>otkupu, čije bi osnovni sadržaj također trebalo propisati u poglavlju III, budući postoje odredbe vezano uz ugovor o opskrbi (članak 20. stavak 2. i članak 57.) i ugovor o agregiranju (članak 23.).</p> <p>stavak 4. predlažemo izmijeniti tako da glasi: „(4) Naknada iz stavka 3. ovoga članka je proporcionalna i ne premašuje izravan gospodarski gubitak koji je pretrpio opskrbljivač i/ili agregator zbog toga što je korisnik mreže raskinuo ugovor, uključujući troškove svih paketa ulaganja ili usluga već pruženih korisniku mreže u okviru ugovora.“</p> <p>stavak 5. predlažemo izmijeniti tako da glasi: “(5) Teret dokazivanja izravnoga gospodarskog gubitka iz stavka 4. ovoga članka snosi opskrbljivač i/ili agregator, a dopuštenost naknada za raskidanje ugovora nadzire Agencija.“</p> <p>stavak 6. predlaže se definirati pojam „kolektivna promjena opskrbljivača“ te opis procesa provedbe ili da će isto biti definirano Pravilima o promjeni opskrbljivača i/ili agregatora.</p>		
87	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 23.	<p>Prijedlog: dopuniti opis stavka 5. na način dodavanja „ u gotovo realnom vremenu“.</p> <p>Obrazloženje: potrebno je predvidjeti tj osigurati pristup podacima u gotovo realnom vremenu od strane agregatora.</p>	Ne prihvaća se	Uređeno na drugi način u članku 23. stavku 7. Prijedloga zakona
88	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 23.	<p>Predlažemo da se članak dopuni novom točkom 23(7) koja glasi:</p> <p>(7) Opskrbljivači krajnje kupce s kojima imaju ugovor o opskrbi ne smiju podvrgnuti diskriminacijskim uvjetima, zahtjevima, postupcima i obvezi dodatnih pristojbi na temelju toga što imaju ugovor o agregiranju.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Dopuna je u skladu s odredbom 13(4) Direktive (EU) 944/2019. Isto vrijedi i za odredbu 61(2), ali se odnosi samo na promjenu opskrbljivača ili agregatora, i zato smatramo da je važno da se načelo nediskriminacijskih uvjeta stavi i u taj članak o Ugovoru o agregiranju.</p>	Prihvaća se	
89	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 23.	<p>Predlažemo brisanje teksta odredbe drugog stavka (23(2)).</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Odredba nije usklađena s Direktivom (EU) 944/2019, jer uzrokuje nepotrebno (administrativno) opterećenje za »korisnika mreže«. Operator će u svim slučajevima promjene agregatora ostati isti i zato je nepotrebno da se kod svake promjene uvijek ponovno provjeravaju tehnički uvjeti. Dovoljno je da taj operator tehničke uvjete provjeri samo jedanput, i to unaprijed, jer će nalazi operatora u svakom slučaju biti jednaki. Iznimka bi bila samo u slučaju bilo koje promjene na uređaju/postrojenju korisnika mreže, koja je predmet agregiranja; samo u tom slučaju bila bi potrebna ponovna provjera tehničkih uvjeta od strane operatora. Budući da će najdulje propisano razdoblje za provedbu promjene agregatora biti samo 3 tjedna (nakon 1. prosinca 2026. samo 24 sata), a operatoru je za svaku provjeru tehničkih uvjeta potrebno određeno vrijeme, operator ne bi ni mogao pravovremeno provjeriti tehničke uvjete zbog vrlo kratkog propisanog razdoblja za provedbu promjene agregatora.</p>	Ne prihvaća se	Ne prihvaća se s obzirom da agregator može napraviti i neke promjene na instalacijama kod korisnika mreže te je potrebna provjera stanje opreme. Nakon 2026. godine biti će daljinsko vođenje sustava te će sve promjene morati biti vidljive i daljinski, a provjera ne bi trebala iziskivati posebne probleme operatoru sustava.
90	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 23.	<p>Dodati stavak 3.a. koji glasi: „(3a) Korisnik mreže ne može imati dva ili više agregatora na jednom obračunskom mjernom mjestu.“</p> <p>Obrazloženje: Važno je definirati da nije moguće istodobno na istom obračunskom mjernom mjestu imati dva ili više agregatora.</p>	Ne prihvaća se	Navedeno nije zabranjeno kao niti broj opskrbljivača na jednom obračunskom mjernom mjestu.
91	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE	<p>Prijedlog: brisati ograničenje definirano sa 100 000 kWh u stavku 1. predmetnog članka.</p> <p>Obrazloženje: nejasno je zašto se ovim zakonskim prijedlogom pravo na besplatni alat za usporedbu pretpostavlja samo za kupce iz kategorije kućanstvo i kategorije poduzetništvo s očekivanom godišnjom potrošnjom manjom od</p>	Ne prihvaća se	Sukladno EU direktivi.

		ENERGIJE, Članak 24.	100.000 kWh. Napominjemo da je se u kategorije poduzetništvo nalaze i javne ustanove koje često prelaze godišnju potrošnju od 100 000 kWh.		
92	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 24.	stavak 2. točka 4. potrebno je detaljnije propisati način izračuna i prikaza uštede u kalkulatorima kod kategorije kućanstvo. Zbog kompleksnosti nekih tarifa, popusta i pogodnosti velika je mogućnost pogrešnog prikaza troška. Potrebno je jasno propisati sadržaj kalkulatora. stavak 5. predlaže se dopuniti tako da glasi: „(9) Operator tržišta električne energije osigurava postojanje barem jednog alata za usporedbu koji zadovoljava zahtjeve iz stavka 2. ovoga članka, te ih po svakoj izmjeni od strane opskrbljivača redovito ažurira.“ Obrazloženje: Potrebno je predvidjeti i da subjekt koji objavljuje alat za usporedbu mora redovno ažurirati sve cijene-tarifne stavke za usluge koje se pružaju kao javne usluge stavak 11. predlaže se izmijeniti tako da glasi: „(11) Opskrbljivači moraju u roku od 14 dana od dana zahtjeva operatora tržišta dostaviti sve podatke potrebne za pružanje preciznih i ažuriranih informacija vezano za njihove modele opskrbe.“ stavak 13 predlaže se izmijeniti tako da glasi: „(13) Opskrbljivači će sve promjene vezane za modele opskrbe i ponude javiti operatoru tržišta najkasnije 14 dana od dana njihove primjene.“ Obrazloženje: Nije adekvatan izričaj „uvođenja novih tarifa i ponuda“ jer se ne moraju uvijek nužno mijenjati tarife, već samo tarifne stavke u okviru postojećih tarifa stoga predlažemo brisati navedeni izričaj. stavak 15. predlaže se brisati ili drugačije formulirati Obrazloženje: Ukoliko će alati uključivati jasne parametre i kriterije na osnovu kojih će se vršiti usporedba modela, a dostavljeni podaci biti ispravni (u što ima uvid jedino regulator s obzirom na svoju funkciju) neće biti moguća manipulacija. Međutim ukoliko neće svi modeli biti usporedivi i uključeni u alat, moguća je manipulacija i diskriminacija jer će neki opskrbljivač koji nudi jednostavniji ali skuplji model biti u kalkulatoru, a neki koji nudi bolji i jeftiniji model neće biti u kalkulatoru. To svakako treba izbjeći.	Ne prihvaća se	Razrađeno na crugu način.
93	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 25.	Članak 25. stavak (7) Članice HGK iz sektora prerađivačke industrije predlažu iza točke 2.,a prije točke 3. dodati točku 2a koja glasi: Proizvođač el. energije ima pravo: 2a. prebijati količinu predane električne energije u mrežu opskrbljivača od količine preuzete električne energije istog opskrbljivača, ako je to povoljnije za njega od prodaje električne energije istom opskrbljivaču.	Ne prihvaća se	Navedeno pitanje može urediti ugovornim odnosom opskrbljivača i gospodarskog subjekta.
94	Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 25.	Članak 25. stavak 1: Navodi se da je aktivni kupac jedan krajnji kupac ili skupina njih. Smatramo da aktivni kupac kao definicija mora predstavljati samo jednog kupca, jer skupina aktivnih kupaca je već agregacija ili energetska zajednica. Predlažemo sljedeći tekst za stavak (1): "Aktivni kupac predstavlja krajnjeg kupca na čiju je instalaciju u vlastitom prostoru priključeno proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije."	Ne prihvaća se	Upravo sukladno navođenju predmetnog prijedloga, pravo je sudjelovanja na pojedinom tržištu vezano uz pojedino tržište te upravo navedeni oblici agregator ili zajednica se nalaze u pojedinim tržištima te se ovdje govori o generalnoj odredbi koju se razrađuje kod svakog pojedinog tržišta.
95	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE	Prijedlog: proširiti opis Aktivnog kupca iz stavka 7. dodavanjem „ima pravo prodavati električnu energiju koju sam proizvede ili samostalno skladišti, opskrbljivaču putem ugovora opskrbi krajnjeg kupca odnosno otkuplivaču putem ugovora kojim se uređuje otkup električne energije“.	Ne prihvaća se	Obračunsko mjerno mjesto nije subjekt koji nešto prodaje, nego je opis fizičke lokacije.

		ENERGIJE, Članak 25.	Obrazloženje: neophodno je omogućiti trženje energijom iz skladišnih kapaciteta aktivnih kupaca.		
96	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 25.	Treba dodati novu točku 25 (8)(5): Aktivnim kupcima koji imaju u vlasništvu postrojenje za skladištenje energije neće se naplaćivati naknade za korištenje mreže i drugi troškovi za energiju predanu u mrežu a prethodno uskladištenu u njihovim prostorima. Pri pružanju usluga fleksibilnosti, koji se pružaju operatoru sustava, aktivnim kupcima neće se naplaćivati naknade za korištenje mreže i drugi troškovi za električnu energiju predanu u mrežu ili preuzetu iz mreže uskladištenu u prostorima aktivnih kupaca, kao i naknade za korištenje mreže i drugi troškovi za prethodno preuzetu energiju koja je kasnije pri pružanju usluge fleksibilnosti predana u mrežu. Obrazloženje: Dodatak je konkretizacija odredbe 15(5) (c) Direktive (EU) 944/2019 radi jasnoće, da se pokriju sve situacije kada aktivan kupac koji ima u vlasništvu postrojenje za skladištenje energije djeluje u pružanju usluga fleksibilnosti i zato ne plaća naknade za korištenje mreže i druge troškove (čime bi bio demotiviran za pružanje usluga fleksibilnosti, što sigurno nije bio cilj zakonodavca).	Prihvaća se.	
97	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 25.	U 25(8)(1) treba dodati: „pri čemu aktivni kupac ne podliježe dvostrukim naknadama, uključujući naknade za mrežu, za uskladištenu električnu energiju koja ostaje unutar njihova prostora ili za pružanje usluga fleksibilnosti operatorima sustava; također, aktivni kupac ne podliježe nerazmjernim zahtjevima ili naknadama za licenciranje;“ Obrazloženje: Dodatak je potreban radi usklađivanja s člankom 15(5)(b) i (c) Direktive (EU) 944/2019.	Ne prihvaća se	Navedeno se odnosi na aktivnog kupca koji ima skladištenje; a ne na ostale aktivnosti aktivnog kupca.
98	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 25.	Predlažemo brisanje stavka 25(3) vezano za zahtjev za sustav naprednog mjerenja (»smart meter«) za obračunsko mjerno mjesto i posebno obračunsko mjerno mjesto za proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje električne energije. Obrazloženje: Zahtjev za sustav naprednog mjerenja (»smart meter«) predstavlja neravnopravan uvjet odnosno čak i nerazmjernu tehničku i administrativnu prepreku da bi kupac (posebno kupac kategorije kućanstvo) uopće mogao biti aktivan, tj. sudjelovao na tržištu vezano za svoje postrojenje za skladištenje energije (npr. prilagođavao potrošnju). Takav uvjet suprotan je članku 15(1) Direktive (EU) 944/2019 koji zahtijeva da krajnji kupci imaju pravo djelovati kao aktivni kupci, a da ne podliježu nerazmjernim ili diskriminacijskim tehničkim zahtjevima, administrativnim zahtjevima, postupcima ni naknadama uključujući naknade za mrežu koje ne odražavaju troškove. Smatramo da se za takve kupce mogu izraditi posebni produkti usluga fleksibilnosti, pomoćnih usluga, ... (izrađuje ih operator sustava ili HERA) koji će biti prilagođeni tome da kupac nije u sustavu naprednog mjerenja.	Ne prihvaća se	Isto nije moguće bez naprednog mjerenja
99	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 25.	Predlažemo da se odredba 25(1) uskladi s definicijom aktivnog kupca iz članka 2. točke 8. Direktive (EU) 2019/944: "aktivni kupac znači krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji djeluju zajedno i koji troše ili skladište električnu energiju proizvedenu u vlastitom prostoru (lokaciji) smještenom unutar definiranih granica ili u drugom prostoru (lokaciji) ili koji prodaju električnu energiju koju sami proizvode ili sudjeluju u programima fleksibilnosti ili energetske učinkovitosti, uz uvjet da te djelatnosti nisu njihova primarna trgovačka ili profesionalna djelatnost". Obrazloženje: Primjećujemo da definicija aktivnog kupca, kako je utvrđena u prijedlogu zakona, nije u skladu s Direktivom (EU) 2019/944 koja nudi širu definiciju. Članak 2. točka 8. Direktive (EU) 2019/944 glasi: »active customer means a final customer, or a group of jointly acting final customers, who consumes or stores electricity generated within its premises located within confined boundaries or, where permitted by a Member State, within other premises, or who sells self-generated electricity or participates in flexibility or energy efficiency schemes, provided that those activities do not constitute its primary commercial or professional activity". Hrvatski prijevod definicije, koja proizlazi iz Direktive (EU) 2019/944, je sljedeći: "aktivni kupac" znači krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji djeluju zajedno i koji troše ili skladište električnu energiju proizvedenu u vlastitom prostoru smještenom unutar definiranih granica ili ako države članice to dopuštaju, u drugom prostoru ili koji prodaju električnu energiju koju sami proizvode ili sudjeluju u	Ne prihvaća se	Nije predmet članak definicija. Definicija aktivnog kupca je navedena u članku 3. stavku 2. točki 5.

			<p>programima fleksibilnosti ili energetske učinkovitosti, uz uvjet da te djelatnosti nisu njihova primarna trgovačka ili profesionalna djelatnost”;</p> <p>Takva šira definicija Direktive, koja ne ograničava proizvodnju ili potrošnju električne energije od strane aktivnog kupca sa zahtjevima vlasništva nad prostorom (lokacijom), pri čemu riječ »premise« ne bi trebala biti prevedena usko u smislu »objekta« (»zgrade«) već šire, u smislu »lokacije«, omogućuje šire uključivanje i povezivanje aktivnih kupaca u zajednici, istovremeno pružajući učinkovitu pravnu osnovu za situacije koje u praksi (mogu) nastaju. U praksi lako može doći do situacije da električna energija nije uvijek proizvedena u uređajima postavljenima »u prostoru« već su oni postavljeni na lokacijama/zemljištu »uz prostor« ili potpuno odvojeno od prostora. Takvo šire razumijevanje odredbe Direktive (EU) 2019/944 u skladu je i sa stavkom 1. članka 15. koji određuje da se aktivne kupce ne smije ograničavati nerazmjernim i diskriminacijskim tehničkim ili administrativnim zahtjevima te istodobno slijedi svrhu 46. točke Preambule Direktive koja jasno potiče i odražava namjeru povezivanja aktivnih kupaca u energetske zajednice bez obzira na to gdje se (lokacijski) nalazi njihova mjerna točka (obračunsko mjesto). Iz svih navedenih razloga predlažemo da se utvrdi definicija aktivnog kupca koja će biti u skladu s definicijom u Direktivi (EU) 2019/944 i koja će u cijelosti obuhvatiti njezino značenje.</p>		
100	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 25.	U stavku 8. točka 2. na kraju dodati „po pojedinom obračunskom mjernom mjestu“.	Prihvaća se	
101	Zelena energetska zadruga (ZEZ)	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	<p>Prema danom opisu Energetska zajednica građana (EZG) bliža je Zajednici obnovljivih izvora energije (ZOIE) (Renewable energy community - REC) iz EU direktive 2018/2001 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora RED II, a ZPIE je UŽI pojam od EZG (Citizen Energy Community) prema EU direktivi 2019/944 o zajedničkim pravima za unutarnje tržište električne energije. Naime EZG prema definiciji iz direktive može obuhvaćati i ZOIE. Također EZG ne bi trebala biti ograničena prostornim parametrima jer se smještaj članova u blizini projekata energije iz obnovljivih izvora spominje vezano uz definiciju ZOIE prema EU direktivi 2018/2001. Svakako bi kroz ovaj zakon trebalo definirati širi pojam EZG, a ne nepotrebno ju ograničavati.</p> <p>U stavku 1 navedeno je da je EZG pravna osoba koja je osnovana radi ostvarenja prednosti razmjene energije proizvedene i potrošene na određenom prostornom obuhvatu lokalne zajednice. Ovime se EZG značajno ograničava jer je navedena samo mogućnost razmjene energije, a prema EU direktivi 2019/944 članak 2, stavak 11, točka c, EZG znači pravni subjekt koji može sudjelovati u proizvodnji, među ostalim iz obnovljivih izvora, distribuciji, opskrbi, potrošnji, agregiranju, skladištenju energije, uslugama energetske učinkovitosti ili uslugama punjenja za električna vozila ili pružati druge usluge svojim članovima ili vlasnicima udjela, što je puno veće područje djelovanja. Također definirano je i ograničenje po prostornom obuhvatu lokalne zajednice što je značajno ograničenje.</p> <p>Također u stavku 1 navedeno je da je EZG pravna osoba koja djeluje temeljem zakona kojim se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Nejasno je dali ova definicija uvjetuje da se EZG osniva po pravilima za neprofitne organizacije ili samo vodi financijsko poslovanje i računovodstvo prema zakonima za neprofitne organizacije. Prema EU direktivi 2019/944 primarna svrha EZG je ja pružanje okolišne, gospodarske ili socijalne koristi svojim članovima ili vlasnicima udjela ili lokalnim područjima na kojima djeluje, a ne stvaranje financijske dobiti, čime nije zabranjeno stvaranje i financijske dobiti nego ono nije primarna svrha. Bitno je jasno definirati koji pravni oblik EZG može biti i na koji način se vodi njeno poslovanje.</p> <p>Također, na više mjesta u članku spominju se vlasnici udjela u EZG, a ako se EZG osniva kao neprofitna pravna osoba, tada nema mogućnosti imanja vlasnika udjela te je potrebno razjasniti koja je pravni oblik EZG moguć i na koji način će se kontrolirati i tko će kontrolirati dali su svi uvjeti koje EZG kao pravna osoba mora ispuniti i stvarno ispunjeni, pa tako i kako se raspolaže s vlasničkim udjelima. Također bitno je definirati kako će se pratiti dali je došlo do promjene u članstvu EZG čime bi se moguće prestalo ispunjavati uvjete koje EZG treba ispunjavati.</p> <p>Stavak 2 ograničava članstvo u EZG na Jedinicu lokalne samouprave čime se značajno ograničava mogućnost osnivanja i poslovna sposobnost EZG, a dodatno ovakvo ograničavanje nije u skladu s direktivom 2019/944 koja ne spominje geografsko ograničenje za sudjelovanje u EZG nego se lokalno područje spominje kao jedan od mogućih korisnika okolišne, gospodarske ili socijalne koristi koju EZG stvara.</p> <p>Stavak 4 kaže da „Stvarnu kontrolu u energetske zajednici građana mogu imati...“. Dali kontrolu mogu ili MORAJU</p>	Ne prihvaća se	<p>Potrebno je naglasiti da je ovo novi oblik organiziranja u elektroenergetskom sektoru koji može uvijek uzrokovati manipulacije sa građanima, te zato zakonodavac postavlja ograničenja kako bi se smanjila zloupotreba. Definicija nije predmet ovoga članka nego članak 3. Stavka 2 točke 18 gdje odgovara definiciji iz direktive.</p> <p>Potrebno je cjelokupni članak razmatrati jer npr. stavak 11. navodi da se obavlja i proizvodnja u zajednici. Oblici gospodarskog organiziranja su predmet drugih zakona te ovaj zakon ne uređuje oblike gospodarskog organiziranja nego postavlja uvjete koje je potrebno zadovoljiti.</p> <p>Prostorno definiranje zajednice je važno upravo da bi jednostavno i nedvosmisleno bilo jasno gdje zajednica postoji.</p> <p>Način organiziranja također je jasan, s obzirom da energetska zajednica može samostalno ili putem agregiranja sudjelovati na svim tržištima električne energije u RH sukladno pravilima tih tržišta.</p>

		<p>imati ....</p> <p>U stavku 12 EZG je ograničena na sudjelovanje „u proizvodnji električne energije za potrebe vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana“. Ovo je značajno ograničenje i izmjenom stavka mora se omogućiti i sudjelovanje u proizvodnji električne energije za prodaju električne energije izvan zajednice kao i u drugim aktivnostima u skladu s EU direktivom 2019/944 članak 2, stavak 11, točka c.</p> <p>Općenito usluge EZG ne smiju biti ograničene samo i jedino na članove zajednice nego to može biti definirano kao primarna to jest većinska djelatnost EZG.</p> <p>Stavak 13 definira da EZG može sudjelovati na svim tržištima električne energije, što se je u suprotnosti s člankom 12 koji kaže da svoje usluge EZG nudi svojim članovima.</p> <p>Obveza iz stavka 21 koja kaže da OMM moraju biti priključena na istu transformatorsku stanicu 10(20)/0,4 kV nepotrebno ograničava osnivanje i poslovanje EZG i potrebno je ukloniti ovo ograničenje.</p> <p>Obveza iz stavka 22 da ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana ne smije biti veća od 80% ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije na tim obračunskim mjerim mjestima, je vrlo ograničavajuća i stavlja EZG u nepovoljniji položaj na tržištu u odnosu na ostale aktere te ju je potrebno ukloniti. Priključna snage u smjeru predaje energije za EZG mora biti ograničena jedino tehničkim karakteristikama mreže.</p> <p>U stavku 25 jedan od podataka koji se upisuje u registar EZG je i prostorni obuhvat lokalne zajednice na kojoj djeluje energetska zajednica građana, što je nepotrebno ograničavanje EZG i nije u skladu s EU direktivom 2019/944 koja EZG ne ograničava prostorno.</p>		<p>Stavak 11. i 12. nisu u suprotnosti s obzirom da se u oba stavka navodi sukladno pravilima pojedinog tržišta, prema tome, zajednica mora daviti neke usluge ne samo članovima nego i svim na zemljopisnom području gdje ista djeluje</p> <p>Stavak 21. je naveden kako bi se upravo omogućilo jednostavnije i kvalitetnije upravljanje zajednicom na određenom području i da poglavito u prvom razdoblju rada iste ne bi izazvale nerazumijevanja.</p> <p>Stavak 22. i stavak 25. trebaju osigurati da zloupotreba novog oblika organizacije u elektroenergetskom sektoru bude minimalna.</p>	
102	E.ON Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	<p>stavak 21 - ... ne smije biti veća od 80% ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije na tim obračunskim mjerim mjestima.</p> <p>Zašto 80%? Kod kupaca s vlastitom proizvodnjom je 100%</p>	Ne prihvaća se	<p>Jedan od načina kao se želi osigurati da nije profit osnova osnivanja i članova na jednom području odnosno da članovi zajednice upravljaju i nameću pravila ostalim korisnicima u njihovoj blizini odnosno transformatorskoj stanici ili jedinici lokalne samouprave.</p>
103	Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	<p>Članak 26, stavak (12): Nedostaje da energetska zajednica građana može sudjelovati u proizvodnji električne energije za prodaju električne energije izvan zajednice.</p> <p>Predlažemo sljedeći tekst za stavak (12): "Energetska zajednica građana može sudjelovati u proizvodnji električne energije za potrebe vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana i prodaju izvan zajednice, među ostalim iz obnovljivih izvora energije, opskrbi električnom energijom vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana, upravljanju potrošnjom električne energije vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana, agregiranju vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana, skladištenju energije za vlasnike udjela odnosno članove energetske zajednice građana, uslugama energetske učinkovitosti za vlasnike udjela odnosno članove energetske zajednice građana, uslugama punjenja za električna vozila vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana odnosno može pružati druge energetske usluge vlasnicima udjela odnosno članovima energetske zajednice građana u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije."</p>	Ne prihvaća se	<p>Ukoliko bi bila jasno navedena prodaja tada je moguće da bi to bila osnovna djelatnost što nije dozvoljeno .</p>
104	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU	<p>Prijedlog: Obvezu graničenja snage predaje na 80% iz stavka 21. potrebno je relaksirati – EOTRP će reći kako se optimalno spaja elektrana na lokaciji pa zapravo ovaj uvjet snaga OMM nema uporište u nekom tehničkom ograničenju.</p>	Ne prihvaća se	<p>Molimo pogledati odgovor na primjedbu 101,102 i 103.</p>

		ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	Obrazloženje: Vrlo ograničavajuća odredba. Sprječava primjerice da netko sudjeluje u zajedničkoj investiciji fotopanela na susjedovom krovu, od kojeg ću kasnije dobavljati dio el. energije. Netko primjerice ne može instalirati panele jer se nalazi u zaštićenoj kulturno-povijesnoj jezgri grada. Sprječava se primjerice da se u cijelosti koriste površine privatnih krovova i instaliranje panela i prodaja struje članovima koji ne mogu zadovoljiti potrebe vlastitom proizvodnjom.		
105	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	Prijedlog: doraditi opis iz stavka 18 na način kojim bi se eliminirale naknade za korištenje prijenosne odnosno distribucijske mreže ili ih umanjiti za 50% ili više posto. Obrazloženje: Energetska zajednica građana ograničena je ovim prijedlogom Zakona na lokani karakter. Ovo podrazumijeva da se prijenosna mreža sigurno neće koristiti te da se eventualno javlja dio razmjene energije u distribucijskoj mreži.	Ne prihvaća se	Bez primjerene analize određivanje slobodnom odlukom zakonodavca nije prihvatljivo.
106	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	Prijedlog: dopustiti sudjelovanje SME odnosno poduzetništva (pravnih osoba) u energetske zajednicama. Obrazloženje: Sukladno da je stvarna kontrola u energetske zajednicama temelji se prema načelu jedan član jedan glas ne vidimo razlog zašto braniti participaciju srednjih i velikih poduzeća. Poglavitno iz činjenice kako temelj zajednice nije ostvarivanje financijske dobiti.	Ne prihvaća se	U potpunosti primijenjen EU propis, odnosno direktiva
107	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	Prijedlog: Potpuno je neprimjereno da se osnivanje energetske zajednice građana ograničava na JLS jer se time značajno smanjuje njen financijski i ljudski potencijal. Obrazloženje: Npr. sigurno da potencijal EZG recimo općine Dobrinj je minoran ili se neće dogoditi u usporedbi s EZG otoka Krka koji već postoji i izuzetno dobro funkcionira. Sad se formira EZG na području Cres-Lošinja koja je rezultat zajedničke strategije energetske tranzicije cijelog arhipelaga Cres-Lošinj. Ovo nema smisla i ako se već ima želje prostorno ograničiti djelovanje EZG onda neka to bude barem regija/županija. Mogu se kao primjer uzeti otoci koji imaju više JLS-a, a u pravilu predstavljaju jedinstven elektroenergetski sustav. Potrebno je definirati neki drugi kriterij koji je eventualno tehničke prirode, a ne administrativne.	Ne prihvaća se	Vidi odgovor za primjedbu 104.
108	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	Prijedlog: Riječi "vlasnik udjela" iz stavka 2. treba brisati. Obrazloženje: Naime, u prethodnom stavku određeno je da je EZG pravna osoba koja djeluje temeljem zakona... neprofitnih organizacija. Nadalje, u stavku 4. se spominje 1 član 1 glas. U HR zakonodavnoj regulativi stoga postoje samo dvije mogućnosti takvog udruživanja u pravnu osobnost: osnivanje zadruge koja djeluje kao neprofitna organizacija (čl. 35. st. 2. Zakona o zadrugama) ili osnivanje udruge. U oba slučaja postoje samo članovi – nema i ne mogu postojati vlasnici udjela. Pretpostavljam da je formulacija prepisana iz Direktive, koja je predviđala i neke druge pravne oblike. Valja napomenuti da svrha osnivanja udruga nije gospodarska djelatnost, tako da u praksi jedni pravno oblik pod kojim mogu djelovati EZG je zadruga.	Ne prihvaća se	S obzirom da Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 121/14) određuje da se odredbe tog Zakona odnose na domaće i strane udruge i njihove saveze, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikate, udruge poslodavaca te sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera, odnosno neprofitne organizacije namjera ovoga članka nije definiranje konkretnog pravnog statusa energetske zajednice građana, nego da ista mora poslovati u skladu s odredbama navedenog Zakona, kao i u skladu s predmetnom odredbom Prijedloga Zakona.
109	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O	Prijedlog: Ne bi trebalo ograničiti samo na razmjenu proizvedene i potrošene energije unutar energetske zajednice građana. Ne bi trebalo ograničavati prostorno na lokalnu zajednicu.	Ne prihvaća se	Vidi odgovor na primjedbu 104.

		TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	<p>Obrazloženje: Uža definicija Energetske zajednice građana (EZG) to jest ovo je bliže Zajednici obnovljivih izvora energije (ZOIE), koja se pretpostavlja geografsku bliskost.</p> <p>Smisao uvođenja EZG je uvođenje novog AKTERA na tržištu energije, koji ne mora nužno pružati usluge samo između svojih članova.</p> <p>Također u duhu direktive, EZG ne bi trebala biti definirana geografskom bliskosti određenom području.</p> <p>Geografska bliskost može se očekivati u ZOIE, iako za područje HR nema smisla takvog ograničavanja zbog jako malih područja JLS.</p>		
110	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	<p>Prijedlog: Prema opisu ovo je bliže Zajednici obnovljivih izvora energije (Renewable energy community - REC) koja je UŽI pojam od Energetske zajednice građana (Citizen Energy Community)</p> <p>Obrazloženje: Svakako bi ovaj zakon trebao definirati širi pojam energetske zajednice građana ili napraviti jasnu razliku. Sukladno definiciji iz ovog prijedloga Zakona, agregator predstavlja Citizen Energy Community te bih tako i trebalo pojasniti agregatora.</p>	Ne prihvaća se	Ovaj zakon uređuje energetska zajednicu građana a ne zajednicu obnovljivih izvora.
111	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	<p>Predlažemo da se odredba 26(21) promijeni na sljedeći način: »Obračunska mjerna mjesta iz stavka 20. ovoga članka moraju biti opremljena naprednim brojilom i u skladu s tehničkim zahtjevima propisanim u mrežnim pravilima distribucijskog sustava.»</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Naglašavamo da postojeći propisani zahtjevi u navedenoj odredbi, kojima se zahtijeva da obračunska mjerna mjesta moraju biti priključena na istu transformatorsku stanicu 10(20)/0,4 kV., nisu u skladu s odredbama Direktive (EU) 2019/944 koja u točki 46. preambule određuje da mora biti omogućeno dijeljenje električne energije (»sharing«) iz proizvodnog postrojenja među članovima energetske zajednice a da za ostvarivanje prava dijeljenja električne energije članovi energetske zajednice odnosno njihova obračunska mjerna mjesta ne moraju biti u neposrednoj fizičkoj blizini proizvodnog postrojenja za EE iz OVE (»direct physical proximity«), a pri tome ne određuje i druge zahtjeve u pogledu teritorijalnih/lokacijskih okvira/blizine (»proximity«) unutar kojih se mogu uspostaviti energetske zajednice.</p> <p>Radi se o posrednom, ali jasnom napatku državama članicama da moraju, na temelju nacionalnog zakonodavstva, odrediti uvjete koji će krajnjim kupcima omogućavati da se kao aktivni kupci kolektivno povezuju u točno određene, njima privlačne energetske zajednice bez obzira na to gdje se (lokacijski) nalazi njihovo obračunsko mjerno mjesto odnosno da lokacija obračunskog mjernog mjesta ne smije biti uvjet za uključivanje u željenu energetska zajednicu. Samo na temelju dovoljno široko postavljenih granica za povezivanje aktivnih kupaca u energetske zajednice moći će se u najvećoj mogućoj mjeri provoditi različiti modeli dijeljenja električne energije (»sharing«) među članovima zajednice (virtualni obračun) na temelju tržišnih načela kada se mjerno mjesto proizvodnog postrojenja i obračunska mjerna mjesta nalaze u istoj zajednici.</p> <p>Nadalje, u svjetlu gore navedenog, također ističemo da su tehnički uvjeti propisani postojećom odredbom prema kojoj »ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana iz stavka 20. ovoga članka ne smije biti veća od 80% ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije na tim obračunskim mjerim mjestima», također predstavlja nepotrebnu i nesrazmjernu prepreku formiranju energetskih zajednica i integraciji aktivnih kupaca u energetske zajednice, za koje u skladu s odredbama Direktive EU 2019/944 ne smiju se primjenjivati nesrazmjerni diskriminirajući tehnički i administrativni zahtjevi. Takva ograničenja imaju nepotreban ometajući učinak i zato predlažemo da se navedena ograničenja brišu.</p> <p>Ako su navedeno ograničenje priključka na istu transformatorsku stanicu i kriterij snage (80 % ukupne priključne snage) u tom trenutku nužno potrebni i utemeljeni (radi tehničkih zakona i kapaciteta mreže, odnosno tehničkih prepreka koje će se u budućnosti morati otkloniti i prilagoditi novim potrebama i zahtjevima za poticanje kolektivnog povezivanja u zajednice), tada dodatno/alternativno predlažemo da se navedeno ograničenje privremeno uredi odgovarajućim (postojećim) podzakonskim aktom koji će ažurno i pravovremeno urediti istaknuti zahtjev i uvjet za priključenje.</p>	Ne prihvaća se	<p>Ukidanjem ograničenja i povećavanja prostora za članove dolazimo i do broja onih ne članova a kupci su a koji se nalaze unutar obuhvata pojedine zajednice tj. Na koje zajednica utječe. Ovakvo povezivanje bez koncentracije članova jedne zajednice dovodi se do mogućeg obuhvata većeg broja i ne članova.</p> <p>Ukoliko bi se širio obuhvat tada i obračun i broj ne članova bi mogao dovesti do toga da bi zajednica možda trebala sufinancirati napredne mjerne uređaj kod nekih kupaca koji nisu njihovi članovi.</p>
112	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU	<p>Predlažemo da se odredba 26(17) promijeni i da glasi:</p> <p>Operator distribucijskog sustava pruža energetska zajednici građana usluge potrebne za dijeljenje električne</p>	Ne prihvaća se	Ne prihvaća se s obzirom da i cjenik nestandardnih usluga daje suglasnost HERA sukladno

		ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	<p>energije, koja je proizvedena u proizvodnim jedinicama koje su u vlasništvu zajednice, pri čemu se primjenjuju naknade za korištenje mreže odnosno tarife u skladu s transparentnom analizom troškova i koristi distribuiranih energetskih izvora koju izradi Agencija. Agencija daje prethodnu suglasnost na visinu naknade za korištenje mreže odnosno tarife.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Odredba u skladu s kojom operator distribucijskog sustava pruža energetske usluge građana vezano za sve moguće aktivnosti iz članka 16. ovoga Zakona u skladu s pravilima i cjenikom nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava ima ometajući učinak na djelovanje i uspostavljanje energetske zajednice građana i nije u skladu s načelima i odredbama Direktive (EU) 2019/944 koja zahtijeva da energetske zajednice građana podliježu nediskriminacijskom, poštenom, razmjernom i transparentnom postupku i naknadama, kao i transparentne i nediskriminacijske naknade za mrežu. Smatramo da te usluge ne smiju biti nestandardne.</p> <p>Zbog toga predlažemo da se odredba (17) promijeni na način da primjeni odredbu koja je u vezi tih usluga operatora propisana Direktivom (EU) 2019/944 u točki 3. članka 16. Sukladno toj odredbi, naknadu za korištenje mreže odnosno tarifu tih usluga potrebno je odrediti na osnovi cost-benefit analize HERA-e, te uz prethodnu suglasnost HERA-e.</p>		članku 112. stavku 1. točki 3. Prijedloga zakora
113	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	<p>Predlažemo da se odredba 26(3) promijeni na sljedeći način: "Osim pravnih ili fizičkih osoba iz stavka 2. ovoga članka, vlasnik udjela ili član energetske zajednice građana može biti i srednje poduzeće ili veliko poduzeće čije je mjesto poslovnog nastana ili poslovnog prostora na području Republike Hrvatske".</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Kao i u primjedbi na članak 26(2), i ovdje ističemo nepotrebno lokacijsko ograničenje – ograničavanje članstva u energetske zajednice građana i sjedišta energetske zajednice građana u pogledu područja jedinice lokalne zajednice – što je neutemeljeno i nepotrebno te je u suprotnosti s tumačenjem Direktive (EU) 2019/944. Takve odredbe i ograničenja stvaraju teritorijalne/lokacijske prepreke za povezivanje u energetske zajednice građana, djeluju ometajuće i postavljaju nerazmjerne i diskriminacijske prepreke. (vidjeti komentar na članke 26(1) i 26(2)).</p>	Ne prihvaća se	Vidi odgovor na primjedbu 104.
114	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	<p>Predlažemo da se odredba 26(2) promijeni na sljedeći način:</p> <p>"Vlasnik udjela ili član u energetske zajednice građana može biti fizička ili pravna osoba, uključujući tijelo jedinice lokalne samouprave, mikropoduzeće ili malo poduzeće čije je mjesto stanovanja, poslovnog nastana ili poslovnog prostora na području Republike Hrvatske".</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Ističemo nepotrebno lokacijsko ograničenje – ograničavanje članstva/vlasnika udjela u energetske zajednice građana i sjedišta energetske zajednice građana u pogledu područja jedinice lokalne zajednice – što je neutemeljeno i nepotrebno te je u suprotnosti s tumačenjem Direktive (EU) 2019/944. Takve odredbe i ograničenja stvaraju teritorijalne/lokacijske prepreke za povezivanje u energetske zajednice građana, djeluju ometajuće i postavljaju nerazmjerne i diskriminacijske prepreke. (o tome vidjeti također komentar na članke 26(1) i 26(3)).</p>	Ne prihvaća se	Vidi odgovor na primjedbu 104.
115	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.	<p>Predlažemo da se odredba 26(1) promijeni na sljedeći način:</p> <p>"Energetska zajednica građana je pravna osoba koja je osnovana na području Republike Hrvatske, čiji se vlasnici ili članovi dobrovoljno udružuju kako bi ostvarili prednosti razmjene energije proizvedene i potrošene na području Republike Hrvatske, koja djeluje temeljem zakona kojim se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija".</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Smatramo da bi zakonodavac trebao odrediti da se mjerno mjesto proizvodnog postrojenja i mjerna mjesta potrošnje, koja su dio energetske zajednice građana, trebaju nalaziti u distribucijskoj mreži Republike Hrvatske. Predložena odredba u skladu je i s točkom 46. preambule Direktive (EU) 2019/944 koja određuje da se mora omogućiti dijeljenje električne energije među članovima zajednice proizvedene iz postrojenja za proizvodnju električne energije iako članovi zajednice odnosno njihova obračunska mjerna mjesta nisu u neposrednoj fizičkoj</p>	Ne prihvaća se	Vidi odgovor na primjedbu 104.

		<p>blizini. Direktiva ne određuje teritorijalne/lokacijske okvire (npr. blizinu (eng. pojam: »proximity«) obračunskih mjernih mjesta članova zajednice za potrebe razmjene energije), unutar kojih se mogu uspostavljati energetske zajednice, ali takve zajednice potiču; aktivne kupce potiču na povezivanje u energetske zajednice, bez postavljanja nerazmjernih diskriminacijskih tehničkih/administrativnih zahtjeva.</p> <p>Na temelju navedenog smatramo da dopuštanje povezivanja u energetske zajednice građana samo i jedino na određenoj ograničenoj lokaciji unutar lokalne zajednice (teritorijalno ograničenje) i stoga ne šire (cijelo područje Republike Hrvatske odnosno distribucijska mreža Republike Hrvatske) djeluje ograničavajuće i nije u skladu s tumačenjem Direktive (EU) 2019/944. Vidjeti također komentar na članak 26(21).</p> <p>Što se tiče zahtjeva za dozvolu za organiziranje energetske zajednice građana, predlažemo da se taj zahtjev briše jer dozvola predstavlja nepotrebnu administrativnu prepreku i opterećenje bez dodane vrijednosti, što će imati ometajući učinak na uspostavljanje i organiziranje energetske zajednice građana, ako dozvola neće uključivati i odnositi se na sve djelatnosti/aktivnosti koje energetska zajednica građana može obavljati (u skladu s aktivnostima iz stavaka 12., 13. i 14. članka 26. Prijedloga Zakona o tržištu električne energije) – vidjeti također komentar na članak 4(1)(9).</p>			
116	OTRA	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.</p>	<p>Riječi "vlasnik udjela" treba brisati u cijelom članku</p> <p>Obrazloženje: u stavku 1. određeno je da je EZG pravna osoba koja djeluje temeljem zakona... neprofitnih organizacija. Nadalje, u stavku 4. se spominje 1 član 1 glas. U HR zakonodavnoj regulativi postoje samo dvije mogućnosti takvog udruživanja u pravnu osobnost: osnivanje zadruge koja djeluje kao neprofitna organizacija (čl. 35. st. 2. Zakona o zadrugama) ili osnivanje udruge. U oba slučaja postoje samo članovi – nema i ne mogu postojati vlasnici udjela. Valja napomenuti da svrha osnivanja udruga nije gospodarska djelatnost, pa nije vjerojatno da će se udruga kao oblik formalnog udruživanja koristiti za osnivanje EZG.</p> <p>U stavku 1. zamijeniti tekst „kako bi ostvarili prednosti razmjene energije proizvedene i potrošene na određenom prostornom obuhvatu lokalne zajednice“ s tekстом iz čl.2. st.11. točka c) Direktive 2019/944.</p> <p>Obrazloženje: predložena definicija ograničava svrhu osnivanja EZG</p> <p>U stavku 21. zamijeniti tekst „transformatorsku stanicu 10(20)/0,4 kV.(22)“ s tekстом koji opisuje transformatorsku stanicu veće snage.</p> <p>Obrazloženje: Navedene trafostanice opskrbljuju relativno mala područja, odnosno mali broj korisnika. Npr. na području cresko-lošinjskog otočja ima 47 takvih trafostanica. Nije realno očekivati da se na tako malom području (11.000 stanovnika) osnuje 47 pravnih osoba (zadruga ili udruga), svaka sa svojim predsjednikom, upraviteljem, računovodstvom,.....</p> <p>U stavku 21. brisati ograničenje priključne snage u smjeru predaje.</p> <p>Obrazloženje: ovakvom odredbom član EZG stavljen je u nepovoljniji položaj u odnosu na individualnog kupaca s vlastitom proizvodnjom električne energije kojemu se po članku 44. stavak 1. točka 4. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN 100/15, 123/16, 131/17, 111/18) omogućava jednaka snaga priključka u oba smjera.</p>	Ne prihvaća se	Vidi odgovor za primjedbu 108.
117	OTRA	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.</p>	<p>S obzirom na to da ovaj članak regulira jednu potpuno novo i prilično nepoznato područje u kojem se u skoroj budućnosti predviđaju mnoge inovacije, kako tehnologije tako i poslovnih modela, prijedlog je da se u članku navede samo temeljni pravni okvir (poput onog u Direktivi), a da se detalji reguliraju podzakonskim aktima. Na taj bi se način mogla puno brže mijenjati regulativa, sukladno s novim potrebama prakse.</p>	Ne prihvaća se	Nije primjedba na određenu odredbu članka zakona
118	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 26.</p>	<p>PRIJEDLOG IZMJENA STAVKA (18): „Dijeljenjem električne energije iz stavka 16. ovoga članka ne dovodi se u pitanje primjenjiva naknada za korištenje distribucijske mreže i druga propisana davanja u skladu s metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije, a na temelju analize troškova i koristi distribuiranih izvora električne energije.“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Energetska zajednica dijeli električnu energiju unutar distribucijskog područja jedne transformatorske stanice, ne koristi prijenosni sustav za dijeljenje električne energije.</p>	prihvaća se	
119	Fakultet elektrotehnike	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O</p>	<p>Članak 27, stavak 6: Ovu naknadu je moguće definirati i izračunati jedino ako postoje napredna brojila s najmanje 15-min mjerenjima, u</p>	Ne prihvaća se	Tehnički detalj kojega će se riješiti kroz podzakonske akte.

i računarstva Sveučilišta u Zagrebu	TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 27.	suprotnom nije moguće dokazati od strane opskrbljivača ili voditelja bilančne grupe da je došlo do izravnog negativnog utjecaja za njih. Smatramo da treba dodati stavak sa sljedećim tekstom: "Naknadu iz stavka 6 je moguće definirati, izračunati i potraživati jedino u slučaju kada postoje napredna brojila s 15-minutnim intervalom mjerenja kod krajnjeg kupca."		
120 REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 27.	Prijedlog: proširiti naslov članka: „Upravljanje potrošnjom, proizvodnjom i skladištenjem energije putem agregiranja“ Obrazloženje: agregator sudjeluje na tržištima električne energije koje naravno obuhvaća i agregiranja aktivnih kupaca, sve sukladno članku 28. ovog zakonskog prijedloga.	Ne prihvaća se	Nije potrebno predmetno uređenje naslova na ovaj način
121 GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 27.	Predlažemo da se odredba 27(6) promijeni na sljedeći način: »(6) Neovisni agregator i krajnji kupac koji samostalno sudjeluje u upravljanju potrošnjom mogu biti obvezni plaćati naknadu opskrbljivaču ili voditelju bilančne grupe opskrbljivača koji su izravno pogođeni aktiviranjem upravljanja potrošnjom, ako se naknada odgovarajuće utemelji, transparentno definira i odražava stvarne troškove, poštujući odredbe (7), (8) i (10) ovog članka.« Obrazloženje: Dopuna je potrebna radi usklađivanja odredbe s Direktivom (EU) 2019/944, člankom 17(4) koji propisuje mogućnost zahtijevanja plaćanja takvih naknada (a ne obavezu), ali takve naknade trebaju biti pažljivo i transparentno definirane te pravedne da ne bi predstavljale prepreke za agregiranje (i kao takve bile u suprotnosti i sa člankom 8(1) prijedloga Zakona, koji zabranjuje neopravdano otežavanje).	Ne prihvaća se	Naknada se utvrđuje temeljem pravila o uravnoteženju na koja daje suglasnost HERA a obvezni elementi na temelju kojih ide izračun je definiran u stavku 8. dok prednosti agregiranja iz stavka 10. mogu biti element izračuna.
122 GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 27.	Predlažemo da se odredba 27(5) promijeni na sljedeći način: „(5) Opskrbljivač ne smije svojem krajnjem kupcu koji je sklopio ugovor s neovisnim agregatorom naplatiti neopravdane troškove ili ugovorne kazne odnosno nametnuti druga neopravdana ugovorna ograničenja, diskriminacijskih tehničkih, upravljačkih zahtjeva ili postupaka. Obrazloženje: Dopuna je potrebna radi usklađivanja odredbe s Direktivom (EU) 2019/944, člankom 13(4) koji smisljeno šire određuje zabranu diskriminacijskih uvjeta u odnosu opskrbljivač-kupac ako potonji sudjeluje u agregiranju putem neovisnog agregatora i predstavlja semantičku dopunu jer detaljnije specificira opće načelo iz članka 8(1) ovog zakona koji zabranjuje neopravdano otežavanje.	Prihvaća se	
123 KOER d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 27.	Neovisni agregator i krajnji kupac koji samostalno sudjeluje u upravljanju potrošnjom plaća naknadu opskrbljivaču ili voditelju bilančne grupe opskrbljivača koji su izravno pogođeni aktiviranjem upravljanja potrošnjom. Predlažemo: Predlažemo brisanje stavka 6. članka 27. te stavaka 7. i 8. koji su direktno vezani na isti Obrazloženje: Prema trenutnim Pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava (POUESS), neovisni agregator nije dužan za poravnanje tržišne pozicije bilančnih grupa, već je za to zadužen Operator tržišta električne energije. Po svojoj definiciji, neovisnim agregatorom se smatra agregator ako nije povezan s opskrbljivačem i/ili otkupljivačem korisnika mreže koje agregira. Neovisni agregator unutar svog portfelja može sadržavati krajnje korisnike iz različitih bilančnih grupa te nametanje direktnog plaćanja naknade opskrbljivačima i/ili otkupljivačima za sve članove portfelja koje okrupnjuje ne doprinosi definiciji niti je potrebno da bude u nadležnosti neovisnog agregatora. Tim više što upravljanje potrošnje iza brojila ni na koji način ne doprinosi ugrozi sustava te da bi uopće krajnji korisnik pristupio nuđenju svoje fleksibilnosti, nadležni operator sustava kao i voditelj bilančne grupe moraju dati svoje odobrenje.	Ne prihvaća se	Sadašnji podzakonski propisi nisu osnova za donošenje zakona. Zakona o obveznim odnosima nije predmet ovog zakona.

			<p>Također trošak naknade opskrbljivaču ili voditelju bilančne grupe opskrbljivača koji su izravno pogođeni aktiviranjem upravljanja potrošnjom nemoguće je unaprijed predvidjeti te ga nije moguće ugraditi u cijenu pomoćnih usluga.</p> <p>tj. prema članku 272. Zakona o obveznim odnosima</p> <p>(1) Činidba (objekt ugovorne obveze) je određiva ako ugovor sadrži podatke s pomoću kojih se može odrediti ili su strane ostavile trećoj osobi da ju odredi.</p> <p>(2) Ako ta treća osoba neće ili ne može odrediti činidbu, ugovor je ništetan.</p> <p>Zakona o obveznim odnosima definira da činidba ugovora mora biti određiva inače je ugovor ništetan ili treća strana mora odrediti stoga bi bilo poželjno da ili se zakonski definira koja je treća strana (operator sustava) koji će odrediti plaćanje naknade opskrbljivaču koji je pogođen upravljanjem potrošnje.</p> <p>članak 1046. Zakon o obveznim odnosima Štete je umanjene nečije imovine (obična šteta), sprječavanje njezina povećanja (izmakla korist) i povreda prava osobnosti (neimovinska šteta).</p> <p>Članak 1047. Zakona o obvezni odnosima</p> <p>(3) Ako šteta nastane u obavljanju općekorisne djelatnosti za koju je dobiveno odobrenje nadležnog tijela, može zahtijevati samo naknada štete koja prelazi uobičajene granice (prekomjerna šteta)</p> <p>Prema PETAR KLARIĆ I MARTIN VEDRIŠ, GRAĐANSKO PRAVO, IZD. (ZAGREB: NARODNE NOVINE, 2006), 581-603+627-643</p> <p>Ako u obavljanju općekorisne djelatnosti ipak nastane šteta, može se zahtijevati samo naknada štete koja prelazi uobičajene granice, tzv. prekomjerna šteta. Naime, ovdje se ne može primijeniti načelo integralne naknade, jer se jedan dio štete mora podnositi i trpjeti, pa se taj ne naknađuje.</p> <p>Članak 1107. Zakona o obveznim odnosima Solidarna odgovornost (4) Kad je nedvojbeno da je štetu prouzročila neka od dviju ili više određenih osoba koje su na neki način međusobno povezane, a ne može se utvrditi koja je od njih štetu prouzročila, te osobe odgovaraju solidarno.</p> <p>Štetu prema Opskrbljivaču je nastala zbog međusobnog odnosa s operaterom sustava stoga odgovornost za nastalu štetu trebala prema zakonu biti jedino Solidarna</p>		
124	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 27.	U stavku 3. na kraju teksta dodati: „ te pravila kojima se regulira pružanje usluga operatorima sustava.“	Ne prihvaća se	Potrebno jasno odrediti koja pravila usluga previše široka odredba
125	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 27.	stavak 1. predlažemo brisati „samostalno ili“ jer krajnji kupac ne može sudjelovati izravno na veleprodajnom tržištu, osim putem agregatora, jer im je obavezan ugovorni odnos s opskrbljivačem.	Ne prihvaća se	Upravo zato i piše samostalno ili preko predstavnika je predstavnik u svim tržištima.
126	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 29.	<p>Prijedlog: dopuniti opis stavka 3. Neophodno je omogućiti kupcu/aktivnom kupcu/ agregatoru pristup podacima iz OMM u gotovo realnom vremenu kao osnovnu funkcionalnost naprednog mjerenja</p> <p>Obrazloženje: Napredna brojila moraju se moći spojiti na mrežu (lan/wifi) od kupca te je kupac dužan osigurati realizaciju istog (pripremiti instalaciju da se kod spajanja mjernog uređaja isti spoji na net) – ovo obavezno predvidjeti kod pametnih brojila – mogućnost spajanja na podatkovni promet u kojem je slučaju kupac dužan osigurati instalaciju te operativne troškove vezane na istu.</p>	Ne prihvaća se	Navedeno predstavlja tehničke detalje koje treba urediti u podzakonskim propisima koju uređuju napredna brojila odnosno pristup podacima najvećim dijelom opći uvjeti.

127	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 29.	<p>Predlažemo da se odredba 29(4) promijeni na sljedeći način: »Ako ugovor predviđa buduće izmjene proizvoda, cijene ili popusta mora biti na relevantnem računu jasno vidljiva posljedica promjene na takav način da se transparentno vidi, da se je zaračunana cijena promijenila, na dan kada je promjena stvarno izvršena.«</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Račun je dokument namijenjen prikazivanju obračunatih stavki za prethodno razdoblje na temelju potrošnje i ostalih zakonski propisanih i naplaćenih stavki, ali ne i mogućih promjena cijena/proizvoda u budućnost. Za upoznavanje kupaca iz kategorije kućanstvo s budućim izmjenama cijena namijenjeno je javno objavljivanje promjene javnih cjenika, a za kupce iz kategorije poduzetništvo sami ugovori kojima se strane dogovaraju o cijeni koja vrijedi određeno vrijeme, što znači da je kupac s budućim cijenama upoznat na temelju samog ugovora.</p> <p>Podržavamo zakonsku obvezu da promjena cijene mora biti jasno vidljiva u dijelu koji se odnosi na stvarno napravljenu izmjenu, ali ne i na svakom računu prije nego što do izmjene stvarno dođe.</p>	Ne prihvaća se	Zakonodavac je predvidio da za ugovornu promjenu cijene, koju je kupac prvi puta vidio kod ugovra predviđa se da bude i na sljedećim računima podsjetnik na iste promjene.
128	Franjo Turek	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 29.	<p>U članak 29. ubaciti sljedeća dva stavka:</p> <p>Proizvođačima električne energije za vlastitu potrošnju iz OIE operater treba bilancirati njihovu vlastitu proizvodnju i potrošnju kroz sustav virtualnog mjernog mjesta, neovisno od pojedinačnih obračunskih mjernih mjesta kojima kupac raspolaže i na taj način utvrditi neto isporučenu električnu energiju te manjkove plaćati sukladno ugovoru s operaterom, odnosno viškove prodavati sukladno ugovoru s operaterom.</p> <p>Kupcu koji ima proizvodnju električne energije za vlastitu potrošnju iz OIE za proizvedenu električnu energiju umanjuje mu se obveza plaćanja naknade za OIE u dijelu u kojem je imao ulaganje vlastitih sredstava.</p>	Ne prihvaća se	Obnovljivi izvor se obrađuju u posebnom zakonu ovo je zakon o tržištu i tu se svi oblici jednako tretiraju.
129	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 30.	<p>Prijedlog: Neophodno je omogućiti kupcu/aktivnom kupcu/ agregatoru pristup podacima tj obračunu u realnom vremenu.</p> <p>Obrazloženje: Napredna brojlra moraju se moći spojiti na mrežu (lan wifi) od kupca te je kupac dužan osigurati realizaciju istog (pripremiti instalaciju da se kod spajanja mjernog uređaja isti spoji na internet).</p>	Ne prihvaća se	Vidi primjedbu 126.
130	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 30.	<p>Prijedlog: Potrebno je preciznije i jasnije definirati tehničku razinu za ODS-ove.</p> <p>Obrazloženje: U praksi danas ovaj podatak o potrošnji električne energije je vidljivo jedino na ekranu brojila, za daljinski pristup treba dodatni hardver i softver ubaciti u KPMO. Možda bi se tu trebala jasnije dati obveza ODS-u.</p>	Ne prihvaća se	Vidi primjedbu 126
131	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 30.	<p>Predlažemo da se odredba 30(5) dopuni na sljedeći način:</p> <p>5. na zahtjev krajnjeg kupca, podatke o električnoj energiji koju je predao u mrežu i podatke o njegovoj potrošnji (informacije o stvarnom vremenu potrošnje električne energije, potvrđeni podaci o povijesnoj potrošnji, nepotvrđeni podaci o potrošnji u gotovo stvarnom vremenu) električne energije operator sustava stavlja krajnjem kupcu na raspolaganje, putem standardiziranog komunikacijskog sučelja ili putem daljinskog pristupa, ili na raspolaganje trećoj strani koja djeluje u njegovo ime (na temelju ugovora ili ovlaštenja), u lako razumljivom obliku, čime mu se omogućava usporedbu ponuda pod jednakim uvjetima,</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Dopuna u pogledu vrste podataka potrebna je radi jasnoće, kako bi se shvatilo da se kupcu na njegov zahtjev stavljaju na raspolaganje svih podaci o potrošnji (stvarno vrijeme potrošnje, potvrđeni podaci o povijesnoj potrošnji, nepotvrđeni podaci »near real time«). Radi se o usklađivanju s člankom 20(1)(a) Direktive (EU) 944/2019.</p> <p>Dopuna je također potrebna kako bi se razjasnilo na kojoj pravnoj osnovi može djelovati treća strana, koja djeluje u ime kupca.</p>	Ne prihvaća se	Tekst se nepotrebnim način opterećuje s obzirom da o povezivanju početaka govore i prethodne točke te se opterećije sustav, ujedno naveden podatke treba posjedovati krajnji kupci odnosno oni ih treba redovito imati.
132	HEP - Operator	PRIJEDLOG ZAKONA O	U stavku 1. podstavak 1. predlaže se dodati i ostale kategorije korisnika mreže (promjenu provesti u relevantnim odredbama).	Ne prihvaća se	Navedeno zalazi u tehničke detalje.

	distribucijskog sustava d.o.o.	TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 30.	U stavku 1. dodati podstavak 4.a. koji glasi: „4a. sustav naprednog mjerenja je sustav za čije tehničke karakteristike, smještaj, fizičku i informatičku zaštitu je nadležan i odgovoran operator sustava.“		
133	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 30.	stavak 4. predlažemo umjesto izraza „može“ pisati izraz „mora“ Obrazloženje: Potrebno je da operator mreže taj podatak o predanoj el. energiji u mrežu prikuplja posebno od podatka o preuzetoj el. energiji iz mreže. Konkretno, potrebno je voditi posebne podatke o stvarnoj potrošnji el. energije, proizvodnji el. energije po vrsti izvora i smjeru el. energije iz spremnika energije za svako obračunsko razdoblje kako bi se mogla stvoriti baza podataka na razini obračunskog mjernog mjesta s heterogenim vremenskim dijagramima, a ne samo homogenoj neto isporučenoj energiji iz i u mrežu. Naime, ovisno o različitim meteorološkim uvjetima i uvjetima na strani aktivnog kupca njegova potrošnja i proizvodnje te mogućnosti skladištenja energije se mogu bitno mijenjati, a tek heterogeno prikazivanje te 3 varijable umjesto samo jedne mogu stvoriti pretpostavke za kvalitetno planiranje i potrošnje i proizvodnje takvog kupca te njegovo optimalno korištenje spremnika, odnosno sve to skalabilno povećati za grupe takvih kupaca, do razine ukupne potrošnje i proizvodnje na razini RH, što je osnovni preduvjet sigurne opskrbe el. energije u RH (članak 5) i urednog vođenja EES-a!	Ne prihvaća se	Navedeno je u ovom dijelu upućujući norma a ne obvezujuća pravna norma.
134	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 31.	U stavku 1. brisati „tržište i pojedinog krajnjeg kupca“ (ili preformulirati).	Ne prihvaća se	Važno je da uvođenje naprednih brojila ima prednosti za krajnjeg kupca .
135	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 32.	stavak 2. Predlažemo umjesto izraza „krajnjih kupaca“ koristiti izraz „korisnika mreže“ jer se osim potrošnjom upravlja i s energijom proizvodnje te skladišta.	Ne prihvaća se	Stavak 1. govori o krajnjim kupcima i s obzirom da se drugi stavak poziva na prvi ostaje krajnji kupac u oba stavka.
136	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 33.	Prijedlog: potrebno je smanjiti maksimalni propisani rok stavkom 2. Obrazloženje: pretpostavljeni maksimalni rok se čini predug iz smisla neophodnih radova koji se obuhvaćaju istim (u najgorem slučaju izmještanje OMM, ugradnja novog (većeg ormara) te dobava, doprema i montaža brojila) – pri čemu sve ove radove, uslugu i opremu plaća kupac. Sukladno praksi potrebno je predvidjeti maksimalni rok na jedan kalendarski mjesec.	Ne prihvaća se	S obzirom da se navedeno nalazi kod pojedinih kupaca smatramo da navedeni rok je primjeren,
137	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 34.	Prijedlog: dopuna opisa iz stavka 2. - putem internetskog sučelja neophodno je predvidjeti očitavanje u gotovo realnom vremenu Obrazloženje: Napredna brojila moraju se moći spojiti na mrežu (lan wifi) od kupca te je kupac dužan osigurati realizaciju istog (pripremiti instalaciju da se kod spajanja mjernog uređaja isti spoji na Internet te minimalni podatkovni promet kao i operativne troškove komunikacije).	Ne prihvaća se	Previše detaljno odnosno isto će biti određeno podzakonskim propisima
138	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 34.	Uz konvencionalna brojila u praksi RH koriste se i ograničavala strujnog opterećenja (limitatori) u funkciji kontrole/isključivanja strujnog opterećenja kod prekoračenja iznad odobrene amperaže, pa predlažemo dodati novi stavak u kojem će se propisati dostupnost limitatoru. stavak 2. Predlažemo brisati riječ „konvencionalno“ i umjesto riječi „ili“ staviti „i“ jer bi svim kupcima stanja brojila trebala biti na raspolaganju putem mrežnih servisa operatora, obzirom da se na taj način kupcima olakšava/osigurava mogućnost upravljanja/praćenja/kontrole potrošnje na jednostavan način (puno jednostavnije nego pregledom podataka na računima i usporedbom podataka na više računana). Znači, predlažemo sljedeću formulaciju stavka:	Ne prihvaća se	Navedeni članak se odnosi na konvencionalna brojila a ne i na napredna brojila.

			„(2) Krajnji kupac mora imati mogućnost lako izravno očitati svoje brojilo i očitano stanje brojila mora mu biti dostupno putem internetskog sučelja ili drugog odgovarajućeg sučelja.“		
139	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 35.	Preciznije definirati prvi dio stavka 3. u smislu nedvojbenog razumijevanja, odnosno tumačenja riječi „istodobno“. Preciznije definirati stavak 5. u smislu nedvojbenog razumijevanja i razgraničenja nadležnosti i odgovornosti „strana“ te uskladiti sa stavkom 6.	Ne prihvaća se	Potrebno će biti razrađeno kroz podzakonske propise i to poglavito mrežna pravila koji definiraju neke od tih podataka a ujedno pravila tržišta će to povezivati.
140	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 36.	Dodaje se točka 36(3): Vlada će uredbom propisati mjere i postupke za osiguranje uvođenja i povezivosti naprednih sustava mjerenja na području Republike Hrvatske, kao i usklađenost sa zahtjevima za pristup podacima i zahtjevima interoperabilnosti iz prvog i drugog stavka ovog članka. Obrazloženje: Predlažemo da se doda točka 36(3) koja dopunjuje članak 36(2) ZoTEE-a također u pogledu mjera i postupaka za osiguranje provedbe točki 1. i 2. ovog članka. Odredba dodatno osigurava sveobuhvatniju primjenu prava na napredno brojilo u skladu sa stavkom b, točkom 1. članka 21. Direktive koji predviđa da države članice uspostave uvjete za interoperabilnost i opremljenost brojila koje može omogućiti traženu povezivost mjerne infrastrukture i potrošačkih sustava za upravljanje energijom u gotovo stvarnom vremenu ("near real time").	Ne prihvaća se	Svrha ove odredbe je EU razina. Na razini EU se sve usklađuje kroz ACER odnosno uredbu Europske unije. S obzirom da sve nacionalne akte treba HERA minimalno dati suglasnost smatramo da će u svom postupanju voditi o tome računa, ako i do sada.
141	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 36.	Na kraju 36(2) dodaje se: (2) Elektroenergetski subjekti primjenjuju zahtjeve u pogledu interoperabilnosti, „zahtjeve koje propiše Komisija EU-a provedbenim aktima na temelju drugog stavka članka 24. Direktive (EU) 2019/944.“ i postupke za pristup podacima iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona. Obrazloženje: Predlažemo da se točka 36(2) dopuni tako da bude u skladu s točkom 3. članka 24. Direktive. Postojeća se odredba odnosi samo na članak 35. ZoTEE-a, koji se međutim odnosi na upravljanje podacima, ali ne navodi izričito pravila za osiguranje interoperabilnosti.	Ne prihvaća se	Na razini EU se sve usklađuje kroz ACER odnosno uredbu Europske unije, a njih su članice obvezne primjenjivati.
142	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 37.	Predlažemo definirati što su i tko su „jedinствене kontaktne točke za elektroenergetiku“ jer to nije nigdje u hrvatskom zakonodavstvu definirano.	Ne prihvaća se	Jedinstvene kontaktne točke za elektroenergetiku je dio opće informativne točaka za potrošače.
143	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 38.	Predlažemo da se odredba 38(1) dopuni na sljedeći način: "Svaki opskrbljivač je obavezan osigurati jedinstveno mjesto obavještanja na kojem su njegovim krajnjim kupcima, osim obavijesti o njihovim općim pravima, važećim propisima i načinima rješavanja sporova, na raspolaganju: jasne obavijesti o primjenjivim cjenicama energije za kupce iz kategorije kućanstvo te o standardnim uvjetima, s obzirom na pristup i korištenje usluga" Obrazloženje: Budući da će opskrbljivač lokalnim krajnjim kupcima moći pružiti propisane podatke iz spomenutog članka putem mrežnog mjesta ili drugog javnog mjesta obavještanja, smatramo da bi prikazivanje važećih cijena ostalih kategorija kupaca, koji nisu kućanstva i za koje opskrbljivač nema javnu cijenu već cijenu dogovara pojedinačno, bilo neutemeljeno i nerazmjerno zadiralo u poslovnu strategiju opskrbljivača i posljedično otkrivalo također i podatke o opskrbljivaču koji su poslovna tajna. U skladu s navedenim i kako bi se izbjegle nejasnoće, predlažemo da se odredba u ovom dijelu dopuni, kako bi bilo razumljivo, da se obavijest o primjenjivim cijenama energije odnosi na cijene opskrbljivača i kupce iz kategorije kućanstvo.	Ne prihvaća se	Uređeno na drugi način ali podaci koje ima pojedini kupac ovise o vrsti kupca te standard usluge za kategoriju. Nadalje primjenjiva cijena ne znači i stvarnu cijenu odnosno jediničnu cijenu koja može bit različita kod kupaca.
144	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE	stavak 1. točka 4. predlažemo pojasniti što podrazumijeva „dobar standard usluge“ ili koristiti drugi termin. stavak 1. točka 5. predlažemo pojam „stvarnoj potrošnji“ zamijeniti sa „utvrđenoj potrošnji“ budući da opskrbljivač ne može dati točne obavijesti o stvarnoj potrošnji električne energije, obzirom da je operator sustava odgovoran za	Ne prihvaća se	Upravo dobar standard usluge je nešto u čemu se trebaju razlikovati opskrbljivači i to treba pružiti tržište, a ne da bude

		ENERGIJE, Članak 38.	mjerjenje, odnosno utvrđivanje potrošnje pa opskrbljivač može dati jedino podatke kakve je zaprimio od operatora mreže. stavak 2. točka 2. predložimo riječi „u podružnici“ zamijeniti s „od opskrbljivača“ kako bi obuhvatili sva rješenja opskrbljivača, a ne samo ona izdana u podružnici.		propisano. Utvrđivanje smatramo da nije ispravan termin i unosi svojevoljnu odnosno diskrecijsku procjenu.
145	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 39.	Predlažemo da se odredba 39(1) dopuni: "Krajnji kupci koji su potrošači imaju pristup jednostavnim, pravednim, transparentnim, neovisnim, djelotvornim i učinkovitim izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova u vezi s pravima i obvezama utvrđenima odredbama ovoga Zakona preko neovisnog mehanizma u skladu sa zakonom kojim se uređuje alternativno rješavanje potrošačkih sporova." Obrazloženje: Budući da se ova odredba poziva na Zakon o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova, ova se odredba odnosi samo na potrošače, a ne na sve krajnje kupce, i zato radi jasnoće predlažemo dopunu odredbe.	Prihvaća se	
146	Hrvatska elektroprivred a - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 39.	Predlaže se uskladiti stavak 1. na jedan od 2 načina: 1) pojam „krajnji kupci“ zamijeniti s pojmom "kupci kategorije kućanstvo" ili 2) ostaviti navedeni pojam, ali izbaciti riječ „potrošačkih“. Obrazloženje: Zakon kojim se uređuje alternativno rješavanje potrošačkih sporova uređuje sporove između trgovca i potrošača koji je fizička osoba (znači pravne osobe nisu obuhvaćene predmetnim zakonom)., dok se pojam „krajnji kupac“ odnosi i na kupce kategorije kućanstvo i na kupce kategorije poduzetništvo. Navedeno ovisi o intenciji zakonodavca da li je naglasak na ostvarivanju navedenog prava isključivo za kupce fizičke osobe, a sukladno stavku 3. ili se to pravo daje i fizičkim i pravnim osobama.	Ne prihvaća se	Uređeno drugačije. Vidi primjebdu 145
147	E.ON Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Univerzalna usluga	Direktivom (EU) 2019/944 u članku 22. i 23. je propisano: (22) U ostvarivanju ciljeva od općeg gospodarskog interesa države članice trebale bi i dalje imati široko diskrecijsko pravo namećanja obveza pružanja javne usluge elektroenergetskim poduzećima. Države članice trebale bi osigurati da kupci iz kategorije kućanstvo i, u slučajevima u kojima to države članice smatraju primjerenim, mala poduzeća, uživaju pravo na opskrbu električnom energijom određene kvalitete po jasno usporedivim, transparentnim i konkurentnim cijenama. Ipak, određivanje cijene za opskrbu električnom energijom kao obveze pružanja javne usluge čini mjeru kojom se znatno narušava tržišno natjecanje i čija provedba često dovodi do akumulacije tarifnih deficita, ograničavanja izbora potrošača, manjih poticaja za uštedu energije i ulaganja u energetska učinkovitost, nižih standarda usluge, nižih razina uključenosti i zadovoljstva potrošača, ograničavanja tržišnog natjecanja te do manjeg broja inovativnih proizvoda i usluga na tržištu. Stoga bi države članice trebale primjenjivati druge instrumente politike, posebno ciljane mjere socijalne politike, kako bi svojim građanima mogle zajamčiti pristupačnu opskrbu električnom energijom. Javne intervencije u određivanju cijena za opskrbu električnom energijom trebale bi se provoditi samo u obliku obveze pružanja javne usluge te bi trebale biti podložne posebnim uvjetima utvrđenima u ovoj Direktivi. Potpunom liberalizacijom funkcionalnog maloprodajnog tržišta električne energije potaknulo bi se cjenovno i necjenovno tržišno natjecanje među postojećim opskrbljivačima i ulazak novih sudionika na tržište povećavajući time izbor i zadovoljstvo potrošača. (23) Obveze pružanja javne usluge u obliku određivanja cijene opskrbe električnom energijom trebale bi se upotrebljavati bez narušavanja načela otvorenih tržišta u jasno definiranim okolnostima i u korist jasno definiranih korisnika, a njihovo bi trajanje trebalo biti vremenski ograničeno. Zakonom o energiji (Narodne novine, br. 120/12, 14/14, 102/15, 68/18) u članku 3. propisano je: 8. javna usluga – usluga dostupna u svako vrijeme krajnjim kupcima i energetske subjektima prema reguliranoj cijeni i/ili uvjetima pristupa i korištenja energetske usluge, koja mora biti dostupna, dostatna i održiva uvažavajući sigurnost, redovitost i kvalitetu usluge, zaštitu okoliša, učinkovitost korištenja energije i zaštitu klime, a koja se obavlja prema načelima razvidnosti i nepristranosti te uz nadzor tijela određenih zakonom, 35. univerzalna usluga – obvezna javna usluga opskrbe električnom energijom kojom se osigurava određenoj kategoriji kupaca pravo na opskrbu električnom energijom propisane kvalitete na području Republike Hrvatske po	Ne prihvaća se	Ovim zakonom je propisan univerzalna usluga koja se primjenjuje na kućanstvo. Ukupna cijena električne energije u okviru univerzalne usluge nije regulirana i slobodno se određuje, što je u skladu s preporukama Europske komisije i praksom u većini država članica EU od 2019. godine. Određivanje opskrbljivača je uređen člankom 5 i člankom 55 ovoga zakona.

		<p>primjerenim, jednostavno i jasno usporedivim, razvidnim i nepristranim tarifama, Dakle, Univerzalna usluga je obvezna javna usluga dostupna prema REGULIRANOJ cijeni.</p> <p>Člankom 40. propisano je da će se odlukom Vlade Republike Hrvatske imenovati opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge. – Nejasno je po kojim kriterijima će VRH donijeti navedenu odluku.</p> <p>Člankom 41 propisano je - Opskrbljivač kupaca obavezan je primijeniti jednake iznose stavki cijene za električnu energiju za odgovarajuće modele opskrbe električnom energijom na čitavom teritoriju Republike Hrvatske te ih na primjeren način javno objaviti, i to najmanje 30 dana prije početka primjene. – Dakle Opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge sam određuje cijenu iako je po Zakonu o energiji cijena javne usluge regulirana</p> <p>Smatramo da navedene članke treba potpuno izmijeniti i prilagoditi zahtjevima Direktive i Zakona o energiji na način da cijena univerzalne usluge bude regulirana i to tako da Opskrbljivač u obvezi javne usluge ne ograničava tržišnu utakmicu. Način na koji je predloženo u ovim člancima je u proteklih nekoliko godina rezultirao time da je preko 80% kupaca i dalje na opskrbi u obvezi javne usluge a da su svi opskrbljivači kućanstava, csim dva, napustili tržište. Zakonom o tržištu plina opskrba u obvezi javne usluge je definirana i u skladu s Direktivom i u skladu s Zakonom o tržištu energije pa je moguće primijeniti sličan model i na tržište električne energije.</p>		
148	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 41.</p> <p>stavak 9. predlažemo riječ „dostaviti“ zamijeniti s „uputiti“ ili „poslati“ budući da je neprovedivo u praksi.</p> <p>Obrazloženje: Dostaviti znači dobiti potvrdu da je ugovor dostavljen kupcu, što nije moguće u situacijama slanja redovnom poštom, a u slučaju slanja s povratnicom opskrbljivač će za dio kupaca dobiti informaciju da ugovor nije isporučen.</p> <p>Predlažemo dodati novi stavak 10. budući da u praksi postoje poteškoće s potpisivanjem ugovora s krajnjim kupcima te posljedično u ostvarivanju prava iz tih ugovora i prateće sudske prakse, koji glasi: „Krajnji kupac koji izabere ili koristi po automatizmu opskrbu u okviru univerzalne usluge dužan je za predmetno obračunsko mjerno mjesto potpisati ugovor o opskrbi krajnjeg kupca u okviru univerzalne usluge s opskrbljivačem.“</p>	Ne prihvaća se	<p>Saca je već veliki broj kupaca kupci u univerzalnoj usluzi neće se odgađati masovni prelasci. Kaća novi kupac postaje kupać u univerzalnoj usluzi onda je dobro da i djelatnik opskrbljivaća ode na mjesto kod kupca i tada mu može napraviti osobnu dostavu i ujedno diskretno pogledati šve instalacije kupca</p>
149	DOOR	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 42.</p> <p>Društvo za oblikovanje održivog razvoja kao organizacija stručnjaka u području energetike je razmotrilo Nacrta prijedloga Zakona o tržištu električne energije, koji je u postupku savjetovanja sa zainteresiranim javnošću te u skladu s namjerom novog Zakona o tržištu električne energije za "osnaživanje kupaca na način da im se pruže nužni alati koji doprinose snažnijem sudjelovanju na energetsom tržištu", a kako bi se građanima Eurpske unije omogućilo "da budu aktivni sudionici na energetsom tržištu i u energetskej tranziciji" predlaže nekoliko dopuna, usklađivanja i izmjena.</p> <p>S ciljem osnaživanja građana da postanu snažniji i autonomniji dionici na energetsom tržištu predlažemo da se u nacrt prijedloga Zakona u članak 3 kojim se određuje Značenje pojedinih izraza uvede novi pojam "jednostavan uređaj za proizvodnju električne energije znači elektrotehnički uređaj za proizvodnju električne erergije koji je usklađen s relevantnim tehničkim standardima te se može priključiti na kućnu instalaciju bez radova za koje je potreban ovlašteni elektroinstalater. Najveća dopuštena snaga ovakvog uređaja je 0,8kW, odnosno snaga mora biti ispod razine važnosti proizvodnih modula spojenih na elektroenergetski sustav prema uredbi EU komisije 2016/631 „o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu,, članak 5, točka 2 (a) –</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Uvođenjem ovog pojma uvela bi se nova kategorija elektrotehničkog uređaja za proizvodnju električne energije, kojim bi se znatno pojednostavnila procedura za instalaciju malih proizvodnih kapaciteta na kućnu instalaciju. Kontekst prijedloga promjene Olakšavanje procedure priključka jednostavnih fotonaponskih uređaja koji građanima omogućavaju da na jednostavan način postaju potrošači s vlastitom proizvodnjom iz obnovljivih izvora energije, čime se povećava demokratizacija u proizvodnji energije iz obnovljivih izvora energije, povećá udio energije proizvedene iz solarnih izvora energije, te se u konačnici smanjuje opterećenje za mrežu u kritičnim ljetnim mjesecima. Primjer jednostavnog uređaja za proizvodnju električne energije je sklop koji se sastoji od 1 ili 2 solarna panela, mikroinvertera sa zaštitom protiv otočnog rada i priključka na utičnicu, maksimalne snage 300-800W. Ključna razlika u odnosu na postojeću praksu s instalacijom solarnih kapaciteta je promatranje solarnog panela kao uređaja jednostavnog za upotrebu koji se preko ispravnih kućnih instalacija može uključiti izravno u elektroenergetsku mrežu umjesto solarnog postrojenja koje zahtijeva kompleksnu proceduru spoja na mrežu. Olakšavanjem priključka ovakvih sustava omogućilo bi se: • jednostavan način za smanjenje potrošnje energije iz mreže i energetskej troškova. Ovisno o veličini sustava i</p>	Ne prihvaća se	<p>Navedeno nije predmet navedenog članka.</p> <p>Odgovara podzakonskim propisima u području elektrotehnike.</p> <p>U Republici Hrvatskoj je većina čest rada bez stručnog znanja te smatramo da bilo koje radnje koje mogu imati utjecaj na mrežu trebaju biti obavljene od strane stručne osobe. Upravo osobe koje nisu u mogućnosti napraviti solarne sustave koji imaju kako navodite 3 i više kW će većim brojem nestručno priključenih manjih izvora energije napraviti možda problem i vlastitim potrošačima te smatramo da u cilju njihove zaštite nije potrebno poticati takov način ugradnje bez stručne pomoći. Ovakvi autonomni sustavi su pogodni za izolirane korisnike odnosno u slučaju kada električnu energiju želi građevina koja nije spojen na elektroenergetsku mrežu a može jednostavnije napraviti unutarnje</p>

			<p>potrošnji kućanstva, radi se o pokrivanju okvirno 5-15% vlastite potrošnje energije na godišnjoj razini</p> <ul style="list-style-type: none"> • korištenje energije Sunca građanima koji nisu u mogućnosti investirati u solarna postrojenja (tipično 3 i više kW) i olakšao pristup solarnoj energiji velikom broju građana • korištenje energije Sunca u iznajmljenoj nekretnini i preseljenje po potrebi sa stanarima • korištenje energije Sunca u stambenim zgradama (balkoni, terase) • smanjenje energetske ovisnosti kućanstva • povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora, <p>Namjera ovog prijedloga je olakšavanje procedure priključivanja uređaja za proizvodnju električne energije koji su ispod razine snage koja se smatra značajnom prema uredbi EU komisije 2016/631, članak 5, točka 2 (a) – Slijedom navedenoga, predlažemo da se u članak 42. dodaju novi stavci 10., 11. i 12. koji glase:</p> <p>(10) Krajnji kupac ima pravo na korištenje jednostavnih uređaja za proizvodnju električne energije kojim može smanjiti količinu preuzete električne energije; a koji se priključuje na elektroenergetski sustav u skladu sa mrežnim pravilima koja donosi operator distributivnog sustava.</p> <p>(11) Prije priključenja jednostavnog uređaja za proizvodnju električne energije na kućne instalacije krajnji kupac obavezan je obavijestiti operatora distributivnog sustava o priključenju jednostavnog uređaja kako bi se operatoru distributivnog sustava omogućilo da procjenu proizvodnje električne energije uzme u obzir pri planiranju i vođenju distributivne mreže.</p> <p>(12) Operator distributivnog sustava dužan je kupcu s vlastitom proizvodnjom prije priključivanja jednostavnog uređaja za proizvodnju električne energije omogućiti napredno dvosmjerno brojilo, kako bi se odvojeno mogla mjeriti količina preuzete i isporučene energije u mrežu.</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Dodavanjem ovog članka daje se pravo krajnjim kupcima da smanje količinu preuzete energije koristeći jednostavne uređaje za proizvodnju energije. Ovo pravo može služiti kao argument za pojednostavljenje procedure priključka uređaja za proizvodnju energije na elektroenergetski sustav, a u skladu je sa Člankom 8. ovog Zakona prema kojem „nije dozvoljeno neopravdano otežavanje: prekogranične trgovine električnom energijom, sudjelovanja krajnjih kupaca između ostalog u upravljanju potrošnjom, ulaganja u proizvodnju energije...”</p>		kućanske instalacije.
150	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 42.	<p>U stavku 9. točka 1. iza „otklanjanja kvarova,“ dodati „aktivnosti nužnih za vođenje pogona mreže“.</p> <p>S obzirom na sve učestaliju pojavu onemogućavanja pristupa u slučajevima iz stavka 9., predlaže se definirati odgovarajuću prekršajnu odredbu (članak 126.).</p>	Prihvaća se	
151	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 42.	<p>Predlažemo dodati odredbu iz trenutno važećeg ZOTEE u novi stavak 3a:</p> <p>„(3a) Krajnji kupci mogu se udruživati radi zajedničkog nastupa prema opskrbljivaču koji nije u obvezi javne usluge, u cilju osiguravanja mjera zaštite krajnjih kupaca, transparentnosti i poboljšanja ugovornih uvjeta, općih informacija i mehanizama u rješavanju sporova.“</p>	Ne prihvaća se	Navedeno predstavlja odredbu koja nema jasno definirane obaveze i prava navedene udruge za jasno određivanje pravo. Odnosno odredba je nedorečena.
152	DOOR	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 43.	<p>Predlažemo da se u članak 43. stavak 1. koji trenutno glasi: Republika Hrvatska poduzima odgovarajuće mjere radi zaštite kupaca i posebno osigurava postojanje prikladnih zaštitnih mjera radi zaštite ugroženih kupaca sukladno odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor. U tom kontekstu, Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za područje socijalne skrbi definira koncept ugroženih kupaca koji se može odnositi na energetska siromaštvo kao i na zabranu privremene obustave isporuke električne energije takvim kupcima u kritičnim vremenima, uključujući i privremeno ograničenje korištenja priključne snage u cilju ograničenja potrošnje električne energije.</p> <p>doda sljedeća izmjena: U tom kontekstu, Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za područje socijalne skrbi, te ministarstva nadležnog za područje energetike i ministarstva nadležnog za područje graditeljstva definira pojam energetska siromaštva koji može uključivati i kategoriju ugroženih kupaca kao i zabranu privremene obustave isporuke električne energije kupcima u riziku od energetska siromaštva odnosno kategoriji ugroženih kupaca u kritičnim vremenima, uključujući i privremeno ograničenje korištenja priključne snage u cilju ograničenja potrošnje električne energije.</p>	Ne prihvaća se	Prilikom određivanja koncepta potrebno je odrediti sve parametre i smatramo da je dovoljno da to predlaže ministarstvo nadležnog za područje socijalne skrbi s obzirom da je područje socijalne skrbi njihovo i oni temeljem dosadašnjeg iskustva imaju dovoljno parametara.

153 Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 43.	stavak 6. predložemo definirati što obuhvaća „pravo na posebnu zaštitu“ u smislu ZOTEE	Ne prihvaća se	Upravo je status ugroženog kupca posebna zaštita koja je uređena zakonima koji uređuju energetske sektor tj Zakon o energiji.
154 HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 44.	Predlaže se definirati dodatnu odredbu kojom će se regulirati pitanje stjecanja, promjene i gubitka statusa zaštićenog kupca te vođenja odgovarajuće evidencije (registra).	Ne prihvaća se	Navedeno treba biti povezano sa aktima iz naveden EU uredbe. 2019/941 o pripravnosti na rizike u sektoru električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2005/89/EZ
155 DOOR	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 45.	<p>Predlažemo brisanje članka 45.</p> <p>OBRAZLOŽENJE:</p> <p>Energetsko siromaštvo je kompleksan pojam koji, iako uzrokovan nedostatkom sredstva za pokrivanje osnovnih energetske potrebe kućanstva, treba sagledavati ne samo u odnosu na energetske, već i cijeli niz neenergetskih sektora koji se ne svode samo i isključivo na sustav socijalne skrbi. Iako Republika Hrvatska nema još uvijek razrađene ni kriterije za praćenje energetske siromaštva niti jedinstvenu definiciju, na razini država članica postoji nekoliko definicija koje se koriste, a kojima je zajedničko da energetske siromaštvo definiraju kao nemogućnost kućanstva na pristup energetske uslugama. Europska komisija u svojim preporukama iz listopada 2020. godine energetske siromaštvo prepoznaje kao kontekstualno širi termin, a borba protiv energetske siromaštva može pridonijeti povećanju kvalitete života i zdravlja pojedinca i društva u cjelini.¹ Nadalje, energetske siromaštvo nije i ne može biti vezano isključivo uz socijalna prava koja svojim djelokrugom pokriva nadležnost Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, stoga nadležno ministarstvo ni ne može biti isključivo i jedino nadležno za utvrđivanje i objavu kriterija za energetske siromaštvo.</p> <p>Nadalje člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999 određuje se obaveza i sadržaj integriranih nacionalnih energetske i klimatske planova, te je navedenim člankom, stavkom odnosno točkom određeno isključivo sljedeće:</p> <p>”ocjenjuju broj kućanstava u energetske siromaštvo, uzimajući u obzir domaće energetske usluge potrebne za jamčenje osnovnih životnih standarda u odgovarajućem nacionalnom kontekstu, postojeću socijalnu politiku i druge relevantne politike, kao i Komisijine okvirne smjernice o relevantnim pokazateljima energetske siromaštva.</p> <p>U slučaju da država članica, u skladu s točkom (d) prvog podstavka, na temelju svoje procjene provjerljivih podataka utvrdi da postoji znatan broj kućanstava u energetske siromaštvo, ona u svoj plan uključuje nacionalni okvirni cilj smanjenja energetske siromaštva. Dotične države članice navode u svojim integriranim nacionalnim energetske i klimatske planovima, politikama i mjerama kojima se rješava problem energetske siromaštva, ako postoji, uključujući mjere socijalne politike i druge relevantne nacionalne programe.”²</p> <p>Slijedom navedenoga nije propisano koje tijelo prikuplja podatke niti da to mora biti tijelo nadležno za socijalnu politiku, tim više što je u Nacionalnom energetske i klimatske planu kod opisa mjera ublažavanja energetske siromaštva kao jedno od tijela nadležnih za izradu programa navedeno i Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine koje je između ostaloga i donijelo Dugoročnu strategiju obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050 u kojoj su među mjerama predviđene i mjere borbe protiv energetske siromaštva, ali i prikupljanje podataka za koje će biti nadležno upravo predmetno ministarstvo graditeljstva.</p> <p>Dodatno, Zakon o tržištu električne energije nije i ne može biti mjesto u kojem će se kao tijelo nadležno za praćenje i implementaciju navesti isključivo i jedino Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, posebno jer se njime reguliraju pravila vezana uz tržište električne energije - što je samo jedan od elemenata, za koje nepodmirivanje troškova može dovesti do rizika od energetske siromaštva.</p> <p>Podržavamo da se ovim zakonom uredi pitanje energetske siromaštva, ali smatramo da je pojam energetske</p>	Ne prihvaća se	<p>Navedeno je poveznica na EU propis i ujedno definira tko je obavezan navedeno pratiti.</p> <p>Zakon o energiji sada nije predmet promjena.</p>

		<p>siromaštva potrebno jasno definirati u krovnom Zakonu o energiji, a da je u Zakonu o energetskej učinkovitosti, kao što je novim izmjenama i učinjeno potrebno regulirati uštede, ali i dodatno regulirati praćenje predviđenih ušteda. S obzirom da je u Zakonu o energiji već uključen dio VIII. KRAJNJI KUPCI POD POSEBNOM ZAŠTITOM, smatramo da je potrebno napraviti razliku između krajnjih kupca pod posebnom zaštitom (ugroženi i zaštićeni kupci) od kategorije kupaca koji su u riziku od energetskeg siromaštva. Naime energetske siromaštvo je širi pojam koji obuhvaća i ugrožene i zaštićene kupce, ali i kupce koji ne pripadaju navedenim kategorijama, ali izdvajaju značajna sredstva za podmirenje svojih energetskeg potreba što ih u širem smislu kako ga razumiju države članice i Europska komisija čini energetske siromašnima.</p> <p>Stoga je potrebno u Zakonu o energiji usvojiti službenu definiciju energetskeg siromaštva te odrediti tijela nadležna za:</p> <p>definiranje kriterija energetskeg siromaštva,</p> <p>izradu baze energetske siromašnih kućanstava,</p> <p>planiranje mjera ublažavanja energetskeg siromaštva,</p> <p>provođenje mjera ublažavanja energetskeg siromaštva.</p>			
156	HGK	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 46.</p>	<p>Članice HGK iz sektora prerađivačke industrije predlažu u stavak 2. dodati točku 3. koja glasi:</p> <p>„3. proizvodnje električne energije korištenjem vlastitih proizvodnih kogeneracijskih postrojenja za vlastite potrebe s povremenom isporukom viška električne energije ugovornom opskrbljivaču, ako je taj višak proizvedene električne energije nastao zbog procesnih razloga obavljanja temeljne djelatnosti (npr. Proizvodnje mineralnih gnojiva)“</p> <p>ili iza stavka (3), a prije stavka (4) dodati stavak (npr. 3a) koji glasi:</p> <p>„3a) Proizvodnja el. energije ne smatra se energetske djelatnošću iz čl. 4 st. 3. Zakona ako je proizvodno kogeneracijsko postrojenje iza obračunskog mjernog mjesta aktivnog kupca ili ako se proizvodno kogeneracijsko postrojenje isključivo koristi za vlastite potrebe pri čemu se višak proizvedene el. energije, nastao zbog procesnih razloga obavljanja temeljne djelatnosti (proizvodnje mineralnih gnojiva) povremeno isporučuje u mrežu opskrbljivača.“</p> <p>članak 46. stavak (7)</p> <p>Zbog navedene odredbe potrebno je iz natječaja isključiti naknadu lokalnoj zajednici.</p> <p>Članice Zajednice OIE HGK su mišljenja sa se odredba o visini naknade kosi s uvjetima natječaja propisanim u članku 16. i 17. Predlaže se da se dio koji se odnosi na visinu naknade briše u članku 16. i 17.</p>	Ne prihvaća se	<p>Samo i ukoliko je za vlastite potrebe, je postrojenje za koje ne treba dozvola.</p> <p>Stavak 7 je dopunjen da je to minimalni iznos.</p>
157	DOOR	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 46.</p>	<p>Predlažemo proširenje stavka 3 sljedećim tekstom</p> <p>(3) Proizvodnja električne energije ne smatra se elektroenergetske djelatnošću iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona ako je proizvodno postrojenje iza obračunskog mjernog mjesta aktivnog kupca ili ako se proizvodno postrojenje koristi isključivo za vlastite potrebe pri čemu se električna energija ne predaje u mrežu ili ako za energiju predanu u mrežu kupac ne dobiva financijsku naknadu od operatora distributivnog sustava ili opskrbljivača energijom.</p> <p>OBRAZLOŽENJE:</p> <p>Svrha jednostavnih uređaja za proizvodnju električne energije je proizvodnja energije za vlastite potrebe, odnosno smanjenje količine preuzete električne energije. Ipak, u nekom vremenskom periodu moguća je veća proizvodnja od potrošnje, te može doći do predaje električne energije u mrežu. Kako bi se pojednostavnila procedura priključivanja ovakvih uređaja, predlaže se da se energija predana u mrežu ne otkupljuje, odnosno da za nju kupac ne dobiva naknadu. Ovom formulacijom kupcu dopušta se da kupac koji ima priključen takav uređaj preda manju količinu energije u mrežu, a se pritom to ne smatra elektroenergetske djelatnošću.</p>	Ne prihvaća se	<p>Nije problem samo u novčanom iznosu nego i u uključivanju u sustav. Te zato smatramo: Ujedno kada se gleda kumulativni učinci stavka 2 i 3. jasno je da manji objekti od 500 kW je proizvodnja ali ne treba dozvolu i on normalno daje dio u mrežu i imam.</p>
158	GEN-I Hrvatska d.o.o.	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 46.</p>	<p>Predlažemo da se članak dopuni (npr. novom točkom 17. ili novim člankom 46.a) i da se odredi što su ti »regulirani uvjeti« (46(12)), kao i kako i kada se određuje kada korištenje usluga nije moguće »na tržišnim načelima« odnosno nije »ekonomski učinkovito«. Predlažemo da se to uredi kao »obvezno sklapanje ugovora« za pružanje usluga, što nadzire Agencija:</p> <p>članak 46.a (obveza sklapanja ugovora za pružanje pomoćnih usluga)</p> <p>(1) Ako operator sustava na tržištu ne uspije osigurati dovoljno pomoćnih usluga ili ih ne uspije nabaviti po</p>	Ne prihvaća se	<p>Riješeno kroz članak 52 ovoga zakona.</p>

			<p>konkurentnim uvjetima, Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev operatora sustava, ne dovodeći u pitanje sklopljene ugovore o opskrbi, odlukom naložiti jednom ili više proizvođača, koji, prema tehničkim i ekonomskim kriterijima, mogu po najpovoljnijim uvjetima ponuditi odgovarajuće količine pomoćnih usluga (u daljnjem tekstu: obveznik), da odmah sklope ugovor o pružanju pomoćnih usluga s operatorom sustava</p> <p>(2) Nepostojanje konkurentnih uvjeta iz prethodnog stavka utvrđuje se posebno s obzirom na strukturu mjerodavnog tržišta, broj pružatelja usluga na tržištu, krutost ponuđenih cijena, prepreke ulasku na tržište i druge kriterije o kojima ovisi djelovanje učinkovite konkurencije.</p> <p>(3) Odlukom iz prvog stavka ovog članka Agencija utvrđuje vrstu, cijenu i količinu pomoćnih usluga, trajanje ugovora i rok za zaključenje ugovora na temelju metodologije iz četvrtog stavka ovog članka.</p> <p>(4) Agencija će općim aktom utvrditi metodologiju za utvrđivanje cijena pomoćnih usluga. Pri određivanju metodologije, Agencija će polaziti od troškova pružanja pomoćnih usluga, uključujući odgovarajuću razinu povrata ulaganja u odnosu na uložena sredstva, uzimajući u obzir povezane rizike. Pritom Agencija može uzeti u obzir i cijene onih usluga koje su dostupne kod operatora u regiji na zajedničkom europskom tržištu i mogu se upotrebljavati u Hrvatskoj. Agencija može naložiti operatoru sustava i da sklopi odgovarajuće ugovore s drugim operatorima sustava na temelju kojih će oni pružiti dio potrebnog opsega pomoćnih usluga za hrvatskog operatora sustava.</p> <p>(5) Agencija u postupku donošenja odluke može od obveznika zahtijevati podatke potrebne za donošenje odluke o zahtjevu operatora sustava iz drugog stavka ovog članka.</p> <p>(6) Ako je za sigurnu opskrbu električnom energijom nužno potrebno da se još prije okončanja postupka operatoru sustava pruže pomoćne usluge, Agencija će donijeti privremenu odluku kojom se privremeno uređuje odnos u skladu s ovim člankom.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Važno je da zakon definira što to znači da se usluga ne može pružiti na temelju tržišnih načela odnosno što to znači da to nije ekonomski učinkovito te da istodobno Agencija prati takve situacije i ima mogućnost intervenirati po službenoj dužnosti jer se time onemogućuje sklapanje ugovora o pružanju takvih usluga po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima. U mjeri u kojoj bi se ugovori za takve usluge sklapali po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima, troškovi distribucijskog operatora bit će daleko veći, što će se odraziti na veće troškove naknada za korištenje mreže koje plaćaju kupci. Položaj operatora sustava također će u tom slučaju biti neutralan jer će te troškove prenijeti na voditelje bilančnih skupina koji će biti prisiljeni taj trošak (ekonomski gledano) prenijeti na kupce, što zasigurno nije namjera zakonodavca.</p>		
159	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 46.	<p>U 46(5)(6) treba brisati ili propisati (izvanredne) uvjete kada operator može od proizvođača zatražiti aktiviranje pomoćnih usluga (izvan opsega međusobnog ugovora, ako postoji).</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Proizvođač ulaže u proizvodne kapacitete za sudjelovanje na tržištu i slijedi ekonomske ciljeve, pri čemu je izlaganje nepredvidivim i neutemeljenim zahtjevima fleksibilnosti na zahtjev operatora (posebno bez jasne definicije/utvrđivanja naknade za takve aktivacije) sporno i nerazmjerno zadiranje u privatno vlasništvo; eventualne aktivacije na zahtjev operatora moraju biti unaprijed definirane, utemeljene i maksimalno ograničene (npr. u izvanrednim situacijama).</p> <p>Dodatno, članak 46(12) već određuje obvezu sklapanja ugovora (u slučajevima kada to nije moguće prema tržišnim načelima, a time i u mogućim izvanrednim situacijama) proizvođačima koji su tehnički osposobljeni za pomoćne usluge. Nametanje takve obveze svim proizvođačima pretjerano je zadiranje u privatno vlasništvo i odvratiti će ulagače od izgradnje novih proizvodnih kapaciteta.</p>	Ne prihvaća se	Regulirani uvjeti znači da je navedeno obrađeno i u jedinom od akta koje nazire regulatorna agencije te je ona u postupku donošenja pravi a bila uključena. Potrebno povezati sa člankom 52. i 111. ovoga zakona.
160	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 46.	<p>Predlažemo, da se odredba 46(2) iz stavka 2 točke 2 ovog članka dopuni na sljedeći način: "Nakon ishođenja dozvole za proizvodnju električne energije te do stjecanja statusa sudionika na tržištu, odnosno zaključenja relevantnog ugovora s Operatorom tržišta električne energije prema Pravilima organiziranja tržišta električne energije, smatrat će se da ima proizvođač u tom razdoblju status sudionika na tržištu električne energije."</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Odredba predstavlja značajno poboljšanje u odnosu na postojeću uredbu jer postavlja jasan vremenski okvir u kojem je dopušteno obavljati djelatnost proizvodnje električne energije tijekom pokusnog rada elektrane.</p>	Ne prihvaća se	S obzirom da se u navedenoj primjedbi navodi nedorečenost pojedinih podzakonskih propisa smatramo da je o istima potrebno razgovarati kada će se raditi izmjena i dopuna istih a ne da zakon ispravlja greške pozakonskog propisa. Ipak detalje treba urediti fleksibilnije u podzakonskom

		<p>Međutim, dvosmislenost glede statusa nije u potpunosti isključena u razdoblju od završetka pokusnog rada do stjecanja statusa tzv. »stalnog« tržišnog sudionika. (tj. Zaključenja konačnog Ugovora o sudjelovanju na tržištu električne energije s HROTE). Naime, „Pravila organiziranja tržišta električne energije“ propisuju da pravna ili fizička osoba koja namjerava sudjelovati na tržištu električne energije formalno stječe status sudionika na tržištu električne energije samo u trenutku potpisivanja odgovarajućeg ugovora s operatorom tržišta (HROTE).</p> <p>U tom smjeru predlažemo dopunu točke 2. stavka 2. članka 46. na način da se smatra da proizvođač ima i status sudionika na tržištu (što mu omogućuje sudjelovanje na tržištu električne energije u tom razdoblju i posljedično proizvodnju i prodaju električne energije) također u razdoblju između dobivanja dozvole za proizvodnju električne energije i zaključivanja Ugovora o sudjelovanju na tržištu električne energije s HROTE-om.</p>		propisu, nije naj lakše mijenjanje zakona ukoliko ne vrijedi neko podzakonsko rješenje.	
161	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 46.	Predlaže se redefinirati ili brisati stavak 16. s obzirom dvojbe u tumačenju te ponavljanje i preklapanje s drugim odredbama.	Prihvaća se	
162	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 46.	<p>stavak 2. točka 1: predlaže se izmijeniti točka tako da glasi:</p> <p>„1. proizvodnje električne energije korištenjem proizvodnih postrojenja čiji je zbroj instaliranih snaga do uključivo 1 MW ili“</p> <p>Obrazloženje: Ishođenje Dozvole za proizvođače čiji je zbroj instaliranih snaga njihovog proizvodnog postrojenja do uključivo 500 kWh značilo bi da se proizvođači opterećuju dodatnim administrativnim troškovima i obvezama kao što su učlanjenje u bilančnu grupu, dostava planova proizvodnje i ostalo što negativno utječe na poticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora energije. Stoga predlažemo ostaviti granicu do uključivo 1 MW kao što je to sada u postojećem ZOTEE-u.</p> <p>Stavak 3. prijedloga Zakon glasi: „(3) Proizvodnja električne energije ne smatra se elektroenergetskom djelatnošću iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona ako je proizvodno postrojenje iza obračunskog mjernog mjesta aktivnog kupca ili ako se proizvodno postrojenje koristi isključivo za vlastite potrebe pri čemu se električna energija ne predaje u mrežu.“</p> <p>Molimo pojašnjenje da li se dio prethodno navedene rečenice „ako je proizvodno postrojenje iza obračunskog mjernog mjesta aktivnog kupca,“ odnosi na kupca s vlastitom proizvodnjom koji po svojoj definiciji koristi proizvedenu električnu energiju prvenstveno za vlastite potrebe, ali i s mogućnošću isporuke viška u mrežu.</p> <p>Predlažemo brisati stavak 8. budući da je ovo prvenstveno uređeno Zakonom o energetske učinkovitosti. S obzirom na odredbe članka 8. i članka 9. Zakona o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 41/21) nema potrebe za određivanjem dodatnih obveza vezano za proizvođače. Nacionalni akcijski plan za energetske učinkovitost sadrži sve obveze prikazivanja pojedinačnih mjera energetske učinkovitost i izvješća o njihovom provođenju, za sve subjekte koji sudjeluju u provođenju mjera pa tako i za HEP Proizvodnju.</p> <p>Predlažemo dodati novi stavak 11.a tako da glasi: “(11a) Za proizvodna postrojenja za koja operator prijenosnog sustava temeljem st. (10) odnosno za proizvodna postrojenja za koja operator distribucijskog sustava temeljem st. (11) zahtjeva osposobljavanje za pružanje pomoćnih usluga, operatori su dužni sudjelovati u pokriću troškova izgradnje koji su posljedica njihovih dodatnih zahtjeva.“</p> <p>Predlažemo dodati novi stavak 17. tako da glasi: „(17) Proizvođaču električne energije na obračunskom mjernom mjestu reverzibilne/crpne elektrane ne naplaćuje se tarifni element za ostvarenu vršnu snagu tijekom crpnog rada, unutar naknade za korištenje mreže.“</p> <p>Obrazloženje: Predmetnim stavkom omogućuje se konkurentnost crpnog rada u razdobljima nižih dnevnog opterećenja tijekom trajanja više tarife, osobito u neradnim danima ili nedjeljom što je ujedno u funkciji fleksibilnosti sustava za prihvat</p>	Ne prihvaća se	<p>Navedeno je većim dijelom objašnjeno u odgovoru na primjedbe od broja 156 do 161. A drugi dio predstavlja prijedloge koji rješavaju veoma specifična pitanja pojedinih energenata koji služe za proizvodnju električne energije te smatramo da je iste potrebno postaviti sa drugim specifičnostima te predstavlja ulazak u visoku razinu detalja što nije cilj zakona. Predlažemo predlagatelju da to predlaže prilikom donošenja podzakonskih akata i da se to tamo obradi. Primjer „pomicanjem radne točke generatora“ .</p> <p>Tekst zakona mora biti minimalno opterećen tehničkim terminima i treba biti što jasniji .</p>

OIE, doprinosu regulacije previsokih napona u VN mreži te konkurentnosti domicilnih RHE/CHE s inozemstvom. Sadašnji koncept naplate vršne snage za crpni rad RHE/CHE u RH, blokira angažiranost tj. konkurentnost pogona crpnim radom tijekom razdoblja više tarife.

Predlažemo dodati novi stavak 18. tako da glasi:

„(18) Neovisno o veličini priključne snage na zajedničkom obračunskom mjernom mjestu za smjer predaje i za smjer preuzimanja, proizvođaču električne energije s reverzibilnom/crpnom hidroelektranom naplaćuje se naknada za priključenje prema stvarnim troškovima izgradnje priključka i pripadajućem udjelu u troškovima stvaranja uvjeta u mreži.“

Obrazloženje:

S obzirom da su rasklopišta elektrana (u pravilu) višestruko umrežena s prijenosnom mrežom radi sigurnosti isporuke proizvedene električne energije u mrežu a time i sigurnosti opskrbe područne prijenosne i distribucijske mreže, a sam trošak priključenja elektrane uključuje i posljedične troškove stvaranja uvjeta, logično je da se trošak plaća po stvarnim troškovima neovisno o veličini priključne snage, tj. ne prema konceptu troška jedinične snage što plaća krajnji kupac. Napomena: neke RHE/CHE mogu imati veću priključnu snagu u smjeru preuzimanja od smjera predaje energije u mrežu, što je posljedica iskoristivosti energetskeg potencijala, odnosno tehničkih specifikacija za veličinu izgradnje.

Predlažemo dodati novi stavak 19. tako da glasi:

„(19) U slučaju planirane nužnosti proizvodnje iz pojedinih elektrana ili planskih ograničenja proizvodnje električne energije radi rasterećenja mreže a ista nisu posljedica više sile, proizvođač ima pravo na reguliranu naknadu za redišpećing elektrana radi mreže.“

Obrazloženje:

U praksi vođenja EES-a RH nakon integracije veće snage OIE, sve češća su pogonska ograničenja na proizvodnju domicilnih hidroelektrana radi zagušenja ili preopterećenja domicilne mreže uslijed istočobno visoke angažiranosti vjetroelektrana. S obzirom da posljedično hidroelektrane ne mogu izbjeći aktivan preliv kao (moguća angažiranost radi mreže manja od priključne snage po elektroenergetskoj suglasnosti) a posljedično i smanjeni opseg za pružanjem pomoćnih usluga, treba propisati obvezu reguliranja naknade i ugovaranja redišpećinga elektrana radi mreže.

Također moguća je uvjetna vožnja elektrana radi sigurnosti područne mreže, npr. TE Plomin blok B ili HE Dubrovnik radi iznimnih opterećenja ili radova na rekonstrukciji mreže, također predmetno je moguće riješiti Ugovorom za redišpećing elektrana radi mreže.

Predlažemo dodati novi stavak 20. tako da glasi:

„(20) Za potrebe reguliranja odnosa oko pružanja usluge regulacije napona korištenjem proizvodnog postrojenja potrebno je propisati obvezu izrade metodologije za utvrđivanje cijene regulacije napona jalovom energijom i obveza ugovaranja usluge regulacije napona pomicanjem radne točke generatora, bez promjene radne snage pogonskog stroja.“

Obrazloženje:

Potreba za uslugom regulacije napona je karakteristična za pojedina područja mreže i pojedine naponske razine, odnosno ista se treba regulirano riješiti.

Predlažemo dodati novi stavak 21. tako da glasi:

„(17) Za potrebe razvoja pilot-projekta pružanja regulacijskih usluga prema tržišnim načelima, čija je obveza pružanja trenutno mandatorno propisana a cijena usluge regulirana metodologijom, nužno je prije pokretanja pilot projekta ishoditi odobrenje nadležne agencije, definirati količine koje se tržišno ugovaraju pilot projektom, te rok provedbe i uvjete osiguranja realizacije pilot-projekta.“

Obrazloženje:

Predmetnim stavkom želi se ubrzati provedba i trajanje pilot projekata s ciljem razigravanja tržišta regulacijskih usluga odnosno energije uravnoteženja, odnosno izbjeći neodumicu kod pružatelja usluga koje količine regulacijskih usluga i pod kojim uvjetima se ugovaraju prema reguliranim, a koje prema tržišnim načelima. S obzirom da sličan pilot projekt traje duže vrijeme, tj. posljednjih nekoliko godina, otvara se pitanje svrsishodnosti

			<p>naziva pilot-projekt te dilema je li tada tržište usluga otvoreno ili regulirano.</p> <p>Stavak o svrsi, postupku i trajanju pilot projekata trebao bi doprinijeti razigravanju tržišta električne energije uključujući i energiju uravnoteženja.</p>		
163	HŽ INFRASTRUK TURA d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 46.	<p>Poštovani, u poglavlju IV. PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE Proizvodnja električne energije predlažemo da Članak 46. izgleda ovako:</p> <p>Članak 46.</p> <p>(1) Proizvođač električne energije koji ima dozvolu za proizvodnju električne energije može sudjelovati na tržištima električne energije i financijski je odgovoran za odstupanja koje uzrokuje u elektroenergetskom sustavu te može, kao subjekt odgovoran za odstupanje, snositi odgovornost za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanja delegira u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.</p> <p>(2) Iznimno od članka Pogreška! Izvor reference nije pronađen. stavka 3. ovoga Zakona, pravne ili fizičke osobe mogu obavljati djelatnost proizvodnje električne energije bez dozvole za obavljanje elektroenergetske djelatnosti proizvodnje električne</p> <p>energije ako su osigurale stručno upravljanje i rukovanje energetskim postrojenjima sukladno tehničkim propisima, zahtjevima i uvjetima te isključivo za obavljanje djelatnosti:</p> <p>10. proizvodnje električne energije korištenjem proizvodnih postrojenja čiji je zbroj instaliranih snaga do uključivo 500KW, iznimno 2,5MW pri povratu električne energije nastale energijom rekuperativnog kočenja vlakova.</p> <p>11. proizvodnje električne energije tijekom pokusnog rada proizvodnih postrojenja te tijekom razdoblja od završetka pokusnog rada do ishođenja dozvole za obavljanje elektroenergetske djelatnosti proizvodnje električne energije.</p> <p>OBRAZLOŽENJE:</p> <p>Energija rekuperativnog kočenja vlakova po svojoj prirodi energija koja ima velike pikove snage tj. energija se vraća u mrežu isključivo u trenutku kočenja vlakova (velika snaga u malom vremenu). Kako se ta energija, kao električna vraća u prijenosnu mrežu, iznimno bi tražili da nam se za naš slučaj dozvoli povrat instalirane snage do uključivo 2,5MW. Operator prijenosnog sustava je upoznat sa problematikom pikova povrata energije. Molimo Vas da uvažite specifičnost prirode energije rekuperativnog kočenja.</p>	Ne prihvaća se	Navedeno predstavlja detalje koji su uređeni drugim propisom i predstavlja tehnološki problem odnosno tehnološku posljedicu.
164	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 47.	<p>članak 47. stavak (9)</p> <p>Članice Zajednice OIE HGK predlažu dodati sljedeće „osim ako se za pumpni rad koristi energija iz OIE (sunce, vjetar, hidro, gorive ćelije H2 i dr.).</p> <p>Potrebno je riješiti status reverzibilne elektrane koja se napaja energijom iz OIE, a prije obračunskog mjernog mjesta proizvođača (npr. na jednom mjestu imamo solar, vjetar i reverzibilnu elektranu).</p>	Ne prihvaća se	Ovo se rješava iza mjernog mjesta i to spada u vlastitu potrošnju i ne energiji uz mreže.
165	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 47.	<p>stavak 1. Predlažemo iza riječi „koristi otpad“ dodati „gorivo iz otpada, mulj kao rezultat obrade otpadnih voda, bio masu ili kombinaciju konvencionalnih goriva (plin, ugljen ili plinsko ulje) s otpadom, gorivom iz otpada, muljem, bio masom“</p> <p>stavak 8. predlažemo brisati riječi „odnosno prethodnog rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije“.</p>	Ne prihvaća se	Predmetna odredba je uređena sukladno prijelaznim i završnim odredbama Zakona o tržištu električne energije (NN br. 22/13, 102/15, 68/18, 52/19)
166	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 48.	<p>Članice Zajednice OIE HGK su mišljenja da je potrebno predvidjeti i pojasniti mogućnost integriranja skladišta energije (na postojećim i budućim) objektima za proizvodnju električne energije.</p>	Ne prihvaća se	Potrebno je navedeno predložiti i temeljem prijedloga bi se ministarstvo očitovalo ovako bez prijedloga ne možemo se očitovati.
167	Fakultet elektrotehnike	PRIJEDLOG ZAKONA O	<p>Članak 48, stavak (8):</p> <p>Smatramo da je ovaj stavak nepotreban, jer ako stavak (7) kaže da se skladišta energije ne smatraju krajnjim</p>	Ne prihvaća se	Oprostite visoko stručni izraz arbitražu električne energije nije

	i računarstva Sveučilišta u Zagrebu	TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 48.	kupcem onda je iz toga jasno da se njihova potrošnja ne smatra krajnjom potrošnjom i moguće ju je nabaviti na veleprodajnom tržištu električne energije. Stavak (8) ne daje novu informaciju, samo stvara nejasnoću jer se npr. ne navodi izravno da se ovo odnosi i na arbitražu električne energije. Ali budući da se i arbitraža može protumačiti da je u funkciji sigurnosti opskrbe, fleksibilnosti i povećanja udjela obnovljivih izvora energije onda uključuje i nju.		izraz koji se može koristiti u Zakonu a može se izraziti i kao jednostavno punjenje u vrijeme niže tarife a pražnjenje skladišta u doba više tarife. Molim Vas koristite jasne što je više moguće jasne termine.
168	Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 48.	Članak 48, stavak (7): Smatramo da se ne treba ograničiti veličina samostalnog spremnika koji se smatra krajnjim kupcem. Ako se već želi postaviti ovakvo ograničenje potrebno je jasno definirati zašto je to baš ta veličina, jer ovako djeluje diskriminatorno prema malim spremnicima. Mala skladišta energije ionako se neće sami natjecati niti na organiziranom tržištu CROPEX-a, niti na tržištima pomoćnih usluga organiziranim od strane operatora sustava, već će biti agregirani te će vršiti zajednički nastup. Moguća je situacija da je smisleno za investitora uložiti u više manjih skladišta na distribucijskoj razini koji bi mogli pružati i pomoćne usluge/usluge fleksibilnosti operatoru distribucijskog sustava što je dodatna korist cijelom sustavu, a ovim člankom će se to onemogućiti. Skladišta energije, gdje god priključena i koje god veličine, uvijek pružaju fleksibilnost sustavu čak i kad vrše samo arbitražu na temelju cijene električne energije. Ako se već želi postaviti ovakvo ograničenje treba ga postaviti u nekim podzakonskim aktima te poduprijeti stručnom analizom koja odgovara na pitanje zašto. Predlažemo sljedeći tekst za stavak (7): "Skladišta energije koja ne obavljaju druge aktivnosti osim skladištenja energije samostalno spojena na mrežu ne smatraju se krajnjim kupcem te se za njihovo punjenje ne plaća naknada za mrežu."	Ne prihvaća se	Navedena odredba znači da upravo svi trebaju plaćati navedenu naknadu jer i veći od 1MW plaćaju naknadu za korištenje mreže
169	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 48.	Prijedlog: potrebno je relaksirati ograničenje stavkom 3 u smislu dopuštanja da se električna energija iz skladištenja predaje u mrežu kod aktivnih kupaca. Obrazloženje: Potrebno je omogućiti predaju el energije kod aktivnih kupaca iz baterije – OMM ne zna od kuda dolazi energije (PV sustav ili baterije...). Eventualno staviti ograničenje baterijskog sustava u smislu instalirane snage (ekvivalentu snage priključka) te energije (ekvivalentu snage proizvodnog pogona iz obnovljivih izvora energije aktivnog kupca u periodu od godine dana). U suprotnom ovako definiran stavak može zaokčiti razvoj V2G modela (engl. vehicle to grid) sličnih izvedenica kao i mogućnost povećanja prihoda za trženje viškova iz baterija tijekom VT npr.	Ne prihvaća se	Naveden stavak upravo ima suprotnu namjeru u potaknuti djelatnosti iz stavka 3 kako nebi i takvi subjekti imali administrativne obaveze kao energetska djelatnost, ako netko nije energetska djelatnost smatramo da ne mora ispunjavati uvjete koje su obavezi za djelatnosti
170	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 48.	Predlažemo da se članak 48 dopuni (npr. novom točkom 14. ili novim člankom 48.a) i da se odredi što su ti »regulirani uvjeti« (48(13)), kao i kako i kada se određuje kada korištenje usluga nije moguće »na tržišnim načelima« odnosno nije »ekonomski učinkovito«. Predlažemo da se to uredi kao »obvezno sklapanje ugovora« za pružanje usluga što nadzire Agencija: članak 48.a (obveza sklapanja ugovora za pružanje pomoćnih usluga) (1) Ako operator sustava na tržištu ne uspije osigurati dovoljno pomoćnih usluga ili ih ne uspije nabaviti po konkurentnim uvjetima, Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev operatora sustava, ne dovodeći u pitanje sklopljene ugovore o opskrbi, odlukom naložiti jednom ili više »operatora postrojenja za skladištenje energije čija su postrojenja za skladištenje energije tehnički osposobljena za pružanje pomoćnih usluga« koji, prema tehničkim i ekonomskim kriterijima, mogu po najpovoljnijim uvjetima ponuditi odgovarajuće količine pomoćnih usluga (u daljnjem tekstu ovog članka: obveznik) da odmah zaključe ugovor o pružanju pomoćnih usluga s operatorom sustava. (2) Nepostojanje konkurentnih uvjeta iz prethodnog stavka utvrđuje se posebno s obzirom na strukturu mjerodavnog tržišta, broj pružatelja usluga na tržištu, krutost ponuđenih cijena, prepreke ulasku na tržište i druge kriterije o kojima ovisi djelovanje učinkovite konkurencije. (3) Odlukom iz prvog stavka ovog članka Agencija utvrđuje vrstu, cijenu i količinu pomoćnih usluga, trajanje ugovora i rok za zaključenje ugovora na temelju metodologije iz četvrtog stavka ovog članka. (4) Agencija će općim aktom utvrditi metodologiju za utvrđivanje cijena pomoćnih usluga. Pri određivanju metodologije, Agencija će polaziti od troškova pružanja pomoćnih usluga, uključujući odgovarajuću razinu povrata ulaganja u odnosu na uložena sredstva, uzimajući u obzir povezane rizike. Pritom Agencija može uzeti u obzir i cijene onih usluga koje su dostupne kod operatora u regiji na zajedničkom europskom tržištu i mogu se upotrebljavati u Hrvatskoj. Agencija može naložiti operatoru sustava i da sklopi odgovarajuće ugovore s drugim operatorima sustava na temelju kojih će oni pružiti dio potrebnog opsega pomoćnih usluga za hrvatskog operatora sustava.	Ne prihvaća se	Vidi odgovor za primjedbu 159. Ukoliko navodimo regulacija to se treba povezati sa regulatornim tijelom.

			<p>(5) Agencija u postupku donošenja odluke može od obveznika zahtijevati podatke potrebne za donošenje odluke o zahtjevu operatora sustava iz drugog stavka ovog članka.</p> <p>(6) Ako je za sigurnu opskrbu električnom energijom nužno potrebno da se još prije okončanja postupka operatoru sustava pruže pomoćne usluge, Agencija će donijeti privremenu odluku kojom se privremeno uređuje odnos u skladu s ovim člankom.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Važno je da zakon definira što to znači da se usluga ne može pružati na temelju tržišnih načela odnosno što to znači da to nije ekonomski učinkovito te da istodobno Agencija prati takve situacije i ima mogućnost intervenirati po službenoj dužnosti jer se time onemogućuje sklapanje ugovora o pružanju takvih usluga po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima. U mjeri u kojoj bi se ugovori za takve usluge sklapali po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima, troškovi distribucijskog operatora bit će daleko veći, što će se odraziti na veće troškove naknada za korištenje mreže koje plaćaju kupci. Položaj operatora sustava također će u tom slučaju biti neutralan jer će te troškove prenijeti na voditelje bilančnih skupina koji će biti prisiljeni taj trošak (ekonomski gledano) prenijeti na kupce, što zasigurno nije namjera zakonodavca.</p>		
171	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 48.	<p>U 48(5)(7) i 48(5)(8) potrebna je dodatna definicija koja će jasno i unaprijed definirati podatke koje je operator postrojenja za skladištenje energije (operator skladišta energije) dužan dijeliti s operatorima (prijenosnog sustava, distribucijskog sustava, tržišta električne energije), Ministarstvom i Agencijom i da takav prijenos podataka ne predstavlja nepotrebno operativno i administrativno opterećenje.</p>	Ne prihvaća se	Vidi odgovor za 170.
172	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 48.	<p>U 48(5)(6) treba brisati ili propisati (izvanredne) uvjete kada operator može od vlasnika baterijskog postrojenja zatražiti aktiviranje pomoćnih usluga (izvan opsega međusobnog ugovora, ako postoji).</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Vlasnik baterijskog postrojenja kupuje bateriju za svoje potrebe (uključujući sa sudjelovanjem na tržištu kao aktivni kupac), pri čemu je izlaganje nepredvidivim i neutemeljenim zahtjevima fleksibilnosti na zahtjev operatora (posebno bez jasne definicije/utvrđivanja naknade za takve aktivacije) sporno i nerazmjerno zadiranje u privatno vlasništvo; eventualne aktivacije na zahtjev operatora moraju biti unaprijed definirane, utemeljene i maksimalno ograničene (npr. u izvanrednim situacijama).</p> <p>Dodatno, članak 48(13) već određuje obvezu sklapanja ugovora (u slučajevima kada to nije moguće prema tržišnim načelima, a time i u mogućim izvanrednim situacijama) operatorima postrojenja za skladištenje energije koji su tehnički osposobljeni za pomoćne usluge. Nametanje takve obveze svim operatorima postrojenja za skladištenje energije pretjerano je zadiranje u privatno vlasništvo i odvratit će ulagače od kupnje skladišta.</p>	Ne prihvaća se	Za sve navedeno je potrebno donijeti podzakonske propise što je navedeno u članku 52. i detaljno opisa postupak donošenja, a ujedno pobrojano kroz članak 112. ovoga Zakona te time je određeno na transparentni način gdje se nalaze određena pravila.
173	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 48.	<p>Predlaže se redefinirati ili brisati stavak 7. u smislu obveze plaćanja naknade za korištenje mreže, neovisno o snazi (tijekom preuzima električnu energiju iz mreže).</p> <p>Uskladiti izraze „operator skladišta energije“ i „operator postrojenja za skladištenje energije“.</p>	Ne prihvaća se	Djelomično prihvaćeno obaveza plaćanja je dana svima.
174	Hrvatska elektroprivred a - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 48.	<p>Predlažemo brisati stavak 9. budući da je tematika uređena Zakonom o energetskej učinkovitosti.</p> <p>Predlažemo dodati stavak 12.a tako da glasi: „(12a) Za postrojenja za skladištenje energije, za koja operator prijenosnog sustava temeljem stavka (10) odnosno za proizvodna postrojenja za koja operator distribucijskog sustava temeljem stavka (11) zahtjeva osposobljavanje za pružanje pomoćnih usluga, operatori su dužni sudjelovati u pokriću troškova izgradnje koji su posljedica njihovih dodatnih zahtjeva.“</p> <p>Predlažemo dodati novi stavak 14. tako da glasi: „(14) Operatoru skladišta energije na obračunskom mjernom mjestu postrojenja za skladište energije ne naplaćuje se tarifni element za ostvarenu vršnu snagu tijekom preuzimanja energije iz mreže, unutar naknade za korištenje</p>	Ne prihvaća se	S obzirom da se ponavlja primjedba broj 162 koja govori o proizvodnom objektu a ovdje o skladištu predlažemo pročitati komentar na broj primjedbu broj 162.

			<p>mreže."</p> <p>Obrazloženje: Predmetnim stavkom omogućuje se konkurentnost skladištenja energije u razdobljima dnevnog opterećenja tijekom trajanja više tarife, osobito u neradnim danima ili nedjeljom što je ujedno u funkciji fleksibilnosti sustava za prihvata OIE, doprinosi regulaciji previsokih napona u VN mreži te konkurentnosti budućih skladišta energije u RH sa sličnim postrojenjima iz inozemstva</p> <p>Predlažemo dodati novi stavak 15. koji glasi: „ (15) Neovisno o veličini priključne snage na zajedničkom obračunskom mjernom mjestu za smjer predaje i za smjer preuzimanja, postrojenjima za skladištenje energije naplaćuje se naknada za priključenje prema stvarnim troškovima izgradnje priključka i pripadajućem udjelu u troškovima stvaranja uvjeta u mreži.“</p> <p>Obrazloženje: S obzirom da su rasklopišta elektrana uključujući i buduća skladišta elektrana (u pravilu) višestruko umrežena s prijeransom mrežom radi sigurnosti isporuke proizvedene električne energije u mrežu a time i sigurnosti opskrbe područne prijenosne i distribucijske mreže, a sam trošak priključenja elektrane uključuje i posljedične troškove stvaranje uvjeta, logično je da se trošak plaća po stvarnim troškovima neovisno o veličini priključne snage, tj. ne prema konceptu troška jedinične snage što plaća krajnji kupac. Nije logično da je prema današnjim pravilima/metodologiji troškova priključenja trošak priključenja skladišta energije višestruko skuplji od samog postrojenja za skladištenje energije (primjer EL-TO Zagreb s već izgrađenim 110 KV GIS postrojenjem i nužnim vodovima za predaju ili preuzimanje električne energije iz prijenosne mreže).</p>		
175	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 49.	Vezano za obuhvat tržišta električne energije, prethodno je dostavljen zajednički prijedlog (HERA + HOPS + CROPEX + HROTE + HEP ODS), u kojem je postignut dogovor oko svih konceptijskih pitanja. U nastavku rada na definiranju konačnog teksta, važno je preciznije urediti tekst predmetnih odredbi i relevantnih članaka (vezano za pojedina tržišta).	Prihvaća se	
176	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 49.	U stavcima 11., 12., 17. i 18. predlažemo da savjetovanje traje 30 dana, a ne 15 kako je navedeno u tekstu prijedloga.	Ne prihvaća se	Usvojena primjedba HERA + HOPS + CROPEX + HROTE + HEP ODS na temelju koje je uređeno cijelo poglavlje
177	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 50.	stavak 11. predlaže se ukinuti sklapanje ugovora o kupoprodaji obveznog udjela. stavak 15. predlaže se definirati pojam problematični opskrbljivač, u ovom članku ili u članku 3. stavku 2.	Ne prihvaća se	Usvojena primjedba HERA + HOPS + CROPEX + HROTE + HEP ODS na temelju koje je uređeno cijelo poglavlje
178	E.ON Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 55.	U stavku 2 promijeniti riječ „može“ u „mora“. Ako Agencija po provedenom istraživanju samo „može“ odrediti mjere, onda najvjerojatnije neće, kao što ni do sada nije. Time cijeli članak postaje bespredmetan i ne definira ništa.	Ne prihvaća se	Ovdje se predlaže da regulatorna agencija može donijeti, s obzirom da je Hrvatski sabor nadležan za HERU smatramo da oni mogu ukoliko smatraju staviti mora.
179	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 55.	Predlaže se da se u sklopu članka 55. definira uspostavljanje tržišta pomoćnih usluga i ostalih usluga za koje trenutno nije razvijeno tržište.	Ne prihvaća se	Riješeno na drugi način odnosno tržište električne energije uključuje i tržište pomoćnih usluga.

180	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 56.	Članak 46. stavak (1) Članice HGK iz sektora prerađivačke industrije predlažu dodati dio rečenice: „a odnosi se na: prebijanje električne energije isporučene od aktivnih kupaca“	Prihvaća se	
181	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 56.	Prijedlog: dodati stavak* (21). Opskrba električnom energijom ne smatra se elektroenergetskom djelatnošću iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona ako je proizvodno postrojenje iz koje opskrbljivač, agregator ili bilo koju drugi subjekt opskrbljuje kupca iza obračunskog mjernog mjesta aktivnog kupca ili ako se proizvodno postrojenje koristi isključivo za vlastite potrebe pri čemu se električna energija ne predaje u mrežu. Obrazloženje: na ovaj način pojasniti će se situacija u kojoj aktivni kupac nabavu elektrane (npr. integrirane sunčane elektrane koja je spojena iza OMM) nabavlja po modelu on-site PPA ugovornog odnosa. On-site PPA ugovorni odnos temelji se isključivo na obračunu isporučene električne energije kupcu (ne otkupljuje se elektrana ili postrojenje te se ne stječe se vlasništvo nad istom tijekom trajanja PPA ugovora već se isključivo na temelju isporučene električne energije obračunava mjesečna naknada PPA provideru)	Ne prihvaća se	Primjedba pod brojem 15. istog predlagatelja je ista te ponavljamo navedeno nije predmet zakona jer se za potrebe mreže to ne vidi odnosno to je nije dio zakona i predstavlja prenorimranje zakona.
182	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 56.	Prijedlog: Za potrebe uvođenja korporativnih ugovora o prodaji EE mijenja se i stavak (11) koji je po novome stavak (12): (12) Opskrbljivač koji nije pod obvezom javne usluge s krajnjim kupcima koji ga slobodno izaberu može sklopiti ugovor o opskrbi krajnjeg kupca, odnosno trostrani ugovor o preuzimanju, odnosno isporuci električne energije između proizvođača, opskrbljivača i krajnjeg kupca koji nije kućanstvo čiji je ugovor o opskrbi krajnjeg kupca sastavni dio kojima se slobodno ugovaraju količine i cijena električne energije, kao i ostali obračunski elementi.	Ne prihvaća se	Nepotrebno kao i primjedba 181.
183	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 56.	Prijedlog: Uvođenjem prethodnih promjena oko korporativnih ugovora o prodaji EE mijenja se i stavak (8) koji je po novome zapravo stavak (9) na način da se ubacuje točka 2., a dosadašnja točka 2. postaje točka 3. pa članak glasi: (9) Opskrbljivač koji nije pod obvezom javne usluge može električnom energijom opskrbljivati: 1. sve krajnje kupce temeljem ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, 2. sve krajnje kupce koji nisu kućanstvo temeljem trostranog ugovora o preuzimanju, odnosno isporuci električne energije između proizvođača, opskrbljivača i krajnjeg kupca koji nije kućanstvo čiji je ugovor o opskrbi sastavni dio i 3. sve kupce na veleprodajnom tržištu temeljem bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije.	Ne prihvaća se	Nepotrebno kao i primjedba 181.
184	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 56.	Prijedlog: Za uvođenje korporativnih ugovora o prodaji EE nakon stavka (6) potrebno je dodati stavak (7) čime se ostali stavci pomiču za jedno mjesto: (7) Trostranim ugovorom o preuzimanju, odnosno isporuci električne energije između proizvođača, opskrbljivača i krajnjeg kupca koji nije kućanstvo definiraju se obveze opskrbljivača oko preuzimanja električne energije od proizvođača te isporuka iste krajnjem kupcu koji nije kućanstvo, opskrba krajnjeg kupca koji nije kućanstvo temeljem ugovora o opskrbi kao sastavnog dijela trostranog ugovora, odgovornost pokrivanja neravnoteže između proizvedene i potrošene električne energije u realnom vremenu te pripadajuća naknada za pruženu uslugu.	Ne prihvaća se	Posljedica prethodnih primjedbi te zato se ne prihvaća
185	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 56.	Prijedlog: dopuniti stavak 3. u dijelu opisa značenja „prodaje električne energije“ ili trostranog ugovora o preuzimanju, odnosno isporuci električne energije između proizvođača, opskrbljivača i krajnjeg kupca koji nije kućanstvo čiji je ugovor o opskrbi krajnjeg kupca sastavni dio (tzv. korporativni ugovor). Obrazloženje: Uvođenjem korporativnih ugovora o prodaji električne energije potrebno je na kraju rečenice dodati: ili trostranog ugovora o preuzimanju, odnosno isporuci električne energije između proizvođača, opskrbljivača i krajnjeg kupca koji nije kućanstvo čiji je ugovor o opskrbi krajnjeg kupca sastavni dio. Na ovaj način jasnije će se definirati off-site PPA ugovorni odnos dionika na tržištu.	Ne prihvaća se	Posljedica prethodnih primjedbi te zato se ne prihvaća
186	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 56.	Predlažemo brisanje zadnjeg stavka odredbe 56(5): „uključujući i ugradnju druge vrste mjernog uređaja, način prikupljanja mjernih podataka te način obrade i prijenosa mjernih podataka“. Obrazloženje: Odredba je protivna Direktivi (EU) 2019/944, članku 20(1)(a) jer ne pretpostavlja da je ugradnja i prikupljanje/pristup podacima o ugradnji pametnog brojila nestandardna usluga, pri čemu postoji rizik da će se trošak takve nestandardne usluge prenijeti na krajnjeg kupca - potrošača.	Ne prihvaća se	Napredno brojilo je definirano u članku 33 i ono predstavlja obavezu i rok unutar kojega je potrebno ga uvesti svim kupcima. Ukoliko netko želi prije promjenu to je dodatna usluga.

187	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 56.	<p>S obzirom na praksu u prethodnom razdoblju vezano za korištenje prava opskrbljivača na izdavanje odvojenih računa krajnjim kupcima koji nisu kućanstvo na niskom naponu, predlaže se uvođenje jedinstvenog računa za električnu energiju i za korištenje mreže svim kupcima na niskom naponu.</p> <p>Obrazloženje: Navedeno izdavanje računa za potrošnju energije i korištenje mreže, za kupce kategorije poduzetništvo na niskom naponu, od stupanja na snagu zadnjih izmjena i dopuna ZoTEE-a (srpanj 2018. godine) do danas, provedeno je za 10-ak kupaca (0,0004%), a ovu mogućnost nije koristio niti jedan tržišni opskrbljivač.</p> <p>Također, predlaže se razmotriti uvođenje jedinstvenog računa i za kupce na srednjem naponu.</p> <p>Obrazloženje: na ovaj način bi svi kupci bili u istom položaju, a pravo opskrbljivača da samostalno odlučuje (bez utjecaja kupca) hoće li pojedini kupac iste kategorije imati jedinstveni ili odvojene račune smatram o svojevrsnom diskriminacijom te „kaznom“ (pretpostavljamo da niti jedan kupac ne bi želio imati odvojene račune). Otvoreno pitanje: pravo kupca na izbor odvojenih računa (ne predlažemo). Također, na ovaj način bi se pojednostavnila međusobna komunikacija te pripadni poslovni procesi, uključujući postupak promjene opskrbljivača te naplate i knjiženje.</p>	Ne prihvaća se	Moguće kao opcija a ne obaveza. navedeno može bit jedan od kriterija izbora opskrbljivača. Navedeno možda predstavlja prednost vertikalno integriranom subjektu.
188	Hrvatska elektroprivred a - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 56.	<p>stavak 1. potrebno je uskladiti s predloženim pojmom definicije Opskrbe iz Članka 3. Stavak2. točka 72, odnosno u skladu s definicijom iz Direktive.</p> <p>Potrebno je promijeniti definiciju jer opskrba ne može obuhvaćati sve predložene djelatnosti, posebno ne agregiranje, koje je samostalna djelatnost, kao i veletrgovina (koja istu isključuje), a isto je u suprotnosti s Direktivom i pripadajućim Uredbama.</p> <p>Ukoliko je intencija zakonodavca da jedna dozvola za obavljanje energetske djelatnosti pokriva sve ove djelatnosti to se treba definirati tako u tekstu Zakona, jer u protivnom proizlazi da postoji samo jedna energetska djelatnost opskrbe, a što je u suprotnosti s člankom 4. prijedloga Zakona u kojem su definirane pojedinačno sve energetske djelatnosti.</p> <p>Predlaže se da stavak 6. glasi: „Ugovorom o opskrbi krajnjeg kupca mogu se ugovoriti količine električne energije za obračunsko mjerno mjesto za obračunsko razdoblje.“</p> <p>Predlaže se da stavak 7. točka 2. glasi: „ (2) prema reguliranim uvjetima za zajamčenu opskrbu krajnje kupce koji imaju pravo na zajamčenu opskrbu.“</p> <p>U stavak 14. predlaže se dodati točku 2a: „ 2a. sučajeve u kojima je opskrbljivač oslobođen od plaćanja naknade za korištenje mreže.“</p> <p>Obrazloženje: Primjerice za određene slučajeve – stečaj, likvidacija, itd.</p> <p>stavak 16 točka 1 predlaže se brisati „i jedinične cijene električne energije“</p> <p>Obrazloženje: Jedinične cijene su podložne promjenama i zato ne trebaju biti dio uvjeta opskrbljivača jer bi to tražilo konstantne promjene Uvjeta (primjerice svaka 3 mjeseca za kupce koji se opskrbljuju u okviru zajamčene opskrbe – cijene HERA, prema Metodologiji mijenja svaka 3 mjeseca).</p>	Ne prihvaća se	Definicija je sukladna direktivi do agregiranje je dozvoljeno opskrbljivaču a postoji i posebno neovisni agregatori koji nisu dio opskrbljivača. Djelatnosti u članku 4 su one koje su dozvoljene i koje mogu biti ovisno o tvrtkama a naravno da postoji mogućnost da opskrbljivač radi veći broj njih.
189	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 57.	<p>Prijedlog: Predlaže se dopuna stavka 4.</p> <p>(4) Opskrbljivač koji nije pod obvezom javne usluge može sklapati ugovore o opskrbi krajnjeg kupca te trostrane ugovore o preuzimanju, odnosno isporuci električne energije između proizvođača, opskrbljivača i krajnjeg kupca koji nije kućanstvo čiji je ugovor o opskrbi krajnjeg kupca sastavni dio pod posebnim uvjetima prodaje, s tim da je i u tom slučaju u obavezan postupati na način kojim se ponuđenim uvjetima prodaje ili cijenama ne narušava tržišno natjecanje i ravnopravan položaj kupaca na tržištu električne energije.</p>	Ne prihvaća se	Nastavak na primjedbu 181. i bez navedenog to je moguće za opskrbljivača. Sklopi ugovor sa proizvođačem i npr takovu proizvodnju nudi krajnjim kupcima a može i obrnuto.
190	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 57.	<p>Prijedlog: Predlaže se dopuna stavka 1.</p> <p>Radi uvođenja korporativnih ugovora o prodaji EE stavak (1) članka 57. se mijenja na način da glasi: (1) Sklapanje i sadržaj ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, bilo da se radi o samostalnom ugovoru ili kao dio trostranog ugovora o preuzimanju, odnosno isporuci električne energije između proizvođača, opskrbljivača i krajnjeg kupca koji nije kućanstvo, detaljnije se uređuju općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom te uvjetima opskrbljivača, u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje energetska sektor.</p>	Ne prihvaća se	Vidi prethodnu primjedbu.

191 GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 58.	Predlažemo da se članak 58(3) dopuni na sljedeći način: Opskrbljivač je dužan svim svojim krajnjim kupcima obračunati, ispostaviti račun i naplatiti naknadu za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije čija se proizvodnja potiče, a prema sklopljenim ugovorima može obračunati, ispostaviti račun i naplatiti: dio cijene koja se slobodno ugovara (cijena električne energije i razne naknade). Obrazloženje: Predlažemo da se radi jasnoće odredba dopuni, pri čemu se, na primjer, treba navesti što spada u dio cijene koja se slobodno ugovara. Razne naknade odnose se na fiksne troškove koji za opskrbljivača nastaju na mjernom mjestu, bez obzira na potrošnju električne energije krajnjeg kupca (npr. naknada za opskrbu).	Ne prihvaća se	Smatramo da na razini zakonskog propisa je ovo dovoljno regulatorni dio se. uređuje kroz propise koje donosi ili odobrava ili prihvaća HERA sukladno članku 112. a naknade i ostala davanja propisana posebnim propisima se određuje svim ostalim posebnim propisima.
192 Hrvatska elektroprivred a - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 58.	Predlaže se brisati stavak 2. točku 2. jer nije nadležnost opskrbljivača uspostava uvjeta za opskrbu električnom energijom. Predlaže se izmjena stavka 4. da glasi: „Opskrbljivač je dužan naplaćivati električnu energiju i usluge na temelju izdanih računa i/ili izdanih mjesečnih novčanih obveza kupca.“ U stavku 5. predlaže se umjesto riječi „te u promocijskim materijalima“ navesti „ili u promocijskim materijalima.“ Obrazloženje: Potrebno je dodati varijantu kada su sve informacije kupcu dostupne online, putem sučelja koje kupcu osigurava pristup svim podacima (web aplikacija, web sučelje, mobilna aplikacija). Predlaže se brisati stavak 6. jer to nije dužnost opskrbljivača, tj. nije tako napisano i nije jasno na što se odnosi. Predlaže se brisati Stavak 7. ili ga prebaciti u neki drugi dio Zakona jer ovo nije dužnost opskrbljivača. U stavku 8. predlaže se brisati „poduzimati nužne korake u svrhu zaštite interesa svojih krajnjih kupaca i“.	Ne prihvaća se	Sve predloženo je već uključeno
193 HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 59.	S obzirom na važnost kategorizacije korisnika mreže po različitim kriterijima i odredbama drugih propisa, predlaže se definirati odredbu, u ovom ili nekom drugom članku, kojom će se jednoznačno definirati obveza kreiranja i ažuriranja te dostavljanja i omogućavanja pristupa podacima o pojedinim kategorijama korisnika mreže, a posebice vezano za stjecanje, promjenu i gubitak pojedinog statusa (jednoznačna obveza OS-a i/ili opskrbljivača). U podstavku 1. stavka 2. predlaže se brisati „i članova zajednice obnovljive energije“ (izraz nije definiran ovim zakonom).	Ne prihvaća se	Uređeno na drugi način
194 Hrvatska elektroprivred a - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 59.	stavak 2. točka 6. predlaže se izbaciti izraz „razdoblja primjene više dnevne tarife i niže dnevne tarife“ Obrazloženje: Prijedlog izbaciti ovaj dio iz Zakona o tržištu električne energije ili ga preurediti da ovaj Zakon dozvoljava primjenu dinamičkih tarifa u tarifnom sustavu što je osnovni preduvjet za omogućavanje dodatne fleksibilnosti svih kupaca i proizvođača el. en te aktivnije korištenje spremnika energije. Svi EU propisi nameću potrebu harmonizacije cijena na veleprodajnom tržištu s cijenama otkupa od proizvođača i cijenama po kojoj se energija prodaje krajnjim kupcima. Sve dok je sadašnji tarifni sustav na snazi, bez mogućnosti ostvarivanje takve veze i dinamičkih cijena prema krajnjim kupcima, svaka dodatna motivacija aktivnih kupaca se unaprijed sprječava. stavak 3. točka 3. predlaže se da se izmijeni i glasi: „ (3) obvezu opskrbljivača da obavijesti svoje korisnike o svakoj promjeni dijela cijene koji se slobodno ugovara, dijela cijene koji se regulira kao i naknada i ostalih davanja propisanih posebnim propisima u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetski sektor, koje utvrđuju druga nadležna tijela i/ili energetski subjekti, najkasnije u roku od 45 dana prije primjene novih uvjeta naknada, te pravo krajnjeg kupca na raskid ugovora ako ne prihvaća nove uvjete.“ Obrazloženje: Netočan je navod da Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu el. energijom navode obvezu opskrbljivača da obavijesti svoje korisnike o svakoj promjeni dijela cijene koji se slobodno ugovara u rokovima navedenim u ovoj točki. Naime, Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu el. energijom u čl. 9. sadrže odredbu sukladno kojoj opskrbljivač o svakoj promjeni dijela cijene koji se slobodno ugovora mora obavijestiti kupca u roku od 45 dana prije promjene, neovisno o kategoriji kupca.	Ne prihvaća se	Navedeni članak je opis navedenog akta i zato se nalazi detaljno navedeno što više elemenata koje treba obraditi, naravno da će bit posebno obrađeno za dinamičko određivanje ali treba ostati mogućnost uređivanja i za statičke slučajeve. Navedeno je napisano kako bi se što više stvari obradilo i smanje bilo nedoumica predlažemo predlagatelju da se uključi u javnu raspravu kada ista bude.

			<p>Stoga molimo uskladiti ovu točku prijedloga Zakona s čl. 9. Općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu el. energijom koji su na snazi od 1. listopada 2020.</p> <p>Predlaže se brisanje stavka 3. točke 12. jer kupac može jedino sam raspolagati svojim podacima te ih dostavljati trećim stranama. Neophodno uskladiti s GDPR-om.</p> <p>stavak 4. točka 2. predlaže se da se izmijeni i glasi: „(2) pravo krajnjeg kupca i opskrbljivača na raskid ugovora“, jer obje strane moraju imati pravo na raskid ugovora.</p>		
195	E.ON Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 61.	Potrebno je propisati obvezu provođenja savjetovanja s zainteresiranom javnošću i u prijelaznim i završnim odredbama rokove.	Ne prihvaća se	<p>Navedeno je riješeno u članku 17. Zakona kojim se uređuje područje regulacije</p> <p>Članak 17. (1) Agencija provodi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupku donošenja propisa i metodologija koje donosi Agencija. (2) Agencija osigurava rok od najmanje dva mjeseca, u postupku savjetovanja, za podnošenje prigovora na prijedlog metodologija i tarifnih sustava. (3) Prigovor iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa donošenje metodologije i tarifnih sustava</p>
196	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 64.	<p>U stavku 1. zamijeniti riječ „istekne“ s „prestane“ (ovo je širi pojam jer ugovor ne prestaje samo istekom nego i zbog drugih razloga: raskid, otkaz...).</p> <p>Uskladiti s člankom 44. vezano za automatizam prelaska zaštićenih kupaca na zajamčenu opskrbu i u slučaju kriznih situacija.</p>	Prihvaća se	
197	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 64.	<p>Zakonom je potrebno riješiti situacije koje se redovno događaju i s aspekta javne usluge opskrbe predstavljaju „rupu“ u procisima koju koriste okorjeli neplatiše. Problem počinje dolaskom kupca na javnu opskrbu, te njegovim odbijanjem potpisa bilo kakvog ugovora o opskrbi. Obzirom na aktualnu sudsku praksu, proces je posebno je značajan kod kupaca u okviru zajamčene opskrbe te procjenjujemo kako će, uz predložene odredbe o pravu povratka kupaca na zajamčenu opskrbu u nacrtu ZOTEE, donijeti značajne probleme i troškove opskrbljivaču.</p> <p>Iz tog razloga je potrebno definirati u članku 64. obvezu i rok potpisivanja ugovora o javnoj usluzi, a kao posljedicu odbijanja istog obustavu isporuke električne energije. U sadašnjoj situaciji nakon gubitka sudskih sporova opskrbljivaču preostaje samo tražiti naknadu štete od zakonodavca.</p> <p>Stavak 1. predlaže se izraz „istekne“ zamijeniti izrazom „nema“</p> <p>Obrazloženje: Zajamčeni opskrbljivač nema mogućnosti kontrole prava kupca na zajamčenu opskrbu pa je onda, po našem mišljenju, bolje propisati odredbu na način da ista bude provediva te da zajamčeni opskrbljivač posluje u okviru propisanog.</p> <p>Dio kupaca cijelo vrijeme koristi zajamčenu i nikad nije bio kod nekog drugog opskrbljivača pa pojam „istekne važeći ugovor“ ne pokriva tu skupinu kupaca i njihovo pravo na zajamčenu opskrbu.</p> <p>U stavku 3. predlaže se rok od „10 dana“ promijeniti u rok od „2 dana“.</p> <p>Predlaže se izmijeniti stavak 7. tako da glasi:</p>	Ne prihvaća se	Riješeno na drugi način.

			„(7) Iznosi tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu definirani su Metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom koju donosi HERA.“ U stavku 9. predlaže se riječ „dostaviti“ zamijeniti s „uputiti“ jer je u praksi neprovedivo i neuobičajeno te nameće nepotrebne dodatne troškove opskrbljivaču radi dostave (opisano kod univerzalne usluge). U stavku 12. predlaže se riječi „broj opskrbljivanih krajnjih kupaca“ zamijeniti s „broj opskrbljivanih obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca“ jer je kupac subjekt koji može imati više obračunskih mjernih mjesta, čak i kod različitih opskrbljivača.		
198	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 65.	U stavku 2. predlažemo brisati „i primjenom metodologije za određivanje cijene električne energije u okviru zajamčene usluge opskrbe“.	Ne prihvaća se	Postoji metodologije koja se treba poštovati a koju donosi regulatorna agencija.
199	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 66.	Predlaže se stavak 1. definirati na način da samo zajamčeni opskrbljivač i univerzalni opskrbljivač mogu zahtijevati privremenu obustavu isporuke električne energije, uz različite uvjete za poduzetništvo i kućanstvo (tržišni opskrbljivači mogu raskinuti ugovor o opskrbi). Stavak 4. uskladiti s člankom 56. vezano za vrstu računa i člankom 59. vezano za kategorizaciju krajnjih kupaca te na kraju teksta dodati „ili naknadu za neovlaštenu potrošnju električne energije“. Obrazloženje: potrebno regulirati plaćanja naknade za neovlaštenu potrošnju električne energije.	Ne prihvaća se	Ne plaćanje nije predmet ovog zakona. Plaćanje obaveza je predmet drugih pozitivnih propisa
200	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 66.	U stavku 1. predlažemo brisati izraz „prema ugovoru o opskrbi krajnjeg kupca“ te ga zamijeniti s izrazom „Za krajnjeg kupca kojeg opskrbljuje“, te brisati iz „ugovora o opskrbi krajnjeg kupca“, a sve radi primjene na kupce s kojima nema potpisanog ugovora o opskrbi (kupci koji ne žele potpisati/nisu potpisali ugovor o opskrbi) ili zbog neplaćanja obveza iz ugovora o korištenju mreže. U stavku 3. nakon riječi „privremeno obustaviti isporuku električne energije „ predlaže se dodati „na definiranom obračunskom mjernom mjestu kupca“.	Ne prihvaća se	Smatramo da je dovoljno navesti kupca a mjesto će odrediti onaj kome se duguje.
201	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 67.	Predlaže se razmotriti formulaciju ovog članka u smislu dvojbi u tumačenju, odnosno usklađenosti s člankom 73. stavkom 3. (brendiranje) te korištenje slične formulacije kao u članku 136. ovog Zakona ili dodati „odnosno njegov pravni sljednik,“.	Ne prihvaća se	Ukoliko predlagatelj primjedbe ima drugo mišljenje o nazivu tvrtke neka ga predloži.
202	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 68.	Predlažemo da se članak 68 dopuni novom točkom 12. i da se utvrdi kada korištenje nefrekvencijskih pomoćnih usluga nije moguće »na temelju tržišnih načela« odnosno »ekonomski učinkovito« (68(11)). Predlažemo da se to uredi kao »obvezno sklapanje ugovora« za pružanje tih usluga, što nadzire Agencija: 12. (obveza sklapanja ugovora za pružanje pomoćnih usluga) (1) Ako operator distribucijskog sustava na tržištu ne uspije osigurati dovoljno nefrekvencijskih pomoćnih usluga ili ih ne uspije nabaviti po konkurentnim uvjetima, Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev operatora sustava, ne dovodeći u pitanje sklopljene ugovore o opskrbi, odlukom naložiti jednom ili više »elektroenergetskih subjekata i krajnjih kupaca u čijem su vlasništvu uređaji za pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga u distribucijskom sustavu« i koji, prema tehničkim i ekonomskim kriterijima, mogu po najpovoljnijim uvjetima ponuditi odgovarajuće količine nefrekvencijskih pomoćnih usluga (u daljnjem tekstu ovog članka: obveznik) da odmah zaključe ugovor o pružanju nefrekvencijskih pomoćnih usluga s operatorom sustava. (2) Nepostojanje konkurentnih uvjeta iz prethodnog stavka utvrđuje se posebno s obzirom na strukturu mjerodavnog tržišta, broj pružatelja usluga na tržištu, krutost ponuđenih cijena, prepreke ulasku na tržište i druge kriterije o kojima ovisi djelovanje učinkovite konkurencije. (3) Odlukom iz prvog stavka ovog članka Agencija utvrđuje vrstu, cijenu i količinu pomoćnih usluga, trajanje ugovora i rok za zaključenje ugovora na temelju metodologije iz četvrtog stavka ovog članka. (4) Agencija će općim aktom utvrditi metodologiju za utvrđivanje cijena pomoćnih usluga. Pri određivanju metodologije, Agencija će polaziti od troškova pružanja nefrekvencijskih pomoćnih usluga, uključujući odgovarajuću razinu povrata ulaganja u odnosu na uložena sredstva, uzimajući u obzir povezane rizike. Pritom Agencija može	Ne prihvaća se	Uređeno novim člankom 52 ovog Zakona

			<p>uzeti u obzir i cijene onih usluga koje su dostupne kod operatora u regiji na zajedničkom europskom tržištu i mogu se upotrebljavati u Hrvatskoj. Agencija može naložiti operatoru distribucijskog sustava i da sklopi odgovarajuće ugovore s drugim operatorima sustava na temelju kojih će oni pružiti dio potrebnog opsega pomoćnih usluga za hrvatskog operatora distribucijskog sustava.</p> <p>(5) Agencija u postupku donošenja odluke može od obveznika zahtijevati podatke potrebne za donošenje odluke o zahtjevu operatora distribucijskog sustava iz drugog stavka ovog članka.</p> <p>(6) Ako je za sigurnu opskrbu električnom energijom nužno potrebno da se još prije okončanja postupka operatoru sustava pruže pomoćne usluge, Agencija će donijeti privremenu odluku kojom se privremeno uređuje odnos u skladu s ovim člankom.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Važno je da zakon definira što to znači da se usluga ne može pružiti na temelju tržišnih načela odnosno što to znači da to nije ekonomski učinkovito te da istodobno Agencija prati takve situacije i ima mogućnost intervenirati po službenoj dužnosti jer se time onemogućuje sklapanje ugovora o pružanju takvih usluga po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima. U mjeri u kojoj bi se ugovori za takve usluge sklapali po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima, troškovi distribucijskog operatora bit će daleko veći, što će se odraziti na veće troškove naknada za korištenje mreže koje plaćaju kupci, što sigurno nije namjera zakonodavca.</p>		
203	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 68.	<p>Na kraju stavka 3. dodati „gdje god je to tehnički moguće“.</p> <p>U stavku 5. dodati novi stavak 4. koji glasi: „4. nabavu energije za vlastitu potrošnju u poslovnim i energetske objekta“.</p> <p>Obrazloženje: Osim navedenog, operator distribucijskog sustava ima potrebu nabave energije i za vlastitu potrošnju.</p>	Ne prihvaća se	Navedena obaveza je poznata od razdoblja prijedloga EU propisa koji se implementira u RH sustav te isto to vrijeme postoji mogućnost stvaranja tehničkih uvjeta. Potrebno je bilo prethodno naglasiti problem.
204	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 68.	U stavcima 8. i 9. predlaže se trajanje savjetovanja od 30 dana.	Ne prihvaća se	Člankom 52 riješeno na drugi način.
205	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 69.	<p>Predlažemo da se obvezno sklapanje ugovora uredi novom točkom 69(6), a da se iz točke 69(5) briše obaveza sklapanja ugovora (neka ostane samo mogućnost sklapanja ugovora), tako da točka 69(5) glasi:</p> <p>(5) Elektroenergetski subjekti i krajnji kupci u čijem su vlasništvu uređaji za pružanje pomoćnih usluga u distribucijskom sustavu mogu pružiti pomoćne usluge radi postizanja sigurnog i pouzdanog rada distribucijskog sustava. Međusobna prava i obveze uređuju se ugovorom o pružanju pomoćnih usluga za distribucijsku mrežu.</p> <p>Neka se u novoj točki 69.6. odredba dopuni vezano za »obvezno sklapanje ugovora« za pružanje usluga, što treba nadzirati Agencija:</p> <p>69.6. (obaveza sklapanja ugovora za pružanje pomoćnih usluga)</p> <p>(1) Ako operator sustava na tržištu ne uspije osigurati dovoljno pomoćnih usluga ili ih ne uspije nabaviti po konkurentnim uvjetima, Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev operatora sustava, ne dovodeći u pitanje sklopjene ugovore o opskrbi, odlukom naložiti jednom ili više »elektroenergetskih subjekata i krajnjih kupaca u čijem su vlasništvu uređaji za pružanje pomoćnih usluga u distribucijskom sustavu« koji, prema tehničkim i ekonomskim kriterijima, mogu po najpovoljnijim uvjetima ponuditi odgovarajuće količine pomoćnih usluga (u daljnjem tekstu ovog članka: obveznik) da odmah zaključe ugovor o pružanju pomoćnih usluga s operatorom sustava.</p> <p>(2) Nepostojanje konkurentnih uvjeta iz prethodnog stavka utvrđuje se posebno s obzirom na strukturu mjerodavnog tržišta, broj pružatelja usluga na tržištu, krutost ponuđenih cijena, prepreke ulasku na tržište i druge kriterije o kojima ovisi djelovanje učinkovite konkurencije.</p> <p>(3) Odlukom iz prvog stavka ovog članka Agencija utvrđuje vrstu, cijenu i količinu pomoćnih usluga, trajanje ugovora i rok za zaključenje ugovora na temelju metodologije iz četvrtog stavka ovog članka.</p> <p>(4) Agencija će općim aktom utvrditi metodologiju za utvrđivanje cijena pomoćnih usluga. Pri određivanju</p>	Ne prihvaća se	Osim ugovora postoje pravila sukladno članku 52 ovoga zakona.

			<p>metodologije, Agencija će polaziti od troškova pružanja pomoćnih usluga, uključujući odgovarajuću razinu povrata ulaganja u odnosu na uložena sredstva, uzimajući u obzir povezane rizike. Pritom Agencija može uzeti u obzir i cijene onih usluga koje su dostupne kod operatora u regiji na zajedničkom europskom tržištu i mogu se upotrebljavati u Hrvatskoj. Agencija može naložiti operatoru sustava i da sklopi odgovarajuće ugovore s drugim operatorima sustava na temelju kojih će oni pružiti dio potrebnog opsega pomoćnih usluga za hrvatskog operatora sustava.</p> <p>(5) Agencija u postupku donošenja odluke može od obveznika zahtijevati podatke potrebne za donošenje odluke o zahtjevu operatora sustava iz drugog stavka ovog članka.</p> <p>(6) Ako je za sigurnu opskrbu električnom energijom nužno potrebno da se još prije okončanja postupka operatoru distribucijskog sustava pruže pomoćne usluge, Agencija će donijeti privremenu odluku kojom se privremeno uređuje odnos u skladu s ovim člankom.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Važno je da obvezno sklapanje ugovora za takve usluge nadzire Agencija i da ima mogućnost intervenirati po službenoj dužnosti jer se time onemogućuje sklapanje ugovora o pružanju takvih usluga po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima. U mjeri u kojoj bi se ugovori za takve usluge sklapali po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima, troškovi distribucijskog operatora bit će daleko veći, što će se odraziti na veće troškove naknada za korištenje mreže koje plaćaju kupci, što sigurno nije namjera zakonodavca.</p>		
206	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 69.	Na kraju stavka 5. dodati „u skladu s Pravilima o pružanju pomoćnih usluga u distribucijskoj mreži“.	Ne prihvaća se	Uređeno na drugi način
207	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 70.	<p>Predlažemo da se u sklopu mjera koje je operator dužan poduzimati (70(24)) doda i »povećanje opsega kupnje fleksibilnosti«.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Ključni čimbenik u prijelazu u društvo bez ugljika bit će da aktivni kupci pružaju fleksibilnost, no to zahtijeva dovoljnu potražnju na strani operatora; u skladu s tim ima smisla osigurati da operator ima obvezu provoditi mjere koje povećavaju opseg kupnje usluga fleksibilnosti jer se na taj način podržava preobrazba elektroenergetskog sustava.</p>	Ne prihvaća se	Smatramo da kroz sustav kvalitete opskrbe se treba nalaziti i fleksibilnost
208	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 70.	<p>U točki 2. iza „postizanja“ dodati „više razine“.</p> <p>U točki 3. umjesto „distribucijske objekte i objekte korisnika distribucijske mreže“ predlaže se tekst „distribucijsku mrežu“.</p> <p>U točki 8. umjesto „povjerenstvo za reklamacije s obzirom na pristup mreži i korištenje distribucijske mreže“ predlaže se „povjerenstvo za rješavanje prigovora koji se odnose na pristup mreži i povjerenstvo za reklamacije s obzirom na korištenje distribucijske mreže“ (potrebno je razgraničiti dva različita povjerenstva).</p> <p>U točki 19. iz „naprednih mjernih uređaja“ dodati „i izgradnje naprednog mjernog sustava“.</p> <p>Predlaže se novi tekst točke 20. koji glasi „pokrenuti, na vlastitu inicijativu ili na inicijativu Agencije i u skladu s uputama Agencije, postupak izmjene i/ili dopune propisa za čije je donošenje nadležan“.</p> <p>U stavku 23. brisati „uslugama upravljanja potrošnjom“ (radi se o jednoj od usluga fleksibilnosti) - predlaže se definirati izraz „usluge fleksibilnosti“.</p> <p>U stavku 24. zamijeniti „točke 22.“ s „točke 23.“</p> <p>U stavku 25. iza „dostavljati“ dodati „sumarne“ te brisati „s obračunskih mjernih mjesta“ i „regionalne“.</p> <p>NAPOMENA:</p> <p>Predlaže se, u okviru ove ili posebne odredbe, definirati dostavu mjernih podataka o proizvodnji i potrošnji električne energije i drugim subjektima (znanstveno-obrazovne institucije, regionalne energetske agencije,...) prvenstveno za potrebe raznih analiza i slično.</p>	Ne prihvaća se	Ne prihvaća se jer time bi si ODS stvorio osnovu za dodatne naplate na temelju više razine kroz nestandardne usluge. Potrebno je podići osnovni standard usluge, a ne naplatiti višu razinu usluge. Ne prihvaća se kada koristi svoje opremu to je normalno da se pažljivo odnosi ali isto tako je potrebno da se odnosi pažljivo i sa tuđom imovinom. Navedeno ne ograničava broj povjerenstava nego određuje njihovu namjenu. Drukčije uređena napredna mjerila iz odredbe stavka 25. te smatramo da je ista dovoljno široka da pokriva sve potrebe poglavito ako se koriste uz odredbe članka 35. i 10. ovoga Prijedloga zakona.

209	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 71.	<p>Predlažemo da se odredba 71(10) dopuni navođenjem tko propisuje kriterije za reguliranu nabavu, i to: »nabavu pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti u distribucijskom sustavu prema načelima razvikenosti i nepristranosti te po reguliranim uvjetima ako pružanje pomoćnih usluga temeljeno na tržišnim načelima nije moguće ili nije ekonomski učinkovito, po uvjetima i u skladu s kriterijima koje propisuje Agencija«</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Važno je da obvezno sklapanje ugovora za takve usluge nadzire Agencija i da ima mogućnost intervenirati po službenoj dužnosti jer se time onemogućuje sklapanje ugovora o pružanju takvih usluga po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima, kao što predlažemo npr. u 69(5); posljedično ima smisla dopuniti i taj članak.</p>	Ne prihvaća se	Navedeno se nalazi i u članku 52 da je prop s.
210	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 71.	<p>U točki 3. brisati „te dijela proizvodnje jalove električne energije“.</p> <p>U točki 5. „pouzdanost“ zamijeniti s „viša razina pouzdanosti“.</p> <p>Iza točke 10. dodati točku 10a. koja glasi: „izgradnju i održavanje sustava naprednog mjerenja te osiguranje fizičke i informatičke zaštite komponenti sustava te pohranjenih podataka“.</p> <p>Predlaže se u točki 18. riječ „ugroženih“ zamijeniti sa „zaštićenih“.</p> <p>Obrazloženje: registar ugroženih kupaca vodi ministarstvo nadležno za područje socijalne skrbi, odnosno nadležno tijelo za socijalnu skrb (definirano stavkom 10. članka 43.), a pitanje vođenja registra zaštićenih kupaca nije regulirano (veza članak 44.).</p> <p>U točki 16. umjesto „stavkom 5.“ treba pisati „stavkom 6.“.</p> <p>Dodati točku 22. koja glasi „osiguranje fizičke i informatičke zaštite svih komponenti sustava naprednog mjerenja i pohranjenih podataka sukladno odredbama propisa o zaštiti povjerljivost podataka individualnih korisnika mreže i propisa o zaštiti komercijalno osjetljivih podataka.“</p>	Djelomično prihvaća se	T3 prihvaća se T 5 vidi obrazloženje u 209 T10 drugačije uređeno T16 prihvaćeno sada T15 T18 prihvaćeno
211	INA Industrija nafte d.d.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 71.	<p>Predlažemo u članku 71. iza točke 11. dodati točku 12. na način da glasi: ODS dostavljati će podatke operatoru tržišta električne energije o proizvedenoj električnoj energiji od povlaštenih proizvođača priključenih na distribucijsku mrežu iza obračunskog mjernog mjesta poglavito radi izdavanja jamstava podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije</p> <p>Obrazloženje Smatramo da bi odavanje ove točke ima uporište u obrazloženju koje smo dali u glavi I. CPCIM ODREDBAMA</p>	Ne prihvaća se	Obnovljivi izvori se obrađuju u propisu koji uređuje obnovljive izvore i visokoučinkovitu kogeneraciju. Navedeni propis će također biti u postupku promjene.
212	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 72.	<p>Predlaže se novi tekst stavka 1. tako da glasi: „Operator distribucijskog sustava najkasnije do 31. listopada svake godine podnosi Agenciji na odobravanje ažurirani desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže nakon savjetovanja sa svim zainteresiranim stranama. Ažurirani desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže utemeljen je na metodologiji i kriterijima za planiranje distribucijske mreže, odnosno Mrežnim pravilima distribucijskog sustava. Pri izradi ažuriranog desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže posebno treba voditi računa o postojećem i predviđenom opterećenju distribucijskog sustava te postojećoj i predviđenoj proizvodnji u distribucijskom sustavu. Desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže sadrži učinkovite mjere koje jamče dostatnost distribucijske mreže i sigurnost opskrbe u distribucijskom sustavu“.</p> <p>Obrazloženje: Planiranje razvoja distribucijske mreže je dinamičan i iterativan proces koji se vrši dugoročno, srednjoročno i kratkoročno. Želi se naglasiti obveza primjene Metodologije i kriterija planiranja razvoja mreže (Prilog 2. Mrežnih pravila), koja ima više ulaznih podataka i kriterija (od navedenih).</p> <p>U stavku 1. umjesto „30. rujna“ predlaže se „31. listopada“ te brisati „te postojećoj i predviđenoj proizvodnji u distribucijskom sustavu“, a riječ „sadrži“ zamijeniti s „treba sadržavati“.</p> <p>Obrazloženje: Predlaže se pomak roka za podnošenje desetogodišnjeg plana Agenciji na 31. listopada iz sljedećih razloga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrebno je osigurati dovoljno vremena za kvalitetnu pripremu i provedbu javnog savjetovanja • u mjesecu rujnu se može kvalitetnije sagledati ostvarenje plana investicija tekuće godine, a koje uvelike uvjetuje strukturu plana investicija sljedeće godine • zadržava se dosadašnja dobra praksa izrade planova investicija, uključujući koordinaciju s vladajućim društvom, HOPS-om te distribucijskim područjima • financijski okvir za jednogodišnji plan investicija HEP ODS-u se potvrđuje u mjesecu rujnu, a u desetogodišnjem planu je potrebno detaljno iskazati ulaganja u prvoj godini desetogodišnjeg planskog razdoblja. <p>Izraz „opterećenje“ obuhvaća i potrošnju i proizvodnju električne energije (opterećenje je razlika istodobne proizvodnje i potrošnje).</p> <p>U stavku 3. dodati „važećom Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske“</p> <p>Obrazloženje: U Nacionalnoj razvojnoj strategiji RH do 2030. godine postoje određeni ciljevi koji imaju utjecaj na</p>	Ne prihvaća se	<p>Navedeno je obveza i bez posebnog naglašavanja i u ovom članku. Prilikom izrade planova potrebno je primijeniti sve pozitivne propise u RH ne samo odabrana poglavlja.</p> <p>Vremenski rok je postavljen tako da HERA može nakon postupka sve odraditi do kraja tekuće godine za iduću godinu. U prvoj godini je mogući problem primjene te je zato u i uvedena prijelazna odredba. Stavak 3. Uređeno drugačije da je obaveza primjene svih strategija i planova koji imaju utjecaja na razvoj mreže kako planovi na nacionalnoj razini tako i lokalni planovi trebaju biti sagledani.</p>

			<p>poslovanje operatora distribucijskog sustava.</p> <p>U stavku 6. iza „u prethodne tri godine,“ dodati „po donošenju pravila iz stavka 7. članka 68.“.</p> <p>Obrazloženje: „Pravilima o pružanju pomoćnih usluga u distribucijskoj mreži i pravilima o upravljanju zagušenjima u distribucijskoj mreži“ propisuju se uvjeti nabave, među ostalim, usluga fleksibilnosti, kao i uvjeti i način utvrđivanja cijena za njihovo pružanje, što je nužan preduvjet za uzimanje u obzir pomoćnih usluga pri izradi desetogodišnjih planova razvoja.</p> <p>Predlaže se brisanje stavaka 7. i 8.</p> <p>Obrazloženje: Smatramo da nije potrebna provedba javnog savjetovanja dva puta (prvi put ODS, a drugi put HERA), čime se proces donošenja plana razvoja nepotrebno produljuje. Uz navedeno, napominjemo da je u stavku 7. greškom dva puta napisan operator distribucijskog sustava.</p> <p>Predlaže se stavke 13. do 18. premjestiti u članke 12. i 13. koji se odnose na priključenje na mrežu, a dio odredbi koji se odnosi na operativno ograničenje priključne snage, premjestiti u Pravila o upravljanju zagušenjima.</p>		
213	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 73.	<p>Predlažemo da se u skup mjera i provedenih nabava koje operater prijavljuje Agenciji (73(5)) uključe i usluge fleksibilnosti.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Ključni čimbenik u prijelazu u društvo bez ugljika bit će da aktivni kupci pružaju fleksibilnost, no to zahtijeva dovoljnu potražnju na strani operatora; u skladu s tim ima smisla osigurati da operator ima obvezu provoditi mjere koje povećavaju opseg kupnje usluga fleksibilnosti jer se na taj način podržava preobrazba elektroenergetskog sustava (vidjeti napomenu kod 70(24)), a istodobno i odgovarajuće izvještavanje o trenutačnom stanju na temelju kojeg se procjenjuje potreban opseg povećanja nabave usluga fleksibilnosti.</p>	Ne prihvaća se	Uređeno drugačije članak 52. Riješava ovo pitanje
214	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 73.	<p>U stavku 4. ispraviti riječ „sustava“.</p> <p>U stavku 6. „15. veljače“ zamijeniti s „31. ožujka“.</p> <p>Obrazloženje: S obzirom da godišnje izvješće o sigurnosti opskrbe u distribucijskom sustavu sadrži podatke koji se pripremaju i za druga godišnja izvješća operatora distribucijskog sustava, a koja se dostavljaju do 31. ožujka, do zadanog roka 15. veljače nije moguće osigurati točnost prikupljenih podataka za prethodnu godinu te se povećava vjerojatnost za potrebom naknadnih izmjena dostavljenog izvješća. Radi usklađenosti s drugim izvješćima ODS-a, predlaže se rok staviti do 31. ožujka, kao što je u važećem zakonu.</p> <p>U stavku 7. „stavka 5.“ zamijeniti sa „stavka 6.“</p> <p>U stavku 8. „stavka 6.“ zamijeniti sa „stavka 7.“</p>	Djelomično se prihvaća.	St. 4. prihvaćeno St. 6. prihvaćeno St. 7. i 8. ne prihvaća se s obzirom da se radi o izmjeni izvještaja u st 7. od strane operatora a u st. 8. Ministarstvo radi izvještaj na temelju podataka od strane neovisnog regulatora
215	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 74.	<p>U točki 17. stavka 2. umjesto „klasa“ treba pisati „razred“ (u skladu sa Zakonom o mjeriteljstvu).</p> <p>U stavku 3. predlaže se zamijeniti tekst „objavljuju se u Narodnim novinama“ sa „javno se objavljuju na internetskim stranicama operatora distribucijskog sustava“</p> <p>U stavku 8. brisati „upravljanja potrošnjom, skladištenja energije“ - predlaže se definirati izraz „usluge fleksibilnosti“.</p>	Ne prihvaća se	Potrebno je objaviti izvješće u službenom glasilu RH a ujedno definicijama nije mjesto u ovom članku.
216	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 75.	<p>Predlažemo da se odredba 75(3) dopuni tako da operator distribucijskog sustava utvrđuje ove tehničke zahtjeve usko surađujući sa svim sudionicima na tržištu i na temelju tehničkih karakteristika tržišta. Za akt o utvrđivanju ovih zahtjeva operator sustava mora dobiti suglasnost Agencije.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Predložena dopuna u skladu je s Direktivom (EU) 2019/944, člankom 32(2).</p>	Ne prihvaća se	Uređeno drugdje, kroz postupak javnog savjetovanja u članku 74. Postupak upravo i prati navedenu odredbu EU direktive
217	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 75.	<p>Predlažemo da se dodaju (75(2)(4)) uvjeti za nabavu usluga fleksibilnosti na regulirani način, i to putem »obveznog sklapanja ugovora« o pružanju usluga fleksibilnosti, što nadzire Agencija, pri čemu odredbu treba dopuniti u smislu: „... na sljedeći regulirani način:</p> <p>(1) Ako operator distribucijskog sustava na tržištu ne uspije osigurati dovoljno usluga fleksibilnosti ili ih ne uspije nabaviti po konkurentnim uvjetima, Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev operatora distribucijskog sustava, ne dovodeći u pitanje sklopljene ugovore o opskrbi, odlukom naložiti jednom ili više »elektroenergetskih subjekata i krajnjih kupaca u čijem su vlasništvu uređaji za pružanje usluga fleksibilnosti u distribucijskom sustavu« koji, prema tehničkim i ekonomskim kriterijima, mogu po najpovoljnijim uvjetima ponuditi odgovarajuće količine</p>	Ne prihvaća se	Riješeno kroz članak 52. ovoga Zakona.

			<p>usluga (u daljnjem tekstu ovog članka: obveznik) da odmah zaključe ugovor o pružanju usluga fleksibilnosti s operatorom sustava.</p> <p>(2) Nepostojanje konkurentnih uvjeta iz prethodnog stavka utvrđuje se posebno s obzirom na strukturu mjerodavnog tržišta, broj pružatelja usluga na tržištu, krutost ponuđenih cijena, prepreke ulasku na tržište i druge kriterije o kojima ovisi djelovanje učinkovite konkurencije.</p> <p>(3) Odlukom iz prvog stavka ovog članka Agencija utvrđuje vrstu, cijenu i količinu usluga, trajanje ugovora i rok za zaključenje ugovora na temelju metodologije iz četvrtog stavka ovog članka.</p> <p>(4) Agencija će općim aktom utvrditi metodologiju za utvrđivanje cijena usluga. Pri određivanju metodologije, Agencija će polaziti od troškova pružanja takvih usluga, uključujući odgovarajuću razinu povrata ulaganja u odnosu na uložena sredstva, uzimajući u obzir povezane rizike. Pritom Agencija može uzeti u obzir i cijene onih usluga koje su dostupne kod operatora u regiji na zajedničkom europskom tržištu i mogu se upotrebljavati u Hrvatskoj. Agencija može naložiti operatoru distribucijskog sustava i da sklopi odgovarajuće ugovore s drugim operatorima sustava na temelju kojih će oni pružiti dio potrebnog opsega pomoćnih usluga za hrvatskog operatora distribucijskog sustava.</p> <p>(5) Agencija u postupku donošenja odluke može od obveznika zahtijevati podatke potrebne za donošenje odluke o zahtjevu operatora sustava iz drugog stavka ovog članka.</p> <p>(6) Ako je za sigurnu opskrbu električnom energijom nužno potrebno da se još prije okončanja postupka operatoru distribucijskog sustava pruže usluge fleksibilnosti, Agencija će donijeti privremenu odluku kojom se privremeno uređuje odnos u skladu s ovim člankom.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Važno je da obvezno sklapanje ugovora za takve usluge nadzire Agencija i da ima mogućnost intervenirati po službenoj dužnosti jer se time onemogućuje sklapanje ugovora o pružanju takvih usluga po netržisnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima. U mjeri u kojoj bi se ugovori za takve usluge sklapali po netržisnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima, troškovi distribucijskog operatora bit će daleko veći, što će se odraziti na veće troškove naknada za korištenje mreže koje plaćaju kupci, što sigurno nije namjera zakonodavca.</p>		
218	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 76.	<p>Prijedlog: u članku 76. potrebno je dodati stavak u kojemu se pojašnjava detalj pružanja usluge punjenja električnih vozila</p> <p>Obrazloženje: Sukladno trenutnom zakonskom prijedlogu nedovoljno je jasno opisana usluga punjenja elektro vozila koja se može tumačiti kao nelegalna/neregulirana preprodaja električne energije od strane kupca (vlasnika OMM na kojemu se nalazi elektro punionica). Potrebno je jasno istaknuti da usluga punjenja ne podliježe regulama ovog Zakona, odnosno da se smatra iznimkom od ovog Zakona.</p>	Ne prihvaća se	Jasno navedeno da je punjenje električnih automobila usluga i nije vezana uz električnu energiju
219	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 76.	<p>Predlažemo dopunu zakona novim člankom (76.a ili 77) koji treba glasiti:</p> <p>(mjesto za punjenje električnih vozila)</p> <p>(1) Pri izgradnji novih zgrada i većoj obnovi nestambenih zgrada s više od deset parkirnih mjesta, investitor mora osigurati ugradnju najmanje jednog mjesta za punjenje električnih vozila, kako nalaže uredba koja uređuje uspostavljanje infrastrukture za alternativna goriva u prometu te postavljanje kanalske infrastrukture za električne kabele za najmanje jedno od svakih pet parkirnih mjesta tako da se omoguću istovremeno punjenje električnih vozila na svim parkirnim mjestima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako su parkirna mjesta unutar zgrade i radi se velika obnova, radovi na obnovi uključuju parkirna mjesta ili električne instalacije u zgradi ili - ako su parkirna mjesta neposredno pokraj zgrade i radi se velika obnova, radovi na obnovi uključuju parkirna mjesta ili električne instalacije na parkirnim mjestima. <p>(2) Pri izgradnji i velikoj obnovi odmorišta izvan kolnika javne ceste koja su namijenjena kraćem zaustavljanju sudionika u prometu te neovisnih uređenih parkirališta za motorna vozila, investitor mora osigurati ugradnju najmanje jednog mjesta za punjenje električnih vozila, kako nalaže uredba koja uređuje uspostavljanje infrastrukture za alternativna goriva u prometu te postavljanje kanalske infrastrukture za električne kabele za najmanje jedno od svakih pet parkirnih mjesta kako bi se omogućilo istovremeno punjenje električnih vozila na svim parkirnim mjestima.</p> <p>(3) Za nestambene zgrade s više od dvadeset parkirnih mjesta, vlasnik mora osigurati ugradnju najmanje jednog mjesta za punjenje električnih vozila, kako nalaže uredba koja uređuje uspostavljanje infrastrukture za alternativna goriva u prometu te postavljanje kanalske infrastrukture za električne kabele za najmanje jedno od svakih deset parkirnih mjesta tako da se omoguću naknadna ugradnja mjesta za punjenje električnih vozila.</p> <p>(4) Prvi stavak ovog članka i prethodni stavak ne primjenjuju se na zgrade u vlasništvu malih poduzeća ili na zgrade</p>	Ne prihvaća se	Navedeno nije dio Zakona o tržištu električne energije. Navedeno treba povezati sa propisom koj uređuju infrastrukturu za alternativna goriva u prometu.

			<p>koje nisu priključene na elektroenergetski sustav.</p> <p>(5) Pri izgradnji novih zgrada i većoj obnovi stambenih zgrada s više od deset parkirnih mjesta, investitor mora osigurati postavljanje kanalske infrastrukture za električne kabele tako da se omogući punjenje električnih vozila na svakom parkirnom mjestu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako su parkirna mjesta unutar zgrade i radi se velika obnova, radovi na obnovi uključuju parkirna mjesta s električne instalacije u zgradi ili - ako su parkirna mjesta neposredno pokraj zgrade i radi se velika obnova, radovi na obnovi uključuju parkirna mjesta ili električne instalacije na parkirnim mjestima. <p>(3) Instalirana infrastruktura iz ovog članka mora omogućiti dinamičko upravljanje opterećenjem za svako parkirno mjesto (uz obveznu internetsku povezanost na mjestu punjenja), što omogućuje inteligentno upravljanje napajanjem jedne ili više punionica ako istovremeno rade na istom mjestu, omogućujući tako istodobno punjenje više električna vozila učinkovitim korištenjem raspoložive snage uravnoteženjem energije između punionica i točkama punjenja (utičnica) na takav način da je maksimalna snaga punjenja i svaka točka punjenja (utičnica) konfigurirana prema raspoloživoj instalacijskoj snazi (ukupna snaga na napajanju objekta) i zahtjevu korisnika.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Zakon ne preuzima članak 8. Direktive (EU) 844/2018, koji se u točkama 2-7 odnosi na e-mobilnost pa zato predlažemo da se vezano za integraciju elektromobilnosti u električnu mrežu zakon dopuni i u ovom smjeru i da se definiraju zahtjevi u pogledu mjesta za punjenje električnih vozila u stambenim i nestambenim zgradama te na odmorima uz ceste.</p> <p>Kao što već određuje točka 25. u uvodnim odredbama Direktive (EU) 844/2018, svrha predugradnje infrastrukture spremne za upotrebu omogućiti je da se unaprijed osiguraju uvjeti za postavljanje mjesta za punjenje, čime će biti moguće učinkovito poticati uporabu električnih vozila u budućnosti i osigurati smanjenje troškova naknade ugradnje mjesta za punjenje. Predlažemo i dopunu s tehničkim uvjetom vezanim za internetsku vezu jer bežična veza ne pruža dovoljnu pouzdanost za učinkovitu provedbu dinamičnog punjenja. Dodavanjem zahtjeva o internetskoj povezanosti u zakon neće dolaziti do situacije da investitor, kako bi „ispunio“ zakonski uvjet, upotrijebi jeftiniju bežičnu vezu koja je u praksi krajnje nepouzdana. Uvođenje bežične veze, prema našem mišljenju, značilo bi zaobilazanje zahtjeva za infrastrukturom za dinamičnim upravljanjem opterećenjem. Da bi se takvo namjerno zaobilazanje spriječilo, nužno je da se u zakon unese zahtjev za internetskom povezanošću.</p>		
220	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 76.	U 76(2) potrebna je jasna definicija da je za priključenje stanice za punjenje eventualno potrebna suglasnost distribucije i također samo iznad određenog praga snage kako bi se izbjegla administrativna i operativna ograničenja za krajnje kupce koji bi željeli postaviti stanicu za punjenje na privatne lokacije.	Ne prihvaća se	Navedeno je samo jedan od elemenata koji treba definirati u podzakonskim propisima koji se navode u članku 112. mrežnim pravilima o priključenju i ostalim aktima.
221	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 76.	<p>Predlaže se razmotriti pitanje usklađenja sa Zakonom o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva u smislu ugradnje posebnog OMM za punionicu koja se priključuje na instalaciju korisnika mreže (iza OMM korisnika mreže), odnosno kategorizacije i statusa vlasnika punionice (međusobni odnos korisnika mreže i vlasnika punionice).</p> <p>Obrazloženje: U nastavku je tekst predmetne zakonske odredbe: „Operator javno dostupnog mjesta za punjenje koji se priključuje na energetska infrastrukturu krajnjeg kupca električne energije, a osigurao je svoje obračunsko mjesto u skladu s općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, slobodno odabire svog opskrbljivača električne energije“. Relevantna odredba Direktive EU glasi: „Države članice osiguravaju da je pravnim okvirom dopušteno da opskrba električnom energijom mjesta za punjenje bude predmetom ugovora s opskrbljivačem koji ne mora biti subjekt koji električnom energijom opskrbljuje kućanstvo ili građevinu u kojem je smješteno takvo mjesto za punjenje.</p> <p>Također, predlaže se razmotriti pitanje usklađenja sa Zakonom o PDV-u u smislu definiranja punjenja (usluga punjenja ili prodaja EE !?) u kontekstu stope PDV-a (25% ili 13%), odnosno statusa vozača (korisnik usluge ili krajnji kupac kao iznimka !?) i operatora javno dostupnih punionica (krajnji kupac !?).</p>	Ne prihvaća se	Navedena odredba direktive ne govori o obračunskom mjernom mjestu već govori o kućanstvu ili građevini. Hrvatskim propisi govore o obračunskom mjernom mjestu i sukladno tome je moguće imati u kućanstvu odnosno građevini i drugo mjesto koje nije vezano uz opskrbu kućanstva odnosno građevine te takovo može biti mjesto za opskrbu električnih vozila. Pitanje visine stope PDV nije pitanje ovoga zakona-
222	Hrvatska elektroprivred a - dioničko	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU	Generalno, u cijelom članku pojam „stanice za punjenje električnih vozila“ potrebno je zamijeniti pojmom „mjesta za punjenje električnih vozila“ čime se ovaj članak usklađuje s člankom 3. stavkom 2. točkom 51. ovog prijedloga Zakona i s odredbama Zakona o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (članak 3. stavak 6. i drugim	Prihvaća se	

	društvo	ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 76.	člancima). Predlaže se dodati stavak (7) i (8) (7) Pružanje usluge punjenja električnih vozila obuhvaća prodaju električne energije korisnicima električnih vozila i ista se ne smatra opskrbom električne energije u smislu ZOTEE. (8) Prava i obveze operatora mjesta za punjenje električnih vozila i korisnika električnih vozila su definirana Zakonom o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva. Obrazloženje: Predloženim izmjenama u članku 3. te dodavanjem stavaka (7) i (8) u članku 76. želi se pojasniti da operateri mjesta za punjenje električnih vozila prodaju korisnicima električnih vozila električnu energiju, kao dio usluge punjenja. Navedena prodaja se ne smatra opskrbom električnom energijom u smislu ZOTEE, ne isporučena električna energije može se smatrati robom na koju se temeljem članka 2. Zakona o porezu na dodanu vrijednost obračunava snižena stopa PDV-a. Na ostatak usluge koju pruža Operator mjesta za punjenje treba se primjenjivati osnovna stopa PDV-a. Ukoliko bi se na javno dostupnoj infrastrukturi za punjenje naplaćivala samo usluga punjenja, i to po jedinstvenoj stopi PDV-a od 25%, smatramo da bi operatori takvih mjesta za punjenje bili diskriminirani u odnosu na privatna mjesta za punjenje (kućanstva, hoteli, poduzetnici) na kojima se električna energija plaća po sniženoj stopi PDV-a (trenutno 13%).		
223	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 77.	Predlaže se jasnije definiranje pravila o upravljanju podacima u kontekstu odredbi članka 23. Direktive, a posebice vezano za razgraničenje s odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka, s obzirom da se radi o posebno važnoj tematici.	Ne prihvaća se	Navedeno je pitanje obrađeno u primjedbi br. 208.
224	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 78.	Referenciranje na članak 111. u točki 3. stavka 2. (112.?).	Prihvaća se	
225	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 81.	Iza teksta „Korisnici mreže priključeni na distribucijsku mrežu“ predlaže se dodati „i operator prijenosnog sustava“.	Prihvaća se	
226	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 82.	Članak 82. stavak (1) Molimo detaljnije pojašnjenje navedenog članka, obzirom da se iz navedenog ne vidi na koje poslovne subjekte se odnosi primjena navedene odredbe. Članak 82. stavak (2) Članice Zajednice OIE HGK smatraju da je potrebno definirati rok u kojem vlasnici zatvorenog distribucijskog sustava trebaju pokrenuti postupak stjecanja statusa zatvorenog distribucijskog sustava sukladno stupanju na snagu ovog Zakona. Članak 82. stavak (3) Predlaže se dodati novi stavak u kojem je definirano da u zatvorenom distribucijskom sustavu električnu energiju koriste dva ili više korisnika koji su priključeni na zajedničko obračunsko mjesto.	Ne prihvaća se	Drugačije obrađeno odnosno doručeno.
227	REGEA	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE,	Prijedlog: Potrebna je izmjena i dopuna definicije iz stavka 3. članka 82. Obrazloženje: Ovime su isključuje mogućnost ZDSa za područje zgradarstva, a što je potencijalno izvrsna poluga za implementiranje nZEB direktive i omogućavanje da zgrade budu tzv. nearly zero energy na najefikasniji mogući način za kućanstva. Ovime se kućanstvima u zgradama onemogućuju značajne i troškovno najefikasnije uštede energije	Ne prihvaća se	Funkcija i djelatnost zatvorenog distribucijskog sustava je vezana uz sustave koji imaju složenu distribucijsku mrežu i potrebno je da operator

		Članak 82.	korištenja FN sustava na krovovima. Potrebno je ukloniti barijere za primjenu ZDSa.		ispunjava pojedine odredbe odnosno obaveze u svom sustavu.
228	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 82.	U stavku 1. riječ "mora" predlaže se zamijeniti s „može“ (propisati mogućnost, a ne obvezu). U stavu 10. predlaže se ograničiti mogućnost stjecanja statusa zatvorenog distribucijskog sustava samo na sustave koji su priključeni na naponsku razinu 35 kV ili više. Također, u ovom stavku predlaže se brisati "koji ima pravo zatražiti priključenje sukladno članku 12. ovoga Zakona." ili navesti samo pravo na podnošenje zahtjeva za povećanje priključne snage na postojećem OMM (postupak stjecanja statusa provodi se nakon početka korištenja mreže). NAPOMENA: S obzirom na iznimnu složenost međusobnih odnosa unutar zatvorenog distribucijskog sustava, odnosno između vlasnika i operatora zatvorenog distribucijskog sustava te njihovog odnosa sa povezanim subjektima, predlaže se dodatno razmotriti pojedine odredbe ovog Zakona, u kontekstu obveze i kriterija vezano za stjecanje statusa i gubitka statusa, uključujući moguće posljedice.	Ne prihvaća se	U propisu treba biti jasna odredba da se nešto mora. poglavito kada se odnosi na nove institute u zakonu
229	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 82.	PRIJEDLOG IZMJENE STAVKA (5): „U postupku određivanja statusa iz stavka 3. ovoga članka Agencija može zatražiti mišljenje operatora prijenosnog sustava i/ili operatora distribucijskog sustava.“ OBRAZLOŽENJE: S obzirom da operator sustava (HOPS ili HEP ODS) nema ingerenciju na sekundarnom distribucijskom mrežom ili instalacijom korisnika koja je "iza" točke razgraničenja odnosno obračunskog mjernog mjesta, isti nije nadležan za stanje predmetne mreže/instalacije. Ukoliko Agencija procjeni da zatvoreni distribucijski sustav nije u skladu s izdanom EES tada može zatražiti mišljenje nadležnog operatora.	Prihvaća se	
230	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 82.	PRIJEDLOG IZMJENE STAVKA (4): „Operator zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka Agenciji dostavlja dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavaka 1. i 3. ovoga članka.“ OBRAZLOŽENJE: Isto kao pod stavkom (3)	Ne prihvaća se	Dok nije određen operator on ne postoji kod tog sustava tako da on ne može podnijeti zahtjev, nego može biti samo vlasnik koji dostavlja dokaze.
231	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 82.	PRIJEDLOG IZMJENA STAVKA (3): „Na zahtjev operatora zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka Agencija će, rješenjem odrediti status zatvorenog distribucijskog sustava ako.“ OBRAZLOŽENJE: Uskladiti s čl.83. st.(1) PRIJEDLOG IZMJENE STAVKA (3) TOČKE 3: Točku 3. pomaknuti kao točku 4. te dodati novu točku 3. koja glasi: „Električnu energiju koriste dva ili više korisnika zatvorenog distribucijskog sustava koji su priključeni preko zajedničkog obračunskog mjernog mjesta.“ OBRAZLOŽENJE: Predlaže se da se postupak stjecanja statusa pred Agencijom povjeri operatoru zatvorenog distribucijskog sustava kojeg je na temelju sklopljenog ugovora o upravljanju zatvorenim distribucijskim sustavom i odluke odredio sam vlasnik. Na taj način bi se vlasnika budućeg zatvorenog distribucijskog sustava oslobodilo od provođenja postupka stjecanja statusa ZDS-a koji zahtjeva odgovarajuću kompetentnost.	Ne prihvaća se	U RH ne postoje operatori zatvorenih sustava te isti nisu niti u mogućnosti da ocjenjuju situaciju.
232	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 82.	PRIJEDLOG DOPUNE STAVKA (2): „Vlasnik sustava iz stavka 1. ovoga članka dužan je u svrhu stjecanja statusa iz stavka 1. ovoga članka odlukom odrediti operatora zatvorenog distribucijskog sustava koji ispunjava sve uvjete iz članka 83. ovoga Zakona, najkasnije u roku 12 mjeseci od početka primjene ovog Zakona.“ OBRAZLOŽENJE: Kako bi se osigurao primjereni rok za postizanje cilja uvođenja instituta zatvorenog distribucijskog sustava (ZDS), a time omogućilo transparentno i nediskriminatorno korištenje električne energije za sve korisnike unutar ZDS-a, nužno je definirati rok u kojem pojedini vlasnici ZDS-a trebaju pokrenuti postupak stjecanja statusa ZDS-a	Ne prihvaća se	Riješeno u prelaznoj odredbi članak 136 st 2. Prijedloga zakona
233	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE	PRIJEDLOG DOPUNE STAVKA (1): „Sustav koji distribuira električnu energiju unutar zemljopisno ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama kao što su: gospodarske zone (proizvodno-industrijski kompleksi, brodogradilišta, robni terminali, poduzetnički centri,...); trgovački i poslovni centri (shopping centri, uređski prostori, objekti sajamskih priredbi,...); zdravstveno-rehabilitacijski objekti (bolnice, poliklinike, lječilišni	Prihvaća se	

		ENERGIJE, Članak 82.	centri,...); hotelsko-turistički objekti (hoteli, kampovi, odmarališta, sportsko-rekreacijski centri,...); prometno-logistički sustavi (pomorske/riječne luke i terminali, nautičke marine, zračne luke, željeznički kolodvori, autobusni terminali, specifična cestovna infrastruktura, punionice električnih vozila, skladišni prostori,...); zone posebne namjene (carinske zone, znanstveno-istraživački centri, ...) i ostalo, mora steći status zatvorenog distribucijskog sustava.“ OBRAZLOŽENJE: Potrebno je dodatno istaknuti karakteristične primjere kako bi se lakše identificirali poslovni subjekti na koje se odnosi primjena zakonske odredbe		
234	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 83.	Predlaže se da se zakonski reguliraju operatori zatvorenog distribucijskog sustava, odnosno da za obavljanje navedene djelatnosti u zatvorenom distribucijskom sustavu moraju imati dozvolu Agencije. članak 83. stavak (5) S obzirom da postoje povlašteni proizvođači električne energije koji nisu unutar EKO bilančne grupe, Zajednica OIE HGK predlaže sljedeće: „Unutar zatvorenog distribucijskog sustava nije dopušteno priključenje proizvodnog postrojenja koje ima status povlaštenog proizvođača električne energije koji je u sustavu EKO bilančne grupe Operatora tržišta električne energije“	Ne prihvaća se	Navedeno nije sadržaj ovoga zakona te će se urediti propisom koji uređuje područje obnovljivih izvora energije.
235	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 83.	PRIJEDLOG DOPUNA STAVKA (5): „Unutar zatvorenog distribucijskog sustava nije dopušteno priključenje proizvodnog postrojenja koje ima status povlaštenog proizvođača električne energije koji je u sustavu EKO bilančne grupe Operatora tržišta.“ OBRAZLOŽENJE: Sukladno članku 47. postoje povlašteni proizvođači električne energije koji nisu članovi EKO bilančne grupe Operatora tržišta (HROTE-a), te bi bili diskriminirani u odnosu na sve druge proizvođače ukoliko ne bi mogli biti priključeni unutar ZDS-a.	Ne prihvaća se	Navedeno predstavlja odredbu koju treba analizirati u propisu koji uređuje obnovljive izvore energije.
235	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 83.	PRIJEDLOG DOPUNA STAVKA (1): „Operator zatvorenog distribucijskog sustava koji podnosi zahtjev iz članka 82. stavka 3. ovoga Zakona mora biti tehnički, stručno i financijski kvalificiran za obavljanje te energetske djelatnosti u zatvorenom distribucijskom sustavu, odnosno dužan je od strane Agencije prethodno ishoditi dozvolu za obavljanje predmetne energetske djelatnosti.“ OBRAZLOŽENJE: U cilju postizanja zaštite vlasnika i krajnjih korisnika u zatvorenom distribucijskom sustavu za kvalitetu i pouzdanost usluge potrebno je zakonom propisati obvezu licenciranja svih operatora pred Agencijom. Drugim riječima cilj je spriječiti poplavu fantomskih tvrtki i obrta koji bi bez odgovarajućih stručnih, tehničkih i financijskih resursa upravljali zahtjevnim elektroenergetskim postrojenjima te procesima razmjene električne energije unutar i izvan sustava.	Ne prihvaća se	Objašnjeno u primjedbi broj 230.
237	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 84.	Na kraju točke 3. dodati „u okviru odobrene priključne snage na obračunskom mjernom mjestu operatora zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 10. članka 82.“	Ne prihvaća se	Nije potrebno dodavati jer zatvoreni distribucijski sustav može imati svoje proizvodne objekte te nije potrebno mijenjati uvjete za priključku sa distributivnom mrežom.
238	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 85.	Pravo prigovora na rad operatora zatvorenog distribucijskog sustava?! Predlaže se dodati stavak 2a. koji glasi „Prigovor iz stavka 1. ovoga članka mora biti obrazložen i podnesen od strane ovlaštene osobe, a u slučaju da se prigovor podnosi putem punomoćnika, nezadovoljna strana uz prigovor mora dostaviti i punomoć. Neobrazloženi prigovor i prigovor izjavljen od strane neovlaštene osobe, odbaciti će se rješenjem bez raspravljanja o biti stvari.“ Obrazloženje: Učestalo se zaprimaju prigovori od strane neovlaštene osobe. Cilj predložene odredbe je ne raspravljati o meritumu stvari s neovlaštenom osobom i ne raspravljati o željama i mišljenjima nezadovoljne strane, već se koncentrirati na raspravu o pitanjima utvrđenim u stavku 2. ovog članka.	Ne prihvaća se	Prigovor može poslati svatko te nije potrebno ograničavati iste.
239	E.ON Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE,	O ovom poglavlju i definicijama trebalo bi dodati „Specijalnu“ zonu koja je uvedena u Pravilima o priključenju na prijenosni sustav.	Ne prihvaća se	Navedeno pitanje nije sadržaj zakona te nismo u mogućnosti iste komentirati. Nismo upoznati s mogućnošću da Pravila o priključenju definiraju posebne

		X. OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA I PRIJENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE			zone. Potrebno pitati regulatornu agenciju koja je i prema sadašnjim propisima dala suglasnost na navedeno.
240	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 86.	<p>Predlažemo da se odredba 86(7) promijeni, i to:</p> <p>»Operator prijenosnog sustava mora nabavljati usluge od pružatelja usluga upravljanja potrošnjom ili skladištenja energije te promicati upotrebu mjera energetske učinkovitosti, kada te usluge na troškovno učinkovit način smanjuju potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta i podupiru učinkovit i siguran rad prijenosnog sustava.«</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Direktiva 2012/27/EU već propisuje da države članice moraju utvrditi moguće mjere za povećanje energetske učinkovitosti elektroenergetske infrastrukture (15(2(a)), koje uključuju i upravljanje opterećenjem te da trebaju definirati stvarne mjere, uključujući vremenski raspored uvođenja. Budući da su mjere za učinkovitije korištenje postojeće infrastrukture - uključujući prilagođavanje potrošnje, što omogućuje npr. naplatu vršnog opterećenja putem vođene potrošnje - često isplativije od izgradnje nove infrastrukture, na zakonskoj razini mora se osigurati da se takve mjere provode kao prioritet.</p>	Ne prihvaća se	Troškove poslovanja nadzire regulatorna agencija i oni u svom radu trebaju postupiti sukladno ovoj odredbu u trenutku nadzora
241	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 86.	<p>Predlažemo da se u sklopu mjera koje je operator dužan poduzimati (86(2)(45)) doda i »povećanje opsega kupnje fleksibilnosti«.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Ključni čimbenik u prijelazu u društvo bez ugljika bit će da aktivni kupci pružaju fleksibilnost, no to zahtijeva dovoljnu potražnju na strani operatora; u skladu s tim ima smisla osigurati da operator ima obvezu provoditi mjere koje povećavaju opseg kupnje usluga fleksibilnosti jer se na taj način podržava preobrazba elektroenergetskog sustava.</p>	Ne prihvaća se	Povećanje opsega je cilj svih aktivnosti koje se pokreću te je zbog toga isto nepotrebno ovdje navoditi
242	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 86.	<p>Predlažemo da se odredba 86(1)(28) dopuni navođenjem tko propisuje kriterije za reguliranu nabavu, i to:</p> <p>»nabavu pomoćnih usluga u prijenosnom sustavu prema načelima razvidnosti i nepristranosti te po reguliranim uvjetima ako pružanje pomoćnih usluga temeljeno na tržišnim načelima nije moguće ili nije ekonomski učinkovito, pod uvjetima i u skladu s kriterijima koje propisuje Agencija«</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Važno je da obvezno sklapanje ugovora za takve usluge nadzire Agencija i da ima mogućnost intervenirati po službenoj dužnosti jer se time onemogućuje sklapanje ugovora o pružanju takvih usluga po netržišnim cijenama ili nekonzistentnim uvjetima, kao što predlažemo npr. u članku 69(5); posljedično ima smisla dopuniti i taj članak</p>	Ne prihvaća se	Riješeno kroz članak 52. ovoga Zakona
243	INA Industrija nafta d.d.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 86.	<p>U članku 86. stavak (1) iza točke 24. predlažemo nadodati:</p> <p>OPS dužan je dostavljati podatke operatoru tržišta električne energije o proizvedenoj električnoj energiji od povlaštenih proizvođača priključenih na prijenosnu mrežu iza obračunskog mjernog mjesta poglavito radi izdavanja jamstava podrijetla električne energije s obzirom na primarni izvor energije.</p> <p>Obrazloženje</p> <p>Smatramo da bi odavanje ove točke ima uporište u obrazloženju koje smo dali u glavi I. OPĆIM ODREDBAMA</p>	Ne prihvaća se	Odgovoreno kod iste primjedbe kod distribucije primjedba broj 211.
244	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 86.	<p>Predlaže se brisati stavak 14.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Predložena obveza preoblikovanja nema niti utjecaja na proces kvalitetnog preuzimanja tzv „Čistog paketa za sve Europljane“ u nacionalno zakonodavstvo niti ima utjecaj na funkcioniranje i razvoj tržišta električne energije u cjelini uključujući i zajednička pravila tržišta električne energije.</p> <p>Preoblikovanje nije uvjet bilo kakvom kvalitativnom i kvantitativnom funkcioniranju našeg operatora prijenosnog sustava u pravnom, financijskom i operativnom smislu neovisnosti od vertikalno integriranog subjekta.</p> <p>Mišljenja smo da je prijedlog obveze preoblikovanja neosnovan i nepotreban, te rezultat ekstenzivnog i nekritičnog</p>	Ne prihvaća se	Odgovoreno detaljno kod primjedbe broj 245

		<p>tumačenja odredbi članka 46. st. 3 Direktive EU 2019/944, a u vezi Priloga 1. Direktive EU2017/1132 o pravima društava. Naime predmetnim navedenim člankom 46. st. 3. Direktive 2019 navedeno je organiziranje operatora prijenosnih sustava u pravnom obliku navedenom u Prilogu 1. Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. koja regulira određene aspekte prava društva (u daljnjem tekstu: Direktiva 2017). Pojašnjenja radi Prilog 1. predmetne Direktive 2017. sadržava vrste trgovačkih društva po članicama EU koje su u kontekstu predmetne Direktive 2017. odnose i vežu za pojedine točno navedene članka tj. odredbe te Direktive 2017. odnosno koje vrste trgovačkih društava u pojedinim zemljama predstavljaju trgovačka društva na koja se odnose konkretne odredbe Direktive 2017. Prema tome nisu apsolutno ni u kakvoj korelaciji s eventualnom nužnosti da operator prijenosnog sustava u RH bude isključivo ustrojen kao dioničko društvo.</p> <p>Slijedom navedenog, pojednostavljeno jezično tumačenje odredbe 46. st. 3. Direktive 2019 o potrebi i obvezi preoblikovanja hrvatskog operatora prijenosnog sustava iz sadašnjeg d.o.o. u d.d. je po našem mišljenju neosnovano, odnosno pogrešno, jer smislenim tumačenjem predmetno preoblikovanje u d.d. ne donosi ništa novo niti mijenja pravnu poziciju operatora prijenosnog sustava kao trgovačkog društva u smislu neovisnog operatora prijenosa odnosno funkcioniranja istog kao energetskog subjekta koji obavlja energetske djelatnosti prijenosa električne energije, kao i do sada, sa svim svojim pravima i obvezama.</p> <p>Naime, HOPS danas ustrojen kao d.o.o. sadržava u formalnom i faktičnom smislu sve elemente pravne, financijske i operativne neovisnosti i eventualnim preoblikovanjem u d.d. ništa se, u tom smislu, neće promijeniti. Sadašnje Odredbe Izjave o osnivanju HOPS-a sadrže sve elemente koje jamče neovisnost rada i djelovanja organa društva kako je to propisano važećim Zakonom o tržištu električne energije u pogledu djelovanja HOPS-a kao neovisnog operatora prijenosa - ITO model, unutar vertikalno integriranog subjekta. Iste obveze neovisnosti rada i djelovanja egzistiraju i u ovom prijedlogu Zakona. HOPS kao d.o.o. je prošao i postupak certificiranja od strane nadležnih regulatornih tijela i dobio licencu neovisnog operatora prijenosa, potvrđenu od strane EK.</p> <p>U nastavku iznosimo glavne argumente zbog kojih smatramo da nije potrebno preoblikovati HOPS iz društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozicija operatora prijenosnog sustava u smislu pravne, financijske i operativne neovisnosti HOPS-a se preoblikovanjem iz d.o.o. u d.d. ne mijenja. - svi odnosi prema trećima ostaju isti i samo preoblikovanje u d.d. nema nikakvog utjecaja na prava i obveze prema trećima. - svi unutrašnji odnosi između organa društva HOPS-a ostaju u bitnom isti jer su propisani važećim Zakonom o tržištu električne energije i uneseni u interne akte HOPS-a, a istovjetne odredbe nalaze se u novom prijedlogu Zakona (oba su lex specialis u odnosu na Zakon o trgovačkim društvima tj. Zakon o tržištu električne energije, i važeći i budući, imaju prednost u primjeni). - svi elementi zaštite neovisnosti HOPS-a, pogotovo u smislu imenovanja i opoziva Uprave i Nadzornog odbora te drugih ograničenja, moraju ostati i u slučaju preoblikovanja u d.d. tj. isto uređeni kao što je to i trenutno kad je HOPS d.o.o. - sve ono što se trenutno nalazi u izjavi o osnivanju HOPS-a kao d.o.o., a tiče se djelovanja i rada organa društva i njihovog odnosa prema trećima, morao bi sadržavati i statut HOPS-a u slučaju preoblikovanja u dioničko društvo. - preoblikovanje HOPS-a nije niti uvjet niti garancija uspješnog transponiranja Direktive EU 2019/944 u zakonski okvir Republike Hrvatske. - samo preoblikovanje kojim će se u formalnom smislu promijeniti oblik trgovačkog društva, a koje će rezultirati pretvaranjem temeljnih uloga odnosno poslovnih udjela člana društva tj. HEP d.d. u temeljnom kapitalu u dionice, bez bitnih promjena odnosa unutar društva odnosno prema trećima ne bi bio opravdan i smislen razlog za utvrđivanje obveze preoblikovanja u novi prijedlog Zakona. <p>Zaključno, predmetni prijedlog obveze preoblikovanja HOPS-a u dioničko društvo smatramo neosnovanim i nepotrebnim budući da isti nema opravdanu svrhu i cilj koji proizlazi iz sadržaja direktiva i uredbi koje reguliraju unutrašnje tržište električne energije, ukoliko se iste vrednuje i smisleno tumači u cijelosti.</p>		
245	Nezavisni hrvatski sindikati	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE,</p> <p>Nema nikakvog opravdanja niti vidljivog i argumentiranog razloga u Nacrt prijedloga Zakona o tržištu električne energije stavljati obvezu promjene pravnog oblika Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS d.o.o.) u dioničko društvo. Svrha njegova formiranja i postojanja je: vođenje elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske, prijenos električne energije te održavanje, razvoj i izgradnja prijenosne mreže zbog pouzdane opskrbe korisnika uz minimalne troškove i brigu o očuvanju okoliša. I sam HOPS d.o.o. navodi to kao svoju misiju. On je jedin operator</p>	Ne prihvaća se	<p>Osnovni razlog za promjene je dorošenje EU propisa s kojim se usklađuje zakon</p> <p>U članku 46. stavku 3.</p>

		Članak 86.	<p>elektroenergetskog prijenosnog sustava u Republici Hrvatskoj i vlasnik cjelokupne hrvatske prijenosne mreže te ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti prijenosa električne energije kao regulirane javne usluge. Istovremeno posluje po modelu neovisnog operatora prijenosa, što znači njegovu funkcijsku neovisnost o matičnom društvu (HEP d.d.) i njegovim povezanim društvima, a ujedno i nediskriminatoran odnos prema svim korisnicima prijenosnog sustava. Sve to upućuje kako je HOPS d.o.o. dio javnoga dobra Republike Hrvatske i to treba i ostati. Znači treba ostati i postojeći vlasnički oblik, odnosno d.o.o. Temeljna svrha njegova osnivanja i postojanja mogla bi biti ozbiljno narušena zakonskim promjenama iz društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo i prodajom (predajom) nepoznatih udjela privatnom kapitalu i privatnim vlasnicima. Koliko god liberalizacija tržišta električne energije može ići na ruku njezinim kupcima, toliko privatizacija (makar i manjeg dijela) tako osjetljivog sustava može izravno utjecati na povećanje cijena električne energije. Jer privatni kapital ne ulazi nigdje ako nema mogućnosti oploditi uloženo, odnosno zarađivati. I to, što više, to bolje iako znamo da to ne bi trebalo biti tako, to mu je ipak primarni interes, a ne javno ili opće dobro. U slučaju ulaska privatnog kapitala u taj sektor otvara se i pitanje odgovarajućeg, odnosno potrebnog i primjerenog ulaganja u sustav. Iskustva govore da se nakon privatizacije takvog sustava u njega ulaže minimalno, što čak dovodi i do pucanja sustava, a cijene usluge rastu. Sve kako bi se izvukla što veća dobit uz što manje troškove.</p> <p>Osim toga, ni Četvrti paket energetskih propisa EU, na kojem počiva Nacrt prijedloga Zakona, nigdje ne predviđa promjene organizacije operatora prijenosnog sustava u odnosu na raniji paket. Odredbe o načinu njegova funkcioniranja u novom su paketu ostale nepromijenjene. Dakle, ne samo zbog same svrhe i namjene postojanja HOPS-a d.o.o. nego i nepromijenjenih uvjeta i okolnosti, vezano za organizaciju operatora prijenosnog sustava i načina njegova funkcioniranja, ne postoji nikakav razlog za promjenu oblika društva iz d.o.o. u d.d. te je nejasno zbog čega to predlažuć uopće predlaže. Sasvim sigurno, nije isto pa čak ni slično pustiti privatni kapital u neki hotel u državnom vlasništvu ili u tekstilnu tvornicu kao i u društvo od posebnog nacionalnog interesa i važnosti. U takvom se slučaju, zbog nepromišljenog kratkovidnog postupka i zapostavljanja ili obezvrjeđivanja nacionalnih interesa, vlastitoj zemlji može nanijeti velika šteta s nesagledivim posljedicama. Uz moguće (osjetno) poskupljenje električne energije, u pitanje mogu doći i sigurnost i stabilnost samoga prijenosa i opskrbe električne energije. Zbog svega navedenog smatramo kako pravni oblik HOPS-a ne treba dirati, a predloženu promjenu smatramo potpuno neprihvatljivom i za društvo opasnom. (Nevažno bio rok za takav preobražaj šest mjeseci, kao u nacrtu, šest ili šezdeset godina – jednostavno nikada.)</p>		<p>Operatori prijenosnih sustava organizirani su u pravnom obliku navedenom u Prilogu I. Direktivi (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća.</p> <p>DIREKTIVA (EU) 2017/1132 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (kodificirani tekst) (Tekst značajan za EGP) u Prilogu I navodi VRSTE trgovačkih društava iz članka 2. stavaka 1. i 2., članka 44. stavaka 1. i 2., članka 45. stavka 2., članka 87. stavaka 1. i 2. i članka 135. stavka 1.</p> <p>Tekst na Hrvatskom je dioničko društvo a ne društvo ograničene odgovornosti.</p> <p>Sukladno tome može biti da se napravi preoblikovanje društva u dioničko društvo sa skupštinom bez promjena u vlasništvu.</p> <p>Detaljnije objašnjeno Socijalnim partnerima na sastanku sa GSV-om.</p>
246	Marijan Kalea	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 86.	Zašto se neovisni operator prijenosnog sustava dužan organizirati kao dioničko društvo? Ne, valjda, zato što je 'tako uređeno prijelaznim i završnim odredbama', kao doslovno stoji u obrazloženju članka 134 - to je 'obrazloženje' napisano bez poštovanja intelektualnih mogućnosti čitatelja!	Ne prihvaća se	Vidi primjedbu 245.
247	Marijan Kalea	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 86.	<p>U stavak (1), točka 23. dodati zarez i nastaviti: "iznimno, dopušteno je odstupanje od takvog prioritnog preuzimanja, ako bi to dovelo do onemogućenja preuzimanja električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije nepovlašćenih proizvođača čija je proizvodnja ekonomičnija od obustavljenog preuzimanja povlašćenog proizvođača."</p> <p>Obrazloženje: zamislive su prilike u sustavu s velikim udjelom vjetroelektrana i sunčanih elektrana (a povlašćenih) u kojima će njihov prirodni angažman biti naglašeno visok u odnosu na trenutnu potražnju. Nerazborito je - u takvim prilikama - obustavljati preuzimanje proizvodnje velikih hidroelektrana (nepovlašćenih, a na OIE), naravno ako bi to vodilo preljevu (zauvijek izgubljena energija!) - neovisno o tome koliko bi ta proizvodnja imala cijenu spram otkupne cijene povlašćenih proizvođača. Uz predloženu dopunu, obustavljalo bi se preuzimanje proizvodnje povlašćenih proizvođača sukladno padajućim vrijednostima njihove otkupne cijene; najranije najskuplje!</p>	Ne prihvaća se	Prvenstveno je važno one koji imaju prioritet preuzeti
248	HRVATSKI ELEKTROGO SPODARSKI SINDIKAT	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 86.	Četvrti paket energetskih propisa EU, koji je osnova prijedloga novog Zakona o tržištu električne energije, ne predviđa promjene organizacije operatora prijenosnog sustava u odnosu na treći paket. Dapače, odredbe o načinu funkcioniranja operatora prijenosnog sustava ostale su iste. Zbog tog nije jasno iz kojeg se razloga u prijedlogu propisuje OBVEZA promjene pravnog oblika društva i to u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu zakona. Zbog čega je naš zakonodavac predložio obveznu promjenu pravnog oblika HOPS-a na način da isti postane dioničko društvo, koje je kao takvo, oblik trgovačkog društva kojem se na znatno jednostavniji način mijenjaju vlasnici. Da li je predlagatelj zaboravio da je HOPS pravna osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku; da je	Ne prihvaća se	Vidi primjedbu 245.

			električna energija ključni element javne sigurnosti RH i da je opskrba električnom energijom na siguran, pouzdan i kvalitetan način, po realnim cijenama, od interesa za RH? Na koji način će navedeno osigurati ukoliko dozvoli privatizaciju operatora prijenosa? Zbog navedenog, predloženu promjenu pravnog oblika HOPS-a smatramo neprihvatljivom! Međutim, čak i kada bi mogli prihvatiti ovakvu liberalizaciju stjecanja određene postotka vlasništava HOPS-a, što ne prihvaćamo, nedopustivo je da zakonodavac ne ograničava njegovu gornju granicu. Na koji način će se građanima garantirati obavljanje ove regulirane djelatnosti, a koja je ujedno proglašena djelatnošću od interesa za RH?		
			Hrvatski elektrogospodarski sindikat		
249	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 89.	<p>Predlažemo da se obvezno sklapanje ugovora (89(7)) uredi novom točkom 89(14), a da se iz točke 89(7) briše obveza sklapanja ugovora (neka ostane samo mogućnost sklapanja ugovora), tako da točka 89(7) glasi:</p> <p>(7) Elektroenergetski subjekti i krajnji kupci u čijem su vlasništvu uređaji za pružanje pomoćnih usluga dužni su, na zahtjev operatora prijenosnog sustava, bez odgađanja pružati pomoćne usluge za postizanje sigurnog i pouzdanog rada elektroenergetskog sustava. Međusobna prava i obveze uređuju se ugovorom o pružanju pomoćnih usluga.</p> <p>Neka se u novoj točki 89(14) odredba dopuni vezano za »obvezno sklapanje ugovora« za pružanje usluga, što treba nadzirati Agencija:</p> <p>89.14. (obveza sklapanja ugovora za pružanje pomoćnih usluga)</p> <p>(1) Ako operator sustava na tržištu ne uspije osigurati dovoljno pomoćnih usluga ili ih ne uspije nabaviti po konkurentnim uvjetima, Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev operatora sustava, ne dovodeći u pitanje sklopljene ugovore o opskrbi, odlukom naložiti jednom ili više »elektroenergetskih subjekata i krajnjih kupaca u čijem su vlasništvu uređaji za pružanje pomoćnih usluga u distribucijskom sustavu« koji, prema tehničkim i ekonomskim kriterijima, mogu po najpovoljnijim uvjetima ponuditi odgovarajuće količine pomoćnih usluga (u daljnjem tekstu ovog članka: obveznik) da odmah zaključe ugovor o pružanju pomoćnih usluga s operatorom sustava.</p> <p>(2) Nepostojanje konkurentnih uvjeta iz prethodnog stavka utvrđuje se posebno s obzirom na strukturu mjerodavnog tržišta, broj pružatelja usluga na tržištu, krutost ponuđenih cijena, prepreke ulasku na tržište i druge kriterije o kojima ovisi djelovanje učinkovite konkurencije.</p> <p>(3) Odlukom iz prvog stavka ovog članka Agencija utvrđuje vrstu, cijenu i količinu pomoćnih usluga, trajanje ugovora i rok za zaključenje ugovora na temelju metodologije iz četvrtog stavka ovog članka.</p> <p>(4) Agencija će općim aktom utvrditi metodologiju za utvrđivanje cijena pomoćnih usluga. Pri određivanju metodologije, Agencija će polaziti od troškova pružanja pomoćnih usluga, uključujući odgovarajuću razinu povrata ulaganja u odnosu na uložena sredstva, uzimajući u obzir povezane rizike. Pritom Agencija može uzeti u obzir i cijene onih usluga koje su dostupne kod operatora u regiji na zajedničkom europskom tržištu i mogu se upotrebljavati u Hrvatskoj. Agencija može naložiti operatoru sustava da sklopi odgovarajuće ugovore s drugim operatorima sustava na temelju kojih će pružiti dio potrebnog opsega pomoćnih usluga za hrvatskog operatora sustava.</p> <p>(5) Agencija u postupku donošenja odluke može od obveznika zahtijevati podatke potrebne za donošenje odluke o zahtjevu operatora sustava iz drugog stavka ovog članka.</p> <p>(6) Ako je za sigurnu opskrbu električnom energijom nužno potrebno da se još prije okončanja postupka operatoru distribucijskog sustava pruže sistemske usluge, Agencija će donijeti privremenu odluku kojom se privremeno uređuje odnos u skladu s ovim člankom.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Važno je da obvezno sklapanje ugovora za takve usluge nadzire Agencija i da ima mogućnost intervenirati po službenoj dužnosti jer se time onemogućuje sklapanje ugovora o pružanju takvih usluga po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima. U mjeri u kojoj bi se ugovori za takve usluge sklapali po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima, troškovi operatora prijenosnog sustava bit će daleko veći, što će se odraziti na veće troškove naknada za korištenje mreže i/ili odstupanja koje plaćaju kupci, što sigurno nije namjera zakonodavca.</p>	Ne prihvaća se	Riješeno na drugi način kroz povezivanje sa člankom 52. Prijedloga zakora
250	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 91.	<p>Predlažemo da se u skup mjera i provedenih nabava koje operator prijavljuje Agenciji (€1(4)) uključe i usluge fleksibilnosti.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Ključni čimbenik u prijelazu u društvo bez ugljika bit će da aktivni kupci pružaju fleksibilnost za potrebe sustava, pa</p>	Prihvaća se	

			tako i sustava prijenosa, no to zahtijeva dovoljnu potražnju na strani operatora; u skladu s tim ima smisla osigurati da operator ima obvezu provoditi mjere koje povećavaju opseg kupnje usluga fleksibilnosti jer se na taj način podržava preobrazba elektroenergetskog sustava (vidjeti napomenu kod 86(2)(45), a istodobno i odgovarajuće izvještavanje o trenutačnom stanju na temelju kojeg se procjenjuje potreban opseg povećanja nabave usluga fleksibilnosti.		
251	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 93.	U stavku 2. predlaže se trajanje savjetovanja od 30 dana.	Prihvaća se	
252	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 94.	Predlaže se dodati novi stavak 3a tako da glasi: „(3a) Radi zagušenja mreže, operator sustava provodi i redišpečiranje. Pravila za redišpečiranje donosi operator sustava u roku od 6 mjeseci nakon donošenja ovog Zakona uz javno savjetovanje od 30 dana.“	Ne prihvaća se	Riješeno kroz odredbu članka 52. Prijedloga zakona
253	KONČAR KET d.d.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 99.	Predlaže se u javnom interesu dopuna i time pojašnjenje zakonske odredbe sadržane u čl. 99. st. 7 na način da se zabrana odnosi samo na fizičke, a ne i na pravne osobe. Naime, ograničavajućom, apsolutnom zabranom korištenja usluga istih savjetnika ili vanjskih izvođača i doslovnim tumačenjem iste na način da se zabrana odnosi i na pravne osobe nužno se smanjuje krug ponuditelja usluga. Isto tako ponuditelji usluga će se nužno, u uvjetima takvih ograničenja, orijentirati na ekonomski isplativiji segment tržišta, a to su proizvođači i distributeri električne energije te će operator prijenosnog sustava nužno u tim okolnostima imati najmanji krug ponuditelja. Predvidive posljedice navedenog su zatvaranje tržišta (umjesto liberalizacije), smanjenje kvalitete usluga (umjesto rasta) i veće cijene usluga i to nekoliko puta veće (umjesto smanjenja). Jasno je da će se posljedice navedenog zatvaranja tržišta, rasta cijena usluga i pada kvalitete prelići na krajnjeg korisnika tržišta električne energije i to ne kao rezultat nekog kompromisa kojim se želi ostvariti neki značajniji javni interes, već iz puke doslovne ugradnje teksta Direktive bez prilagodbe okolnostima nacionalnog pravnog sustava i tržišta. Time se dovodi do posljedica koje su nesvrshodne, odnosno koje su upravo suprotne cilju koji se navedenom direktivom htio postići.	Ne prihvaća se	Navedeno nije moguće s obzirom da je neovisnost u ovom dijelu vezanja sa neovisnošću operatora što ne smije biti upitno.
254	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 99.	Članak 99. stavak (7) Traži se pojašnjenje odnosi li se zabrana na fizičke ili pravne osobe.	Ne prihvaća se	I na fizičke i pravne.
255	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 99.	Predlaže se brisati stavak 5. Detaljnije obrazloženje je dano u komentaru na članak 86.	Ne prihvaća se	Vidi odgovor na primjedbu 245.
256	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 99.	PRIJEDLOG DOPUNE STAVKA (7): „Neovisni operator prijenosa ne smije zajednički dijeliti informatičke sustave ili opremu, poslovne prostore i sustave sigurnog pristupa s bilo kojim dijelom vertikalno integriranog subjekta niti zajednički koristiti usluge istih savjetnika ili vanjskih izvođača za informatičke sustave ili opremu ili sustave sigurnog pristupa pri čemu se zabrana odnosi samo na fizičke osobe, a ne i na pravne.“ OBRAZLOŽENJE: Zakon o tržištu električne energije koji je stupio na snagu 2013. godine (u daljnjem tekstu: ZoTEE) u čl. 18-21 sadrži pravila koja se odnose na neovisnog operatora prijenosa. U čl. 18 st.7 navodi se: (7) Neovisni operator prijenosa ne smije zajednički dijeliti informatičke sustave ili opremu, poslovne prostore i sustave sigurnog pristupa s bilo kojim dijelom vertikalno integriranog subjekta niti zajednički koristiti usluge istih savjetnika ili vanjskih izvođača za informatičke sustave ili opremu ili sustave sigurnog pristupa. Riječ je o transponiranju Direktiva 2009/72/EZ, pri čemu se je sadržaj odredaba koje se odnose na neovisnog	Ne prihvaća se	Odgovoreno kod primjedbe 253.

			<p>operatora prijenosa doslovce prenio iz same direktive.</p> <p>Za razliku od Republike Hrvatske, pojedine države članice koje također primjenjuju sustav neovisnog operatora prijenosa kao što su Njemačka ili Francuska pri transponiranju direktive uvažile su potrebe nacionalnog pravnog prometa. Njemačka je tako u konačnom prijedlogu zakonskog teksta jasno navela da se izraz „savjetnici ili vanjski izvođači za informacijske sustave i informacijsku infrastrukturu” odnosi samo na fizičke osobe, a ne i pravne. Ista pravna osoba može pružati usluge vezano za informacijske sustave ili informacijsku strukturu istodobno i neovisnom integratoru prijenosa i drugom vertikalno integriranom subjektu. Međutim, njeni zaposlenici ili vanjski suradnici (ista fizička osoba) ne mogu istovremeno raditi i za neovisnog integratora prijenosa i za drugog vertikalno integriranog subjekta.</p> <p>Uzimajući u obzir nedostatke koji su se pokazali u primjeni te navedenu praksu drugih država članica predlaže se izmjena čl. 99 st.7 u dijelu koji se odnosi na korištenje usluga savjetnika ili vanjskih izvođača na način da glasi ovdje u prijedlogu</p>		
257	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 104.	<p>stavak 6. predlaže se dopuniti i obvezu praćenja prikupljenih sredstava od upravljanja zagušenjima</p> <p>Obrazloženje: Ovdje dodati i obvezu praćenja prikupljenih sredstava od zagušenja na eksplicitnim ili implicitnim dodjelama prijenosnih prekograničnih kapaciteta (engl. congestion fee, congestion income). To uključuje i razlike u cijenama između burzi u slučajevima decouplinga. Ta sredstva je potrebno namjenski plasirati, između ostaloga, za investicije u rješavanje spornih zagušenja u prijenosnoj mreži.</p> <p>U stavcima 7. i 9. predlaže se trajanje savjetovanja u trajanju od 30 dana.</p>	Ne prihvaća se	<p>Navedeno je dio propisa iz članka 52. i stoga je pri donošenju tog akata potrebno navesti ove primjedbe.</p> <p>S obzirom da je savjetovanje 2 puta ukupno trajanje je 30 dana smatramo da bi sa ukupno 60 dana isti bili precuogo.</p>
258	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 111.	<p>Predlažemo da se dopuni odredba 111(5), i to tako da su preporuke Agencije, koje daje operatorima sustava, obvezujuće.</p> <p>Obrazloženje: Razvoj pametnih mreža presudan je za preobrazbu elektroenergetskog sustava pa je stoga nužno da preporuke Agencije u ovom području obvezuju operatore.</p>	Ne prihvaća se	Preporuka je upućujuća te stoga nije obvezujuća.
259	E.ON Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 112.	<p>u stavku 1 podstavak 1. dodati: - metodologiju za određivanje tarifnih stavki za opskrbu u okviru univerzalne usluge</p>	Ne prihvaća se	Navedena metoda ogija se ne primjenjuje, jer to nije dozvoljeno da se uređuje tarifom univerzalna usluga
260	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 112.	<p>Predlažemo da se odredba 112(2) dopuni, i to tako da se doda točka 5. gdje se Agenciji daje obveza razviti metodologiju za određivanje cijena pomoćnih usluga pod reguliranim uvjetima i kriterijima kada je takva nabava opravdana.</p> <p>Obrazloženje: Uzimajući u obzir komentare vezane za reguliranu nabavu pomoćnih usluga i/ili aktiviranje fleksibilnosti na zahtjev operatora (vidjeti npr. komentare 46(12), 68(11), 69(5), 71(10), 86(1)(28), 89(7), gdje je važno da takve postupke nadzire Agencija i da ima mogućnost intervenirati po službenoj dužnosti jer to onemogućava sklapanje ugovora o pružanju takvih usluga po netržišnim cijenama ili nekonkurentnim uvjetima, važno je izričito definirati ovu nadležnost u ovom dijelu zakona.</p>	Ne prihvaća se	Uređeno na drugi način kroz članka 52.
261	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 120.	<p>Predlaže se redefinirati ovaj članak u smislu „razdvajanja” izvanredne situacije manjka energije od prirodnih nepogoda i tehnoloških katastrofa.</p> <p>S obzirom da se do sada postupalo na različite načine tijekom pojedine krizne situacije (ledena kiša u Gorskom Kotaru, poplava u Gunji, potres u Zagrebu, potres u Sisačko-moslavačkoj županiji, ...), predlaže se ovu tematiku konačno regulirati, kako bi se ubuduće u kriznim situacijama moglo postupati u skladu s ujednačenim pristupom i pravilima.</p>	Ne prihvaća se	Uredbu EU i Zakor o energiji određuju sve krizne situacije i nije potrebno njihovo gradiranje niti razdvajanje

262	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 121.	U stavku 2. iza „tržišna inspekcija“ dodati „mjeriteljska inspekcija“. Obrazloženje: Mjeriteljska inspekcija nadležna je za nadzor nad primjenom i provedbom zakona i drugih propisa u području zakonskog mjeriteljstva.	Prihvaća se	
263	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 126.	Predlaže se dodati točka 38. u kojoj će se odrediti novčane kazne za ne postupanje po odredbama članka 82. i članka 136. (Zatvoreni distribucijski sustavi).	Prihvaća se	Uvedena kaznena odredba
264	HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 126.	Predlaže se definirati prekršajnu odredbu u slučaju onemogućavanja pristupa ovlaštenim osobama nadležnih elektroenergetskih subjekata (članak 42. stavak 9.).	Prihvaća se	
265	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 126.	Predlaže se brisati stavak 1. točku 29., posebice ako kupac nema obvezu potpisivanja i vraćanja ugovora. Alternativno zamijeniti riječ „dostavi“ s „uputi“, sukladno ranijim komentarima. Stavak 1. točka 32 predlaže se riječ „te“ zamijeniti s riječju „ili“ Obrazloženje: Smatramo da je budućnost informiranja kupaca informiranje putem weba, a ne prekomjerna dostava informacija na ili uz račun, čime sam račun postaje sve manje pregledan i razumljiv.	Ne prihvaća se	Navedeno je potrebno, još uvijek postoji veći broj ljudi koji ne koristi sredstva elektroničke komunikacije te je potrebno i na ovaj način to urediti i njih isto obavijestiti.
266	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 126.	Predlaže se dodati novu točku 38. koja glasi: "38. ne postupe prema odredbama članka 82. stavak 1.,2. i 3. te u rokovima definiranim u članku 82. stavak 2 i članku 136. stavak 2. ovog Zakona" OBRAZLOŽENJE: S obzirom na obvezu stjecanja statusa zatvorenog distribucijskog sustava i odabira operatora nužno je definirati odgovarajuće prekršajne odredbe za nepoštivanje zakona.	Prihvaća se	
267	E.ON Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	Potrebno je dopuniti poglavlje s rokovima donošenja izmjena i dopuna postojećih i svih nedostajućih podzakonskih akata potrebnih za provedbu „novih“ uvjeta na tržištu kako je i u uvodnom komentaru na zakon opisano.	Prihvaća se	Navedeno u članku 137. Prijedloga zakona
268	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 130.	Predlaže se dodati novi stavak 5. tako da glasi: „(5) Agencija će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti sadržaj Općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom s ovim Zakonom.“	Ne prihvaća se	Uređeno na drugi način, vidi članak 137. Prijedloga zakona
269	HGK	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE,	Članak 133. stavak (1) Članice Zajednice OIE HGK smatraju potrebnim da se javno objavi lista projekata sa izdanim energetske odobrenjima te njihove lokacije. Dodatno, smatra se dobrim rješenjem uključiti sva postojeća i buduća energetska odobrenja u Informativni sustav prostornog uređenja (ISPU) kako bi svi investitori imali jasan pristup informacijama o slobodnim/zauzetim lokacijama. Dodatno, bilo bi vrlo korisno u razgovoru s Ministarstvom prostornog uređenja,	Ne prihvaća se	Smatramo da je Ministarstvo osiguralo mehanizam iz kojega je jasno i transparentno razvidno kojim je postrojenjima izdano energetske odobrenje, kao i

		<p>Članak 133.</p> <p>graditeljstva i državne imovine naglasiti važnost objavljivanja svih energetskih karata općina i županija kako bi se lako mogle pratiti dostupne lokacije u prostornom planu te izdana energetska odobrenja. Zajednica OIE HGK smatra da bi to bio odličan primjer uspješne digitalizacije u svrhu lakšeg ostvarivanja investicije.</p> <p>Članak 133. stavak (2) Ukoliko se ima lokacijska dozvola, čemu onda služi natječaj? S druge strane postavlja se pitanje tko može poništiti pravovaljanu lokacijsku dozvolu? Članice Zajednice OIE HGK traže pojašnjenje navedenog stavka.</p> <p>Članak 133. stavak (3) Članice Zajednice OIE HGK smatraju da nema zakonske osnove za postupak naveden ovim stavkom. Postavlja se pitanje hoće li se navedene odredbe odnositi i na izgrađene objekte? Energetsko odobrenje i natječaj trebaju biti u okviru Zakona o OIE i visokoučinkovitoj kogeneraciji, a ne u okviru predmetnog Zakona.</p> <p>članak 133. stavak (4) Zajednica OIE HGK daje sljedeći komentar i prijedlog.</p> <p>Zbog ogromnog broja EOTRP-ova (koje uzrokuje virtualno zagušenje mreže i u ovom trenutku potpuno blokira investicije), a u svrhu ostvarivanja investicija na drugim lokacijama, operatoru prijenosnog i distribucijskog sustava treba omogućiti isključivanje virtualnih elektrana iz proračuna za sve elektrane koje svoje rješenje iz EOTRP-a neće moći konzimirati jer nisu dobili energetske odobrenje, a na lokacijama za koje je javni natječaj proveden. U slučaju djelomičnog preklapanja lokacije, investitora koji nije dobio energetske odobrenje, a ima još potencijalnog prostora za ostvarenje energetskog odobrenja, treba pozvati da se očituje o svom sljedećem koraku - izmjena EOTRP-a ili odustajanje od EOTRP-a ili druge opcije koje su bolje/realnije, a koje se sada ne uzimaju u obzir.</p> <p>Trenutno je praksa da u slučaju da na istoj fizičkoj lokaciji postoji više investitora, operatori oba investitora uzimaju u potpunosti u obzir s njihovom zatraženom snagom. To znači da iako fizički nije moguće konzimirati oba EOTRP-a, operator ih oba uključuje u proračune. To stvara izuzetno loš položaj za sve nove investitore koji dobivaju ekstremne troškove "stvaranja tehničkih uvjeta u mreži" i samim time blokira potencijalne investicije.</p> <p>Ove prijedloge je moguće provesti i kroz Pravila o priključenju ili neki drugi dokument koji se smatra prikladnijim.</p>		<p>lokacije za koje je isto izdano kroz Registar OIE-K te povlaštenih proizvođača</p> <p>Predmetnim odredbama se jasno određuje na koje projekte, a ne izgrađene objekte se odnosi predmetni članak, te isto tako niti u jednom trenutku se ne određuje poništenje pravovaljane lokacijske dozvole od strane Ministarstva, nego se dapače upravo taj dokument tretira kao najvažniji akt za izdavanje energetskog odobrenja. Isto tako, izdavanje energetskog odobrenja je uvijek bilo određeno upravo ovim Zakonom, a ne Zakonom o obnovljivim izvorima energije. Smatramo da se navedenu situaciju, s izmjenama ili odustajanjima od EOTRP-a može i treba regulirati od strane operatora sustava u pravilima o priključenju kako bi se u buduću spriječio i stvarno i virtualno zagušenje mreže.</p>	
270	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 133.</p>	<p>PRIJEDLOG: Dodati nove stavke (3) i (4), a za ostale uskladiti redne brojeve:</p> <p>(3) Za one projekte koji su već izvršili uplate sukladno potpisanim Ugovorima o priključenju i ishođenoj EES će se umanjiti iznos naknade za izdavanje energetskog odobrenja za visinu iznosa izvršene uplate prema operatoru prijenosnog i/ili distribucijskog sustava.</p> <p>(4) Iznos uplaćen za naknadu za izdavanje energetskog odobrenja se može koristiti i kao jamstvo za ozbiljnost ponude za sudjelovanje na natječaju za dodjelu tržišne premije u visini od 50,00 kn/kW.</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Projekti u razvoju, ukoliko su već imali obaveze plaćanja troškova priključenja sukladno potpisanim ugovorima o priključenju s operatorom sustava, taj bi iznos trebali moći koristiti i u obliku naknade, kako bi se u ranoj fazi razvoja projekta izbjeglo nepotrebno dodatno financijsko opterećenje projekta, što je u skladu sa u važećim EU direktivama za razvoj projekata OIE. Istovjetno vrijedi ako se naknada za izdavanje energetskog odobrenja plati, da se taj iznos u vrijednosti od 50,00 kn/kW koristi kao jamstvo za ozbiljnost ponude.</p>	<p>Ne prihvaća se</p> <p>Prihvaća se</p>	<p>Uplate izvršene sukladno potpisanim Ugovorima o priključenju i shodnoj EES prema operatoru prijenosnog i/ili distribucijskog sustava ne uračunavaju se u iznos naknade za izdavanje energetskog odobrenja</p>
271	Hrvatska elektroprivreda - dioničko društvo	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 134.</p>	<p>Predlaže se brisati Članak 134. Detaljnije obrazloženje je dano u komentaru na članak 86.</p>	<p>Ne prihvaća se</p>	<p>Obrazloženo u primjedbi 245.</p>
272	Marijan Kalea	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE</p>	<p>Čemu to, bez ikakva obrazloženja? Što sada nije dobro u pozicioniranju HOPS-a unutar HEP-Grupe? Što se dobiva time što se osniva dioničarsko društvo? Osim nebrojenih - barem za prvo višegodišnje (!) vrijeme - formalno-pravnih podsljedica.</p>	<p>Ne prihvaća se</p>	<p>Vidi primjedbu broj 245</p>

		ENERGIJE, Članak 134.			
273	GEN-I Hrvatska d.o.o.	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 135.	<p>Predlažemo da se odredba 135(2) dopuni na sljedeći način: "Krajnji kupci koji su korisnici postojećih programa iz stavka 1. ovoga članka, kojima se zasebno ne iskazuje električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže, mogu odabrati sustav obračuna naknade za korištenje mreže kojim se zasebno iskazuje električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže. U slučaju da se postojeći programi iz stavka 1. ovoga članka odnose na postrojenja za samoopskrbu i krajnji kupci (korisnici postrojenja za samoopskrbu) koji su korisnici postojećih programa ne odaberu sustav obračuna naknade za korištenje mreže kojim se zasebno iskazuje električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže, ti će krajnji kupci i dalje ostati u postojećim programima kojima se zasebno ne iskazuje električnu energiju koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže, sve dok upotrebljavaju postrojenje za samoopskrbu, te su ostvarili pravo na priključenje na elektroenergetsku mrežu, i registrirani su kao korisnici postrojenja za za samoopskrbu.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Radi izbjegavanja možebitnih nejasnoća, predlažemo da se odredba dopuni i da se izričito navede da krajnji kupci koji su korisnici postojećih programa iz stavka 1. članka 135., koji su ušli u postojeći program prije kraja 2023. godine, u slučaju da se postojeći programi odnose na postrojenja za samoopskrbu, mogu ostati u postojećim programima kojima se zasebno ne iskazuje električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže predstavljaju posebnu električnu energiju koja se predaje u mrežu i električnu energiju koja se preuzima iz mreže, sve dok koriste postrojenje za samoopskrbu, te su ostvarili pravo na priključenje na elektroenergetsku mrežu, i registrirani su kao korisnici postrojenja za samoopskrbu.</p> <p>Ističemo da Direktiva (EU) 2019/944 u članku 15/4 propisuje da države članice ne smiju odobriti nova prava na temelju postojećih sustava obračuna (kojima se zasebno ne iskazuje električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže) nakon 31. prosinca 2023. godine, izričito pak ne određuje da država članica može kupcima koji su ušli u postojeći sustav prije kraja 2023., vremenski ograničiti (uvesti prijelazno razdoblje) trajanje postojećeg sustava obračuna u bilo kojem trenutku nakon isteka 2023. Takav pristup Direktive pravno je potpuno razumljiv jer bi vremensko ograničenje ovog sustava de facto značilo prijevremeni retroaktivni prekid postojećeg sustava, što bi bilo u suprotnosti s člankom 15/4 Direktive (EU) 2019/944 te osnovnom svrhom Direktive (EU) 2019/944 i europskim zakonodavstvom općenito. Takav pristup također ne bi bio u skladu s točkom 29. preambule Direktive (EU) 2018/2001 koja izričito kaže da je retroaktivno zadiranje u postojeće programe zabranjeno.</p>	Prihvaća se	
274	Obnovljivi izvori energije Hrvatske	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 136.	<p>PRIJEDLOG IZMJENA STAVKA (2): „Vlasnik distribucijskog sustava iz članka 82. ovoga Zakona dužan je ustanoviti i urediti zatvoreni distribucijski sustav iz članaka 82. do 84. ovoga Zakona u roku najkasnije do 31.12.2022. godine.“</p> <p>OBRAZLOŽENJE: S obzirom da je na temelju Direktive (EU) 2019/944 Članak 71. Republika Hrvatska bila dužna implementirati odredbe Članka 38. do 31. prosinca 2020.g. , a u cilju izjednačavanja prava krajnjih korisnika u ZDS-ovima sa pravima u javnim distribucijskim mrežama predlaže se skraćivanje roka promjene na 31.12.2022. kako bi se u konačnici ispoštivao rok koji predviđa Direktiva</p>	Prihvaća se	
275	Hrvatska elektroprivred a - dioničko društvo	PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE, Članak 138.	<p>Predlaže se dodati novi Članak 138.a tako da glasi: „Svi podzakonski akti koji reguliraju materiju uređenu ovim zakonom donijet će se najkasnije u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu od ovog zakona.“</p>	Ne prihvaća se	Uređeno na način koji omogućava uspješnu provedbu Prijedloga zakona.

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (Tekst značajan za EGP)

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o tržištu električne energije

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom se Direktivom uspostavljaju zajednička pravila za proizvodnju, prijenos, distribuciju i skladištenje energije te opskrbu električnom energijom, zajedno s odredbama o zaštiti potrošača, radi stvaranja istinski integriranih, konkurentnih, fleksibilnih, poštenih i transparentnih tržišta električne energije u Uniji orijentiranih na potrošače.</p> <p>Koristeći se prednostima integriranog tržišta, ovom se Direktivom nastoje osigurati prihvatljive i transparentne cijene i troškovi energije za potrošače, visok stupanj sigurnosti opskrbe i neometan prijelaz na održiv energetska sustav s niskom razinom emisije ugljika. Njome se utvrđuju ključna pravila koja se odnose na organizaciju i funkcioniranje elektroenergetskog sektora Unije, posebno pravila o osnaživanju i zaštiti potrošača, otvorenom pristupu integriranom tržištu, pristupu trećih strana infrastrukturi prijenosa i distribucije, zahtjevima za razdvajanjem i pravila o neovisnosti regulatornih tijela država članica.</p> <p>Ovom Direktivom utvrđuju se i načini suradnje između država članica, regulatornih tijela i operatora prijenosnih</p>	<p>Članak 1.</p> <p>(1) Ovim se Zakonom uspostavljaju zajednička pravila za proizvodnju, prijenos, distribuciju i skladištenje energije te opskrbu električnom energijom, zajedno s odredbama o zaštiti potrošača, radi stvaranja integriranog, konkurentnog, fleksibilnog, poštenog i transparentnog tržišta električne energije Republike Hrvatske, kao dijela elektroenergetskog tržišta Europske unije.</p> <p>(2) Koristeći se prednostima integriranog tržišta, ovim se Zakonom nastoje osigurati prihvatljive i transparentne cijene i troškovi energije za krajnje kupce, visok stupanj sigurnosti opskrbe i neometan prijelaz na održiv energetska sustav s niskom razinom emisije ugljika.</p> <p>(3) Ovim se Zakonom utvrđuju ključna pravila koja se odnose na organizaciju i funkcioniranje elektroenergetskog sektora Republike Hrvatske, posebno pravila o osnaživanju i zaštiti krajnjih kupaca, otvorenom pristupu integriranom elektroenergetskom tržištu, pristupu trećih strana infrastrukturi prijenosa i distribucije električne energije, zahtjevima za</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		
---	--	------------------------------	--	--

<p>sustava u cilju stvaranja potpuno međusobno povezanog unutarnjeg tržišta električne energije na kojem se potiče integracija energije iz obnovljivih izvora, slobodno tržišno natjecanje i sigurnost opskrbe.</p>	<p>razdvajanjem i pravila o neovisnosti regulatornog tijela.</p> <p>(4) Ovim se Zakonom utvrđuju i načini suradnje između država članica Europske unije, regulatornih tijela i operatora prijenosnih sustava u cilju stvaranja potpuno međusobno povezanog unutarnjeg tržišta električne energije na kojem se potiče integracija energije iz obnovljivih izvora, slobodno tržišno natjecanje i sigurnost opskrbe.</p> <p>(5) Na odnose u elektroenergetskom sektoru koji nisu uređeni ovim Zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti.</p>		
<p>Članak 2.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „kupac” znači veleprodajni ili krajnji kupac električne energije;</p> <p>2. „veleprodajni kupac” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju u svrhu daljnje prodaje unutar ili izvan sustava poslovnog nastana te osobe;</p>	<p>1. <i>Agencija za suradnju energetske regulatora, (ACER)</i> znači tijelo za suradnju energetske regulatora na razini Europske unije u skladu s Uredbom (EU) 2019/942 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o osnivanju Agencije Europske unije za suradnju energetske regulatora (SL L 158, 14.6.2019.)</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>3. „krajnji kupac” znači kupac koji kupuje električnu energiju za vlastitu uporabu;</p> <p>4. „kupac iz kategorije kućanstvo” znači kupac koji kupuje električnu energiju za potrošnju u vlastitom kućanstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti;</p> <p>5. „kupac koji nije kućanstvo” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju koja nije za uporabu u njezinu vlastitom kućanstvu, uključujući proizvođače, industrijske kupce, mala i srednja poduzeća, poslovne subjekte i veleprodajne kupce;</p> <p>6. „mikropoduzeće” znači poduzeće koje zapošljava manje od 10 osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 2 milijuna EUR;</p> <p>7. „malo poduzeće” znači poduzeće koje zapošljava manje od 50 osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 10 milijuna EUR;</p> <p>8. „aktivni kupac” znači krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji djeluju zajedno i koji troše ili skladište električnu energiju proizvedenu u vlastitom prostoru smještenom unutar definiranih granica ili ako države članice to dopuštaju, u drugom prostoru ili koji prodaju električnu energiju koju sami proizvode ili sudjeluju u programima fleksibilnosti ili energetske učinkovitosti, uz uvjet da te djelatnosti nisu njihova primarna trgovačka ili profesionalna djelatnost;</p>	<p>2. <i>Agencija</i> znači Hrvatska energetska regulatorna agencija</p> <p>3. <i>agregator</i> znači sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem</p> <p>4. <i>agregiranje</i> znači djelatnost koju obavlja fizička ili pravna osoba koja može kombiniranjem snage i/ili iz mreže preuzete električne energije više kupaca ili operatora skladišta energije ili snage i/ili u mrežu predane električne energije više proizvođača ili aktivnih kupaca ili operatora skladišta energije radi sudjelovanja na bilo kojem tržištu električne energije</p> <p>5. <i>aktivni kupac</i> znači krajnji kupac, ili skupina krajnjih kupaca koji djeluju zajedno, koji troši ili skladišti električnu energiju proizvedenu u vlastitom prostoru smještenom unutar definiranih granica ili koji prodaje električnu energiju koju sam proizvodi ili sudjeluje u pružanju fleksibilnosti ili u programima energetske učinkovitosti, uz uvjet da te djelatnosti nisu njegova primarna trgovačka ili profesionalna djelatnost</p> <p>6. <i>bilančna grupa</i> znači jedan ili više sudionika na tržištu za koju se prijavljuje tržišna pozicija, određuje ostvarenje i za čije je odstupanje odgovoran voditelj bilančne grupe</p> <p>7. <i>burza električne energije</i> znači pravna osoba koja vodi burzovno</p>			
---	---	--	--	--

<p>9. „tržišta električne energije” znači tržišta koja uključuju izvanburzovna tržišta i burze električne energije, za trgovanje električnom energijom, kapacitetima, uslugama uravnoteženja i pomoćnim uslugama u svim vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i unutardnevna tržišta;</p> <p>10. „sudionik na tržištu” znači sudionik na tržištu kako je definiran u članku 2. točki 25. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>11. „energetska zajednica građana” znači pravni subjekt:</p> <p>(a) koji se temelji na dobrovoljnom i otvorenom sudjelovanju te je pod stvarnom kontrolom članova ili vlasnika udjela koji su fizičke osobe, lokalna tijela, uključujući općine, ili mala poduzeća,</p> <p>(b) čija je primarna svrha pružanje okolišne, gospodarske ili socijalne koristi svojim članovima ili vlasnicima udjela ili lokalnim područjima na kojima djeluje, a ne stvaranje financijske dobiti, i</p> <p>(c) koji može sudjelovati u proizvodnji, među ostalim iz obnovljivih izvora, distribuciji, opskrbi, potrošnji, agregiranju, skladištenju energije, uslugama energetske učinkovitosti ili uslugama punjenja za električna vozila ili pružati druge usluge svojim članovima ili vlasnicima udjela;</p>	<p>tržište električne energije te organizirano trgovanje proizvodima koji se kupuju i prodaju preko burze električne energije, na siguran, nepristran, razvidan i anonimn način, te djeluje kao središnja ugovorna strana između prodavatelja i kupaca, preuzimajući rizike kupnje i prodaje u okviru kupoprodajnih transakcija zaključenih na burzi električne energije;</p> <p>8. <i>certifikacija operatora prijenosnog sustava</i> znači postupak kojim se utvrđuje sukladnost operatora prijenosnog sustava s odredbama ovoga Zakona kojima se uređuje razdvajanje i neovisnost operatora prijenosnog sustava</p> <p>9. <i>certifikat</i> znači potvrda koju u postupku certificiranja izdaje Agencija kojom se potvrđuje da operator prijenosnog sustava ispunjava uvjete glede njegova razdvajanja i neovisnosti, i to financijske, materijalne, tehničke i kadrovske opremljenosti uvjete kao i druge uvjete propisane odredbama ovoga Zakona</p> <p>10. <i>član burze električne energije</i> znači sudionik na tržištu koji s burzom električne energije ima sklopljen odgovarajući ugovor o članstvu</p>		
--	---	--	--

<p>12.,,opskrba” znači prodaja električne energije kupcima, uključujući daljnju prodaju;</p> <p>13.,,ugovor o opskrbi električnom energijom” znači ugovor o opskrbi električnom energijom, ali ne uključuje derivate električne energije;</p> <p>14.,,derivat električne energije” znači financijski instrument naveden u Prilogu I. odjeljku C točkama 5., 6. ili 7. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća (16), kada se taj instrument odnosi na električnu energiju;</p> <p>15.,,ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije” znači ugovor o opskrbi električnom energijom između opskrbljivača i krajnjeg kupca koji odražava promjenu cijena na promptnim tržištima, uključujući tržišta za dan unaprijed i unutardnevna tržišta, u intervalima koji odgovaraju barem učestalosti poravnanja tržišta;</p> <p>16.,,naknada za raskid ugovora” znači pristojba ili novčana kazna koju opskrbljivači ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem nameću kupcima zbog raskida ugovora o opskrbi električnom energijom ili elektroenergetskim uslugama;</p> <p>17.,,naknada za promjenu opskrbljivača” znači pristojba ili novčana kazna, uključujući naknade za raskid ugovora, koju opskrbljivači ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem ili operatori</p>	<p>11. <i>dispečiranje</i> znači upravljanje tokovima električne energije (snage) i regulacija napona u elektroenergetskom sustavu, uključujući i razmjenu s drugim sustavima</p> <p>12. <i>distribucija električne energije</i> znači prijenos električne energije visokonaponskim, sredjenaponskim ili niskonaponskim distribucijskim sustavima radi njezine isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu</p> <p>13. <i>distribuirana proizvodnja</i> znači proizvodna postrojenja priključena na distribucijsku mrežu;</p> <p>14. <i>ekonomsko prvenstvo</i> znači rangiranje ponuđača u skladu s ekonomskim kriterijima</p> <p>15. <i>elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja na mrežu (u daljnjem tekstu: EOTRP)</i> znači analiza mogućnosti priključenja korisnika na prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu, u cilju utvrđivanja optimalnog tehničkog rješenja priključenja i procjene troškova priključenja na mrežu</p> <p>16. <i>elektroenergetski subjekt</i> znači pravna ili fizička osoba, koja nije krajnji kupac, a koja obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti i koja je odgovorna za komercijalne i</p>			
--	---	--	--	--

<p>sustava izravno ili neizravno nameću kupcima zbog promjene opskrbljivača ili sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem,;</p> <p>18. „agregiranje” znači funkcija koju obavlja fizička ili pravna osoba koja kombinira opterećenja većeg broja kupaca ili proizvedenu električnu energiju radi prodaje, kupnje ili dražbe na bilo kojem tržištu električne energije;</p> <p>19. „neovisni agregator” znači sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem koji nije povezan s opskrbljivačem kupca;</p> <p>20. „upravljanje potrošnjom” znači promjena u opterećenju električnom energijom kod krajnjih kupaca u odnosu na njihove uobičajene ili trenutačne obrasce potrošnje kao odgovor na tržišne signale, uključujući promjenu cijene električne energije ovisno o satu ili novčane poticaje, ili kao odgovor na prihvrat ponude krajnjeg kupca, za prodaju smanjenja ili povećanja potražnje po cijeni na organiziranim tržištima, kako je definirano u članku 2. točki 4. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1348/2014 (17), pojedinačno ili u okviru udruženja;</p> <p>21. „informacije o obračunu” znači sve informacije dostavljene u računima krajnjih kupaca, osim zahtjeva za plaćanje;</p>	<p>tehničke zadaće i zadaće održavanja koje su povezane s tim djelatnostima</p> <p>17. <i>energetska učinkovitost</i> znači omjer između ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i utroška energije</p> <p>18. <i>energetska zajednica građana</i> znači pravna osoba koja se temelji na dobrovoljnom i otvorenom sudjelovanju te je pod stvarnom kontrolom članova ili vlasnika udjela koji su fizičke osobe, lokalna tijela, uključujući općine, ili mala poduzeća, a čija je primarna svrha pružanje okolišne, gospodarske ili socijalne koristi svojim članovima ili vlasnicima udjela ili lokalnim područjima na kojima djeluje, a ne stvaranje financijske dobiti i koji može sudjelovati u proizvodnji, među ostalim iz obnovljivih izvora, opskrbi, potrošnji, agregiranju, skladištenju energije, uslugama energetske učinkovitosti ili uslugama punjenja za električna vozila ili pružati druge energetske usluge svojim članovima ili vlasnicima udjela</p> <p>19. <i>energija iz obnovljivih izvora</i> ili <i>obnovljiva energija</i> znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, energija iz</p>		
---	---	--	--

<p>22. „konvencionalno brojilo” znači analogno ili elektroničko brojilo koje ne može i prenositi i primiti podatke;</p> <p>23. „pametna mreža” znači elektronički sustav koji može mjeriti električnu energiju koja je predana u mrežu ili električnu energiju potrošenu iz mreže pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te koji može prenositi i primiti podatke nekim oblikom elektroničke komunikacije u svrhu informiranja, praćenja i kontrole;</p> <p>24. „interoperabilnost” u kontekstu pametnog mjerenja znači sposobnost dvije energetske ili komunikacijske mreže, dva sustava, uređaja, dvije aplikacije ili komponente ili više njih da uzajamno djeluju, razmjenjuju i upotrebljavaju informacije radi izvođenja potrebnih funkcija;</p> <p>25. „razdoblje obračuna odstupanja” znači razdoblje obračuna odstupanja kako je definirano u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>26. „gotovo stvarno vrijeme” u kontekstu pametnog mjerenja znači kratko vremensko razdoblje, obično u sekundama ili unutar razdoblja obračuna odstupanja na nacionalnom tržištu;</p> <p>27. „najbolje raspoložive tehnike” u kontekstu zaštite podataka i sigurnosti u okruženju pametnog mjerenja znači najdjelotvornije, najnaprednije i prikladne tehnike za pružanje temelja za</p>	<p>okoliša, energija plime, oseke i druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin</p> <p>20. <i>energija uravnoteženja</i> znači energiju uravnoteženja kako je definirana u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2019/943</p> <p>21. <i>energetsko odobrenje</i> znači dokument koji izdaje Ministarstvo za projekt novog proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije ili projekt povećanja snage postojećeg proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije</p> <p>22. <i>gotovo stvarno vrijeme</i> u kontekstu naprednog mjerenja znači kratko vremensko razdoblje, obično u sekundama ili unutar obračunskog intervala odstupanja na nacionalnom tržištu</p> <p>23. <i>horizontalno integrirani subjekt</i> znači subjekt koji obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti proizvodnje električne energije ili prijenosa električne energije ili distribucije električne energije ili opskrbe električnom energijom i drugu djelatnost koja nije elektroenergetska</p> <p>24. <i>informacije o obračunu</i> znači sve informacije dostavljene na računima</p>			
--	---	--	--	--

<p>sukladnost s pravilima Unije za zaštitu podataka i sigurnosnim pravilima;</p> <p>28. „distribucija” znači prijenos električne energije visokonaponskim, srednjenaponskim ili niskonaponskim distribucijskim sustavima radi njezine isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu;</p> <p>29. „operator distribucijskog sustava” znači fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj distribucijskog sustava na danom području i, kada je to primjenjivo, njegovo međusobno povezivanje s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije;</p> <p>30. „energetska učinkovitost” znači omjer između ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i utroška energije;</p> <p>31. „energija iz obnovljivih izvora” ili „obnovljiva energija” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, energija iz okoliša, energija plime, oseke i druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplina;</p>	<p>krajnjih kupaca, osim zahtjeva za plaćanje</p> <p>25. <i>integrirani elektroenergetski subjekt</i> znači vertikalno integrirani subjekt ili horizontalno integrirani subjekt</p> <p>26. <i>interkonekcijski vod</i> znači oprema koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sustava;</p> <p>27. <i>interoperabilnost</i> u kontekstu naprednog mjerenja znači sposobnost dvije energetske ili komunikacijske mreže, dva sustava, uređaja, dvije aplikacije ili komponente ili više njih da uzajamno djeluju, razmjenjuju i upotrebljavaju informacije radi izvođenja potrebnih funkcija;</p> <p>28. <i>isporuka električne energije</i> znači preuzimanje električne energije iz mreže ili predaja električne energije u mrežu</p> <p>29. <i>izravni vod</i> znači elektroenergetski vod koji povezuje lokaciju proizvodnje električne energije s izoliranim kupcem odnosno s vlastitim prostorijama ili podružnicama proizvođača</p> <p>30. <i>izvanredne situacije</i> znači elementarne nepogode ili katastrofa koja je utvrđena zakonom kojim se uređuje zaštita i spašavanje odnosno elementarne nepogode</p>		
---	--	--	--

<p>32...distribuirana proizvodnja” znači proizvodna postrojenja priključena na distribucijski sustav;</p> <p>33...mjesto za punjenje” znači sučelje putem kojeg je u danom trenutku moguće puniti jedno električno vozilo ili zamijeniti bateriju jednog električnog vozila;</p> <p>34...prijenos” znači prijenos električne energije vrlo visokim i visokim naponskim međusobno povezanim sustavom radi njezine isporuke krajnjim kupcima ili distributerima, ali ne uključuje opskrbu;</p> <p>35...operator prijenosnog sustava” znači fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj prijenosnog sustava za električnu energiju na danom području i, kada je to primjenjivo, njegova međusobna povezivanja s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za prijenosom električne energije;</p> <p>36...korisnik sustava” znači fizička ili pravna osoba koja isporučuje u prijenosni sustav ili distribucijski sustav ili iz njega preuzima električnu energiju;</p> <p>37...proizvodnja” znači proizvodnja električne energije;</p> <p>38...proizvođač” znači fizička ili pravna osoba koja proizvodi električnu energiju;</p>	<p>31. <i>izvedenica električne energije</i> znači financijski instrument određen propisom kojim se uređuje tržište kapitala, kada se taj instrument odnosi na električnu energiju</p> <p>32. <i>javna usluga opskrbe električnom energijom</i> znači univerzalna opskrba i zajamčena opskrba</p> <p>33. <i>kontrola</i> znači prava, ugovori ili druga sredstva koja, bilo odvojeno ili kombinirano i uzimajući u obzir činjenične ili pravne okolnosti, daju mogućnost provođenja odlučujućeg utjecaja na poduzeće, posebno kroz vlasništvo ili pravo korištenja svim ili dijelom osnovnih sredstava poduzeća, prava ili ugovore kojima se omogućuje odlučujući utjecaj na sastav te glasovanje ili odluke tijela poduzeća</p> <p>34. <i>konvencionalno brojilo</i> znači analogno ili elektroničko brojilo koje ne može slati i primiti podatke</p> <p>35. <i>korisnik mreže</i> znači fizička ili pravna osoba koja je s operatorom sustava sklopila ugovor o korištenju mreže u svrhu predaje električne energije u prijenosnu mrežu ili distribucijsku mrežu ili u svrhu preuzimanja električne energije iz prijenosne mreže ili distribucijske mreže,</p>		
--	--	--	--

<p>39. „interkonekcijski vod” znači oprema koja se koristi za povezivanje elektroenergetskih sustava;</p> <p>40. „međusobno povezani sustav” znači nekoliko prijenosnih i distribucijskih sustava koji su međusobno povezani posredstvom jednog interkonekcijskog voda ili više njih;</p> <p>41. „izravni vod” znači elektroenergetski vod koji povezuje izoliranu lokaciju proizvodnje s izoliranim kupcem ili elektroenergetski vod koji povezuje proizvođača i poduzeće za opskrbu električnom energijom radi izravne opskrbe njihovih vlastitih prostora, poduzeća kćeri i kupaca;</p> <p>42. „mali izolirani sustav” znači bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3 000 GWh, pri čemu se manje od 5 % godišnje potrošnje dobiva kroz međusobno povezivanje s drugim sustavima;</p> <p>43. „mali povezani sustav” znači bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3 000 GWh, pri čemu se više od 5 % godišnje potrošnje dobije kroz međusobno povezivanje s drugim sustavima;</p> <p>44. „zagušenje” znači zagušenje kako je definirano u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>45. „uravnoteženje” znači uravnoteženje kako je definirano u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2019/943;</p>	<p>36. <i>korištenje mreže</i> znači usluga operatora sustava korisniku mreže kojom se omogućuje prijenos električne energije prijenosnom mrežom i/ili distribucija električne energije distribucijskom mrežom te korištenje usluga sustava</p> <p>37. <i>krajnji kupac</i> znači kupac koji kupuje električnu energiju za vlastitu uporabu;</p> <p>38. <i>kupac iz kategorije kućanstvo</i> znači kupac koji kupuje električnu energiju za potrošnju u vlastitom kućanstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti</p> <p>39. <i>kupac koji nije kućanstvo</i> (kupac iz kategorije poduzetništvo) znači fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju koja nije za uporabu u njezinu vlastitom kućanstvu, uključujući proizvođače, industrijske kupce, mala i srednja poduzeća, poslovne subjekte i kupce na veleprodajnom tržištu</p> <p>40. <i>kupac na veleprodajnom tržištu</i> znači fizička ili pravna osoba koja kupuje električnu energiju u svrhu daljnje prodaje unutar ili izvan sustava poslovnog nastana te osobe</p> <p>41. <i>kupac</i> znači kupac na veleprodajnom tržištu ili krajnji kupac električne energije</p>		
---	---	--	--

<p>46. „energija uravnoteženja” znači energija uravnoteženja kako je definirana u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>47. „subjekt odgovoran za odstupanje” znači subjekt odgovoran za odstupanje kako je definiran u članku 2. točki 14. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>48. „pomoćna usluga” znači usluga potrebna za rad prijenosnog ili distribucijskog sustava, uključujući pomoćne usluge uravnoteženja i nefrekvencijske pomoćne usluge, ali isključujući upravljanje zagušenjem;</p> <p>49. „nefrekvencijska pomoćna usluga” znači usluga kojom se koristi operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava u svrhu regulacije napona u stacionarnom stanju, injektiranja brzo djelujuće jalove struje, tromosti za osiguranje stabilnosti lokalne mreže, struje kratkog spoja, sposobnosti crnog starta te sposobnosti otočnog pogona;</p> <p>50. „regionalni koordinacijski centar” znači regionalni koordinacijski centar osnovan u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>51. „potpuno integrirane mrežne komponente” znači mrežne komponente koje su integrirane u prijenosni ili distribucijski sustav, uključujući postrojenje za skladištenje, i koje se koriste jedino u svrhu osiguravanja</p>	<p>42. <i>kvaliteta opskrbe električnom energijom</i> znači pouzdanost napajanja i kvaliteta napona na mjestu preuzimanja, odnosno predaje električne energije te kvaliteta usluga korisnicima mreže</p> <p>43. <i>mali izolirani sustav</i> znači bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3.000 GWh, pri čemu se manje od 5% godišnje potrošnje dobiva kroz međusobno povezivanje s drugim sustavima</p> <p>44. <i>mali kupac koji nije kućanstvo</i> znači pravna ili fizička osoba s manje od 50 radnika i s ispunjenim jednim od dva kriterija: s godišnjim prometom koji ne prelazi iznos od 54 milijuna kuna ili s imovinom koja ne prelazi iznos od 27 milijuna kuna, a koja kupuje električnu energiju za vlastito korištenje</p> <p>47. <i>mali povezani sustav</i> znači bilo koji sustav čija je potrošnja u 1996. godini bila manja od 3.000 GWh, pri čemu se više od 5% godišnje potrošnje dobije kroz međusobno povezivanje s drugim sustavim</p> <p>48. <i>malo poduzeće</i> znači poduzeće koje zapošljava manje od 50 osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna</p>		
--	--	--	--

<p>sigurnog i pouzdanog rada prijenosnog ili distribucijskog sustava, a ne u svrhu uravnoteženja ili upravljanja zagušenjem;</p> <p>52. „integrirano elektroenergetsko poduzeće” znači vertikalno integrirano poduzeće ili horizontalno integrirano poduzeće;</p> <p>53. „vertikalno integrirano poduzeće” znači elektroenergetsko poduzeće ili grupa elektroenergetskih poduzeća u kojima ista osoba ili iste osobe imaju pravo, izravno ili neizravno, provoditi kontrolu, i u kojima poduzeće ili grupa poduzeća obavlja najmanje jednu od funkcija prijenosa ili distribucije i najmanje jednu od funkcija proizvodnje ili opskrbe;</p> <p>54. „horizontalno integrirano poduzeće” znači elektroenergetsko poduzeće koje obavlja najmanje jednu od funkcija proizvodnje radi prodaje, ili prijenos ili distribuciju električne energije ili opskrbu te koje obavlja još jednu djelatnost izvan područja elektroenergetike;</p> <p>55. „povezano poduzeće” znači povezana poduzeća kako su definirana u članku 2. točki 12. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća (18) i poduzeća koja pripadaju istim vlasnicima udjela;</p> <p>56. „kontrola” znači prava, ugovori ili druga sredstva koja, bilo odvojeno ili kombinirano i uzimajući u obzir</p>	<p>godišnja bilanca ne prelazi 10 milijuna EUR</p> <p>49. <i>međusobno povezani sustavi</i> znači nekoliko prijenosnih sustava koji su međusobno povezani posredstvom jednog interkonekcijskog voda ili više njih</p> <p>50. <i>mikropoduzeće</i> znači poduzeće koje zapošljava manje od 10 osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 2 milijuna EUR</p> <p>51. <i>mrežni kodeksi i smjernice</i> znači Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima, Uredba Komisije (EU) 2016/631 od 14. travnja 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu, Uredba Komisije (EU) 2016/1719 od 26. rujna 2016. o uspostavljanju smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta, Uredba Komisije (EU) 2016/1388 od 17. kolovoza 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za priključak kupca, Uredba Komisije (EU) 2016/1447 od 26. kolovoza 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sustava za prijenos istosmjernom strujom visokog napona i istosmjerno</p>		
---	---	--	--

<p>činjenične ili pravne okolnosti, daju mogućnost provođenja odlučujućeg utjecaja na poduzeće, posebno kroz:</p> <p>(a)vlasništvo ili pravo korištenja svim ili dijelom osnovnih sredstava poduzeća;</p> <p>(b)prava ili ugovore kojima se omogućuje odlučujući utjecaj na sastav, glasovanje ili odluke tijela poduzeća;</p> <p>57.„elektroenergetsko poduzeće” znači fizička ili pravna osoba koja obavlja najmanje jednu od sljedećih funkcija: proizvodnju, prijenos, distribuciju, agregiranje, upravljanje potrošnjom, skladištenje energije, opskrbu ili nabavu električne energije te koja je odgovorna za komercijalne i tehničke zadatke ili zadatke održavanja povezane s tim funkcijama, ali ne uključuje krajnje kupce;</p> <p>58.„sigurnost” znači sigurnost opskrbe i snabdijevanja električnom energijom te tehnička sigurnost;</p> <p>59.„skladištenje energije” u kontekstu elektroenergetskog sustava znači odgađanje konačne uporabe električne energije do trenutka kasnijeg od onog u kojem je proizvedena ili pretvorba električne energije u oblik energije koji se može skladištiti, skladištenje takve energije i naknadna pretvorba takve energije u električnu energiju ili njezina uporaba kao drugog nositelja energije;</p>	<p>priključenih modula elektroenergetskog parka, Uredba Komisije (EU) 2017/1485 od 2. kolovoza 2017. o uspostavljanju smjernica za pogon elektroenergetskog prijenosnog sustava (dalje u tekstu: Uredba Komisije (EU) 2017/1485), Uredba Komisije (EU) 2017/2195 od 23. studenoga 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja (dalje u tekstu: Uredba Komisije (EU) 2017/2195) i Uredba Komisije (EU) 2017/2196 od 24. studenoga 2017. o uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sustava</p> <p>52. <i>mjesto za punjenje</i> znači sučelje putem kojeg je u danom trenutku moguće puniti jedno električno vozilo ili zamijeniti bateriju jednog električnog vozila</p> <p>53. <i>nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EU) br. 2019/943</i> je tijelo državne uprave nadležno za energetiku</p> <p>54. <i>najbolje raspoložive tehnike</i> u kontekstu zaštite podataka i sigurnosti u okruženju naprednog mjerenja znači najdjelotvornije, najnaprednije i prikladne tehnike za pružanje temelja za sukladnost s</p>			
---	--	--	--	--

<p>60. „postrojenje za skladištenje energije” u kontekstu elektroenergetskog sustava znači objekt u kojem se skladišti energija.</p> <p>POGLAVLJE II.</p> <p>OPĆA PRAVILA ZA ORGANIZACIJU SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE</p>	<p>pravilima Europske unije za zaštitu podataka i sigurnosnim pravilima</p> <p>55. <i>naknada za korištenje mreže</i> znači novčani iznos koji se plaća za korištenje mreže</p> <p>56. <i>naknada za priključenje na mrežu</i> znači naknada za priključenje građevine novog korisnika mreže na prijenosnu i/ili distribucijsku mrežu, kao i za povećanje priključne snage postojećeg korisnika mreže</p> <p>57. <i>naknada za promjenu opskrbljivača</i> znači naknada ili novčana kazna, uključujući naknade za raskid ugovora, koju opskrbljivači ili agregatori ili operatori sustava izravno ili neizravno nameću kupcima zbog promjene opskrbljivača ili agregatora</p> <p>58. <i>naknada za raskid ugovora</i> znači naknada ili novčana kazna koju opskrbljivači ili agregatori nameću kupcima zbog raskida ugovora o opskrbi krajnjeg kupca ili ugovora o agregiranju</p> <p>59. <i>napredna mreža</i> znači elektroenergetska mreža koja korištenjem naprednih tehnologija optimira rad elektroenergetskog sustava te na troškovno učinkovit način omogućuje integriranje ponašanja i djelovanja svih korisnika mreže radi postizanja i očuvanja ekonomski učinkovitog i održivog</p>		
---	---	--	--

elektroenergetskog sustava s niskim gubicima te odgovarajućom razinom kvalitete opskrbe električnom energijom i sigurnosti opskrbe električnom energijom kao i aktivnog sudjelovanja korisnika mreže

60. *nefrekvencijska pomoćna usluga* znači usluga kojom se koristi operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava u svrhu regulacije napona u stacionarnom stanju, injektiranja brzo djelujuće jalove struje, tromosti za osiguranje stabilnosti lokalne mreže, struje kratkog spoja, sposobnosti crnog starta te sposobnosti otočnog pogona

61. *neovisni agregator* znači agregator koji nije povezan s opskrbljivačem krajnjih kupca

62. *nestandardna usluga operatora sustava* znači pridjeljiva usluga iz područja nadležnosti i odgovornosti operatora sustava koja nije sadržana u naknadi za korištenje mreže i naknadi za priključenje na mrežu

63. *niski napon (NN)* znači naponske razine do uključivo 1.000 V

64. *nositelj projekta* znači fizička ili pravna osoba koja planira graditi i gradi proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu, upisana u Registar obnovljivih izvora energije

i kogeneracije te povlaštenih proizvođača

65. *obnovljivi izvori energije* – energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, energija iz okoliša, energija plime, oseke i druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin;

66. *obračunski interval odstupanja* znači razdoblje obračuna odstupanja kako je definirano u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2019/943

67. *odstupanje* znači razlika između ostvarenja i tržišne pozicije bilančne grupe u jednom obračunskom intervalu odstupanja

68. *operator distribucijskog sustava* znači fizička ili pravna osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju distribucijske mreže na danom području kao i zajedničkih postrojenja prema prijenosnoj mreži i, kada je to primjenjivo, međusobno povezivanje s drugim distribucijskim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti distribucijske mreže da zadovolji razumne zahtjeve za distribucijom električne energije

<p>69. <i>operator prijenosnog sustava</i> znači fizička ili pravna osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže na danom području, prekograničnih prijenosnih vodova prema drugim prijenosnim mrežama kao i zajedničkih postrojenja prema distribucijskoj mreži te za osiguravanje dugoročne sposobnosti prijenosne mreže da zadovolji razumne zahtjeve za prijenosom električne energije</p> <p>70. <i>operator skladišta energije</i> znači fizička ili pravna osoba koja skladišti energiju</p> <p>71. <i>operator sustava</i> znači operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava</p> <p>72. <i>operator tržišta električne energije</i> znači pravna osoba kojoj su ovim Zakonom dodijeljene posebne zadaće ili obveze u pogledu tržišta električne energije</p> <p>73. <i>operator zatvorenog distribucijskog sustava</i> znači energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost distribucije električne energije u zatvorenom distribucijskom sustavu</p> <p>74. <i>opskrba električnom energijom</i> znači kupnja i prodaja električne energije na veleprodajnom tržištu, prodaja električne energije krajnjim</p>			
---	--	--	--

<p>kupcima i skladištima energije, otkup električne energije od aktivnih kupaca, skladišta energije i proizvođača te agregiranje</p> <p><i>75. opskrba električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga</i> znači opskrba električnom energijom onih krajnjih kupaca koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili koriste po automatizmu</p> <p><i>76. opskrbljivač</i> znači elektroenergetski subjekt koji obavlja elektroenergetsku djelatnost opskrbe električnom energijom</p> <p><i>77. opskrbljivač kupaca u okviru javne usluge opskrbe električnom energijom</i> znači opskrbljivač koji pruža univerzalnu opskrbu i opskrbljivač koji pruža zajamčenu opskrbu</p> <p><i>78. pomoćna usluga</i> znači usluga potrebna za rad prijenosnog ili distribucijskog sustava, uključujući usluge uravnoteženja i nefrekvencijske pomoćne usluge, koja ne uključuje upravljanje zagušenjem</p> <p><i>79. postrojenje za skladištenje energije</i> znači, u kontekstu elektroenergetskog sustava, objekt u kojem se skladišti energija</p> <p><i>80. potpuno integrirana komponenta mreže</i> znači komponente mreže koja</p>		
---	--	--

je integrirana u prijenosni ili distribucijski sustav, uključujući i postrojenje za skladištenje energije, i koja se koristi jedino u svrhu osiguravanja sigurnog i pouzdanog rada prijenosnog ili distribucijskog sustava, a ne u svrhu uravnoteženja ili upravljanja zagušenjem

81. *povezani subjekt* znači bilo koja dva ili više subjekata u okviru grupe i subjekti koji pripadaju istim vlasnicima udjela odnosno povezana društva sukladno računovodstvenim propisima

82. *pridjeljivi poslovi* znači poslovi na izgradnji priključka, koje obavlja operator sustava, a može ih obavljati i ovlaštenu izvođač u skladu s pravilima o priključenju na prijenosnu mrežu odnosno pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu

83. *prijenos električne energije* znači prijenos električne energije međusobno povezanim sustavom vrlo visokog i visokog napona radi njezine isporuke krajnjim kupcima ili operatoru distribucijskog sustava, ali ne uključuje opskrbu električnom energijom

84. *priključak* znači fizički priključak na prijenosnu mrežu ili distribucijsku mrežu koji obuhvaća

mjernu opremu i obračunsko mjerno mjesto, a koji je sastavni dio mreže

85. *pristup mreži* znači pravo korisnika mreže na korištenje mreže radi prijenosa, distribucije te isporuke ugovorene količine električne energije, u okviru odobrene priključne snage, tijekom ugovorenog razdoblja na temelju propisanih i javno objavljenih uvjeta prema načelima nepristranosti

86. *proizvodnja znači proizvodnja električne energije* odnosno pretvorba goriva ili energije u električnu energiju

87. *proizvođač električne energije* znači fizička ili pravna osoba koja proizvodi električnu energiju

88. *regionalni koordinacijski centar* znači regionalni koordinacijski centar osnovan u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) 2019/943

89. *sigurnost opskrbe* znači sigurnost opskrbe i snabdijevanja električnom energijom te tehnička sigurnost odnosno sposobnost elektroenergetskog sustava da jamči opskrbu kupaca električnom energijom na način da se krajnjim kupcima osigura i isporuči potrebna količina električne energije

90. *skladištenje energije* znači, u kontekstu elektroenergetskog sustava, odgađanje konačne uporabe

električne energije do trenutka kasnijeg od onog u kojem je proizvedena ili pretvorba električne energije u oblik energije koji se može skladištiti, skladištenje takve energije i naknadna pretvorba takve energije u električnu energiju ili njezina uporaba kao nositelja energije

91. *složeni priključak* znači svaki priključak na prijenosnu mrežu, odnosno svaki priključak na distribucijsku mrežu za koji je potrebno stvaranje tehničkih uvjeta u mreži ili priključak koji je jednostavna građevina u skladu s propisima o prostornom uređenju i gradnji za koji je nužno riješiti imovinskopravne odnose s trećim stranama

92. *srednje poduzeće* znači poduzeće koje zapošljava manje od 250 radnika i čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 43 milijuna EUR

93. *srednji napon (SN)* znači naponske razine od 1 kV do uključivo 35 kV

94. *stvaranje tehničkih uvjeta u mreži* znači izgradnja novih dijelova i/ili rekonstrukcija postojećih dijelova prijenosne i/ili distribucijske mreže, radi korištenja

mreže u okviru odobrene priključne snage, koja ne obuhvaća priključak na mrežu, a smatra se nepridjeljivim poslovima koje obavlja isključivo operator sustava

95. *subjekt odgovoran za odstupanje* znači sudionik na tržištu, kako je definirano u članku 2. točki 14. Uredbe (EU)2019/943

96. *sudionik na tržištu* znači sudionik na tržištu kako je definirano u članku 2. točki 25. Uredbe (EU)2019/943

97. *sustav naprednog mjerenja* znači elektronički sustav koji može mjeriti električnu energiju koja je predana u mrežu ili električnu energiju koja je preuzeta iz mreže pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te koji može slati i primati podatke nekim oblikom elektroničke komunikacije u svrhu informiranja, praćenja i kontrole

98. *tijelo EU za ODS-ove* znači europsko tijelo za operatore distribucijskih sustava u skladu s Uredbom (EU) 2019/943

99. *treća država* znači svaka država osim Republike Hrvatske ili država članica Europske unije;

100. *trgovac električnom energijom* znači elektroenergetski subjekt koji obavlja elektroenergetsku djelatnost trgovine električnom energijom

		<p>101. <i>trgovina električnom energijom</i> znači kupnja i prodaja električne energije, isključujući prodaju električne energije krajnjim kupcima</p> <p>102. <i>tržišta električne energije</i> uključuju izvanburzovna i burzovna tržišta električne energije, za trgovanje električnom energijom, opskrbu, agregiranje, tržište kapacitetima, uslugama uravnoteženja, nefrekvencijskim pomoćnim uslugama, izvedenicama električne energije, u svim vremenskim okvirima</p> <p>103. <i>ugovor o opskrbi električnom energijom</i> znači ugovor kojim se uređuje opskrba krajnjeg kupca električnom energijom, ali ne uključuje izvedenicu električne energije, a može uključivati odredbe o otkupu električne energije predane u mrežu u slučaju aktivnog kupca</p> <p>104. <i>ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije</i> znači ugovor o opskrbi krajnjeg kupca između opskrbljivača i krajnjeg kupca koji odražava promjenu cijena na promptnim tržištima, uključujući tržišta za dan unaprijed i unutar dnevnih tržišta, u intervalima koji odgovaraju barem učestalosti poravnanja tržišta</p> <p>105. <i>univerzalna usluga</i> znači jedinstveni način prodaje električne</p>		
--	--	---	--	--

energije u okviru opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga, kojim se osigurava pravo kupca iz kategorije kućanstvo na javnu uslugu opskrbe električnom energijom pod istim uvjetima na cijelom području Republike Hrvatske

106. *upravljanje potrošnjom* znači promjena u opterećenju kod krajnjih kupaca u odnosu na njihove uobičajene ili trenutačne obrasce potrošnje električne energije kao odgovor na tržišne signale, uključujući vremenski ovisnu promjenu cijene električne energije ili novčane poticaje, ili kao odgovor na prihvatanje ponude krajnjeg kupca za prodaju smanjenja ili povećanja potražnje po cijeni na organiziranim tržištima, kako je definirano u članku 2. točki 4. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1348/2014, pojedinačno ili putem agregiranja

107. *uravnoteženje sustava* znači uravnoteženje kako je definirano u članku 2. točki 10. Uredbe (EU)2019/943

108. *usluge sustava* znači usluge elektroenergetskog sustava nužne za rad prijenosnog i distribucijskog sustava koje obuhvaćaju vođenje elektroenergetskog sustava, održavanje frekvencije, održavanje

	<p>napona i ponovnu uspostavu napajanja, a osigurava ih operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava</p> <p>109. <i>veliko poduzeće</i> znači poduzeće koje zapošljava više od 250 radnika i čiji godišnji promet prelazi 50 milijuna EUR ili ukupna godišnja bilanca prelazi 43 milijuna EUR</p> <p>110. <i>vertikalno integrirani subjekt</i> znači elektroenergetski subjekt ili grupa elektroenergetskih subjekata u kojima ista osoba ili iste osobe imaju mogućnost izravne ili posredne kontrole i gdje elektroenergetski subjekt ili grupa elektroenergetskih subjekata obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti prijenosa električne energije ili distribucije električne te najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti proizvodnje električne energije, trgovine električnom energijom ili opskrbe električnom energijom</p> <p>111. <i>visoki napon (VN)</i> znači naponske razine od 110 kV do uključivo 220 kV</p> <p>112. <i>voditelj bilančne grupe</i> znači sudionik na tržištu koji je odgovoran za odstupanje jedne bilančne grupe i koji je s operatorom prijenosnog sustava sklopio ugovor o odgovornosti za odstupanje</p>		
--	---	--	--

	<p>113. <i>vrlo visoki napon</i> (VVN) znači naponske razine veće od 220 kV</p> <p>114. <i>zagušenje</i> znači zagušenje kako je definirano u članku 2. točki 4 Uredbe (EU)2019/943</p> <p>115. <i>zajamčena opskrba</i> znači javna usluga opskrbe električnom energijom kojom se osigurava pravo kupca koji nije iz kategorije kućanstvo na opskrbu električnom energijom pod istim uvjetima na cijelom području Republike Hrvatske</p> <p>116. <i>zajamčeni opskrbljivač</i> znači elektroenergetski subjekt koji pruža javnu uslugu zajamčenog otkupa električne energije.</p>		
<p>Članak 3.</p> <p>Konkurentno, fleksibilno i nediskriminacijsko tržište električne energije orijentirano na potrošače</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se njihovim nacionalnim pravom neopravdano ne otežavaju prekogranična trgovina električnom energijom, sudjelovanje potrošača, među ostalim u upravljanju potrošnjom, ulaganja u proizvodnju energije, prije svega promjenjivu i fleksibilnu, skladištenje energije te uvođenje elektromobilnosti ili novih interkonekcijskih vodova između država članica te osiguravaju da cijene električne</p>	<p>Članak 8.</p> <p>(1) U Republici Hrvatskoj nije dozvoljeno neopravdano otežavanje: prekogranične trgovine električnom energijom, sudjelovanja krajnjih kupaca između ostalog u upravljanju potrošnjom, ulaganja u proizvodnju energije, posebice promjenjivu i fleksibilnu, skladištenja energije te uvođenja elektromobilnosti ili novih interkonekcijskih vodova između država članica pri čemu je potrebno osigurati da cijene električne energije odražava stvarnu potražnju i ponudu.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>energije odražavaju stvarnu potražnju i ponudu.</p> <p>2. Pri razvoju novih interkonekcijskih vodova države članice uzimaju u obzir ciljeve elektroenergetske povezanosti utvrđene u članku 4. točki (d) podtočki 1. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da na unutarnjem tržištu električne energije ne postoje nepotrebne prepreke za ulazak na tržište, rad i izlazak s tržišta, ne dovodeći u pitanje ovlasti koje države članice zadržavaju u odnosu na treće zemlje.</p> <p>4. Države članice osiguravaju jednake uvjete tako da elektroenergetska poduzeća podliježu transparentnim, razmjernim i nediskriminacijskim pravilima, naknadama i postupanju u odnosu na odgovornosti za uravnoteženje, pristup veleprodajnim tržištima, pristup podacima, promjenu opskrbljivača i sustave obračuna i, po potrebi, licenciranja.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da sudionici na tržištu iz trećih zemalja prilikom djelovanja na unutarnjem tržištu električne energije moraju poštovati mjerodavno pravo Unije i nacionalno pravo, uključujući ono koji se odnose na politiku okoliša i sigurnosti.</p>	<p>(2) Pri razvoju novih interkonekcijskih vodova uzimaju se u obzir ciljevi elektroenergetske povezanosti utvrđeni u članku 4. točki (d) podtočki 1. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>(3) Ne dovodeći u pitanje ovlasti koje se zadržavaju u odnosu na treće zemlje na unutarnjem tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj ne postoje prepreke za ulazak na tržište, rad i izlazak s tržišta.</p> <p>(4) Elektroenergetski subjekti, pod jednakim uvjetima, podliježu transparentnim, razmjernim i nediskriminacijskim pravilima, naknadama i postupanju u odnosu na odgovornosti za uravnoteženje, pristup veleprodajnim tržištima, pristup podacima, promjeni opskrbljivača i sustavu obračuna te izdavanju dozvola za obavljanje energetske djelatnosti.</p> <p>(5) Sudionici na tržištu iz trećih zemalja prilikom djelovanja na unutarnjem tržištu električne energije Republike Hrvatske moraju poštovati mjerodavno pravo Europske unije te nacionalno pravo,</p>			
--	---	--	--	--

	uključujući ono koje se odnosi na politiku okoliša i sigurnosti.		
<p>Članak 4.</p> <p>Slobodan izbor opskrbljivača</p> <p>Države članice osiguravaju da svi kupci mogu slobodno kupovati električnu energiju od opskrbljivača po vlastitom izboru te osiguravaju da svi kupci mogu istovremeno slobodno imati više od jednog ugovora o opskrbi električnom energijom pod uvjetom da postoje potrebna priključna mjesta i mjerne točke.</p>	<p>Članak 9.</p> <p>Svi kupci mogu slobodno kupovati električnu energiju od opskrbljivača po vlastitom izboru te mogu istovremeno imati više od jednog ugovora o opskrbi električnom energijom pod uvjetom da postoje potrebna obračunska mjerna mjesta.</p>	U potpunosti preuzeto	
<p>Članak 5.</p> <p>Cijene opskrbe utemeljene na tržištu</p> <p>1. Opskrbljivači slobodno određuju cijenu po kojoj kupce opskrbljuju električnom energijom. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere radi osiguravanja učinkovitog tržišnog natjecanja među opskrbljivačima.</p> <p>2. Države članice osiguravaju zaštitu energetske siromašnih i ugroženih kupaca iz</p>	<p>Članak 11.</p> <p>(1) Opskrbljivači slobodno određuju cijenu po kojoj kupce opskrbljuju električnom energijom, a tijelo nadležno za tržišno natjecanje poduzima odgovarajuće mjere radi osiguravanja učinkovitog tržišnog natjecanja među opskrbljivačima.</p>	U potpunosti preuzeto	

<p> kategorije kućanstvo u skladu s člancima 28. i 29. s pomoću socijalne politike ili na drugi način koji ne podrazumijeva javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom.</p> <p>3. Odstupajući od stavaka 1. i 2. države članice smiju provoditi javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom energetski siromašnih ili ugroženih kupaca iz kategorije kućanstvo. Na takve javne intervencije primjenjuju se uvjeti utvrđeni u stavcima 4. i 5.</p> <p>4. Javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom:</p> <p>(a)od općeg su gospodarskog interesa i ne prelaze ono što je potrebno za ostvarenje tog općeg gospodarskog interesa;</p> <p>(b)jasno su definirane, transparentne su, nediskriminacijske i provjerljive;</p> <p>(c)jamče elektroenergetskim poduzećima Unije jednakost pristupa kupcima;</p> <p>(d)imaju ograničeno trajanje i proporcionalne su u pogledu svojih korisnika;</p> <p>(e)ne stvaraju dodatne troškove za sudionike na tržištu na diskriminirajući način.</p> <p>5. Svaka država članica koja za određivanje cijena opskrbe električnom energijom u skladu sa stavkom 3. provodi javne intervencije također mora biti u</p>	<p>(2) Tijelo državne uprave nadležno za poslove socijalne skrbi osigurava zaštitu energetski siromašnih i ugroženih kupaca iz kategorije kućanstvo u skladu s člankom 45. ovoga Zakona s pomoću socijalne politike ili na drugi način koji ne podrazumijeva javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom.</p>			
---	---	--	--	--

<p>skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) i člankom 24. Uredbe (EU) 2018/1999, bez obzira na to nalazi li se u dotičnoj državi članici velik broj kućanstava pogođenih energetske siromaštvom.</p> <p>6. Tijekom prijelaznog razdoblja za uspostavljanje učinkovitog tržišnog natjecanja za ugovore o opskrbi električnom energijom među opskrbljivačima i radi postizanja potpuno učinkovitog tržišno utemeljenog maloprodajnog određivanja cijena električne energije u skladu sa stavkom 1., države članice mogu provoditi javne intervencije u cijene opskrbe električnom energijom kupaca iz kategorije kućanstvo i mikropoduzeća koja nemaju koristi od javnih intervencija iz stavka 3.</p> <p>7. Javne intervencije iz stavka 6. moraju biti u skladu s uvjetima utvrđenima u stavku 4. i moraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) biti popraćene skupom mjera za postizanje učinkovitog tržišnog natjecanja i metodologijom za ocjenu napretka u odnosu na te mjere; (b) biti utvrđene s pomoću metodologije kojom se osigurava nediskriminacijsko postupanje prema opskrbljivačima; (c) imati postavljenu cijenu koja je viša od troškova, na razini na kojoj može doći do učinkovitog tržišnog natjecanja;			
---	--	--	--

<p>(d)biti osmišljene tako da se maksimalno smanji negativan utjecaj na veleprodajna tržišta električne energije;</p> <p>(e)osigurati da svi korisnici takvih javnih intervencija imaju mogućnost odabrati ponude konkurentnog tržišta i da su izravno obaviješteni, najmanje jednom u tri mjeseca, o dostupnosti ponuda i ušteda na konkurentnom tržištu, posebno o ugovorima s dinamičnim određivanjem cijene električne energije, te osigurati da im se pruži pomoć za prijelaz na tržišno utemeljenu ponudu;</p> <p>(f)osigurati da svi korisnici takvih javnih intervencija na temelju članaka 19. i 21. imaju pravo na ugradnju pametnih brojila i da im se ponudi ugradnja pametnih brojila bez dodatnih početnih troškova za kupce, da su izravno obaviješteni o mogućnosti ugradnje pametnih brojila i da im se osigura potrebna pomoć;</p> <p>(g)ne dovesti se do izravnog unakrsnog subvencioniranja između kupaca koji se opskrbljuju po cijenama slobodnog tržišta i onih koji se opskrbljuju po reguliranim cijenama opskrbe.</p> <p>8. Države članice obavješćuju Komisiju o mjerama poduzetima u skladu sa stavcima 3. i 6. u roku od mjesec dana nakon njihova donošenja te ih smiju odmah provoditi. Uz obavijest se dostavlja i obrazloženje u kojem se objašnjava zašto se drugim instrumentima nije na</p>				
---	--	--	--	--

<p>zadovoljavajući način mogao postići planirani cilj, kako se ispunjavaju zahtjevi iz stavaka 4. i 7. te koji su učinci prijavljenih mjera na tržišno natjecanje. U obavijesti se navodi opseg korisnika, trajanje mjera i broj kupaca iz kategorije kućanstvo na koje ta mjera utječe te se objašnjava način određivanja regulirane cijene.</p> <p>9. Države članice do 1. siječnja 2022. i 1. siječnja 2025. podnose Komisiji izvješće o provedbi ovog članka, nužnosti i proporcionalnosti javne intervencije iz ovog članka te ocjeni napretka u postizanju učinkovitog tržišnog natjecanja među opskrbljivačima i prijelaza na tržišno utemeljene cijene. Države članice koje u skladu sa stavkom 6. primjenjuju regulirane cijene izvješćuju o usklađenosti s uvjetima utvrđenima u stavku 7., među ostalim o usklađenosti opskrbljivača od kojih se zahtijeva provedba takvih intervencija te o učinku reguliranih cijena na financijsko stanje tih opskrbljivača.</p> <p>10. Komisija do 31. prosinca 2025. provodi preispitivanje i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi ovog članka u svrhu postizanja tržišno utemeljenih maloprodajnih cijena električne energije te, po potrebi, uz izvješće prilaže ili nakon njega podnosi zakonodavni prijedlog.</p>			
--	--	--	--

<p>Taj zakonodavni prijedlog može uključivati datum isteka reguliranih cijena.</p>			
<p>Članak 6.</p> <p>Pristup treće strane</p> <p>1. Države članice osiguravaju provedbu sustava pristupa treće strane prijenosnom i distribucijskom sustavu na temelju objavljenih tarifa primjenjivih na sve kupce i primijenjenih objektivno i bez diskriminacije korisnika sustava. Države članice osiguravaju da te tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje budu odobrene u skladu s člankom 59. prije stupanja na snagu te da te tarife i metodologije – ako su odobrene samo metodologije – budu objavljene prije njihova stupanja na snagu.</p> <p>2. Operator prijenosnog ili distribucijskog sustava može odbiti pristup ako ne raspolaze nužnim kapacitetima. Razlozi takvog odbijanja moraju biti valjano obrazloženi, posebno uzimajući u obzir članak 9., i moraju se temeljiti na objektivnim te tehnički i ekonomski utemeljenim kriterijima. Države članice ili,</p>	<p>Članak 12.</p> <p>(1) Operator sustava dužan je korisnicima mreže omogućiti pristup mreži na nepristran način prema načelu reguliranog pristupa treće strane, u skladu s uredbom o izdavanju energetske suglasnosti i utvrđivanju uvjeta i rokova priključenja na elektroenergetsku mrežu, općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, pravilima o priključenju na prijenosnu mrežu odnosno pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu, mrežnim pravilima prijenosnog sustava odnosno mrežnim pravilima distribucijskog sustava, metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na mrežu i za povećanje priključne snage te odlukom o iznosu tarifnih stavki za prijenos odnosno distribuciju</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>kada su države članice tako predvidjele, regulatorna tijela tih država članica osiguravaju dosljednu primjenu tih kriterija te da se korisnik sustava kojem je pristup odbijen može koristiti postupkom za rješavanje sporova. Regulatorna tijela također osiguravaju, prema potrebi i kada dođe do odbijanja pristupa, da operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava pruža relevantne informacije o mjerama koje bi bile potrebne za pojačanje mreže. Takve se informacije pružaju svaki put kad je pristup mjestima za punjenje odbijen. Strani koja zahtijeva takve informacije može se naplatiti razumna naknada koja odražava trošak pružanja takve informacije.</p> <p>3. Ovaj članak primjenjuju se i na energetske zajednice građana koje upravljaju distribucijskim mrežama.</p>	<p>električne energije i metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos odnosno distribuciju električne energije.</p> <p>(7) Informacije o mogućnostima priključenja na prijenosnu mrežu, odnosno distribucijsku mrežu su javne i aktualiziraju se jedanput godišnje te javno objavljuju na mrežnim stranicama operatora sustava, u skladu s dokumentima iz stavka 1. ovoga članka.</p> <p>(8) Operator sustava može odlukom odbiti ili ograničiti pristup mreži zbog ograničenih tehničkih ili pogonskih mogućnosti sustava, zbog radova na održavanju i izgradnji sustava ili zbog ugrožavanja života ljudi ili imovine.</p> <p>(9) Po odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži iz stavka 7. ovoga članka korisnicima mreže kojima je odbijen ili ograničen pristup moraju se, posebno uzimajući u obzir članak 47. ovoga Zakona, priopćiti razlozi i razdoblje odbijanja pristupa te aktivnosti u cilju otklanjanja navedenih razloga, potkrijepljeni pisanim dokazima koji su utemeljeni na objektivnim, nepristranim,</p>		
---	---	--	--

tehnički i ekonomski opravdanim kriterijima.

(10) Agencija na temelju žalbe iz stavka 15. ovoga članka može zatražiti od operatora sustava relevantne informacije o mjerama koje bi bile potrebne za pojačanje mreže.

(11) Operator sustava je dužan informacije iz stavka 9. ovoga članka dati svaki put kada je odbijen pristup mjestima za punjenje električnih vozila.

(12) Strani koja zahtijeva informacije iz stavaka 9. i 10. ovoga članka, može se naplatiti razumna naknada koja odražava trošak davanja takve informacije, a koja se propisuje cjenikom nestandardnih usluga operatora sustava.

(13) Operator prijenosnog sustava ne može odbiti na temelju mogućih budućih ograničenja u mreži kao što je na primjer zagušenje u njezinim udaljenim dijelovima priključenje nove elektrane na raspoložive mrežne kapacitete. Operator prijenosnog sustava o tome dostavlja potrebne informacije podnositelju

zahtjeva za priključenje nove elektrane na prijenosnu mrežu.

(14) Operator prijenosnog sustava ne može odbiti novo mjesto priključenja zbog dodatnih troškova povezanih s potrebnim povećanjem kapaciteta dijelova mreže u blizini mjesta priključenja.

(14) Operator sustava dužan je odbiti pristup mreži novom korisniku mreže ili povećanje priključne snage postojećem korisniku mreže ako ne ispunjava tehničke uvjete priključenja propisane mrežnim pravilima operatora sustava.

(15) Korisnik mreže kojem je odbijen ili ograničen pristup mreži ili je nezadovoljan uvjetima pristupa mreži može izjaviti žalbu Agenciji.

(16) Protiv odluke Agencije nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

članak 26.

(23) Energetske zajednice građana ne mogu imati u vlasništvu niti

	upravljati elektroenergetskom distribucijskom mrežom.		
<p>Članak 7.</p> <p>Izravni vodovi</p> <p>1. Države članice poduzimaju mjere potrebne da se:</p> <p>(a)svim proizvođačima i poduzećima za opskrbu električnom energijom s poslovnim nastanom na njihovu državnom području omogući opskrba vlastitih prostora, poduzeća kćeri i kupaca putem izravnog voda bez podlijevanja nerazmjernim administrativnim postupcima ili troškovima;</p> <p>(b)svim kupcima, pojedinačno ili skupno, na njihovu državnom području omogući opskrba putem izravnog voda od proizvođača i poduzeća za opskrbu električnom energijom.</p> <p>2. Države članice utvrđuju kriterije za dodjelu odobrenja za izgradnju izravnih vodova na svojem državnom području. Ti</p>	<p>Članak 14.</p> <p>(1) Svi proizvođači s poslovnim nastanom na području Republike Hrvatske, kojima je odbijen pristup mreži, imaju pravo na napajanje električnom energijom vlastitih prostora, svojih ovisnih društava i kupaca putem izravnog voda bez podlijevanja nerazmjernim administrativnim postupcima ili troškovima, uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije.</p> <p>(2) Svi krajnji kupci kojima je odbijen pristup mreži, pojedinačno ili skupno, na području Republike Hrvatske imaju pravo na napajanje električnom energijom putem izravnog voda od proizvođača, uz prethodno ishođenu suglasnost Agencije.</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>kriteriji moraju biti objektivni i nediskriminacijski.</p> <p>3. Mogućnost opskrbe električnom energijom putem izravnog voda iz stavka 1. ovog članka ne utječe na mogućnost sklapanja ugovora o opskrbi električnom energijom u skladu s člankom 6.</p> <p>4. Države članice mogu izdati odobrenje za izgradnju izravnog voda uz uvjet da je pristup sustavu odbijen na temelju, ovisno o slučaju, članka 6. ili da je pokrenut postupak za rješavanje sporova na temelju članka 60.</p> <p>5. Države članice mogu odbiti izdavanje odobrenja za izravni vod ako bi dodjeljivanje takvog odobrenja ometalo primjenu odredbi o obvezama pružanja javne usluge iz članka 9. Razlozi takvog odbijanja moraju biti valjano obrazloženi.</p>	<p>(3) Agencija može izdati suglasnost za izgradnju izravnog voda ako je pristup mreži odbijen od strane operatora sustava u skladu s člankom 12. ovoga Zakona ili ako je pred Agencijom pokrenut postupak za rješavanje spora o odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži.</p> <p>(4) Agencija odlukom utvrđuje kriterije za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova na području Republike Hrvatske koji moraju biti objektivni i nediskriminacijski.</p> <p>(5) Zahvat u prostoru i gradnja izravnih vodova provodi se sukladno postupcima propisanim zakonima kojima se uređuje područje prostornog uređenja i gradnje.</p> <p>(6) Mogućnost napajanja električnom energijom putem izravnog voda iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne utječe na mogućnost sklapanja ugovora o opskrbi krajnjeg kupca u skladu s člankom 57. ovoga Zakona.</p> <p>(7) Agencija će, uz valjano obrazloženje, odlukom odbiti izdavanje suglasnosti za izravni vod ako bi dodjeljivanje takve suglasnosti ometalo primjenu</p>		
---	---	--	--

	<p>odredbi o obvezama pružanja javne usluge i zaštite kupaca.</p> <p>(8) Protiv odluke iz stavka 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.</p> <p>(9) Kriterijima za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova iz stavka 4. ovoga članka uređuju se kriteriji za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova u postupku izdavanja suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova koje provodi Agencija.</p> <p>(10) Kriterijima iz stavka 9. ovoga članka utvrđuju se minimalno:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uvjeti za podnositelja zahtjeva za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnog voda 2. uvjeti za mogućnost napajanja putem izravnog voda 3. uvjeti za izgradnju i pogon izravnog voda			
--	--	--	--	--

	4. potrebni dokazi za ispunjavanje uvjeta za izgradnju izravnog voda.		
<p>Članak 8.</p> <p>Postupak izdavanja odobrenja za novi kapacitet</p> <p>1. Za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta države članice donose postupak odobravanja koji se provodi u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima.</p> <p>2. Države članice utvrđuju kriterije za izdavanje odobrenja za izgradnju proizvodnog kapaciteta na svojem državnom području. Pri utvrđivanju odgovarajućih kriterija, države članice vode računa o:</p> <p>(a) sigurnosti elektroenergetskog sustava, postrojenja i prateće opreme;</p> <p>(b) zaštiti javnog zdravlja i javne sigurnosti;</p> <p>(c) zaštiti okoliša;</p> <p>(d) korištenju zemljištem i lokaciji;</p> <p>(e) upotrebi javne površine;</p> <p>(f) energetske učinkovitosti;</p> <p>(g) prirodi primarnih izvora;</p>	<p>Članak 16.</p> <p>(1) Za izgradnju novog proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije, osim u slučaju jednostavnih građevina određenih propisima o prostornom uređenju i gradnji, Ministarstvo provodi javni natječaj za izdavanje energetskog odobrenja za izgradnju proizvodnih postrojenja električne energije i/ili toplinske energije ili postrojenja za skladištenje energije u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima.</p> <p>(2) Za rekonstrukciju i/ili revitalizaciju postojećih proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije ne provodi se javni natječaj za izdavanje energetskog odobrenja.</p> <p>(3) Prilikom odlučivanja o provođenju javnog natječaja za</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>(h) značajkama svojstvenima podnositelju zahtjeva, kao što su tehničke, ekonomske i financijske sposobnosti;</p> <p>(i) usklađenosti s mjerama donesenima na temelju članka 9.;</p> <p>(j) doprinosu proizvodnog kapaciteta ostvarivanju općeg cilja Unije od najmanje 32 % udjela energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije u Uniji u 2030. godini iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća (19);</p> <p>(k) doprinosu proizvodnog kapaciteta smanjivanju emisija; i</p> <p>(l) alternativnim rješenjima za izgradnju novog proizvodnog kapaciteta, kao što su rješenja za upravljanje potrošnjom i skladištenje energije.</p> <p>3. Države članice osiguravaju postojanje specifičnih, pojednostavljenih i učinkovitijih postupaka odobravanja za malu decentraliziranu i/ili distribuiranu proizvodnju kojima se uzima u obzir njihova ograničena veličina i potencijalni utjecaj.</p> <p>Države članice mogu pripremiti smjernice za taj specifičan postupak odobravanja. Regulatorna tijela ili druga nadležna nacionalna tijela, uključujući tijela planiranja, ocjenjuju te smjernice i mogu predložiti njihove izmjene.</p>	<p>dodjelu energetskeg odobrenja Ministarstvo će se, u smislu postizanja udjela korištenja energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj neposrednoj potrošnji u Republici Hrvatskoj do 2030. godine, voditi Strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu i Integriranim nacionalnim energetskeg i klimatskeg planom za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine.</p> <p>(4) Kriteriji za provođenje javnog natječaja za izdavanje energetskeg odobrenja za izgradnju proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije iz stavka 1. ovoga Zakona na području Republike Hrvatske trebaju uzimati u obzir sljedeće:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sigurnost elektroenergetskeg sustava, postrojenja i prateće opreme 2. zaštitu javnog zdravlja i javne sigurnosti <ol style="list-style-type: none"> 1. zaštitu okoliša 2. korištenje zemljištem i lokaciju 			
--	---	--	--	--

<p>Ako su države članice utvrdile posebne postupke za izdavanje dozvole za korištenje zemljištem koji se primjenjuju na važnije nove infrastrukturne projekte za proizvodne kapacitete, države članice, po potrebi, uključuju izgradnju novih proizvodnih kapaciteta u opseg tih postupaka i provode ih na nediskriminacijski način i unutar odgovarajućeg vremenskog okvira.</p> <p>4. Postupci i kriteriji izdavanja odobrenja se objavljuju. Podnositelje zahtjeva obavješćuje se o razlozima bilo kojeg odbijanja dodjele odobrenja. Ti razlozi moraju biti objektivni, nediskriminacijski, utemeljeni i valjano obrazloženi. Podnositeljima zahtjeva moraju biti dostupni žalbeni postupci.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. upotrebu javne površine 4. energetska učinkovitost 5. prirodu primarnih izvora 6. značajke svojstvene podноситelju zahtjeva, kao što su tehničke, ekonomske i financijske sposobnosti 7. usklađenost s mjerama koje se poduzimaju glede obveze javne usluge i zaštite krajnjih kupaca 8. doprinos kapaciteta proizvodnog postrojenja ili kapaciteta postrojenja za skladištenje energije ostvarivanju važećeg općeg cilja Europske unije o udjelu energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije u Europskoj uniji u 2030. godini 9. doprinos kapaciteta proizvodnog postrojenja ili kapaciteta postrojenja za skladištenje energije smanjivanju emisija stakleničkih plinova i 		
--	--	--	--

	<p>10. alternativna rješenja za izgradnju novog kapaciteta proizvodnog postrojenja, kao što su rješenja za upravljanje potrošnjom i skladištenje energije.</p> <p>za stavak 3.</p> <p>članak 17.</p> <p>(23) Odluka o provođenju javnog natječaja za izdavanje energetskeg odobrenja sadrži tekst javnog poziva za dostavu ponuda koji se objavljuje na internetskim stranicama Ministarstva.</p> <p>(24) Kriteriji za odabir najpovoljnije ponude određeni u javnom pozivu iz stavka 14. ovoga članka, između ostalih, uključuju da ponder ponuđene cijene nosi 40% bodova, ponder za konkurentnost proizvodnog postrojenja nosi 10% bodova, ponder za visinu naknade jedinici lokalne samouprave i/ili mogućnost sudjelovanja i/ili udjela u projektu jedinice lokalne samouprave nosi 15% bodova</p>			
--	---	--	--	--

	<p>i ponder za energetska učinkovitost koji nosi 20% bodova te kriterij roka izgradnje proizvodnog postrojenja koji nosi 15% bodova.</p> <p>(25) Za proizvodna postrojenja manja od 500 kW, kriterij za odabir najpovoljnije ponude određen u javnom pozivu za izdavanje energetskog odobrenja, uzima se kriterij najpovoljnije cijene.</p> <p>stavak 4. članak 17.</p> <p>(33) Ministarstvo je odgovorno za organizaciju i provedbu postupka javnog natječaja iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona.</p> <p>(34) Javni natječaj iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, objavljuje se u „Narodnim novinama“ te u Službenom listu Europske unije.</p> <p>(35) Uvjete javnog natječaja iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, rokove, način</p>		
--	--	--	--

	<p>provedbe natječaja i sadržaj javnog natječaja za javno prikupljanje ponuda za proizvodna postrojenja za koja se provodi javni natječaji utvrdit će Vlada Republike Hrvatske uredbom.</p> <p>(36) Protiv odluke iz stavka 26. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.</p>			
<p>Članak 9.</p> <p>Obveze pružanja javne usluge</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. države članice na temelju svoje institucionalne organizacije i poštujući načelo supsidijarnosti osiguravaju da se, elektroenergetskim poduzećima upravlja u skladu s načelima ove Direktive radi postizanja konkurentnog, sigurnog i, s aspekta okoliša, održivog tržišta električne energije te da između tih poduzeća nema diskriminacije u pogledu prava ili obveza.</p> <p>2. U potpunosti uzimajući u obzir odgovarajuće odredbe UFEU-a, a posebno njegov članak 106., države članice mogu</p>	<p>članak 18.</p> <p>(1) Radi postizanja konkurentnog, sigurnog i, s aspekta okoliša, održivog tržišta električne energije elektroenergetski subjekti dužni su postupati sukladno odredbama ovoga Zakona te između njih nema diskriminacije u pogledu prava ili obveza.</p> <p>(2) Elektroenergetski subjekti koji se bave pružanjem javnih usluga iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona obvezni su osigurati sljedeće: sigurnost, uključujući sigurnost opskrbe, redovitost, kvalitetu i cijenu isporuka te zaštitu okoliša,</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>poduzećima koja djeluju u elektroenergetskom sektoru, iz općeg gospodarskog interesa, nametnuti obveze pružanja javne usluge koje se mogu odnositi na sigurnost, uključujući sigurnost opskrbe, redovitost, kvalitetu i cijenu isporuka te zaštitu okoliša, uključujući energetske učinkovitost, energiju iz obnovljivih izvora i zaštitu klime. Takve su obveze jasno definirane, transparentne, nediskriminacijske i provjerljive te moraju elektroenergetskim poduzećima Unije jamčiti jednakost pristupa nacionalnim potrošačima. Obveze pružanja javne usluge koje se odnose na određivanje cijene opskrbe električnom energijom u skladu su sa zahtjevima utvrđenima u članku 5. ove Direktive.</p> <p>3. U slučajevima u kojima su predviđeni financijska naknada, drugi oblici naknada i ekskluzivna prava koja država članica dodjeljuje za ispunjenje obveza predviđenih u stavku 2. ovog članka ili za pružanje univerzalne usluge kako je utvrđeno u članku 27., to se čini na nediskriminacijski i transparentan način.</p> <p>4. Države članice nakon provedbe ove Direktive obavješćuju Komisiju o svim mjerama koje su donijele radi ispunjenja obveza pružanja univerzalne usluge i javne usluge, uključujući zaštitu potrošača i zaštitu okoliša, te o njihovom mogućem učinku na nacionalno i međunarodno</p>	<p>uključujući energetske učinkovitost, energiju iz obnovljivih izvora i zaštitu klime.</p> <p>(3) Obveze iz stavka 2. ovoga Zakona jasno su definirane, transparentne, nediskriminacijske i provjerljive te moraju elektroenergetskim subjektima iz Europske unije jamčiti jednakost pristupa nacionalnim krajnjim kupcima. Obveze pružanja javne usluge koje se odnose na određivanje cijene opskrbe električnom energijom u skladu su sa zahtjevima utvrđenima u članku 5. ovoga Zakona.</p> <p>(4) U slučajevima u kojima je predviđena financijska naknada, drugi oblici naknada i ekskluzivna prava za ispunjenje obveza iz stavka 2. ovog članka ili za pružanje univerzalne usluge kako je utvrđeno u članku 40. ovoga Zakona, to se čini na nediskriminacijski i transparentan način.</p> <p>(5) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva obavještava Europsku komisiju o svim mjerama donesenim radi ispunjenja obveza pružanja univerzalne usluge i javne usluge, uključujući zaštitu potrošača i zaštitu okoliša, te o njihovom</p>		
---	--	--	--

<p>tržišno natjecanje, bez obzira na to zahtijeva li se takvim mjerama odstupanje od ove Direktive. Nakon toga svake dvije godine obavješćuju Komisiju o svim promjenama takvih mjera, bez obzira na to zahtijeva li se njima odstupanje od ove Direktive.</p> <p>5. Države članice mogu odlučiti da neće primijeniti članke 6., 7. i 8. ove Direktive ako bi se njihovom primjenom ometalo pravno ili stvarno izvršenje obveza nametnutih elektroenergetskim poduzećima iz općeg gospodarskog interesa i ako razvoj trgovine ne bi bio pogođen u tolikoj mjeri da bi to bilo suprotno interesima Unije. Interesi Unije među ostalim uključuju tržišno natjecanje u pogledu kupaca u skladu s člankom 106. UFEU-a i ovom Direktivom.</p> <p>POGLAVLJE III.</p> <p>OSNAŽIVANJE I ZAŠTITA POTROŠAČA</p>	<p>mogućem učinku na nacionalno i međunarodno tržišno natjecanje. Nakon toga Vlada Republike Hrvatske svake dvije godine obavještava Europsku komisiju o svim promjenama takvih mjera.</p> <p>(6) Članci 12., 14. i 16. ovoga Zakona neće se primjenjivati ako bi se njihovom primjenom ometalo pravno ili stvarno izvršenje obveza nametnutih elektroenergetskim subjektima iz općeg gospodarskog interesa i ako razvoj trgovine ne bi bio pogođen u tolikoj mjeri da bi to bilo suprotno interesima Europske unije. Interesi Europske unije među ostalim uključuju tržišno natjecanje u pogledu kupaca u skladu s člankom 106. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) i odredbama ovoga Zakona.</p>		
<p>Članak 10.</p> <p>Osnovna ugovorna prava</p> <p>1. Države članice osiguravaju da svi krajnji kupci imaju pravo da im električnu energiju osigurava opskrbljivač, podložno sporazumu s opskrbljivačem, bez obzira na to u kojoj je državi članici taj opskrbljivač</p>	<p>Članak 20.</p> <p>(1) Svi krajnji kupci imaju pravo da im električnu energiju osigurava opskrbljivač, na temelju ugovora o opskrbi krajnjeg kupca, bez obzira na to u kojoj je državi članici Europske unije taj opskrbljivač registriran, pod uvjetom da on</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>registriran, pod uvjetom da on poštuje primjenjiva pravila trgovanja i uravnoteženja. U tom pogledu, države članice poduzimaju sve mjere potrebne kako bi se osiguralo da upravni postupci nisu diskriminacijski prema opskrbljivačima koji su već registrirani u drugoj državi članici.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje pravila Unije o zaštiti potrošača, posebno Direktivu 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća (20) i Direktivu Vijeća 93/13/EEZ (21), države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju prava navedena u stavicama od 3. do 12. ovog članka.</p> <p>3. Krajnji kupci imaju pravo na ugovor sa svojim opskrbljivačem, u kojem su navedeni:</p> <p>(a) identitet i adresa opskrbljivača;</p> <p>(b) usluge koje se pružaju, ponuđene razine kvalitete usluge, kao i vrijeme prvog priključenja;</p> <p>(c) vrste ponuđenih usluga održavanja;</p> <p>(d) način na koji se mogu dobiti najnovije informacije o svim primjenjivim tarifama, naknadama za održavanje i proizvodima u paketu ili uslugama;</p> <p>(e) trajanje ugovora, uvjeti produljenja i prestanak ugovora i usluga, uključujući proizvode ili usluge koji su u paketu s tim uslugama te je li dopušten raskid ugovora bez naknade;</p>	<p>poštuje primjenjiva pravila trgovanja i uravnoteženja, pri čemu upravni postupci nisu diskriminacijski prema opskrbljivačima koji su već registrirani u drugoj državi članici.</p> <p>(2) Krajnji kupci imaju pravo na sklapanje ugovora o opskrbi krajnjeg kupca u kojem su navedeni najmanje:</p> <p>1. podaci o opskrbljivaču uključujući i adresu opskrbljivača;</p> <p>2. usluge koje se pružaju, ponuđene razine kvalitete usluge, kao i vrijeme početka opskrbe;</p> <p>3. vrste ponuđenih usluga održavanja, ako se nude;</p> <p>4. način na koji se mogu dobiti najnovije informacije o dijelu cijene električne energije koji se slobodno ugovara, svim primjenjivim naknadama za korištenje mreže, naknadama za održavanje i proizvodima u paketu ili uslugama;</p> <p>5. trajanje ugovora, uvjeti produljenja i prestanak ugovora i usluga, uključujući proizvode ili usluge koji su u paketu s tim</p>		
---	--	--	--

<p>(f) bilo koja naknada ili povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne ili zakašnjele račune;</p> <p>(g) metoda pokretanja postupaka za izvansudsko rješavanje sporova u skladu s člankom 26.;</p> <p>(h) informacije koje se odnose na prava potrošača, uključujući informacije o obradi pritužaba i sve informacije iz ovog stavka, koje su jasno priopćene na računu ili na internetskim stranicama elektroenergetskog poduzeća.</p> <p>Uvjeti moraju biti poštteni i unaprijed dobro poznati. U svakom slučaju, te informacije moraju biti pružene prije sklapanja ili potvrđivanja ugovora. Ako se ugovori sklapaju putem posrednika, informacije koje se odnose na pitanja navedena u ovom stavku također se pružaju prije sklapanja ugovora.</p> <p>Krajnji kupci dobivaju sažetak ključnih ugovornih uvjeta napisan jasno, sažetim i jednostavnim jezikom.</p> <p>4. Krajnjim kupcima daje se prikladna obavijest o svakoj namjeri izmjene ugovornih uvjeta te ih se obavješćuje o njihovom pravu na raskid ugovora nakon primitka te obavijesti. Opskrbljivači na transparentan i razumljiv način obavješćuju svoje krajnje kupce o svakoj prilagodbi</p>	<p>uslugama te je li dopušten raskid ugovora bez naknade;</p> <p>6. bilo koja naknada ili povrat sredstava koji se primjenjuju u slučaju nepridržavanja ugovorene razine kvalitete usluge, uključujući netočne ili zakašnjele račune;</p> <p>7. metoda pokretanja postupaka za izvansudsko rješavanje sporova u skladu s člankom 39. ovoga Zakona;</p> <p>8. informacije koje se odnose na prava kupaca, uključujući informacije o obradi prigovora i sve informacije određene ovim stavkom, koje su jasno priopćene na računu ili na mrežnim stranicama elektroenergetskog subjekta.</p> <p>(3) Uvjeti opskrbe moraju biti poštteni i unaprijed dobro poznati, a informacije vezane za uvjete opskrbe moraju biti pružene krajnjim kupcima prije sklapanja ugovora.</p> <p>(4) Krajnji kupci dobivaju sažetak uvjeta opskrbe napisan jasno, sažetim i jednostavnim jezikom.</p> <p>(5) Opskrbljivač je dužan krajnje kupce obavijestiti o svakoj namjeri</p>			
---	---	--	--	--

<p>cijene opskrbe, kao i o razlozima i preduvjetima za prilagodbu i o njezinom opsegu izravno i pravodobno, a najkasnije dva tjedna prije ili, kad je riječ o potrošačima iz kategorije kućanstvo, najkasnije jedan mjesec prije stupanja prilagodbe na snagu. Države članice osiguravaju da krajnji kupci mogu slobodno raskinuti ugovor ako ne prihvaćaju nove ugovorne uvjete ili prilagodbe cijene opskrbe o kojima ih je obavijestio njihov opskrbljivač.</p> <p>5. Opskrbljivači pružaju krajnjim kupcima transparentne informacije o primjenjivim cijenama i tarifama te o standardnim uvjetima u pogledu pristupa elektroenergetskim uslugama i upotrebe tih usluga.</p> <p>6. Opskrbljivači krajnjim kupcima nude širok izbor načina plaćanja. Takvim se načinima plaćanja ne provodi neopravdana diskriminacija među kupcima. Svaka razlika u naknadama povezanim s načinima plaćanja ili sustavima predujmova objektivna je, nediskriminacijska i proporcionalna i ne smije biti veća od izravnih troškova koje primatelj plaćanja snosi za uporabu posebnog načina plaćanja ili sustava predujma u skladu s člankom 62. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (22).</p>	<p>izmjene ugovornih uvjeta te o njihovom pravu na raskid ugovora.</p> <p>(6) Opskrbljivač je dužan izravno i pravodobno, na transparentan i razumljiv način, obavijestiti svoje krajnje kupce o svakoj promjeni dijela cijene električne energije koji se slobodno ugovara te o razlozima preduvjetima i opsegu promjene, najkasnije 14 dana prije, a kad je riječ o kupcima iz kategorije kućanstvo, najkasnije jedan mjesec prije stupanja promjene na snagu.</p> <p>(7) Krajnji kupci mogu slobodno raskinuti ugovor o opskrbi krajnjeg kupca ako ne prihvaćaju nove ugovorne uvjete ili promjene dijela cijene električne energije koji se slobodno ugovara, a o kojima ih je obavijestio njihov opskrbljivač na način i u roku određenim stavkom 6. ovoga članka.</p> <p>(8) Opskrbljivači su dužni krajnjim kupcima pružati transparentne informacije o primjenjivim cijenama i tarifama, te o standardnim uvjetima u pogledu pristupa elektroenergetskim uslugama i upotrebe tih usluga.</p> <p>(9) Opskrbljivači su dužni krajnjim kupcima ponuditi izbor načina</p>		
--	---	--	--

<p>7. U skladu sa stavkom 6. kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pristup sustavima predujmova nisu u tim sustavima stavljeni u nepovoljan položaj.</p> <p>8. Opskrbljivači krajnjim kupcima nude poštene i transparentne opće uvjete koji su predstavljeni jednostavnim i nedvosmislenim jezikom te ne smiju uključivati neugovorne prepreke za korištenje prava kupaca, kao što je pretjerana ugovorna dokumentacija. Kupci moraju biti zaštićeni od nepoštenih i obmanjujućih metoda prodaje.</p> <p>9. Krajnji kupci imaju pravo na dobru kvalitetu usluge, a njihovi opskrbljivači trebaju kvalitetno rješavati pritužbe. Opskrbljivači pritužbe rješavaju jednostavno, pravedno i brzo.</p> <p>10. Krajnji kupci pri pristupu univerzalnoj usluzi na temelju odredaba koje su države članice donijele u skladu s člankom 27. moraju biti obaviješteni o svojim pravima u pogledu univerzalne usluge.</p> <p>11. Opskrbljivači kupcima iz kategorije kućanstvo pružaju odgovarajuće informacije o alternativnim mjerama za isključivanje dovoljno prije planiranog isključivanja. Takve se alternativne mjere mogu odnositi na izvore potpore radi izbjegavanja isključivanja, sustave predujmova, energetske preglede,</p>	<p>plaćanja, pri čemu se ponuđenim načinima plaćanja ne smije provoditi neopravdana diskriminacija među kupcima. Svaka razlika u naknadama povezanima s načinima plaćanja ili sustavima predujmova mora biti objektivna, nediskriminacijska, proporcionalna i ne smije biti veća od izravnih troškova koje primatelj plaćanja snosi za uporabu posebnog načina plaćanja ili naknada u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje platni promet.</p> <p>(10) Sukladno stavku 9. ovoga članka kupci iz kategorije kućanstvo koji imaju pristup sustavima predujmova nisu u tim sustavima stavljeni u nepovoljan položaj.</p> <p>(11) Opskrbljivač je dužan krajnjim kupcima ponuditi poštene i transparentne uvjete opskrbljivača koji su napisani jednostavnim i nedvosmislenim jezikom te ne smiju uključivati neugovorne prepreke za korištenje prava kupaca, kao što je pretjerana ugovorna dokumentacija.</p> <p>(12) Krajnji kupci moraju biti zaštićeni od nepoštenih i zavaravajućih metoda prodaje.</p> <p>(13) Krajnji kupac koji je nezadovoljan kvalitetom usluge</p>			
--	---	--	--	--

<p>konzultantske usluge u području energije, alternativne planove otplate, savjete o upravljanju dugom ili na moratorije na isključivanje i ne predstavljaju dodatan trošak kupcima koji su suočeni s isključivanjem.</p> <p>12. Opskrbljivači krajnjim kupcima daju konačni obračun nakon svake promjene opskrbljivača najkasnije šest tjedana od promjene opskrbljivača.</p>	<p>opskrbljivača ima pravo opskrbljivaču podnijeti prigovor, a koji je opskrbljivač dužan riješiti jednostavno, pravedno i brzo.</p> <p>(14) Opskrbljivač krajnjih kupaca u okviru univerzalne usluge dužan je obavijestiti krajnje kupce u okviru univerzalne usluge na temelju odredaba članka 40. ovoga Zakona o njihovim pravima u pogledu univerzalne usluge.</p> <p>(15) Opskrbljivač je dužan kupcima iz kategorije kućanstvo dati odgovarajuće informacije o alternativnim mjerama za privremenu obustavu isporuke električne energije dovoljno prije planirane privremene obustave. Takve se alternativne mjere mogu odnositi na izvore potpore radi izbjegavanja privremene obustave, sustave predujmova, energetske preglede, konzultantske usluge u području energije, alternativne planove otplate, savjete o upravljanju dugom ili na moratorije na privremenu obustavu i ne predstavljaju dodatan trošak kupcima koji su suočeni s privremenom obustavom.</p> <p>(16) Opskrbljivači krajnjim kupcima daju konačni obračun nakon svake</p>		
--	--	--	--

	<p>promjene opskrbljivača najkasnije šest tjedana od promjene opskrbljivača.</p> <p>(18) Kada se ugovor iz stavka 2. ovoga članak sklapa putem posrednika, informacije iz stavka 2. ovoga članak također se pružaju prije sklapanja istoga.</p>		
<p>Članak 11.</p> <p>Pravo na ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se nacionalnim regulatornim okvirom opskrbljivačima omogućuje da nude ugovore s dinamičnim određivanjem cijene električne energije. Države članice osiguravaju da krajnji kupci koji imaju ugrađeno pametno brojilo mogu od najmanje jednog opskrbljivača i od svakog opskrbljivača koji ima više od 200 000 krajnjih kupaca zatražiti sklapanje ugovora s dinamičnim određivanjem cijene električne energije.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da opskrbljivači krajnjim kupcima pruže sve potrebne informacije o pogodnostima, troškovima i rizicima takvih ugovora s</p>	<p>Članak 21.</p> <p>(1) Opskrbljivač može krajnjem kupcu, koji ima ugrađeno napredno brojilo na obračunskom mjernom mjestu, ponuditi ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara.</p> <p>(2) Opskrbljivač koji opskrbljuje više od 200.000 obračunskih mjesta krajnjih kupaca, dužan je na zahtjev krajnjeg kupca, koji ima ugrađeno napredno brojilo na obračunskom mjernom mjestu, ponuditi ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara.</p> <p>(3) Opskrbljivač informira krajnjeg kupca iz stavka 1. ovoga članka o</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>dinamičnim određivanjem cijene i osiguravaju da se od opskrbljivača traži da u skladu s tim krajnjim kupcima stave na raspolaganje informacije, uključujući informaciju da je potrebno imati ugrađeno odgovarajuće brojilo električne energije. Regulatorna tijela prate tržišna kretanja i procjenjuju rizike koje novi proizvodi i usluge mogu prouzročiti te rješavaju slučajeve zlouporabe.</p> <p>3. Opskrbljivači od svakog krajnjeg kupca moraju ishoditi pristanak prije nego taj krajnji kupac prijeđe na ugovor s dinamičnim određivanjem cijene električne energije.</p> <p>4. Najmanje deset godina nakon što ugovori s dinamičnim određivanjem cijene postanu dostupni, države članice ili njihova regulatorna tijela prate glavna kretanja u takvim ugovorima, uključujući ponude na tržištu i učinak na račune potrošača, a posebno razinu nestabilnosti cijena te objavljuju godišnje izvješće,.</p>	<p>pogodnostima, troškovima i rizicima ugovora iz stavka 1. ovoga članka kao i o svim prednostima ugrađenog naprednog brojila na obračunskom mjernom mjestu.</p> <p>(4) Agencija prati tržišna kretanja i procjenjuje moguće rizike ugovora iz stavka 1. ovoga članka te rješava slučajeve nepoštene prakse.</p> <p>(5) Opskrbljivač će ishoditi pristanak od svakog krajnjeg kupca, prije nego taj krajnji kupac sklopi ugovor iz stavka 1. ovoga članka u dijelu koji se slobodno ugovara.</p> <p>(6) Agencija također prati glavna kretanja u ugovorima iz stavka 1. ovoga članka u dijelu koji se slobodno ugovara, uključujući ponude na tržištu i učinak na račune krajnjih kupaca, a posebno razinu nestabilnosti cijena, u razdoblju od deset godina nakon što ti ugovori postanu dostupni, te objavljuje godišnje izvješće o tome na svojim mrežnim stranicama.</p>		
---	--	--	--

<p>Članak 12.</p> <p>Pravo na promjenu i pravila o naknadama za promjenu opskrbljivača</p> <p>1. Promjena opskrbljivača ili sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem odvija se u najkraćem mogućem roku. Države članice osiguravaju da kupac koji želi promijeniti opskrbljivače ili sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem to može učiniti u roku od najviše tri tjedna od datuma zahtjeva, istodobno poštujući uvjete ugovora. Do 2026. tehnički postupak promjene opskrbljivača traje najviše 24 sata i moguće ga je obaviti tijekom bilo kojeg radnog dana.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se barem kupcima iz kategorije kućanstvo i malim poduzećima ne naplaćuju nikakve naknade za promjenu opskrbljivača.</p> <p>3. Odstupajući od stavka 2., države članice mogu dopustiti da opskrbljivači ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem naplate kupcima naknade za raskidanje ugovora ako ti kupci dobrovoljno raskinu ugovor o opskrbi s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama električne energije prije njegova isteka pod uvjetom da takve naknade čine dio ugovora koji je kupac dobrovoljno sklopio i da su informacije o tim naknadama kupcu jasno priopćene prije sklapanja ugovora. Takve su naknade</p>	<p>Članak 22.</p> <p>(1) Postupak promjene opskrbljivača i agregatora mora se završiti u najkraćem mogućem roku, a najviše u roku od tri tjedna od dana zahtjeva korisnika mreže, u skladu s pravilima o promjeni opskrbljivača i agregatora.</p> <p>(2) Promjena opskrbljivača i agregatora se ne naplaćuje.</p> <p>(3) Agregator može naplatiti korisniku mreže naknadu za raskidanje ugovora ako korisnik mreže dobrovoljno raskine ugovor s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama prije njegova isteka pod uvjetom da takva naknada čini dio ugovora koji je korisnik mreže dobrovoljno sklopio i da su informacije o toj naknadi korisniku mreže jasno priopćene prije sklapanja ugovora.</p> <p>(4) Naknada iz stavka 3. ovoga članka je proporcionalna i ne premašuje izravan gospodarski gubitak koji je pretrpio agregator zbog toga što je korisnik mreže raskinuo ugovor, uključujući troškove svih paketa ulaganja ili</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		
--	--	------------------------------	--	--

<p>proporcionalne i ne premašuju izravan gospodarski gubitak koji je pretrpio opskrbljivač ili sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem zbog toga što je kupac raskinuo ugovor, uključujući troškove svih paketa ulaganja ili usluga već pruženih kupcu u okviru ugovora. Teret dokazivanja izravnoga gospodarskog gubitka snosi opskrbljivač ili sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem, a dopuštenost naknada za raskidanje ugovora nadzire regulatorno tijelo ili bilo koje drugo nadležno nacionalno tijelo.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da se pravo na promjenu opskrbljivača ili sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem dodjeljuje kupcima na nediskriminacijski način u pogledu troška, napora i vremena.</p> <p>5. Kupci iz kategorije kućanstvo imaju pravo na sudjelovanje u programima kolektivne promjene opskrbljivača. Države članice uklanjaju sve regulatorne ili administrativne prepreke za kolektivnu promjenu opskrbljivača te pružaju okvir kojim se osigurava najveća moguća zaštita potrošača s ciljem izbjegavanja svih štetnih praksi.</p>	<p>usluga već pruženih korisniku mreže u okviru ugovora.</p> <p>(5) Teret dokazivanja izravnoga gospodarskog gubitka iz stavka 4. ovoga članka snosi agregator, a dopuštenost naknada za raskidanje ugovora nadzire Agencija.</p> <p>(6) Kupci iz kategorije kućanstvo imaju pravo na kolektivnu promjenu opskrbljivača, bez regulatornih ili administrativnih prepreka, pri čemu se osigurava najveća moguća zaštita krajnjih kupaca s ciljem izbjegavanja svih štetnih praksi.</p> <p>Članak 61.</p> <p>(1) Agencija donosi pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora kojima se uređuju uvjeti i postupak promjene opskrbljivača i/ili agregatora u pogledu opskrbe električnom energijom, otkupa električne energije i agregiranja, a koja sadrže osobito:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. postupak promjene opskrbljivača 2. postupak promjene agregatora 		
--	---	--	--

	<p>3. obveze opskrbljivača u postupku promjene opskrbljivača</p> <p>4. obveze agregatora u postupku promjene agregatora te</p> <p>5. obveze operatora sustava u postupku promjene opskrbljivača i agregatora.</p> <p>Članak 130.</p> <p>(2) Iznimno od članka 22. stavka 1. ovoga Zakona, nakon 31. prosinca 2025. godine tehnički postupak promjene opskrbljivača će trajati najduže 24 sata i moći će se provesti tijekom bilo kojeg radnog dana.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Ugovor o agregiranju</p> <p>1. Države članice osiguravaju da svi kupci neovisno o svojem ugovoru o opskrbi električnom energijom mogu od elektroenergetskog poduzeća po vlastitom izboru kupovati i prodavati</p>	<p>Članak 22.</p> <p>(1) Postupak promjene opskrbljivača i agregatora mora se završiti u najkraćem mogućem roku, a najviše u roku od tri tjedna od dana zahtjeva korisnika mreže, u skladu s pravilima o promjeni opskrbljivača i agregatora.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>elektroenergetske usluge koje uključuju agregiranje, ali ne uključuju opskrbu.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da ako krajnji kupac sklopiti ugovor o agregiranju, to bude i ovlašten učiniti bez pristanka elektroenergetskih poduzeća krajnjeg kupca n.</p> <p>Države članice osiguravaju da sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem kupcima pruže sve potrebne informacije o uvjetima ugovora koje im nude.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju pravo besplatno dobiti sve relevantne podatke o upravljanju potrošnjom ili podatke o isporučenoj i prodanoj električnoj energiji barem jednom u svakom obračunskom razdoblju ako kupac to zatraži.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da se prava iz stavaka 2. i 3. dodjeljuju krajnjim kupcima na nediskriminacijski način u pogledu troška, napora ili vremena. Države članice posebno osiguravaju da kupci nisu podvrgnuti diskriminaciji u pogledu tehničkih i administrativnih zahtjeva, postupaka ili naknada od strane opskrbljivača na temelju toga imaju li ugovor sa sudionikom na tržištu koji se bavi agregiranjem.</p>	<p>(2) Promjena opskrbljivača i agregatora se ne naplaćuje.</p> <p>Članak 23.</p> <p>(1) Korisnik mreže, koji ima osigurane tehničke uvjete, može neovisno o postojećem ugovoru o opskrbi električnom energijom, ugovoru kojim se uređuje otkup električne energije ili ugovoru o agregiranju, sklopiti s agregatorom ugovor o agregiranju u skladu s pravilima o promjeni opskrbljivača i agregatora.</p> <p>(2) Operator sustava u postupku promjene agregatora potvrđuje postojanje tehničkih uvjeta iz stavka 1. ovoga članka.</p> <p>(3) Korisnik mreže može sklopiti ugovor o agregiranju iz stavka 1. ovoga članka bez pristanka postojećeg opskrbljivača ili agregatora.</p> <p>(4) Prije sklapanja ugovora o agregiranju iz stavka 1. ovoga članka agregator je dužan korisniku mreže pružiti sve potrebne informacije o uvjetima ugovora koji mu nudi.</p>		
--	--	--	--

(5) Agregator je dužan putem aplikacije besplatno omogućiti korisniku mreže pristup relevantnim podacima i informacijama o upravljanju potrošnjom, upravljanju proizvodnjom i upravljanju postrojenjem za skladištenje energije.

(6) Operator sustava je dužan putem aplikacije besplatno omogućiti korisniku mreže pristup relevantnim podacima i informacijama o predanoj odnosno preuzetoj električnoj energiji.

Članak 61.

(1) Agencija donosi pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora kojima se uređuju uvjeti i postupak promjene opskrbljivača i/ili agregatora u pogledu opskrbe električnom energijom, otkupa električne energije i agregiranja, a koja sadrže osobito:

1. postupak promjene opskrbljivača
2. postupak promjene agregatora

	<p>3. obveze opskrbljivača u postupku promjene opskrbljivača</p> <p>4. obveze agregatora u postupku promjene agregatora te</p> <p>5. obveze operatora sustava u postupku promjene opskrbljivača i agregatora.</p>		
<p>Članak 14.</p> <p>Alati za usporedbu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da barem kupci iz kategorije kućanstvo te mikropoduzeća s očekivanom godišnjom potrošnjom manjom od 100 000 kWh imaju besplatan pristup barem jednom alatu za usporedbu ponuda opskrbljivača, uključujući ponude za ugovore s dinamičnim određivanjem cijene električne energije. Kupci moraju biti informirani o dostupnosti takvih alata, a te informacije trebaju se nalaziti na njihovim računima ili biti priložene tim računima, ili im se trebaju dostaviti na drugi način. Alati moraju zadovoljavati barem sljedeće zahtjeve:</p> <p>(a) moraju biti neovisni od sudionika na tržištu i osiguravati jednako postupanje</p>	<p>Članak 24.</p> <p>1) Kupci iz kategorije kućanstvo te kupci iz kategorije poduzetništvo s očekivanom godišnjom potrošnjom manjom od 100.000 kWh imaju besplatan pristup barem jednom alatu za usporedbu ponuda opskrbljivača, uključujući ponude za ugovore s dinamičnim određivanjem cijene električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara.</p> <p>(2) Alat za usporedbu iz stavka 1. ovoga članka mora zadovoljavati barem sljedeće zahtjeve:</p> <p>1. mora pokriti cijelo maloprodajno tržište električne energije u Republici Hrvatskoj,</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>prema elektroenergetskim poduzećima u rezultatima pretraživanja;</p> <p>(b)jasno su navedeni njihovi vlasnici te fizička ili pravna osoba koja upravlja alatom i kontrolira ga, kao i informacije o načinu na koji se ti alati financiraju;</p> <p>(c)utvrđuju jasne i objektivne kriterije na kojima se temelji usporedba, uključujući usluge, i te kriterije objavljuju;</p> <p>(d)koriste jednostavan i nedvosmislen jezik;</p> <p>(e)pružaju precizne i ažurirane informacije te navode vrijeme posljednjeg ažuriranja;</p> <p>(f)dostupni su osobama s invaliditetom jer su uočljivi, operativni, razumljivi i otporni;</p> <p>(g)pružaju djelotvoran postupak prijavljivanja netočnih informacija o objavljenim ponudama; i</p> <p>(h)provode usporedbe te istovremeno ograničavaju tražene osobne podatke na podatke koji su strogo nužni za usporedbu.</p> <p>Države članice osiguravaju da se barem jednim alatom pokriva cijelo tržište. Ako se tržište pokriva s pomoću više alata, ti alati uključuju najpotpuniji mogući raspon ponuda električne energije koje obuhvaćaju znatan dio tržišta i, u slučajevima u kojima se tim alatima ne pokriva tržište u potpunosti, jasnu izjavu u kojoj se to navodi prije prikazivanja rezultata;</p>	<p>2. neovisan je od sudionika na tržištu i osigurava jednako postupanje prema elektroenergetskim subjektima u rezultatima pretraživanja,</p> <p>3. jasno su navedeni njegovi vlasnici te fizička ili pravna osoba koja upravlja alatom, kao i informacije o načinu na koji se alat financira,</p> <p>4. sadrži razvidno navedene jasne i objektivne kriterije na kojima se temelji usporedba,</p> <p>4. koristi jednostavan i nedvosmislen jezik,</p> <p>6. pruža precizne i ažurirane informacije te navodi vrijeme posljednjeg ažuriranja,</p> <p>7. dostupan je osobama s invaliditetom u skladu s propisima kojima se uređuje pristupačnost mrežnim stranicama i programskih rješenja,</p> <p>8. omogućuje djelotvoran postupak prijavljivanja netočnih informacija o objavljenim ponudama, i</p>			
---	--	--	--	--

<p>2. Alatima iz stavka 1. može upravljati bilo koji subjekt, uključujući privatna trgovačka društva i javna tijela.</p> <p>3. Države članice određuju nadležno tijelo koje će biti odgovorno za izdavanje znaka pouzdanosti za alate za usporedbu koji zadovoljavaju zahtjeve iz stavka 1. i za osiguravanje trajne usklađenosti alata za usporedbu sa znakom pouzdanosti sa zahtjevima utvrđenima u stavku 1. To tijelo djeluje neovisno od svih ostalih sudionika na tržištu i operatora alata za usporedbu.</p> <p>4. Države članice mogu zahtijevati da alati za usporedbu iz stavka 1. uključuju usporedne kriterije povezane s prirodom usluga koje nude opskrbljivači.</p> <p>5. Za svaki se alat kojim se uspoređuju ponude sudionika na tržištu može zatražiti znak pouzdanosti na dobrovoljnoj i nediskriminacijskoj osnovi u skladu s ovim člankom.</p> <p>6. Odstupajući od stavaka 3. i 5., države članice mogu odlučiti da neće predvidjeti da se za alate za usporedbu izdaju znakovi pouzdanosti ako tijelo javne vlasti ili javno tijelo osigura alat za usporedbu koji zadovoljava zahtjeve iz stavka 1.</p>	<p>9. ograničava tražene osobne podatke samo na podatke koji su strogo nužni za usporedbu.</p> <p>(3) Alat za usporedbu iz stavka 1. ovoga članka uključuje usporedne kriterije povezane s prirodom usluga koje nude opskrbljivači.</p> <p>(4) Alatom iz stavka 1. ovoga članka može upravljati bilo koji subjekt, uključujući trgovačka društva i tijela s javnim ovlastima.</p> <p>(5) Operator tržišta električne energije osigurava postojanje barem jednog alata za usporedbu koji zadovoljava zahtjeve iz stavka 2. ovoga članka.</p> <p>(6) Operator tržišta električne energije izdaje znak pouzdanosti kojim se potvrđuje da alat za usporedbu iz stavka 1. ovoga članka zadovoljava uvjete iz stavka 2. ovoga članka.</p> <p>(7) Subjekt iz stavka 4. ovoga članka može od operatora tržišta električne energije zatražiti izdavanje znaka pouzdanosti za alat za usporedbu iz stavka 1. ovoga članka.</p> <p>(8) Operator tržišta električne energije trajno nadzire usklađenost</p>		
---	---	--	--

alata za usporedbu iz stavka 5. ovoga članka sa zahtjevima iz stavka 2. ovoga članka.

(9) Operator tržišta električne energije dužan je na svojim mrežnim stranicama objaviti popis svih alata za usporedbu koji imaju znak pouzdanosti iz stavka 6. ovoga članka i odgovarajuće informacije o njihovoj dostupnosti.

(10) Opskrbljivači moraju na svojim računima informirati krajnje kupce o postojanju popisa svih alata za usporedbu iz stavka 9. ovoga članka.

(11) Opskrbljivači moraju u roku od 8 dana od dana zahtjeva operatora tržišta dostaviti sve podatke potrebne za pružanje preciznih i ažuriranih informacija vezano za njihove modele opskrbe.

(12) Podaci iz stavka 11. ovoga članka predstavljaju stvarne modele opskrbe i ponude koje nude kupcima iz kategorije kućanstvo i iz kategorije poduzetništvo s očekivanom godišnjom potrošnjom manjom od 100.000 kWh

(13) Opskrbljivači će sve promjene vezano za modele za opskrbu i ponude javiti operatoru tržišta

	<p>najkasnije 8 dana od dana uvođenja novih tarifa i ponuda.</p> <p>(14) Modeli opskrbe i ponude opskrbljivača moraju biti usporedivi i temeljeni na dostupnim podacima s tržišta električne energije.</p> <p>(15) Ako opskrbljivač pruži podatke o modelu opskrbe i ponudama koji nisu usporedivi s ostalim modelima opskrbe i ponudama opskrbljivača ovise o budućem kretanju veleprodajnih cijena na tržištima električne energije ili ovise o profilima potrošnje, operator tržišta ili subjekt iz stavka 4. ovoga članka neće taj model opskrbe ili ponudu izravno uključiti u alat za usporedbu.</p>		
<p>Članak 15.</p> <p>Aktivni kupci</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju pravo djelovati kao aktivni kupci, a da ne podliježu nerazmjernim ili diskriminacijskim tehničkim zahtjevima, administrativnim zahtjevima, postupcima ni naknadama uključujući naknade za mrežu koje ne odražavaju troškove.</p>	<p>Članak 25.</p> <p>(1) Svaki krajnji kupac ili skupina krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju mogu sudjelovati na svim tržištima električne energije kao aktivni kupac u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.</p> <p>(2) Aktivni kupac iz stavka 1. ovoga članka na čiju instalaciju je priključeno proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>2. Države članice osiguravaju da aktivni kupci:</p> <p>(a) imaju pravo djelovati izravno ili putem agregiranja;</p> <p>(b) imaju pravo prodavati električnu energiju koju sami proizvedu, uključujući putem ugovora o kupnji energije;</p> <p>(c) imaju pravo sudjelovati u programima fleksibilnosti i energetske učinkovitosti;</p> <p>(d) imaju pravo trećoj strani delegirati upravljanje postrojenjima potrebnima za njihove djelatnosti, uključujući postavljanje, rad, obradu podataka i održavanje, a da se ta treća strana ne smatra aktivnim kupcem.</p> <p>(e) podliježu naknadama za mrežu koje odražavaju troškove, transparentne su i nediskriminacijske te zasebno iskazuju za električnu energiju koja je predana u mrežu i električnu energiju koja je potrošena iz mreže, u skladu s člankom 59. stavkom 9. ove Direktive i člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943, osiguravajući odgovarajući i uravnotežen doprinos raspodjeli ukupnih troškova sustava;</p> <p>(f) financijski su odgovorni za neravnoteže koje uzrokuju u elektroenergetskom sustavu; i u tom su smislu oni subjekti odgovorni za odstupanja ili svoju odgovornost za odstupanja delegiraju u</p>	<p>energije predaje električnu energiju u mrežu na istom obračunskom mjernom mjestu na kojem preuzima električnu energiju iz mreže.</p> <p>(3) Priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskom mjernom mjestu aktivnog kupca iz stavka 2. ovoga članka ne smije biti veća od priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije iz mreže na tom obračunskom mjernom mjestom.</p> <p>(4) Skupinu krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju iz stavka 1. ovoga članka čine obračunska mjerna mjesta krajnjih kupaca u istoj zgradi s više stanova i/ili poslovnih prostora na čiju instalaciju je priključeno proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije preko obračunskog mjernog mjesta pojedinog krajnjeg kupca, obračunskog mjernog mjesta zajedničke potrošnje ili preko posebnog obračunskog mjernog mjesta za proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije .</p> <p>(8) Skupina krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju iz stavka 4. ovoga članka dužna je operatoru distribucijskog sustava ili operatoru</p>			
--	---	--	--	--

<p>skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>3. Države članice u svojim nacionalnim pravima mogu imati različite odredbe primjenjive na pojedinačne krajnje kupce i one koji djeluju zajedno, pod uvjetom da se sva prava i obveze iz ovog članka primjenjuju na sve aktivne kupce. Svaka razlika u postupanju prema aktivnim kupcima koji djeluju zajedno mora biti razmjerno i propisno opravdano.</p> <p>4. Države članice koje imaju postojeće programe kojima se zasebno ne iskazuje električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je potrošena iz mreže, ne dodjeljuju nova prava u okviru tih programa nakon 31. prosinca 2023. U svakom slučaju kupci koji podliježu postojećim programima imaju mogućnost u svakom trenutku odabrati novi sustav obračuna zasebno za električnu energiju koja je predana u mrežu i električnu energiju koja je potrošena iz mreže kao osnovu za izračun naknada za mrežu.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da aktivni kupci koji imaju u vlasništvu postrojenje za skladištenje energije:</p> <p>(a) imaju pravo na priključenje na mrežu u razumnom roku nakon podnošenja zahtjeva ako su ispunjeni svi potrebni</p>	<p>prijenosnog sustava dostaviti popis obračunskih mjernih mjesta proizvodnih postrojenja, popis obračunskih mjernih mjesta postrojenja za skladištenje energije, popis obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca koja su uključena u dijeljenje električne energije te ključ prema kojem se električna energija predana u mrežu na obračunskim mjernim mjestima skupine krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju dijeli po obračunskim mjernim mjestima koja su uključena u dijeljenje električne energije, kao i svaku promjenu navedenih popisa odnosno ključa dijeljenja električne energije.</p> <p>(9) Operator sustava dužan je omogućiti skupini krajnjih kupaca koji zajednički nastupaju iz stavka 4. ovoga članka te korisnicima mjernih podataka mjerne podatke obračunskog mjernog mjesta pojedinog krajnjeg kupca, obračunskog mjernog mjesta zajedničke potrošnje ili posebnog obračunskog mjernog mjesta za proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije, potrebne za obračun električne energije koja je preuzeta iz mreže odnosno obračun električne energije</p>		
--	--	--	--

<p>uvjeti kao što je odgovornost za uravnoteženje i odgovarajuće mjerenje;</p> <p>(b)ne podliježu dvostrukim naknadama, uključujući naknade za mrežu, za uskladištenu električnu energiju koja ostaje unutar njihova prostora ili za pružanje usluga fleksibilnosti operatorima sustava;</p> <p>(c)ne podliježu nerazmjernim zahtjevima ili naknadama za licenciranje;</p> <p>(d)smiju pružati nekoliko usluga istodobno ako je to tehnički izvedivo.</p>	<p>koja je predana u mrežu u ovisnosti o aranžmanu korištenja proizvodnog postrojenja odnosno postrojenja za skladištenje energije koji su međusobno ugovorili krajnji kupci koji zajednički nastupaju iz stavka 4. ovoga članka.</p> <p>za stavak 2.</p> <p>(10) Aktivni kupac iz stavaka 2. i 4. ovoga članka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ima pravo djelovati izravno ili putem agregatora, 2. ima pravo prodavati električnu energiju koju sam proizvede, opskrbljivaču putem ugovora opskrbi električnom energijom odnosno otkupljivaču putem ugovora kojim se uređuje otkup električne energije, 3. ima pravo sudjelovati u pružanju usluga fleksibilnosti i programima energetske učinkovitosti, 4. ima pravo delegirati trećoj strani upravljanje postrojenjima potrebnima za njegove aktivnosti, 			
---	---	--	--	--

uključujući izgradnju, rad, obradu podataka i održavanje postrojenja i instalacija, a da se ta treća strana ne smatra aktivnim kupcem,

5. podliježu tarifnim stavkama za distribuciju električne energije i tarifnim stavkama za prijenos električne energije koje odražavaju stvarne troškove, transparentne su i nediskriminacijske pri čemu se zasebno razmatra i uzima u obzir električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže, u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska sektor i zakonom kojim se uređuje područje regulacije energetske djelatnosti, te člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943, osiguravajući odgovarajući i uravnotežen doprinos raspodjeli ukupnih troškova sustava,

6. je subjekt odgovoran za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(11) Aktivni kupac na čiju instalaciju je priključeno postrojenje za skladištenje energije:

1. priključuje se na mrežu u skladu s pravilima za priključenje na prijenosnu mrežu ili pravilima za priključenje na distribucijsku mrežu, mrežnim pravilima prijenosnog sustava ili mrežnim pravilima distribucijskog sustava te metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu novih korisnika mreže i za povećanje priključne snage postojećih korisnika mreže u rokovima propisanim uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom,
2. plaća naknadu za korištenje mreže kao krajnji kupac,
3. smije pružati nekoliko usluga (usluga fleksibilnosti, odziva potrošnje, regulacije napona i sl.) istodobno ako je to tehnički izvedivo.

<p>Članak 16.</p> <p>Energetske zajednice građana</p> <p>1. Države članice uspostavljaju poticajan regulatorni okvir za energetske zajednice građana kojim se osigurava sljedeće:</p> <p>(a) sudjelovanje u energetske zajednici građana otvoreno je i dobrovoljno;</p> <p>(b) članovi ili vlasnici udjela energetske zajednice građana ovlaštenu su napustiti zajednicu pri čemu se primjenjuje članak 12.;</p> <p>(c) članovi ili vlasnici udjela energetske zajednice građana ne gube prava i obveze koji im pripadaju kao kupcima iz kategorije kućanstvo ili aktivnim kupcima;</p> <p>(d) podložno primjerenom naknadi kako ju je procijenilo regulatorno tijelo, relevantni operator distribucijskog sustava surađuje s energetskim zajednicama građana kako bi se olakšao prijenos električne energije unutar energetskih zajednica građana;</p> <p>(e) energetske zajednice građana podliježu nediskriminacijskom, poštenom, razmjernom i transparentnom postupku i naknadama, uključujući u pogledu registracije i licenciranja, kao i transparentnih i nediskriminacijskih naknada za mrežu u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943 te jamče da na odgovarajući i uravnotežen način</p>	<p>Članak 26.</p> <p>(1) Energetska zajednica građana je pravna osoba koja je osnovana na području Republike Hrvatske, čiji se vlasnici ili članovi dobrovoljno udružuju kako bi ostvarili prednosti razmjene energije proizvedene i potrošene na određenom prostornom obuhvatu lokalne zajednice, koja djeluje temeljem zakona kojim se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija, a svoju energetske djelatnost obavlja na temelju dozvole izdane u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetski sektor i odredbama ovoga Zakona.</p> <p>(2) Vlasnik udjela ili član u energetske zajednici građana može biti fizička ili pravna osoba, uključujući tijelo jedinice lokalne samouprave, mikropoduzeće ili malo poduzeće čije je mjesto stanovanja, poslovnog nastana ili poslovnog prostora na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je sjedište energetske zajednice građana.</p> <p>(4) Stvarnu kontrolu u energetske zajednici građana mogu imati vlasnici udjela i članovi energetske zajednice građana koji nisu srednja poduzeća i velika poduzeća, a pritom</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	--	------------------------------	--

<p>doprinosu raspodjeli ukupnih troškova sustava.</p> <p>2. Države članice mogu u poticajnom regulatornom okviru omogućiti da energetske zajednice građana:</p> <p>(a) budu otvorene za prekogranično sudjelovanje;</p> <p>(b) budu ovlaštene imati u vlasništvu, uspostavljati, kupovati ili iznajmljivati distribucijske mreže te njima samostalno upravljati podložno uvjetima utvrđenima u stavku 4. ovog članka;</p> <p>(c) podliježu izuzećima predviđenima u članku 38. stavku 2.</p> <p>3. Države članice u pogledu energetske zajednice građana osiguravaju:</p> <p>(a) da mogu pristupiti svim tržištima električne energije izravno ili putem agregiranja na nediskriminacijski način;</p> <p>(b) da se prema njima postupa na nediskriminacijski i razmjerni način u pogledu njihovih aktivnosti, prava i obveza koje imaju kao krajnji kupci, proizvođači, opskrbljivači, operatori distribucijskih sustava ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem;</p> <p>(c) da su financijski odgovorne za neravnoteže koje uzrokuju u elektroenergetskom sustavu, i u tom su smislu one subjekti odgovorni za odstupanja ili svoju odgovornost za</p>	<p>vlasnici udjela i članovi energetske zajednice građana glasačka prava ostvaruju neovisno o vlasničkom udjelu u energetske zajednice građana, prema načelu jedan član – jedan glas.</p> <p>(5) Vlasnik udjela ili član energetske zajednice građana ne smije imati više od 40% udjela u vlasništvu pravne osobe drugog vlasnika udjela ili člana iste energetske zajednice građana.</p> <p>(6) Sudjelovanje u energetske zajednice građana otvoreno je i dobrovoljno u skladu s uvjetima sudjelovanja u energetske zajednice građana koje je energetske zajednice građana dužna donijeti najkasnije 15 dana prije početka svojih aktivnosti na bilo kojem tržištu električne energije i objaviti na svojim mrežnim stranicama.</p> <p>(7) Vlasnik udjela ili član energetske zajednice građana može napustiti energetske zajednice građana pri čemu se primjenjuje članak 22. ovoga Zakona.</p> <p>(8) Vlasnik udjela ili član energetske zajednice građana kojem je odbijeno sudjelovanje ili kojem se priječi napuštanje energetske zajednice</p>				
--	---	--	--	--	--

<p>odstupanja delegiraju u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(d) s obzirom na električnu energiju koju sami proizvedu, s energetske zajednicama građana postupa se kao s aktivnim kupcima u skladu s člankom 15. stavkom 2. točkom (e);</p> <p>(e) imaju pravo unutar energetske zajednice građana urediti dijeljenje električne energije koja je proizvedena u proizvodnim jedinicama koje su u vlasništvu zajednice, u skladu s drugim zahtjevima iz ovog članka i dok članovi zajednice zadržavaju prava i obveze krajnjih kupaca.</p> <p>Za potrebe prvog podstavka točke (e), dijeljenjem električne energije ne dovode se u pitanje primjenjive naknade za mrežu, tarife i pristojbe, u skladu s transparentnom analizom troškova i koristi distribuiranih energetske izvora koju izradi nadležno nacionalno tijelo.</p> <p>4. Države članice mogu energetske zajednicama građana dodijeliti pravo upravljanja distribucijskim mrežama u njihovu području djelovanja te pravo utvrđivanja odgovarajućih postupaka, ne dovodeći u pitanje poglavlje IV. ili druga pravila i propise koji se primjenjuju na operatore distribucijskih sustava. Ako se takvo pravo dodijeli, države članice</p>	<p>građana može izjaviti prigovor Agenciji.</p> <p>(9) Na obračunskom mjernom mjestu vlasnika udjela odnosno člana energetske zajednice građana vrijede prava i obveze krajnjeg kupca ili aktivnog kupca odnosno korisnika mreže.</p> <p>(10) Na obračunskom mjernom mjestu vlasnika udjela ili člana energetske zajednice građana primjenjuju se tarifne stavke za prijenos električne energije u skladu s metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije i odlukom o iznosu tarifnih stavki za prijenos električne energije te tarifne stavke za distribuciju električne energije u skladu s metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije i odlukom o iznosu tarifnih stavki za distribuciju električne energije.</p> <p>(11) Na obračunskom mjernom mjestu vlasnika udjela odnosno člana energetske zajednice zasebno se razmatra i uzima u obzir električna energija koja je predana u mrežu i električna energija koja je preuzeta iz mreže, u skladu sa zakonom kojim se uređuje</p>		
---	--	--	--

<p>osiguravaju da energetske zajednice građana:</p> <p>(a) budu ovlaštene sklopiti sporazum o radu svoje mreže s relevantnim operatorom distribucijskog sustava ili operatorom prijenosnog sustava na koji je njihova mreža priključena;</p> <p>(b) podliježu odgovarajućim naknadama za mrežu na priključnim mjestima između svoje mreže i distribucijske mreže izvan energetske zajednice građana, a takve se naknade za mrežu zasebno iskazuju za električnu energiju koja je predana u distribucijsku mrežu i električnu energiju koja je potrošena iz distribucijske mreže izvan energetske zajednice građana, u skladu s člankom 59. stavkom 9.;</p> <p>(c) ne postupaju diskriminacijski ili štetno u pogledu kupaca koji ostanu priključeni na distribucijski sustav.</p>	<p>energetski sektor i zakonom kojim se uređuje područje regulacije energetske djelatnosti, te člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943 osiguravajući odgovarajući i uravnotežen doprinos raspodjeli ukupnih troškova sustava.</p> <p>(12) Energetska zajednica građana može sudjelovati u proizvodnji električne energije za potrebe vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana, među ostalim iz obnovljivih izvora energije, opskrbi električnom energijom vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana, upravljanju potrošnjom električne energije vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana, agregiranju vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana, skladištenju energije za vlasnike udjela odnosno članove energetske zajednice građana, uslugama energetske učinkovitosti za vlasnike udjela odnosno članove energetske zajednice građana, uslugama punjenja za električna vozila vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana odnosno može pružati druge energetske usluge vlasnicima udjela</p>			
---	--	--	--	--

odnosno članovima energetske zajednice građana u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.

(13) Energetska zajednica građana može sudjelovati na svim tržištima električne energije izravno ili putem agregiranja u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.

(14) Ako sudjeluje na veleprodajnom tržištu, energetska zajednica građana financijski je odgovorna za odstupanja koje uzrokuje u elektroenergetskom sustavu i u tom je smislu subjekt odgovoran za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

(15) Na energetske zajednice građana se kod obavljanja aktivnosti iz stavaka 12., 13. i 14. ovoga članka nediskriminacijski i razmjerno primjenjuje zakonodavni okvir kojim se uređuje sudjelovanje na tržištima električne energije u Republici Hrvatskoj.

(16) Energetska zajednica građana ima pravo na obračunskim mjernim mjestima vlasnika udjela i članova energetske zajednice urediti dijeljenje električne energije iz proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije energetske zajednice građana ili aktivnog kupca koji je član energetske zajednice građana u skladu s općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom dok se na obračunskim mjernim mjestima vlasnika udjela i članova energetske zajednice građana zadržavaju prava i obveze krajnjih kupaca odnosno korisnika mreže.

(17) Operator distribucijskog sustava energetske zajednice građana pruža usluge vezano uz aktivnosti iz članka 16. ovoga Zakona u skladu s pravilima i cjenikom nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava i općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom.

(18) Dijeljenjem električne energije iz stavka 16. ovoga članka ne dovodi se u pitanje primjenjiva naknada za korištenje prijenosne odnosno distribucijske mreže i druga propisana davanja u skladu s metodologijom za određivanje

iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije i s metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije, a na temelju analize troškova i koristi distribuiranih izvora električne energije.

(19) Analizu troškova i koristi distribuiranih izvora električne energije iz stavka 18. ovoga članka izrađuje Agencija na temelju podataka, informacija i podloga koje joj osigurava operator distribucijskog sustava.

(20) Energetska zajednica u svrhu dijeljenja električne energije iz stavka 16. ovoga članka dužna je operatoru distribucijskog sustava dostaviti popis obračunskih mjernih mjesta proizvodnih postrojenja, popis obračunskih mjernih mjesta postrojenja za skladištenje energije, popis obračunskih mjernih mjesta vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana koja su uključena u dijeljenje električne energije te ključ prema kojem se električna energija predana u mrežu na obračunskim mjernim mjestima vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana dijeli po obračunskim mjernim mjestima

koja su uključena u dijeljenje električne energije, kao i svaku promjenu navedenih popisa odnosno ključa dijeljenja električne energije.

(21) Obračunska mjerna mjesta iz stavka 20. ovoga članka moraju biti opremljena naprednim brojilom i u skladu s tehničkim zahtjevima propisanim u mrežnim pravilima distribucijskog sustava te moraju biti priključena na istu transformatorsku stanicu 10(20)/0,4 kV.

(22) Ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima vlasnika udjela odnosno članova energetske zajednice građana iz stavka 20. ovoga članka ne smije biti veća od 80% ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije na tim obračunskim mjerim mjestima.

(23) Višak električne energije proizvedene u okviru energetske zajednice građana, a koja nije potrošena u skladu sa stavkom 20. ovoga članka preuzima opskrbljivač na obračunskom mjernom mjestu vlasnika udjela odnosno člana energetske zajednice građana

koji sudjeluje u dijeljenju energije u skladu sa stavkom 20. ovoga članka.

(24) Energetske zajednice građana ne mogu imati u vlasništvu niti upravljati elektroenergetskom distribucijskom mrežom.

(25) Energetska zajednica građana upisuje se u registar energetske zajednice građana koji vodi Agencija. Registar mora minimalno sadržavati podatke o vlasnicima udjela ili članovima u energetske zajednice građana, prostorni obuhvat lokalne zajednice na kojoj djeluje energetska zajednica građana i druge podatke. Podaci o energetske zajednice građana iz registra objavljuju se na mrežnim stranicama Agencije.

(26) Energetska zajednica građana dužna je o svakoj promjeni podataka iz registra iz stavka 25. ovoga članka obavijestiti Agenciju u roku od osam dana od promjene podataka.

<p>Članak 17.</p> <p>Upravljanje potrošnjom putem agregiranja</p> <p>1. Države članice omogućuju i potiču sudjelovanje u upravljanju potrošnjom putem agregiranja. Države članice omogućuju krajnjim kupcima, uključujući one koji nude upravljanje potrošnjom putem agregiranja, da uz proizvođače sudjeluju na svim tržištima električne energije na nediskriminacijski način.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava pri nabavi pomoćnih usluga sa sudionicima na tržištu koji sudjeluju u upravljanju potrošnjom putem agregiranja kao i s proizvođačima postupaju na nediskriminacijski način i u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da njihov relevantni regulatorni okvir sadrži barem sljedeće elemente:</p> <p>(a) pravo ulaska na tržišta električnom energijom za svakog sudionika na tržištu koji se bavi agregiranjem, uključujući neovisne agregatore, bez pristanka ostalih sudionika na tržištu;</p> <p>(b) nediskriminacijska i transparentna pravila kojima se jasno utvrđuju uloge i odgovornosti svih elektroenergetskih poduzeća i kupaca;</p>	<p>Članak 27.</p> <p>(1) Krajnji kupac može samostalno ili putem agregiranja ravnopravno sudjelovati na svim tržištima električne energije u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.</p> <p>(2) Agregator može sudjelovati na svim tržištima električne energije u skladu s pravilima koja uređuju pojedina tržišta električne energije.</p> <p>(3) Operator sustava pri nabavi pomoćnih usluga ravnopravno postupa s pružateljima pomoćnih usluga, neovisno o tome radi li se o agregatoru, krajnjem kupcu koji sudjeluje u upravljanju potrošnjom, operatoru skladišta energije ili proizvođaču, a u skladu s tehničkim uvjetima iz mrežnih pravila prijenosnog sustava odnosno mrežnih pravila distribucijskog sustava.</p> <p>(4) Agregator je subjekt odgovoran za odstupanje ili svoju odgovornost za odstupanje ugovorno prenosi u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943 i pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	--	------------------------------	--

<p>(c) nediskriminacijska i transparentna pravila i postupke razmjene podataka među sudionicima na tržištu koji se bave agregiranjem i drugim elektroenergetskim poduzećima, kojima se osigurava jednostavan pristup podacima pod jednakim i nediskriminacijskim uvjetima, uz istodobnu potpunu zaštitu komercijalno osjetljivih podataka i osobnih podataka kupaca;</p> <p>(d) obveze za sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem da budu financijski odgovorni za neravnoteže koje uzrokuju u elektroenergetskom sustavu, i u tom su smislu oni subjekti odgovorni za odstupanja ili svoju odgovornost za odstupanja delegiraju u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(e) odredbu kojom opskrbljivači ne smiju svoje krajnje kupce koji su sklopili ugovor s neovisnim agregatorima izložiti neopravdanim plaćanjima, kaznama ili drugim neopravdanim ugovornim ograničenjima;</p> <p>(f) mehanizam za rješavanje sporova među sudionicima na tržištu koji se bave agregiranjem i drugim sudionicima na tržištu, uključujući odgovornost za neravnoteže.</p> <p>4. Države članice mogu zahtijevati da elektroenergetska poduzeća ili uključeni krajnji kupci plaćaju naknadu drugim</p>	<p>(5) Opskrbljivač ne smije svojem krajnjem kupcu koji je sklopio ugovor s neovisnim agregatorom naplatiti neopravdane troškove ili ugovorne kazne odnosno nametnuti druga neopravdana ugovorna ograničenja.</p> <p>(6) Neovisni agregator i krajnji kupac koji samostalno sudjeluje u upravljanju potrošnjom plaća naknadu opskrbljivaču ili voditelju bilančne grupe opskrbljivača koji su izravno pogođeni aktiviranjem upravljanja potrošnjom.</p> <p>(7) Naknada iz stavka 6. ovoga članka ne smije stvoriti prepreku za ulazak na tržište neovisnog agregatora ili prepreku za pružanje usluga fleksibilnosti.</p> <p>(8) Naknada iz stavka 6. ovoga članka je strogo ograničena na pokrivanje troškova opskrbljivača kupca koji sudjeluje u upravljanju potrošnjom putem agregiranja, troškova opskrbljivača kupca koji samostalno sudjeluje u upravljanju potrošnjom ili troškova opskrbljivačevog voditelja bilančne grupe, a koji su im uzrokovani aktivacijom upravljanja potrošnjom.</p>		
--	---	--	--

<p>sudionicima na tržištu ili subjektima drugih sudionika na tržištu odgovornima za odstupanja, ako su ti sudionici na tržištu ili subjekti odgovorni za odstupanja izravno pogođeni aktiviranjem upravljanja potrošnjom. Takva naknada ne smije stvoriti prepreku za ulazak na tržište sučionika na tržištu koji se bave agregiranjem ili prepreku za fleksibilnost. U takvim slučajevima ta je naknada strogo ograničena na pokrivanje nastalih troškova opskrbljivača uključenih kupaca ili opskrbljivačevih subjekata odgovornih za odstupanje tijekom aktivacije upravljanja potrošnjom. Metodom izračuna naknade mogu se uzeti u obzir koristi koje su drugi sudionici na tržištu ostvarili zahvaljujući neovisnim agregatorima i u tom se slučaju od agregatora ili uključenih kupaca može zahtijevati doprinos toj naknadi jedino ako, i u mjeri u kojoj, koristi svim opskrbljivačima, kupcima i njihovim subjektima odgovornim za odstupanja ne nadilaze izravne troškove koji su zbog njih nastali. Metodu izračuna mora odobriti regulatorno tijelo ili drugo nadležno nacionalno tijelo;</p> <p>5. Države članice osiguravaju da regulatorna tijela ili, ako je tako predviđeno nacionalnim pravnim sustavom, operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava koji djeluju u bliskoj suradnji sa sudionicima na tržištu i krajnjim</p>	<p>(9) Način utvrđivanja naknade iz stavka 6. ovoga članka propisan je pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.</p> <p>(10) Način utvrđivanja naknade iz stavka 9. ovoga članka može uzeti u obzir koristi koje su drugi sudionici na tržištu ostvarili zahvaljujući neovisnom agregatoru i u tom se slučaju od agregatora ili kupca koji samostalno sudjeluje u upravljanju potrošnjom može zahtijevati doprinos toj naknadi jedino ako, i u mjeri u kojoj, koristi svim opskrbljivačima, krajnjim kupcima i njihovim subjektima odgovornim za odstupanje ne nadilaze izravne troškove koji su zbog njih nastali.</p>		
---	---	--	--

<p>kupcima utvrde tehničke zahtjeve za sudjelovanje upravljanja potrošnjom na svim tržištima električne energije u skladu s tehničkim značajkama tih tržišta i mogućnostima upravljanja potrošnjom. Takvi zahtjevi uključuju sudjelovanje agregiranih opterećenja.</p>			
<p>Članak 18.</p> <p>Računi i informacije o obračunu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da su računi i informacije o obračunu točni, lako razumljivi, jasni, sažeti, prilagođeni korisnicima i predloženi na takav način da ih krajnji kupci mogu lako usporediti. Na zahtjev krajnjih kupaca dostavlja im se jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se za izdavanje svih računa i pružanje svih informacija o obračunu krajnjim kupcima ne naplaćuje naknada.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja računa i informacija o obračunu u elektroničkom obliku te da im se ponude fleksibilni aranžmani za stvarno plaćanje računa.</p>	<p>Članak 29.</p> <p>(1) Računi i informacije o obračunu moraju biti točni, lako razumljivi, jasni, sažeti, prilagođeni krajnjim kupcima i sastavljeni na način da ih krajnji kupci mogu lako usporediti. Na zahtjev krajnjih kupaca dostavlja im se jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji.</p> <p>(2) Za izdavanje računa i pružanje informacija o obračunu krajnjim kupcima ne naplaćuje se naknada.</p> <p>(3) Krajnji kupci trebaju imati mogućnost primanja računa i informacija o obračunu u elektroničkom obliku te mogućnost fleksibilnih aranžmana za plaćanje računa.</p> <p>(4) Ako ugovor predviđa buduće izmjene proizvoda, cijene ili</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>4. Ako ugovor predviđa buduće izmjene proizvoda, cijene ili popusta, te se stavke, zajedno s datumom od kojeg se izmjena primjenjuje, navode na računu.</p> <p>5. Države članice savjetuju se s udrugama potrošača kad razmatraju izmjene zahtjeva u pogledu sadržaja računa.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da su računi i informacije o obračunu u skladu s minimalnim zahtjevima utvrđenima u Prilogu I.</p>	<p>popusta, te se stavke, zajedno s datumom od kojeg se izmjena primjenjuje, navode na računu.</p> <p>(5) Agencija se savjetuje s udrugama potrošača kad razmatraju izmjene zahtjeva u pogledu sadržaja računa.</p> <p>(6) Računi i informacije o obračunu moraju biti u skladu s minimalnim zahtjevima utvrđenima općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz članka 59. ovoga Zakona.</p>		
<p>Članak 19.</p> <p>Pametni sustavi mjerenja</p> <p>1. Radi promicanja energetske učinkovitosti i osnaživanja krajnjih kupaca države članice ili, ako je neka država članica tako predvidjela, regulatorno tijelo snažno preporučuju da elektroenergetska poduzeća i drugi sudionici na tržištu optimiziraju uporabu električne energije, među ostalim pružanjem usluga upravljanja energijom, razvijanjem inovativnih formula za formiranje cijena i uvođenjem interoperabilnih pametnih sustava mjerenja, osobito s pomoću potrošačkih sustava za upravljanje energijom i s pomoću pametnih mreža, u</p>	<p>Članak 32.</p> <p>(1) Ministarstvo osigurava na području Republike Hrvatske uvođenje sustava naprednog mjerenja koji doprinosi aktivnom sudjelovanju krajnjih kupaca na tržištu električne energije u skladu s člancima 30. i 31. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Sustav naprednog mjerenja iz stavka 1. ovoga članka, sustavi koji se koriste za mjerenje, nadzor i vođenje elektroenergetskog sustava kao i sustavi za upravljanje energijom na strani krajnjih kupaca moraju biti usklađeni s odgovarajućim dostupnim normama, uključujući norme interoperabilnosti,</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>skladu s primjenjivim pravilima Unije o zaštiti podataka.</p> <p>2. Države članice osiguravaju na svojem državnom području uvođenje pametnih sustava mjerenja koji doprinose aktivnom sudjelovanju kupaca na tržištu električne energije. Takvo uvođenje može podlijegati procjeni troškova i koristi u skladu s načelima utvrđenima u Prilogu II.</p> <p>3. Države članice koje započnu s uvođenjem pametnih sustava mjerenja donose i objavljuju minimalne funkcionalne i tehničke zahtjeve za pametne sustave mjerenja koji će se uvesti na njihovu državnom području u skladu s člankom 20. i Prilogom II. Države članice osiguravaju interoperabilnost tih pametnih sustava mjerenja, kao i njihovu sposobnost osiguranja rezultata za potrošačke sustave za upravljanje energijom. U tom pogledu države članice poklanjaju dužnu pažnju upotrebi odgovarajućih dostupnih standarda, uključujući one standarde kojima se omogućava interoperabilnost, kao i najboljih praksi, vodeći pritom računa o važnosti razvoja pametnih mreža i unutarnjeg tržišta električne energije.</p> <p>4. Države članice koje započnu s uvođenjem pametnih sustava mjerenja osiguravaju da krajnji kupci na transparentan i nediskriminacijski način doprinose pokrivanju troškova uvođenja,</p>	<p>vodeći računa o najboljim praksama, razvoju naprednih mreža i tržišta električne energije u Europskoj uniji.</p> <p>(3) Troškovi uvođenja sustava naprednog mjerenja uzimaju se u obzir pri odobravanju planova razvoja operatora sustava i razmatranja opravdanih troškova kod određivanja tarifnih stavki za prijenos električne energije i tarifnih stavki za distribuciju električne energije.</p> <p>(4) Ako se na temelju ekonomske procjene iz članka 31. ovoga Zakona uvođenje sustava naprednog mjerenja negativno ocijeni, najmanje svake četiri godine, zbog velikih promjena u temeljnim pretpostavkama korištenim pri izradi ekonomske procjene kao i u razvoju tehnologije i tržišta, donosi se ažurirana ekonomska procjena u skladu s člankom 31. ovoga Zakona, te o rezultatima ažurirane ekonomske procjene Agencija obavještava Ministarstvo i Europsku komisiju.</p>		
---	---	--	--

istodobno uzimajući u obzir dugoročne koristi za cjelokupni vrijednosni lanac. Države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela redovito prate uvođenje pametnog mjerenja na svojem državnom području radi bilježenja pružanja koristi potrošačima.

5. Ako se, na temelju procjene troškova i koristi iz stavka 2., uvođenje pametnih sustava mjerenja ocijeni negativnim, države članice osiguravaju da se ta procjena preispita najmanje svake četiri godine, ili češće, zbog velikih promjena u temeljnim pretpostavkama, u razvoju tehnologije i tržišta. Države članice obavješćuju Komisiju o ishodu svoje ažurirane procjene troškova i koristi kad njezini rezultati postanu dostupni.

6. Odredbe ove Direktive koje se odnose na pametne sustave mjerenja primjenjuju se na buduće ugradnje i ugradnje kojima se zamjenjuju starija pametna brojila. Pametni sustavi mjerenja koji su već ugrađeni ili za koje je „početak rada” nastupio prije 4. srpnja 2019., mogu ostati u funkciji tijekom svojeg životnog vijeka no, u slučaju pametnih sustava mjerenja koja ne zadovoljavaju uvjete iz članka 20. i Priloga II., ne mogu ostati u funkciji nakon 5. srpnja 2031.

Za potrebe ovog stavka ili početak građevinskih radova na ulaganju ili prva

<p>čvrsta obveza za naručivanje opreme ili druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, ovisno o tome što nastupi prije. Kupnja zemljišta i pripremni radovi, primjerice ishođenje dozvola i provođenje preliminarnih studija izvedivosti, ne smatraju se početkom radova. U slučaju preuzimanja „početak radova” znači trenutak stjecanja imovine koja je izravno povezana sa stečenom poslovnom jedinicom.</p>			
<p>Članak 20.</p> <p>Funkcionalnosti pametnog sustava mjerenja</p> <p>Ako se, na temelju procjene troškova i koristi iz članka 19. stavka 2., uvođenje pametnog sustava mjerenja ocijeni pozitivnim ili ako se pametan sustav mjerenja sustavno uvodi nakon 4. srpnja 2019., države članice uvode pametne sustave mjerenja u skladu s europskim normama, Priloga II. i sljedećim zahtjevima:</p> <p>(a) pametnim sustavima mjerenja precizno se mjeri stvarna potrošnja električne energije te se njime krajnjim se kupcima moraju moći pružiti informacije o stvarnom vremenu upotrebe. Potvrđeni podaci o povijesnoj potrošnji lako su i na siguran način dostupni krajnjim kupcima te im se na zahtjev daju na uvid</p>	<p>Članak 30.</p> <p>(1) Sustav naprednog mjerenja uvodi ministar odlukom, u skladu s europskim normama i sljedećim zahtjevima:</p> <p>1. sustav naprednog mjerenja precizno mjeri stvarnu potrošnju električne energije te krajnjem kupcu daje informacije o stvarnom vremenu potrošnje električne energije. Potvrđeni podaci o povijesnoj potrošnji lako su i na siguran način dostupni krajnjem kupcu putem standardiziranog sučelja bez dodatnih troškova. Nepotvrđeni podaci o potrošnji u gotovo stvarnom vremenu također su lako i na siguran način dostupni krajnjem kupcu bez dodatnih troškova, putem standardiziranog</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>bez dodatnih troškova. Nepotvrđeni podaci o potrošnji u gotovo stvarnom vremenu također su lako i na siguran način dostupni krajnjim kupcima bez dodatnih troškova, putem standardiziranog sučelja ili putem daljinskog pristupa radi podupiranja automatiziranih programa energetske učinkovitosti, upravljanja potrošnjom i drugih usluga;</p> <p>(b) sigurnost pametnih sustava mjerenja i podatkovne komunikacije u skladu je s relevantnim pravilima Unije o sigurnosti, uzimajući u obzir najbolje dostupne tehnike za osiguravanje najviše razine zaštite kibersigurnosti te se pritom vodi računa o troškovima i načelima proporcionalnosti;</p> <p>(c) privatnost krajnjih kupaca i zaštita njihovih podataka u skladu je s relevantnim pravilima Unije o zaštiti podataka i privatnosti;</p> <p>(d) operateri brojila osiguravaju da se na brojilima aktivnih kupaca koji predaju električnu energiju u mrežu može prikazati električna energija koja je predana u mrežu iz njihovih prostora;</p> <p>(e) na zahtjev krajnjih kupaca, podaci o električnoj energiji koju su predali u mrežu i podaci o njihovoj potrošnji električne energije stavljaju se njima na raspolaganje, u skladu s provedbenim aktom donesenim na temelju članka 24., putem standardiziranog komunikacijskog</p>	<p>sučelja ili putem daljinskog pristupa radi podupiranja automatiziranih programa energetske učinkovitosti, upravljanja potrošnjom i drugih usluga,</p> <p>2. sigurnost sustava naprednog mjerenja i podatkovne komunikacije u skladu je s relevantnim pravilima Europske unije o sigurnosti, uzimajući u obzir najbolje dostupne tehnike za osiguravanje najviše razine zaštite kibernetičke sigurnosti te se pritom vodi računa o troškovima i načelima proporcionalnosti,</p> <p>3. privatnost krajnjih kupaca i zaštita njihovih podataka u skladu je s relevantnim pravilima Europske unije o zaštiti podataka i privatnosti,</p> <p>4. operator sustava osigurava da se na brojilu aktivnog kupca koji predaje električnu energiju u mrežu može prikazati električna energija koja je predana u mrežu,</p> <p>5. na zahtjev krajnjeg kupca, podatke o električnoj energiji koju je predao u mrežu i podatke o njegovoj potrošnji električne energije operator sustava stavlja krajnjem kupcu na raspolaganje, putem standardiziranog komunikacijskog</p>			
---	---	--	--	--

<p>sučelja ili putem daljinskog pristupa, ili na raspolaganje trećim osobama koje djeluju u njihovo ime, u lako razumljivom obliku, čime im se omogućava usporedba ponuda pod jednakim uvjetima;</p> <p>(f) prije ugradnje pametnih brojila ili pri njihovoj ugradnji krajnjim se kupcima pružaju odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s njihovim punim potencijalom u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenja potrošnje energije, te u vezi s prikupljanjem i obradom osobnih podataka u skladu s primjenjivim pravilima Unije o zaštiti podataka;</p> <p>(g) s pomoću pametnih sustava mjerenja podatci krajnjih kupaca mogu se mjeriti, a krajnji kupci mogu biti namireni u razdoblju uravnoteženja odstupanja na nacionalnom tržištu.</p> <p>Za potrebe prvog podstavka točke (e) krajnji kupci mogu preuzeti svoje mjerne podatke ili ih prenijeti drugoj strani bez dodatnih troškova i u skladu sa svojim pravom na prenosivost podataka koje im je zajamčeno pravilima Unije o zaštiti podataka;</p>	<p>sučelja ili putem daljinskog pristupa, ili na raspolaganje trećoj strani koja djeluje u njegovo ime, u lako razumljivom obliku, čime mu se omogućava usporedba ponuda pod jednakim uvjetima,</p> <p>6. prije ugradnje naprednog brojila ili pri njegovoj ugradnji krajnjem se kupcu pružaju odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s punim potencijalom naprednog brojila u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenja potrošnje energije, te u vezi s prikupljanjem i obradom osobnih podataka u skladu s primjenjivim pravilima Europske unije o zaštiti podataka,</p> <p>7. sustav naprednog mjerenja mora omogućiti mjerenje i obračun električne energije koju je krajnji kupac preuzeo iz sustava ili predao u sustav u obračunskom intervalu za izračun odstupanja u skladu s pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.</p> <p>(2) Za potrebe stavka 1. točke 5. ovoga članka krajnji kupac može preuzeti svoje mjerne podatke ili ih prenijeti drugoj strani bez dodatnih troškova i u skladu sa svojim pravom na prenosivost podataka</p>		
--	---	--	--

	koje mu je zajamčeno pravilima Europske unije o zaštiti podataka.		
<p>Članak 21.</p> <p>Pravo na pametno brojilo</p> <p>1. Ako se, na temelju procjene troškova i koristi iz članka 19. stavka 2., uvođenje pametnog sustava mjerenja ocijeni negativnim te ako se pametan sustav mjerenja ne uvodi sustavno, države članice osiguravaju da svaki krajnji kupac koji to zatraži ima pravo, pod uvjetom da snosi povezane troškove, na ugradnju ili, ako je primjenjivo, nadogradnju, pod poštenim i troškovno učinkovitim uvjetima, pametnog brojila koje je:</p> <p>(a) opremljeno funkcionalnostima navedenima u članku 20., ako je to tehnički izvedivo, ili minimalnim skupom funkcionalnosti koje države članice trebaju definirati i objaviti na nacionalnoj razini u skladu s Prilogom II.;</p> <p>(b) interoperabilno i može omogućiti traženu povezivost mjerne infrastrukture i potrošačkih sustava za upravljanje energijom u gotovo stvarnom vremenu.</p>	<p>Članak 33.</p> <p>(1) Ako se ekonomskom procjenom iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona uvođenje sustava naprednog mjerenja negativno ocijeni, te ako se sustav naprednog mjerenja ne uvodi sustavno, operator sustava dužan je na zahtjev krajnjeg kupca ili na zahtjev opskrbljivača, uz pristanak krajnjeg kupca, ugraditi napredno brojilo u skladu s tehničkim zahtjevima koje određuje operator sustava i funkcionalnostima propisanim u članku 30. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Brojilo iz stavka 1. ovoga članka treba zadovoljiti između ostalog i interoperabilnost i da može omogućiti traženu povezivost mjerne infrastrukture i potrošačkih sustava za upravljanje energijom u gotovo stvarnom vremenu.</p> <p>(3) Operator sustava dužan je</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>2. Ako kupac zatraži pametno brojilo u skladu sa stavkom 1., države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela:</p> <p>(a) osiguravaju da je u ponudi krajnjem kupcu koji zahtijeva ugradnju pametnog brojila izričito navedeno i jasno opisano sljedeće:</p> <p>i. funkcije i interoperabilnost koje podržava pametno brojilo, moguće usluge, kao i koristi koje se zaista mogu ostvariti uporabom pametnog brojila u određenom trenutku,</p> <p>ii. svi povezani troškovi koje snosi krajnji kupac;</p> <p>(b) osiguravaju da je pametno brojilo ugrađeno u razumnom roku, a najkasnije četiri mjeseca od podnesenog zahtjeva za ugradnju;</p> <p>(c) redovito, a barem svake dvije godine, preispituju i javno objavljuju povezane troškove te prate razvoj tih troškova kao rezultat tehnoloških dostignuća i mogućih nadogradnji sustava mjerenja.</p>	<p>ugraditi napredno brojilo u razumnom roku, a najkasnije četiri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka.</p> <p>(4) Trošak nabave i ugradnje naprednog brojila iz stavka 1. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva u skladu s pravilima i cjenikom nestandardnih usluga operatora sustava.</p> <p>(5) U ponudi za ugradnju naprednog brojila operator sustava podnositelju zahtjeva za ugradnju naprednog brojila izričito navodi i jasno opisuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkcije i interoperabilnost koje podržava napredno brojilo, - raspoložive usluge i koristi koje se zaista mogu ostvariti uporabom naprednog brojila, - sve povezane troškove koje snosi podnositelj zahtjeva. <p>(6) Operator sustava redovito, a barem svake dvije godine, preispituje i javno objavljuje troškove povezane s načinom</p>		
---	---	--	--

	<p>ugradnje naprednih brojila u skladu s odredbama ovoga članka, te prati razvoj tih troškova u skladu s tehnološkim dostignućima i mogućim nadogradnjama sustava naprednog mjerenja.</p>			
<p>Članak 22.</p> <p>Konvencionalna brojila</p> <p>1. Ako krajnji kupci nemaju pametno brojilo, države članice osiguravaju da imaju pojedinačno konvencionalno brojilo kojim se točno mjeri njihova stvarna potrošnja.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da krajnji kupci mogu lako očitati svoje konvencionalno brojilo, izravno ili neizravno putem internetskog sučelja ili drugog odgovarajućeg sučelja.</p>	<p>Članak 34.</p> <p>(1) Operator sustava dužan je svako obračunsko mjerno mjesto krajnjeg kupca koje nije opremljeno naprednim brojilom, opremiti brojilom kojim se točno mjeri stvarna potrošnja na tom obračunskom mjernom mjestu.</p> <p>(2) Krajnji kupac mora imati mogućnost lako izravno očitati svoje konvencionalno brojilo ili mu očitano stanje brojila mora biti dostupno putem internetskog sučelja ili drugog odgovarajućeg sučelja.</p>	U potpunosti preuzeto		
<p>Članak 23.</p> <p>Upravljanje podacima</p> <p>1. Pri utvrđivanju pravila u pogledu upravljanja podacima i razmjene podataka države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela utvrđuju pravila o pristupu strana koje</p>	<p>Članak 35.</p> <p>(1) Agencija općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz članka 59. ovoga Zakona propisuje upravljanje, razmjenu i pristup podacima o krajnjim kupcima i sukladno</p>	U potpunosti preuzeto		

<p>ispunjavaju uvjete podacima o krajnjim kupcima u skladu s ovim člankom i mjerodavnim pravnim okvirom Unije. Za potrebe ove Direktive podatci znače mjerne podatke i podatke o potrošnji, kao i podatke koji se zahtijevaju o kupcu koji želi promijeniti opskrbljivača, za upravljanje potrošnjom i za druge usluge.</p> <p>2. Države članice organiziraju upravljanje podacima kako bi osigurale učinkovit i siguran pristup podacima i učinkovitu razmjenu podataka, kao i zaštitu podataka i njihovu sigurnost.</p> <p>Neovisno o modelu upravljanja podacima koji se primjenjuje u svakoj državi članici, strana odgovorna za upravljanje podacima omogućava svakoj stranci koja ispunjava uvjete pristup podacima o krajnjem kupcu u skladu sa stavkom 1. Strane koje ispunjavaju uvjete imaju tražene podatke na raspolaganju na nediskriminacijski način i istodobno. Pristup podacima jednostavan je, a relevantni postupci za ostvarenje pristupa podacima javno su dostupni.</p> <p>3. Pravila o pristupu podacima i pohranjivanju podataka za potrebe ove Direktive u skladu su s relevantnim pravom Unije.</p>	<p>mjerodavnom pravnom okviru Europske unije. Za potrebe ovoga Zakona podatci znače mjerne podatke i podatke o potrošnji, kao i podatke koji se zahtijevaju o kupcu koji želi promijeniti opskrbljivača, za upravljanje potrošnjom i za druge usluge.</p> <p>(2) Upravljanjem podacima se osigurava učinkovit i siguran pristup podacima i učinkovita razmjena podataka, kao i zaštita podataka i njihova sigurnost.</p> <p>(3) Neovisno o modelu upravljanja podacima koji se primjenjuje, operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava omogućavaju svakoj stranci koja ispunjava uvjete, pristup podacima o krajnjem kupcu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, na nediskriminirajući način i istodobno. Pristup podacima jednostavan je, a relevantni postupci za ostvarenje pristupa podacima javno su dostupni.</p> <p>(4) Obrada osobnih podataka u okviru ovoga Zakona provodi se u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i</p>		
---	--	--	--

<p>Obrada osobnih podataka u okviru ove Direktive provodi se u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.</p> <p>4. Države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela ovlašćuju i certificiraju ili, prema potrebi, načziru strane odgovorne za upravljanje podacima kako bi osigurale da postupaju u skladu sa zahtjevima ove Direktive.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje zadaće službenika za zaštitu podataka iz Uredbe (EU) 2016/679, države članice mogu odlučiti da će od strana odgovornih za upravljanje podacima zahtijevati imenovanje službenika odgovornih za usklađenost, nadležnih za praćenje provedbe mjera koje su poduzele te strane radi osiguravanja nediskriminacijskog pristupa podacima i usklađenosti sa zahtjevima ove Direktive.</p> <p>Države članice mogu imenovati službenike odgovorne za usklađenost ili tijela iz članka 35. stavka 2. točke (d) radi ispunjavanje obveza iz ovog stavka.</p> <p>5. Za pristup vlastitim podacima ili za zahtjev za stavljanje na raspolaganje vlastitih podataka krajnjim se kupcima ne zaračunavaju dodatni troškovi.</p> <p>Države članice odgovorne su za utvrđivanje relevantnih troškova koje u svrhu pristupa</p>	<p>o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (Tekst značajan za EGP) (dalje u tekstu: Uredba (EU) 2016/679) (SL L 119, 4.5.2016.).</p> <p>5) Ne dovodeći u pitanje zadaće osobe za zaštitu podataka iz Uredbe (EU) 2016/679, Agencija će od strana odgovornih za upravljanje podacima zahtijevati imenovanje službenika odgovornih za usklađenost, nadležnih za praćenje provedbe mjera koje su te strane poduzele radi osiguravanja nediskriminacijskog pristupa podacima i usklađenosti sa zahtjevima ovoga Zakona i općih uvjeta za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom iz članka 59. ovoga Zakona.</p> <p>(6) Operator distribucijskog sustava imenuje osobu odgovornog za usklađenost ili tijelo iz članka 78. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona radi ispunjavanje obveza propisanih odredbama ovoga članka.</p> <p>(7) Za pristup podacima ili za zahtjev za stavljanje na raspolaganje podataka ne zaračunavaju se troškovi.</p>			
--	---	--	--	--

<p>podacima snose strane koje ispunjavaju uvjete.</p> <p>Države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određena nadležna tijela osiguravaju da su troškovi koje naplaćuju regulirani subjekti koji pružaju podatkovne usluge razumni i propisno opravdani.</p>			
<p>Članak 24.</p> <p>Zahtjevi u pogledu interoperabilnosti i postupci za pristup podacima</p> <p>1. Radi promicanja tržišnog natjecanja na maloprodajnom tržištu i izbjegavanja nametanja pretjeranih administrativnih troškova stranama koje ispunjavaju uvjete države članice olakšavaju potpunu interoperabilnost energetske usluge u Uniji.</p> <p>2. Komisija provedbenim aktima donosi zahtjeve u pogledu interoperabilnosti i nediskriminacijskih i transparentnih postupaka za pristup podacima iz članka 23. stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 68. stavka 2.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da elektroenergetska poduzeća primjenjuju zahtjeve u pogledu interoperabilnosti i postupke za pristup podacima iz stavka 2.</p>	<p>Članak 36.</p> <p>(1) Radi promicanja tržišnog natjecanja na maloprodajnom tržištu i izbjegavanja nametanja pretjeranih administrativnih troškova stranama koje ispunjavaju uvjete olakšat će se potpuna interoperabilnost energetske usluge u Europskoj uniji.</p> <p>(2) Elektroenergetski subjekti primjenjuju zahtjeve u pogledu interoperabilnosti i postupke za pristup podacima iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>Ti se zahtjevi i postupci temelje na postojećim nacionalnim praksama.</p>				
<p>Članak 25.</p> <p>Jedinstvene kontaktne točke</p> <p>Države članice osiguravaju jedinstvene kontaktne točke radi pružanja svih nužnih informacija kupcima kad je riječ o njihovim pravima, primjenjivom pravu i mehanizmima za rješavanje sporova koji su im dostupni u slučaju spora. Takve jedinstvene kontaktne točke mogu biti dio općih informativnih točaka za potrošače.</p>	<p>Članak 37.</p> <p>Jedinstvena kontaktna točka za elektroenergetiku, radi pružanja svih nužnih informacija krajnjim kupcima kad je riječ o njihovim pravima, primjenjivom pravu i mehanizmima za rješavanje sporova koji su im dostupni u slučaju spora, dio je općih informacija na portalu za potrošače.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		
<p>Članak 26.</p> <p>Pravo na izvansudsko rješavanje sporova</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju pristup jednostavnim, pravednim, transparentnim, neovisnim, djelotvornim i učinkovitim izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova u vezi s pravima i obvezama utvrđenima ovom Direktivom preko neovisnog mehanizma kao što je pravobranitelj za energetiku ili tijelo za zaštitu potrošača ili regulatorno</p>	<p>Članak 39.</p> <p>(1) Krajnji kupci imaju pristup jednostavnim, pravednim, transparentnim, neovisnim, djelotvornim i učinkovitim izvansudskim mehanizmima za rješavanje sporova u vezi s pravima i obvezama utvrđenima odredbama ovoga Zakona preko neovisnog mehanizma u skladu sa zakonom</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>tijelo. Ako je krajnji kupac potrošač u smislu Direktive 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća (23), takvi izvansudski mehanizmi u skladu su sa zahtjevima za kvalitetu iz Direktive 2013/11/EU i njima se predviđa, ako je to opravdano, sustav povrata sredstava i/ili naknade.</p> <p>2. Prema potrebi, države članice osiguravaju da subjekti za alternativno rješavanje sporova surađuju kako bi osigurali jednostavne, pravedne, transparentne, neovisne, djelotvorne i učinkovite mehanizme za izvansudsko rješavanje sporova za svaki spor koji proizađe iz proizvoda ili usluga povezanih ili u paketu s bilo kojim proizvodom ili uslugom koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive.</p> <p>3. Sudjelovanje elektroenergetskih poduzeća u mehanizmima izvansudskog rješavanja sporova za kupce iz kategorije kućanstva je obvezno, osim ako država članica ne dokaže Komisiji da su drugi mehanizmi jednako učinkoviti.</p>	<p>kojim se uređuje alternativno rješavanje potrošačkih sporova.</p> <p>(2) Subjekti za alternativno rješavanje sporova surađuju kako bi osigurali jednostavne, pravedne, transparentne, neovisne, djelotvorne i učinkovite mehanizme za izvansudsko rješavanje sporova za svaki spor koji proizađe iz proizvoda ili usluga povezanih ili u paketu s bilo kojim proizvodom ili uslugom koji su obuhvaćeni područjem primjene ovog Zakonom.</p> <p>(3) Sudjelovanje elektroenergetskih subjekata u mehanizmima izvansudskog rješavanja sporova za kupce iz kategorije kućanstva je obvezno.</p>		
---	--	--	--

<p>Članak 27.</p> <p>Univerzalna usluga</p> <p>1. Države članice osiguravaju da svi kupci iz kategorije kućanstvo, i, kada to države članice smatraju prikladnim, mala počuzeća, imaju pravo na univerzalnu uslugu, naime pravo na opskrbu električnom energijom određene kvalitete unutar svojeg državnog područja po konkurentnim, jednostavno i jasno usporedivim, transparentnim i nediskriminacijskim cijenama. Radi osiguravanja pružanja univerzalne usluge, države članice mogu imenovati opskrbljivača zadnjeg izbora. Države članice operatorima distribucijskih sustava nameću obvezu priključivanja kupaca na njihovu mrežu po odredbama, uvjetima i tarifama utvrđenima u skladu s postupkom predviđenim u članku 59. stavku 7. Ovom se Direktivom ne sprečava države članice da ojačaju tržišni položaj kupaca iz kategorije kućanstva te malih i srednjih kupaca koji nisu kućanstva promicanjem mogućnosti za dobrovoljno udruživanje predstavnika za tu kategoriju kupaca.</p> <p>2. Stavak 1. provodi se na transparentan i nediskriminacijski način i ne sprečava slobodan izbor opskrbljivača predviđen u članku 4.</p>	<p>Članak 40.</p> <p>(1) Svi kupci iz kategorije kućanstvo, imaju pravo na univerzalnu uslugu, što podrazumijeva pravo na opskrbu električnom energijom određene kvalitete unutar područja Republike Hrvatske po konkurentnim, jednostavno i jasno usporedivim, transparentnim i nediskriminacijskim cijenama.</p> <p>(2) Radi osiguravanja pružanja univerzalne usluge, imenovati će se odlukom Vlade Republike Hrvatske opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge.</p> <p>(3) Operator distribucijskog sustava je obvezan priključiti kupce na svoju mrežu po odredbama, uvjetima i naknadi za priključenja utvrđenima u skladu s postupkom predviđenim u članku 111. stavak 2. ovoga Zakona .</p> <p>(4) Stavak 1. ovoga članka provodi se na transparentan i nediskriminacijski način i ne sprečava slobodan izbor opskrbljivača predviđen člankom 9. ovoga Zakona.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		
---	---	------------------------------	--	--

<p>Članak 28.</p> <p>Ugroženi kupci</p> <p>1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere radi zaštite kupaca i posebno osiguravaju postojanje prikladnih zaštitnih mjera radi zaštite ugroženih kupaca. U tom kontekstu, svaka država članica definira koncept ugroženih kupaca koji se može odnositi na energetska siromaštvo i, među ostalim, na zabranu isključivanja električne energije takvim kupcima u kritičnim vremenima. Koncept ugroženih kupaca može uključivati razine prihoda, udio rashoda za energiju u okviru raspoloživog dohotka, energetska učinkovitost domova, kritičnu ovisnost o električnoj opremi iz zdravstvenih razloga, dob ili druge kriterije. Države članice osiguravaju primjenu prava i obveza povezanih s ugroženim kupcima. Posebno poduzimaju mjere za zaštitu kupaca u udaljenim područjima. Osiguravaju visoke razine zaštite potrošača, posebno u pogledu transparentnosti općih uvjeta ugovora, općih informacija i mehanizama rješavanja sporova.</p> <p>2. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, kao što je osiguravanje povlastica kroz sustave socijalne sigurnosti radi osiguravanja nužne opskrbe ugroženih kupaca ili pružanje podrške poboljšanjima energetske učinkovitosti radi rješavanja</p>	<p>Članak 43.</p> <p>(1) Republika Hrvatska poduzima odgovarajuće mjere radi zaštite kupaca i posebno osigurava postojanje prikladnih zaštitnih mjera radi zaštite ugroženih kupaca sukladno odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor. U tom kontekstu, Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za područje socijalne skrbi definira koncept ugroženih kupaca koji se može odnositi na energetska siromaštvo kao i na zabranu privremene obustave isporuke električne energije takvim kupcima u kritičnim vremenima, uključujući i privremeno ograničenje korištenja priključne snage u cilju ograničenja potrošnje električne energije.</p> <p>(2) Koncept ugroženih kupaca može uključivati razine prihoda, udio rashoda za energiju u okviru raspoloživog dohotka, energetska učinkovitost domova, kritičnu ovisnost o električnoj opremi iz zdravstvenih razloga, dob ili druge socijalne kriterije.</p> <p>(3) Ministarstvo osigurava primjenu prava i obveza povezanih s ugroženim kupcima, te posebno</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

<p>energetskog siromaštva tamo gdje je ono utvrđeno u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999, uključujući u širem kontekstu siromaštva. Takve mjere ne smiju sprečavati stvarno otvaranje tržišta iz članka 4. ili funkcioniranje tržišta te se Komisiju, ako je potrebno, o njima obavješćuje u skladu s člankom 9. stavkom 4. Takve obavijesti mogu također uključivati mjere poduzete unutar općeg sustava socijalne sigurnosti.</p>	<p>poduzimaju mjere za zaštitu kupaca u udaljenim područjima i osiguravaju visoke razine zaštite potrošača, posebno u pogledu transparentnosti općih uvjeta ugovora, općih informacija i mehanizama rješavanja sporova.</p> <p>(4) Ministarstvo nadležno za područje socijalne skrbi predlaže Vladi Republike Hrvatske poduzimanje odgovarajućih mjera, kao što su osiguravanje povlastica kroz sustave socijalne sigurnosti radi osiguravanja nužne opskrbe ugroženih kupaca ili pružanje podrške poboljšanjima energetske učinkovitosti radi rješavanja energetskog siromaštva tamo gdje je ono utvrđeno u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999, uključujući u širem kontekstu siromaštva.</p> <p>(5) Mjere iz stavka 4. ovoga članka ne smiju sprečavati stvarno otvaranje tržišta iz članka 9. ovoga Zakona ili funkcioniranje tržišta te se Europsku komisiju, ako je potrebno, o njima obavješćuje u skladu s člankom 18. stavkom 4. ovoga Zakona. Takve obavijesti mogu također uključivati mjere poduzete</p>			
--	--	--	--	--

unutar općeg sustava socijalne sigurnosti.

(6) Kupci iz kategorije kućanstva koji imaju pravo na opskrbu u okviru univerzalne usluge i izaberu ili koriste po automatizmu taj način opskrbe te su od nadležnog tijela za socijalnu skrb ishodili odluku o statusu ugroženog kupca, imaju pravo na posebnu zaštitu u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje energetska sektor te propisima o socijalnoj skrbi.

(7) Nadležno tijelo za socijalnu skrb koje je utvrdilo status ili promjenu statusa ili ukinulo status ugroženog kupca, dužno je u roku od osam dana o tome izvijestiti kupca, operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača ugroženog, putem sučelja za razmjenu podataka, uključujući dostavu jedinstvene oznake pripadnog obračunskog mjernog mjesta na koji se status ugroženog kupca odnosi.

(8) Nadležno tijelo za socijalnu skrb pojedinačnim aktom kojim, na zahtjev stranke, utvrđuje status ugroženog kupca odredit će razinu socijalne potpore ugroženom kupcu, odnosno vrstu i opseg prava koja pripadaju s obzirom na utvrđeni

	<p>status te način sudjelovanja u podmirenju troškova socijalnog minimuma potrošnje električne energije i/ili o privremenom ograničenju korištenja priključne snage u cilju ograničenja potrošnje električne energije na socijalni minimum.</p> <p>(9) U slučaju privremenog ograničenja korištenja priključne snage iz stavka 8. ovoga članka, nadležno tijelo za socijalnu skrb putem sučelja za razmjenu podataka, podnosi zahtjev operatoru distribucijskog sustava za provedbu privremenog ograničenja korištenja priključne snage, te o tome obavještava opskrbljivača ugroženog kupca.</p> <p>(10) Ministarstvo nadležno za područje socijalne skrbi, odnosno nadležno tijelo za socijalnu skrb, dužno je voditi registar ugroženih kupaca.</p>			
--	--	--	--	--

<p>Članak 29.</p> <p>Energetsko siromaštvo</p> <p>Pri ocjenjivanju broja energetske siromašnih kućanstava u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999 države članice utvrđuju i objavljuju skup kriterija koji mogu uključivati niske prihode, visoke rashode za energiju u okviru raspoloživog dohotka i lošu energetske učinkovitost.</p> <p>U tom kontekstu i u kontekstu članka 5. stavka 5. Komisija daje smjernice o definiciji „znatnog broja kućanstava u energetske siromaštva”, polazeći od pretpostavke da se svaki udio kućanstava u energetske siromaštva može smatrati znatnim.</p> <p>POGLAVLJE IV.</p> <p>RAD DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA</p>	<p>Članak 45.</p> <p>Pri ocjenjivanju broja energetske siromašnih kućanstava u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) 2018/1999 ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi utvrđuje i objavljuju skup kriterija koji mogu uključivati niske prihode, visoke rashode za energiju u okviru raspoloživog dohotka i nisku energetske učinkovitost.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
<p>Članak 30.</p> <p>Određivanje operatora distribucijskih sustava</p> <p>Države članice imenuju ili zahtijevaju od poduzeća, koja imaju u vlasništvu distribucijske sustave ili su za njih odgovorna, da imenuju jednog operatora</p>	<p>Članak 67.</p> <p>HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. određuje se operatorom distribucijskog sustava za područje Republike Hrvatske na vremensko razdoblje od 50 godina.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>distribucijskog sustava ili više njih, na vremensko razdoblje koje države članice trebaju odrediti uzimajući u obzir pitanja učinkovitosti i ekonomske ravnoteže.</p>				
<p>Članak 31.</p> <p>Zadaci operatora distribucijskih sustava</p> <p>1. Operator distribucijskog sustava odgovoran je za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije, za pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta sigurnog, pouzdanog i učinkovitog sustava distribucije električne energije na svojem području uz dužnu pažnju prema zaštiti okoliša i energetske učinkovitosti.</p> <p>2. U svakom slučaju operator distribucijskog sustava ne smije diskriminirati korisnike sustava ili kategorije korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća.</p> <p>3. Operator distribucijskog sustava korisnicima sustava pruža informacije koje su im potrebne za učinkovit pristup sustavu, uključujući korištenje sustavom.</p>	<p>Članak 68.</p> <p>(1) Operator distribucijskog sustava odgovoran je za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije, za pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta sigurnog, pouzdanog i učinkovitog sustava distribucije električne energije na svojem području uz dužnu pažnju prema zaštiti okoliša i energetske učinkovitosti.</p> <p>(2) Operator distribucijskog sustava ne smije diskriminirati korisnike mreže ili kategorije korisnika mreže, posebno ne u korist svojih povezanih društava.</p> <p>(3) Operator distribucijskog sustava pri dispečiranju proizvodnih postrojenja dužan je davati prednost proizvodnim postrojenjima koja upotrebljavaju obnovljive izvore</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>4. Država članica može od operatora distribucijskog sustava pri dispečiranju proizvodnih postrojenja zahtijevati davanje prednosti proizvodnim postrojenjima koja upotrebljavaju obnovljive izvore ili upotrebljavaju visokoučinkovitu kogeneraciju, u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>5. Svaki operator distribucijskog sustava djeluje kao neutralni tržišni pomagač pri nabavi energije koju upotrebljava za pokrivanje gubitaka energije u svojem sustavu u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima, kada ima takvu funkciju.</p> <p>6. Ako je operator distribucijskog sustava odgovoran za nabavu proizvoda i usluga potrebnih za učinkovit, pouzdan i siguran rad distribucijskog sustava, pravila koja u tu svrhu donosi operator distribucijskog sustava objektivna su, transparentna i nediskriminacijska te se izrađuju u koordinaciji s operatorima prijenosnih sustava i drugim relevantnim sudionicima na tržištu. Uvjeti pružanja takvih proizvoda i usluga operatorima distribucijskog sustava, uključujući prema potrebi pravila i tarife, utvrđuju se u skladu s člankom 59. stavkom 7. na nediskriminacijski način koji odražava troškove te se objavljuju.</p> <p>7. U obavljanju zadataka iz stavka 6., operator distribucijskog sustava nabavlja</p>	<p>energije ili upotrebljavaju visokoučinkovitu kogeneraciju, u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>(4) Operator distribucijskog sustava nabavlja električnu energiju za pokrivanje gubitaka električne energije u svojem sustavu u skladu s transparentnim, nediskriminirajućim i tržišno utemeljenim postupcima.</p> <p>(5) Operator distribucijskog sustava ne smije trgovati električnom energijom, osim za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži, 2. osiguravanje usluga fleksibilnosti u distribucijskoj mreži i 3. osiguravanje usluga u distribucijskoj sustavu. <p>(6) Operator distribucijskog sustava je odgovoran za nabavu proizvoda i usluga iz stavak 5. ovoga članka potrebnih za učinkovit, pouzdan i siguran rad distribucijskog sustava, u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim pravilima iz članak 52 ovoga Zakona</p>		
---	--	--	--

<p>nefrekvencijske pomoćne usluge potrebne za njegov sustav u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima, osim ako je regulatorno tijelo procijenilo da pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga temeljeno na tržištu nije ekonomski učinkovito te je odobrilo odstupanje. Ta obveza nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente.</p> <p>8. Nabavom proizvoda i usluga iz stavka 6. osigurava se stvarno sudjelovanje svih kvalificiranih sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, operator postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem, posebno tako što se od regulatornih tijela i operatora distribucijskih sustava zahtijeva da u bliskoj suradnji sa svim sudionicima na tržištu, kao i operatorima prijenosnih sustava, utvrde tehničke zahtjeve za sudjelovanje na tim tržištima na temelju tehničkih značajki tih tržišta i sposobnosti svih sudionika na tržištu.</p> <p>9. Operatori distribucijskih sustava surađuju s operatorima prijenosnih sustava u svrhu stvarnog sudjelovanja sudionika na tržištu priključenih na njihovu mrežu na maloprodajnim i veleprodajnim tržištima te</p>	<p>te mrežnim pravilima distribucijskog sustava.</p> <p>(7) Pravilima iz stavka 6. ovoga članka, određuje se uvjeti i način utvrđivanja cijena za njihovo pružanje.</p> <p>(8) U obavljanju zadataka iz stavka 6. ovoga članka, se obveza nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga ne primjenjuje na potpuno integrirane mrežne komponente.</p> <p>(9) Ako je Agencija procijenila, na temelju zahtjeva operatora distribucijskog sustava, da pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga temeljeno na tržištu nije ekonomski učinkovito, može izdati suglasnost na pravila iz stavka 7. ovoga članka iako se ona u dijelovima ili u cjelini ne temelje na tržišnim načelima.</p> <p>(10) Proizvode i usluge iz stavka 6. ovoga članka operator distribucijskog sustava nabavlja od kvalificiranih sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora energije, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom odnosno proizvodnjom, sudionike na tržištu koji se bave skladištenjem energije, proizvođače,</p>			
---	--	--	--	--

<p>tržištima uravnoteženja. O isporuci usluga uravnoteženja koje proizlaze iz resursa smještenih u distribucijskom sustavu postiže se dogovor s relevantnim operatorom prijenosnog sustava u skladu s člankom 57. Uredbe (EU) 2019/943 i člankom 182. Uredbe Komisije (EU) 2017/1485 (24).</p> <p>10. Države članice ili njihova određena nadležna tijela mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti obavljanje djelatnosti koje nisu predviđene u ovoj Direktivi i Uredbi (EU) 2019/943 ako su te aktivnosti nužne kako bi operatori distribucijskih sustava ispunili svoje obveze u skladu s ovom Direktivom ili Uredbom (EU) 2019/943, pod uvjetom da je regulatorno tijelo ocijenilo potrebu za takvim odstupanjem. Ovim se stavkom ne dovodi u pitanje pravo operatora distribucijskih sustava da imaju u vlasništvu ili razvijaju mreže koje nisu elektroenergetske mreže, vode ih ili da upravljaju njima, ako je to pravo odobrila država članica ili određeno nadležno tijelo.</p>	<p>agregatore kao i aktivne kupce te krajnje kupce.</p> <p>(11) Postupak kvalifikacije sudionika iz stavka 12. ovoga članka propisuje se u pravilima iz stavka 7. ovoga članka.</p> <p>(12) Operator distribucijskog sustava surađuje s operatorom prijenosnog sustava u svrhu sudjelovanja na tržištima električne energije korisnika mreže priključenih na distribucijsku mrežu.</p> <p>(13) Operator distribucijskog sustava i operator prijenosnog sustava sporazumno se dogovaraju o pružanju pomoćnih usluga, usluga uravnoteženja te usluga fleksibilnosti iz resursa priključenih na distribucijsku mrežu u skladu s člankom 57. Uredbe (EU) 2019/943 i člankom 182. Uredbe Komisije (EU) 2017/1485.</p> <p>(14) Operator distribucijskog sustava obavlja i djelatnosti, odnosno aktivnosti koje nisu predviđene odredbama ovoga Zakona i Uredbom (EU) 2019/943 ako su te djelatnosti odnosno aktivnosti nužne kako bi operator distribucijskog sustava ispunio svoje obveze u skladu s ovim Zakonom i Uredbom</p>		
---	--	--	--

	<p>(EU) 2019/943 uz uvjet da je Agencija ocijenila potrebu za takvom djelatnosti odnosno aktivnosti te da je njeno obavljanje u skladu sa zakonima i propisima kojima se uređuje.</p> <p>(15) Stavkom 16. ovoga članka ne dovodi se u pitanje pravo operatora distribucijskog sustava da ima u vlasništvu ili da razvija mreže koje nisu elektroenergetske mreže, vodi ih ili da upravlja njima.</p>			
<p>Članak 32.</p> <p>Poticaji za uporabu fleksibilnosti u distribucijskim mrežama</p> <p>1. Države članice osiguravaju potreban regulatorni okvir kako bi se operatorima distribucijskih sustava omogućilo da kupuju usluge fleksibilnosti, među ostalim usluge upravljanja zagušenjem u njihovu području, i kako bi ih se na to potaklo, u cilju povećanja učinkovitosti rada i razvoja distribucijskog sustava. Konkretno, regulatornim se okvirima osigurava da operatori distribucijskih sustava mogu nabavljati usluge od pružatelja distribuirane proizvodnje, upravljanja potrošnjom ili skladištenja energije te se promovira</p>	<p>Članak 75.</p> <p>(1) Agencija potiče operatora distribucijskog sustava na uporabu fleksibilnosti, uključujući sudjelovanje u upravljanju zagušenjima u distribucijskoj mreži u koordinaciji s operatorom prijenosnog sustava, a u cilju povećanja učinkovitosti rada, razvoja distribucijskog sustava i promoviranja upotrebe mjera energetske učinkovitosti.</p> <p>(2) Operatoru distribucijskog sustava fleksibilnost može biti dostupna na jedan ili više sljedećih načina:</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>upotreba mjera energetske učinkovitosti, ako te usluge na troškovno učinkovit način smanjuju potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta i podupiru učinkovit i siguran rad distribucijskog sustava. Operatori distribucijskih sustava nabavljaju te usluge u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima, osim ako su regulatorna tijela utvrdila da nabava takvih usluga nije gospodarski učinkovita ili da bi takva nabava dovela do ozbiljnih poremećaja na tržištu ili do većih zagušenja.</p> <p>2. Operatori distribucijskih sustava, podložno odobrenju regulatornog tijela, ili pak samo regulatorno tijelo u transparentnom i participativnom postupku koji uključuje sve relevantne korisnike sustava i operatora prijenosnog sustava utvrđuju specifikacije za nabavljene usluge fleksibilnosti i, prema potrebi, standardizirane tržišne proizvode za takve usluge barem na nacionalnoj razini. Specifikacijama se osigurava stvarno i nediskriminacijsko sudjelovanje svih sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, upravitelje postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem. Operatori distribucijskih sustava razmjenjuju sve potrebne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. nabavom usluga fleksibilnosti na tržišnim načelima 2. tarifnim stawkama za distribuciju električne energije 3. ugovorom o priključenju i ugovorom o korištenju mreže s mogućnošću ograničenja korištenja priključne snage, 4. nabavom usluga fleksibilnosti na regulirani način. <p>(3) Operator distribucijskog sustava u mrežnim pravilima distribucijskog sustava propisuje tehničke uvjete za pružanje pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti.</p> <p>(4) Agencija na temelju analize koristi i troškova koju provodi operator distribucijskog sustava utvrđuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. je li nabava usluga fleksibilnosti gospodarski učinkovita 2. smanjuje li nabava usluga fleksibilnosti potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta u distribucijskoj mreži 		
---	---	--	--

<p>informacije s operatorima prijenosnih sustava i s njima se koordiniraju kako bi se osigurali optimalna uporaba resursa i siguran i učinkovit rad sustava te olakšao razvoj tržišta. Operatorima distribucijskih sustava adekvatno se nadoknađuju barem razumni troškovi povezani s nabavom takvih usluga, uključujući troškove potrebnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija te troškove infrastrukture.</p> <p>3. Razvoj distribucijskog sustava temelji se na transparentnom planu razvoja mreže koji operatori distribucijskih sustava objavljuju barem svake dvije godine i podnose regulatornom tijelu. Plan razvoja mreže osigurava transparentnost potrebnih srednjoročnih i dugoročnih usluga fleksibilnosti te utvrđuje ulaganja planirana u sljedećih pet do deset godina, s posebnim naglaskom na glavnoj infrastrukturi distribucije potrebnoj kako bi se priključili novi proizvodni kapaciteti i nova opterećenja, među ostalim stanice za punjenje električnih vozila. Plan razvoja mreže obuhvaća i upotrebu upravljanja potrošnjom, energetske učinkovitost, postrojenja za skladištenje energije ili druge resurse kojima se operator distribucijskog sustava služi kao alternativom proširenju sustava.</p> <p>4. Operatori distribucijskih sustava savjetuju se o planu razvoja mreže sa svim relevantnim korisnicima sustava i</p>	<p>3. podupire li nabava usluga fleksibilnosti učinkovit i siguran rad distribucijskog sustava</p> <p>4. dovodi li nabava usluga fleksibilnosti do ozbiljnih poremećaja na tržištu ili do većih zagušenja u distribucijskoj mreži.</p> <p>(5) Ako na temelju analize i kriterija iz stavka 4. ovoga članka Agencija utvrdi da su učinci nabave i uporabe usluga fleksibilnosti pozitivni operator distribucijskog sustava nabavlja usluge od pružatelja usluga fleksibilnosti na temelju transparentnih, nediskriminacijskih i tržišno utemeljenih postupaka i standardiziranih tržišnih proizvoda za usluge fleksibilnosti.</p> <p>(6) Kod nabave i aktivacije usluga fleksibilnosti u distribucijskoj mreži operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava razmjenjuju sve potrebne informacije i koordiniraju se u skladu s mrežnim pravilima distribucijskog sustava kako bi se osigurala optimalna uporaba resursa za pružanje usluga fleksibilnosti, siguran i učinkovit rad sustava te olakšao razvoj tržišta električne</p>			
---	--	--	--	--

<p>relevantnim operatorima prijenosnih sustava. Operatori distribucijskih sustava objavljuju rezultate procesa savjetovanja zajedno s planom razvoja mreže te ih dostavljaju rezultate savjetovanja i plan razvoja mreže regulatornom tijelu. Regulatorno tijelo može zatražiti izmjenu planova.</p> <p>5. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati obvezu iz stavka 3. na integrirana elektroenergetska poduzeća koja opslužuju manje od 100 000 priključenih kupaca ili koja opslužuju male izolirane sustave.</p>	<p>energije i tržišta usluga fleksibilnosti.</p> <p>(7) Operatoru distribucijskog sustava se u skladu s metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije odgovarajuće nadoknađuju barem razumni troškovi povezani s nabavom usluga fleksibilnosti, uključujući troškove potrebnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija te troškove infrastrukture.</p> <p>(8) U desetogodišnjem planu razvoja distribucijske mreže, koji operator distribucijskog sustava donosi i objavljuje u skladu s člankom 72. ovoga Zakona, operator distribucijskog sustava na razumljiv i jednostavan način prikazuje potrebe za uporabom fleksibilnosti, upravljanja potrošnjom, skladištenja energije i mjera energetske učinkovitosti te na koji način i u kojoj mjeri uporaba fleksibilnosti, upravljanja potrošnjom, skladištenja energije i mjera energetske učinkovitosti smanjuje ili odgađa potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta u distribucijskoj mreži.</p> <p>stavak 3, 4 i 5</p>		
---	--	--	--

članak 72.

(6) Prilikom izrade desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže, operator distribucijskog sustava razborito pretpostavlja razvoj proizvodnje i potrošnje električne energije u distribucijskom sustavu, te je dužan definirati iznos godišnje energetske uštede u postotku od prosječne ukupne električne energije predane u distribucijskoj mreži u prethodne tri godine, uzeti u obzir upravljanje potrošnjom, distribuiranu proizvodnju, nova opterećenja, među ostalima stanice za punjenje električnih vozila, energetska učinkovitost, upotrebu postrojenja za skladištenje energije, upotrebu usluga fleksibilnosti, redispečiranje ili druge resurse kojima se operator distribucijskog sustava služi kao alternativom pojačanju distribucijske mreže, a koji na troškovno učinkovit način mogu smanjiti ili odgoditi potrebu za pojačanjem distribucijske mreže.

(7) Pri izradi prijedloga desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže operator distribucijskog sustava savjetuje sa svim zainteresiranim stranama i operatorom distribucijskog sustava

kroz savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u trajanju od najmanje 15 dana.

(8) Operator distribucijskog sustava objavljuje rezultate savjetovanja zajedno s prijedlogom desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže te ih dostavlja Agenciji u postupku ishoda odobrenja iz stavka 1. ovoga članka.

(9) Agencija se savjetuje sa svim zainteresiranim stranama o prijedlogu desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže kroz savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u trajanju od najmanje 15 dana. Agencija na svojim mrežnim stranicama objavljuje rezultat savjetovanja.

(10) Agencija provjerava pokriva li desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže sve potrebe za ulaganjima identificirane tijekom postupka savjetovanja te je li usklađen s važećom strategijom energetske razvoja Republike Hrvatske, desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže i važećim integriranim nacionalnim energetske klimatskim planom podnesenim u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999. Agencija može od

	<p>operatora distribucijskog sustava zahtijevati da izmijeni svoj desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže.</p> <p>(11) Agencija prati i ocjenjuje provedbu desetogodišnjeg plana razvoja distribucijske mreže.</p> <p>(12) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na integrirani elektroenergetski subjekt koji električnom energijom napaja manje od 100.000 priključenih kupaca ili koji napaja male izolirane sustave.</p>			
<p>Članak 33.</p> <p>Integracija elektromobilnosti u elektroenergetsku mrežu</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje Direktivu 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća (25), države članice osiguravaju potreban regulatorni okvir kako bi se olakšalo priključivanje javno dostupnih i privatnih stanica za punjenje na distribucijske mreže. Države članice osiguravaju da operatori distribucijskih sustava surađuju na nediskriminacijskoj osnovi sa svakim poduzećem koje ima u vlasništvu ili razvija stanice za punjenje</p>	<p>Članak 76.</p> <p>(1) Operator distribucijskog sustava surađuje na nediskriminacijskoj osnovi sa svakom fizičkom ili pravnom osobom koja ima u vlasništvu ili razvija priključak mjesta za punjenje električnih vozila ili njima upravlja, što uključuje i njihovo priključenje na mrežu.</p> <p>(2) Javno dostupan i privatna mjesta za punjenje električnih vozila priključuju se na distribucijsku mrežu u skladu s aktima iz članaka 13. i 112. ovoga Zakona.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>električnih vozila ili njima upravlja, što uključuje i njihovo priključenje na mrežu.</p> <p>2. Operatori distribucijskih sustava ne smiju imati u vlasništvu ni razvijati stanice za punjenje električnih vozila, voditi ih niti njima upravljati, osim ako operatori distribucijskih sustava imaju u vlasništvu privatne stanice za punjenje isključivo za vlastitu uporabu.</p> <p>3. Odstupajući od stavka 2., države članice mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti da imaju u vlasništvu ili razvijaju stanice za punjenje električnih vozila, voditi ih ili njima upravljaju samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja, koji je podložan preispitivanju i odobrenju od strane regulatornog tijela, nije se dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju stanice za punjenje električnih vozila, vode ih ili njima upravljaju ili nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti te usluge;</p> <p>(b) regulatorno tijelo provelo je ex ante reviziju uvjeta postupka javnog natječaja iz točke (a) te je dalo svoje odobrenje;</p> <p>(c) stanicama za punjenje operator distribucijskog sustava upravlja na osnovi pristupa trećih strana u skladu s člankom 6. te ne smije diskriminirati</p>	<p>(3) Operator distribucijskog sustava ne može imati u vlasništvu niti razvijati mjesta za punjenje električnih vozila, kao i voditi ih niti njima upravljati, osim ako operator distribucijskog sustava ima u vlasništvu privatne stanice za punjenje isključivo za vlastitu uporabu.</p> <p>(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, operator distribucijskog sustava može imati u vlasništvu ili razvijati mjesta za punjenje električnih vozila, voditi ih ili njima upravljati samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:</p> <p>1. da se drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja koji provodi operator distribucijskog sustava, nije dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju stanice za punjenje električnih vozila, vode ih ili njima upravljaju, ili druge strane nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti te usluge</p> <p>2. da je operator distribucijskog sustava ishodio suglasnost Agencije na uvjete postupka javnog natječaja iz točke 1. ovoga stavka</p>		
---	--	--	--

<p>korisnike sustava ili kategorije korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća.</p> <p>Regulatorno tijelo može sastaviti smjernice ili klauzule o nabavi kako bi operatorima distribucijskih sustava pomoglo u osiguranju poštenog postupka javnog natječaja.</p> <p>4. Ako su države članice provele uvjete iz stavka 3., države članice ili njihova određena nadležna tijela redovito ili barem svakih pet godina provode javno savjetovanje kako bi se ponovno procijenilo jesu li druge strane zainteresirane za vlasništvo, razvijanje stanicom za punjenje električnih vozila ili upravljanje njome. Ako javno savjetovanje pokaže da druge strane mogu imati u vlasništvu ili razvijati takve stanice, voditi ih ili njima upravljati, države članice osiguravaju da se aktivnosti operatora distribucijskih sustava u tom području postupno ukinu pod uvjetom da se uspješno dovrši postupak javnog natječaja iz stavka 3. točke (a). Kao dio uvjeta za taj postupak regulatorna tijela mogu dopustiti operatorima distribucijskih sustava da povrate preostalu vrijednost svojih ulaganja u infrastrukturu punjenja.</p>	<p>3. operator distribucijskog sustava upravlja stanicama za punjenje električnih vozila na osnovi pristupa treće strane u skladu s člankom 12. ovoga Zakona te ne smije diskriminirati korisnike mreže ili sudionike na tržištu, posebno ne u korist svojih povezanih društava.</p> <p>(5) Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 4. ovoga članka, Agencija redovito ili barem svakih pet godina provodi javno savjetovanje kako bi se ponovno procijenilo jesu li druge strane zainteresirane za vlasništvo, razvijanje ili upravljanje stanicama za punjenje električnih vozila.</p> <p>(6) Ako javno savjetovanje iz stavka 5. ovoga Zakona pokaže da druge strane mogu imati u vlasništvu ili razvijati takve stanice ili njima upravljati, aktivnosti operatora distribucijskog sustava u tom području postupno se ukidaju pod uvjetom da se uspješno dovrši postupak javnog natječaja iz stavka 4. točke 1. ovoga članka. Kao dio uvjeta za taj postupak Agencija može dopustiti operatoru distribucijskog sustava da povрати preostalu vrijednost svojih ulaganja u infrastrukturu punjenja.</p>			
--	---	--	--	--

<p>Članak 34.</p> <p>Zadatci operatora distribucijskih sustava u upravljanju podacima</p> <p>Države članice svim stranama koje zadovoljavaju uvjete osiguravaju nediskriminacijski pristup podacima pod jasnim i jednakim uvjetima, u skladu s relevantnim pravilima o zaštiti podataka. Programi usklađenosti iz članka 35. stavka 2. točke (d) u državama članicama u kojima su u skladu s člankom 19. uvedeni pametni sustavi mjerenja te u kojima operatori distribucijskih sustava sudjeluju u upravljanju podacima uključuju posebne mjere kako bi se onemogućilo da se strane koje ispunjavaju uvjete diskriminira u pristupu podacima kako je utvrđeno člankom 23. Ako operatori distribucijskih sustava ne podliježu članku 35. stavcima 1., 2. ili 3., države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da vertikalno integrirana poduzeća nemaju povlašten pristup podacima za provođenje svojih aktivnosti opskrbe.</p>	<p>Članak 77.</p> <p>(1) Sudionik na tržištu ima pravo pristupa podacima pod jasnim i jednakim uvjetima, u skladu s propisima o zaštiti podataka.</p> <p>(2) Ako je u skladu s člankom 32. ovoga Zakona uveden sustav naprednog mjerenja te operator distribucijskog sustava sudjeluje u upravljanju podacima, programu usklađenosti iz članka 78. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona, uključuje posebne mjere kako bi se onemogućilo da se strane koje ispunjavaju uvjete diskriminira u pristupu podacima kako je utvrđeno člankom 35. ovoga Zakona.</p> <p>(3) Ako operator distribucijskog sustava ne podliježe članku 78. stavcima 1., 2. ili 3. ovoga Zakona, Vlada Republike Hrvatske poduzima sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da vertikalno integrirani subjekt nema povlašten pristup podacima za provođenje svojih aktivnosti opskrbe.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
--	---	------------------------------	--

<p>Članak 35.</p> <p>Razdvajanje operatora distribucijskih sustava</p> <p>1. Kada je operator distribucijskog sustava dio vertikalno integriranog poduzeća, on je neovisan, barem u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, o drugim djelatnostima koje nisu povezane s distribucijom. Ta pravila ne stvaraju obvezu odvajanja vlasništva nad osnovnim sredstvima operatora distribucijskog sustava od vertikalno integriranog poduzeća.</p> <p>2. Uz zahtjeve na temelju stavka 1., kada je operator distribucijskog sustava dio vertikalno integriranog poduzeća, on je u smislu svoje organizacije i donošenja odluka neovisan o drugim djelatnostima koje nisu povezane s distribucijom. Kako bi se to postiglo primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji:</p> <p>(a) osobe koje su odgovorne za upravljanje operatorom distribucijskog sustava ne smiju sudjelovati u strukturama integriranog elektroenergetskog poduzeća koje su odgovorne, izravno ili neizravno, za svakodnevni rad proizvodnje, prijenosa ili opskrbe električnom energijom;</p> <p>(b) moraju se poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da se profesionalni interesi osoba odgovornih za upravljanje</p>	<p>Članak 78.</p> <p>(1) Operator distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranog subjekta mora biti neovisan o ostalim djelatnostima koje se ne odnose na distribuciju barem u smislu svog pravnog oblika, organizacije i odlučivanja, pri čemu ne postoji obveza odvajanja vlasništva nad osnovnim sredstvima operatora distribucijskog sustava od vertikalno integriranog subjekta.</p> <p>(2) Kako bi se ispunili uvjeti iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji:</p> <p>1. osobe koje su odgovorne za upravljanje operatorom distribucijskog sustava ne smiju sudjelovati u strukturama vertikalno integriranog subjekta koje su odgovorne, izravno ili neizravno, za svakodnevni rad proizvodnje, prijenosa ili opskrbe električnom energijom</p> <p>2. potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere da se profesionalni interesi osoba odgovornih za rukovođenje operatorom distribucijskog sustava uzmu u obzir na način koji im</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		
--	---	------------------------------	--	--

<p>operatorom distribucijskog sustava uzimaju u obzir na način koji osigurava njihovu sposobnost neovisnog djelovanja;</p> <p>(c) operator distribucijskog sustava mora imati stvarna prava donošenja odluka, neovisna o integriranom elektroenergetskom poduzeću, u pogledu sredstava potrebnih za rad, održavanje ili razvoj mreže. Radi izvršavanja tih zadataka, operator distribucijskog sustava na raspolaganju mora imati potrebne resurse uključujući ljudske, tehničke, fizičke i financijske resurse. Time se ne bi smjelo spriječiti postojanje odgovarajućih mehanizama koordinacije radi osiguravanja zaštite prava matičnog društva na ekonomski i upravljački nadzor u pogledu prinosa na imovinu, neizravno uređenog u skladu s člankom 59. stavkom 7., u društvu kćeri. Time se matičnom društvu posebno omogućuje odobravanje godišnjeg financijskog plana, ili bilo kojeg istovjetnog instrumenta, operatora distribucijskog sustava i utvrđivanje općih ograničenja razina zaduženosti njegovog društva kćeri. Time se matičnom društvu ne daje dopuštenje za davanje uputa o svakodnevnom poslovanju, ni u pogledu individualnih odluka koje se odnose na izgradnju ili dogradnju distribucijskih vodova, koje ne prelaze okvire</p>	<p>osigurava mogućnost neovisnog djelovanja</p> <p>3. operator distribucijskog sustava mora imati stvarna prava donošenja odluka, neovisna o vertikalno integriranom subjektu, u pogledu sredstava potrebnih za rad, održavanje ili razvoj mreže. Radi izvršavanja tih zadataka, operator distribucijskog sustava mora na raspolaganju imati potrebna sredstva uključujući kadrovska, tehnička, fizička i financijska sredstva. Time se ne sprječava postojanje odgovarajućih mehanizama koordinacije radi osiguravanja zaštite prava vladajućeg društva na ekonomski i upravljački nadzor u pogledu prinosa na imovinu, neizravno uređenog u skladu s člankom 111. stavkom 2. ovoga Zakona, u ovisnom društvu.</p> <p>4. operator distribucijskog sustava donosi i javno objavljuje program usklađenosti operatora distribucijskog sustava koji predviđa mjere za osiguravanje nediskriminacijskog ponašanja te za osiguravanje odgovarajućeg praćenja poštivanja programa usklađenosti, kao i posebne obveze zaposlenika vezane za postizanje tih ciljeva. Tijelo odgovorno za praćenje</p>		
---	---	--	--

<p>odobrenog financijskog plana, ili bilo kojeg istovjetnog instrumenta i (d)operator distribucijskog sustava mora utvrditi program usklađenosti koji predviđa mjere poduzete za osiguravanje da diskriminacijsko ponašanje bude isključeno te za osiguravanje odgovarajućeg praćenja njegova poštovanja. Program usklađenosti predviđa specifične obveze zaposlenika za postizanje tih ciljeva. Osoba ili tijelo odgovorno za praćenje programa usklađenosti, službenik odgovoran za usklađenost operatora distribucijskog sustava podnosi godišnje izvješće u kojemu se utvrđuju poduzete mjere regulatornom tijelu iz članka 57. stavka 1. te se ono objavljuje. Službenik odgovoran za usklađenost operatora distribucijskog sustava potpuno je neovisan i ima pristup svim informacijama operatora distribucijskog sustava i bilo kojeg povezanog poduzeća, nužnima za izvršavanje svojeg zadatka.</p>	<p>programa usklađenosti, odnosno službenik odgovoran za praćenje programa usklađenosti operatora distribucijskog sustava podnosi Agenciji godišnje izvješće o praćenju programa usklađenosti operatora distribucijskog sustava te ga javno objavljuje na mrežnim stranicama operatora distribucijskog sustava najkasnije do 31. ožujka tekuće godine. Službenik odgovoran za praćenje usklađenosti operatora distribucijskog sustava potpuno je neovisan i ima pristup svim informacijama operatora distribucijskog sustava i bilo kojeg povezanog društva, nužnima za izvršavanje svojeg zadatka. Agencija posebno prati aktivnosti operatora distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranog subjekta u pogledu korištenja prednosti njegovog vertikalno integriranog ustroja koje može dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja.</p>			
<p>3. Kada je operator distribucijskog sustava dio vertikalno integriranog poduzeća, države članice osiguravaju da regulatorna tijela ili druga nadležna tijela prate djelatnosti operatora distribucijskog sustava tako da on ne može iskoristiti svoju vertikalnu integraciju za narušavanje tržišnog natjecanja. Posebno, vertikalno</p>	<p>(3) Operator distribucijskog sustava koji je dio vertikalno integriranog subjekta svojom komunikacijom i brendiranjem ne smije stvarati zabunu u pogledu zasebnog identiteta dijela vertikalno integriranog subjekta koje se bavi opskrbom.</p>			

<p>integrirani operatori distribucijskih sustava ne smiju svojom komunikacijom i brendiranjem stvarati zabunu u pogledu zasebnog identiteta dijela vertikalno integriranog poduzeća koje se bavi opskrbom.</p> <p>4. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati stavke 1., 2. i 3. na integrirana elektroenergetska poduzeća koja opslužuju manje od 100 000 priključenih kupaca ili opslužuju male izolirane sustave.</p>	<p>(4) Odredbe o razdvajanju iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne sprječavaju vladajuće društvo u vertikalno integriranom subjektu da odobrava godišnje financijske planove ili neke druge jednakovrijedne instrumente operatoru distribucijskog sustava kao svom ovisnom društvu te da postavlja opća ograničenja razine zaduživanja operatora distribucijskog sustava kao svog ovisnog društva, ali mu nije dopušteno davanje uputa u svezi sa svakodnevnim poslovanjem, niti uputa u svezi s pojedinačnim odlukama o izgradnji ili unapređenju distribucijskih mreža ako iste ne prekoračuju usvojeni financijski plan ili neki drugi jednakovrijedan instrument.</p> <p>(5) Prihvaćeni financijski planovi iz stavka 4. ovoga članka dostavljaju se Agenciji unutar mjesec dana od dana njihovog prihvaćanja radi praćenja i analiziranja provedbe.</p> <p>(6) Unutar vertikalno ili horizontalno integriranog subjekta nije dopušteno međusobno subvencioniranje društava koja se bave reguliranim djelatnostima i onih društava koja se bave tržišnim djelatnostima, kao i subvencioniranje među</p>		
---	--	--	--

	<p>djelatnostima unutar istog društva radi omogućavanja tržišnog natjecanja i izbjegavanja diskriminacije korisnika mreže.</p> <p>(7) Odredbe stavaka 1., 2., 3. i 5. ovoga članka ne primjenjuju se na integrirani elektroenergetski subjekt koji napaja manje od 100.000 priključenih kupaca ili napaja male izolirane sustave.</p>		
<p>Članak 36.</p> <p>Vlasništvo operatora distribucijskih sustava nad postrojenjima za skladištenje energije</p> <p>1. Operatorima distribucijskih sustava nije smiju imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati.</p> <p>2. Odstupajući od stavka 1. države članice mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti da imaju u vlasništvu ili razvijaju postrojenja za skladištenje energije, vode ih ili njima upravljaju ako su ona u potpunosti integrirane mrežne komponente i ako je regulatorno tijelo dalo svoje odobrenje, ili ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja, koji je</p>	<p>Članak 79.</p> <p>(1) Operator distribucijskog-sustava ne smije imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati.</p> <p>(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, operator distribucijskog sustava može imati u vlasništvu ili razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih ili njima upravljati ako su ona u potpunosti integrirane mrežne komponente i ako je prethodno ishođena suglasnost Agencije, ili ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:</p> <p>1. da se drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>podložan preispitivanju i odobrenju od strane regulatornog tijela, nije se dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju takva postrojenja, vode ih ili njima upravljaju ili nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti te usluge;</p> <p>(b) takva su postrojenja potrebna da bi operatori distribucijskih sustava mogli ispuniti svoje obveze u skladu s ovom Direktivom u vezi s učinkovitim, pouzdanim i sigurnim radom distribucijskog sustava i postrojenja se ne koriste za kupovinu ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, i</p> <p>(c) regulatorno tijelo procijenilo je nužnost takvog odstupanja i provelo je ocjenu javnog natječaja, uključujući uvjeta postupka javnog natječaja, te je dalo svoje odobrenje.</p> <p>Regulatorno tijelo može sastaviti smjernice ili klauzule o nabavi kako bi operatorima distribucijskih sustava pomoglo u osiguranju poštenog postupka javnog natječaja.</p> <p>3. Regulatorna tijela redovito ili barem svakih pet godina provode javno savjetovanje o postojećim postrojenjima za skladištenje energije kako bi se procijenila potencijalna dostupnost i zainteresiranost za ulaganje u takva postrojenja. Ako javno savjetovanje, kako ga je ocijenilo</p>	<p>javnog natječaja koji provodi operator distribucijskog sustava, nije dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju postrojenja za skladištenje energije, vode ih ili njima upravljaju, ili druge strane nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti usluge skladištenja</p> <p>2. da je operator distribucijskog sustava prethodno ishodio suglasnost Agencije na uvjete postupka javnog natječaja iz točke 1. ovoga stavka</p> <p>3. da su takva postrojenja potrebna kako bi operator distribucijskog sustava mogao ispuniti svoje obveze u skladu s ovim Zakonom u vezi s učinkovitim, pouzdanim i sigurnim radom distribucijskog sustava, a ta postrojenja se ne koriste za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije.</p> <p>(3) O odluci o odobrenju odstupanja iz stavka 2. ovoga članka Agencija obavještava Europsku komisiju i ACER i pritom im dostavlja relevantne informacije o zahtjevu i razlozima za odobrenje odstupanja.</p> <p>(4) Agencija redovito ili barem svakih pet godina provodi javno</p>		
--	---	--	--

<p>regulatorno tijelo, pokaže da su treće strane sposobne na troškovno učinkovit način imati u vlasništvu ili razvijati takva postrojenja, voditi ih ili njima upravljati, regulatorna tijela osiguravaju da se aktivnosti operatora distribucijskih sustava u tom području postupno ukinu u roku od 18 mjeseci. Kao dio uvjeta za taj postupak regulatorna tijela mogu dopustiti operatorima distribucijskih sustava da prime razumnu kompenzaciju, posebice da povrate preostalu vrijednost svojeg ulaganja u postrojenja za skladištenje energije.</p> <p>4. Stavak 3. ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente ili na uobičajeno razdoblje amortizacije novih postrojenja za skladištenje baterija za koje je konačna odluka o ulaganju donesena do 4. srpnja 2019. pod uvjetom da su postrojenja za skladištenje baterija:</p> <p>(a) priključena na mrežu najkasnije dvije godine nakon toga;</p> <p>(b) integrirana su u distribucijski sustav;</p> <p>(c) upotrebljavaju se isključivo za trenutačnu reaktivnu ponovnu uspostavu mrežne sigurnosti u slučaju ispada u mreži, ako takva mjera ponovne uspostave počne odmah i završi kada se taj problem može riješiti redovnim redispečiranjem; te</p> <p>(d) nisu upotrebljavana za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući uravnoteženje.</p>	<p>savjetovanje o postojećim postrojenjima za skladištenje energije kako bi procijenila potencijalnu dostupnost i zainteresiranost za ulaganje u takva postrojenja. Ako javno savjetovanje, prema procjeni Agencije, pokaže da je druga strane sposobne na troškovno učinkovit način imati u vlasništvu ili razvijati takva postrojenja, voditi ih ili njima upravljati, Agencija osigurava da se aktivnosti operatora distribucijskog sustava u tom području postupno ukinu u roku od 18 mjeseci. Kao dio uvjeta za taj postupak Agencija može dopustiti operatoru distribucijskog sustava da povрати preostalu vrijednost svojeg ulaganja u postrojenja za skladištenje energije.</p> <p>(5) Stavak 4. ovoga članka ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente ili na uobičajeno razdoblje amortizacije novih baterijskih postrojenja za skladištenje energije za koje je konačna odluka o ulaganju donesena do 4. srpnja 2019. pod uvjetom da su ta baterijska postrojenja za skladištenje energije:</p>		
--	---	--	--

	<ol style="list-style-type: none"> 1. priključena na mrežu najkasnije dvije godine nakon toga 2. integrirana u distribucijski sustav 3. upotrebljavaju se isključivo za trenutačnu ponovnu uspostavu sigurnosti mreže u slučaju ispada u mreži, ako takva mjera ponovne uspostave počne odmah i završi kada se taj problem može riješiti redovnim redispečiranjem, te 4. ne upotrebljavaju se za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući uravnoteženje. 		
<p>Članak 37.</p> <p>Obveza povjerljivosti operatora distribucijskih sustava</p> <p>Ne dovodeći u pitanje članak 55. ili neki drugi pravni zahtjev za otkrivanjem informacija, operator distribucijskog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način.</p>	<p>Članak 80.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje članak 121. ovoga Zakona ili neki drugi pravni zahtjev za otkrivanjem informacija, operator distribucijskog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>Članak 38.</p> <p>Zatvoreni distribucijski sustavi</p> <p>1. Države članice mogu predvidjeti da regulatorna tijela ili druga nadležna tijela klasificiraju sustav koji distribuira električnu energiju unutar zemljopisno ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama i koji, ne dovodeći u pitanje stavak 4., ne opskrbljuje kupce iz kategorije kućanstvo, kao zatvoren distribucijski sustav:</p> <p>(a) ako su, iz specifičnih tehničkih ili sigurnosnih razloga, djelatnosti ili proizvodni proces korisnika tog sustava integrirani; ili</p> <p>(b) ako taj sustav primarno distribuira električnu energiju vlasniku ili operatoru sustava ili njihovim povezanim poduzećima.</p> <p>2. Zatvoreni distribucijski sustavi smatraju se distribucijskim sustavima za potrebe ove</p>	<p>Članak 82.</p> <p>(1) Sustav koji distribuira električnu energiju unutar zemljopisno ograničene industrijske ili trgovačke lokacije ili lokacije sa zajedničkim uslugama mora steći status zatvorenog distribucijskog sustava.</p> <p>(2) Vlasnika sustava iz stavka 1. ovoga članka dužan je u svrhu stjecanja statusa iz stavka 1. ovoga članka odlukom odrediti operatora zatvorenog distribucijskog sustava koji ispunjava sve uvjete iz članka 83. ovoga Zakona.</p> <p>(3) Na zahtjev vlasnika sustava iz stavka 2. ovoga članka Agencija će, rješenjem odrediti status zatvorenog distribucijskog sustava ako:</p> <p>1. su iz specifičnih tehničkih ili sigurnosnih razloga, radne aktivnosti ili proizvodni proces korisnikâ tog sustava integrirani ili</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>Direktive. Države članice mogu predvidjeti da regulatorna tijela izuzmu operatora zatvorenog distribucijskog sustava od:</p> <p>(a) zahtjeva u skladu s člankom 31. stavcima 5. i 7. da nabavlja energiju koju upotrebljava za pokrivanje gubitaka energije i za nefrekvencijske pomoćne usluge u svojem sustavu u skladu s transparentnim, nediskriminacijskim i tržišno utemeljenim postupcima;</p> <p>(b) zahtjeva u skladu s člankom 6. stavkom 1. da tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje budu odobrene u skladu s člankom 59. stavkom 1. prije njihova stupanja na snagu;</p> <p>(c) zahtjeva u skladu s člankom 32. stavkom 1. da kupuje usluge fleksibilnosti i zahtjeva u skladu s člankom 32. stavkom 3. da razvije sustave operatora na temelju planova za razvoj mreže;</p> <p>(d) zahtjeva u skladu s člankom 33. stavkom 2. da nema u vlasništvu, ne razvija ili ne vodi stanice za punjenje električnih vozila, ili da njima ne upravlja; i</p> <p>(e) zahtjeva u skladu s člankom 36. stavkom 1. da nema u vlasništvu, ne razvija ili ne vodi postrojenja za skladištenje energije, ili da njima ne upravlja.</p> <p>3. Kada je izuzeće odobreno na temelju stavka 2., primjenjive tarife ili metodologije koje su temelj za njihovo izračunavanje ocjenjuju se i odobravaju u skladu s</p>	<p>2. taj sustav primarno distribuira električnu energiju vlasniku ili operatoru zatvorenog distribucijskog sustava ili njihovim povezanim subjektima</p> <p>3. na taj sustav nisu priključeni korisnici iz kategorije kućanstvo ili je priključen mali broj korisnika iz kategorije kućanstvo koji su zaposlenjem ili na sličan način povezani s vlasnikom distribucijskog sustava i nalaze se unutar područja zatvorenog distribucijskog sustava.</p> <p>(4) Vlasnika sustava iz stavka 2. ovoga članka Agenciji dostavlja dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavaka 1. i 3. ovoga članka.</p> <p>(5) U postupku određivanja statusa iz stavka 3. ovoga članka Agencija će zatražiti mišljenje operatora prijenosnog sustava i/ili operatora distribucijskog sustava.</p> <p>(6) Distribucija električne energije u zatvorenom distribucijskom sustavu ne obavlja se kao javna usluga.</p> <p>(7) Operator zatvorenog distribucijskog sustava može primijeniti iznos naknade za</p>		
---	---	--	--

<p>člankom 59. stavkom 1. na zahtjev korisnika zatvorenog distribucijskog sustava.</p> <p>4. Uzgredno korištenje od strane malog broja kućanstava koja su zaposlenjem ili na sličan način u vezi s vlasnikom distribucijskog sustava i nalaze se unutar područja koje opslužuje zatvoreni distribucijski sustav ne sprečava odobravanje izuzeća na temelju stavka 2.</p>	<p>korištenje zatvorenog distribucijskog sustava koji je samostalno odredio.</p> <p>(8) Iznimno od stavka 7. ovoga članka, Agencija će na opravdani podneseni zahtjev korisnika zatvorenog distribucijskog sustava provesti postupak provjere i odobravanja utvrđenog iznosa naknade za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 7. ovoga članka ili metodologije koja je temelj za njegovo izračunavanje, u skladu s člankom 11. stavkom 2. točkama 9. i 10. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti (Narodne novine, br. 120/12 i 68/18).</p> <p>(9) Korisnici zatvorenog distribucijskog sustava plaćaju operatoru zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 3. ovoga članka naknadu za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava u skladu s odredbama ugovora kojim će regulirati međusobne odnose.</p> <p>(10) Zatvoreni distribucijski sustav iz stavka 3. ovoga članka na mjestu priključenja s prijenosnom ili distribucijskom mrežom mora imati zasebno obračunsko mjerno mjesto čiji je korisnik operator zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka, koji ima pravo</p>			
--	---	--	--	--

zatražiti priključenje sukladno članku 12. ovoga Zakona.

(11) Operator zatvorenog distribucijskog sustava priključuje svakog pojedinog korisnika zatvorenog distribucijskog sustava putem zasebnog obračunskog mjernog mjesta.

(12) Operator zatvorenog distribucijskog sustava ugovara s opskrbljivačem opskrbu električne energije za zatvoreni distribucijski sustav kao cjelinu.

(13) Odabir opskrbljivača i sklapanje ugovora o opskrbi iz stavka 12. ovoga članka operator zatvorenog distribucijskog sustava provodi na transparentan i provjerljiv način.

(14) Korisnici zatvorenog distribucijskog sustava plaćaju operatoru zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovoga članka naknadu za opskrbu električnom energijom na temelju stvarne potrošnje električne energije i prema komercijalnim uvjetima koje je, u skladu sa stavcima 12. i 13. ovoga članka, ugovorio operator zatvorenog distribucijskog sustava.

	<p>(15) Operator zatvorenog distribucijskog sustava će za svako obračunsko mjerno mjesto korisnika zatvorenog distribucijskog sustava izdavati račun koji obuhvaća trošak opskrbe električnom energijom, naknadu za korištenje zatvorenog distribucijskog sustava te ostale naknade i davanja koja su propisana energetske i poreznim propisima.</p> <p>(16) Agencija je dužna rješenje iz stavka 3. ovog Zakona, u roku od 30 dana od izdavanja, dostaviti inspekciji nadležnoj za elektroenergetiku.</p> <p>(17) Agencija će rješenjem ukinuti status zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 3. ovoga članka na zahtjev operatora zatvorenog distribucijskog sustava, inspekcije nadležne za elektroenergetiku ili po službenoj dužnosti ako više nisu ispunjeni uvjeti na temelju kojih je rješenje doneseno.</p> <p>(18) Operator zatvorenog distribucijskog sustava dužan je o svakoj promjeni koja se odnosi na ispunjavanje uvjeta propisanih ovim člankom za izdavanje rješenja iz stavka 3. ovoga članka, bez odgađanja obavijestiti Agenciju.</p>			
--	---	--	--	--

	(19) Protiv rješenja iz stavaka 3. i 17. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.		
<p>Članak 39.</p> <p>Kombinirani operator</p> <p>Članak 35. stavak 1. ne sprečava rad kombiniranog operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava, pod uvjetom da je taj operator usklađen s člankom 43. stavkom 1., člancima 44. i 45. ili odjeljkom 3. poglavlja VI. ili taj operator potpada pod članak 66. stavak 3.</p> <p>POGLAVLJE V.</p> <p>OPĆA PRAVILA PRIMJENJIVA NA OPERATORA PRIJENOSNOG SUSTAVA</p>		Nije potrebno preuzimanje	Takva situacija ne postoji jer je u RH jedan operator distribucijskog sustava i jedan operator prijenosnog sustava.

<p>Članak 40.</p> <p>Zadaci operatora prijenosnog sustava</p> <p>1. Svaki operator prijenosnog sustava odgovoran je za:</p> <p>(a) osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovoljava razumnoj potražnji za prijenosom električne energije, pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta sigurnih, pouzdanih i učinkovitih prijenosnih sustava, vodeći računa o zaštiti okoliša, u bliskoj suradnji sa susjednim operatorima prijenosnih sustava i operatorima distribucijskih sustava;</p> <p>(b) osiguravanje prikladnih sredstava za ispunjavanje svojih obveza;</p> <p>(c) doprinošenje sigurnosti opskrbe kroz prikladne kapacitete prijenosa i pouzdanost sustava;</p> <p>(d) upravljanje tokovima električne energije u sustavu, vodeći računa o razmjenama s drugim međusobno povezanim sustavima. U tu je svrhu operator prijenosnog sustava odgovoran za osiguravanje sigurnog, pouzdanog i učinkovitog elektroenergetskog sustava i u tom kontekstu za osiguravanje dostupnosti svih nužnih pomoćnih usluga, uključujući one koje se pružaju u okviru upravljanja potrošnjom i postrojenja za skladištenje energije, u onoj mjeri u kojoj takva dostupnost nije</p>	<p>Članak 86.</p> <p>(1) Operator prijenosnog sustava odgovoran je za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovoljava razumnoj potražnji za prijenosom električne energije, pogon, održavanje i razvoj na temelju ekonomskih uvjeta sigurnih, pouzdanih i učinkovitih prijenosnih sustava, vodeći računa o zaštiti okoliša, u bliskoj suradnji sa susjednim operatorima sustava 2. osiguravanje prikladnih sredstava za ispunjavanje svojih obveza 3. doprinošenje sigurnosti opskrbe kroz prikladne kapacitete prijenosa i pouzdanost sustava 4. upravljanje tokovima električne energije u sustavu, vodeći računa o razmjenama s drugim međusobno povezanim sustavima radi čega je operator prijenosnog sustava odgovoran za osiguravanje sigurnog, 	<p>U potpunosti preuzeto</p>		
---	---	------------------------------	--	--

<p>ovisna ni o jednom drugom prijenosnom sustavu s kojim je njegov sustav međusobno povezan;</p> <p>(e) pružanje informacija operatoru drugih sustava, s kojim je njegov sustav međusobno povezan, dostatnih za osiguravanje sigurnog i učinkovitog rada, koordiniranog razvoja i interoperabilnosti međusobno povezanog sustava;</p> <p>(f) osiguravanje nediskriminacije među korisnicima sustava ili kategorijama korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća;</p> <p>(g) pružanje informacija korisnicima sustava koje su im potrebne za učinkovit pristup sustavu;</p> <p>(h) naplatu naknada i plaćanja za zagušenje na temelju mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sustava, u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2019/943, dodjeljivanje i upravljanje pristupom treće strane i davanje obrazloženih objašnjenja za odbijanje takvog pristupa, što prate regulatorna tijela; pri obavljanju svojih zadataka na temelju ovog članka operatori prijenosnih sustava ponajprije olakšavaju integraciju tržišta;</p> <p>(i) nabavu pomoćnih usluga radi osiguranja operativne sigurnosti;</p> <p>(j) donošenje okvira za suradnju i koordinaciju među regionalnim koordinacijskim centrima;</p>	<p>pouzdanog i učinkovitog elektroenergetskog sustava i u tom kontekstu za osiguravanje dostupnosti svih nužnih pomoćnih usluga, uključujući one koje se pružaju u okviru upravljanja potrošnjom i postrojenja za skladištenje energije, u onoj mjeri u kojoj takva dostupnost nije ovisna ni o jednom drugom prijenosnom sustavu s kojim je njegov sustav međusobno povezan</p> <p>5. pružanje informacija operatoru drugih sustava, s kojim je njegov sustav međusobno povezan, dostatnih za osiguravanje sigurnog i učinkovitog rada, koordiniranog razvoja i interoperabilnosti međusobno povezanog sustava</p> <p>6. osiguravanje nediskriminacije među korisnicima sustava ili kategorijama korisnika sustava, posebno u korist svojih povezanih poduzeća</p> <p>7. pružanje informacija korisnicima sustava koje su</p>		
---	--	--	--

<p>(k) sudjelovanje u uspostavi europskih i nacionalnih procjena adekvatnosti resursa u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(l) digitalizaciju prijenosnih sustava;</p> <p>(m) upravljanje podacima, uključujući razvoj sustava za upravljanje podacima, kibersigurnost i zaštitu podataka podložno primjenjivim pravilima i ne dovodeći u pitanje nadležnost drugih tijela;</p> <p>2. Države članice mogu predvidjeti da se jedna ili više odgovornosti navedenih u stavku 1. ovog članka dodijeli operatoru prijenosnog sustava koji nije onaj koji ima u vlasništvu prijenosni sustav, a na kojeg bi se inače primjenjivale dotične odgovornosti. Za operatora prijenosnog sustava kojem se dodijele zadatci certificira se prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa, te mora ispunjavati zahtjeve iz članka 43., ali da ne mora imati u vlasništvu prijenosni sustav za koji je odgovoran.</p> <p>Operator prijenosnog sustava koji ima u vlasništvu prijenosni sustav mora ispunjavati zahtjeve iz poglavlja VI. i biti certificiran u skladu s člankom 43. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prijenosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa da, na vlastitu</p>	<p>im potrebne za učinkovit pristup sustavu</p> <p>8. naplatu naknada i plaćanja za zagušenje na temelju mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sustava, u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2019/943, dodjeljivanje i upravljanje pristupom treće strane i davanje obrazloženih objašnjenja za odbijanje takvog pristupa, što prate regulatorna tijela; pri obavljanju svojih zadataka na temelju ovog članka operatori prijenosnih sustava ponajprije olakšavaju integraciju tržišta</p> <p>9. nabavu pomoćnih usluga radi osiguranja operativne sigurnosti</p> <p>10. donošenje okvira za suradnju i koordinaciju među regionalnim koordinacijskim centrima</p> <p>11. sudjelovanje u uspostavi europskih i nacionalnih procjena adekvatnosti resursa u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) 2019/943</p>		
--	---	--	--

<p>inicijativu i pod svojim nadzorom, delegiraju određene zadatke drugim operatorima prijenosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa ako se tim delegiranjem zadataka ne ugrožavaju stvarna i neovisna prava odlučivanja operatora prijenosnog sustava koji delegira zadatke.</p> <p>3. Pri izvršavanju zadataka iz stavka 1. operator prijenosnog sustava uzima u obzir preporuke koje su izdali regionalni koordinacijski centri.</p> <p>4. Pri izvršavanju zadataka iz stavka 1. točke (i) operatori prijenosnog sustava nabavljaju usluge uravnoteženja podložno sljedećem:</p> <p>(a)transparentni i nediskriminacijski postupci temeljeni na tržištu;</p> <p>(b)sudjelovanje svih kvalificiranih elektroenergetskih poduzeća i sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, upravitelje postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem.</p> <p>Za potrebe točke (b), regulatorna tijela i operatori prijenosnih sustava, u bliskoj</p>	<p>12. digitalizaciju prijenosnih sustava</p> <p>13. upravljanje podacima, uključujući razvoj sustava za upravljanje podacima, kibernetička sigurnost i zaštitu podataka podložno primjenjivim pravilima i ne dovodeći u pitanje nadležnost drugih tijela</p> <p>za stavak 2.</p> <p>(3) Operator prijenosnog sustava koji ima u vlasništvu prijenosni sustav mora biti certificiran u skladu s člankom 105. ovoga Zakona. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prijenosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa da, na vlastitu inicijativu i pod svojim nadzorom, delegiraju određene zadatke drugim operatorima prijenosnih sustava koji su certificirani prema modelu vlasničkog razdvajanja, neovisnog operatora sustava ili neovisnog operatora prijenosa ako se tim delegiranjem zadataka ne ugrožavaju stvarna i neovisna prava odlučivanja</p>		
---	--	--	--

<p>suradnji sa svim sudionicima na tržištu, utvrđuju tehničke zahtjeve za sudjelovanje na tim tržištima na temelju tehničkih značajki tih tržišta.</p> <p>5. Stavak 4. primjenjuju se na pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga od strane operatora prijenosnih sustava, osim ako je regulatorno tijelo procijenilo da pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga temeljeno na tržištu nije ekonomski učinkovito te je odobrilo odstupanje. Konkretno, regulatornim se okvirima osigurava da operatori prijenosnih sustava mogu nabavljati usluge od pružatelja usluga upravljanja potrošnjom ili skladištenja energije te promicati upotrebu mjera energetske učinkovitosti, kada te usluge na troškovno učinkovit način smanjuju potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta i podupiru učinkovit i siguran rad prijenosnog sustava.</p> <p>6. Operatori prijenosnih sustava, podložno odobrenju regulatornog tijela, ili samo regulatorno tijelo u transparentnom i participativnom postupku koji uključuje sve relevantne korisnike sustava i operatore distribucijskih sustava utvrđuju specifikacije za nefrekvencijske pomoćne usluge i, prema potrebi, standardizirane tržišne proizvode za takve usluge barem na nacionalnoj razini. Specifikacijama se osigurava stvarno i nediskriminacijsko sudjelovanje svih sudionika na tržištu, što</p>	<p>operatora prijenosnog sustava koji delegira zadatke.</p> <p>za stavak 3. (4) Pri izvršavanju zadataka iz stavka 1. ovoga članka operator prijenosnog sustava uzima u obzir preporuke koje su izdali regionalni koordinacijski centri.</p> <p>za stavak 4. (5) Pri izvršavanju zadataka iz stavka 1. točke 1. ovoga članka operator prijenosnog sustava nabavlja usluge uravnoteženja podložno sljedećem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. transparentni i nediskriminacijski postupci temeljeni na tržištu 2. sudjelovanje svih kvalificiranih elektroenergetskih subjekata i sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, sudionike na tržištu koji se bave skladištenjem energije i agregatore 		
---	---	--	--

<p>uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, upravitelje postrojenja za skladištenje energije i sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem. Operatori prijenosnih sustava razmjenjuju sve potrebne informacije s operatorima distribucijskih sustava i s njima se koordiniraju kako bi se osigurala optimalna upotreba resursa i siguran i učinkovit rad sustava te olakšao razvoj tržišta. Operatorima distribucijskih sustava adekvatno se nadoknađuju barem razumni troškovi povezani s nabavom takvih usluga, uključujući troškove potrebnih informacijskih i komunikacijskih tehnologija te troškove infrastrukture.</p> <p>7. Obveza nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga iz stavka 5. ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente.</p> <p>8. Države članice ili njihova određena nadležna tijela mogu operatorima distribucijskih sustava dopustiti obavljanje djelatnosti koje nisu predviđene u ovoj Direktivi i Uredbi (EU) 2019/943 ako su te djelatnosti nužne kako bi operatori distribucijskih sustava ispunili svoje obveze u skladu s ovom Direktivom ili Uredbom (EU) 2019/943, pod uvjetom da je regulatorno tijelo ocijenilo potrebu za takvim odstupanjem. Ovim se stavkom ne</p>	<p>3. za potrebe točke 2. ovoga stavka, Agencija i operator prijenosnog sustava, u bliskoj suradnji sa svim sudionicima na tržištu, utvrđuju tehničke zahtjeve za sudjelovanje na tim tržištima na temelju tehničkih značajki tih tržišta.</p> <p>za stavak 5.</p> <p>(6) Stavak 4. ovoga članka primjenjuje se na pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga od strane operatora prijenosnog sustava, osim ako je Agencija procijenila da pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga temeljeno na tržištu nije ekonomski učinkovito te je odobrila odstupanje.</p> <p>(7) Operator prijenosnog sustava može nabavljati usluge od pružatelja usluga upravljanja potrošnjom ili skladištenja energije te promicati upotrebu mjera energetske učinkovitosti, kada te usluge na troškovno učinkovit način smanjuju potrebu dogradnje ili zamjene elektroenergetskog kapaciteta i podupiru učinkovit i siguran rad prijenosnog sustava.</p> <p>za stavak 6.</p> <p>(8) Operator prijenosnog sustava, uz prethodno ishoduenu suglasnost</p>		
---	--	--	--

<p>dovodi u pitanje pravo operatora prijenosnih sustava da imaju u vlasništvu ili razvijaju mreže koje nisu elektroenergetske mreže, vode ih ili da upravljaju njima, osim ako to pravo nije odobrila država članica ili određeno nadležno tijelo.</p>	<p>Agencije, u transparentnom i participativnom postupku koji uključuje sve relevantne korisnike sustava i operatora distribucijskog sustava utvrđuje specifikacije za nefrekvencijske pomoćne usluge i, prema potrebi, standardizirane tržišne proizvode za takve usluge barem na nacionalnoj razini.</p> <p>(9) Specifikacijama se osigurava stvarno i nediskriminacijsko sudjelovanje svih sudionika na tržištu, što uključuje sudionike na tržištu koji nude energiju iz obnovljivih izvora, sudionike na tržištu koji se bave upravljanjem potrošnjom, upravitelje postrojenja za skladištenje energije i agregatore.</p> <p>(10) Operator prijenosnog sustava razmjenjuje sve potrebne informacije s operatorom distribucijskog sustava i s njim se koordinira kako bi se osigurala optimalna upotreba resursa i siguran i učinkovit rad sustava te olakšao razvoj tržišta.</p> <p>(11) Operatoru prijenosnog sustava adekvatno se uzimaju u obzir pri određivanju tarifnih stavki barem razumni troškovi povezani s nabavom takvih usluga, uključujući troškove potrebnih informacijskih i</p>			
--	---	--	--	--

	<p>komunikacijskih tehnologija te troškove infrastrukture.</p> <p>za stavak 7. (12) Obveza nabave nefrekvencijskih pomoćnih usluga iz stavka 5. ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente.</p> <p>za stavak 8. (13) Operator prijenosnog sustava obavlja i djelatnosti odnosno aktivnosti koje nisu predviđene ovim Zakonom i Uredbom (EU) 2019/943 ako su te djelatnosti odnosno aktivnosti nužne kako bi operator prijenosnog sustava ispunio svoje obveze u skladu s ovim Zakonom i Uredbom (EU) 2019/943, pod uvjetom da je Agencija ocijenila potrebu za takvom djelatnosti odnosno aktivnosti. Ovim se ne dovodi u pitanje pravo operatora prijenosnog sustava da ima u vlasništvu ili razvija mreže koje nisu elektroenergetske mreže, vodi ih ili da upravlja njima, osim ako to pravo nije odobrila država članica ili određeno nadležno tijelo.</p>		
--	--	--	--

<p>Članak 41.</p> <p>Zahtjevi u pogledu povjerljivosti i transparentnosti za operatore prijenosnih sustava i vlasnike prijenosnih sustava</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članak 55. ili neku drugu pravnu obvezu otkrivanja informacija, svaki operator prijenosnog sustava i svaki vlasnik prijenosnog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način. Posebno ne otkriva nikakve komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima poduzeća, osim ako je to otkrivanje potrebno za provedbu poslovne transakcije. Radi osiguravanja potpunog poštovanja pravila o razdvajanju informacija, države članice osiguravaju da se vlasnik prijenosnog sustava i ostali dijelovi poduzeća ne koriste zajedničkim uslugama kao što su zajedničke pravne usluge, osim čisto administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije.</p> <p>2. U kontekstu prodaje ili nabave električne energije od strane povezanih poduzeća, operatori prijenosnih sustava ne smiju zlorabiti komercijalno osjetljive informacije dobivene od trećih strana</p>	<p>Članak 87.</p> <p>(1) Ne dovodeći u pitanje članak 121. ovoga Zakona ili neku drugu pravnu obvezu otkrivanja informacija, operator prijenosnog sustava i vlasnik prijenosnog sustava čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da se informacije o vlastitim djelatnostima, koje mogu biti komercijalno korisne, otkriju na diskriminacijski način.</p> <p>(2) Operator prijenosnog sustava posebice ne otkriva nikakve komercijalno osjetljive informacije ostalim dijelovima vertikalno integriranog subjekta osim ako je to otkrivanje potrebno za provedbu poslovne transakcije.</p> <p>(3) U svrhu potpunog poštovanja pravila o razdvajanju informacija vlasnik prijenosnog sustava i ostali dijelovi vertikalno integriranog subjekta ne koriste se zajedničkim uslugama kao što su zajedničke pravne usluge, osim čisto administrativnih funkcija ili funkcija informacijske tehnologije.</p> <p>za stavak 2</p> <p>(4) U kontekstu prodaje ili nabave</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>			
--	--	------------------------------	--	--	--

<p>prilikom osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.</p> <p>3. Informacije potrebne za stvarno tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta objavljuju se. Tom se obvezom ne dovodi u pitanje čuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.</p>	<p>električne energije od strane povezanih društava, operatori prijenosnog sustava ne smije zlorabiti komercijalno osjetljive informacije dobivene od trećih strana prilikom osiguravanja pristupa sustavu ili pregovaranja o njemu.</p> <p>za stavak 3 (5) Informacije potrebne za stvarno tržišno natjecanje i učinkovito funkcioniranje tržišta javno se objavljuju, čime se ne dovodi u pitanje čuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.</p>		
<p>Članak 42.</p> <p>Ovlasti za donošenje odluka o priključivanju novih proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije na prijenosni sustav</p> <p>1. Operator prijenosnog sustava utvrđuje i objavljuje transparentne i učinkovite postupke za nediskriminacijsko priključivanje novih proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije na prijenosni sustav. Ti postupci podliježu odobrenju regulatornih tijela.</p> <p>2. Operator prijenosnog sustava nije ovlašten odbiti priključivanje novog proizvodnog postrojenja ili postrojenja za</p>	<p>Članak 88.</p> <p>(1) Operator prijenosnog sustava pravilima iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona utvrđuje transparentne i učinkovite postupke za nediskriminacijsko priključivanje novih proizvodnih postrojenja i postrojenja za skladištenje energije na prijenosni sustav.</p> <p>(2) Operator prijenosnog sustava ne smije odbiti priključivanje novog proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije na temelju mogućih budućih ograničenja raspoloživih kapaciteta mreže, kao što je zagušenje u</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>skladištenje energije na temelju mogućih budućih ograničenja u raspoloživim mrežnim kapacitetima, kao što je zagušenje u udaljenim dijelovima prijenosnog sustava. Operator prijenosnog sustava pruža potrebne informacije.</p> <p>Prvim se podstavkom ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prijenosnog sustava da ograniče zajamčeni kapacitet priključivanja ili da nude priključke koji podliježu operativnim ograničenjima kako bi se osigurala ekonomska učinkovitost novih proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije pod uvjetom da je takva ograničenja odobrilo regulatorno tijelo. Regulatorno tijelo osigurava da se sva ograničenja u zajamčenom kapacitetu priključivanja ili operativna ograničenja uvedu na temelju transparentnih i nediskriminacijskih postupaka i da se njima ne stvaraju neopravdane prepreke za ulazak na tržište. Ako proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije snosi troškove povezane s osiguravanjem neograničenog priključivanja, ne primjenjuju se nikakva ograničenja.</p> <p>3. Operator prijenosnog sustava nije ovlašten odbiti novo priključno mjesto na temelju toga što bi to dovelo do dodatnih troškova proizašlih iz nužnog povećanja</p>	<p>udaljenim dijelovima prijenosne mreže.</p> <p>(3) U postupku priključenja, operator prijenosnog sustava dužan je investitoru dati sve potrebne informacije.</p> <p>(4) Stavkom 2. ovoga članka se ne dovodi u pitanje mogućnost operatora prijenosnog sustava da ograniči priključnu snagu ili da nudi priključke koji podliježu operativnim ograničenjima korištenja priključne snage kako bi se osigurala ekonomska učinkovitost novih proizvodnih postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije pod uvjetom da je takva ograničenja odobrila Agencija. Nova proizvodna postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije koja podliježu operativnim ograničenjima korištenja priključne snage u skladu s pravilima o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu, snose sve troškove koje operator prijenosnog sustava ima vezane za provođenje tih operativnih ograničenja.</p> <p>(5) Pri davanju suglasnosti na pravila o priključenju na prijenosnu mrežu iz članka 13. ovoga Zakona, mrežna pravila prijenosnog sustava</p>			
---	--	--	--	--

<p>kapaciteta elemenata sustava koji se nalaze u blizini priključnog mjesta.</p> <p>POGLAVLJE VI.</p> <p>RAZDVAJANJE OPERATORÂ PRIJENOSNOG SUSTAVA</p> <p>Odjeljak 1.</p> <p>Razdvajanje vlasništva</p>	<p>iz članka 93. ovoga Zakona i pravila o upravljanju zagušenjima u prijenosnom sustavu iz članka 52. ovoga Zakona Agencija je dužna razmotriti uvode li se ograničenja priključne snage ili operativna ograničenja korištenja priključne snage na temelju transparentnih i nediskriminacijskih postupaka kako se ne bi stvorile neopravdane prepreke za ulazak na tržište.</p> <p>(6) Ako proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije snosi troškove povezane s osiguravanjem neograničenog priključivanja, ne primjenjuju se ograničenja iz stavka 4. ovoga članka.</p> <p>(7) Ako operator prijenosnog sustava stvori uvjete u mreži koji omogućuju korištenje priključne snage proizvodnog postrojenja ili postrojenja za skladištenje energije bez ograničenja, koje je priključeno uz mogućnost ograničavanja priključne snage ili operativnog ograničavanja korištenja priključne snage, ograničavanje se primjenjuje dok proizvodno postrojenje ili postrojenje za skladištenje energije ne podmiri pripadajuće troškove</p>		
---	--	--	--

	<p>povezane s mogućnošću korištenja priključne snage bez ograničenja.</p> <p>(8) Operator prijenosnog sustava ne smije odbiti priključenje na mrežu zbog dodatnih troškova stvaranja tehničkih uvjeta u mreži.</p>			
<p>Članak 43.</p> <p>Razdvajanje vlasništva nad prijenosnim sustavima i operatora prijenosnih sustava</p> <p>1. Države članice osiguravaju da:</p> <p>(a) svako poduzeće koje ima u vlasništvu prijenosni sustav djeluje kao operator prijenosnog sustava;</p> <p>(b) ista osoba ili osobe nemaju pravo:</p> <p>i. ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom;</p> <p>ii. ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe;</p>	<p>Članak 96.</p> <p>(1) Svaki subjekt koji ima u vlasništvu prijenosni sustav djeluje kao operator prijenosnog sustava.</p> <p>(2) Operator prijenosnog sustava je organiziran u samostalnoj pravnoj osobi izvan strukture vertikalno integriranog subjekta, neovisno o drugim djelatnostima u elektroenergetskom sektoru te u skladu s načelima i zahtjevima utvrđenim odredbama ovoga Zakona.</p> <p>(3) Neovisnost operatora prijenosnog sustava osigurava se na način da ista osoba ili osobe ne smiju istodobno:</p> <p>1. ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu nad energetske subjektom koji obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe, ni izravno ni</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>(c) ista osoba ili osobe nisu ovlaštene imenovati članove nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće, operatora prijenosnog sustava ili prijenosni sustav, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe; i</p> <p>(d) ista osoba nije ovlaštena biti član nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće, kako poduzeća koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe tako i operatora prijenosnog sustava ili prijenosnog sustava.</p> <p>2. Prava iz stavka 1. točaka (b) i (c) posebno uključuju:</p> <p>(a) ovlast korištenja glasačkim pravima;</p> <p>(b) ovlast imenovanja članova nadzornog odbora, upravnog odbora ili tijela koja pravno zastupaju poduzeće; ili</p> <p>(c) držanje većinskog udjela.</p> <p>3. Za potrebe stavka 1. točke (b), pojam „poduzeće koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe” uključuje „poduzeće koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe” u smislu Direktive 2009/73/EZ, a izrazi „operator prijenosnog sustava” i „prijenosni sustav” uključuju</p>	<p>neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom</p> <p>2. ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad energetskim subjektom koji obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe</p> <p>3. imenovati članove nadzornog odbora, uprave ili tijela koja pravno zastupaju operatora prijenosnog sustava ili prijenosni sustav, ni izravno ni neizravno provoditi kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad energetskim subjektom koji obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe</p> <p>4. biti član nadzornog odbora, uprave ili tijela koja pravno zastupaju kako energetski subjekt koji obavlja djelatnost</p>		
--	---	--	--

<p>„operatora transportnog sustava” i „transportni sustav” u smislu te Direktive.</p> <p>4. Obveza navedena u stavku 1. točki (a) smatra se ispunjenom u slučaju kada su dva ili više poduzeća koja imaju u vlasništvu prijenosne sustave stvorila zajednički pothvat koji djeluje kao operator prijenosnog sustava u dvije ili više država članica za predmetne prijenosne sustave. Nijedno drugo poduzeće ne može biti dio zajedničkog pothvata, osim ako je odobreno na temelju članka 44. kao neovisni operator sustava ili kao neovisni operator prijenosnog sustava za potrebe odjeljka 3.</p> <p>5. Za potrebe provedbe ovog članka, u slučaju kada je osoba iz stavka 1. točaka (b), (c) i (d) država članica ili drugo javno tijelo, dva odvojena javna tijela koja provode kontrolu nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom s jedne strane te nad poduzećem koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe s druge strane, ne smatraju se istom osobom ili osobama.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da se ni komercijalno osjetljive informacije iz članka 41. u posjedu operatora prijenosnog sustava koji je bio dijelom vertikalno integriranog poduzeća, ni osoblje takvog operatora prijenosnog sustava, ne prenose</p>	<p>proizvodnje ili opskrbe tako i operatora prijenosnog sustava.</p> <p>(4) Zabrane iz stavka 3. posebno uključuju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ovlast korištenja glasačkim pravima 2. ovlast imenovanja članova nadzornog odbora, uprave ili tijela koje zastupa energetska subjekt ili 3. držanje većinskog udjela. <p>(5) Za potrebe stavka 2. ovoga članka pojam „energetski subjekt koji obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe” uključuje „energetski subjekt koji obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe” u smislu zakona koji uređuje tržište plina, a izrazi „operator prijenosnog sustava” i „prijenosni sustav” uključuju „operatora transportnog sustava” i „transportni sustav” u smislu tog zakona.</p> <p>(6) Obveza navedena u stavku 1. ovog članka smatra se ispunjenom u slučaju kada su dva ili više subjekata koja imaju u vlasništvu prijenosne sustave ostvarila zajednički pothvat koji djeluje kao operator prijenosnog</p>				
--	---	--	--	--	--

<p>poduzećima koja obavljaju funkciju proizvodnje ili opskrbe.</p> <p>7. Ako 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću, država članica može odlučiti ne primijeniti stavak 1.</p> <p>U takvom slučaju predmetna država članica:</p> <p>(a) određuje neovisnog operatora sustava u skladu s člankom 44. ili</p> <p>(b) poštuje odjeljak 3.</p> <p>8. Ako 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću i uspostavljeni su aranžmani koji jamče stvarniju neovisnost operatora prijenosnog sustava nego odjeljak 3., država članica može odlučiti ne primijeniti stavak 1.</p> <p>9. Prije nego što neko poduzeće bude odobreno i određeno za operatora prijenosnog sustava u skladu sa stavkom 8. ovog članka certificira se u skladu s postupcima utvrđenima u članku 52. stavcima 4., 5. i 6. ove Direktive i u članku 51. Uredbe (EU) 2019/943 na temelju čega Komisija provjerava jamče li uspostavljeni aranžmani stvarniju neovisnost operatora prijenosnog sustava nego odjeljak 3. ovog poglavlja.</p>	<p>sustava u dvije ili više država članica. Nijedan drugi subjekt ne može biti dio zajedničkog pothvata, osim ako je odobren na temelju članka 97. ovoga Zakona kao neovisni operator sustava ili kao neovisni operator prijenosnog sustava za potrebe članaka 97., 99, 100., 101., 102., 103. i 104. ovoga Zakona.</p> <p>stavak 5</p> <p>(7) Za potrebe provedbe ovog članka, u slučaju kada je osoba iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka država članica Europske unije ili drugo javnopravno tijelo, dva odvojena javnopravna tijela koja provode kontrolu nad operatorom prijenosnog sustava ili nad prijenosnim sustavom s jedne strane te nad energetske subjektom koje obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe s druge strane, ne smatraju se istom osobom ili osobama.</p> <p>stavak 6</p> <p>(8) Komercijalno osjetljive informacije iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona koje su u posjedu operatora prijenosnog sustava koji je bio dijelom vertikalno integriranog subjekta, operator prijenosnog sustava ni osoblje takvog operatora prijenosnog sustava, ne smiju učiniti</p>		
---	---	--	--

<p>10. Vertikalno integrirana poduzeća koja imaju u vlasništvu prijenosni sustav ni u kojem slučaju nisu spriječena da poduzmu korake za usklađivanje sa stavkom 1.</p> <p>11. Poduzeća koja obavljaju funkciju proizvodnje ili opskrbe ni u kojem slučaju nemaju mogućnost izravno ili neizravno preuzeti kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad razdvojenim operatorima prijenosnih sustava u državama članicama koje primjenjuju stavak 1.</p> <p>Odjeljak 2.</p> <p>Neovisni operator sustava</p>	<p>dostupnima energetske subjektima koja obavljaju djelatnost proizvodnje ili opskrbe.</p> <p>stavak 7</p> <p>(9) Ako je na dan 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripadao vertikalno integriranom subjektu, ne primjenjuju se stavci 1. do 4. ovog članka te se u tom slučaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - određuje neovisnog operatora sustava u skladu s člankom 97. ovoga Zakona ili - postupa u skladu s člancima 97., 99., 100., 101., 102., 103. i 104. ovoga Zakona. <p>stavak 8</p> <p>(10) Ako je na dan 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripadao vertikalno integriranom subjektu i uspostavljeni su aranžmani koji jamče stvarniju neovisnost operatora prijenosnog sustava nego članci 99., 100., 101., 102., 103. i 104. ovoga Zakona ne primjenjuju se stavci 1., 2., 3. i 4. ovog članka.</p>			
--	--	--	--	--

stavak 9

(11) Prije nego što neki energetski subjekt bude odobren i određen za operatora prijenosnog sustava u skladu sa stavkom 10. ovoga članka certificira se u skladu s postupcima utvrđenima u članku 105. ovoga Zakona i članka 51. Uredbe (EU) 2019/943.

stavak 10

(12) Vertikalno integrirani subjekt koji ima u vlasništvu prijenosni sustav ni u kojem slučaju nije spriječen da poduzme korake za usklađivanje sa stavcima 1. do 4. ovoga članka.

stavak 11

(13) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnost proizvodnje ili opskrbe ne smiju izravno ili neizravno preuzeti kontrolu ili izvršavati bilo koje pravo nad operatorom prijenosnog sustava razdvojenim u skladu sa stavcima 1. do 4. ovoga članka.

(14) Certifikaciju vlasnički razdvojenog operatora prijenosnog sustava, pod uvjetima i na način propisan odredbama ovoga Zakona, provodi Agencija.

	(15) Operator prijenosnog sustava dužan je donijeti, uz prethodno ishodu suglasnost Agencije, program mjera radi osiguranja provedbe načela i zahtjeva njegove neovisnosti kao i zaštite tajnosti podataka, koji uključuje i posebne obveze zaposlenika.			
<p>Članak 44.</p> <p>Neovisni operator sustava</p> <p>1. Ako 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripada vertikalno integriranom poduzeću, države članice mogu odlučiti ne primijeniti članak 43. stavak 1. i odrediti neovisnog operatora sustava na temelju prijedloga vlasnika prijenosnog sustava. Takvo određivanje podliježe odobrenju Komisije.</p> <p>2. Država članica može odobriti i odrediti neovisnog operatora sustava samo u slučaju ako je:</p> <p>(a) kandidat za operatora dokazao da poštuje zahtjeve navedene u članku 43. stavku 1. točkama (b), (c) i (d);</p> <p>(b) kandidat za operatora dokazao da na raspolaganju ima potrebne financijske, tehničke, fizičke i ljudske resurse za provođenje svojih zadataka na temelju članka 40.;</p>	<p>Članak 97.</p> <p>(1) Ako je na dan 3. rujna 2009. prijenosni sustav pripadao vertikalno integriranom subjektu, iznimno od članka 96. stavaka 1. do 4. ovoga Zakona, Agencija može rješenjem odrediti neovisnog operatora sustava na temelju prijedloga vlasnika prijenosnog sustava. Takvo određivanje podliježe odobrenju Europske komisije.</p> <p>(2) Neovisni operator sustava se može odrediti samo u slučaju ako je:</p> <p>1. kandidat za neovisnog operatora sustava dokazao da poštuje zahtjeve navedene u članku 96. stavicima 2., 3. i 4. ovoga Zakona</p> <p>2. kandidat za neovisnog operatora sustava dokazao da na raspolaganju ima potrebne financijske, tehničke, fizičke i</p>	U potpunosti preuzeto		

<p>(c)kandidat za operatora preuzeo obvezu usklađivanja s desetogodišnjim planom razvoja mreže koji prati regulatorno tijelo;</p> <p>(d)vlasnik prijenosnog sustava dokazao da je sposoban uskladiti se s obvezama iz stavka 5. U tu svrhu osigurava sve nacрте ugovornih rješenja dogovorenih s kandidatom za operatora i bilo kojim drugim odgovarajućim subjektom; i</p> <p>(e)kandidat za operatora dokazao je da je sposoban uskladiti se s obvezama iz Uredbe (EU) 2019/943, uključujući suradnju operatora prijenosnog sustava na europskoj i regionalnoj razini.</p> <p>3. Poduzeća koja je regulatorno tijelo certificiralo kao usklađena sa zahtjevima iz članka 53. i stavka 2. ovog članka države članice odobravaju i određuju neovisnim operatorima sustava. Primjenjuje se postupak certificiranja iz članka 52. ove Direktive i članka 51. Uredbe (EU) 2019/943 ili iz članka 53. ove Direktive.</p> <p>4. Svaki neovisni operator sustava odgovoran je za dodjeljivanje i upravljanje pristupom treće strane, uključujući naplatu naknada za pristup, naknada za zagušenje i plaćanja na temelju mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sustava u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2019/943, kao i za pogon, održavanje i razvoj prijenosnog sustava te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava</p>	<p>ljudske resurse za provođenje svojih zadataka</p> <p>3. kandidat za neovisnog operatora sustava preuzeo obvezu usklađivanja s desetogodišnjim planom razvoja mreže koji prati Agencija</p> <p>4. vlasnik prijenosnog sustava dokazao da je sposoban uskladiti se s obvezama iz stavka 7. ovoga članka te u tu svrhu osigurava sve nacрте ugovornih rješenja dogovorenih s kandidatom za operatora i bilo kojim drugim odgovarajućim subjektom i</p> <p>5. kandidat za neovisnog operatora sustava dokazao je da je sposoban uskladiti se s obvezama iz Uredbe (EU) 2019/943, uključujući suradnju operatora prijenosnog sustava na europskoj i regionalnoj razini.</p> <p>(3) Certifikaciju neovisnog operatora sustava, pod uvjetima i na način propisan odredbama ovoga Zakona, provodi Agencija.</p> <p>(4) Energetski subjekti koje Agencija certificira kao usklađene sa zahtjevima iz članka 107. ovoga Zakona i stavka 2. ovoga članka određuju se u postupku certificiranja</p>		
---	--	--	--

<p>da udovolji razumnoj potražnji kroz planiranje ulaganja. Prilikom razvijanja prijenosnog sustava neovisni operator sustava odgovoran je za planiranje (uključujući postupak odobravanja), izgradnju i puštanje u pogon nove infrastrukture. U tu svrhu neovisni operator sustava djeluje kao operator prijenosnog sustava u skladu s ovim odjeljkom. Vlasnik prijenosnog sustava nije odgovoran za dodjeljivanje pristupa treće strane i upravljanje njime, ni za planiranje ulaganja.</p> <p>5. Kada je neovisni operator sustava određen, vlasnik prijenosnog sustava:</p> <p>(a) u potrebnoj mjeri surađuje s neovisnim operatorom sustava te mu pruža podršku za ispunjenje njegovih zadataka, uključujući posebno pružanje svih relevantnih informacija;</p> <p>(b) financira ulaganja o kojima je odluku donio neovisni operator sustava i koje je odobrilo regulatorno tijelo ili daje svoju suglasnost za ulaganje od strane bilo koje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava. Odgovarajući financijski aranžmani podliježu odobravanju od strane regulatornog tijela. Prije takvog odobrenja regulatorno tijelo savjetuje se s vlasnikom prijenosnog sustava zajedno s drugim zainteresiranim stranama;</p> <p>(c) osigurava pokrivanje odgovornosti koja se odnosi na osnovna sredstva mreže,</p>	<p>neovisnim operatorima sustava. Primjenjuje se postupak certificiranja iz članka 105. ovoga Zakona i članka 51. Uredbe (EU) 2019/943 ili iz članka 107. ovoga Zakona.</p> <p>(5) Svaki neovisni operator sustava odgovoran je za dodjeljivanje i upravljanje pristupom treće strane, uključujući naplatu naknada za pristup, naknada za zagušenje i plaćanja na temelju mehanizma kompenzacije između operatora prijenosnog sustava u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2019/943, kao i za pogon, održavanje i razvoj prijenosnog sustava te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji kroz planiranje ulaganja.</p> <p>(6) Prilikom razvijanja prijenosnog sustava neovisni operator sustava odgovoran je za planiranje (uključujući postupak odobravanja), izgradnju i puštanje u pogon nove infrastrukture. U tu svrhu neovisni operator sustava djeluje kao operator prijenosnog sustava u skladu s odredbama ovoga članka.</p> <p>(7) Vlasnik prijenosnog sustava nije odgovoran za dodjeljivanje pristupa</p>			
--	---	--	--	--

<p>isključujući odgovornost koja se odnosi na zadatke neovisnog operatora sustava; i (d) osigurava jamstva radi olakšavanja financiranja bilo kojeg proširenja mreže, uz izuzetak onih ulaganja kod kojih je, na temelju točke (b), dao svoju suglasnost za financiranje od strane bilo koje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava.</p> <p>6. Uz blisku suradnju s regulatornim tijelom, odgovarajućem nacionalnom tijelu za tržišno natjecanje dodjeljuju se sve odgovarajuće ovlasti za učinkovito praćenje usklađenosti vlasnika prijenosnog sustava s njegovim obvezama na temelju stavka 5.</p>	<p>treće strane i upravljanje njime, ni za planiranje ulaganja.</p> <p>(8) Kada je neovisni operator sustava određen, vlasnik prijenosnog sustava:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. u potrebnoj mjeri surađuje s neovisnim operatorom sustava te mu pruža podršku za ispunjenje njegovih zadataka, osobito uključujući pružanje svih važnih informacija 2. financira ulaganja o kojima je odluku donio neovisni operator sustava i koje je odobrila Agencija ili daje svoju suglasnost za ulaganje bilo koje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava. Takvi financijski aranžmani podliježu odobravanju od strane Agencije, a prije takvog odobrenja Agencija se savjetuje s vlasnikom prijenosnog sustava zajedno s drugim zainteresiranim stranama 3. osigurava pokrivanje odgovornosti koja se odnosi na osnovna sredstva mreže, isključujući odgovornost koja se odnosi na zadatke neovisnog operatora sustava i 		
---	---	--	--

	<p>4. osigurava jamstva radi olakšavanja financiranja bilo kojeg proširenja mreže, uz izuzetak onih ulaganja kod kojih je, na temelju točke 2. ovoga stavka, dao svoju suglasnost za financiranje od strane bilo koje zainteresirane strane, uključujući neovisnog operatora sustava.</p> <p>(9) Agencija u suradnji s tijelom nadležnim za tržišno natjecanje učinkovito prati usklađenost vlasnika prijenosnog sustava s njegovim obvezama temeljem stavka 8. ovoga članka.</p> <p>(10) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.</p>			
<p>Članak 45.</p> <p>Razdvajanje vlasnikâ prijenosnog sustava</p> <p>1. Vlasnik prijenosnog sustava, kada je imenovan neovisni operator sustava, koji je dio vertikalno integriranog poduzeća neovisan je, barem u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, od</p>	<p>Članak 98.</p> <p>(1) Vlasnik prijenosnog sustava, kada je određen neovisni operator sustava, koji je dio vertikalno integriranog subjekta neovisan je, barem u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i donošenja</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>drugih djelatnosti koje se ne odnose na prijenos.</p> <p>2. Radi osiguravanja neovisnosti vlasnika prijenosnog sustava iz stavka 1., primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji:</p> <p>(a) osobe odgovorne za upravljanje vlasnikom prijenosnog sustava ne sudjeluju u strukturama integriranog elektroenergetskog poduzeća koje su odgovorne, izravno ili neizravno, za svakodnevno odvijanje proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom;</p> <p>(b) poduzimaju se odgovarajuće mjere za osiguravanje da se profesionalni interesi osoba odgovornih za upravljanje vlasnikom prijenosnog sustava uzimaju u obzir na način koji osigurava njihovu sposobnost neovisnog djelovanja; i</p> <p>(c) vlasnik prijenosnog sustava uvodi program usklađenosti koji predviđa mjere poduzete za osiguravanje da diskriminacijsko ponašanje bude isključeno te za osiguravanje odgovarajućeg praćenja poštovanja tog programa. Program usklađenosti predviđa specifične obveze zaposlenika da postignu te ciljeve. Osoba ili tijelo odgovorno za praćenje programa usklađenosti regulatornom tijelu podnosi godišnje izvješće o poduzetim mjerama te se ono objavljuje.</p>	<p>odluka, od drugih djelatnosti koje se ne odnose na prijenos.</p> <p>(2) Radi osiguravanja neovisnosti vlasnika prijenosnog sustava iz stavka 1. primjenjuju se sljedeći minimalni kriteriji:</p> <p>1. osobe odgovorne za upravljanje vlasnikom prijenosnog sustava ne sudjeluju u strukturama vertikalno integriranog subjekta koje su odgovorne, izravno ili neizravno, za svakodnevno odvijanje proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom;</p> <p>2. poduzimaju se odgovarajuće mjere za osiguravanje da se profesionalni interesi osoba odgovornih za upravljanje vlasnikom prijenosnog sustava uzimaju u obzir na način koji osigurava njihovu sposobnost neovisnog djelovanja i</p> <p>3. vlasnik prijenosnog sustava uvodi program usklađenosti koji predviđa mjere poduzete za osiguravanje da diskriminacijsko ponašanje bude isključeno te za osiguravanje odgovarajućeg praćenja poštovanja tog programa. Program usklađenosti predviđa specifične obveze zaposlenika da postignu te</p>		
---	--	--	--

<p>Odjeljak 3.</p> <p>Neovisni operatori prijenosa</p>	<p>ciljeve. Osoba ili tijelo odgovorno za praćenje programa usklađenosti Agenciji podnosi godišnje izvješće o poduzetim mjerama te se ono objavljuje.</p>			
<p>Članak 46.</p> <p>Sredstva, oprema, osoblje i identitet</p> <p>1. Operatori prijenosnih sustava opremljeni su svim ljudskim, tehničkim, fizičkim i financijskim resursima potrebnima za ispunjavanje svojih obveza na temelju ove Direktive i obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije, a posebno:</p> <p>(a) sredstva koja su potrebna za djelatnost prijenosa električne energije, uključujući prijenosni sustav, u vlasništvu su operatora prijenosnog sustava;</p> <p>(b) osoblje potrebno za djelatnost prijenosa električne energije, uključujući provođenje svih korporativnih zadataka, zaposlenici su operatora prijenosnog sustava;</p> <p>(c) najam osoblja i pružanje usluga za bilo koji drugi dio odnosno iz drugog dijela vertikalno integriranog poduzeća zabranjeni su. Operator prijenosnog</p>	<p>Članak 99.</p> <p>(1) Iznimno od odredbi članka 96. ovoga Zakona, na prijedlog vlasnika prijenosnog sustava Agencija rješenjem može odrediti neovisnog operatora prijenosa.</p> <p>(2) Certifikaciju neovisnog operatora prijenosa, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom, provodi Agencija.</p> <p>(3) Neovisni operator prijenosa treba biti opremljen svim ljudskim, tehničkim, fizičkim i financijskim resursima potrebnima za ispunjavanje svojih obveza na temelju ovoga Zakona i obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije, a to se posebno odnosi na:</p> <p>1. sredstva koja su potrebna za djelatnost prijenosa električne energije, uključujući prijenosni</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>sustava može, međutim, pružati usluge vertikalno integriranom poduzeću:</p> <p>i. ako se pružanjem tih usluga ne diskriminira međusobno korisnike sustava, dostupno je svim korisnicima sustava po jednakim uvjetima i ne ograničuje, narušava niti sprečava tržišno natjecanje u proizvodnji ili opskrbi; i</p> <p>ii. ako je uvjete pružanja tih usluga odobrilo regulatorno tijelo;</p> <p>(d) ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog tijela na temelju članka 49., vertikalno integrirano poduzeće operatoru prijenosnog sustava pravodobno stavlja na raspolaganje odgovarajuće financijske resurse za buduće projekte ulaganja i/ili za zamjenu postojećih sredstava, nakon odgovarajućeg zahtjeva operatora prijenosnog sustava.</p> <p>2. Djelatnost prijenosa električne energije uključuje, pored onih navedenih u članku 40., barem sljedeće zadatke:</p> <p>(a) zastupanje operatora prijenosnog sustava i kontakti s trećim stranama i regulatornim tijelima;</p> <p>(b) zastupanje operatora prijenosnog sustava unutar ENTSO-a za električnu energiju;</p> <p>(c) dodjeljivanje i upravljanje pristupom trećih strana na nediskriminacijskoj osnovi između korisnika sustava ili kategorija korisnika sustava;</p>	<p>sustav, koja su u vlasništvu operatora prijenosnog sustava</p> <p>2. zapošljavanje cjelokupnog osoblja potrebnog za obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije, uključujući provođenje svih korporativnih zadataka</p> <p>3. zabranu ustupanja osoblja i pružanja usluga za bilo koje drugo društvo iz sastava vertikalno integriranog subjekta. Neovisni operator prijenosa može, međutim, pružati usluge nekom od društava u sastavu vertikalno integriranog subjekta</p> <p>ako se pružanjem tih usluga ne diskriminira međusobno korisnike mreže, dostupno je svim korisnicima mreže po jednakim uvjetima i ne ograničuje, narušava niti sprečava tržišno natjecanje u proizvodnji ili opskrbi i</p> <p>ako je na uvjete pružanja tih usluga</p>		
--	---	--	--

<p>(d) ubiranje svih naknada povezanih s prijenosnim sustavom, uključujući naknade za pristup, energiju za gubitke i naknade za pomoćne usluge;</p> <p>(e) rad, održavanje i razvoj sigurnog, učinkovitog i ekonomičnog prijenosnog sustava;</p> <p>(f) planiranje ulaganja koje osigurava dugoročnu sposobnost sustava da udovolji razumnoj potražnji te koje jamči sigurnost opskrbe;</p> <p>(g) uspostavljanje odgovarajućih zajedničkih pothvata, uključujući one s jednim operatorom prijenosnog sustava ili više njih, burzama električne energije te drugim odgovarajućim sudionicima za postizanje ciljeva razvoja stvaranja regionalnih tržišta ili olakšavanja procesa liberalizacije; i</p> <p>(h) sve korporativne usluge, uključujući pravne usluge, računovodstvene usluge i usluge informacijske tehnologije.</p> <p>3. Operatori prijenosnih sustava organizirani su u pravnom obliku navedenom u Prilogu I. Direktivi (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća (26).</p> <p>4. Operator prijenosnog sustava ne smije s obzirom na svoj korporativni identitet, komunikaciju, brendiranje i poslovne prestore stvarati zabunu u pogledu</p>	<p>prethodno ishoda suglasnost Agencije</p> <p>4. ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog odbora iz članka 102. ovoga Zakona, vertikalno integrirani subjekt neovisnom operatoru prijenosa pravodobno stavlja na raspolaganje odgovarajuća financijska sredstva za buduće projekte ulaganja i/ili za zamjenu postojećih sredstava, nakon odgovarajućeg zahtjeva neovisnog operatora prijenosa.</p> <p>(4) Djelatnost prijenosa električne energije uključuje, pored onih određenih člankom 86. ovoga Zakona i minimalno sljedeće zadatke:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zastupanje operatora prijenosnog sustava i kontakte s trećim stranama i regulatornim tijelima 2. zastupanje operatora prijenosnog sustava unutar ENTSO-a za električnu energiju; 3. dodjeljivanje i upravljanje pristupom trećih strana na nediskriminacijskoj osnovi između 			
---	--	--	--	--

<p>zasebnog identiteta vertikalno integriranog poduzeća ili bilo kojeg njegovog dijela.</p> <p>5. Operator prijenosnog sustava ne smije dijeliti sustave ili opremu informacijske tehnologije, fizičke prostore i sustave sigurnog pristupa ni s jednim dijelom vertikalno integriranog poduzeća ni koristiti iste savjetnike ni vanjske ugovaratelje za sustave ili opremu informacijske tehnologije te sustave sigurnog pristupa.</p> <p>6. Reviziju računa operatora prijenosnih sustava provodi revizor koji je različit od onog koji provodi reviziju vertikalno integriranog poduzeća ili bilo kojeg njegovog dijela.</p>	<p>korisnika mreže ili kategorija korištenja mreže</p> <p>4. ubiranje svih naknada povezanih s prijenosnim sustavom, uključujući naknade za pristup, energiju za gubitke i naknade za pomoćne usluge</p> <p>5. rad, održavanje i razvoj sigurnog, učinkovitog i ekonomičnog prijenosnog sustava</p> <p>6. planiranje ulaganja koje osigurava dugoročnu sposobnost sustava da udovolji razumnoj potražnji te koje jamči sigurnost opskrbe</p> <p>7. uspostavljanje zajedničkih pothvata, uključujući one s jednim operatorom prijenosnog sustava ili više njih, burzama električne energije te drugim odgovarajućim sudionicima za postizanje ciljeva razvoja stvaranja regionalnih tržišta ili olakšavanja procesa liberalizacije i</p> <p>8. sve korporativne usluge, uključujući pravne usluge, računovodstvene usluge i usluge informacijske tehnologije.</p>		
---	--	--	--

za stavak 3.

(5) Neovisni operator prijenosa organiziran je kao dioničko društvo u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje područje trgovačkih društava.

i članak

(6) Neovisni operator prijenosa ne smije s obzirom na svoj korporativni identitet, komunikaciju, brendiranje i poslovne prostore stvarati zabunu u pogledu zasebnog identiteta vertikalno integriranog subjekta ili bilo kojeg njegovog dijela. Pri tome smije koristiti samo znakove, slikovne prikaze, imena, slova, brojke, oblike i prikaze koji su prikladni za razlikovanje djelatnosti ili usluga operator prijenosnog sustava od onih koje obavlja vertikalno integrirani subjekt.

(7) Neovisni operator prijenosa ne smije dijeliti sustave ili opremu informacijske tehnologije, fizičke prostore i sustave sigurnog pristupa ni s jednim dijelom vertikalno integriranog subjekta ni koristiti iste savjetnike ni vanjske ugovaratelje za sustave ili opremu informacijske

tehnologije te sustave sigurnog pristupa.

(8) Neovisni operator prijenosa mora dati jamstvo da glede opreme informacijske tehnologije i sustava kontrole pristupa zajednički ne surađuje s istim savjetnicima i vanjskim pružateljima usluga kao i vertikalno integrirani subjekt.

(9) Reviziju računa neovisnog operatora prijenosa provodi revizor koji je različit od onog koji provodi reviziju vertikalno integriranog subjekta ili bilo kojeg njegovog dijela.

(10) U aktivnostima konsolidacije računa vertikalno integriranog subjekta ili iz drugih bitnih razloga koji se moraju prethodno dostaviti Agenciji, revizor može imati uvid u dijelove knjigovodstva neovisnog operatora prijenosa, ako Agencija nema primjedbi s naslova očuvanja neovisnosti operatora prijenosa. Takav revizor mora povjerljivo postupati s komercijalno osjetljivim podacima i informacijama, a osobito ih ne smije dijeliti s vertikalno integriranim subjektom.

(11) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba,

	<p>ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Postupak pred upravnim sudom je hitan.</p>				
<p>Članak 47.</p> <p>Neovisnost operatora prijenosnog sustava</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog tijela na temelju članka 49., operator prijenosnog sustava ima:</p> <p>(a) stvarna prava donošenja odluka, neovisna o vertikalno integriranom poduzeću, u pogledu sredstava potrebnih za pogon, održavanje ili razvoj prijenosnog sustava; i</p> <p>(b) ovlast za pribavljanje novca na tržištu kapitala, posebno putem zajmova i povećanja kapitala.</p> <p>2. Operator prijenosnog sustava osigurava da u svakom trenutku raspolaže resursima koji su mu potrebni za ispravno i učinkovito provođenje djelatnosti prijenosa te za razvoj i održavanje učinkovitog, sigurnog i ekonomičnog prijenosnog sustava.</p> <p>3. Društva kćeri vertikalno integriranog poduzeća koja obavljaju funkcije proizvodnje ili opskrbe ne smiju biti</p>	<p>Članak 100.</p> <p>(1) Ne dovodeći u pitanje odluke nadzornog odbora iz članka 102. ovoga Zakona, neovisni operator prijenosa ima:</p> <p>1. pravo samostalnog donošenja odluka, neovisno o vertikalno integriranom subjektu, u pogledu sredstava potrebnih za pogon, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosnog sustava i</p> <p>2. ovlast za samostalno pribavljanje financijskih sredstava na tržištu kapitala, posebno putem zajmova i povećanja kapitala.</p> <p>(2) Neovisni operator prijenosa je obavezan postupati na način da osigurava raspoloživost sredstava koja su mu potrebna za ispravno i učinkovito provođenje djelatnosti prijenosa te za razvoj i održavanje</p>	U potpunosti preuzeto			

<p>vlasnici nikakvog izravnog ni neizravnog udjela u operatoru prijenosnog sustava. Operator prijenosnog sustava ne smije biti vlasnik nikakvog izravnog ni neizravnog udjela ni u jednom poduzeću kćeri vertikalno integriranog poduzeća koje obavlja funkcije proizvodnje ili opskrbe, niti primati dividende niti drugu financijsku korist od tog društva kćeri.</p> <p>4. Sveukupna upravljačka struktura i statut operatora prijenosnog sustava osiguravaju stvarnu neovisnost operatora prijenosnog sustava u skladu s ovim odjeljkom. Vertikalno integrirano poduzeće ne smije određivati, izravno ni neizravno, konkurentno ponašanje operatora prijenosnog sustava u vezi sa svakodnevnim djelatnostima operatora prijenosnog sustava i upravljanjem mrežom, ni u vezi s djelatnostima nužnima za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja mreže razvijenog na temelju članka 51.</p> <p>5. Pri ispunjavanju svojih zadataka iz članka 40. i članka 46. stavka 2. ove Direktive te u skladu s obvezama iz članaka 16., 18., 19. i 50. Uredbe (EU) 2019/943, operatori prijenosnog sustava ne smiju diskriminirati različite osobe ili subjekte i ne smiju ograničavati, narušavati ni sprečavati tržišno natjecanje u području proizvodnje ili opskrbe.</p>	<p>učinkovitog, sigurnog i ekonomičnog prijenosnog sustava.</p> <p>(3) Ovisna društva unutar sastava vertikalno integriranog subjekta koja obavljaju djelatnosti proizvodnje ili opskrbe ne smiju biti izravno ni neizravno vlasnici udjela u operatoru prijenosnog sustava. Neovisni operator prijenosa ne smije biti izravno ni neizravno vlasnik udjela ni u jednom ovisnom društvu vertikalno integriranog subjekta koje obavlja djelatnost proizvodnje ili opskrbe, niti primati dividende niti drugu financijsku korist od tog ovisnog društva.</p> <p>(4) Sveukupna upravljačka struktura i interni akti operatora prijenosnog sustava osiguravaju stvarnu neovisnost operatora prijenosa u skladu s člancima 97., 99, 100., 101., 102., 103. i 104. ovoga Zakona. Vertikalno integrirani subjekt ne smije izravno ni neizravno određivati konkurentno ponašanje neovisnog operatora prijenosa u vezi sa svakodnevnim djelatnostima neovisnog operatora prijenosa i upravljanjem mrežom, ni u vezi s djelatnostima nužnima za pripremu desetogodišnjeg plana razvoja mreže određenog na temelju</p>		
--	--	--	--

<p>6. Svi komercijalni i financijski odnosi između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava, uključujući zajmove operatora prijenosnog sustava vertikalno integriranom poduzeću, u skladu su s tržišnim uvjetima. Operator prijenosnog sustava vodi detaljnu evidenciju takvih komercijalnih i financijskih odnosa te je na zahtjev stavlja na raspolaganje regulatornom tijelu.</p> <p>7. Operator prijenosnog sustava regulatornom tijelu podnosi na odobrenje sve komercijalne i financijske sporazume s vertikalno integriranim poduzećem.</p> <p>8. Operator prijenosnog sustava obavješćuje regulatorno tijelo o financijskim resursima iz članka 46. stavka 1. točke (d), dostupnima za buduće projekte ulaganja i/ili za zamjenu postojećih sredstava.</p> <p>9. Vertikalno integrirano poduzeće suzdržava se od bilo kojeg djelovanja kojim se sprečava ili ometa operatora prijenosnog sustava u izvršavanju njegovih obveza iz ovog poglavlja i ne smije od operatora prijenosnog sustava zahtijevati da od vertikalno integriranog poduzeća traži dopuštenje za ispunjavanje tih obveza.</p> <p>10. Poduzeće koje je regulatorno tijelo certificiralo kao usklađeno sa zahtjevima ovog poglavlja predmetna država članica</p>	<p>članka 86. stavka 2. točke 32. ovoga Zakona.</p> <p>(5) Pri ispunjavanju svojih zadataka iz članka 86. i članka 99. stavka 4. ovoga Zakona te u skladu s obvezama iz članaka 16., 18., 19. i 50. Uredbe (EU) 2019/943, neovisni operator prijenosa ne smije diskriminirati različite fizičke ili pravne osobe i ne smije ograničavati, narušavati ni sprečavati tržišno natjecanje u području proizvodnje ili opskrbe.</p> <p>(6) Svi komercijalni i financijski odnosi između vertikalno integriranog subjekta i neovisnog operatora prijenosa, uključujući zajmove neovisnog operatora prijenosa vertikalno integriranom subjektu, moraju biti u skladu s tržišnim uvjetima. Neovisni operator prijenosa vodi detaljnu evidenciju takvih komercijalnih i financijskih odnosa te je dostavlja Agenciji na njezin zahtjev.</p> <p>(7) Neovisni operator prijenosa Agenciji podnosi na prethodnu suglasnost sve komercijalne i financijske ugovore s vertikalno integriranim subjektom.</p>			
---	---	--	--	--

<p>odobrava i određuje kao operatora prijenosnog sustava. Primjenjuje se postupak certificiranja iz članka 52. ove Direktive i članka 51. Uredbe (EU) 2019/943 ili iz članka 53. ove Direktive.</p>	<p>(8) Agencija će, po provjeri tržišno usmjerenih i nepristranih uvjeta, u roku od 60 dana od dana primitka ugovora iz stavka 7. ovoga članka odlučiti o zahtjevu za davanje suglasnosti.</p> <p>(9) Ako u roku iz stavka 8. ovoga članka Agencija ne obavijesti neovisnog operatora prijenosa o svojoj odluci, smatrat će se da je Agencija dala suglasnost na ugovor iz stavka 7. ovoga Zakona.</p> <p>(10) Neovisni operator prijenosa obavještava Agenciju o financijskim sredstvima iz članka 99. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona dostupnima za buduće projekte ulaganja i/ili za zamjenu postojećih sredstava.</p> <p>(11) Vertikalno integrirani subjekt je obvezan suzdržavati se od bilo kojih aktivnosti kojim se sprečava ili ometa neovisnog operatora prijenosa u izvršavanju njegovih obveza iz ovoga Zakona i ne smije od neovisnog operatora prijenosa zahtijevati da od vertikalno integriranog subjekta traži dopuštenje za izvršavanje tih obveza.</p> <p>članak 97.</p>		
---	--	--	--

	<p>(4) Energetski subjekti koje Agencija certificira kao usklađene sa zahtjevima iz članka 107. ovoga Zakona i stavka 2. ovoga članka određuju se u postupku certificiranja neovisnim operatorima sustava. Primjenjuje se postupak certificiranja iz članka 105. ovoga Zakona i članka 51. Uredbe (EU) 2019/943 ili iz članka 107. ovoga Zakona.</p>			
<p>Članak 48.</p> <p>Neovisnost osoblja i rukovodstva operatora prijenosnog sustava</p> <p>1. Odluke o imenovanju i ponovnom imenovanju, radnim uvjetima, uključujući naknade, te prestanku mandata osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova upravnih tijela operatora prijenosnog sustava donosi nadzorno tijelo operatora prijenosnog sustava imenovano u skladu s člankom 49.</p> <p>2. Regulatorno tijelo obavješćuje se o identitetu i uvjetima mandata, trajanja i prestanka mandata osoba koje je nadzorno tijelo nominiralo za imenovanje ili ponovno imenovanje kao osobe odgovorne za izvršno upravljanje i/ili kao članove upravnih tijela operatora prijenosnog sustava, te o razlozima za bilo koji prijedlog</p>	<p>Članak 101.</p> <p>(1) Odluke o imenovanju i ponovnom imenovanju, radnim uvjetima, uključujući naknade i ostala materijalna prava članova uprave, te prestanku mandata članova uprave neovisnog operatora prijenosa donosi nadzorni odbor neovisnog operatora prijenosa imenovan u skladu s člankom 102. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Neovisni operator prijenosa mora bez odgađanja dostaviti Agenciji prijedlog imenovanja, i uvjete ugovora, osobito uvjete koji se odnose na, trajanje i prestanak mandata osoba koje je nadzorni odbor predložio za imenovanje ili</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>odluke o prestanku takvog mandata. Ti uvjeti i odluke iz stavka 1. postaju obvezujuće samo ako regulatorno tijelo ne stavi prigovor u roku od tri tjedna od obavijesti.</p> <p>Regulatorno tijelo može staviti prigovor na odluke iz stavka 1.:</p> <p>(a) ako se pojave sumnje u profesionalnu neovisnost nominirane osobe odgovorne za upravljanje i/ili člana administrativnih tijela; ili</p> <p>(b) ako, u slučaju prijevremenog prestanka mandata, postoje sumnje u opravdanost takvog prijevremenog prestanka.</p> <p>3. U razdoblju od tri godine prije imenovanja osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova upravnih tijela operatora prijenosnog sustava koji podliježu ovom stavku ne smije se imati nikakav profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos, izravan ni neizravan, s vertikalno integriranim poduzećem ni s bilo kojim njegovim dijelom ni njegovim vlasnicima kontrolnog udjela, osim operatora prijenosnog sustava.</p> <p>4. Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi upravnih tijela te zaposlenici operatora prijenosnog sustava ne smiju imati nikakav drugi profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos, izravan ni neizravan, s bilo kojim drugim</p>	<p>ponovno imenovanje kao članova uprave.</p> <p>(3) Neovisni operator prijenosa mora dostaviti Agenciji i razloge za predloženi prijevremeni prekid ugovora članova uprave, a koji se mogu primjenjivati u slučaju da Agencija nije uložila prigovor u roku od tri tjedna od primitka razloga za prijevremeni prekid ugovora članova uprave.</p> <p>(4) U roku od tri tjedna od dana primitka prijedloga iz stavaka 2. i 3. ovoga članka Agencija može osporiti prijedlog odluke o imenovanju odnosno uvjete ugovora s članovima uprave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako se pojave sumnje u profesionalnu neovisnost predloženih članova uprave u smislu stavaka 6., 7. i 8. ovoga članka ili - ako, u slučaju prijevremenog prestanka mandata, postoje sumnje u opravdanost takvog prijevremenog prestanka, u kojem slučaju članovi uprave imaju pravo izjaviti prigovor Agenciji. Prijevremeni prekid smatra se nepropisnim kada ukazuje na okolnosti prekida 		
--	---	--	--

<p>dijelom vertikalno integriranog poduzeća ni s njegovim vlasnicima kontrolnog udjela.</p> <p>5. Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi upravnih tijela te zaposlenici operatora prijenosnog sustava ne smiju imati nikakav interes, niti ikakve financijske koristi, izravne ni neizravne, ni od jednog dijela vertikalno integriranog poduzeća osim operatora prijenosnog sustava. Njihova naknada ne smije ovisiti o djelatnostima ni rezultatima vertikalno integriranog poduzeća, osim onih koji se odnose na operatora prijenosnog sustava.</p> <p>6. Osobama odgovornima za upravljanje i/ili članovima upravnih tijela operatora prijenosnog sustava koji osporavaju prijevremeni prestanak svojih mandata jamče se stvarna prava na žalbu regulatornom tijelu.</p> <p>7. Nakon prestanka njihovog mandata kod operatora prijenosnog sustava, osobe odgovorne za njegovo upravljanje i/ili članovi njegovih upravnih tijela ne smiju imati nikakav profesionalni položaj ni odgovornost, interes ni poslovni odnos ni s jedrim dijelom vertikalno integriranog poduzeća osim operatora prijenosnog sustava, ni s njegovim vlasnicima kontrolnog udjela, tijekom razdoblja od najmanje četiri godine.</p>	<p>koje nisu u skladu s odredbama o neovisnosti o vertikalno integriranom subjektu iz ovoga Zakona.</p> <p>(5) Članovi uprave neovisnog operatora prijenosa moraju biti neovisni i stručni u svom radu i postupanju. Njihova se neovisnost i stručnost osigurava na način da su ispunjeni uvjeti iz stavaka 6., 7., 8. i 9. ovoga članka.</p> <p>(6) Članovi uprave neovisnog operatora prijenosa u razdoblju od tri godine prije imenovanja ne mogu zauzimati nikakav profesionalni položaj, niti izravno ili neizravno obnašati neku dužnost, imati neke obveze, poslovni udio ili poslovne odnose s vertikalno integriranim subjektom ni s bilo kojim njegovim dijelom ni njegovim većinskim vlasnicima, osim s operatorom prijenosnog sustava.</p> <p>(7) Članovi uprave te zaposlenici neovisnog operatora prijenosa ne smiju imati nikakav drugi profesionalni položaj niti izravno ili neizravno obnašati neku dužnost, imati neke obveze, poslovni udio ili poslovne odnose s bilo kojim drugim dijelom vertikalno integriranog</p>				
---	---	--	--	--	--

<p>8. Stavak 3. primjenjuje se na većinu osoba odgovornih za upravljanje i/ili članova upravnih tijela operatora prijenosnog sustava.</p> <p>Osobe odgovorne za upravljanje i/ili članovi upravnih tijela operatora prijenosnog sustava koji ne podliježu stavku 3. ne smiju se baviti djelatnostima upravljanja ni drugim odgovarajućim djelatnostima u vertikalno integriranom poduzeću tijekom razdoblja od najmanje šest mjeseci prije njihovog imenovanja.</p> <p>Prvi podstavak ovog stavka i stavci od 4. do 7. primjenjuju se na sve osobe koje pripadaju izvršnom rukovodstvu i one koje su njima izravno odgovorne za pitanja povezana s radom, održavanjem ili razvojem mreže.</p>	<p>subjekta ni s njegovim većinskim vlasnicima.</p> <p>(8) Članovi uprave te zaposlenici neovisnog operatora prijenosa ne smiju imati poslovne udjele, niti izravne ili neizravne financijske koristi, od bilo kojeg dijela vertikalno integriranog subjekta osim neovisnog operatora prijenosa. Njihova naknada ne smije ovisiti o djelatnostima ni rezultatima vertikalno integriranog subjekta, osim onih koji se odnose na neovisnog operatora prijenosa.</p> <p>(9) Nakon prestanka njihovog mandata kod neovisnog operatora prijenosa, članovi uprave ne smiju imati nikakav profesionalni položaj niti izravno ili neizravno obnašati neku dužnost, imati neke obveze, poslovni udio ili poslovne odnose s niti jednim dijelom vertikalno integriranog subjekta osim s neovisnim operatorom prijenosa, ni s njegovim većinskim vlasnicima, tijekom razdoblja od najmanje četiri godine.</p> <p>(10) Stavci 6., 7., 8. i 9. te stavak 4. podstavak 2. ovoga članka primjenjuje se na osobe zaposlene na rukovodećim radnim mjestima iz područja vođenja elektroenergetskog</p>		
---	--	--	--

	<p>sustava te održavanja, izgradnje i razvoja prijenosne mreže, odnosno ostale zaposlene osobe na rukovodećim radnim mjestima koje su na prvoj razini rukovođenja ispod uprave.</p> <p>(11) Članovi uprave i osobe zaposlene na rukovodećim mjestima iz stava 10. ovoga članka mogu se ukoliko nastupi prijevremeni prestanak mandata odnosno rad na rukovodećim mjestima žaliti Agenciji.</p> <p>(12) Protiv odluke Agencije o prigovoru iz stavka 4. podstavka 2. i stavka 11. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.</p>			
<p>Članak 49.</p> <p>Nadzorno tijelo</p> <p>1. Operator prijenosnog sustava ima nadzorno tijelo koje je zaduženo za donošenje odluka koje mogu imati značajan utjecaj na vrijednost osnovnih sredstava vlasnika udjela unutar operatora prijenosnog sustava, posebno odluka koje se odnose na odobravanje godišnjih i dugoročnijih financijskih planova, razinu</p>	<p>Članak 102.</p> <p>(1) Neovisni operator prijenosa ima nadzorni odbor koji ima ovlasti za donošenje odluka koje mogu imati značajan utjecaj na vrijednost osnovnih sredstava vlasnika udjela/članova društva neovisnog operatora prijenosa, posebno odluka koje se odnose na odobravanje godišnjih i dugoročnijih financijskih planova, razinu zaduženosti</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>zaduženosti operatora prijenosnog sustava i iznos dividendi raspodijeljenih vlasnicima udjela. Odluke koje su u nadležnosti nadzornog tijela ne uključuju one koje su povezane sa svakodnevnim djelatnostima operatora prijenosnog sustava i upravljanjem mrežom te s djelatnostima nužnima za pripremanje desetogodišnjeg plana razvoja mreže razvijenog na temelju članka 51.</p> <p>2. Nadzorno tijelo sastavljeno je od članova koji zastupaju vertikalno integrirano poduzeće, članova koji zastupaju vlasnike udjela treće strane i, kada to predviđa relevantno nacionalno pravo, članova koji zastupaju druge zainteresirane strane kao što su zaposlenici operatora prijenosnog sustava.</p> <p>3. Članak 48. stavak 2. prvi podstavak i članak 48. stavci od 3. do 7. primjenjuju se na najmanje polovicu članova nadzornog tijela, umanjenu za jednog člana.</p> <p>Članak 48. stavak 2. drugi podstavak točka (b) primjenjuje se na sve članove nadzornog tijela.</p>	<p>neovisnog operatora prijenosa i iznos dividendi/dobiti raspodijeljenih vlasnicima udjela/članovima društva. Odluke koje su u nadležnosti nadzornog odbora ne uključuju one koje su povezane sa svakodnevnim aktivnostima neovisnog operatora prijenosa i upravljanjem prijenosnom mrežom te s aktivnostima nužnima za pripremanje i izradu desetogodišnjeg plana razvoja mreže razvijenog na temelju članka 104. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Nadzorni odbor sastavljen je od predstavnika vertikalno integriranog subjekta, predstavnika članova društva treće strane i predstavnika drugih zainteresiranih strana kao što su radnici neovisnog operatora prijenosa.</p> <p>(3) Članak 101. stavci 4., 6., 7., 8. i 9. ovoga Zakona primjenjuju se na najmanje polovicu članova nadzornog odbora, umanjenu za jednog člana.</p> <p>(4) Članak 101. stavak 4. podstavak 2. ovoga Zakona primjenjuje se na sve članove nadzornog odbora.</p>		
--	--	--	--

<p>Članak 50.</p> <p>Program usklađenosti i službenik odgovoran za usklađenost</p> <p>1. Države članice osiguravaju da operatori prijenosnih sustava uspostave i provode program usklađenosti koji utvrđuje mjere poduzete za isključivanje diskriminacijskog ponašanja te za osiguranje odgovarajućeg praćenja usklađenosti s tim programom. Program usklađenosti predviđa specifične obveze zaposlenika da postignu te ciljeve. Počliježe odobrenju regulatornog tijela. Ne dovodeći u pitanje ovlasti regulatornog tijela, usklađenost s programom neovisno prati službenik odgovoran za usklađenost.</p> <p>2. Službenika odgovornog za usklađenost imenuje nadzorno tijelo, podložno odobrenju regulatornog tijela. Regulatorno tijelo može odbiti odobrenje službenika odgovornog za usklađenost samo zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti. Službenik odgovoran za usklađenost može biti fizička ili pravna osoba. Članak 48. stavci 2. do 8. primjenjuju se na službenika odgovornog za usklađenost.</p> <p>3. Službenik odgovoran za usklađenost zadužen je za:</p> <p>(a) praćenje provedbe programa usklađenosti;</p>	<p>Članak 103.</p> <p>(1) Neovisni operator prijenosnog sustava donosi i primjenjuje program usklađenosti koji utvrđuje mjere kojima se isključuje mogućnost diskriminacijskog ponašanja te način praćenja usklađenosti s tim programom. Program usklađenosti utvrđuje posebne obveze radnika vezane uz ispunjenje tih ciljeva te podliježe prethodno ishodenoj suglasnosti Agencije. Ne dovodeći u pitanje ovlasti Agencije, usklađenost s programom neovisno prati osoba za praćenje usklađenosti.</p> <p>za stavak 2</p> <p>(2) Osobu za praćenje usklađenosti imenuje nadzorni odbor iz članka 102. ovoga Zakona, uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije. Agencija može uskratiti suglasnost na imenovanje osobe za praćenje usklađenosti samo zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti.</p> <p>(3) Osoba za praćenje usklađenosti može biti fizička ili pravna osoba, a članak 101. stavci 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9. ovoga Zakona primjenjuju se na osobu za praćenje usklađenosti.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

<p>(b) razradu godišnjeg izvješća u kojem se navode mjere poduzete radi provedbe programa usklađenosti i njegovo podnošenje regulatornom tijelu;</p> <p>(c) izvješćivanje nadzornog tijela i davanje preporuka o programu usklađenosti i njegovoj provedbi;</p> <p>(d) obavješćivanje regulatornog tijela o svim značajnim kršenjima koja se odnose na provedbu programa usklađenosti; i</p> <p>(e) izvješćivanje regulatornog tijela o svim komercijalnim i financijskim odnosima između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava.</p> <p>4. Službenik odgovoran za usklađenost podnosi regulatornom tijelu predložene odluke o planu ulaganja ili o pojedinim ulaganjima u mrežu. To se događa najkasnije kada ih poslovodstvo i/ili nadležno upravno tijelo operatora prijenosnog sustava podnosi nadzornom tijelu.</p> <p>5. Kada vertikalno integrirano poduzeće, na općoj skupštini ili glasovima članova nadzornog tijela koje je imenovalo, spriječi donošenje odluke čime se sprečavaju ili odgađaju ulaganja koja su se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebala izvršiti tijekom sljedeće tri godine, službenik odgovoran za usklađenost o tome izvješćuje regulatorno tijelo, koje zatim postupa u skladu s člankom 51.</p>	<p>za stavak 3</p> <p>(4) Osoba za praćenje usklađenosti zadužena je za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. praćenje provedbe programa usklađenost 2. izradu godišnjeg izvješća u kojem se navode mjere poduzete radi provedbe programa usklađenosti i njegovo podnošenje Agenciji 3. podnošenje izvješća nadzornom odboru i davanje preporuka vezanih uz program usklađenosti i njegovu provedbu 4. obavješćivanje Agencije o svim značajnim kršenjima koja se odnose na provedbu programa usklađenosti i 5. podnošenje izvješća Agenciji o svim komercijalnim i financijskim odnosima između vertikalno integriranog subjekta i operatora prijenosnog sustava. <p>(5) Osoba za praćenje usklađenosti dostavlja Agenciji prijedlog odluka o planu ulaganja ili o pojedinim ulaganjima u mrežu, najkasnije do trenutka kada uprava operatora</p>		
---	--	--	--

<p>6. Uvjeti mandata ili uvjeti radnog odnosa službenika odgovornog za usklađenost, uključujući trajanje njegovog mandata, podliježu odobrenju regulatornog tijela. Ti uvjeti osiguravaju neovisnost službenika odgovornog za usklađenost, uključujući osiguranjem svih resursa potrebnih za izvršavanje njegovih zadaća. Tijekom svojeg mandata službenik odgovoran za usklađenost ne smije imati nikakav drugi profesionalni položaj, odgovornost ni interes, izravan ni neizravan, ni u jednom dijelu vertikalno integriranog poduzeća ni s njim, ni s njegovim vlasnicima kontrolnog udjela.</p> <p>7. Službenik odgovoran za usklađenost redovito izvješćuje regulatorno tijelo usmeno ili pismeno i ima pravo redovito, usmeno ili pismeno, izvješćivati nadzorno tijelo operatora prijenosnog sustava.</p> <p>8. Službenik odgovoran za usklađenost može prisustvovati svim sastancima posloводства ili upravnih tijela operatora prijenosnog sustava te onima nadzornog tijela i opće skupštine. Službenik odgovoran za usklađenost prisustvuje svim sastancima na kojima se obrađuju sljedeća pitanja:</p> <p>(a) uvjeti za pristupanje mreži, kako je određeno u Uredbi (EU) 2019/943, posebno oni koji se odnose na tarife, usluge pristupa trećih strana, dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjem,</p>	<p>prijenosnog sustava iste dostavi nadzornom odboru.</p> <p>(6) Ako vertikalno integrirani subjekt, na skupštini ili glasovima članova nadzornog odbora koje je imenovalo, spriječi donošenje odluke, rezultat čega je sprečavanje ili odgađanje ulaganja koja su se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebaju izvršiti tijekom sljedeće tri godine, osoba za praćenje usklađenosti o tome izvještava Agenciju, koja zatim postupa u skladu s člankom 104. ovoga Zakona.</p> <p>(7) Uvjeti mandata ili uvjeti radnog odnosa osobe za praćenje usklađenosti, uključujući trajanje mandata i podliježu prethodno ishodenoj suglasnosti Agencije. Ti uvjeti moraju osiguravati neovisnost osobe za praćenje usklađenosti, uključujući osiguranje svih sredstava potrebnih za izvršavanje njezinih zadataka.</p> <p>(8) Tijekom svojeg mandata službenik odgovoran za usklađenost ne smije imati nikakav drugi profesionalni položaj, odgovornost ni interes, niti izravno ili neizravno, ni u jednom dijelu vertikalno</p>			
--	---	--	--	--

<p>transparentnost, pomoćne usluge i sekundarna tržišta;</p> <p>(b) projekti pokrenuti radi rada, održavanja i razvoja prijenosnog sustava, uključujući ulaganja u međusobno povezivanje i priključke;</p> <p>(c) nabava ili prodaja energije potrebne za rad prijenosnog sustava.</p> <p>9. Službenik odgovoran za usklađenost prati usklađenost operatora prijenosnog sustava s člankom 41.</p> <p>10. Službenik odgovoran za usklađenost ima pristup svim odgovarajućim podacima i uredima operatora prijenosnog sustava te svim informacijama nužnima za izvršavanje svojeg zadatka.</p> <p>11. Službenik odgovoran za usklađenost ima pristup uredima operatora prijenosnog sustava bez prethodne najave.</p> <p>12. Nakon prethodnog odobrenja regulatornog tijela nadzorno tijelo može razriješiti službenika odgovornog za usklađenost. Službenika odgovornog za usklađenost razrješuje zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti na zahtjev regulatornog tijela.</p>	<p>integriranog subjekta ni s njim, ni s njegovim većinskim vlasnicima.</p> <p>za stavak 7</p> <p>(9) Osoba za praćenje usklađenosti redovito izvještava Agenciju usmeno ili pismeno i ima pravo redovito, usmeno ili pismeno, izvještavati nadzorni odbor operatora prijenosnog sustava.</p> <p>(10) Osoba za praćenje usklađenosti može prisustvovati svim sastancima rukovodećeg osoblja ili uprave operatora prijenosnog sustava te nadzornog odbora i skupštine, te dužnost je ovih tijela obavijestiti tu osobu o zakazanim sastancima te joj dostaviti potrebne materijale za sjednicu, a posebno prisustvuje svim sastancima na kojima se obrađuju sljedeća pitanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uvjeti pristupa mreži, kako je određeno Uredbom (EU) 2019/943, posebno oni koji se odnose na naknadu za korištenje mreže, usluge vezane uz pristup mreži i korištenje prijenosne mreže, dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjem, transparentnost, pomoćne usluge i sekundarna tržišta; 2. projekti u tijeku vezani uz vođenje elektroenergetskog sustava 		
--	---	--	--

te održavanje i razvoj prijenosne mreže, uključujući investicije u prekogranične vodove i priključke;

3. kupnja ili prodaja električne energije potrebne za rad elektroenergetskog sustava i prijenosne mreže, uključujući pomoćne usluge i energiju uravnoteženja.

za stavak 9

(11) Osoba za praćenje usklađenosti prati usklađenost operatora prijenosnog sustava s člankom 87. ovoga Zakona.

(12) Osoba za praćenje usklađenosti ima pristup svim odgovarajućim podacima i uredima operatora prijenosnog sustava te svim informacijama nužnima za izvršavanje svojih zadataka.

(13) Osoba za praćenje usklađenosti ima pristup uredima operatora prijenosnog sustava bez prethodne najave.

(14) Osobu za praćenje usklađenosti može razriješiti odlukom Agencija, na zahtjev nadzornog odbora operatora prijenosnog sustava zbog nedostatka neovisnosti ili stručnosti.

	(15) Agencija će donijeti odluku iz stavka 14. ovoga članka u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva nadzornog odbora operatora prijenosnog sustava.		
<p>Članak 51.</p> <p>Razvoj mreže i ovlasti za donošenje odluka o ulaganjima</p> <p>1. Barem svake dvije godine operatori prijenosnih sustava podnose regulatornom tijelu desetogodišnji plan razvoja mreže utemeljen na postojećoj i predviđenoj ponudi i potražnji, nakon što su se savjetovali sa svim relevantnim dionicima. Taj plan razvoja mreže sadrži učinkovite mjere radi jamčenja adekvatnosti sustava i sigurnosti opskrbe. Operator prijenosnog sustava objavljuje svoj desetogodišnji plan razvoja mreže na svojim internetskim stranicama.</p> <p>2. Desetogodišnji plan razvoja mreže posebno:</p> <p>(a) ukazuje sudionicima na tržištu na glavnu prijenosnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili dograditi tijekom sljedećih deset godina;</p>	<p>Članak 104.</p> <p>za stavak 1</p> <p>(1) Operator prijenosnog sustava najkasnije do 30. rujna svake druge godine podnosi Agenciji na odobravanje ažurirani desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže utemeljen na postojećoj i predviđenoj proizvodnji i opterećenju sustava, nakon savjetovanja sa svim relevantnim zainteresiranim stranama. Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže sadrži učinkovite mjere koje jamče dostatnost prijenosne mreže i sigurnost opskrbe u prijenosnom sustavu. Agencija donosi odluku o odobrenju dostavljenog desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže najkasnije do 31.12. u godini dostave plana.</p> <p>(2) Nakon prethodno ishodenog odobrenja Agencije, operator prijenosnog sustava je dužan bez</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>(b)sadrži sva ulaganja o kojima je odluka već donesena i identificira nova ulaganja koja treba izvršiti u sljedeće tri godine; i</p> <p>(c)predviđa vremenski okvir za sve projekte ulaganja.</p> <p>3. Pri razradi desetogodišnjeg plana razvoja mreže operator prijenosnog sustava u potpunosti uzima u obzir potencijal korištenja upravljanja potrošnjom, postrojenja za skladištenje energije ili drugih resursa kao alternativu proširenju sustava, kao i očekivanu potrošnju, trgovinu s drugim zemljama te planove ulaganja za mreže na razini cijele Unije i regionalne mreže.</p> <p>4. Regulatorno tijelo savjetuje se sa svim postojećim ili potencijalnim korisnicima sustava o desetogodišnjem planu razvoja mreže na otvoren i transparentan način. Od osoba ili poduzeća koji tvrde da su potencijalni korisnici sustava može se zahtijevati da potkrijepe takve tvrdnje. Regulatorno tijelo objavljuje rezultat procesa savjetovanja, posebno moguće potrebe za ulaganjima.</p> <p>5. Regulatorno tijelo razmatra pokriva li desetogodišnji plan razvoja mreže sve potrebe za ulaganjima identificirane tijekom procesa savjetovanja te je li usklađen s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja mreže na razini Unije („plan razvoja mreže na razini Unije”) iz članka</p>	<p>odgađanja objaviti svoj desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže na svojim mrežnim stranicama te ga dostaviti Ministarstvu.</p> <p>(3) Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže mora biti usklađen s važećom strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske, važećim integriranim nacionalnim energetskeg klimatskeg planom, desetogodišnjim planom razvoja distribucijske mreže, zahtjevima za priključenje na prijenosnu mrežu, planovima razvoja susjednih prijenosnih mreža, zahtjevima za osiguravanje minimalnog dostupnog kapaciteta za prekozonsku trgovinu akcijskeg planom za smanjenje strukturnih zagušenja i ostalim zahtjevima iz EU Uredbe 2019/943 te odredbama mrežnih pravila prijenosnog sustava koje se odnose na planiranje razvoja prijenosne mreže.</p> <p>za stavak 2</p> <p>(4) Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže posebno:</p> <p>1. ukazuje sudionicima na tržištu na glavnu prijenosnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili unaprijediti</p>		
--	--	--	--

<p>30. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2019/943. Pojavi li se ikakva sumnja u usklađenost s planom razvoja mreže na razini cijele Unije, regulatorno tijelo savjetuje se s ACER-om. Regulatorno tijelo može od operatora prijenosnog sustava zahtijevati da izmijeni svoj desetogodišnji plan razvoja mreže.</p> <p>Nadležna nacionalna tijela ispituju dosljednost desetogodišnjeg plana razvoja mreže s nacionalnim energetske i klimatskim planom podnesenim u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.</p> <p>6. Regulatorno tijelo prati i ocjenjuje provedbu desetogodišnjeg plana razvoja mreže.</p> <p>7. U okolnostima u kojima operator prijenosnog sustava, osim zbog viših razloga koji su izvan njegove kontrole, ne izvrši ulaganje koje se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebalo izvršiti tijekom sljedeće tri godine, države članice osiguravaju da se od regulatornog tijela zahtijeva da poduzme najmanje jednu od sljedećih mjera za osiguravanje provođenja predmetnog ulaganja, ako je takvo ulaganje još uvijek relevantno na temelju najnovijeg desetogodišnjeg plana razvoja mreže:</p> <p>(a) od operatora prijenosnog sustava zahtijeva izvršenje predmetnih ulaganja;</p>	<p>tijekom sljedećih deset godina</p> <p>2. sadrži sva ulaganja o kojima je odluka već donesena i utvrđuje nova ulaganja koja treba izvršiti u sljedeće tri godine i</p> <p>3. predviđa vremenski okvir ulaganja i završetka za sve projekte ulaganja.</p> <p>(5) Operator prijenosnog sustava dužan je u desetogodišnjem planu razvoja prijenosne mreže detaljno iskazati ulaganja u sljedećem trogodišnjem i jednogodišnjem razdoblju, pri čemu u trogodišnje razdoblje ulaze samo oni objekti za koje su izrađeni cjeloviti idejni projekti, te ishoda lokacijska dozvola, a u skladu s prostorno planskim dokumentima, zakonom kojim se uređuje područje prostornog uređenja, gradnje, zaštite okoliša te propisima donesenim na temelju tog zakona i drugim posebnim propisima, uz obvezno prethodno usuglašavanje s operatorom distribucijskog sustava s obzirom na zajednička postrojenja. Postojeći objekti i postrojenja za koje nije potrebno ishoda lokacijske dozvole, mogu se uvrstiti</p>		
---	---	--	--

<p>(b) organizira natječajni postupak za predmetno ulaganje, otvoreno bilo kojem ulagatelju; ili</p> <p>(c) obveže operatora prijenosnog sustava da prihvati povećanje kapitala za financiranje nužnih ulaganja i omogući neovisnim ulagateljima sudjelovanje u kapitalu.</p> <p>8. Kada regulatorno tijelo iskoristi svoje ovlasti na temelju stavka 7. točke (b), može obvezati operatora prijenosnog sustava da pristane na jedno ili više od sljedećega:</p> <p>(a) financiranje od strane bilo koje treće strane;</p> <p>(b) izgradnju od strane bilo koje treće strane;</p> <p>(c) da sam prikupi predmetna nova sredstva;</p> <p>(d) da sam upravlja predmetnim novim sredstvima.</p> <p>Operator prijenosnog sustava ulagateljima pruža sve informacije potrebne za realizaciju ulaganja, priključuje nova sredstva na prijenosnu mrežu i općenito ulaže sve napore radi olakšavanja provedbe projekta ulaganja.</p> <p>Odgovarajući financijski aranžmani podliježu odobrenju regulatornog tijela.</p> <p>9. Kada regulatorno tijelo iskoristi svoje ovlasti na temelju stavka 7., odgovarajući</p>	<p>u trogodišnje razdoblje nakon revidiranog i prihvaćenog Glavnoga projekta za rekonstrukcijski zahvat u prostoru te na temelju pokrenutog postupka ishoda građevinske dozvole bit će uvršteni u jednogodišnje razdoblje.</p> <p>za stavak 3</p> <p>(6) Prilikom izrade desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže, operator prijenosnog sustava razborito pretpostavlja razvoj proizvodnje i potrošnje električne energije u Republici Hrvatskoj i razmjene električne energije s drugim zemljama, uzimajući u obzir planove ulaganja za mreže na razini cijele Europske unije i regionalne mreže te je dužan definirati iznos godišnje energetske uštede u postotku od prosječne ukupne predane električne energije u prethodne tri godine, uzeti u obzir upravljanje potrošnjom, energetske učinkovitost, upotrebu postrojenja za skladištenje energije, upotrebu usluga fleksibilnosti, redispečiranje ili druge resurse kojima se operator prijenosnog sustava služi kao alternativom pojačanju prijenosne mreže, a koji na troškovno učinkovit način mogu smanjiti ili odgoditi</p>		
--	--	--	--

<p>tarifni propisi pokrivaju troškove predmetnih ulaganja.</p> <p>Odjeljak 4.</p> <p>Određivanje i certificiranje operatora prijenosnih sustava</p>	<p>potrebu za pojačanjem prijenosne mreže.</p> <p>(7) Pri izradi prijedloga desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže operator prijenosnog sustava objavljuje javni poziv svim postojećim ili potencijalnim korisnicima prijenosne mreže odnosno svim zainteresiranim stranama za iskazivanje interesa za priključenje na prijenosnu mrežu u trajanju od najmanje 15 dana. Od fizičkih ili pravnih osoba koje tvrde da su potencijalni korisnici prijenosne mreže može se zahtijevati da potkrijepe takve tvrdnje.</p> <p>(8) Operator prijenosnog sustava pristigle interese za priključenje uvrštava u prijedlog desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže te ih dostavlja Agenciji u postupku ishoda odobrenja iz stavka 1. ovoga članka.</p> <p>za 4 stavak</p> <p>(9) Agencija se savjetuje sa svim postojećim ili potencijalnim korisnicima prijenosne mreže o prijedlogu desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže kroz savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u trajanju od najmanje 15 dana. Od fizičkih ili pravnih osoba</p>		
---	--	--	--

koje tvrde da su potencijalni korisnici prijenosne mreže može se zahtijevati da potkrijepe takve tvrdnje. Agencija na svojim mrežnim stranicama objavljuje rezultat savjetovanja, posebno moguće potrebe za ulaganjima.

za stavak 5

(10) Agencija provjerava pokriva li desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže sve potrebe za ulaganjima identificirane tijekom postupka savjetovanja te je li usklađen s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže na razini Europske unije iz članka 30. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2019/943. U slučaju neusklađenosti s planom razvoja mreže na razini Europske unije, Agencija se savjetuje s ACER-om te može od operatora prijenosnog sustava zahtijevati da izmijeni svoj desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže.

(11) Agencija provjerava usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže s važećom strategijom energetskeg razvoja Republike Hrvatske, planovima, programima te mehanizmima razvoja gospodarstva te onima koji osiguravaju sredstva,

desetogodišnjim planom razvoja distribucijske mreže i važećim integriranim nacionalnim energetske klimatskim planom podnesenim u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.

za stavak 6
(12) Agencija prati i ocjenjuje provedbu desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže.

za stavak 7
(13) U okolnostima u kojima operator prijenosnog sustava, osim zbog viših razloga koji su izvan njegove kontrole, ne izvrši ulaganje koje se na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebalo izvršiti tijekom sljedeće tri godine, Agencija će poduzeti najmanje jednu od sljedećih mjera za osiguravanje provođenja predmetnog ulaganja, ako je takvo ulaganje još uvijek relevantno na temelju najnovijeg desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže:

1. od operatora prijenosnog sustava zahtijevati izvršenje predmetnih ulaganja

1. organizirati natječajni postupak za predmetno ulaganje, otvoreno bilo kojem ulagatelju; ili

2. obvezati operatora prijenosnog sustava da prihvati povećanje kapitala za financiranje nužnih ulaganja i omogući neovisnim ulagateljima sudjelovanje u kapitalu.

za stavak 8

(14) Kada Agencija iskoristi svoje ovlasti na temelju stavka 13. točke 2 ovoga članka, može obvezati operatora prijenosnog sustava da pristane na jedno ili više od sljedećega:

1. financiranje od strane bilo koje treće strane

2. izgradnju od strane bilo koje treće strane

3. da sam prikupi predmetna nova sredstva

4. da sam upravlja predmetnim novim sredstvima.

(15) U slučaju iz stavka 14. ovoga Zakona, operator prijenosnog sustava ulagateljima pruža sve informacije potrebne za realizaciju ulaganja, priključuje nove objekte na

	<p>prijenosnu mrežu i ulaže sve napore radi olakšavanja provedbe projekta ulaganja. Pri tome Agencija daje prethodnu suglasnost na relevantne financijske aranžmane.</p> <p>za stavak 9 (16) U slučaju kada Agencija postupa na temelju ovlaštenja iz stavka 13. ovoga članka, troškovi predmetnih ulaganja pokrivaju se iznosima tarifnih stavki za prijenos električne energije.</p>		
<p>Članak 52.</p> <p>Određivanje i certificiranje operatora prijenosnih sustava</p> <p>1. Prije nego što neko poduzeće bude odobreno i određeno za operatora prijenosnog sustava certificira se u skladu s postupcima utvrđenima u staccima 4., 5. i 6. ovog članka i u članku 51. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>2. Poduzeća koje je regulatorno tijelo certificiralo kao poduzeća usklađena sa zahtjevima članka 43., na temelju donjeg postupka certificiranja, države članice odobravaju i određuju za operatore prijenosnih sustava. O određivanju operatora prijenosnih sustava obavješćuje</p>	<p>Članak 105.</p> <p>(1) Prije nego što neki energetska subjekt bude određen za operatora prijenosnog sustava certificira se u skladu s postupkom utvrđenim odredbom ovoga članka i člankom 51. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>(2) Agencija provodi postupak certifikacije operatora prijenosnog sustava. Agencija će izdati certifikat operatoru prijenosnog sustava kao:</p> <p>1. vlasnički razdvojenom operatoru prijenosnog sustava, sukladno članku 96. ovoga Zakona ili</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>se Komisija i ono se objavljuje u Službenom listu Europske unije.</p> <p>3. Operatori prijenosnih sustava obavješćuju regulatorno tijelo o bilo kojim planiranim transakcijama koje mogu zahtijevati ponovnu procjenu njihove usklađenosti sa zahtjevima članka 43.</p> <p>4. Regulatorna tijela prate neprekidnu usklađenost operatora prijenosnih sustava sa zahtjevima članka 43. Radi osiguravanja takve usklađenosti pokreću postupak certificiranja:</p> <p>(a) nakon obavješćivanja od strane operatora prijenosnog sustava na temelju stavka 3.;</p> <p>(b) na vlastitu inicijativu kada imaju saznanja da planirana promjena u pravima ili utjecaju na vlasnike prijenosnih sustava ili operatore prijenosnih sustava može dovesti do povrede članka 43., ili kada imaju razloga vjerovati da je moglo doći do takve povrede; ili</p> <p>(c) na obrazloženi zahtjev Komisije.</p> <p>5. Regulatorna tijela donose odluku o certificiranju operatora prijenosnog sustava unutar četiri mjeseca od dana obavješćivanja od strane operatora prijenosnog sustava ili od dana zahtjeva Komisije. Po isteku tog razdoblja certificiranje se smatra odobrenim. Izričita ili prešutna odluka regulatornog tijela stupa</p>	<p>2. neovisnom operatoru sustava, sukladno odredbama članka 97. ovoga Zakona ili</p> <p>3. neovisnom operatoru prijenosa, sukladno odredbama članka 98. ovoga Zakona.</p> <p>(3) Operator prijenosnog sustava dužan je obavijestiti Agenciju o bilo kojim planiranim transakcijama koje mogu zahtijevati ponovnu procjenu njihove usklađenosti sa zahtjevima iz članka</p> <p>(4) Operator prijenosnog sustava dužan je bez odgađanja podnijeti zahtjev za certificiranjem ako još nije certificiran te dostaviti svoje podatke i na zahtjev Agencije sve dokumente potrebne za certifikaciju.</p> <p>za stavak 4</p> <p>(5) Agencija prati neprekidnu usklađenost operatora prijenosnog sustava sa zahtjevima iz poglavlja XI. ovoga Zakona.</p> <p>(6) Postupak certifikacije operatora prijenosnog sustava provodi se:</p> <p>1. na zahtjev operatora prijenosnog sustava u skladu sa stavkom 4. ovoga članka.;</p>			
--	---	--	--	--

<p>na snagu tek nakon zaključenja postupka predviđenog u stavku 6.</p> <p>6. O izričitoj ili prešutnoj odluci o certificiranju operatora prijenosnog sustava regulatorno tijelo odmah obavješćuje Komisiju, zajedno sa svim odgovarajućim informacijama u vezi s tom odlukom. Komisija postupa u skladu s postupkom utvrđenim u članku 51. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>7. Regulatorna tijela i Komisija mogu od operatora prijenosnih sustava i poduzeća koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe zahtijevati bilo koju informaciju relevantnu za ispunjenje njihovih zadataka na temelju ovog članka.</p> <p>8. Regulatorna tijela i Komisija čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.</p>	<p>2. na inicijativu Agencije kada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - operator prijenosnog sustava ne postavlja zahtjev za certificiranjem u skladu sa stavkom 4. ovoga članka ili - Agencija dobije saznanja o planiranim izmjenama koje predstavljaju potrebu za novim vrednovanjem certificiranja ili koje mogu dovesti ili su dovele do povrede propisa o razdvajanju, <p>3. na obrazloženi zahtjev Europske komisije.</p> <p>stavak 5. (7) Agencija će dostaviti na mišljenje Europskoj komisiji obrazloženi nacrt certifikata u roku od četiri mjeseca od pokretanja postupka certifikacije operatora prijenosnog sustava, odnosno od dostavljanja dokumenata od strane</p>		
---	--	--	--

operatora prijenosnog sustava ili od dana zahtjeva Europske komisije.

(8) O odluci o certificiranju operatora prijenosnog sustava Agencija odmah obavješćuje Europsku komisiju, zajedno sa svim odgovarajućim informacijama u vezi s tom odlukom.

(9) Agencija će u postupku certifikacije operatora prijenosnog sustava kao vlasnički razdvojenog operatora prijenosnog sustava te kao neovisnog operatora prijenosa u što većoj mjeri uzeti u obzir mišljenje Europske komisije. Odstupanje od mišljenja Europske komisije Agencija je dužna pisano obrazložiti.

(10) Agencija mora po zaprimanju mišljenja Europske komisije u roku od dva mjeseca odlučiti o zahtjevu za certifikacijom. Ako je to potrebno za postizanje svrhe ovoga Zakona certifikat se može dati uz propisivanje određenih obveza i uvjeta.

(11) Iznimno od odredbe stavka 10. ovoga članka, pri certificiranju operatora prijenosnog sustava kao neovisnog operatora sustava,

Agencija je obvezna uvažiti mišljenje Europske komisije.

(12) Operator prijenosnog sustava i elektroenergetski subjekti koji obavljaju djelatnost proizvodnje električne energije ili opskrbe električnom energijom obvezni su bez odgađanja dostavljati na zahtjev Agenciji i Europskoj komisiji sve podatke i informacije mjerodavne za ispunjavanje njihovih zadaća u skladu s odredbama ovoga članka.

stavak 8

(13) Agencija čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.

(14) Agencija vodi službenu evidenciju o svim kontaktima ostvarenim s Europskom komisijom u okviru postupka certifikacije operatora prijenosnog sustava. Službena evidencija daje se na uvid subjektu koji traži izdavanje certifikata te Ministarstvu. Izdani certifikat zajedno s obrazloženjem javno se objavljuje pri čemu dijelove koji sadrže komercijalno osjetljive informacije treba izvesti kao nečitke. Mišljenje Europske komisije iz stavka 10. ovoga članka objavljuje se javno, ako u obrazloženju odluke nije drugačije određeno. Agencija je

obvezna komercijalno osjetljive informacije držati u tajnosti.

stavak 2

(15) Nakon okončanja postupka certifikacije Agencija rješenjem određuje operatora prijenosnog sustava sukladno stavku 1. ovoga članka te o tome bez odgađanja obavještava Europsku komisiju.

(16) Na određivanje operatora prijenosnog sustava kao neovisnog operatora sustava prethodnu suglasnost daje Europska komisija.

(17) Ako Agencija u provođenju nadzora utvrdi da su zbog povrede odredbi o razdvajanju prestali postojati uvjeti temeljem kojih je izdan certifikat, donijet će rješenje kojim se oduzima izdani certifikat.

(18) Rješenje kojim se izdaje, odnosno oduzima certifikat operatoru prijenosnog sustava objavljuje se na mrežnoj stranici Agencije te u Službenom listu Europske unije.

(19) Protiv rješenja iz stavaka 15. i 17. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni

	spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.		
<p>Članak 53.</p> <p>Certificiranje u vezi s trećim zemljama</p> <p>1. Ako certificiranje zahtijeva vlasnik prijenosnog sustava ili operator prijenosnog sustava koji je pod kontrolom osobe ili osoba iz treće zemlje ili trećih zemalja, regulatorno tijelo o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>Regulatorno tijelo također odmah obavješćuje Komisiju o svim okolnostima koje bi za posljedice mogle imati da neka osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja steknu kontrolu nad prijenosnim sustavom ili operatorom prijenosnog sustava.</p> <p>2. Operator prijenosnog sustava obavješćuje regulatorno tijelo o svim okolnostima koje bi za posljedice mogle imati da neka osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja steknu kontrolu nad prijenosnim sustavom ili operatorom prijenosnog sustava.</p>	<p>Članak 107.</p> <p>(1) Vlasnik prijenosnog sustava ili operator prijenosnog sustava koji je pod kontrolom osobe ili osoba iz treće zemlje ili trećih zemalja može Agenciji podnijeti zahtjev za certificiranje, pri čemu je dužan obavijestiti Agenciju o svim okolnostima koje bi za posljedice mogle imati da neka osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja steknu kontrolu nad prijenosnim sustavom ili operatorom prijenosnog sustava.</p> <p>(2) Agencija bez odgode obavještava Europsku komisiju i Ministarstvo o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka te o svim okolnostima koje bi za posljedice mogle imati da neka osoba ili osobe iz treće zemlje ili trećih zemalja steknu kontrolu nad prijenosnim sustavom ili operatorom prijenosnog sustava.</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>3. Regulatorno tijelo donosi nacrt odluke o certificiranju operatora prijenosnog sustava unutar četiri mjeseca od dana obavješćivanja od strane operatora prijenosnog sustava. Ono odbija certificiranje ako nije dokazano:</p> <p>(a) da je predmetni subjekt usklađen sa zahtjevima članka 43.; i</p> <p>(b) regulatornom tijelu ili drugom nadležnom nacionalnom tijelu koje je odredila država članica, da dodjela certifikata neće ugroziti sigurnost opskrbe država članica i Unije energijom. Pri razmatranju tog pitanja regulatorno tijelo ili drugo nadležno nacionalno tijelo vodi računa o:</p> <p>i. pravima i obvezama Unije u pogledu te treće zemlje koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući bilo koji sporazum sklopljen s jednom ili više trećih zemalja u kojem je Unija jedna od strana i koji se bavi pitanjima sigurnosti opskrbe energijom;</p> <p>ii. pravima i obvezama država članica u pogledu te treće zemlje koje proizlaze iz sporazuma sklopljenih s njom, u onoj mjeri u kojoj su u skladu s pravom Unije; i</p> <p>iii. drugim specifičnim činjenicama i okolnostima tog slučaja i predmetne treće zemlje.</p>	<p>(3) Ministarstvo utvrđuje ugrožava li izdavanje certifikata od strane Agencije sigurnost opskrbe energijom Republike Hrvatske i Europske unije te svoje stajalište dostavlja Agenciji u roku od 30 dana od dana dostavljanja obavijesti Agencije. Pri razmatranju tog pitanja Ministarstvo vodi računa o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravima i obvezama Europske unije u pogledu te treće zemlje koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući bilo koji sporazum sklopljen s jednom ili više trećih zemalja u kojem je Europska unija jedna od strana i koji se bavi pitanjima sigurnosti opskrbe energijom, - pravima i obvezama država članica u pogledu te treće zemlje koje proizlaze iz sporazuma sklopljenih s njom, u onoj mjeri u kojoj su u skladu s pravom Europske unije i - drugim specifičnim činjenicama i okolnostima tog slučaja i predmetne treće zemlje. <p>(4) Agencija donosi nacrt odluke o certificiranju operatora prijenosnog sustava najkasnije u roku od četiri</p>			
--	--	--	--	--

<p>4. Regulatorno tijelo o odluci odmah obavješćuje Komisiju te joj dostavlja sve odgovarajuće informacije u vezi s tom odlukom.</p> <p>5. Države članice predviđaju da regulatorno tijelo ili određeno nadležno tijelo iz stavka 3. točke (b), prije no što regulatorno tijelo donese odluku o certificiranju, od Komisije zatraži mišljenje o tome:</p> <p>(a) je li predmetni subjekt u skladu sa zahtjevima članka 43.; i</p> <p>(b) neće li odobrenje certifikata ugroziti sigurnost opskrbe Unije energijom.</p> <p>6. Komisija razmatra zahtjev iz stavka 5. čim ga zaprimi. Unutar dva mjeseca od primitka zahtjeva ona daje svoje mišljenje regulatornom tijelu ili, ako je zahtjev podnijelo određeno nadležno tijelo, tom tijelu.</p> <p>Pri sastavljanju mišljenja Komisija može tražiti mišljenja ACER-a, predmetne države članice i zainteresiranih stranaka. Kada Komisija pošalje takav zahtjev, dvomjesečno se razdoblje produljuje za dva mjeseca.</p> <p>Ne dobije li se mišljenje Komisije unutar razdoblja iz prvog i drugog podstavka,</p>	<p>mjeseca od dana obavješćavanja od strane vlasnika prijenosnog sustava ili operatora prijenosnog sustava, pri čemu mora uzeti u obzir stajalište Ministarstva iz stavka 3. ovoga članka.</p> <p>(5) Agencija će odbiti certificiranje ako nije dokazano:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. da je podnositelj zahtjeva usklađen sa zahtjevima iz članka 96. ovoga Zakona i 2. Ministarstvu da dodjela certifikata neće ugroziti sigurnost opskrbe energijom država članica i Europske unije. <p>(6) Agencija o nacrtu odluke odmah obavještava Europsku komisiju te joj dostavlja sve odgovarajuće informacije u vezi s tim nacrtom odluke, pri čemu će od Europske komisije zatražiti mišljenje o tome:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. je li predmetni subjekt u skladu sa zahtjevima članka 96. ovoga Zakona i 2. ugrožava li odobrenje certifikata sigurnost opskrbe Europske unije energijom. 		
--	---	--	--

<p>smatra se da Komisija nema primjedbi na odluku regulatornog tijela.</p> <p>7. Prilikom procjenjivanja hoće li kontrola od strane osobe ili osoba iz treće zemlje ili trećih zemalja ugroziti sigurnost opskrbe Unije električnom energijom, Komisija vodi računa o:</p> <p>(a)specifičnim činjenicama tog slučaja i predmetne treće zemlje ili trećih zemalja;</p> <p>i</p> <p>(b)pravima i obvezama Unije u pogledu te treće zemlje ili trećih zemalja koje proizlaze iz međunarodnog prava, uključujući bilo koji sporazum sklopljen s jednom ili više trećih zemalja u kojem je Unija jedna od strana i koji se bavi pitanjima sigurnosti opskrbe.</p> <p>8. Unutar dva mjeseca od isteka razdoblja iz stavka 6., regulatorno tijelo donosi svoju konačnu odluku o certificiranju. Pri donošenju svoje konačne odluke regulatorno tijelo u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenje Komisije. U svakom slučaju, države članice imaju pravo odbiti certificiranje ako dodjela certifikata ugrožava sigurnost opskrbe države članice energijom ili sigurnost opskrbe druge države članice energijom. Ako je država članica odredila drugo nadležno nacionalno tijelo za izvršenje procjene iz stavka 3. točke (b), može zahtijevati da regulatorno tijelo svoju konačnu odluku donese u</p>	<p>(7) Najkasnije u roku od šest mjeseca od slanja obavijesti u Europsku komisiju iz stavka 6. ovoga članka, Agencija donosi svoju konačnu odluku o certificiranju. Pri donošenju svoje konačne odluke Agencija u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenje Europske komisije. U svakom slučaju, certificiranje se može odbiti ako dodjela certifikata ugrožava sigurnost opskrbe države članice energijom ili sigurnost opskrbe druge države članice energijom. Agencija svoju konačnu odluku donosi u skladu s procjenom Ministarstva. Konačna odluka Agencije i mišljenje Europske komisije objavljuju se zajedno. Ako se konačna odluka razlikuje od mišljenja Europske komisije, razlozi za donošenje takve odluke objavljuju se zajedno s tom odlukom.</p> <p>(8) Protiv odluke iz stavka 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.</p>		
---	---	--	--

<p>skladu s procjenom tog nadležnog nacionalnog tijela. Konačna odluka regulatornog tijela i mišljenje Komisije objavljuju se zajedno. Ako se konačna odluka razlikuje od mišljenja Komisije, predmetna država članica predviđa i objavljuje zajedno s tom odlukom razloge za donošenje takve odluke.</p> <p>9. Ništa iz ovog članka ne utječe na pravo države članice da, u skladu s pravom Unije, provodi nacionalni pravni nadzor radi zaštite legitimnih interesa javne sigurnosti.</p> <p>10. Ovaj članak, uz izuzetak njegova stavka 3. točke (a), također se primjenjuje na države članice koje podliježu odstupanju na temelju članka 66.</p>			
<p>Članak 54.</p> <p>Vlasništvo operatorâ prijenosnih sustava nad postrojenjima za skladištenje energije</p> <p>1. Operatori prijenosnih sustava ne smiju imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati.</p> <p>2. Odstupajući od stavka 1. države članice mogu operatorima prijenosnih sustava dopustiti da imaju u vlasništvu ili razvijaju postrojenja za skladištenje energije, vode ih ili njima upravljaju ako su ona u potpunosti</p>	<p>Članak 108.</p> <p>(1) Operator prijenosnog sustava ne smije imati u vlasništvu niti razvijati postrojenja za skladištenje energije, voditi ih niti njima upravljati.</p> <p>(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, operator prijenosnog sustava može imati u vlasništvu ili razvijati postrojenjâ za skladištenje energije, voditi ih ili njima upravljati ako su ona u potpunosti integrirane mrežne komponente i ako je prethodno</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

integrirane mrežne komponente i ako je regulatorno tijelo dalo svoje odobrenje, ili ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja, koji je podložan preispitivanju i odobrenju od strane regulatornog tijela, nije se dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju takva postrojenja vode ga ili da upravljanje njime ili nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno isporučiti te usluge;
- (b) takva su postrojenja ili nefrekvencijske pomoćne usluge potrebni da bi operatori prijenosnih sustava mogli ispuniti svoje obveze u skladu s ovom Direktivom u vezi s učinkovitim, pouzdanim i sigurnim radom prijenosnog sustava, a postrojenja se ne koriste za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije; i
- (c) regulatorno tijelo procijenilo je nužnost takvog odstupanja, provelo je ex ante reviziju primjenjivosti postupka javnog natječaja, uključujući uvjete postupka javnog natječaja, te je dalo svoje odobrenje.

Regulatorno tijelo može sastavljati smjernice ili klauzule o nabavi kako bi operatorima distribucijskih sustava

ishođena suglasnost Agencije, ili ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

1. da se drugim stranama, nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminacijskog postupka javnog natječaja koji provodi operator prijenosnog sustava, nije dodijelilo pravo da imaju u vlasništvu ili razvijaju postrojenja za skladištenje energije, vode ih ili njima upravljaju, ili druge strane nisu mogle po razumnoj cijeni i pravodobno pružiti usluge skladištenja energije
2. regulatorno tijelo procijenilo je nužnost takvog odstupanja, provelo je ex ante reviziju primjenjivosti postupka javnog natječaja, uključujući uvjete postupka javnog natječaja, te je dalo svoje odobrenje.
3. da su takva postrojenja ili nefrekvencijske pomoćne usluge potrebni da bi operator prijenosnog sustava mogao ispuniti svoje obveze u skladu s ovim Zakonom u vezi s učinkovitim, pouzdanim i sigurnim radom prijenosnog sustava, a ta postrojenja se ne koriste za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije.

<p>pomoglo u osiguranju poštenog sustava nabave.</p> <p>3. O odluci o odobrenju odstupanja obavješćuju se Komisija i ACER i pritom im se dostavljaju relevantne informacije o zahtjevu i razlozima za odobrenje odstupanja.</p> <p>4. Regulatorna tijela redovito ili barem svakih pet godina provode javno savjetovanje o postojećim postrojenjima za skladištenje energije kako bi se procijenila dostupnost i zainteresiranost drugih strana za ulaganje u takva postrojenja. Ako javno savjetovanje, kako ga je procijenilo regulatorno tijelo, pokaže da su druge strane sposobne na troškovno učinkovit način imati u vlasništvu ili razvijati takva postrojenja, voditi ih ili njima upravljati, regulatorna tijela osiguravaju da se aktivnosti operatora prijenosnih sustava u tom području postupno ukinu u roku od 18 mjeseca. Kao dio uvjeta za taj postupak regulatorna tijela mogu dopustiti operatorima prijenosnih sustava da prime razumnu kompenzaciju, posebice preostalu vrijednost svojeg ulaganja u postrojenja za skladištenje energije.</p> <p>5. Stavak 4. ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente ili na uobičajeno razdoblje amortizacije novih postrojenja za skladištenje baterija s konačnom odlukom o ulaganju do 2024.,</p>	<p>(3) O odluci o odobrenju odstupanja iz stavka 2. ovoga članka Agencija obavještava Europsku komisiju i ACER i pritom im dostavlja relevantne informacije o zahtjevu i razlozima za odobrenje odstupanja.</p> <p>(4) Agencija redovito ili barem svakih pet godina provodi javno savjetovanje o postojećim postrojenjima za skladištenje energije kako bi se procijenila dostupnost i zainteresiranost drugih strana za ulaganje u takva postrojenja. Ako javno savjetovanje, prema procjeni Agencije, pokaže da su druge strane sposobne na troškovno učinkovit način imati u vlasništvu ili razvijati takva postrojenja, voditi ih ili njima upravljati, Agencija osigurava da se aktivnosti operatora prijenosnog sustava u tom području postupno ukinu u roku od 18 mjeseci. Kao dio uvjeta za taj postupak Agencija može dopustiti operatoru prijenosnog sustava da povrati preostalu vrijednost svojeg ulaganja u postrojenja za skladištenje energije.</p> <p>(5) Stavak 4. ovoga članka ne primjenjuje se na potpuno integrirane mrežne komponente ili na uobičajeno razdoblje amortizacije</p>		
--	---	--	--

<p>poč uvjetom da ta postrojenja za skladištenje baterija:</p> <p>(a) priključena na mrežu najkasnije dvije godine nakon toga;</p> <p>(b) integrirana su u prijenosni sustav;</p> <p>(c) upotrebljavaju se isključivo za trenutačnu reaktivnu ponovnu uspostavu mrežne sigurnosti u slučaju ispada u mreži, ako takva mjera ponovne uspostave sustava počne odmah i završi kada se taj problem može riješiti redovnim redispacijanjem; te</p> <p>(d) nisu upotrebljavana za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući uravnoteženje.</p> <p>Odjeljak 5.</p> <p>Razdvajanje i transparentnost računa</p>	<p>novih baterijskih postrojenja za skladištenje energije za koje je konačna odluka o ulaganju donesena do 2024. godine, pod uvjetom da su ta baterijska postrojenja za skladištenje energije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. priključena na mrežu najkasnije dvije godine nakon toga 2. integrirana u prijenosni sustav 3. upotrebljavaju se isključivo za trenutačnu ponovnu uspostavu sigurnosti mreže u slučaju ispada u mreži, ako takva mjera ponovne uspostave sustava počne odmah i završi kada se taj problem može riješiti redovnim redispacijanjem; te 4. ne upotrebljavaju se za kupnju ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući uravnoteženje. 			
<p>Članak 55.</p> <p>Pravo na pristup računima</p> <p>1. Države članice ili bilo koje nadležno tijelo koje one odrede, uključujući regulatorna tijela iz članka 57. imaju, u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njihovih funkcija, pravo na pristup</p>	<p>Članak 124.</p> <p>(1) Agencija ima, u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršavanje njenih funkcija, pravo na pristup računima elektroenergetskih subjekata kako je određeno člankom 122. ovoga Zakona.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>		

<p>računima elektroenergetskih poduzeća kako je navedeno u članku 56.</p> <p>2. Države članice i bilo koje određeno nadležno tijelo, uključujući regulatorna tijela, čuvaju povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija. Države članice mogu predvidjeti otkrivanje takvih informacija kada je takvo otkrivanje potrebno da nadležna tijela izvršavaju svoje funkcije.</p>	<p>(2) Agencija čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.</p> <p>(3) Agencija će na pisani zahtjev nadležnog državnog tijela dostaviti podatke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.</p>		
<p>Članak 56.</p> <p>Razdvajanje računa</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne korake za osiguravanje da se računovodstvena dokumentacija elektroenergetskih poduzeća vodi u skladu sa stavcima 2. i 3.</p> <p>2. Elektroenergetska poduzeća, bez obzira na njihov sustav vlasništva ili pravni oblik, sastavljaju, podnose na reviziju i objavljuju svoju godišnju računovodstvenu dokumentaciju u skladu s pravilima nacionalnog prava koja se odnose na godišnju računovodstvenu dokumentaciju društava s ograničenom odgovornošću donesenu na temelju Direktive 2013/34/EU.</p> <p>Poduzeća koja nemaju zakonsku obvezu objavljivanja svoje računovodstvene</p>	<p>Članak 125.</p> <p>(1) Financijska izvješća elektroenergetskih subjekata vodi se sukladno stavcima 2. i 3. ovoga članka.</p> <p>(2) Elektroenergetski subjekti, bez obzira na njihov sustav vlasništva ili pravni oblik, sastavljaju, podnose na reviziju i objavljuju svoja godišnja financijska izvješća u skladu s propisima koji se odnose na godišnja financijska izvješća društava s ograničenom odgovornošću donesenim na temelju propisa kojim se uređuje područje računovodstva.</p> <p>(3) Elektroenergetski subjekti koji nemaju zakonsku obvezu objavljivanja svojih financijskih izvješća čuvaju njezinu kopiju na</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

dokumentacije drže njezinu kopiju na raspolaganju javnosti u svojim sjedištima.

3. Elektroenergetska poduzeća u svojem internom računovodstvu vode odvojene račune za svaku od svojih djelatnosti prijenosa i distribucije, kao što bi se od njih zahtijevalo kada bi predmetne djelatnosti obavljala odvojena poduzeća, radi izbjegavanja diskriminacije, unakrsnog subvencioniranja i narušavanja tržišnog natjecanja. Ona također vode računovodstvenu dokumentaciju, koja može biti konsolidirana, za druge elektroenergetske djelatnosti koje nisu povezane s prijenosom ili distribucijom. U računovodstvenoj dokumentaciji se specificiraju prihodi od vlasništva nad prijenosnim ili distribucijskim sustavom. Prema potrebi vode konsolidiranu računovodstvenu dokumentaciju za druge, neelektroenergetske djelatnosti. Interna računovodstvena dokumentacija uključuje bilancu i račun dobiti i gubitka za svaku od djelatnosti.

4. Revizijom iz stavka 2. posebno se provjerava poštovanje obveze izbjegavanja diskriminacije i unakrsnog subvencioniranja iz stavka 3.

POGLAVLJE VII.

REGULATORNA TIJELA

raspolaganju javnosti u svojim sjedištima.

(4) Elektroenergetski subjekti u svojem internom računovodstvu vode odvojene račune za svaku od svojih djelatnosti prijenosa i distribucije, kao što bi se od njih zahtijevalo kada bi predmetne djelatnosti obavljali odvojeni subjekti, radi izbjegavanja diskriminacije, unakrsnog subvencioniranja i narušavanja tržišnog natjecanja.

Elektroenergetski subjekti također vode računovodstvenu dokumentaciju, koja može biti konsolidirana, za druge elektroenergetske djelatnosti koje nisu povezane s prijenosom ili distribucijom. U financijskim izvješćima se specificiraju prihodi od vlasništva nad prijenosnim ili distribucijskim sustavom. Prema potrebi vode konsolidiranu računovodstvenu dokumentaciju za druge, neelektroenergetske djelatnosti. Interna financijska izvješća uključuje bilancu i račun dobiti i gubitka za svaku od djelatnosti.

(5) Revizijom iz stavka 2. ovoga članka posebno se provjerava poštivanje obveze izbjegavanja

diskriminacije i unakrsnog subvencioniranja iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Elektroenergetski subjekti dužni su poslovne knjige i financijska izvješća voditi odnosno sastavljati u skladu s odredbama ovoga Zakona, zakonom kojim se uređuje područje energije te propisima o računovodstvu poduzetnika.

(7) Elektroenergetski subjekti iz stavka 2. ovoga članka podnose Agenciji:

1. godišnja zakonska financijska izvješća u roku od 20 dana od datuma propisanog zakonom

2. godišnja financijska izvješća za svaku elektroenergetsku djelatnost prijenosa električne energije, distribucije električne energije i opskrbe električnom energijom pod obvezom javne usluge zasebno te odvojeno od ostalih elektroenergetskih djelatnosti i onih djelatnosti koje nisu energetske u roku navedenom u točki 1. ovoga stavka i

	<p>3. ostale financijske izvještaje čiju će formu, sadržaj i rok propisati Agencija.</p>		
<p>Članak 57.</p> <p>Određivanje i neovisnost regulatornih tijela</p> <p>1. Svaka država članica određuje jedno regulatorno tijelo na nacionalnoj razini.</p> <p>2. Stavkom 1. ne dovodi se u pitanje određivanje drugih regulatornih tijela na regionalnoj razini unutar država članica, pod uvjetom da postoji jedan viši predstavnik za potrebe zastupanja i kontaktiranja na razini Unije unutar Odbora regulatora ACER-a u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/942.</p> <p>3. Odstupajući od stavka 1., država članica može odrediti regulatorna tijela za male sustave u zemljopisno odvojenoj regiji čija je potrošnja u 2008. godini sudjelovala s manje od 3 % u ukupnoj potrošnji države članice čiji je dio. Tim se odstupanjem ne dovodi u pitanje imenovanje jednog višeg predstavnika za potrebe zastupanja i kontaktiranja na razini Unije unutar Odbora</p>	<p>Članak 109.</p> <p>Agencija, njezini radnici, predsjednik i ostali članovi Upravnog vijeća u provođenju regulatornih zadataka koji su im povjereni odredbama ovoga Zakona:</p> <p>1. djeluju neovisno o bilo kojim tržišnim interesima i</p> <p>2. ne traže niti primaju upute od Vlade Republike Hrvatske ni bilo kojeg drugog subjekta pri provođenju regulatornih zadataka. Taj zahtjev ne dovodi u pitanje blisku suradnju, kako je primjereno, s drugim relevantnim nacionalnim tijelima ni smjernice opće politike koje donosi Vlada Republike Hrvatske, a koje nisu povezane s regulatornim ovlastima i dužnostima Agencije.</p> <p>Članak 110.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18) članak/članci stavak 1 do 3. članak 8., članak 9., stavak 4 članak 7.</p> <p>stavak 5. članak 23. stavak 4., članak 24. stavak 1., članak 25., članak 26., članak 28. stručne službe i zapošljavanje članak 32 proračun agencije članak 33. izvješće i neovisnost i financijsko izvješće Saboru stavak 6 članak 33 stavak 4.,</p>

<p>regulatora ACER-a u skladu s člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/942.</p> <p>4. Države članice jamče neovisnost regulatornog tijela i osiguravaju njegovo objektivno i transparentno izvršavanje ovlasti. U tu svrhu države članice osiguravaju da regulatorno tijelo pri provođenju regulatornih zadataka koji su mu povjereni ovom Direktivom i povezanim zakonodavstvom:</p> <p>(a) bude pravno odvojeno i funkcionalno neovisno o bilo kojem drugom javnom ili privatnom subjektu;</p> <p>(b) osigurava da njegovo osoblje i osobe odgovorne za upravljanje njime:</p> <p>i. djeluju neovisno o bilo kojim tržišnim interesima; i</p> <p>ii. ne traže niti primaju izravne upute ni od koje vlade ni drugog javnog ni privatnog subjekta pri provođenju regulatornih zadataka. Taj zahtjev ne dovodi u pitanje blisku suradnju, kako je primjereno, s drugim relevantnim nacionalnim tijelima ni smjernice opće politike koje donosi vlada, a koje nisu povezane s regulatornim ovlastima i dužnostima na temelju članka 59.</p> <p>5. Radi zaštite neovisnosti regulatornog tijela države članice posebno osiguravaju sljedeće:</p>	<p>(1) Predsjednik i članovi Upravnog vijeća Agencije dužni su za vrijeme obnašanja dužnosti i godinu dana nakon razrješenja s dužnosti čuvati poslovnu tajnu za koju su saznali prilikom obnašanja svoje dužnosti, bez obzira na način na koji su saznali o poslovnoj tajni.</p> <p>(2) Poslovnom tajnom iz stavka 1. ovoga članka osobito se smatra sljedeće:</p> <p>1. svaki podatak koji je određen poslovnom tajnom u skladu s posebnim zakonom ili drugim propisom</p> <p>2. svaki podatak koji je određen poslovnom tajnom u skladu s općim aktima Agencije</p> <p>3. svaki podatak kojega je Agencija kao poslovnu tajnu saznala od drugih pravnih osoba.</p> <p>(3) Neće se smatrati poslovnom tajnom podaci ili dokumentacija koja je na bilo koji način bila javno dostupna ili se objavljuje na temelju posebnih propisa ili odluka vlasnika podatka.</p>		
---	---	--	--

<p>(a) regulatorno tijelo može donositi autonomne odluke, neovisno o bilo kojem političkom tijelu;</p> <p>(b) regulatorno tijelo raspolaže neophodnim ljudskim i financijskim resursima potrebnim za učinkovito i djelotvorno izvršavanje svojih dužnosti i ovlasti;</p> <p>(c) regulatornom se tijelu zasebno godišnje dodjeljuju proračunska sredstva i ima autonomiju u izvršavanju dodijeljenih proračunskih sredstava;</p> <p>(d) članovi upravljačkog odbora regulatornog tijela ili, u nedostatku takvog odbora, najviše rukovodstvo regulatornog tijela imenuju se na utvrđeno razdoblje od pet do sedam godina, uz mogućnost jednog produljenja;</p> <p>(e) članovi odbora regulatornog tijela odnosno, ako odbora nema, najviše rukovodstvo regulatornog tijela imenuju se na temelju objektivnih, transparentnih i objavljenih kriterija te neovisnog i nepristranog postupka, čime se osigurava da kandidati raspolažu potrebnim vještinama i iskustvom za relevantni položaj u regulatornom tijelu;</p> <p>(f) uvedene su odredbe o sukobu interesa, a obveze čuvanja povjerljivosti vrijede i nakon isteka mandata članova odbora regulatornog tijela odnosno, ako odbora nema, nakon isteka mandata najvišeg rukovodstva regulatornog tijela;</p>				
--	--	--	--	--

<p>(g) članovi odbora regulatornog tijela odnosno, ako odbora nema, najviše rukovodstvo regulatornog tijela mogu biti otpušteni samo na temelju važećih kriterija transparentnosti.</p> <p>U vezi s prvim podstavkom točkom (d) države članice osiguravaju odgovarajući sustav rotacije za upravljački odbor ili najviše rukovodstvo. Članovi upravljačkog odbora ili, u nedostatku takvog odbora, članovi najvišeg rukovodstva mogu biti razriješeni dužnosti tijekom mandata samo ako prestanu ispunjavati uvjete navedene u ovom članku ili ako su počinili propust u radu na temelju nacionalnog prava.</p> <p>6. Države članice mogu odrediti ex post kontrolu godišnje računovodstvene dokumentacije regulatornog tijela od strane neovisnog revizora;</p> <p>7. Do 5. srpnja 2022. i svake četiri godine nakon toga Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o poštovanju načela neovisnosti od strane nacionalnih tijela u skladu s ovim člankom.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 58.</p> <p>Opći ciljevi regulatornog tijela</p> <p>Pri izvršavanju regulatornih zadataka navedenih u ovoj Direktivi regulatorno tijelo poduzima sve razumne mjere za ostvarivanje sljedećih ciljeva u okviru svojih dužnosti i ovlasti kako je utvrđeno člankom 59., uz blisko savjetovanje, prema potrebi, s drugim relevantnim nacionalnim tijelima, uključujući tijela za tržišno natjecanje i tijela, među ostalim regulatorna tijela, iz susjednih država članica i susjednih trećih zemalja, i ne dovodeći u pitanje njihove nadležnosti:</p> <p>(a)promicanje, u bliskoj suradnji s regulatornim tijelima drugih država članica, Komisijom i ACER-om, konkurentnog, fleksibilnog, sigurnog i ekološki održivog unutarnjeg tržišta električne energije unutar Unije i stvarnog otvaranja tržišta svim kupcima i opskrbljivačima u Uniji te osiguravanje odgovarajućih uvjeta za učinkovit i pouzdan rad elektroenergetskih mreža, uzimajući u obzir dugoročne ciljeve;</p> <p>(b)razvijanje konkurentnih i ispravno funkcionirajućih regionalnih prekograničnih tržišta unutar Unije radi postizanja ciljeva iz točke (a);</p> <p>(c)eliminiranje ograničenja trgovanja električnom energijom među državama članicama, uključujući razvoj</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18) članak/članci članak 4., 5., 6., 11.
---	--	---------------	---

<p>odgovarajućih prekograničnih prijenosnih kapaciteta radi zadovoljenja potražnje i unaprjeđivanje integracije nacionalnih tržišta, čime se pospješuju elektroenergetski tokovi na cijelom području Unije;</p> <p>(d) doprinosenje postizanju razvoja, na troškovno najučinkovitiji način, sigurnih, pouzdanih i učinkovitih nediskriminacijskih sustava usmjerenih prema potrošaču te promicanje primjerenosti sustava i, u skladu s općim ciljevima energetske politike, energetske učinkovitosti, kao i integriranja velike i male proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i distribuirane proizvodnje kako u prijenosnim tako i u distribucijskim mrežama i olakšavanju njihova funkcioniranja u vezi s drugim plinskim ili toplinskim mrežama;</p> <p>(e) olakšavanje pristupa mreži novim proizvodnim kapacitetima i postrojenjima za skladištenje energije, posebno ukidanjem prepreka koje bi mogle spriječiti pristup novim sudionicima na tržištu i električnoj energiji iz obnovljivih izvora;</p> <p>(f) osiguravanje dodjeljivanja odgovarajućih poticaja operatorima sustava i korisnicima sustava, kako kratkoročno tako i dugoročno, radi povećanja učinkovitosti, posebno energetske učinkovitosti, rada sustava i poticanja integracije tržišta;</p>			
---	--	--	--

<p>(g)osiguravanje koristi za kupce kroz učinkovito funkcioniranje njihovih nacionalnih tržišta, promicanje stvarnog tržišnog natjecanja i pomoć u osiguravanju visoke razine zaštite potrošača u bliskoj suradnji s relevantnim tijelima za zaštitu potrošača;</p> <p>(h)doprinošenje postizanju visokih standarda univerzalnih usluga i javne usluge u opskrbi električnom energijom, doprinošenje zaštiti ugroženih kupaca i doprinošenje usklađenosti potrebnih postupaka razmjene podataka za kupce koji mijenjaju opskrbljivača.</p>			
<p>Članak 59.</p> <p>Dužnosti i ovlasti regulatornih tijela</p> <p>1. Regulatorno tijelo ima sljedeće dužnosti:</p> <p>(a)određivanje ili odobravanje tarifa za prijenos ili distribuciju ili njihovih metodologija i i oboje, u skladu s transparentnim kriterijima;</p> <p>(b)osiguravanje da operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava i, prema potrebi, vlasnici sustava, kao i elektroenergetska poduzeća i drugi sudionici na tržištu ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe (EU) 2019/943, mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 i drugog relevantnog prava Unije,</p>	<p>Članak 111.</p> <p>stavak 1. točka c</p> <p>Agencija ima sljedeće dužnosti:</p> <p>1. osiguravanje, u bliskoj suradnji s drugim regulatornim tijelima, da ENTSO za električnu energiju i tijelo Europske unije za operatore distribucijskih sustava (dalje: tijelo EU za ODS-ove) ispunjavaju svoje obveze u skladu s odredbama ovoga Zakona, Uredbe (EU) 2019/943, mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 i drugog relevantnog prava Europske unije, uključujući u pogledu prekograničnih pitanja, te odluka ACER-a, i zajedničkog</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18) članak/članci stavak 1. članak 11. točka a i točke 9. , 10., i stavak 2. točka f sa točkcm 14., točka g sa točkom 16., točka i sa točkom 17 i 18. točka j sa točkama 4. i 5. točka q sa točkom 28. točka r sa točkcm 29. točka s sa točkom 30.</p> <p>stavak 3. članak 14. i članak 38. stavak 5. članak 12. stavak 6. članak 13.</p>

<p>uključujući u pogledu prekograničnih pitanja te odluka ACER-a;</p> <p>(c) osiguravanje, u bliskoj suradnji s drugim regulatornim tijelima, da ENTSO za električnu energiju i tijelo EU-a za ODS-ove ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe (EU) 2019/943, mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 i drugog relevantnog prava Unije, uključujući u pogledu prekograničnih pitanja, te odluka ACER-a, i zajedničkog prepoznavanja neispunjavanja obveza ENTSO-a za električnu energiju i tijela EU-a ODS-ove-a.; ako regulatorna tijela nisu uspjela postići dogovor u roku od četiri mjeseca nakon početka savjetovanja za potrebe zajedničkog prepoznavanja neispunjavanja obveza, predmet se upućuje ACER-u na odlučivanje, u skladu s člankom 6. stavkom 10. Uredbe (EU) 2019/942.</p> <p>(d) odobravanje proizvoda i postupka nabave za nefrekvencijske pomoćne usluge;</p> <p>(e) provođenje mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima od 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 uporabom nacionalnih mjera ili, gdje je to potrebno, koordiniranih regionalnih mjera ili mjera na razini Unije;</p> <p>(f) suradnja na prekograničnim pitanjima s regulatornim tijelom ili tijelima</p>	<p>prepoznavanja neispunjavanja obveza ENTSO-a za električnu energiju i tijela EU-a ODS-ove; ako regulatorna tijela nisu uspjela postići dogovor u roku od četiri mjeseca nakon početka savjetovanja za potrebe zajedničkog prepoznavanja neispunjavanja obveza, predmet se upućuje ACER-u na odlučivanje, u skladu s člankom 6. stavkom 10. Uredbe (EU) 2019/942,</p> <p>točka d</p> <p>2. odobravanje proizvoda i postupka nabave za nefrekvencijske pomoćne usluge</p> <p>točka e</p> <p>3. provođenje mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60. i 61. Uredbe (EU) 2019/943 uporabom nacionalnih mjera ili, gdje je to potrebno, koordiniranih regionalnih mjera ili mjera na razini Europske unije</p> <p>točka h</p> <p>4. osiguravanje da operator prijenosnog sustava u najvećoj mogućoj mjeri stavi na raspolaganje interkonekcijske vodove u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2019/943</p> <p>točka l</p> <p>5. nadzor i procjena rezultata</p>		<p>stavak 9. članak 17.</p>
---	---	--	---------------------------------

<p>predmetne države članice i s ACER-om, posebno sudjelovanjem u radu Odbora regulatora ACER-a u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2019/942;</p> <p>(g)poštovanje i provedba bilo koje odgovarajuće pravno obvezujuće odluke Komisije i ACER-a;</p> <p>(h)osiguravanje da operatori prijenosnih sustava u najvećoj mogućoj mjeri stave na raspolaganje interkonekcijske vodove u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(i)podnošenje godišnjeg izvješća o svojim aktivnostima i izvršavanju svojih obveza odgovarajućim tijelima država članica, Komisiji i ACER-u, uključujući o svim poduzetim mjerama i postignutim rezultatima u pogledu svakog od zadataka navedenih u ovom članku;</p> <p>(j)osiguravanje da između djelatnosti prijenosa, distribucije i opskrbe ili drugih djelatnosti povezanih i nepovezanih s električnom energijom ne postoje unakrsne subvencije;</p> <p>(k)praćenje planova ulaganja operatora prijenosnog sustava te uključivanje ocjene planova ulaganja operatora prijenosnog sustava u godišnje izvješće s obzirom na njihovu dosljednost s planom razvoja mreže na razini cijele Unije; takva ocjena može uključivati preporuke za izmjenu tih planova ulaganja;</p> <p>(l)nadzor i procjena rezultata operatora prijenosnih sustava i operatora</p>	<p>operatora sustava u vezi s razvojem napredne mreže kojom se promiču energetska učinkovitost i integracija energije iz obnovljivih izvora koja se temelji na ograničenom nizu pokazatelja i objavljivanje nacionalnog izvješća svake dvije godine, među ostalim i preporuka za poboljšanje</p> <p>točka o</p> <p>6. praćenje stupnja i učinkovitosti otvaranja tržišta i tržišnog natjecanja na veleprodajnom i maloprodajnom tržištu, uključujući burze električne energije, cijene za kupce iz kategorije kućanstvo uključujući sustave predujma, učinak ugovora s dinamičnim cijenama električne energije u dijelu koji se slobodno ugovara i upotrebu naprednog sustava mjerenja, stope promjene opskrbljivača, stope privremenih obustava isporuke električne energije, naknade za usluge održavanja i izvršenje usluga održavanja, odnos između cijena za kućanstva i cijena na veleprodajnom tržištu, razvoj naknada za korištenje mreže i ostalih davanja propisanih posebnim propisima i prigovore kupaca iz kategorije kućanstvo, kao i bilo koje narušavanje ili ograničavanje tržišnog natjecanja,</p>				
--	--	--	--	--	--

<p>distribucijskih sustava u vezi s razvojem pametne mreže kojom se promiču energetska učinkovitost i integracija energije iz obnovljivih izvora koje se temelji na ograničenom nizu pokazatelja i objavljivanje nacionalnog izvješća svake dvije godine, među ostalim i preporuka za poboljšanje;</p> <p>(m) utvrđivanje ili odobravanje standarda i zahtjeva za kvalitetu usluge i opskrbe ili doprinos tome zajedno s drugim nadležnim tijelima te praćenje poštovanja pravila sigurnosti i pouzdanosti mreže i ocjenjivanje njihove učinkovitosti u prošlom razdoblju;</p> <p>(n) praćenje stupnja transparentnosti, uključujući veleprodajne cijene, i osiguravanje usklađenosti elektroenergetskih poduzeća s obvezama transparentnosti;</p> <p>(o) praćenje stupnja i učinkovitosti otvaranja tržišta i tržišnog natjecanja na razinama veleprodaje i maloprodaje, uključujući burze električne energije, cijene za kupce iz kategorije kućanstvo uključujući sustave predujma, učinak ugovora s dinamičnim cijenama električne energije i upotrebu pametnog sustava brojila, stope promjene opskrbljivača, stope isključivanja, naknade za usluge održavanja i izvršenje usluga održavanja, odnos između cijena za kućanstva i veleprodajnih cijena, razvoj mrežnih</p>	<p>uključujući pružanje svih relevantnih informacija te upućivanje relevantnih slučajeva nadležnom tijelu za tržišno natjecanje</p> <p>točka y</p> <p>7. praćenje dostupnosti alata za usporedbu koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 24. ovoga Zakona</p> <p>točka z</p> <p>8. praćenje i uklanjanje neopravdanih prepreka i ograničenja razvoja potrošnje električne energije koju sami proizvedu i energetske zajednice građana</p> <p>točka b.</p> <p>9. osiguravanje da operatori sustava i, prema potrebi, vlasnici sustava, kao i elektroenergetski subjekti i drugi sudionici na tržištu ispunjavaju svoje obveze na temelju odredbi ovoga Zakona, Uredbe (EU) 2019/943, mrežnih pravila i smjernica donesenih u skladu s člancima 59., 60 i 61. Uredbe (EU) 2019/943 i drugog relevantnog prava Europske unije, uključujući u pogledu prekograničnih pitanja te odluka ACER-a</p> <p>točka f</p> <p>10. suradnja na prekograničnim pitanjima s regulatornim tijelom ili</p>		
---	---	--	--

<p>tarifa i pristojbi i pritužbe kupaca iz kategorije kućanstvo, kao i bilo koje narušavanje ili ograničavanje tržišnog natjecanja, uključujući pružanje svih relevantnih informacija te upućivanje relevantnih slučajeva nadležnim tijelima za tržišno natjecanje;</p> <p>(p) praćenje pojave restriktivne ugovorne prakse, uključujući klauzule o isključivosti koje mogu spriječiti kupce da istodobno sklapaju ugovore s više opskrbljivača ili ih ograničiti u tom izboru te, prema potrebi, obavješćivanje nacionalnog tijela za tržišno natjecanje o takvoj praksi;</p> <p>(q) praćenje vremena koje je operatorima prijenosnih sustava i operatorima distribucijskih sustava potrebno za priključke i popravke;</p> <p>(r) pomoć pri osiguravanju, zajedno s drugim odgovarajućim tijelima, učinkovitosti i provedbe mjera za zaštitu potrošača;</p> <p>(s) objavljivanje preporuka, barem na godišnjoj razini, u vezi s usklađenošću cijena opskrbe s člankom 5. i, prema potrebi, dostavljanje tih preporuka tijelima za tržišno natjecanje;</p> <p>(t) osiguravanje nediskriminirajućeg pristupa podacima o potrošnji kupaca, osiguravanje, za fakultativnu uporabu, lako razumljivog, usklađenog obrasca na nacionalnoj razini za podatke o potrošnji</p>	<p>tijelima predmetne države članice i s ACER-om, posebno sudjelovanjem u radu Odbora regulatora ACER-a u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2019/942</p> <p>točka t</p> <p>11. osiguravanje nediskriminirajućeg pristupa podacima o potrošnji kupaca, osiguravanje, za fakultativnu uporabu, lako razumljivog, usklađenog obrasca na nacionalnoj razini za podatke o potrošnji i brzog pristupa takvim podacima za sve krajnje kupce</p> <p>točka v</p> <p>12. praćenje ulaganja u proizvodne i skladišne kapacitete u vezi sa sigurnošću opskrbe</p> <p>točka W</p> <p>13. praćenje tehničke suradnje između Europske unije i operatora prijenosnih sustava trećih zemalja.</p> <p>toča m</p> <p>Kvaliteta opskrbe električnom energijom</p> <p>Članak 60.</p>				
---	--	--	--	--	--

<p>i brzog pristupa takvim podacima za sve kupce u skladu s člancima 23. i 24.;</p> <p>(u)praćenje provedbe pravila o ulozi i odgovornosti operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava, opskrbljivača, kupaca i drugih sudionika na tržištu na temelju Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(v)praćenje ulaganja u proizvodne i skladišne kapacitete u vezi sa sigurnošću opskrbe;</p> <p>(w)praćenje tehničke suradnje između Unije i operatora prijenosnih sustava trećih zemalja;</p> <p>(x)doprinošenje usklađenosti postupaka razmjene podataka za najvažnije tržišne procese na regionalnoj razini;</p> <p>(y)praćenje dostupnosti alata za usporedbu koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 14.;</p> <p>(z)praćenje i uklanjanje neopravdanih prepreka i ograničenja razvoja potrošnje električne energije koju sami proizvedu i energetske zajednice građana;</p> <p>2. Ako država članica tako predvidi, dužnosti praćenja navedene u stavku 1. mogu provoditi druga tijela, različita od regulatornog tijela. U tom slučaju informacije dobivene takvim praćenjem stavljaju se na raspolaganje regulatornom tijelu čim je to prije moguće.</p> <p>Uz očuvanje njihove neovisnosti, ne dovodeći u pitanje njihove vlastite specifične nadležnosti i dosljedno načelima</p>	<p>(1) Kvaliteta opskrbe električnom energijom sastoji se od:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kvalitete usluga 2. pouzdanosti napajanja i 3. kvalitete napona. <p>(2) Agencija donosi uvjete kvalitete opskrbe električnom energijom u kojima se propisuju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pokazatelji kvalitete opskrbe električnom energijom 2. način mjerenja, prikupljanja i objavljivanja pokazatelja kvalitete opskrbe električnom energijom 3. iznimni događaji u pogledu kvalitete opskrbe električnom energijom 4. opći, minimalni i zajamčeni standardi kvalitete opskrbe električnom energijom 5. način regulacije kvalitete opskrbe električnom energijom u ovisnosti o odabranoj metodi regulacije tarifa 6. financijska kompenzacija ne temelju zajamčenih standarda 		
---	--	--	--

<p>bolje regulacije, regulatorno tijelo prema potrebi se savjetuje s operatorima prijenosnih sustava i, prema potrebi, blisko surađuje s drugim odgovarajućim nacionalnim tijelima pri izvršavanju dužnosti predviđenih u stavku 1.</p> <p>Sva odobrenja koja regulatorno tijelo ili ACER daju na temelju ove Direktive ne dovode u pitanje nijednu propisno utemeljenu buduću uporabu ovlasti od strane regulatornog tijela na temelju ovog članka ni bilo koje sankcije koju nametnu druga odgovarajuća tijela ili Komisija.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da regulatorna tijela dobiju ovlasti koje im omogućuju izvršavanje dužnosti iz ovog članka na učinkovit i brz način. U tu svrhu regulatorno tijelo raspolaže barem sljedećim ovlastima:</p> <p>(a) donošenjem obvezujućih odluka o elektroenergetskim poduzećima;</p> <p>(b) provođenjem istraga o funkcioniranju tržišta električne energije te odlučivanjem i određivanjem bilo kojih nužnih i razmjernih mjera za promicanje stvarnog tržišnog natjecanja i osiguravanje pravilnog funkcioniranja tržišta. Prema potrebi, regulatorno tijelo također je ovlašteno za suradnju s nacionalnim tijelom za tržišno natjecanje i regulatorima financijskih tržišta ili</p>	<p>kvalitete opskrbe električnom energijom</p> <p>7. način, dinamika i opseg izvještavanja te dostavljanja podataka Agenciji o kvaliteti opskrbe električnom energijom</p> <p>8. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora prijenosnog sustava o kvaliteti opskrbe električnom energijom</p> <p>9. sadržaj godišnjeg izvještaja operatora distribucijskog sustava o kvaliteti opskrbe električnom energijom</p> <p>10. sadržaj godišnjeg izvještaja opskrbljivača o kvaliteti usluga.</p> <p>(3) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su u skladu s uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom sustavno:</p> <p>1. održavati razinu kvalitete opskrbe električnom energijom</p> <p>2. pratiti pokazatelje kvalitete opskrbe električnom energijom te</p>			
--	--	--	--	--

<p>Komisijom u provođenju istrage koja se odnosi na pravo tržišnog natjecanja;</p> <p>(c) zahtijevanjem od elektroenergetskih poduzeća bilo kojih informacija relevantnih za ispunjavanje njihovih zadataka, uključujući opravdanje za bilo koje odbijanje pristupa mreži treće strane, i bilo kojih informacija o mjerama nužnima za pojačanje mreže;</p> <p>(d) izricanjem učinkovitih, proporcionalnih i odvrćajućih sankcija elektroenergetskim poduzećima koja ne poštuju svoje obveze na temelju ove Direktive Uredbe (EU) 2019/943 ili bilo koje odgovarajuće pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili ACER-a, ili predlaganja da nadležni sud izrekne takve sankcije, uključujući ovlast izricanja ili predlaganja izricanja sankcija od najviše 10 % godišnjeg prometa operatora prijenosnog sustava za operatora prijenosnog sustava ili od najviše 10 % godišnjeg prometa vertikalno integriranog poduzeća za vertikalno integrirano poduzeće, ovisno o slučaju, za nepoštovanje njihovih obveza na temelju ove Direktive; i</p> <p>(e) odgovarajućim pravima provedbe istraga i odgovarajućih ovlasti davanja uputa za rješavanje sporova na temelju članka 60. stavaka 2. i 3.</p> <p>4. Regulatorno tijelo koje se nalazi u državi članici u kojoj ENTSO za električnu</p>	<p>3. voditi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvalitete električne energije.</p> <p>(4) Svaki opskrbljivač dužan je u skladu s uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom sustavno:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. održavati razinu kvalitete usluga 2. pratiti pokazatelje kvalitete usluga te 3. voditi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvalitete usluga. <p>(5) Operator prijenosnog sustava, operator distribucijskog sustava i svaki opskrbljivač:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. u skladu sa stavkom 2. točkama 8., 9. i 10. ovoga članka, jednom godišnje javno objavljuju izvještaje o kvaliteti opskrbe električnom energijom 2. u skladu sa stavkom 2. točkom 7. ovoga članka, izvještavaju Agenciju i dostavljaju joj podatke o kvaliteti opskrbe električnom energijom 3. dužni su uskladiti sve akte koje donose na temelju ovoga Zakona s 		
--	--	--	--

<p>energiju ili tijelo EU-a ODS-ove ima sjedište ima ovlast izricanja učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija tim subjektima ako ne ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe (EU) 2019/943 ili bilo koje relevantne pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili ACER-a ili predlaganja izricanja takvih sankcija nadležnom sudu.</p> <p>5. Pored dužnosti koje su mu povjerene na temelju stavaka 1. i 3. ovog članka, ako je neovisan operator sustava određen na temelju članka 44., regulatorno tijelo:</p> <p>(a) prati ispunjavaju li vlasnik prijenosnog sustava i neovisni operator sustava svoje obveze na temelju ovog članka i određuje sankcije za neispunjavanje u skladu sa stavkom 3. točkom (d);</p> <p>(b) prati odnose i komunikaciju između neovisnog operatora sustava i vlasnika prijenosnog sustava s ciljem osiguravanja da neovisni operator sustava ispunjava svoje obveze, a posebno odobrava ugovore i djeluje kao tijelo za rješavanje sporova između neovisnog operatora sustava i vlasnika prijenosnog sustava u pogledu pritužaba koje podnese bilo koja strana na temelju Članka 60. stavka 2.;</p> <p>(c) ne dovodeći u pitanje postupak na temelju članka 44. stavka 2. točke (c), za prvi desetogodišnji plan razvoja mreže, odobrava planiranje ulaganja i</p>	<p>uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom.</p> <p>točka n članak.52</p> <p>1) Pravila organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije uređuju način organiziranja i rada veleprodajnih tržišta električne energije.</p> <p>(2) Pravilima organiziranja veleprodajnih tržišta električne energije iz stavka 1 ovoga članak najmanje se utvrđuju model veleprodajnih tržišta električne energije, registracija sudionika na tržištu, vrste ugovora koji se sklapaju na izvanburzovnom tržištu električne energije, standardi i postupci za evidentiranje transakcija s veleprodajnih tržišta električne energije, uključujući i kupoprodaju na maloprodajnim tržištima, standardi i postupci vezani za problematičnog opskrbljivača na tržištu električne energije, standardi i postupci za prijavu, izradu, provjeru i promjenu dnevnih rasporeda kupoprodaje električne energije s veleprodajnih tržišta električne energije, uključujući i kupoprodaju na maloprodajnim tržištima, te ostala</p>			
--	---	--	--	--

<p>višegodišnji plan razvoja mreže koji barem svake dvije godine podnosi neovisni operator sustava;</p> <p>(d) osigurava da tarife za pristup mreži koje ubire neovisni operator sustava uključuju naknadu za vlasnika mreže ili vlasnike mreže, čime se osigurava primjerena naknada za osnovna sredstva mreže i za bilo koja nova ulaganja u njoj, pod uvjetom da se provode ekonomično i učinkovito;</p> <p>(e) ima ovlasti za provođenje inspekcija, uključujući nenajavljene inspekcije, u prostorima vlasnika prijenosnog sustava i neovisnog operatora sustava; i</p> <p>(f) prati upotrebu naknada za zagušenje koje prikuplja neovisni operator sustava u skladu s člankom 19. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>6. Pored dužnosti i ovlasti koje su mu povjerene na temelju stavaka 1. i 3. ovog članka, ako je operator prijenosnog sustava određen u skladu s odjeljkom 3. poglavlja VI., regulatornom tijelu dodjeljuju se barem sljedeće dužnosti i ovlasti:</p> <p>(a) izricanje sankcija u skladu sa stavkom 3. točkom (d) za diskriminacijsko ponašanje u korist vertikalno integriranog poduzeća;</p> <p>(b) praćenje komunikacije između operatora prijenosnog sustava i vertikalno integriranog poduzeća radi osiguravanja</p>	<p>pitanja potrebna za organiziranje veleprodajnih tržišta električne energije.</p> <p>(3) Operator tržišta električne energije donosi pravila iz stavka 1. ovoga članka uz prethodno ishodeno mišljenje operatora prijenosnog sustava i mišljenje operatora distribucijskog sustava te uz prethodno ishodenu suglasnost Agencije.</p> <p>(4) Operator tržišta električne energije dužan je provesti savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o prijedlogu pravila iz stavka 1. ovog članka u trajanju od najmanje 30 dana.</p> <p>(5) Operator tržišta električne energije dužan je javno objaviti pravila iz stavka 1. ovog članka na svojim mrežnim stranicama minimalno 30 dana prije njihovog stupanja na snagu.</p> <p>točka p članak 59 stavak 3. točka 6.</p> <p>točka k članak 104. stavak 10.,11.</p> <p>(10) Agencija provjerava pokriva li desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže sve potrebe za ulaganjima identificirane tijekom postupka savjetovanja te je li</p>		
--	---	--	--

<p>da operator prijenosnog sustava ispunjava svoje obveze;</p> <p>(c) djelovanje u svojstvu tijela za rješavanje sporova između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava u pogledu bilo kojih pritužaba podnesenih na temelju članka 60. stavka 2.;</p> <p>(d) praćenje komercijalnih i financijskih odnosa, uključujući zajmove, između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava;</p> <p>(e) odobravanje svih komercijalnih i financijskih sporazuma između vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava uz uvjet da su usklađeni s tržišnim uvjetima;</p> <p>(f) zahtijevanje opravdanja od vertikalno integriranog poduzeća po obavijesti dobivenoj od službenika odgovornog za usklađenost u skladu s člankom 50. stavkom 4., koje posebno uključuje dokaze da nije došlo do diskriminacijskog ponašanja u korist vertikalno integriranog poduzeća;</p> <p>(g) provođenje inspekcija, uključujući nenajavljene inspekcije u prostorima vertikalno integriranog poduzeća i operatora prijenosnog sustava; i</p> <p>(h) dodjeljivanje svih ili specifičnih zadataka operatora prijenosnog sustava neovisnom operatoru sustava imenovanom u skladu s člankom 44. kada operator prijenosnog sustava stalno</p>	<p>usklađen s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže na razini Europske unije iz članka 30. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2019/943. U slučaju neusklađenosti s planom razvoja mreže na razini Europske unije, Agencija se savjetuje s ACER-om te može od operatora prijenosnog sustava zahtijevati da izmijeni svoj desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže.</p> <p>(11) Agencija provjerava usklađenost desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže s važećom strategijom energetske razvoja Republike Hrvatske, planovima, programima te mehanizmima razvoja gospodarstva te onima koji osiguravaju sredstva, desetogodišnjim planom razvoja distribucijske mreže i važećim integriranim nacionalnim energetske klimatskim planom podnesenim u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.</p> <p>točka x članak 117. stavak 4.</p> <p>stavak 3.d) preuzet je člankom 127.</p>		
--	--	--	--

<p>krši svoje obveze na temelju ove Direktive, posebno kod ponovljenog diskriminacijskog ponašanja u korist vertikalno integriranog poduzeća.</p> <p>7. Osim kada je ACER, zbog njihove koordinirane prirode, nadležan za određivanje i odobravanje uvjeta i metodologija za provedbu mrežnih pravila i smjernica iz poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943 u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/942, regulatorna tijela odgovorna su za određivanje ili odobravanje, dostatno prije njihova stupanja na snagu, barem nacionalnih metodologija koje se koriste za izračun ili utvrđivanje uvjeta za:</p> <p>(a) priključak i pristup nacionalnim mrežama, uključujući tarife prijenosa i distribucije ili njihove metodologije, te tarife ili metodologije omogućuju da se potrebna ulaganja u mreže izvrše tako da se tim ulaganjima omogući osiguravanje održivosti mreža;</p> <p>(b) pružanje pomoćnih usluga koje se obavlja na najekonomičniji mogući način i osigurava odgovarajuće poticaje da bi korisnici mreže uravnotežili predaju i preuzimanje, te se pomoćne usluge pružaju na pošten i nediskriminacijski način i temelje se na objektivnim kriterijima; i</p>	<p>stavak 2 . i 4. nije potrebno preuzimanje</p> <p>stavak 6 Članak 127.</p> <p>(1) Novčanom kaznom do najviše 10% ostvarenog godišnjeg prometa u prošloj poslovnoj godini kaznit će se operator prijenosnog sustava, odnosno operator distribucijskog sustava kada namjerno ili krajnjom nepažnjom diskriminira korisnike mreže.</p> <p>(2) Novčanom kaznom do najviše 10% ostvarenog godišnjeg prometa u prošloj poslovnoj godini kaznit će se operator prijenosnog sustava, odnosno operator distribucijskog sustava kada:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sprječava osobu za praćenje usklađenosti u obavljanju njezinih poslova 2. odbije priključenje na elektroenergetsku mrežu uz obrazloženje mogućeg budućeg ograničavanja raspoloživih mrežnih kapaciteta, što ne odgovara stvarnim okolnostima, 		
---	---	--	--

<p>(c) pristup prekograničnim infrastrukturama, uključujući postupke dodjele kapaciteta i upravljanja zagušenjem.</p> <p>8. Metodologije ili uvjeti iz stavka 7. objavljuju se.</p> <p>9. Regulatorna tijela čine dostupnom javnosti detaljnu metodologiju i povezane troškove nastale pri izračunu odgovarajućih mrežnih tarifa kako bi se time povećala transparentnost na tržištu i kako bi svim zainteresiranim stranama pružile sve potrebne informacije, odluke ili prijedlozi odluka o tarifama prijenosa i distribucije iz članka 60. stavka 3., čuvajući pritom povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija.</p> <p>10. Regulatorna tijela prate upravljanje zagušenjem nacionalnih elektroenergetskih sustava, uključujući interkonekcijske vodove, i provedbu pravila za upravljanje zagušenjem. U tu svrhu operatori prijenosnih sustava ili tržišni operatori dostavljaju regulatornim tijelima svoja pravila za upravljanje zagušenjem, uključujući dodjelu kapaciteta. Regulatorna tijela mogu zahtijevati izmjene tih pravila.</p>	<p>3. ne ispuni obveze u svezi s davanjem informacija koje ima prema Uredbi (EZ) br. 943/2019 ili dužnosti izvještavanja</p> <p>4. ne postupi u skladu s odlukama Agencije, uključujući i odluke Agencije za suradnju energetskih regulatora u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske koje su donesene na temelju Uredbe (EZ) br. 943/2019 ili</p> <p>5. ne ispuni svoje dužnosti prema odredbama iz Dodatka Uredbe (EZ) br. 943/2019 u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske.</p> <p>(3) Ako je okrivljenik operator prijenosnog sustava, odnosno operator distribucijskog sustava sastavni dio vertikalno integriranog subjekta, novčana kazna izreći će se prema godišnjem prometu vertikalno integriranog subjekta.</p> <p>stavak 7. i 8. 9. članak 112. stavak 1.</p> <p>stavak 10. članak 52 od stavka 32. do 35. i 37. od 40.</p>			
---	---	--	--	--

<p>Članak 60.</p> <p>Odluke i pritužbe</p> <p>1. Regulatorna tijela ovlaštena su zahtijevati od operatora prijenosnih sustava i operatora distribucijskih sustava, ako je potrebno, da promijene uvjete, uključujući tarife ili metodologije iz članka 59. ove Direktive, kako bi se osigurala njihova razmjernost i primjena na nediskriminacijski način, u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2019/943. Kod kašnjenja s određivanjem tarifa prijenosa i distribucije, regulatorna tijela ovlaštena su odrediti ili odobriti privremene tarife ili metodologije prijenosa i distribucije i odlučiti o odgovarajućim mjerama nadoknade ako konačne tarife ili metodologije prijenosa i distribucije odstupaju od tih privremenih tarifa ili metodologija.</p>		Nije preuzeto	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18) članak/članci za stavak 2 članak 20. i 36.c</p> <p>za stavak 3. čl 20. st.3.</p> <p>stavak 4. članak 20.st 3.</p> <p>stavak 4. članak 11. st. 7.</p> <p>stavak 5. 37 37 a i 38</p> <p>stavak6. članak 20</p> <p>stavak 7. i 8. članak 27. st 10 i 36 c</p>
<p>2. Svaka strana koja ima pritužbu na operatora prijenosnog sustava ili distribucijskog sustava u vezi s obvezama</p>		Nije preuzeto	<p>Preuzeto u: Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14, 102/15) članak/članci za stavak 1 članak 29 stavci 2,3,4,5,6,7,8,9 članak 30 st 1.</p>

tog operatora na temelju ove Direktive može uputiti pritužbu regulatornom tijelu koje, djelujući u svojstvu tijela za rješavanje sporova, donosi odluku unutar dva mjeseca od primitka pritužbe. To se razdoblje može produljiti za dva mjeseca kada regulatorno tijelo zatraži dodatne informacije. To se produljeno razdoblje može dodatno produljiti uz suglasnost podnositelja pritužbe. Odluka regulatornog tijela obvezujuća je ako i sve dok ne bude ukinuta povodom žalbe.

3. Svaka strana koja je oštećena i koja ima pravo na pritužbu o odluci o metodologijama donesenoj na temelju članka 59. ili, kada regulatorno tijelo ima dužnost savjetovati se, u vezi s predloženim tarifama ili metodologijama, može u roku od dva mjeseca ili u kraćem vremenskom razdoblju ako tako predvide države članice, nakon objavljivanja odluke ili prijedloga odluke, podnijeti pritužbu na preispitivanje. Takva pritužba nema suspenzivni učinak.

4. Države članice stvaraju odgovarajuće i učinkovite mehanizme za reguliranje, kontrolu i transparentnost radi izbjegavanja bilo koje zlouporabe vladajućeg položaja, posebno na štetu potrošača, i bilo kojeg oblika predatorskog ponašanja. Ti mehanizmi uzimaju u obzir odredbe UFEU-a, a posebno njegov članak 102.

<p>5. Države članice osiguravaju da se poduzimaju odgovarajuće mjere, uključujući upravni ili kazneni postupak u skladu s njihovim nacionalnim pravom, protiv fizičkih ili pravnih osoba odgovornih u slučajevima nepoštovanja pravila povjerljivosti nametnutih ovom Direktivom.</p> <p>6. Pritužbe iz stavaka 2. i 3. ne dovode u pitanje otvarivanje prava na žalbu na temelju prava Unije ili nacionalnog prava.</p> <p>7. Odluke koje donose regulatorna tijela u cijelosti su obrazložene i opravdane kako bi se omogućio sudski nadzor. Odluke su dostupne javnosti uz istodobno očuvanje povjerljivosti komercijalno osjetljivih informacija.</p> <p>8. Države članice osiguravaju postojanje odgovarajućih mehanizama na nacionalnoj razini, na temelju kojih strana oštećena odlukom regulatornog tijela ima pravo žalbe tijelu koje je neovisno o uključenim stranama i o bilo kojoj vladi.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 61.</p> <p>Regionalna suradnja među regulatornim tijelima na prekograničnim pitanjima</p> <p>1. Regulatorna tijela međusobno se blisko savjetuju i surađuju, posebno unutar ACER-a, te jedna drugima i ACER-u pružaju sve informacije potrebne za izvršavanje svojih zadataka na temelju ove Direktive. U pogledu razmijenjenih informacija, tijelo koje ih prima osigurava razinu povjerljivosti jednaku onoj koja se zahtijeva od tijela koje ih pruža.</p> <p>2. Regulatorna tijela surađuju barem na regionalnoj razini radi:</p> <p>(a) poticanja stvaranja operativnih rješenja radi omogućavanja optimalnog upravljanja mrežom, promicanja zajedničke razmjene električne energije i čodjele prekograničnih kapaciteta te omogućavanja primjerene razine kapaciteta međusobnog povezivanja, uključujući putem novog međusobnog povezivanja, unutar regije i između regija, da bi se omogućio razvoj stvarnog tržišnog natjecanja i poboljšanje sigurnosti opskrbe, bez diskriminiranja opskrbljivača u različitim državama članicama;</p> <p>(b) koordiniranja zajedničkog nadzora nad subjektima koji izvršavaju funkcije na regionalnoj razini;</p>	<p>Članak 113.</p> <p>Agencija surađuje s drugim regulatornim tijelima barem na regionalnoj razini, između ostalog, radi:</p> <p>1. koordiniranja zajedničkog nadzora nad subjektima koji izvršavaju funkcije na regionalnoj razini i</p> <p>2. koordiniranja, u suradnji s drugim uključenim tijelima, zajedničkog nadzora nad procjenama adekvatnosti resursa koje se izrađuju na nacionalnoj, regionalnoj i europskoj razini.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12, 68/18) članak/članci članak 15. stavak 2. 3. i 4.</p>
--	--	----------------------------	--

<p>(c)koordiniranja, u suradnji s drugim uključenim tijelima, zajedničkog nadzora nad procjenama adekvatnosti resursa koje se izrađuju na nacionalnoj, regionalnoj i europskoj razini;</p> <p>(d)koordiniranja razvoja svih mrežnih pravila i smjernica za odgovarajuće operatore prijenosnih sustava i druge sudionike na tržištu; i</p> <p>(e)koordiniranja razvoja pravila koja uređuju upravljanje zagušenjem.</p> <p>3. Regulatorna tijela imaju pravo međusobno sklapati sporazume o suradnji radi poticanja regulatorne suradnje.</p> <p>4. Djelovanja iz stavka 2. provode se, prema potrebi, uz blisko savjetovanje s drugim relevantnim nacionalnim tijelima i ne dovodeći u pitanje njihove specifične nadležnosti.</p> <p>5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 67. u vezi s dopunom ove Direktive uspostavom smjernica o opsegu dužnosti regulatornih tijela da surađuju međusobno i s ACER-om.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 62.</p> <p>Dužnosti i ovlasti regulatornih tijela u pogledu regionalnih koordinacijskih centara</p> <p>1. Regionalna regulatorna tijela regije pogona sustava u kojoj su uspostavljeni regionalni koordinacijski centri, međusobno blisko surađujući:</p> <p>(a)odobravaju prijedlog za uspostavu regionalnih koordinacijskih centara u skladu s člankom 35. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/943;</p> <p>(b)odobravaju troškove povezane s aktivnostima regionalnih koordinacijskih centara, koje snose operatori prijenosnih sustava i koji se uzimaju u obzir pri izračunu tarifa, pod uvjetom da su razumni i primjereni;</p> <p>(c)odobravaju postupak kooperativnog odlučivanja;</p> <p>(d)osiguravaju da su regionalni koordinacijski centri opremljeni ljudskim, tehničkim, fizičkim i financijskim resursima potrebnima za ispunjavanje svojih obveza na temelju ove Direktive i neovisno i nepristrano obavljaju svoje funkcije;</p> <p>(e)predlažu, zajedno s drugim regulatornim tijelima regije pogona sustava, moguće dodatne zadatke i dodatne ovlasti koje bi države članice regije pogona sustava trebale dodijeliti regionalnim koordinacijskim centrima;</p>	<p>Članak 114.</p> <p>(1) Agencija ima ovlast, ukoliko se u Republici Hrvatskoj osnuje Regionalni koordinacijski centar, izricanja učinkovitih, proporcionalnih i odvrćajućih sankcija regionalnom koordinacijskom centru ako ne ispunjava svoje obveze određene temeljem odredbi ovoga Zakona, Uredbe (EU) 2019/943 ili bilo koje relevantne pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili ACER-a ili ima ovlast predlaganja izricanja takvih sankcija nadležnom sudu.</p> <p>(2) Agencija ima sljedeće ovlasti koje joj omogućuju učinkovito i brzo izvršavanje dužnosti iz stavka 1. ovoga članka:</p> <p>1. tražiti informacije od regionalnih koordinacijskih centara</p> <p>2. provoditi inspekcije, uključujući nenajavljene inspekcije, u prostorima regionalnih koordinacijskih centara</p> <p>3. izdavati zajedničke obvezujuće odluke koje se odnose na regionalne koordinacijske centre.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
--	---	------------------------------	--

<p>(f) osiguravaju usklađenost središta s obvezama iz ove Direktive i drugog relevantnog prava Unije, posebno u pogledu prekograničnih pitanja i zajednički prepoznaju neispunjavanje obveza regionalnih koordinacijskih centara; ako regulatorna tijela nisu uspjela postići dogovor u roku od četiri mjeseca nakon početka savjetovanja za potrebe zajedničkog prepoznavanja neispunjavanja obveza, predmet se upućuje ACER-u na odlučivanje, u skladu s člankom 6. stavkom 10. Uredbe (EU) 2019/942.</p> <p>(g) prate izvedbu koordinacije sustava i o tome godišnje izvješćuju ACER u skladu s člankom 46. uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da regulatorna tijela dobiju ovlasti koje im omogućuju učinkovito i brzo izvršavanje dužnosti iz stavka 1. U tu svrhu regulatorna tijela imaju barem sljedeće ovlasti:</p> <p>(a) tražiti informacije od regionalnih koordinacijskih centara;</p> <p>(b) provoditi inspekcije, uključujući nenajavljene inspekcije, u prostorima regionalnih koordinacijskih centara;</p> <p>(c) izdavati zajedničke obvezujuće odluke koje se odnose na regionalne koordinacijske centre.</p> <p>3. Regulatorno tijelo koje se nalazi u državi članici u kojoj regionalni</p>			
--	--	--	--

<p>koordinacijski centar ima sjedište ima ovlast izricanja učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija regionalnom koordinacijskom centru ako ne ispunjava svoje obveze na temelju ove Direktive, Uredbe (EU) 2019/943 ili bilo koje relevantne pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili ACER-a ili ima ovlast predlaganja izricanja takvih sankcija nadležnom sudu.</p>			
<p>Članak 63.</p> <p>Usklađenost s mrežnim pravilima i smjericama</p> <p>1. Svako regulatorno tijelo i Komisija mogu zatražiti mišljenje ACER-a o usklađenosti odluke koju je donijelo regulatorno tijelo s mrežnim pravilima i smjericama iz ove Direktive ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>2. ACER daje svoje mišljenje regulatornom tijelu koje ga je zatražilo, odnosno Komisiji, i regulatornom tijelu koje je donijelo predmetnu odluku, u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva.</p> <p>3. Ako se regulatorno tijelo koje je donijelo odluku ne uskladi s mišljenjem ACER-a u roku od četiri mjeseca od dana</p>	<p>Članak 115.</p> <p>(1) Agencija može zatražiti mišljenje ACER-a o usklađenosti odluke koju je donijela u svezi sa s mrežnim pravilima i odredbama ovoga Zakona ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943.</p> <p>(2) Ako se Agencija ne uskladi s mišljenjem ACER-a u roku od četiri mjeseca od dana primitka mišljenja, ACER o tome obavještava Europsku komisiju.</p> <p>(3) Agencija može obavijestiti Europsku komisiju ako smatra da odluka značajna za prekogranično trgovanje koju je donijelo drugo regulatorno tijelo nije usklađena s mrežnim pravilima i smjericama iz</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>primitka tog mišljenja, ACER o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>4. Bilo koje regulatorno tijelo može obavijestiti Komisiju ako smatra da odluka značajna za prekogranično trgovanje koju je donijelo drugo regulatorno tijelo nije usklađena s mrežnim pravilima i smjernicama iz ove Direktive ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943 u roku od dva mjeseca od dana te odluke.</p> <p>5. Ako Komisija, u roku od dva mjeseca od obavijesti ACER-a u skladu sa stavkom 3. ili regulatornog tijela u skladu sa stavkom 4., ili na vlastitu inicijativu u roku od tri mjeseca od dana odluke, zaključi da odluka regulatornog tijela izaziva ozbiljnu sumnju u njezinu usklađenost s mrežnim pravilima i smjernicama iz ove Direktive ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943, Komisija može odlučiti dodatno ispitati taj slučaj. U takvom slučaju poziva regulatorno tijelo i strane u postupku pred regulatornim tijelom da podnesu primjedbe.</p> <p>6. Kada Komisija odluči dodatno ispitati slučaj, u roku od četiri mjeseca od dana takve odluke donosi konačnu odluku kojom:</p> <p>(a) se ne protivi odluci regulatornog tijela; ili</p> <p>(b) od predmetnog regulatornog tijela zahtijeva da povuče svoju odluku na</p>	<p>i propisa donesenih na temelju odredbi ovoga Zakona ili poglavlja VII. Uredbe (EU) 2019/943 u roku od dva mjeseca od dana te odluke.</p> <p>(4) Agencija se usklađuje s odlukom Europske komisije kojom se zahtijeva povlačenje njezine odluke u roku od dva mjeseca i o tome obavještava Europsku komisiju.</p>		
---	---	--	--

<p>temelju neusklađenosti s mrežnim pravilima i smjericama.</p> <p>7. Ako Komisija ne donese odluku o dodatnom ispitivanju slučaja ni konačnu odluku u roku predviđenom u stavku 5., odnosno 6., smatra se da se ne protivi odluci regulatornog tijela.</p> <p>8. Regulatorno tijelo usklađuje se s odlukom Komisije kojom se zahtijeva povlačenje njegove odluke u roku od dva mjeseca i o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>9. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 67. u vezi s dopunom ove Direktive uspostavom smjernica kojima se utvrđuju pojedinosti o postupku za primjenu ovog članka.</p>					
<p>Članak 64.</p> <p>Vodenje evidencije</p> <p>1. Države članice zahtijevaju od opskrbljivača da nacionalnim tijelima, uključujući regulatorno tijelo, nacionalna tijela za tržišno natjecanje i Komisiju, radi izvršavanja njihovih zadataka, najmanje pet godina drže na raspolaganju relevantne podatke koji se odnose na sve transakcije u vezi s ugovorima o opskrbi električnom energijom i derivatima električne energije s</p>	<p>Članak 116.</p> <p>(1) Svaki opskrbljivač je obvezan Europskoj komisiji te nacionalnim tijelima, uključujući Agenciju i Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja, radi izvršavanja njihovih zadataka, u razdoblju od pet godina, staviti na raspolaganje relevantne podatke koji se odnose na sve transakcije u vezi s ugovorima o opskrbi krajnjeg kupca i izvedenicama električne energije s</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>			

<p>veleprodajnim kupcima i operatorima prijenosnih sustava.</p> <p>2. Ti podatci uključuju pojedinosti o značajkama relevantnih transakcija kao što su trajanje, pravila isporuke i namirenja, količina, datum i vrijeme izvršenja i cijene transakcije te način identificiranja predmetnog veleprodajnog kupca, kao i određene pojedinosti o svim nenamirenim ugovorima o opskrbi električnom energijom i derivatima električne energije.</p> <p>3. Regulatorno tijelo može odlučiti sudionicima na tržištu učiniti dostupnima elemente tih informacija pod uvjetom da komercijalno osjetljive informacije o pojedinim sudionicima na tržištu ili o pojedinim transakcijama ne budu otkrivene. Ovaj se stavak ne primjenjuje na informacije o financijskim instrumentima koje su u području primjene Direktive 2014/65/EU.</p> <p>4. Ovim člankom ne stvaraju se dodatne obveze prema tijelima iz stavka 1. za subjekte iz područja primjene Direktive 2014/65/EU.</p> <p>5. Ako tijela iz stavka 1. trebaju pristup podacima koje vode subjekti iz područja primjene Direktiva 2014/65/EU, zahtijevane podatke pružaju im tijela odgovorna na temelju te Direktive.</p>	<p>kupcima na veleprodajnom tržištu i operatorima prijenosnih sustava.</p> <p>(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka uključuju pojedinosti o značajkama relevantnih transakcija kao što su trajanje, pravila isporuke i namirenja, količina, datum i vrijeme izvršenja i cijene transakcije te način identificiranja predmetnog kupca na veleprodajnom tržištu, kao i određene pojedinosti o svim nenamirenim ugovorima o opskrbi krajnjeg kupca i izvedenicama električne energije.</p> <p>(3) Agencija može odlučiti sudionicima na tržištu učiniti dostupnima elemente podataka iz stavka 2. ovoga članka, pod uvjetom da komercijalno osjetljive informacije o pojedinim sudionicima na tržištu ili o pojedinim transakcijama ne budu otkrivene. Ovo se ne primjenjuje na informacije o financijskim instrumentima u skladu s posebnim propisima kojim se uređuju područje tržište kapitala i područje alternativnih investicijskih fondova.</p> <p>(4) Ovim člankom ne stvaraju se dodatne obveze prema tijelima iz stavka 1. ovoga članka za subjekte na koje se primjenjuju propisi kojim</p>		
---	--	--	--

<p>POGLAVLJE VIII. ZAVRŠNE ODREDBE</p>	<p>se uređuju područje tržište kapitala i područje alternativnih investicijskih fondova.</p> <p>(5) Ako tijela iz stavka 1. ovoga članka trebaju pristup podacima koje vode subjekti na koje se primjenjuju propisi kojim se uređuju područje tržište kapitala i područje alternativnih investicijskih fondova, zahtijevane podatke pružaju im tijela odgovorna na temelju tih propisa.</p>		
<p>Članak 65.</p> <p>Ravnopravni uvjeti</p> <p>1. Mjere koje države članice mogu poduzeti na temelju ove Direktive radi osiguravanja ravnopravnih uvjeta moraju biti usklađene s UFEU-om, posebno njegovim člankom 36., i s pravom Unije.</p> <p>2. Mjere iz stavka 1. moraju biti proporcionalne, nediskriminacijske i transparentne. Te se mjere mogu početi provoditi tek nakon što Komisija bude obaviještena o njima i odobri ih.</p> <p>3. Komisija djeluje na temelju obavijesti iz stavka 2. unutar dva mjeseca od primitka obavijesti. To razdoblje počinje na dan nakon primitka potpunih informacija. Ako Komisija nije djelovala unutar tog</p>	<p>Članak 118.</p> <p>(1) Mjere koje Republika Hrvatska može poduzeti na temelju odredbi ovoga Zakona radi osiguravanja ravnopravnih uvjeta moraju biti usklađene s člankom 36. UFEU-a, i drugim pozitivnim pravom Europske Unije.</p> <p>(2) Mjere iz stavka 1. moraju biti proporcionalne, nediskriminacijske i transparentne, a mogu se početi provoditi tek nakon što Europska komisija bude obaviještena o njima i odobri ih.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>dvomjesečnog razdoblja, smatra se da se ne protivi mjerama o kojima je obaviještena.</p>			
<p>Članak 66.</p> <p>Odstupanja</p> <p>1. Države članice koje mogu dokazati da postoje značajni problemi za rad njihovih malih povezanih sustava i malih izoliranih sustava, mogu od Komisije zatražiti odstupanje od odgovarajućih odredaba članaka 7. i 8. te poglavlja IV., V. i VI..</p> <p>Mali izolirani sustavi i Francuska za potrebe Korzike, također mogu zatražiti izuzeće od članaka 4., 5. i 6.</p> <p>Komisija prije donošenja odluke obavješćuje države članice o takvim zahtjevima, vodeći računa o poštovanju povjerljivosti.</p> <p>2. Odstupanja iz stavka 1. koja odobrava Komisija vremenski su ograničena i podložna uvjetima kojima je cilj povećanje konkurentnosti i integracije s unutarnjim tržištem te osiguravanje da se tim odstupanjima ne ometa prijelaz na obnovljivu energiju, veća fleksibilnost,</p>	<p>Članak 119.</p> <p>(1) Ako Republika Hrvatska može dokazati postojanje značajnih problema za rad njihovih malih povezanih sustava i malih izoliranih sustava, može zahtijevati od Europske komisije odstupanje od odredbi članka 14. i 16. ovoga Zakona, kao i odredbi poglavlja VIII., X. i XI. ovoga Zakona.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

skladištenje energije, elektromobilnost i upravljanje potrošnjom.

Za najudaljenije regije u smislu članka 349. UFEU-a, koje se ne mogu međusobno povezati s energetske tržištima Unije, to odstupanje ne smije biti vremenski ograničeno i podliježe uvjetima čiji je cilj osigurati da se odstupanjem ne ometa prijelaz na obnovljivu energiju.

Odluka o odobrenju odstupanja objavljuje se u Službenom listu Europske unije.

3. Članak 43. ne primjenjuje se na Cipar, Luksemburg i Maltu. Osim toga, članci 6. i 35. ne primjenjuju se na Maltu, a članci 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50. i 52. ne primjenjuju se na Cipar.

Za potrebe članka 43. stavka 1. točke (b), pojam „poduzeće koje obavlja funkciju proizvodnje ili opskrbe” ne uključuje krajnje kupce koji obavljaju funkciju proizvodnje i/ili opskrbe električnom energijom, izravno ili putem poduzeća nad kojima provode kontrolu, bilo pojedinačno ili zajednički, pod uvjetom da su krajnji kupci, uključujući njihove udjele električne energije proizvedene u kontroliranim poduzećima, u godišnjem prosjeku, neto kupci električne energije i pod uvjetom da je ekonomska vrijednost električne energije koju prodaju trećim stranama beznačajna u

<p>odnosu na njihove druge poslovne djelatnosti.</p> <p>4. Do 1. siječnja 2025. ili do kasnijeg datuma utvrđenog u odluci na temelju stavka 1. ovog članka, članak 5. ne primjenjuje se na Cipar i Korziku.</p> <p>5. Članak 4. ne primjenjuje se na Maltu prije 5. srpnja 2027. To se razdoblje može dodatno produljiti i to za najviše osam godina. Produljenje za dodatno razdoblje izvršava se na temelju odluke iz stavka 1.</p>			
<p>Članak 67.</p> <p>Izvršavanje delegiranja ovlasti</p> <p>1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.</p> <p>2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 61. stavka 5. i članka 63. stavka 9. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od 4. srpnja 2019.</p> <p>3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 61. stavka 5. i članka 63. stavka 9. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Ovlasti Europske komisije.</p>

<p>spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. Odluka ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.</p> <p>4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.</p> <p>5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.</p> <p>6. Delegirani akt donesen na temelju članaka 61. stavka 5. i članka 63. stavka 9. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 68.</p> <p>Postupak odbora</p> <p>1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.</p> <p>2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Nadležnosti tijela Europske unije.</p>
<p>Članak 69.</p> <p>Praćenje, preispitivanje i izvješćivanje</p> <p>1. Komisija prati i preispituje provedbu ove Direktive te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o napretku kao prilog izvješću o stanju energetske unije iz članka 35. Uredbe (EU) 2018/1999.</p> <p>2. Do 31. prosinca 2025. Komisija preispituje provedbu ove Direktive te o tome Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće. Prema potrebi, Komisija zajedno s izvješćem ili nakon njega podnosi zakonodavni prijedlog.</p> <p>Prilikom preispitivanja Komisija posebno se ocjenjuje jesu li kupci, osobito oni ugroženi ili zahvaćeni energetskim</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Obaveza Europske komisije</p>

<p>siromaštvom, odgovarajuće zaštićeni na temelju ove Direktive.</p>			
<p>Članak 70.</p> <p>Izmjene Direktive 2012/27/EU</p> <p>Direktiva 2012/27/EU mijenja se kako slijedi:</p> <p>1.članak 9. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Mjerenje prirodnog plina”;</p> <p>(b)u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Države članice osiguravaju da, onoliko koliko je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno potencijalnim uštedama energije, krajnji kupci prirodnog plina dobiju pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i daju informacije o stvarnom vremenu uporabe.”;</p> <p>(c)stavak 2. mijenja se kako slijedi:</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o energetskej učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) članak/članci 15. i 17.</p>

<p>i. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Ako, i u mjeri u kojoj, primjenjuju inteligentne sustave mjerenja i uvode pametna brojila za prirodni plin u skladu s Direktivom 2009/73/EZ, države članice:”;</p> <p>ii. brišu se točke (c) i (d);</p> <p>2. članak 10. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Informacije o obračunu za prirodni plin”</p> <p>(b) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„1. Ako krajnji kupci nemaju pametna brojila iz Direktive 2009/73/EZ, države članice do 31. prosinca 2014. osiguravaju da su informacije o obračunu za prirodni plin pouzdane, točne i utemeljene na stvarnoj potrošnji, u skladu s Prilogom VII. točkom 1.1., ako je to tehnički izvedivo i ekonomski opravdano.”;</p> <p>(c) u stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Brojilima ugrađenima u skladu s Direktivom 2009/73/EZ osigurava se pružanje točnih informacija o obračunu na temelju stvarne potrošnje. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog</p>			
---	--	--	--

<p>pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.”;</p> <p>3.u članku 11. naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i obračunu za prirodni plin”;</p> <p>4.u članku 13. riječi „člancima od 7. do 11.” zamjenjuju se riječima „člancima od 7. do 11.a”;</p> <p>5.članak 15. mijenja se kako slijedi:</p> <p>(a)stavak 5. mijenja se kako slijedi:</p> <p>i. brišu se prvi i drugi podstavak; ii.treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„Operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Prilogu XII.”;</p> <p>(b) stavak 8. briše se;</p> <p>6.u Prilogu VII. naslov se zamjenjuje sljedećim:</p> <p>„Minimalni zahtjevi za obračun i informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje prirodnog plina”.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 71.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člancima od 2. do 5., člankom 6. stavcima 2. i 3., člankom 7. stavkom 1., člankom 8. stavkom 2. točkama (j) i (l) člankom 9. stavkom 2., člankom 10. stavcima od 2. do 12., člancima od 11. do 24., člancima 26., 28. i 29., člancima od 31. do 34., člankom 36., člankom 38. stavkom 2., člancima 40. i 42., člankom 46. stavkom 2. točkom (d), člancima 51. i 54., člancima od 57. do 59., člancima od 61. do 63., člankom 70. točkama od 1. do 3., točkom 5. podtočkom (b) i točkom 6. te priložima I. i II. do 31. prosinca 2020. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p> <p>Međutim, države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s:</p> <p>(a) člankom 70. točkom 5. podtočkom (a) do 31. prosinca 2019.;</p> <p>(b) člankom 70. točkom 4. do 25. listopada 2020.</p> <p>Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Rokovi za prenošenje Direktive</p>
--	--	----------------------------------	---------------------------------------

<p>propisima na direktivu stavljenju izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 72.</p> <p>Stavljanje izvan snage</p> <p>Direktiva 2009/72/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021. ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu roka za prenošenje u nacionalno pravo i datuma početka primjene Direktive iz Priloga III.</p> <p>Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga IV.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Stavljanje van snage stare direktive</p>

<p>Članak 73.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p> <p>Članak 6. stavak 1., članak 7. stavci od 2. do 5., članak 8. stavak 1., članak 8. stavak 2. točke od (a) do (i) i (k), članak 8. stavci 3. i 4., članak 9. stavci 1., 3., 4. i 5., članak 10. stavci od 2. do 10., članci 25, 27., 30., 35. i 37., članak 38. stavci 1., 3. i 4., članci 39., 41., 43., 44. i 45., članak 46. stavak 1. i, članak 46. stavak 2. točke (a), (b) i (c) te od (e) do (h), članak 46. stavci od 3. do 6., članci od 47. do 50. i članci 52., 53., 55., 56., 60., 64. i 65. primjenjuju se od 1. siječnja 2021.</p> <p>Članak 70. točke od 1. do 3., točka 5. podtočka (b) i točka 6. primjenjuju se od 1. siječnja 2021.</p> <p>Članak 70. točka 5. podtočka (a) primjenjuje se od 1. siječnja 2020.</p> <p>Članak 70. točka 4. primjenjuje se od 26. listopada 2020.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Stupanje na snagu Direktive</p>
--	--	----------------------------------	------------------------------------

<p>Članak 74.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Upućivanje direktive</p>
<p>PRILOG I.</p> <p>MINIMALNI ZAHTEVI ZA IZDAVANJE RAČUNA I INFORMACIJE O OBRAČUNU</p> <p>1. Minimalne informacije na računu i obračunu</p> <p>1.1. Sljedeće ključne informacije istaknute su na računima krajnjih kupaca, jasno razdvojene od drugih dijelova računa:</p> <p>(a) cijena koju treba platiti i, ako je moguće, raščlamba cijene, zajedno s jasnom izjavom da svi izvori energije mogu koristiti poticaje koji se ne financiraju pristojbama navedenima u raščlambi cijene;</p> <p>(b) datum dospjeća plaćanja.</p> <p>1.2. Sljedeće ključne informacije istaknute su na računima i obračunima krajnjih kupaca, jasno razdvojene od drugih dijelova računa i obračuna:</p> <p>(a) potrošnja električne energije za obračunsko razdoblje;</p>	<p>članak 59. stavak 1 podstavak 11.</p> <p>minimalne zahtjeve za izdavanje računa i informacija o obračunu koje uključuju</p> <p>a) minimalne informacije na računu i obračunu (ključne informacije za račun, ključne informacije za obračun, informacije o stvarnoj potrošnji za napredna mjerila)</p> <p>b) učestalost obračuna (ovisi o tome ima li se konvencionalno ili napredno brojilo)</p> <p>c) podatke o prethodnoj potrošnji ovisno o vrsti brojila konvencionalno ili napredno (što uključuje minimalno podatke za tro</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (31.12.2021)</p>

<p>(b) ime i podatci za kontakt opskrbljivača, uključujući dežurnu telefonsku liniju za pomoć potrošačima i adresu elektroničke pošte;</p> <p>(c) naziv tarife;</p> <p>(d) datum isteka ugovora, ako je primjenjivo;</p> <p>(e) informacije o dostupnosti i koristima od promjene opskrbljivača;</p> <p>(f) kôd za promjenu opskrbljivača krajnjeg kupca ili jedinstvena identifikacijska oznaka opskrbe točke krajnjeg kupca;</p> <p>(g) informacije o pravima krajnjeg kupca u pogledu izvansudskog rješavanja sporova, uključujući podatke za kontakt subjekta koji je odgovoran prema članku 26.;</p> <p>(h) jedinstvena kontaktna točka iz članka 25.;</p> <p>(i) poveznica ili upućivanje na mjesto gdje se nalaze alati za usporedbu cijena iz članka 14.</p> <p>1.3. Ako se računi temelje na stvarnoj potrošnji ili očitavanju na daljinu koje je proveo operator, krajnjim se kupcima na njihovim računima i računima za povremeno namirenje ili naznačeno u njima daju sljedeće informacije:</p> <p>(a) grafička usporedba trenutne potrošnje krajnjeg kupca i potrošnje električne energije krajnjeg kupca u</p>	<p>godine ili ugovorno razdoblje ovisno što je kraće, podatke o potrošnji u danima, tjednima, mjesecima i godinama barem za prethodna 24 mjeseca ili od početka ugovora o opskrbi ukoliko je on kraći).</p> <p>d) podatke o izvorima energije, (udio izvora u energiji koja je kupljena, odnosno informacije o utjecaju na okoliš, CO₂, radioaktivnom otpadu koji se dobije iz proizvodnje električne energije koju je nabavio pojedini opskrbljivač)</p> <p>e) podatke i dijelovima računa sukladno Uredbi (EU) 2016/1952</p>		
--	---	--	--

<p>jednakom razdoblju prethodne godine;</p> <p>(b)podatci za kontakt udruga potrošača, agencija za energetiku ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, od kojih je moguće dobiti informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti za opremu koja koristi energiju;</p> <p>(c)usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije korisnika.</p> <p>2. Učestalost obračuna i pružanje informacija o obračunu:</p> <p>(a)obračun se izdaje na temelju stvarne potrošnje barem jednom godišnje;</p> <p>(b)ako krajnji kupac nema ugrađeno brojilo koje operateru omogućuje očitavanje na daljinu, ili ako je krajnji kupac aktivno odabrao onemogućiti očitavanje na daljinu u skladu s nacionalnim pravom, točne informacije o obračunu utemeljene na stvarnoj potrošnji stavljaju se na raspolaganje krajnjem kupcu najmanje svakih šest mjeseci, ili svaka tri mjeseca na zahtjev ili ako se krajnji kupac odlučio za elektroničko izdavanje obračuna;</p> <p>(c)ako krajnji kupac nema ugrađeno brojilo koje operateru omogućuje očitavanje na daljinu, ili ako je krajnji kupac aktivno odabrao onemogućiti očitavanje na</p>			
--	--	--	--

<p>daljinu u skladu s nacionalnim pravom, obveze iz točaka (a) i (b) mogu se ispuniti s pomoću sustava redovitog samoočitavanja od strane krajnjeg kupca, pri čemu krajnji kupac obavješćuje operatora o očitanom stanju brojila; obračun ili informacije o obračunu mogu se temeljiti na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac ne dostavi rezultate očitavanja brojila za određeno obračunsko razdoblje;</p> <p>(d) ako krajnji kupac ima brojilo koje operateru omogućuje očitavanje na daljinu, točne informacije o obračunu temeljene na stvarnoj potrošnji pružaju se barem jednom mjesečno; takve informacije također mogu biti dostupne putem interneta i ažuriraju se onoliko često koliko to omogućuju korišteni uređaji i sustavi za mjerenje.</p> <p>3. Raščlamba cijene za krajnjeg kupca</p> <p>Cijena za kupca zbroj je sljedećih triju sastavnica: sastavnice energije i opskrbe, mrežne sastavnice (prijenos i distribucija) i sastavnice kojom su obuhvaćeni porezi, pristojbe, doprinosi i naknade.</p> <p>Ako se raščlamba cijene za krajnjeg kupca navodi na računima, zajedničke definicije triju sastavnica u toj raščlambi utvrđene Uredbom (EU) 2016/1952 Europskog</p>			
---	--	--	--

parlamenta i Vijeća (1) upotrebljavaju se diljem Unije.

4. Pristup dopunskim informacijama o prethodnoj potrošnji

Države članice zahtijevaju da se dopunske informacije o prethodnoj potrošnji, u mjeri u kojoj su dostupne, stave na raspolaganje, na zahtjev krajnjeg kupca, opskrbljivaču ili pružatelju usluga kojeg odredi krajnji kupac.

Ako je kod krajnjeg kupaca ugrađeno brojilo koje operator može očitati na daljinu, krajnji kupac može lako pristupiti dopunskim informacijama o prethodnoj potrošnji čime mu se omogućava detaljna samoprovjera.

Dopunske informacije o prethodnoj potrošnji uključuju:

- (a) zbirne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi električnom energijom, ako je to razdoblje kraće. Podatci moraju odgovarati vremenskim razmacima za koje su redovite informacije o obračunu izrađene; i
- (b) detaljne podatke prema vremenu upotrebe za svaki dan, tjedan, mjesec i godinu koji se stavljaju krajnjim kupcima na raspolaganje bez nepotrebne odgode na internetu ili preko sučelja

brojila pokrivajući razdoblje od najmanje protekla 24 mjeseca ili razdoblje od početka ugovora o opskrbi električnom energijom ako je ono kraće.

5. Navođenje izvora energije

Opskrbljivači na računima točno navode udio svakog izvora energije u električnoj energiji koju je krajnji kupac kupio u skladu s ugovorom o opskrbi električnom energijom (navođenje na razini proizvoda).

Sljedeće se informacije stavljaju na raspolaganje krajnjim kupcima na njihovim računima i obračunima, prilažu tim računima ili obračunima ili postoji upućivanje na njih:

- (a)udio svakog izvora energije u sveukupnoj kombinaciji izvora energije opskrbljivača (na nacionalnoj razini, odnosno, u državi članici u kojoj je sklopljen ugovor o opskrbi električnom energijom, kao i na razini opskrbljivača ako opskrbljivač posluje u više država članica) tijekom prethodne godine na razumljiv i jasno usporediv način;
- (b)informacije o utjecaju na okoliš, najmanje u pogledu emisija CO₂ i radioaktivnog otpada iz proizvodnje električne energije dobivene iz sveukupne kombinacije izvora energije opskrbljivača tijekom prethodne godine;

Što se tiče drugog podstavka točke (a) u pogledu električne energije nabavljene na burzi električne energije ili uvozom od poduzeća smještenog izvan Unije, mogu se koristiti zbirni podaci koje je izdala burza ili predmetno poduzeće tijekom prethodne godine.

Kad je riječ o navođenju električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije, mogu se upotrebljavati jamstva o podrijetlu izdana na temelju članka 14. stavka 10. Direktive 2012/27/EU. Električna energija iz obnovljivih izvora navodi se pomoću jamstva o podrijetlu, osim u slučajevima iz članka 19. stavka 8. točaka (a) i (b) Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća.

Regulatorno tijelo ili drugo nadležno nacionalno tijelo poduzima korake koji su nužni kako bi se osiguralo da su informacije koje opskrbljivači pružaju krajnjim kupcima na temelju ove točke pouzdane i da su pružene na nacionalnoj razini na jasno usporediv način.

---

(1) Uredba (EU) 2016/1952 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o europskoj statistici cijena prirodnog plina i električne energije te stavljanju izvan snage

<p>Direktive 2008/92/EZ (SL L 311, 17.11.2016., str. 1.).</p>			
<p>PRILOG II.</p> <p>PAMETNI SUSTAVI MJERENJA</p> <p>1. Države članice osiguravaju uvođenje pametnih sustava mjerenja na svojem državnom području koji mogu biti podložni ekonomskoj procjeni svih dugoročnih troškova i koristi za tržište i pojedinog potrošača ili tome koji je oblik pametnog mjerenja ekonomski razuman i troškovno učinkovit te koji je vremenski okvir ostvariv za njihovu distribuciju.</p> <p>2. Pri takvoj se procjeni uzimaju u obzir metodologija za analizu troškova i koristi i minimalne funkcionalnosti za pametne sustave mjerenja navedene u Preporuci Komisije 2012/148/EU (1) te najbolje tehnike za osiguranje najviše razine kibersigurnosti i zaštite podataka.</p> <p>3. Podložno toj procjeni, države članice ili, ako je država članica tako predvidjela, određeno nadležno tijelo, pripremaju vremenski raspored s ciljem za razdoblje od najviše 10 godina</p>	<p>Članak 31.</p> <p>(1) Ministar odlukom odlučuje o uvođenju sustava naprednog mjerenja u Republici Hrvatskoj na temelju ekonomske procjene svih dugoročnih troškova i koristi takvog sustava za tržište i pojedinog krajnjeg kupca.</p> <p>(2) Pri ekonomskoj procjeni i odluci iz stavka 1. ovoga članka uzima se u obzir ekonomski razuman i troškovno učinkovit oblik sustava naprednog mjerenja te vremenski okvir uvođenja sustava naprednog mjerenja koji je ostvariv za operatora sustava.</p> <p>(3) Ekonomsku procjenu iz stavka 1. donosi Agencija.</p> <p>(4) Podloge za ekonomsku procjenu iz stavka 1. ovoga članka,</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

za uvođenje pametnih sustava mjerenja. Ako se uvođenje pametnih sustava mjerenja ocijeni pozitivnim, najmanje 80 % krajnjih kupaca mora biti opremljeno pametnim sustavima mjerenja ili u roku od sedam godina od dana njihove pozitivne procjene ili do 2024. u onim državama članicama koje su sa sustavnim uvođenjem pametnih sustava mjerenja započele prije 4. srpnja 2019.

(1) Preporuka Komisije 2012/148/EU od 9. ožujka 2012. o pripremama za uvođenje pametnih mjernih sustava (SL L 73, 13.3.2012., str. 9.).

uključujući prijedlog oblika sustava naprednog mjerenja i vremenskog okvira za njegovo uvođenje iz stavka 2. ovoga članka osigurava operator sustava.

(5) Ekonomska procjena iz stavka 1. ovoga članka uzima u obzir metodologiju za analizu troškova i koristi te minimalne funkcionalnosti za sustav naprednog mjerenja navedene u Preporuci Komisije 2012/148/EU i najbolje tehnike za osiguranje najviše razine kibernetičke sigurnosti i zaštite podataka.

(6) Ako se ekonomskom procjenom iz stavka 1. ovoga članka uvođenje sustava naprednog mjerenja pozitivno ocijeni, ministar, uz prethodno mišljenje operatora sustava i Agencije, donosi program, koji je sastavni dio odluke iz stavka 1. ovoga članka prema kojem se uvođenje sustava naprednog mjerenja mora ostvariti u razdoblju od najviše deset godina od dana donošenja ekonomske procjene.

(7) Provođenje programa iz stavka 6. ovoga članka nadzire Agencija.

Članak 131.

(1) Prva ekonomska procjena svih dugoročnih troškova i koristi iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona donijeti će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ako su sustav naprednog mjerenja ili napredna brojila iz članka 32. ovoga Zakona prije 4. srpnja 2019. godine već nabavljeni ili je njihovo ugrađivanje već započelo ili su za njih sklopljeni ugovori o nabavi ili je za njih stvorena druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, taj sustav naprednog mjerenja, odnosno napredna brojila mogu ostati u funkciji do kraja svojeg životnog vijeka.

(3) Sustav naprednog mjerenja i napredna brojila koji ne zadovoljavaju uvjete iz članaka 30. i 31. ovoga Zakona, ne mogu ostati u funkciji nakon 5. srpnja 2031. godine.

(4) U roku od sedam godina od dana donošenja odluke iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona najmanje

	80% krajnjih kupaca mora biti u sustavu naprednog mjerenja.												
<p>PRILOG III.</p> <p>ROK ZA PRENOŠENJE U NACIONALNO ZAKONODAVSTVO I DATUM PRIMJENE</p> <p>(NA KOJI SE UPUĆUJE U ČLANKU 72.)</p> <table> <thead> <tr> <th>Direktiva</th> <th>Rok za prenošenje</th> <th>Datum početka primjene</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća</td> <td>3. ožujka 2011.</td> <td>3. rujna 2009.</td> </tr> </tbody> </table> <p>(SL L 211. 14.8.2009., str. 55.)</p>	Direktiva	Rok za prenošenje	Datum početka primjene	Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća	3. ožujka 2011.	3. rujna 2009.		Nije potrebno preuzimanje	odnosi se na važenje prethodne direktive				
Direktiva	Rok za prenošenje	Datum početka primjene											
Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća	3. ožujka 2011.	3. rujna 2009.											
<p>PRILOG IV.</p> <p>KORELACIJSKA TABLICA</p> <table> <tbody> <tr> <td>Direktiva 2009/72/EZ</td> <td>Ova Direktiva</td> </tr> <tr> <td>Članak 1.</td> <td>Članak 1.</td> </tr> <tr> <td>Članak 2.</td> <td>Članak 2.</td> </tr> <tr> <td>—</td> <td>Članak 3.</td> </tr> <tr> <td>Članci 33. i 34.</td> <td>Članak 4.</td> </tr> </tbody> </table>	Direktiva 2009/72/EZ	Ova Direktiva	Članak 1.	Članak 1.	Članak 2.	Članak 2.	—	Članak 3.	Članci 33. i 34.	Članak 4.		Nije potrebno preuzimanje	korelacijska tablica za direktivu
Direktiva 2009/72/EZ	Ova Direktiva												
Članak 1.	Članak 1.												
Članak 2.	Članak 2.												
—	Članak 3.												
Članci 33. i 34.	Članak 4.												

—	Članak 5.			
Članak 32.	Članak 6.			
Članak 34.	Članak 7.			
Članak 7.	Članak 8.			
Članak 8.	—			
Članak 3. stavak 1.	Članak 9. stavak 1.			
Članak 3. stavak 2.	Članak 9. stavak 2.			
Članak 3. stavak 6.	Članak 9. stavak 3.			
Članak 3. stavak 15.	Članak 9. stavak 4.			
Članak 3. stavak 14.	Članak 9. stavak 5.			
Članak 3. stavak 16.	—			
Članak 3. stavak 4.	Članak 10. stavak 1.			
Prilog I. točka 1. podtočka (a)	Članak 10. stavci 2. i 3.			
Prilog I. točka 1. podtočka (b)	Članak 10. stavak 4.			
Prilog I. točka 1. podtočka (c)	Članak 10. stavak 5.			
Prilog I. točka 1. podtočka (d)	Članak 10. stavci 2. i 3.			
—	Članak 10. stavak 7.			
Prilog I. točka 1. podtočka (f)	Članak 10. stavak 9.			
Prilog I. točka 1. podtočka (g)	Članak 10. stavak 10.			
Članak 3. stavak 7.	Članak 10. stavak 11.			

Prilog I. točka 1. podtočka (j)	Članak 10. stavak 12.					
Članak 3. stavak 10.	—					
Članak 4.	—					
Članak 5.	—					
Članak 6.	—					
—	Članak 11.					
Članak 3. stavak 5. točka (a) i Prilog I. točka 1. podtočka (e)	Članak 12.					
—	Članak 13.					
—	Članak 14.					
—	Članak 15.					
—	Članak 16.					
—	Članak 17.					
—	Članak 18.					
Članak 3. stavak 11.	Članak 19. stavak 1.					
—	Članak 19. stavci od 2. do 6.					
—	Članak 20.					
—	Članak 21.					
—	Članak 22.					
—	Članak 23.					
—	Članak 24.					
Članak 3. stavak 12.	Članak 25.					
Članak 3. stavak 13.	Članak 26.					
Članak 3. stavak 3.	Članak 27.					
Članak 3. stavak 7.	Članak 28. stavak 1.					
Članak 3. stavak 8.	Članak 28. stavak 2.					
—	Članak 29.					

Članak 24.	Članak 30.			
Članak 25.	Članak 31.			
—	Članak 32.			
—	Članak 33.			
—	Članak 34.			
Članak 26.	Članak 35.			
—	Članak 36.			
Članak 27.	Članak 37.			
Članak 28.	Članak 38.			
Članak 29.	Članak 39.			
Članak 12.	Članak 40.			
—	stavak 1.			
	Članak 40.			
	stavci od 2. do			
	8.			
Članak 16.	Članak 41.			
Članak 23.	Članak 42.			
Članak 9.	Članak 43.			
Članak 13.	Članak 44.			
Članak 14.	Članak 45.			
Članak 17.	Članak 46.			
Članak 18.	Članak 47.			
Članak 19.	Članak 48.			
Članak 20.	Članak 49.			
Članak 21.	Članak 50.			
Članak 22.	Članak 51.			
Članak 10.	Članak 52.			
Članak 11.	Članak 53.			
—	Članak 54.			
Članak 30.	Članak 55.			
Članak 31.	Članak 56.			
Članak 35.	Članak 57.			
Članak 36.	Članak 58.			

Članak 37. stavak 1.	Članak 59. stavak 1.			
Članak 37. stavak 2.	Članak 59. stavak 2.			
Članak 37. stavak 4.	Članak 59. stavak 3.			
—	Članak 59. stavak 4.			
Članak 37. stavak 3.	Članak 59. stavak 5.			
Članak 37. stavak 5.	Članak 59. stavak 6.			
Članak 37. stavak 6.	Članak 59. stavak 7.			
Članak 37. stavak 8.	—			
Članak 37. stavak 7.	Članak 59. stavak 8.			
—	Članak 59. stavak 9.			
Članak 37. stavak 9.	Članak 59. stavak 10.			
Članak 37. stavak 10.	Članak 60. stavak 1.			
Članak 37. stavak 11.	Članak 60. stavak 2.			
Članak 37. stavak 12.	Članak 60. stavak 3.			
Članak 37. stavak 13.	Članak 60. stavak 4.			
Članak 37. stavak 14.	Članak 60. stavak 5.			
Članak 37. stavak 15.	Članak 60. stavak 6.			

Članak 37. stavak 16.	Članak 60. stavak 7.			
Članak 37. stavak 17.	Članak 60. stavak 8.			
Članak 38.	Članak 61.			
—	Članak 62.			
Članak 39.	Članak 63.			
Članak 40.	Članak 64.			
Članak 42.	—			
Članak 43.	Članak 65.			
Članak 44.	Članak 66.			
Članak 45.	—			
—	Članak 67.			
Članak 46.	Članak 68.			
Članak 47.	Članak 69.			
—	Članak 70.			
Članak 49.	Članak 71.			
Članak 48.	Članak 72.			
Članak 50.	Članak 73.			
Članak 51.	Članak 74.			
—	Prilog I. točke od 1. do 4.			
Članak 3. stavak 9.	Prilog I. točka 5.			
Prilog I. točka 2.	Prilog II.			
—	Prilog III.			
—	Prilog IV.			

PRILOG 4.
OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1.	Naziv nacrtu prijedloga zakona:	Zakon o tržištu električne energije	
1.2.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: DA	Naziv akta: Opis mjere:
1.3.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: DA	Naziv pravne stečevine EU: Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/ i Uredba (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije
2. ANALIZA ISHODA NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA			
2.1.	<p>Donesena je nova Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU koja zamjenjuje postojeću Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ. Tekst značajan za EGP stoga je potrebno donijeti novi Zakon o tržištu električne energije s obzirom da je postojećim Zakonom o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 22/13, 102/15, 68/18, 52/19) prenesena Direktiva koja je ukinuta. Međutim, odredbe postojećeg Zakona koje se odnose na razdvajanje djelatnosti i strukturne promjene, a odnose se na djelovanje operatora sustava neće se mijenjati kao niti promjene odredbi koje su napravljene u postojećem Zakonu o tržištu električnom energijom zbog unutarnjeg ustroja državne uprave u Republici Hrvatskoj.</p> <p>Osim novih izazova kojim se nastoje ukloniti dugotrajne prepreke uspostave unutarnjeg tržišta električne energije, potrebno je poboljšanje regulatornog okvir koji će pridonijeti rješavanju trenutnih problema rascjepkanosti nacionalnih tržišta električne energije, a kojega još uvijek karakteriziraju brojne regulatorne intervencije kao i prepreke u opskrbi električnom energijom pod jednakim uvjetima i postojanje većih troškova u usporedbi s rješenjima utemeljenima na prekograničnoj suradnji i tržišnim načelima.</p> <p>Model funkcionalnog otvorenog tržišta električne energije ključni je element koji omogućuje porast uporabe obnovljive energije. Ispunjavanje ciljeva, u pogledu obnovljive energije postići će se stvaranjem tržišnog okvira kojim se nagrađuju fleksibilnost i inovacije i gdje se krajnjim kupcima omogućava da budu nositelji fleksibilne potrošnje zasnovane na tržišnim principima, koja je potrebna za prilagodbu elektroenergetskog sustava promjenjivoj i distribuiranoj održivoj proizvodnji električne energije. Ovo se može ostvariti tehnološkim napretkom u upravljanju elektroenergetskom mrežom, kao i u proizvodnji obnovljive energije gdje su krajnjim kupcima otvorene nove mogućnosti kroz nove institute koji se uređuju Prijedlogom zakona. Međutim, nedostatak informacija o potrošnji energije koje se krajnjim kupcima daju u stvarnom vremenu ili u gotovo stvarnom vremenu i posljedično nemogućnost upravljanja potrošnjom onemogućuje im da budu aktivni sudionici na energetsom tržištu i u energetskej tranziciji. Stoga, je namjera ovoga Zakona osnaživanje kupaca na način da im se pruže nužni alati koji doprinose snažnijem sudjelovanju na</p>		

energetskom tržištu, jer ovaj Prijedlog Zakona upravo ima za cilj da svi građani Europske unije imaju korist od unutarnjeg tržišta električne energije, te da se na taj način ostvare ciljevi Europske unije u pogledu obnovljive energije. Slobode koje su građanima Europske unije zajamčene Ugovorom o funkcioniranju Europske unije, između ostaloga slobodno kretanje robe, sloboda poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga, ostvarive su jedino na potpuno otvorenom tržištu električne energije koje svim krajnjim kupcima omogućuje slobodan izbor opskrbljivača električnom energijom i svim opskrbljivačima električne energije slobodnu isporuku električne energije krajnjim kupcima.

Radi poticanja tržišnog natjecanja i osiguranja opskrbe električnom energijom po najkonkurentnijoj cijeni, potrebno je omogućiti prekogranični pristup novim opskrbljivačima električnom energijom iz različitih izvora energije, te novim pružateljima usluga proizvodnje, skladištenja energije i upravljanja potrošnjom. Upravo u tom smislu, ovaj Zakon postavlja sustav koji na tržištu električne energije uklanja nepotrebne prepreke u pogledu ulaska na tržište, rada na tržištu i izlaska s tržišta električne energije. Tržišnim pravilima omogućuje se ulazak i izlazak proizvođača i opskrbljivača električnom energijom na temelju ocjene ekonomske i financijske održivosti njihova poslovanja. Međutim ovo načelo nije nespojivo također s mogućnošću, da obveza pružanja javne usluge bude osigurana potrošačima.

Prekozonska integracija tržišta električne energije zahtijeva visok stupanj suradnje između operatora sustava, sudionika na tržištu i regulatornih tijela, posebno kada se električnom energijom trguje na povezanom tržištu, a tržišne cijene trebale bi proizvesti poticaj za razvoj elektroenergetske mreže i ulaganjima u novu proizvodnju električne energije.

Za sve skupine kupaca (industrijski i trgovački kupci odnosno poduzetništvo, te kupci iz kategorije kućanstvo) potrebno je omogućiti pristup izvan burzovnom i burzovnom tržištu električne energije, tržištu kapaciteta, uslugama uravnoteženja i pomoćnih usluga u svim vremenskim okvirima, kako bi svi mogli trgovati svojom fleksibilnošću i električnom energijom koju su sami proizveli, kao i omogućiti iskorištavanja svih prednosti udruživanja proizvodnje i opskrbe kako bi se postigla značajna korist unutar sustava te od prekograničnog tržišnog natjecanja. Dekarbonizacija prometnog sektora i smanjenje emisija iz prometnog sektora, posebno u urbanim područjima su važni za ulogu elektromobilnosti u doprinosu ostvarenja navedenih ciljeva. Štoviše, uvođenje elektromobilnosti važan je element energetske tranzicije. Tržišna pravila utvrđena ovim Zakonu trebala bi doprinijeti stvaranju povoljnih uvjeta za električna vozila svih vrsta, a posebice bi trebala osigurati učinkovito uvođenje javno dostupnih i privatnih mjesta za punjenje električnih vozila te učinkovitu integraciju punjenja vozila u sustav. Upravljanje potrošnjom ključno je za omogućivanje pametnog punjenja električnih vozila te omogućivanje učinkovite integracije električnih vozila u elektroenergetsku mrežu, što će biti od presudne važnosti za postupak dekarbonizacije prometa.

Krajnji kupci bi električnu energiju koju su sami proizveli trebali moći prvenstveno trošiti, skladištiti i prodavati na tržištu, primjerice skladištenjem energije, korištenjem električnih vozila, upravljanjem potrošnjom ili kroz programe energetske učinkovitosti. Uvođenjem novog instituta, energetske zajednice građana, svim se kupcima nudi mogućnost izravnog sudjelovanja u proizvodnji, potrošnji ili dijeljenju električne energije. Inicijative za energetske zajednice građana lociranih u zatvorenom distribucijskom sustavu, prvenstveno su usmjerene na pružanje pristupačne energije posebne vrste, kao što je obnovljiva energija i to svojim korisnicima, odnosno vlasnicima udjela u proizvodnom i/ili skladišnom objektu, a ne na način ostvarivanja dobiti, kao što rade tradicionalna elektroenergetska poduzeća. Energijom iz energetske zajednice građana može se unaprijediti i energetska učinkovitost na

razini kućanstva, što pak pomaže u sprečavanju energetske siromaštva smanjenom potrošnjom i nižim tarifama za opskrbu. Kupcima iz kategorije kućanstvo potrebno je dopustiti da dobrovoljno sudjeluju u inicijativama za stvaranje energetske zajednice građana, te da u slučaju izlaska iz iste ne ostaju bez gubitka pristupa mreži kojom upravlja energetska zajednica građana ili bez gubitka prava koja im pripadaju kao kupcima. Pristup mreži energetske zajednice građana omogućava se uvažavajući poštene uvjete uz nadzor regulatorne agencije na način kako to radi i u pogledu pristupa drugim mrežama.

Računi za električnu energiju važno su sredstvo informiranja krajnjih kupaca. Osim podataka o potrošnji i troškovima, računi za električnu energiju trebaju sadržavati i druge informacije koje krajnjim kupcima mogu pomoći da usporede svoj trenutni ugovor s drugim ponudama. Redovita dostava točnih informacija o obračunu koje se temelje na stvarnoj potrošnji električne energije, uz pomoć pametnih brojlara, važna je jer se kupcima tako pomaže da kontroliraju svoju potrošnju električne energije kao i troškove. Međutim, krajnji kupci, a osobito kupci iz kategorije kućanstva, trebali bi imati pristup fleksibilnim aranžmanima za stvarno plaćanje svojih računa. To nije moguće bez ulaganja i modernizacije distribucijskih mreža, odnosno uvođenja sustava naprednih mreža, koji se treba izgrađivati na način kojim se omogućava decentralizirana proizvodnja i energetska učinkovitost.

Radi uključivanja svih krajnjih kupaca potrebni su odgovarajući poticaji i odgovarajuće tehnologije, poput naprednih sustava mjerenja. Naprednim sustavima mjerenja osnažuju se krajnji kupci jer im ti sustavi omogućavaju da dobiju točne povratne informacije o svojoj potrošnji ili proizvodnji energije u gotovo stvarnom vremenu, da bolje upravljaju potrošnjom energije, te da sudjeluju u programima upravljanja potrošnjom i drugim uslugama i iskoriste njihove prednosti, kao i da posljedično smanje iznose svojih računa za potrošnju električne energije. Odluka o uvođenju naprednog mjerenja unutar distribucijskog sustava na nacionalnoj razini temelji se na ekonomskoj ocjeni analizi i ocijeni regulatornog tijela, kojom se uzimaju u obzir dugoročne koristi uvođenja naprednog sustava mjerenja za krajnje kupce i cijeli vrijednosni lanac, među ostalim za bolje upravljanje mrežom, preciznije planiranje i utvrđivanje gubitaka u elektroenergetskoj mreži. Ako se procijeni da je uvođenje takvih sustava mjerenja troškovno učinkovito samo za krajnje kupce s određenom razinom potrošnje električne energije, države članice trebale bi imati mogućnost da o tome vode računa pri uvođenju pametnih sustava mjerenja. Neovisno o modelu upravljanja podacima, važna je uspostava transparentnih pravila u skladu s kojima se podacima može pristupiti pod nediskriminirajućim uvjetima kao i osiguravanje najviše razine kibernetičke sigurnosti i zaštite podataka, kao i nepristranost subjekata koji obrađuju podatke. Nadalje, pristup energetske uslugama omogućava građanima da iskoriste svoj potencijal i povećava socijalnu uključenost. Energetski siromašna kućanstva ne mogu si priuštiti takve energetske usluge zbog kombinacije niskih primanja, velike potrošnje energije i loše energetske učinkovitosti svojih domova. Sustav prikupljanja podatka radi praćenja broja energetski siromašnih kućanstava se obavlja u suradnji sa sustavom socijalne skrbi.

U cilju napretka prema potpuno dekarboniziranom elektroenergetskom sektoru potrebno je također ostvariti napredak i u pogledu sezonskog skladištenja energije. Takvo skladištenje energije je element koji bi služio kao alat za rad elektroenergetskog sustava kojim bi se omogućile kratkoročne i sezonske prilagodbe, a radi rješavanja problema varijabilnosti proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i povezanih ispada u tim razdobljima. Potpuno djelotvorno razdvajanje mrežnih djelatnosti od djelatnosti opskrbe i proizvodnje trebalo bi se primijeniti na cijelom području Europske unije, kao i na poduzeća iz Europske unije i na treće zemlje. Regulatorna tijela trebaju imati mogućnost donošenja odluka

povezanih sa svim relevantnim regulatornim pitanjima, kako bi unutarnje tržište električne energije funkcioniralo ispravno kao i ostvariti potpunu neovisnost u bilo kojim drugim javnim ili privatnim interesima. Regulatorna tijela trebala bi osigurati da operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi svoju mrežu učinili otpornijom i fleksibilnijom. Osiguravanje potpune primjene zadanog regulatornog okvira ključna su načela novog modela integriranih kratkoročnih tržišta električne energije, te se također utvrđuju nova pravila, uključujući mehanizme za razvoj (proizvodnih) kapaciteta i principe / područja daljnje unapređivanje prekozonske suradnje operatora prijenosnih sustava električne energije kao jedne od ključnih odrednica ovoga Zakona.

Ovim se Zakonom ide i za učinkovitim postizanjem ciljeva energetske unije i posebnih okvira klimatske i energetske politike do 2030. godine. Cilj je energetske unije osigurati krajnjim kupcima, odnosno kućanstvima i poduzećima, sigurnu, zaštićenu, održivu, okolišno prihvatljivu konkurentnu i pristupačnu energiju.

Osnovna pitanja koja će se urediti novim Zakonom, te posljedice koje će proisteci njegovim donošenjem

- uspostavljaju se zajednička pravila za proizvodnju, prijenos, distribuciju i skladištenje energije te opskrbu električnom energijom,
- odredbe o zaštiti potrošača s ciljem stvaranja integriranih, konkurentnih, fleksibilnih, poštenih i transparentnih tržišta električne energije koja se primjenjuju u cijeloj Europskoj uniji koja su orijentirana na krajnje kupce,
- osiguravaju se principi za formiranje prihvatljive i transparentne cijene i troškovi električne energije za krajnje kupce, visok stupanj sigurnosti opskrbe te neometan prijelaz na održivi energetski sustav s niskom razinom emisije ugljika,
- utvrđuju se ključna pravila za organizaciju i funkcioniranje elektroenergetskog sektora,
- određuju se pravila o osnaživanju i zaštiti krajnjih kupaca, otvorenom pristupu integriranom tržištu električne energije, pristupu trećih strana, infrastrukturi prijenosa i distribucije električne energije,
- uvode se novi instituti kao što su aktivni kupac i energetska zajednica građana s ciljem omogućavanja svim krajnjim kupcima da izravno sudjeluju u proizvodnji, potrošnji ili dijeljenju električne energije,
- uvođenje elektromobilnosti kao važnog elementa energetske tranzicije,
- uvođenje naprednog sustava mjerenja kojim se osnažuju krajnji kupci na način da im takvi sustavi omogućavaju točne povratne informacije o potrošnji ili proizvodnji energije u gotovo stvarnom vremenu, bolje upravljanje potrošnjom energije, kao i da posljedično smanje iznose svojih računa za potrošnju električne energije,
- određuju se pravila o neovisnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije, te se utvrđuje načine suradnje s drugim državama članicama, regulatornim tijelima i operatorom prijenosnog sustava, a sve s ciljem stvaranja potpuno međusobno povezanog unutarnjeg tržišta električne energije,
- potiče se integracija energije iz obnovljivih izvora, slobodno tržišno natjecanje te sigurnost opskrbe električnom energijom,
- osiguravaju se temeljna načela u pogledu određivanja tarifa i dodjele prekozonskih kapaciteta kao jedinstvena u cijeloj Europskoj uniji,
- utvrđuju se detaljna pravila za olakšavanje djelotvornog prekograničnog sudjelovanja u mehanizmima za razvoj proizvodnih kapaciteta.

3.	ANALIZA UTVRĐENIH IZRAVNIH UČINAKA
3.1.	Analiza gospodarskih učinaka
	<p>Uvođenje novih usluga koje pružaju opskrbljivači električne energije npr. agregiranje kupaca što će omogućiti uvođenje nižih cijena odnosno novih načina mjerenja odnosno plaćanja usluga, druga mogućnost je brža promijeni opskrbljivača ili korištenje više opskrbljivača u pojedinim uvjetima.</p> <p>Kućanstvima će se omogućiti lakša i brža promjena opskrbljivača i to u rokovima kraćima od tri tjedna, što je bilo do sada, uvođenjem naprednih brojila će se moći lakše pratiti potrošnja električne energije i ujedno omogućiti kućanstvima da više koriste mogućnosti promjene opskrbljivača.</p>
3.2.	Analiza učinaka na zaštitu tržišnog natjecanja
	<p>Slično, kao i kod gospodarskih učinaka donošenjem ovoga Zakona će se pojedina prava u području električne energije promijeniti na način da će otvoriti mogućnosti za gospodarske subjekte iz cijele Europske unije, ukoliko žele konkurirati na tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj kroz jedinstvena EU pravila, što će imati utjecaj na postojeće pružatelje usluga opskrbe električnom energijom, kojih trenutno ima 13 s dozvolom za opskrbu električnom energijom u Republici Hrvatskoj, te da će to pružiti i nove tvrtke postojećim kupcima koji nisu na tržištu odnosno kućanstvima. S obzirom da je broj registriranih opskrbljivača električnom energijom, na tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj relativno mali, zbog specifičnosti tržišta i ukupni učinaka na tržišno natjecanje je malen.</p> <p>Krajnji kupci kategorije kućanstva prvenstveno to trebaju odabrati ukoliko žele tržišne odnose, s obzirom da postoji mogućnost univerzalne usluge, koja je nešto skuplja, ali za sada građanima daje sigurnost. S obzirom da mogućnost za promjenu opskrbljivača postoji već od 2017. godine, a na tržištu se nalazi samo 12 % kućanstva, nadamo se da će nove mjere utjecati pozitivno na povećanje udjela tržišnih opskrbljivača kod kućanstva odnosno da će se smanjiti broj na univerzalnoj usluzi.</p>
3.3.	Analiza socijalnih učinaka
	<p><i>Drugi očekivani izravni učinak:</i></p> <p>Snižavanje troškova za električnu energiju uslijed omogućavanja agregiranja, odnosno postojanja više izvora za sufinanciranje mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti kod krajnjih kupaca, kao i mogućnost promjene tržišnog opskrbljivača sukladno točki 5.2.17. Nema izravnih socijalnih učinaka. S obzirom da se potiče energetska učinkovitost zbog postizanja ciljeva, u području električne energije te se očekuje povećanja energetske učinkovitosti kod krajnjih kupaca. Kao i gore navedeno, socijalno pravo se kod kategorije kućanstva očituje i u pravu izbora, odnosno mogućnosti da se izabere i slabijeg odnosno manjeg opskrbljivača koji mu ipak mora pružiti uslugu prema jedinstvenim kriterijima u EU.</p>
3.4.	Analiza učinaka na rad i tržište rada
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinka propisa.
3.5.	Analiza učinaka na zaštitu okoliša
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinka propisa.

3.6.	<p>Analiza učinaka na zaštitu ljudskih prava</p> <p>Krajnji kupac dobiva informaciju o cijenama svih opskrbljivača i to od neovisnih tvrtki, čime se osigurava pravovremena informacija o cijenama električne energije što do sada nije bio slučaj. Nastavno na gore navedeno, upravo ovim Prijedlogom Zakona kvalitetnije se i jasnije definiraju prava kućanstava, što će utjecati i na transparentnost prava pristupa informacijama o uslugama koje pružaju opskrbljivači električne energije kroz obvezu postojanja kalkulatora za izračun različitih cijena kod opskrbljivača te obvezu primjerice agregatora o pružanju usluga opskrbe čime će se posljedično smanjiti cijena električne energije.</p>															
4.	<p>TEST MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA (MSP TEST)</p> <p>Provedbom prethodnog testa malog i srednjeg poduzetništva nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinka propisa.</p>															
4.1.	<p>Moguće opcije javnih politika</p> <p>OPCIJE ZA MSP TEST</p> <p>4.1.1. Opcija 1. (nenormativno rješenje) »Ne poduzimati ništa«</p> <p>4.1.2. Opcija 2. (nenormativno rješenje) »Poduzimati nenormativne aktivnosti«</p> <p>4.1.3. Opcija 3. (normativno rješenje) »Poduzimati nenormativnu aktivnost A«</p> <p>4.1.4. Opcija 4. (normativno rješenje) »Poduzimati nenormativnu aktivnost B«</p>															
4.2.	<p>Ocjena i opcije</p> <p>Tablica: Analiza troškova i koristi</p> <table border="1" data-bbox="347 1227 1457 1451"> <thead> <tr> <th>Opcije</th> <th>Troškovi (negativni učinci)</th> <th>Koristi (pozitivni učinci)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Opcija 1.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Opcija 2.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Opcija 3.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Opcija 4.</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <div data-bbox="347 1496 1002 1765" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Legenda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - znatan negativni učinak - ograničen negativni učinak l nema učinka + ograničen pozitivan učinak + + znatan pozitivan učinak </div>	Opcije	Troškovi (negativni učinci)	Koristi (pozitivni učinci)	Opcija 1.			Opcija 2.			Opcija 3.			Opcija 4.		
Opcije	Troškovi (negativni učinci)	Koristi (pozitivni učinci)														
Opcija 1.																
Opcija 2.																
Opcija 3.																
Opcija 4.																
5.	<p>PROVOĐENJE SCM METODOLOGIJE</p> <p>Nije utvrđena potreba za provođenjem SCM metodologije.</p>															

6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE
	Savjetovanje se provelo u trajanju od 30 dana i to od 22. travnja do 21. svibnja 2021. godine, u kojem razdoblju savjetovanja nisu zaprimljene primjedbe na Obrazac iskaza o procjeni učinka propisa. Obrazac je upućen, nakon savjetovanja na mišljenje nadležnim tijelima, odnosno Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike te Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja, koji nisu imali primjedbe na isti te je Obrazac usuglašen s mišljenjima nadležnih tijela.
7.	OPTIMALNO RJEŠENJE
	Optimalno normativno rješenje je usklađivanje Zakona o tržištu električne energije s Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU. Time se uspostavljaju zajednička pravila za proizvodnju, prijenos, distribuciju i skladištenje energije te opskrbu električnom energijom, zajedno sa zaštitom potrošača, radi stvaranja integriranog, konkurentnog, fleksibilnog, poštenog i transparentnog tržišta električne energije Republike Hrvatske, kao dijela elektroenergetskog tržišta Europske unije.
8.	VREMENSKI OKVIR I VREDNOVANJE
	Očekuje se da će planirani ishod biti postignut stupanjem Zakona na snagu, kao i stupanjem na snagu svih provedbenih propisa koji su u nadležnosti aktivnih sudionika na tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj, odnosno da će isti biti postignuti do kraja 2023. godine. Pokazatelj učinka koji će se pratiti do navedenog razdoblja biti će broj pružatelja usluga opskrbe električnom energijom, kao i postotak kućanstava koji su zatražili promjenu opskrbljivača, te broj uvedenih naprednih mjernih uređaja).
9.	PRILOZI
10.	POTPIS ČELNIKA TIJELA Potpis: dr. sc. Tomislav Čović, ministar Datum: 1. lipnja 2021.
11.	Odgovarajuća primjena ovoga Obrasca u slučaju provedbe članka 18. stavka 2. Zakona o procjeni učinaka propisa ("Narodne novine", broj 44/17)
	Uputa: <ul style="list-style-type: none"> Prilikom primjene ovoga Obrasca na provedbene propise i akte planiranja u izradi, izričaj „nacrt prijedloga zakona“ potrebno je zamijeniti s nazivom provedbenog propisa odnosno akta planiranja.